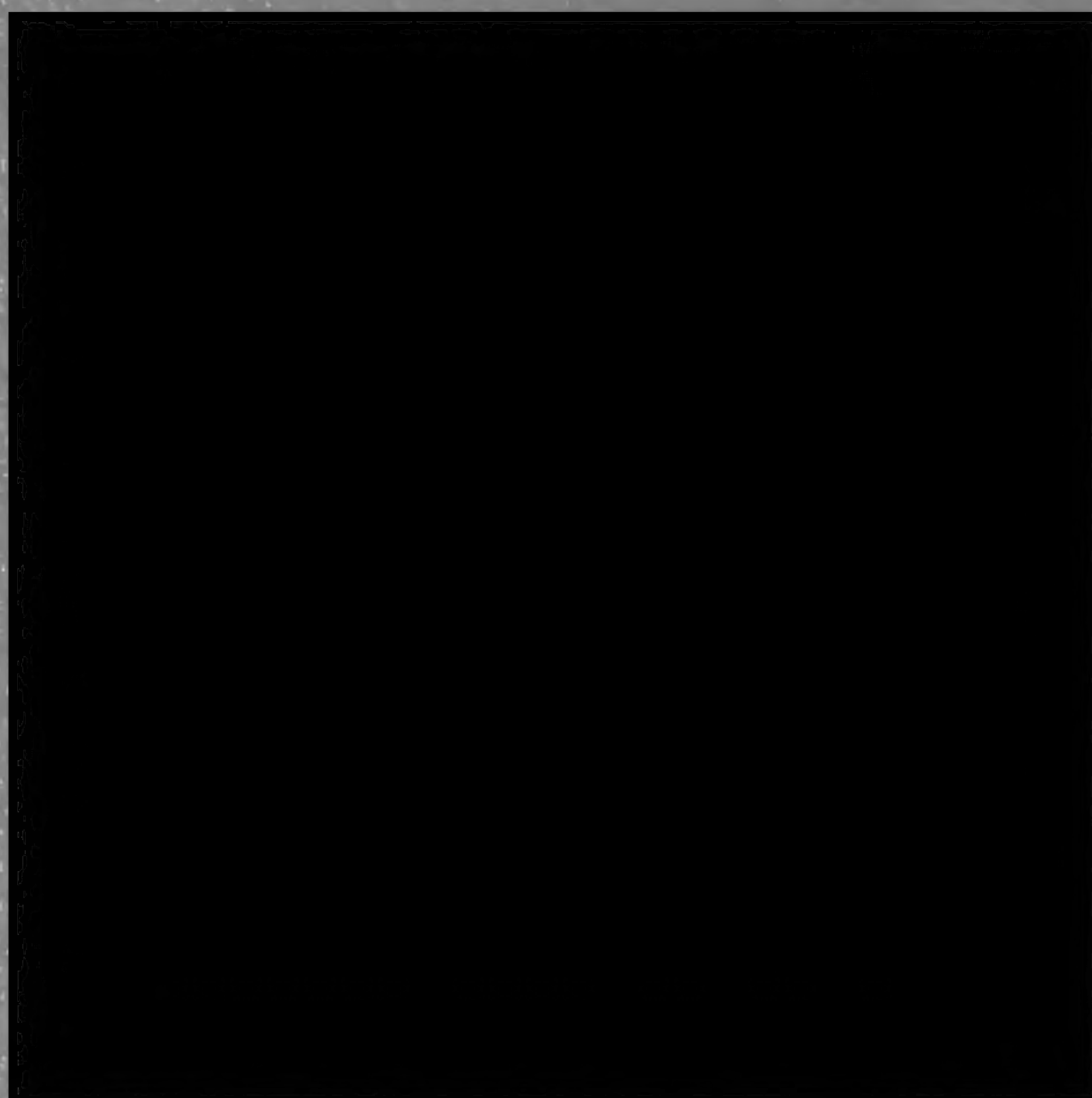
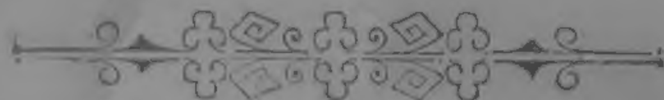

شیپسودی

محرری : حسین رحمی

« صباح » غزته‌سنه تفرقه ایدلدکدن صکره کتاب
صورتنده تمثیل اولنمشدر .

استانبول

(مهران) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ۷

۱۳۲۷

مهران مطبعه‌سی

باب عالی جاده‌سنده نومرو ۷

MIHRAN Imprimeur

حکایه‌مك حکایه‌سی

بو زواللی اثریمك زمان استبداده عائد بر تاریخچهٔ بد بختانه‌سی واردر. او دور یغما کر- لرندن بری آثار قلمیهٔ آخره فضولی تملك ادعای غریبیله میدانه چیقمش، بتون محررین عثمانیه‌یی کندینه خراجکذار ایتمشدی.

زوربالغنی مناقب کونا کون جرأتیله خلقه طانتانلر، بالخصوص رتبه‌لری بالا، کونده برقاچ دفعه یلدیز باریینی طرمانمق ایچون آرابه بارکیرلری توانا بولونانلر، باش کاتب تحسین پاشانك حضورینه دخول امرنده دستوری بول اولانلر افعالندن غیر مسئول صاحبقران زمانه عد اولنورلردی.

بو غاصب مطبوعانه قارشی محررین عثمانیه طغیان ایتمك، حقی کوسترمك ایسته‌دیلر. سوز آلو آلیرکن سانسور النده قلم شکلنده‌کی اومسلول سیف قاتلنی کوستره‌رك سکوت امر

ایتدی . بتون محرر ارقداشلرمله دلده یاره ،
ألده خامه اویله دمبسته قالدق .

« آلافرانغه » صباحلین بزم غزته‌نك ، وقت
ظهرده زوربا مطبعه‌سنك دستگاه تمثیلندن چیقیور
بر ایکی ساعت صوکره زمانك صاحب ثروت
ومعلوماتی عطوفتلو بك افندی حضرتلری نامنه
فورمه‌لر توزیع ایدیلیوردی .

بو حیدودلق ، بو کشمکش الیم ایچنده اثر
برقاچ تفرقه نشر ایدلدی . نهایت بر کون محرره
کلن سانسور (پرووا) یی رومانك فرمان اعدامی
اولان بر کشیدهٔ سرخ ایله سراپا جریحه‌دار
کوروندی . نشره امکان دوام ولمدیغنی اکلادق .
پك متأثر اولدق . فقط قضایه رضادن باشقه
چاره یوقدی . حتی فرط تأثردن ناشرله بو برقاچ
کونلك محاسبه‌یی ده آخرنه براقه‌رق « آلافرانغه » یی
کومدك .

بو کون سکز سنه‌لك غبار مدفنی سیلکه‌رك
« شیب سودی » صورتنده تجلی ایدن شو اثر
نفخهٔ حریتله تازه روح بولمش اسکی آلافرانقه ،
ایشته او شهید استبداددر .

حیات اجتماعیه‌مز

و

آلافرانغه

بعضلرنجه بو رومانی آلافرانغه‌لغی تزییف
مقصدیله یازدیغم ظن اولنیورمش. بو بیوك بر سوء
ذهاب وخطای محضدر. آلافرانغه‌لغه تبعیتده‌کی
زوپه‌لکله حقیقت وترقی پرستلکی بربرندن آییرمق
لازمگلیر. تورکلکمز وعثمانلیلغمزجه مدار شرف
واعتلا اوله بیله‌جك شیلری تزییف هانکی قلم
حمیته یاراشیرکه بوکا بن جرأت ایده‌یم.

غرب مدنیتی بزه بر مشعلهٔ انتباه اولدی.
بوندن صوکره ده پیشوای ترقیمز اوله‌جقدر.
استبداد بزده قاچ سنه‌در کتبخانه‌لری سد ایتدی.
قلوب اطفاله محبت وطنیه القاء ایدن، اعتلای
فکره خادم درسلری قالدردی. انتظام تدریسی
بوزدی. بتون مکتبلری بر ملعب صبیان حالنه
قویدی. بر ملتك غدای معنویسی، ضامن
موجودیت وترقیسی اولان هر نوع نشریاتی منع

ایتدی. جرائد مملکتی ثناخوان استبداد؛ منزور برو ورقپارهٔ اکاذب شکلنه صوقدی. هپ بوزدی. تخریب، تغریب ایتدی. بو دست قهر وتدمیره قارشی یالکز برشی تماميله مغلوب اولميور، معارف، کمرك مأمورلرینك اك شدتلی تفتیشاتنه رغماً برچوق خصوصی کتبخانه‌لرده برر موقع احترام واختفا بولیور، رفته، رفته حلولیله اذهانی شانی تقویه ایدییوردی که بوده آثار اجنبیه ایدی. برشیئه دقت ایدییوردم. «اقبال» «تفیض» «شفق» کبی پارلاقناملر، قوجه‌قوجه بویالی لوحه‌لرله تزیین جبهه‌ایدن ملی کتابجیلریمز رخصت رسمیه ایله منتشر یالدیزلی قابلردن عبارت زیوف کتب قارشیسنده سینك آولارلر، بیچاره آرا کل افندی کبی اك معتبر اك ناموسلیلری دفتر افلاسی قولتوغنده قپو قپو طولاشیرلر ایکن کتب اجنبیه صاتان دکانلر قارنجه یوواسی کبی ایشله‌یوردی. هم یالکز باب‌عالی جوارنده بونلرك عددی برایکن ایکی، اوچ ایکن درت اولیویردی. معارف مملکت اعلان افلاس ایدنجه امداده معارف اجنبیه یتشدی. اولیای

انفعالات انظار رغبتی اجنبی مکتبلرینه [illegible]
کبی شبابمزك اشتهای تجسسه [illegible] میل ایتدی .
اوروپانك [illegible]
ادباسی ، شعراسی بزم نزدی ارباب [illegible]
طانینیور اوقونیور [illegible]
بوراده کی کتاب [illegible]
تورکجه لسان شعر وادبك صحائف مطبوعاتده
ممنوعیت استعمالنه مبنی لسان مادر زادینی اهمال
ایتمش فقط یازدیغنی اوقوته جق درجه ده کتابت
فرانسویه ده اقتدار کوسترن کنجلره مصادف
اولام .

بودفعه اوروپانك آثار مخلده سی شبابمز
اوزرنده اوت مع التأسف اعترافه مجبورم بر قسم
[illegible]
[illegible] کوستردی . (اسپنسر) لرك (ریبو) لرك
[illegible]
آثارینی بونلرك کتبخانه لرنده حتی بر یار غیر
مفارق کبی دائما جیبلرنده کوروردم . هپ بو
[illegible]
اولمشدی . چتین ، مغلق مسئله لردن وضوحله

بحث ایتدکلرینی کوروبجه فوق الحد منشرح
اولوردم. ترقی وسعادت وطنیه نامنه تبجیلاً
استقبال ایتدیکلرینك اولدیغی بو کنجلره تبشیر
ایدرم.

بو حکایه‌ده‌کی آلافرانغه‌دن مقصد بوغیر توران
ان کیانك معنویت ترقی پرورانه‌لرینی تنقیدکدر.
زمان استبداده شعلهٔ مفکره وادراکمز بتون
بتون سوندیکی اوزره ایکن بونی کمالات غربیه‌دن
بیرایه بیتیرایان تقلیدجیلر اداره ایتدی. بوکون
ای دوشونن، یازان، حریتی مدافعه ایدن قلملر
اینته غریبك بو تقلیدجیلریله تنویر ایتمش دماغلردر.

او مظلم لیال ادبار وبدبختیمزده بزه یار شفیق،
مددرس، او خزائن فکریه، او کتابلر اولدی.
دوشونمکی، بویله رومان موضوعلرنده کزینمکی،
سودای حریتی اونلردن اوکرندك. طرز تفکر
یمزده نثرمزده، شعرمزده‌کی صوك تقلبات
ادبیه‌مز غربدن اسن روزکار سحر ومعرفتله
حصول بولدی. بوکون مملکتمزده جدی خدمات
قلمیه، علمیه وفنیه‌ده بولنمق ایسته‌ین هیچ بر
فرد اوروپا لسانلرندن برینه بلکه‌ده بر قاچنه
شدتله وقوف احتیاجندن وارسته قاله‌ماز.

بورومانده‌کی قهرمانمز ایشته بو [illegible]
زه‌وزه‌کالکله، زوپپه‌لکله، هوپپالقله، [illegible]
قارشدیروب کالات غریبه‌دن صورت حقیقیه‌ده
همان هیچ بر نصیبی یوق ایکن فرنکلر [illegible]
بك نظر استحسانله کوره‌مدکاری بر طاقم تکلفات
وغرائب عاداتك [illegible]
جهالتی، افراط [illegible] آلافرانغه‌لق
منافعنی‌ده مضر طانمغه سبب اولانلردن، حتی
آلافرانغه‌ده موجود [illegible]
ایجاده یاتقنلردن [illegible] آلافرانغه‌لق [illegible]
دکل بالعکس اونی سوء تفهمدن قورتارمغه خدمت
ایده‌جکلردر. [illegible]
خدمتدن زیاده [illegible]

* * *

آلافرانغه‌لق نه‌در؟ بزم ایچون بونك اقسام
مستحسنه ومدخوله‌سی وارمیدر؟ بونك عادات
ملیه‌مز [illegible]
ونه اوله‌جق؟ ونه اولمسی ارزو اولنور؟
ایشته بوندن صوکره حیات اجتماعیه‌مزله
روابط قویه‌سی بولنه‌جق برقاچ سؤال .. سرعت

ترقی واستقبالمز بواسئله‌یه ویره‌جك جوابلرده مندمجدر .

بوقیصه حکایه‌ده بوقدر مهم سؤاللره جواب ویرمك [۱] فضوللغی ادعاسنده دکلم . بویله مسائل عظیمه وجدیه‌یی حل ایتمك قدرت وصلاحیتی هر کسدن اول انسانلره استثنائی عائددر. بقایه مستحق ملتلر هرخطوهٔ ترقیلرینی حیات سرمدیه‌لرینه فیض وقوت ویره‌جك اوزان ، آنلرك احتیاجاته تبعاً آثارلر. تجدیدات لازمه تمام زماننده کندینی حس وقبول ایتدیرر. برملتك امور معظمهٔ متجددانه‌سنه تعلق ایدن هرکارده دائمـا تقدیر عقلا ایله تقبیح بلها چارپشمق عادتدر .

بوعصرده ملتلرك صلاحیت حیاتلری اویله مهم اویله نازك حتی اویله صریح فعـالیته معلق بولنیورکه قویلر آره‌سنده برضعیفك یاشایه‌ماسی قاعدهٔ طبیعیه‌سنه قارشی براستثنائیت بقا تصور ایتمك زمانی ارتق کچمشدر .

بوسنه انکلتره‌نك ، کله‌جك سنه روسیه‌نك ،

---

[۱] بزم «فضول» یاخود « فودول » تعبیریزی فرنکلرك Pédant کلمه‌سنه مقابل بولیوردم .

دها اوبرسنه آلمانیانك حاجت نفوذ [illegible]

آتیله‌رق، بو جهت قومیتمزه دولتمزه [illegible]

دوستلغیله دیگرینك خصوصی [illegible]

صارنی منکرك بو [illegible]

یاشامق برملت ایچون [illegible]

رسمیتله [illegible]

مساوی اولمیان بلغارستان « بن بویله ایسته‌رم »

دییور. [illegible]

« بن بونی بویله یاپدم » اشاعه‌سنده بولنیور.

یارب عجبا بزده نه وقت « خایر سن اونی اویله

یاپه‌مازسك » جوابیله میدان اوقویه‌رق حقوق

[illegible]

صاحب بوله‌جغز؟

کوزی طویمازلرك، آمال خسیسه‌لرینه،

حقارتلرینه هدف اولیورز. بوکا محکومز. چونکه

قوته قوتله، تجارته تجارتله، اقتصاده اقتصادله،

معارفه معارفله مقابله ایدیلیر. بوخصوصده دول

متحابه ایله آره‌مزده‌کی نسبت اوقدر آچیقدرکه

بوتوازنی حصوله کتیرمك ایچون صرفی ایجاب

ایدن زمان، مساعی وغیرتی دوشوندکجه یأسدن

باش دونمسنه طوتولمامق قابل اولمیور . بو بیوك ملتلر بزی برقاچ صورتله بلع ایتمك استعدادنده‌در .

بو حقیقتلری مع التأسف هنوز چوغمز مدرك بیله دكلز . بعض سیوری عقللیلریمزده فرانسز ، انكلیز ، آلمان قادینلریله تأهل ایدرك مهلكه‌یه قارشی بسبالی قسماً اولسون بو صورتله چاره‌جولق كوستریورلر . بو ملتلر یواش یواش بزم الیمزده‌كی شیلرك هپسنی غصب ایدییورلر . باری فرصت دوشدكجه بزده اونلرك قادینلرینی آله‌لم دییورلر . همتلری وار اولسون . نقطهٔ عرفان ملیته بو صورتله دخالتك منافی قدرده محذوری واردر . آشاغیده بوندن برنبذه بحث ایده‌جكز .

قورو برفكر تزییف خسیسه‌سیله سرمایهٔ حكایه اتخاذ اولنمش ظن ایدیلن « آلافرانغه » لفظندن باقكز نه مهم حقایق چیقیور .

* * *

آلافرانغه‌لق سالكنینك بزده برقاچ نوعی وار ؟

تصادف طالعله مقبل برعائله‌دن كله‌رك فرانسزجه‌یی زمان صباوتلرنده اوكرنمش ، رفاهله پرورده اولمش صوكره اوروپاده مأموراً ویادیكر

صورتله بولنه‌رق توسیع وقوف ایتمش اولانلر که بونلر مملکتمزده‌کی آلافرانغه سالکیننك الڭ اصیل وسرفراز قسمی عد اولنه‌بیلیرلر. بونلرده اوروپاده‌کی بادئ شهرتلری مزیت ذاتیه‌لرندن زیاده صیت عائله‌لریدر. ایچلرنده فصیح فرانسزجه قونوشانلر، آته بینه‌نلر، قارده مهارت کوسترنلر یعنی متوسط درجه‌ده بر صالون آدمی اولمق استعدادنی ابراز ایده‌نلر وار. فقط بر مصاحبه اثناسنده بر قونغره‌ده منافعمزی حقیله ادراك ومدافعه ایتمك لیاقتنی کوستره‌بیله‌جکلر یوقدر، دولتمز دائما بویوزدن پك بیوك ومهم ضررلره اوغرامشدر. فرانسزجه على العاده قونوشمق بلشمك علم وفضیلت ینه باشقه اولدیغی آرتق تبین ایتدی،

دیپلوماسی فنی اغزدن، بالعمل اوکره‌نوب سیاسی کسیلمه‌نك آرتق زمانی کچدی. شمدی بونلرك فلسفه عسکرلك وسائره کبی هپسنك مکتبی ومدت تحصیله‌سی وار.

اوروپاده اولدیغی کبی بزده هر صنف علمك بر مکتب ومکسب مخصوصی یوقدر. اوتوز سنه اولی بر مخرج اقلامز واردی. صوکره بر مکتب ملکیه‌مز اولدی.

والی‌مزده اورادن چیقاردی . متصرفمزده
قائممقاممزده، ادیبمزده، شاعریمزده، هیئت شناس
لریمزده، کیمیاگرلریمزده ... اوت بوزوالی مملکتده
هر علم وصنعت بزه موهوبدر . بر بریمزه ادیب
ویا شاعر مادرزاد دیرز . هر شی بزه خدا داددر .
کسبی جهتلریمز پك ضعیفدر . امتحانه تفتیشه
تدقیقه کلمز . هایدی ادیبلکده، شاعرلکده،
[illegible] لکده استاد کسیلیر. یکدیکریمزی آلداتیرز.
[illegible] جنایات فنونده، فن اقتصادده، اصول مالیه‌ده
سیاسیاتده نه یاپه‌جغز ؟ اوروپاده بر سنه ظرفنده
بوفنون متنوعه‌یه دائر نشر ایدیلن اثاری انسان
کورسه بو برکت عرفانه پارماغی اغزنده قالیر .
اولیای امور افندیلریمز عجبا بونك بر فهرستنی
اولسون کوره بیلیورلرمی ؟ کورسه‌لرده اکلایه
بیله‌جك ایپارنده قاچ کشی وار ؟ [illegible]
بوندن زیاده اشمه‌یه‌لم. بزده مکتب سیاسی دیوان
انشا یازان و مکتوب بیلمه‌لر . دها [illegible]
[illegible] داریا موزی اوزاتماقلق [illegible]
بحثه قالمیورز .

منافع خصوصیه قیدی، ریا، مداهنه خلوص

قازلق الك بيوك معرفتمز ديپلوماتلغمزدر. [illegible]
دن آلت استبداد اولان دماغلر بوكون [illegible]
مشروطيت كسيلدى. بو ايكى [illegible]
ديكرينه انتقالده چارچابق [illegible]
قورتوله بيلمك قابلميدر؟ مادام كه اومديد استبداد
انتهايه [illegible] لدى. بو قيصه قومديلرده كچر. زمان
هر شيئك [illegible]
[illegible]
[illegible]
اوروپا مهرهٔ سياسيه‌سنه موهوباتله جواب
ويريله‌ميور. وطن موهوباتله مدافعه اولنه‌ميور.
بر ملت موهوباتله ثروت، قوت صاحبى اوله‌ميور.
بوزادكان صنفندن آلافرانغه‌لريمز اوروپادن
[illegible]
صالون هنرلرندن باشقه برشى كتيرمديلر. ديكر
صورتله برخاصهٔ مميزه كوستره‌مديلر. معرفتخانه
[illegible]
اودبا معارفدن نشانهٔ تتبع، مساعى وذكالرى
اوله‌رق جدى حقيقى برنمونهٔ هنر كتيرديلرسه
[illegible]

شیلو یالکز او (پوز) لر (ژەست) لر (قوستوم) لر دکلدر . سطحی تقلید اطواره میمونلرده بیله استعداد کوریلیور . بواوقدر جدی بر واسطهٔ ترقی عد اولنه‌ماز.

شو بحث ایتدیکمز ذواتك بوتقلیدلری اوکرنمك ایچون اوروپاده اسراف ایتدکاری عثمانلی ملیونلری مؤسسه‌لر کشادینه، غربده جدی طلبه یتشدیرمکه صرف ایدیله ایدی بوکون بلکه بوخسرانده قالماز ایدك .

آلافرانغه‌لغك ایشته بومبحثنده وطن ایچون موجب انتباه درین بردرس، لازم التنقید برچوق احوال، بررومانجی ایچون برقاچ جلد طولدیره‌جق مهم ، مغذی برسرمایه واردر. فقط بوحکایه‌ده آلافرانغه‌نك بونوعندن بحث ایتمدك . .

ایکنجی نوع آلافرانغه عائله‌لر براوروپالی قادینله بالتأهل بلك اوغلنده اقامت ایدن نیم (لوانتن) لردر.

بوعائله‌لر بر مورخ ، بر (فیزیولوژیست) بر (پسیقولوغ) برحکایه‌نویس ایچون جداً شایان تدقیق برطرفی اوروپالی دیکری عثمانلی ایکی‌یوزلو

برقماشدر . ينه تكرار ايده‌لم كه شو سطرلرده كيمسه ايچون برقصد تزييف يوقدر . عالم انسانك بشره برمغليزده بورادن داخل اوليور .

عنصراً ذوالوجهين اولان بو عائله‌لردن بعض طرفى تورك اولانى تدقيق ايده‌لم :

بويله Sélection ايله تصالب عرق واختلاط جنسمزه اوغراشمقده‌كى همتك درجهٔ اهميتنى تدقيق جهتنى اربابنه ترك ايله بومسئله‌نك يالكز حيات اجتماعيه‌مزجه كوستره‌جكى تأثيراتدن بحث ايتمك ايسترم .

مادام يابر فرانسز ، يابرانكليز ، يا آلمان اوله‌جغندن تورك زوجنه قارشى دائما برغرور عرق وتفوق مليت اظهارندن كيرى طورماز ،

مادام مدنيت كندنجه فرض ايتديكى بوتقدم نسب فضلندن دولايى برذات اكملدر . زوج ايسه اونك يانده دائما انسانلقدن مهم شيلر اكسيك برمخلوق ناقص وحقيردر . زوج ايچون هرامرده هرحقارته قارشى دائماوضيع ، دائمامطيع ، دائما حمول بولنمقدن باشقه چاره يوقدر . يوقسه اك عادى وسيله‌لر ايله : « [illegible] de turc » [illegible] Tête de turc حقارتلرى حاضردر .

چوجقلر والدهلرندن دائما افتخرانه ، بالا پروازانه براداى تغلب كوردكلرندن طبعاً وحساً او طرفه متمايلدرلر . بر توركله براوروپالى قادينندن محصول چوجقلر ميانندهده گى لطيف مانع وسو عمليارى بولنديغى قابل انكار اولماقله برابر (تصالب عرق) تركيبندهكى غضيلت نسبه رغماً چيركين ، صيسقه ، طيق نفس ، ايرين رنكلى صغولجان كيملرى ده كورولمكدهدر .

بو اطفالك وجهلرنده على الاكثر ايكى مختلف عرقك علائم جنسيهٔ متضادهسى واردر . تكر آنادن ، بوز بابادن طوغان آلاجهلى كدى ياورولرى كبى بورنى آلمانه قولاغى توركه بكزهر .

آنالرى فرنكجه ، بابالرى توركجه داديلرى رومجه قونوشدقلرندن بو تبلبل السنه ايچنده بيوين ياوروجقلر اوچ ياشنده ايكن اوچ درت لساندن متكلم كورينورلر . فقط اون ياشنه كيرلردههنوز باشليجه برلساندن براداى صميميتله قدرت تكلم كوسترهمزلر . بومعصوملر ثابت ، دعين براسمه بيله مالك دكلدرلر . بابالرى جنان ديرسه آنالرى (ژان) ديهچاغيرر . ايكى ملتك

شرائط عادات و اجتماعیه‌سی آره‌سنده قالان بوبی چاره‌لر بیوکجه‌ایستر. تأهل دورلرنده بوندن طرز حیاتلرینه تعلق ایدن مسائل مهمه‌نك مشكلاتی ده برابر بیودر.

مملكتمزده‌كی آلافرانغه‌لغك ایشته بو نوعندن ده طاتلی زمینلر، روحنواز فكرلرله [illegible] موضوعلر چیقار. طبیعتدن مستنسخ لوحه‌لر كوریلور.

معاذاه رجال مملكتمز تصالب عرق همت [illegible] راغب اولورلرسه شرقك لطافت و عصمت محرمانه‌سی ایچنده بیومش، هر بری بر دردانهٔ صفوت وعفت اولان أولریمزده‌كی او، نور كبی اینه‌لریمزی، اینه‌لریمزی، ذهنلریمزی كیمه ویره‌جكز؟

(پیه‌رلوتی) یی او برجهت دوشوندیررسه بزی ده بوجهت داغدار تفكر ایدر.

مادامك اوروپاده اقربا و تعلقاتی وارسه هر سنه ایده‌جكی صلهٔ رحمده زوجنك بوراده‌كی

ثروتنه کوره بو وسیله ایله دیاراجانبه قوجاق قوجاق
پاره‌لر آقار. موازنهٔ اقتصادیه‌مز بوندن‌ده رخنه‌
دار اولور. اوروپادن بورایه پاره چکمه‌نك یولنی
بولانلر تقدیره سزا وطن پرور عد اولنورلر.
بوراده بر بریمزك دیشمزی، طرناغمزی سوکه‌رك
قازاندیغمزی اورایه کوندرنلر دکل.

اوچنجی نوع آلافرانقه‌لق

حکایه‌مزك قهرمانی مفتون بك ایشته بو
چرچیوه‌یه کیرر. بو اوچنجی نوع «تیپ» شهریمزده
مبذول دکلسه اندره‌ده دکلدر. مساعد هوالرده
سوقاقلره دوکولن بك اوغلی متنزهینی ایچنده
کوریلور. علامت فارقه‌سی یاقه‌لغنك فوق التصور
ارتفاعیدر دیه‌بیلیرم.

مغلوب خفقی اولوب‌ده بعضاً «فیر» دیه
دوندیکی زمان فستان کبی آچیلان آرابه‌جی واری
«اوزون وآن قلوش» اتکلی ردینغوتی، دار
پانطالونی، سیوری پوطینلری، باستون نارینلکنده
ظریف شمسیه‌سی کندینك نوعی همان ذاتنه

منحصر موداده تفرده هوسکار برشیدای زمانه
اولدیغنی کوستر .

اوزرنده‌دارلغه، بوللغه ، قیصه‌لغه ، اوزونلغه
اینجه‌لکه ، قالینلغه دائر اولچوجه نسبتی موداله
تعلق ایدر نه‌لر وارسه هپ ذوقی مابحجه وبن
هرنوع مساحهٔ عقلیه‌دن طاشقین ویروندر .

او، بوکسك یاقه‌نك آلتنده آلتیا بلا استراده
بیون باغنك اوزرنده‌کی موقع منتخبی سنکی
تعیین ایدیله‌بیلمش ایری اینکنه، الستده اوق ،
چیلاق برعشق تمثالی قبیلندن محتوی
برسوژه‌در . یا کیاوبده بواینکنه‌نك طرافندن
بحث ایتسه کز Mon cher voulez-vous écouter
l'histoire de mon épingle? (عزیزم اینکنه‌ك
حکایه‌سنی دیکله‌مك ایسترمیسکز؟) جوابی جلنمز سنه
بو اینکنه سیوری اوجیله پارسده‌کی فتوحات عاشقانه
سنك هپ برر خاطرهٔ مهمه‌سنی اشه‌لر چیقارر .
سوز، سامعك درجهٔ تحملنه کوره اوزانیر کیدر .

اطرافی شریتلی ، اوکی آچیقجه لوناً البسه
ایله متباین بریلك .. اوست جیبنده دزینتی ایله

مشکوك بر صاقه‌قوردون اوجنده وقعهٔ تاریخیه‌سی غایت مراقلی ، مهم نوادردن برسکه ...

شیقك اوزرنده آغیزلق ، طبقه ، کوزلك یوزوك نوعندن حتی کومك یلکك دوکمه‌لرینه وارنجه‌یه قدر نه‌لر وارسه بونلرده کندی کبی عجیب ومدید بر سرکذشت صاحبیدر. تاریخی ، صناعی برخاطره‌یی براهمیت مخصوصه‌یی حائز اولمیان برشیئی اوزرنده طاشیماز.

صاغ النك شهادت پارمغی کوکندن طرناغنه قدر طاشلی ، طاشسز ، اویمه‌لی ، حرفلی حلقه‌لرله مزیندر . بونك سببی صورلسه هپ پارسه‌ده‌کی دلداده‌لری یالکز او پارماغنه طاقمه‌لری شرطیله بونلری بر رهاییه محبت اولارق [illegible] اولدقلرینی سویلر .

شکل وقیافتجه بلکه مفتونك برقاچ نظیری بولنه‌بیلسون . فقط غرابت اخلاق ، عادات واطوارجه برمشابهی بولمق همان محالدر. شوالیه لکده (سروانته‌س) ك (دون کیشوت) ی نه‌ایسه شرق آلافرانقه‌لغی عالمنده‌ده مفتون بك ایشته اودر. غرابتده قهرمانمز برنادرهٔ خلقت ،

بو حکایه‌ده ایسه نوعما فرانسزلرك Fantaisie (فانتزی) دیدکلری آثار کیفیه وخیالیه‌دن کیدر. بوندن کیمسه‌یه برحصهٔ تزییف قیلاماز.

سوزی بوراده نهایت [illegible] حکایه‌مز بومیر [illegible] حصه ایلامشدر.

[illegible] خلیر. کوره‌جکز که اوده [illegible] زمانلرده خوشبادی آنلرك [illegible] سیودك نوبتلی اینشه [illegible] اولمسی اقوادر.

١٦ كانون ثانی سنه ١٣٢٤ ، قسرای

حسین رحمی

١

[١] اقسرای جاده‌سنده‌کی سیل اسقاره‌لری حقنده بر روایت قدیمه ، عادتا برقاچ سنه‌ده بر بیوك فورطنه ویاغمورلرله برابر تجدد ایدر بر (لژاند) واردر . وقتیله یاغمورك سیلك شدتله خروشان اولدیغی بر کونده بو سیل باجالرینك بری راکبیله برلکده بر مرکب یوتمش . بو حوادث غزته‌لره قدر طنین انداز اولدی. سانسور مدرکهٔ انامی تذلیل ایده‌جك بوکبی بابا فریبانه حوادثه مساعد بولنوردی. راویلرك بو خصوصده مدار استنادلری اولان وثائق نه‌در ؟ قوجه مرکب سواریسیله برابر اسقاره آره‌لقلرندن نصل سوزیلوب کیتمش : بونك ایچون بر صراحت مقنعه یوق . یالکز اقسرای ترامواى موقفنده نعلنجی وشکرجی سوقاقلرینك باشلرنده‌کی اسقاره‌لر یاغمور صولرینی جلب ودفعدن بشقه کوردکاری دیکر خدمتلرله ده جالب نظردر . بوباجا آغزلری فقرای اهالینك

[١] آلافرنغه رومانك ایلك نشرنده سانسور بوراده‌کی حشرات ومیقروب تعبیرلرندن خفیه‌لر حقنده بر ایهام استشمام ایده‌رك بو ایلك قسمی تمامیله طی ایلمشدی.

عادتا بلبللی، سنبللی، رایحه‌لی بر حوض تفرجیدر.
یاز کونی حشرات طیاره‌نك هر نوعی بوراده
نغمه‌ساز اولور. رطوبتدن اطرافنده یوصونلر،
چنارلر، بیتشیر. بو خاص باغچه‌لرك الڭ زیاده حسنیه
لطافتی اولانلر ترامووای خدامیدر. یازك
اوطاقتشکن حار کونلرنده ملین اکثیدن اقسرا،
سفرینی اتمام ایدنجه اوبش آلتی دقیقه فاصله
خدمت اثناسنده ترامووای اسپیرلری یاغلی
سه‌قالرك باشلرنده‌کی صره اغاجلرك سایه‌سنده
چشمه‌نك ظلل قصیرینه صیغنه‌رق بو فرح حوضلرك
همان یاننه اسکمله‌یی آتوب عجله ایله استراحت
قهوه‌سی ایچرلر . . .

اقشامه طوغری بو سوقاقلرك اغزلری باغچه
طابله‌لری یمشجی سبزه‌جی کوفه‌لریله برر بازار،
برر مشهرها کولات حالنی آلیر.

بو اسقره‌لرك الك بیوك یارارلغی اوراده‌کی
بتون اصنافه عادتا جسیم بر طاقم طوقه خدمتی
کورملریدر. بونلرك بر سیل سوزکجی
اولدقلری اونودیله‌رق تنظیفات آرابه‌لرینك بر
اوزونجه سورون ورودلرینی بکلیه‌میه‌جك قدر

هجوم بولنالمز اللری دکنجه سوروونتلرنی
کتیریرلر . بو اسقاره‌نک اوزرینه بوشالتیرلر .
آره لقلردن صیغان پارچه‌لر اشاغی یه کیدر .
صیغمیانلر دمیر چبوقلرک آره‌سنه صیقیشر
طورور . بونلر کونشک حرارتنه معروض قالدرق
آزده بر دکانلردن دوکولن چرکابلر ، نار کوله
وقهوه چوملکی صولری ، بربرلکنلری نتویا -
ثیله یاشاروب تازه‌لندکجه اورته‌لغی تحملفرسا
بر تعفن صارار . اوراپی قره بولوط کبی
ایریلی اوفاقلی برسینک آلایی استیلا ایدر .
اسقاره‌نک یانندن بر انسان یا حیوان کچنجه بال
واشلک آریلری‌ده داخل اولاق اوزره ، تاتارجق ،
صاقیرغه کنه‌سنه قدر ایچنده قانادلی حشراتدن
هر نوعی موجود اولان بر آلای اوزرلک ایپلی
قالینلی درلو ویزلتیلر ایله برکره بر هوا اولور .
برقاچ قسمه آیریلیر . برطاقمی بر آز اوته‌ده‌کی
مناو دکانه ، دیکر قسمی آشجی‌یه چاپولجیلق ایدرلر .
بر قسمیسی ده او خاص باغچه‌لرده قهوه ایچن عثمانلیلرک
باشنه بلا اولور . مناوه کیدنلر ترجیحاً میوه‌لرک
چوروکلرینه اوشوشورلر . آشجی دکانته هجوم

ایدنلر میانندە پس بوغازلق سیئهٔ عجولانسیله
خوشاف کاسەسی ، تریەلی چوربا تجرەسی
بعض یملك صاحبەلری ایچندە تضادده اولا[illegible]
بولنور . سرین ومایخوش خوشاف [illegible]
قالان ایاقلریله تاك قادلری [illegible]
نغماتله استمداده باشلارلر . ویزلتی خیلی اوزار .
فقط خائن آشجی مغروقینك امدادینه شتاب
ایتمز . زواللیلر اودریای [illegible]
دبلنه دبلنه قالی دینلندیررلر . حالری الك زیاده
شایان ترحم اولانلر صیجاق چوربا تجرەسنه
دوشنلردر . اونلرك ویزلتیلری چوق سورمز
چابوق خاشلانیرلر . آشجی مشتری‌یه چوربا
ویرمك ایچون کفچەیی دالدیرنجه اوقاینار
سطحك طبقهٔ عمیقەسنه قاریشیرلر . کورونمز
اولورلر . زواللیلری آرتق آشجی دکل آ
چوربایی ایچن مشتریلر بیله آرامش اولسەلر
بولەمازلر . تجرەلرك اوستی سینکدن قارە بولوط
حالنی آلنجه آشجی چیراغی هر بر تاری ینه
[illegible] کورولن [illegible]
قاپاقلری آچیق اطعمه اوزرینه شدتله برصاللار .

سینکالکلك زلف پریشانی یك صالحه‌لرینه کیره‌رك
چیقار. اوقره بولوط براو غوانی ایله هوالانیر.
برقسمی دکانك طاوانته، جوانب سائره‌سنه
داغیلر. برمقداری‌ده قپودن پنجره‌لردن سوقاغه
اوغرار. قپونك دیشنده، آشچینك آره‌صره
فرلاته‌جغی کمیکاره وقف انظاراشتیاقله الك
آزیلیسندن الك عاجزینه قدر علی مراتبهم
دیزلمش کوپکلر واردر. بوسینك آلاینك
اوکلرندن اثنای مرورنده کلاب بیونلرینی
اوزاتیرلر. اغزلرینی قاپان کبی آچوب قاپایه‌رق
یانلرندن پك قریب تپنلری آولارلر (هاپی‌جق)
یاپارلر. کوپکسینك لقمه‌سی نه‌کارایدر؟ بو آوجیلق
اونلره انسانلرك «قاریده‌س» ، آی‌چیچکی ، قاباق
چکردکی اکل ایتلری قبیلندن کوچك بر اکلنجه‌در.
کوپك آونی دردهان ایتدکدن صوکره قستك
کوچککنی ، دیشلرینه هیچ برشی طوقونمدیغنی
ایماءً براشمئزاز استصغار ایله کوزلرینی کوچو-
لته‌رك چیکنر. او نه‌قدر کوچك اولورسه اولسون
«کل داخل ینفع» حکمنك مروجی، وبولدیغی
ایله کتفافی نفسه آلیشدیغین برفیلسوف اولدیغی

كوسترمك ايچون يانندن كچن اوفاق تفك سينكلره قارشى اصلا عدم تنزل طورنده بولنماز. هپ آغزى آچه‌رق طوتمغه صالديرر، فقط قسمت بو هر زمان سهولتله اله كچمز. بوشنه چكه صالديرديغى چوق اولور...

كوپكلرك دندان اشتهالرندن قورتولان سينكلر ينه اسقاره‌لر طرفنه و بودلارا باغچه‌لرده قوموالين مشتريلره داغيليرلر. طبيعت سينكلره، ميقروبلره سهولت رزق يوزندن بخش ايلديكى مسموحيتى ديكر مخلوقاتدن پك آزينه نصيب ايتمشدر. بشريتك سرقت حقنده موضع مرعيه قويديغى قوانين شديده‌دن بو حشرات معافدر.

چونكه عقلادن هيچ برى قوانين مرعيه‌نك بونلره امكان تشميل و تطبيقنى كشف ايده‌مامشدر. بو مخلوقات ممتازه ايچون بتون آشچى، سوتچى، طاتليجى، مناو دكانلرندن رزق طوپلامق مباحدر. مشتريلرك كوكلرينى بولاندرمامق ايچون بو اصنافدن بعضلرى شيشه قاپانلر، ابزالى كاغدلر نوزلر نوعندن وسائط امحائيه ايله بونلرك اهلاكى طريقنى دوشونور ايسه‌ده چوغى ده بو خصوصده

بیقید بولنور . چونکه بو حشرات طاتلیدن اکشیدن بتون مأکولات نفیسه‌دن نه قدر زینت‌لنسه‌لر یدکلری شیلر وزنده اولچوده هیچ بللی اولماز. مثلا براوزوم کرفه‌سنی بشیوز آری، سینك استیلالاری بر قاچ ساعت طیقیندیلر ، اوزرنجی تارتیلیه ینه برشی غائب ایتمز . غایت اوسته‌لقلی اکل ایدرلر. ایشته بونلك ایچون اصنافك چوغی بونلرك اوشونتولرینی [illegible] حاصل اولدیغی زمان بر ایکی دفعه سینکلك صالامقله‌ده اکتفا ایدرلر . او آنده وزنده مقیاسده برتناقص کورلمیور اما بوقادلی حشرات انواع مزحرفات وملوثاتدن قالقوب مأکولاته قونه‌رق بعض امراضه واسطهٔ سرایت اولیورلر. بوندن بر چوق مهالك صحیه پیدا اولیور . بو فنالقدن اصنافك خبری یوق. بونوع مخلوقاتك تحت تقید وانضباطه آلنمسی قابل اوله‌مدیغی ایچون بونلر چاشنیکیر عالم اولمق امتیاز طبیعیسیله هرطرفده طولاشیرلر طورورلر . بعضاً قاینار چوربا تجره‌سنده ، جان ویرنلر، کلاب اغزینه [illegible]

بو حادثات دوده قولاق . امثالنه [illegible] مؤثره اولاجق قدر کثیر الوقوع دکل .

رشتهٔ کلامی وادی دیکره دوقدیغمزدن [illegible] برتنبیه مفید نوعندن اولمق [illegible] علما [illegible] دها بختیار ایمشلر . چونکه سینك آری وقارنجه نوعندن [illegible] اوغراشدقلری یعنی بر درجه‌یه قدر درد معیشتله مقید اولدقلری حالده میقروبلر بولندقلری محلره [illegible] ما کل اتخاذ ایدنلر [illegible] شرندن مصون بیورسون آمین.

[illegible] اوکارنده کیف چاتان ارباب مذاقك اوزرلرینه [illegible] سویلدیکیا... او لطافت موقعیه‌نك سرینلکندن، روایحندن استفاده ایدنلر ترامووای آرابه‌جیلری،

قوندوقنورلری ، قلاغوزلرندن عبارتدر . بونلر
اوقوجه چیزمه‌لی آیاقلرینی یاریم آرشین ایلری‌یه
اوزاته‌رق اوذاق بر یوغورت کاسه‌سی جسامتنده‌کی
ته‌لی قهوه فنجانلرینی هوپورده‌ته‌رك کیف
اینشدیررلر . زواللی قهوه‌جی اون حتی بش پاره‌یه
بویله کاسه کاسه قهوه صاتار . فقط بونك نره‌سندن
ونه‌مقدار کار ایده‌ر بیلنمز .

سینکلر بواغالرك اوراسنه بوراسنه قونار . لکن
بونلرك اللری اوقدر ناصورلاشمش ، یوزلری او
مزاحم معیشتك هوای کرم وسردیله او مرتبه
سرتاشمشدر که سینك کزینتیسی . نره ویز کلیره
برشی حس ایتمزلر . سینکلر ، او کوسه‌له‌شمش
اکسه‌لرده ، اوپوستکی‌لشمش یناقلرده ، او آبانوز
لاشمش پارمقلرده دانه‌چین رزق اولمق اوزره
برایکی قولاچان ایدرلر . فقط هیچ بر طرفه‌دیش
کچیره‌مزلر . چونکه ترامبوای اداره‌سی بونلرده‌کی
عصارهٔ حیاتی اومشـاق روزمره‌سیله قورو تمش
کیبدر . سینکلر هیچ برجهته خرطوم ایشلته‌مینجه
قهوه فنجاننه عارسزلانمغه باشلارلر . کنـارنده
برایکی پیاسه فلان دیرکن آیاقلرینی قایار نصل

اولور جوب ایچنه دوشرلر . بونك قضا اولدیغنه کیمسه‌نك شبهه‌سی یوق . چونکه بیزاری حیاته اختیاره جرأت ایده‌جك قدر سینکلرده هنوز اخلاق عالیه اولمدیغنی هر کس بیلیر. [illegible] معیشت یاخود. یأس [illegible] اوروپاده علی الخصوص انکلتره‌ده [illegible] قونتلر کثرت وارداتلرینه [illegible] بولنمامق حیثیتیسیله انتحار ایلدکلری [illegible] روایات [illegible] بالآن حتی دنیا [illegible] شرق جهتلرنده قضیه [illegible]

زواللی سینك، درننده قهوه‌دن زیاده آریه مقوص بولنان [illegible] دیگر [illegible] دوشوشه [illegible] استئصاله [illegible] استعدادینی آتمنه باشلارلر . [illegible] الآن [illegible] قضـازده صولك غیرت نومیدانه‌سیله دبلنه دبلنه خلاص جانه چالیشیرکن بر خیلی [illegible] قضایه اوغرار. [illegible]

[illegible]سینکلرینز ایلك نسلده حاقورمه ایدر. اووادن
ازغوردر اولسون ایکنجی استاسیونده معده‌یی
بولور . نادراً آرابه‌جی قهوه یودومی ایچنـده
بر جسم اجنبی حس ایدر. دیلنك اوجیله مغروق
دیشاری چیقاریر . پارماغنه آلیر. قضازده سیاه
یاخود یالدیزلی پارلاق نوعندنمیدر؟ صاقیرغه‌میدر؟
نه‌در؟ تحقیق هویتنی هیچ مراق ایتمکسزین
[illegible] ایله بر چاموقله قارشوسنه فیرلاتیر. فقط
اوسینکدن‌ده ارتق خیر قالماز.

بو حادثهٔ مغروقیت بر فنجـانده بعضاً ایکی
اوچ دفعه تکرار ایدر. فقط مشتری عین بی‌قیدیله
[illegible] چیقاردر. اونلر توجهله بر شیدن
[illegible]
[illegible] ایکی [illegible]
بوندن کیمی مسئول طوتملی؟ هواده‌کی سـینك
فنجـانه دوشمش؟ اوقهوه‌یی مردار عد ایتمك
لازم کاسـه شرب قهوه‌دن صرف نظر ایلمه‌دن
باشقه چاره قالماز . چیفتنی اون‌پاره‌یه اوفاق کاسه
جسـامتنده فنجانلرله قهوه ایچوب‌ده هرسینك
سقوطنده فنجانلرك تجدید محتویاتنه قالقیشمق

[illegible] انسانسزلن اولور دکلی . [illegible]
[illegible] آریه قاتیورمش . آریه بادهوامی ؟ اوت
اکاهحق قزانهبیلمك ایچون ترامواى بیکیرلری
[illegible]
هپ بونعمت لذیذهیی اکل خولیاسیله نعل پاره‌
[illegible]
آووجلرندن بونی قوقلایه بیلنلر بین الاقران
بختیار عد اولنیورلر .

آرابه‌جی اوچ بش یارانیله برابر
ایدوب برقاچ سینك یونجه‌یه قدر نوبت حرکتده
کلیر . اوملوث قهوه‌نك مدت شربی ، بو آدم ایچون
ترامواى اسپیرلکی صنعت تاب فرساسنك اوبیتمز
توکنمز سفرلری آره‌سنده نصل برفاصلهٔ روحنواز
تشکیل ایدر بیلسه‌کز ؟ .. زواللی آیاغه قالقار
دیزسکارینی قیویروب قوللرینی اوزاته‌رق برایکی
کرینیر . اومکث جزئی واو آجی قهوه ایله ینی
برسفرك مشاقنه کوکس ویرمك ایچون قوای
لازمه‌یی اکتساب ایدر . آخیر ، نوعما مغروزانه
آدیملرله یورور . موقع مخصوصنه چیقار . بیوندهکی
بوروسنی دوزلتیر . قیرباجنی معاینه ایدر . تربه‌لری

آلنه آلیر . قولاغی قوندورقتورك چالاجغی دودوك كده‌در . اوقوجه اوطه قدر آرابه‌اوكده‌كی درت حیوانك غیرتی بوآدمك تازیانهٔ همتیله اویو قوشلری چیقوب اینه‌جكدر . بوبش مخلوق یكدیكریله اومرتبه هم حالدركه بینلرنده اصوات واشارات مخصوصه‌دن مرتب برنوع لسان پیدا اولمشدر . ایجابنده قامجینك اوشاقیرتیلی اوتی بلیغ ومؤثر جمله‌لری متكلمدر . وقت ایدلسه حیوانلرده عیناً آرابه‌جی كبی حركت ایچون اوتدیریله‌جك دودوك صداسنه انتظاراً قولاق قابارتدقلری كوریلور .

دودوك اوتجه بشی بردن مقدمانه ایفای وظیفه‌یه كریشیرلر . دردمعیشت ار آدمی برحیوانلك سركاراداره‌سنه كچیرمش . بری سوده‌جكلر اوته‌كیلر چكه‌جكلر . حكمت قدر بونلری مساعده‌شارك بولندیریور . اسیر یاشامق بلكه برلاجیه‌جكدر یاشامق ایچون قرباجی النه آلمش اوتمكیم اسارت حیوانلری یوریتیور . اكمك پاره‌سی تدارككه‌اوغراشیور . دودوك اوتجه بونك یوریتكی امی اولدیغنی بشی ده بیلیورلر . فقط بیكیرلر

برخانهٔ سیاره بکزه‌ین اوقوجه آرابه‌یی نیچون
اقشامه قدر بر محل معینه کتیروب کوتودکلرینی
بیلیورلرمی؟ بوحیوانلری براقه‌لم‌ده کندیمزی
دوشونه‌لم. ابتداسندن انتهاسنه قدر بومشاق
حیاتی نیچون چکدیکمزی نه بیلیرمیسکز؟
وارلغمزی یوقلغمزی سراپا احاطه ایدن الیم
مشکلهٔ خلقتدن عاجزکی بزی حل ایده‌بیلورلر،
درجهٔ تحملمزی صورمقسزین بزی بلادن بلایه
سوق ایدن نصیبی اسیره، دوش ضعیفمزده‌کی
بار حیاتی ترامواییه بکزه‌تیر ایسه‌لر بزمده
حیوانلردن هیچ فرقمز قالماز.

انسانلر بر نکبته، بر یأسه اوغرادقلری
وقت اولانجه اوفکه‌لرینی باشلرندن کی ضعفلرندن
چیقارمق، کوچارلی ایردیکی تعلقاتی اوغیف
وجدتله بی انصافانه ازمك حیلتنده‌درلر.

اسپیرك دیشی، باشی آغریدیغی، برشیئه
جانی صیقلدیغی، معنا مادة مضطرب اولدیغی کبی
قدرینه قارشی اولان انفعالنی بیکیرلردن چیقارمق
ایستر، اوکون قامچی‌یی زیاده اورور. زواللی
حیوانلر وظیفهٔ جریه‌لرینی هر کونکی کبی یاپه‌رق

پایلشدقلری حالده اوکون طبیعتی ایچون فضلاً یدکارینك حکمتنی اکلایه‌مازلر . عقل ودرایتجه کندی مادوننده کوردیکی بعض ذواتك تنبل اولوب ده مساعدهٔ طالعله رفاهه دوشدکارینك سببی‌ده اسپیر اکلایه‌ماز .

اسپر بوبش اون دقیقه‌لق فاصلهٔ استراحته نائلیتندن طولایی ینه بختیاردر . زواللی بیلنجی ایچون هیچ نفس آله‌جق وقت یوقدر . اوبیچاره ترامـوای طوروبجه طوغری اداره شعبه‌سنه حساب مأمورینك قارشیسنه کیدر . بوحساب آخرت حسابندن دها مشکلدر . چونکه اونه قدر دقیق اولورسه اولسون بر دفعه صوریلاجقدر . بو ، هرکون همده مکرراً صوریلور . چانطه‌نك نقود موجوده‌سی صاتیلان بیلتلرك عددیله قارشیلاشدیریله‌جق . بوایجه حساب ، قونترول مأمورلرینك جدوله آل[illegible] قاملرله ایتدکلری اشارات تفتیشیه ایله‌ده تطبیق اولنه‌جق . . . ظهور ایده‌جك نقصانی کیسه‌دن تأدیه ایتمه‌دن باشقه چاره یوق .

اسپیر یالکز زمامداری اولدیغی حیوانلره

مرام اكلاته جق . زواللى بيلتجى هر سفرده اوله جه عددينى تعيين قابل اولميان غريب مشربلى مرام اكلاماز برچوق آدملره سوز ديكله ته جك ، نفس توكه ته جك .

اسپير قهوه سنى ايچمكله ، بيلتجى حسابنى ويرمكله مشغول ايكن حيوانلرك انفاسندن تشكل ايدن بخيرلردن قالقان تعفناتك ، سيكارلر ايچنده ، كونشك آلتنده ديكه نيرز كبى طوران ترامواينك تك تك مشترى بكلمكه باشلادى . اولا ايكى قادين بيندى . بونلردن برى ، اركك لره قادينلر طرفنى فارق تحته بولمه نك كيرلى [illegible] اينه بيوردى :

— هر زمانده بو پرده يى بويله آچيق براقيرلر . هر زمان ترامواى بينسه م مطلق المله بن قاپارم . بو ترامواى جيلر نه تنبل آدملردر . يالكز طريقى ، طريقى پاره آلمسنى بيليرلر . ايش كورمسنى دكل . . . بونلر ماليه كتبه سى كبى ويردسى يه چاليشمازلرسه ، آياقلرينى بشيز آليرلرمش . بزم محله ده بربيلنى وار . قارى سنه بر كاتبدن دعا اى باقيور . اوجكز [illegible] بيلمسين ، كتبه سين كوتورسون ده [illegible]

اولسون نه وار؟ حالنکه بن بنم قیزی ممیزه ویردمده نه اولدی؟ سنه‌ده درت دفعه آلدیغی آیاغنی طراش پاره‌سیله فوطینڭ لوسترەسنه یتشمیور. بزم پاشالر بو ترامووای دیروکتورلری قدر اوله‌میورلر. باق او ناصل ایدییورسه ایدییور هپ بو چالیشانلرڭ آیلقلرینی زماننده ویرییور ... خانم طویدڭمی؟ بزی، اداره ایتمك ایچون بورایه فرنك کتیره‌جکلرمش.

— امان صوص قردەش... قیامته علامت... دجال چیقه‌جق دییورلردی. صاقین بو ایشته او کله‌جك فرنك اولماسین...

— یوق جانم دجال مجال دکل... بحکمة‌اللّه تعالی بزمکیلرڭ عقلی ایشه یرمدیکی فرنکلری قاله ایره‌میورمش...

برینڭ قوجاغنده قونداق ایکی قادین دها بینمدی. بو دجال بحثنه اشتراك ایتدیلر. بش دقیقه‌ده سوز سکزاون قالبه کیردی. هیچ بری دیکله‌میور هپسی سویلیوردی.

اورته یاشلی فقط نسبت سنیه‌جه اوله‌جق یاراشیغنی تجاوز ایدر درجه‌ده سوسلو برخانم،

پك زیاده موادیه تبعیت مراقیله تزیانی غرابت مرتبه‌سنده آشیره‌جق کولنج برحاله کتیرمش برتازه... برروم خدمتجی مادموازدل، بزنمکه اوزنمش لکن شیق اولمقدن زیاده تحف اوزلی غوغورولی برزنجی قادین.. اکلنمش، طرازلانمش وجودینه کوچولش پنبه اطلاس البسه‌لریله بش یاشنده برقیزی چوجق، اللرنده یوغورجلر، قوطولر، پاکتلرله ترامواییه چیقدیلر. بونلری چوجق اللرنده کیاری اورایه بورایه یرلشدیردکدن صوکره دیشاریدن، بکلك ردنغوتی وجودینه اوزونجه کلمش، مطولیت سرینی اورتمك ایچون توالتلرینه قدر قوجه برفس کیمش سونه‌په براوشاق خانملره برطاقم اشیا دها وارمدی. ترامواییدکی قادینلردن بری :

— آآ قوزوم بونه‌قدر اشیا بونلر نره‌یه صیغه‌جق ؟

عرب حدتله : — البته برطرفنه صیغه‌جه! بو قوجه تراموایی سنك کبی ایچونمی یاپدیلر آیو ؟..

قادین — ای سوزیمی کیری آلدم... اوفکالی عرب بو! . اویسه‌ك غوغا اوله‌جق ..

عرب — عربمی ؟ . اغزیکه طوپلا . . بنم آدینی سنمی قویدی اویله ؟ . بن پهلهلی زاده خانم افندینک قالفه‌سی‌یم بکنه‌مدیمی ؟ . .

دیکر برقادین — کهله‌لی زاده‌می دییور ؟ او ناصل آد اویله . . . او دیدیکندن عربك اوستنده‌ده وارسه وای خالمزه . . . برطوپالی یدی محله‌یی طولاشیرمش . .

بردیکری — صوص قزدەش صوص . . . . عرب اوفکه‌جی . . . باباليمی‌در نه‌در ؟

— باباليمی ؟ . . اوباباليایسه بزده باباليیز . . . دنیاده هیچ باباسز انسان اولورمی ایمش ؟ .

قوجاغنده قونداقده‌کی چوجغنی امزیردن قادین کدی کبی اطرافی قوقلایه‌رق :

— آی قردەش بو نه‌مه مسك کبی برشی قوقدی . . نه‌در او ؟ قادینلر پنجره‌دن دیشاری باقوب :

— آ . . شی باق . . باق . . شوراده قبور قهوه‌جی منغالی دکانك اوکنده قویمش اسقاره‌ده جیزبیز کوفته‌سی پیشیرییور .

قادینك بری برقاچ دفعه یوتقوندقدن صوکره :

— های یتشمسین پیشیرمکه .. سوقاق اورته‌سنده بویله شیمی اولور ؟ . . قوصقوجه جاده بو .. فقراسی وار .. کبه‌سی وار ... آش یره‌نی وار... امزیکلیسی وار ... قوقوته‌ئی قوته عالی بویله ایمرندیره‌جکنه تا دکاننك اینده پیشیرسه‌ده کیزلیجه زیفتلنسه اولمازمی ؟

قادینك بری امزیکلی‌یه خطاباً :

— ایچك چکدیمی قارده‌ش ؟ ..

امزیکلی صیقیله‌رق اوکنه باقار ، دیکر بر قادین اونك طرفندن جواب ویروب :

— آنه دیمك هیچ امزیکلی اولورده ایمزمی ؟ سویله قیزم ... سویله ... ایچك چکدیمی ؟..

امزیکلی براز قزاره‌رق !

— نه‌یالان سویله‌یه‌یم چکدی.. سویله‌ه‌سی قبالق بویله کوبکمه قدر برازتی طویدم...

— واه.. واه ایشته کوردکی ؟ زواللی تازه‌نك شمدی سوتی چکیلیرسه ؟..

دیکر برقادین — چکیلیر قرده‌ش چکیلیر، سایانی امزیرکن طبقی بویله برده باشه‌گلدی

بکا قوقاندە بالقدی . ایستەمکە اوتاندم. ایرتسی
کونی ممەم اوفوردی هود طـاغی کبی شیشی
ویردی. (الیلە کوکسنی کوستردرك) طاش اوچرم
خانم قوجە قوجە فیتللر ایشلەدی . اوچ آی
پایەپای هکیم خواجە کزدم . الك صوکرە محلمز
برشیدن کچدی یا شمدی اونی دە اکلاتمسی اوزون.
سوتمدە قاچدی ... اه رحمت ایلەسین ، نورلر
ایچندە یاتسین اوزمانلر بنم اوغلانی .. سلیمانی
قومشومز حاجی فوزی افندینك کابینی صافیناز
خانم امزردی. نەلر چکدم نەلر ؟..

اوتەکی قادین — آی اویلە ایسە حریفدن
برپارچە کوفتەجك ایستەرم. خانوم گناه دکلمی؟

قادین ترامواینك پنجرەسندن قنبور قهوەجی یە
سسلنەرك :

— هو قهوەجی باشی ... قهوەجی باشی..
باقسەکە آرسلانم .. بوراده [illegible] وار . کوفته‌لر
مسك کبی قوقدی . شـویلە برچیمدیك ... بر
تادیملق ویرومیسك؟

قنبور قهوەجی آرقەسندە اوموزدن ایلکلە-
نیر. یاردن آیرلدم بیچمدە چاقەلی بر (میتان) ..

قوللر دیرسکلره قدر دهقولته . . باش آچیق ،
صاچلر غیر منتظم ، چکه‌سی کوکس طرفنده‌کی
چیقنتی‌یه تماس ایدر صورتده وجودینی یان‌برو ،
چغانوز واری اسقارایه طوغری ویرمش ،
النده ماشه . . آتش اوزرنده اطرافه قوقولو
بر دومان نشر ایدن کوفته‌لرده ، کوزلری بر
سوزه‌رك ، دوداقلرینك منتهالرنده بیکز صالیق
یوته یوته بر اختلاج فوق‌العاده یاپان قفسجه
آره‌صره آلت اوست ایدییور . قارشیسنده یاریم
دوزینه قدر ایریلی اوفاقلی کوپك ، کوفته‌لره قارشی
صورتده دوردورلی بر وضعیت احتزازکارانه
آلمشلر ، ماشه‌نك اسقاره‌یه هر اوزانیشنده قیوراق
غیرمأمول بر آکراغه نومیدانه انتظارا کوبکلرده
کوزلری بالینین بایغین یعنوب آجیدالی . .
یوتغونوش وار . . .
کوفته‌لرك رایحه‌سنه اشتها آورلی سایه‌سنده
قادینلر طرفندن قهوه‌جی باشی ، آرسلانم کبی
ایکی خطاب تمدیح وتقدیرکارانه‌یه مظهر اولان
قهوه‌جی بر غرور مکرمانه ایله عینی کوزلیك برقی
ماشه ایله قاوراییوب جازیرداتیه . جازیرداتیه قادینلره
طوغری اوزاته‌رق :

— چاشنیسی بادهوا .. ایمره‌نوب‌ده ایسته‌
میه‌نك كناهی بیونته .. شان اولسونده كار
اولسون .. كوفته‌م اقسرایه نام ویردی ..
كبه‌لره .. امزیكلیلره حلال وعافیت اولسون ..
آل خانم یه .. سودك قاچماسون ...
قادین آلی كوفته‌یه طوغری [illegible]
بعده كیری چكه‌رك :
— آ كوزه‌لم... سنك ماشه ایله طوتدیغك
[illegible] كوفته‌[illegible] آلدیغك بر لقمه
[illegible]
ایدییورسك باری تمام ایت...
قهوه‌جی — كوجنمه‌خانم... اكمكم‌ده‌وار.
صویم‌ده .. ایسترسه‌كز قهوه، چای، لیموناطه‌ده
اكرام ایده‌یم.
ترامواید‌ن قادینك بری :
— باقكز حریف بزمله اكلنیور.
دیكری — نه‌یمان قنبوریفلكدر او ... سز
[illegible]
[illegible]
قهوه‌جی یاریم‌دیلم اكمكك اوزرنده كوفته‌یی
ترامواییه اوزاته‌رق :

[illegible]

[illegible]

من غیر حد تقدیم ایده‌یم...

[illegible]

قرین طویوره‌جق دکلز آیول...

[illegible]

بولەرك بر پارچـه اکمکك اوزرنده امزیکلی‌یه

[illegible]

— آل زهرا قوقـدی. (دیکر قادینلره خطاباً) ایمره‌نن وارسه صیقلماسین، سویله‌سین..

[illegible]

جانی یوقی؟

اطرافدن ایمرنمك ایما ایدن محجوبانه تبسم کوستره‌نلره‌ده برر نیده‌جك توزیعاتده بولندقدن

[illegible]

خانمك بری سیاه قادینی کوستره‌رك:

— آقالفه‌یه ویرمکه اونوتدق...

غوغوروقلی عرب ایکرنمك طوریله‌یوزنی بوروشدیروب:

— یوق.. یوق.. بن ایمرنمدی... مادیا

میدر ؟ کیمیدر ؟ نه‌در ؟ قنبورك کبیرلی الیله یاپدیغی بر کوفته‌یی سکسان پارچه ایدوب‌ده بن یرمی‌یم هیچ !..

قادینك بری یواشجه یاننده‌کنه :

— آ آباقسه‌که قوزوم برعربك غوغورو غندن بیوکده کبری وار ... کوفته‌لری بکنمدکدن باشقه یننلری‌ده تحقیر ایدییور. یوق ماریا ایمش.. یوق بیلمم نه‌ایمش... الکلك کوررو ...

— صوص ... صوص ... عرب اطرافه بولاشمق ایچون چناق طوتیور. بهانه آرایور.. آشجی قادینمیدر نه‌در ؟.. چاوب چاوب ییه ییه آته طوتمش غالباده اونك ایچون نازلانیور...

سنیله غیرمتناسب برصورت مفرطه‌ده صوصانمش اولان خانمك یاننده‌کی صولوق یوزلی قیز چوجغی دنسزجه صومورتوب دوداقلرینی قیویرده قیویرده والده‌سنك اتکندن چکه‌رك :

— آننه بن کوفته ایسته‌رم ... قوقدی..

والده‌سی یواشجه چوجغك قولاغنه :

— بن سکا شمدی چقولاته آله‌جغم .. نه یاپه‌جقسك اوپیس کوفته‌یی ؟..

— آننه قوقدی ایسته‌رم ...

قیزك بویله عارسزلاندیغنی قارشیدن کورن عرب، آوجی اوستندن آتجیل اولان النی چوجنه طوغری اوزاته‌رق :

— باق طوقاته ... عارسز قیز نه قیم قیم لانیورسك ؟.. سنده‌می امزیکلیسك آیو ؟.. قنبورك کوفته‌سنه ایمره‌نیلیرمی هیچ !..

قادینك بری تلاشله :

— آباتی قارداشی، هیچ [illegible] جیجی اونوتدق ...

— آصاحی ... نه اولور بر دها ایسته‌رم . قنبور جوجه‌ده بکزییور .. (قهوه‌جی‌یه [illegible]) باقسه‌که جوانم ...

قنبور — بیورك الماسم ..

قادینك بری دیکرینه :

— باقسه‌که شو مصیبته .. بر لقمه اکمککه بر کوفته‌جك ویردی. شمدی تربیه‌سز تربیه‌سز عارسزلانیور ..

کوفته استه‌ین قادین !

— قهوه‌جی برادر. کوفته‌کی هپمز یدك‌ده

چوجغه ویرمکه اونوتدق . شمدی میزمیزلانیور ...
شویله یاریم دانه جك اولسون دها ویرر ایسه ك
بیوك ثوابه كیررسك ...

قنبور قهوه جی بودفعه براز قاشلرینی
چاته رق دكانده كی چراغنه خطاباً :

— اوغلان صادق بردیلم اكمك كل ...

پاره سز مشتریلرك اشتهالری آرتدی . كندیلری
یمشلر چوجغه طاتدرمغه اونوتمشلر ... یاوروجق
شمدی میزمیزلانیورمش ... باق خانملره صور .
كوفته نك اوستنه قهوه . نار كولده ایستیورلرمی :
لااله ایدن ... امواى بر آیاق اولى امداده یتشوبده
بوراده كی ... قابه براوقه كوفته لك قیمه
دها اصمارلامه لى ... بویتشمیه جك ...

قادینك بری باقسه كز آ زوزك قنبور نه لر
سویلیور ؟

كوفته ایسته ین خانم — باقمه قرده ش اواویله
سویلر ... زوزكدر اما قلبی یك ایی بر آدمدر .

بردیلم اكمك اوستنده كوفته كلیر .. چراق
صادق دیلمی اوزاته رق :

— اوستهم سلام ایتدی ، یكی كلمش ایمره نه لر

یارسه کوفته‌یی اکمکه صوقسونلر صوقسونلرده
آت نیته یسونلر ... کوفته بیتدی طاتمه‌یانلر
آوجلرینی یالاسونلر. دیدی.

قادین — هوشت کوپك ... اوسته‌ك [illegible]
شی سویله‌مدی سن اویدیریورسك ...

چراق اوسته‌سنه باغیره‌رق :

— اوسته.. سلامکی سویله‌دم .. آوجلرینی
یالاسونلری اکلاتدم . خانم ایشته عیور . چاقار
آلمازاقدن قیور... کوفته‌یی [illegible]
«هوشت» دییور ...

قنبور — [illegible]
[illegible]
کوریورزکه پاره ایله صاتمیورز . فی سبیل‌الله
طاغیدییورز ... مولودلرده شکر . . . قندیل
[illegible]
[illegible]

چراق صادق تر اموایك ایچنده بر کوفته‌نك
[illegible]
[illegible]
قادین کوفته‌نك یاریسنی چوجغه ویردکدن

صوكره ایسته‌كی اولوب اولیانلری اكلامق ایچون اطرافه شویله‌جه خفیف مختصر بر نظر استفسار كزدیردكدن صوكره دیكر یاریسنی‌ده كندی اغزینه آتی‌ویرر. قادینك و اوبورلغی دیكر خانملرجه تبسملری، قهقهه‌لری، خومورتیلری بادی اولور. چوجق كوفته‌یی چیكنه‌مه‌دن یوتوب درحال والده‌سنك اتكنه صاریله‌رق :

— آنه بن كوفته ایسته‌رم ... هیچ طویمدم كه ...

قارشیدن زنجی قادین چوجغه ینه طوقات اشارتی ایدرك كندینه مخصوص اوطولاه‌بانه تلفظیله :

— سنی الله طویورسون ... بن بوحسنه قیزك طویدیغنه هیچ غورمدی .. كوفته‌جینك آرقه‌سنده‌كی اوقنبورنی یسه بوقیز، ینه طویماز ینه طویماز ... وسیله خانم شمارلی اوراغزینه‌ده صوصسون . بویمورجاق ..

چراق اوسته‌سنه باغیره‌رق.

— اوسته.. چابق... چابق.. دكانه قاچ... خانه‌لر طوپلامش سنك قنبوریكی یاپیشدیرلمش...

قهوه خانه‌نك يانده‌كى پينرجى دكاندن باشنى
اوزاته‌رق (روب دوشامبر) كبى آرقه‌سنه كيديكى
حد ذاتنده بياض ايكن شمدى بوكرنك [illegible]
ويره‌بيلمك ايچون انسانى عبرت [illegible]
اوربه‌سى ايچنده كوله كوله :

— يوق .. يوق عارفك قبوريه صوقو
نمسونلر .. او، اونك سمريدر .. يازاشيغيدر .
صوكره بتون تحفانى قبوريه براقير [illegible]
يارو. قبورى ارالايجاق قاچ پاره ايدركه!

قبور عارف زيبك اويون ايدنلركى صنعت
باشندن برفيرلار. ماشاءلى آلى [illegible]
بلنى قويه‌رق :

— ايشته باق بوكا قيزارم . كوفته‌م عافيت
اولسون . لكن پيس بوغازلك ازوين يوق
قبوريه صولامسونلر. اونم باباسى قله آلتونه
چكمجه‌مدر. خرسزلردن قورتارمق ايچون بريچ
بيك ليرايه سيغورطه‌يه قويدم. فقط سن بلمزه
افسونلمدر . بزم مودوق بكا بوميرانى براغيركن
ايچندن بر آلتونى بوزديروب حرج ايلمسون
ديه بددعاده بولنمش.. صرتمده برصنديق ليرا

[illegible]انیورمده ینه زوکورتلکدن اونیورم. بوکون
ناماسه الیه بر آووج قیمه کچدی. اوکانه‌سکسان
[illegible] چیقدی.

قنبورم سیغورطه‌لی
سوکیلم طاطاوله‌لی

بوبیتی ایشته بن دوزدم. شاعره اوقودم.
بونك وزنه‌سی قافله‌سنه اویمامش دیدی. بن
آفتوسله اویوشدمدن صوکره لافك وزنه‌سنه
قافوله‌سنه کیم باقار ایمانم؟. بز بربزیمزه اویدق آ
[illegible] سوکیلمه‌تك کوزلم... [illegible]
بری فورطنه‌دن پاطلامش. آفتوسمك بندن
اولکی سوکیلیسی محبتنك شدتندن صوراتنه بر
[illegible] عشق ایتمش. کوزینك بری [illegible]...
سودا اولورسه‌ده بویله اولسون.. الله ایچون
حریف قازی‌یی سویورمش. صوکره محکمه‌یه
[illegible] اولنمش... «تعطیل [illegible]
[illegible]» لافیله حریف [illegible]
لامشلر.. غالبا برقاچ غروشده جزا آلمشلر...
قارینك طالعی‌ده کندی کبی بیچمسز... اسکی
خامپاسی‌ده بنم کبی مانکیز طوتماز ایمش. عنها،

منها بو نلرندن ایکی جوره کوزلک [illegible] آلتنده کوز آلتلر نازلیجه طاقیلر. بوسته آلتی [illegible] تك کوزله برابر قالادن بیتمش ... [illegible] بعضاً آره‌مزده شویله محاوره کچر:

قاری — بزسنی نیچون سودم بیلیرمیسك؟

بن — نیچون؟

قاری — قنبورسك دیه ... بکندم ..

بن — اوغلان قنبوزلق بکه‌نیلیرمی؟

قاری — سبی وار ...

بن — نه‌در؟

قاری — اوفکرلندیکك [illegible] اوزانمیلوب ده او بر کوزك [illegible] دیه ...

او، بر کوزلو، بن تومسکلی کیمك کیمی بکنسامکه حقی وار: اوتك آینهلی [illegible] قنبوریمی دائما یاریم پوزسیون کورور. [illegible] صوراتنه دیکیزایدرکن هور کوجوك [illegible] طوغری سیرله‌یوب صاغلام جهتی [illegible] آفتوسه آدله صانله یك [illegible] اوال آرمصره [illegible] دیه سور.

ترامواییده‌کی تیز چوجغی کوفته طلبنده‌کی اصرارینی درجه درجه آرتدیره‌رق نه عربك کوستردیکی قاره شماردن ییلغینلق کتیرینه‌ده والده‌سنك چقولانه، فستق آله‌جغی قبیلندن ایتدیکی مواعددن متسلی اوله‌بیلیر. عادتا اولور کبی براغلامه طوتدیرر.

قهوه‌جی تابعی صادق قنبور اوسته‌سنه:

— «مومو» یی طویورمیسك اغلایور.. کوفته ایچون ماتم ایدییور...

— اوغلان اوناصل چوجق او؟.. کویك یاورویسی کبی اولویور... هایدی بر دیلم اکمك دها کل... ایشته اوته‌کی ترامواییده یوقوشدن کوزوکدی. بر کوفته دها ویرسه‌م‌ده تیز طویمازسه شمدی، آرابه قالقه‌جق اغلایه اغلایه کیده‌وان..

بزم حاجی افندی‌یه سویله‌یه‌لم... قندیل کیجه‌لرنده قره قولاقدر دیبه فوچی فوچی یاغمور صویی سبیل ایتدیره‌جکنه کوفته طاغتسون کوفته.. بونك اشتاهلیسی چوق. ثوابی‌ده البته صودن چوق اولور...

چراق اکمکی کتیریر. قنبور اوسته‌نه بر

كوفته دها قويوب دبايى اله آليور باقى اوزانه [illegible]
برقاچ دفعه چويردكدن طوكره :

-- بوده تكميل يمينلريمك كفالتي [illegible]
مازيقه‌نك تك كوزينك سلامتى . . . اوغرينه
كيتسون . . .

چراق كوفته‌يى تراموايه اوزاتير . . . محله
قاريلرنده برسونج كورولتيسيدر باشلار . .

قادينك بري — آنه‌شن قنبوربو !.. ارتق
[illegible] آلامى . [illegible]
بوكون بزه يديره‌جك . .

اساس طلب اغلايان چوجق ايچون اولديغى
حالده دولو شاقه‌لره كوفته‌يه [illegible]
حصه‌سنه اصابت ايدن بر عشر كوفته حسنه‌نك
ديشنك قووغنه بيله كيتمز ... بركت ويرسون
قيزلك بر ايكنجى اولوره [illegible]
يوقاريدن تراموای كاليبر ... بو بكله‌ين حركت
ايدر . قادينلر هپ بردن قنبور عارفه خطاباً :

-- قنبور كوفته‌جى حقكى حلال ايت
قرداش .. كوفته‌كدن هپمز طاتدق ..

قنبور — قنبور كوفته‌جيمى ؟ هانيا دمندن

قهوه‌جی باشی ... آرسلانم ... جوانم ایدم ؛ شمدی قنبورمی اولدق ؟ ضرری یوق ... حلال اولسون حلال آنامك آق سودی کبی حلال اولسون . دکانی اونوتمایکز .. ینه بیوریکز انشاالله ... پازار ایرتسی پرشنبه کونلری امزیکلیلره کوفته طاغته‌جغم ... هفته‌یه اوسقومری اسقرده‌سی تل قطائفی‌ده وار ... قونویه قومشویه خبر ویریکز ...

ترامواي برازاوزاقلاشدقدن صوکره چراق صادق :

— اوسته ... اوسته ... ترامواي‌دن برسس کلیور طویپیورمیسك ؟

— نه‌سسی او ؟

— غالبا آچ کوزلو قیز .کوفته دیه ینه طوتدردی .

— قادینلر چوجق اغلادقجه کوفته‌نك کلمسنه قناعت کتیردیارده ظن ایدرم که اولتمنی ایچون قیزه جیمدیك باصیورلر ... شواسقره‌یی مانغال ارسندن کوفته‌لرله برابر آلده (کنارتی بودر) دیه ترامواي آرقه‌سندن فیرلاتی‌ویر ...

* * *

بیلتجی برقاچ کره طولاشدی ، بو طبلک [illegible]
بری سیغاره‌سنی صیقجه صیقجه برقاچ دفعه
چکوب دومانی اوفوره‌رك الده‌کی [illegible]
ایله بیاتی دقتلیجه معاینه و [illegible]
اوفکه‌لی برباشی [illegible]
اوزاتوب :

— یاق سکا بورایه هانی بزم چاریکك اون
پاره‌سی ؟

بیلتجی بو سؤاله قارشی ویریله‌جك جوابی
اقشامه‌قدر برچوق [illegible]
لکن چاره وارمی : مشتری یاقه‌یی [illegible]
ایدن سوزلره باشلار :

— بر [illegible]
اوزرندن غائب ایدرسکز اولور یتمس پاره .. بن
سزه ویرمسم اوچ غروش اون پاره ایدر بس
غروش .. طوغری دکل سمدی ؟

مشتری حدتی آرتدیره‌رق :

— طوغری دکل‌یا !..

— نه ایچون طوغری دکل ؟

— چونکه بن ویردم برچیره‌ك .

— پك آيلا افندم...

— سن بكا آلتمش پاره‌لق بر بیلتله اوچ غروش اون پاره اعاده ایتدك...

— قالا...

— نه‌یه قالا؟ بنم اونلق سكامی قاله؟

— یوق افندم جنابكزه اكلاتدیره‌مدم. چونكه بویله تورقجه پك كوزل بیلمم...

— عذری قباحتندن بیوك.. قومپانیه تركجه بیلیر خدمه استخدامنه مجبوردر.

— یوق افندم آكلاتدره‌میورم تورقجه بیلیرم... فقط خدمه استخدامه بویله اینجه كاتب لاقیردی بیلمیورم. واردر بوترامواى اداره ایچنده مجانس یاپان او آدملر هیچ تورقجه بیلمیورلر اما كیمسه سس چیقارماماس بن طانیورم اوچ دانه، آناسطاس، یورغوس، نیقولاس بونلر بیلمیورلردی نصل دیسونلر لاقیردی تورقجه‌س... اما صوكره مشتریلرله غوغا یاپه غوغا یاپه اوكرنمسلر... بنم كبی...

— سنك كبی اوكرنمشلرسه دیه‌جك یوق... اوته‌دن دیكر بر افندی:

— بونه اعلی شی بویله... دیمك سز ترجیحی ترامواى اداره‌سنده او كره‌نیورسكز؟

بیلتجی — نه نه یاپه‌جق افندی؛ بر چوق چقارى وار. اكمك پاره‌سی قازانه‌جق. ا[illegible]
اولماز...

پاره بوزدیران افندی:

— هایدی شو بنم اونلغی ویر...

بیلتجی — اما سزه حساب سویلدم افندی؛ آلتمش پاره (بیله‌طو) اوچ غروش اون پاره كیری ویرمسم.

— اوت ایدر دوت اوتوز پاره هانی اونلق؟ انسانی كوزه كوره آلداته‌جق به... هر كس خمیيامی بوراده؟

— اما دیمامسم افندی چیره‌ك اوزرندن غائب ایدرسكز اون پاره؟.. چیره‌ك اكسیكدر اون پاره...

— نیچون اكسیك اولیور؟ چیره‌كم سیلكمی.

— یوق دكلدر سیلیك. فقط بزم قومپانیه بویله نظام قویدی.

— بن قومپانیه مومپانیه طانیمام...

— سزطانیمازسکزاما بن نه یاپه جق؟ هر کون بوبویله ... سزك کبی چوق افندیلر بکا غوغا یاپیورلر. قوه پانیه بویله دیمش بویله اوله جق ... بکا بر قباحت واردر بونده ؟...

زواللی بیلتجی او (قیط) ترکجه سیله مشتری یی اقناع ایده نجه یه قدر آق ایله قره یی سچر. بر تاقی کشیله ده سیلیك پاره غوغاسی اوله رق لا اله لیدن سه خانملر بینرلر.

قادینلر طرفی آق ایله اوستنده بر لوحه یازیلی

بیلتجی — خانم افندیلر بیله طو ...

نداسیله قادینلر طرفنه کچر. ضیجاقدن ترلمش ، صاچلری تل تل شقاقلرینه یاپشمش شیشمانجه بر خانم بوزینك ترینی سیلمکه اوغراشه رق اوغنه ایله :

— حریف پاطلامدکیا ؟ انسان بوتراموایه آدیمنی آتار آتمازهان بیلت دییه تپه سنه بیترسك. طور نه اولیورسك باقه لم ؟ سلطان احمده کیده جکم اوزمانه قدر بیك دفعه بیلت آلنیر...

بیلتجی برطور جدیتله :

— سلطان احمده کیدیکز . باسقه طرفده

ایدیکز ، نه‌ده اولورسه اولسون مطلقا بیلت آلالیسکز. بزم قومپانیه قاعده بویله...

— آ آ آل بوندن ده اون پاره‌لق. بو حریف لاقیردی ده اکلامیور. بن سکا بیلت آلمیه‌جغم دییورم. ترلدم برآز [illegible] آلاییم ده صوکره بیلت آلیرم [illegible] دنتلی باق. بن [illegible] بنم صویم یادی کوبک [illegible] هیچ [illegible] بیلت آله‌جغم. هم بیلتی آلیم هم [illegible] اورته‌سنده قالامسون [illegible] سن شویله برطولاش‌ده صوکره کل باقه‌یم؟

سیاه چارشافلی ضعیفجه ، یاشلی برقادین بیلتجی‌یه برایکیلك اوزاته‌رق :

— کوریورمیسک بیلتجی ایکیلکم نه‌قدر چیل ؟ بن بونی سکا ویرمزدم اما انسانلق حالی بر... [illegible] مشتری بویله چیل پاره ویرمی ؟ باری اوزون [illegible]

اوغلانك ... طورونم بهجتك قومباره‌سندن
چیقاردم . ایکنه‌نك اوجیله تمام بر ساعت
اوغراشدم . سن حاضرجه‌جق پاره‌یی آل چانطه‌که
آت اوح نه اعلا ... اوغلان طویسه قیامت
قوپار. اولکی کبی یایان یورویه‌میورم. کیتمه‌نه‌ك
اولماز. هرمز خسته‌لانمش. ایکی الی قیزیل قانده
اولسه تیزه‌م (صانکه بنم ایچون) بر اقسون یارین
صباح کاسون دیه باغچه‌وانك قاریسیله ایرکندن
خبر کوندرمش. ینه کیچ قالدم. قیز اولدیسه اولدی
قالدیسه قالدی... او ایشی بیتمزکه... اوده قیزلرم
کلینلرم وار غلبه‌لق. شمدیکی تازه‌لر... سویلتمه
بنی آرتق... یرلرندن قیملدامسنی جانلری ایسته‌مز.
ساده سیر سیران اولدیمی اوراره قوشارلر.
ایشن کورمزلر . هپ بنی یاپسون دیه
باقارلر ... براز یاشلی‌یم اما ینه اونلره طاش
چیقارتیرم.

بیلتجی بو سوزلرك دوت کله‌سنی دیکله‌مکسزین
دیگر طرفه کیدر . لکن قادینده بر دفعه چکه
آجیلیر. [illegible] یبانجی قادینلری [illegible]

[illegible] اللرینی اونلره طوغری صالایه‌رق [illegible]
سوزینه دوام ایدر:

— هر حالده [illegible] ... نه
قوجه‌مانک قیزیدر . آناسی اوله‌لی . اوقدر
بنلن یاقین کیمسه قالمدی . ایلدن، [illegible]
چوق سودی . [illegible] ([illegible]) ده
اوزرینه [illegible] . بکا [illegible]
افنـدی . عنبری زاده‌لردن . نور کبی بر پدری
واردی . سزلر باقی وفات ایتـدی . نه هپ
[illegible] . آه [illegible]
کلیر. باشـه ... بودنیا کیمه قالمش ... سـوزم
[illegible]
کشی زاده ایسه الحمداه بزم ده صویمز صوپمز
باللی ... خوبیار طرفلرنده بن روحیه‌جی قیزی
شرف خانم دییه بر آکیلیرم . روحیـه‌جی
اولوب‌ده اه رحمت ایلسون آنام بابام روحیه‌یه
اوقومازلرمش . روحلری غایت خفیف‌مش‌ده
اونك ایچون بزه بو (لاغاب) ی ویرمشلر
اغا بابام چوره‌کجیلر قپوسنده اوطورودی . او

زمانك اصنافندی . امانیلرسك او زمانك اصنافلغی . بنی اولا بر صویسز حریفه ویردیلر . احمدیمی اوندن طوغوردم . سزه اکلاتسهم قرق ییل بیتمز . .

شرف خانم بردنبره جیبنی یوقلار اوکنه باقهرق پارمقلریله بر شیلر حسابلادقدن صوکره ارککلر طرفنی فاصل اولان پردهنك اوجنی براز قالدیرهرق :

— هو بیلتجی . . . بیلتجی بورایه کل .

بیلتجی کلهرك :

— نه وار خانوم افندی ؟

— سن بنی طانیدکمی آبوله . . .

— (تعجبله) ایوت طانیامدم . . .

— آلیق سزده . . بنی طانیورسك !

بن دها اون سکز [illegible] ایکیلك [illegible] ایکن . . .

— ها آوت . . .

— بن او ایکیلکی طوپ و زلك قومبارهسندن

چیقاردمده آلدم . . .

— (حیرتله) قومباروز چیقاردك ؟ . . .

— قومباره . . جانم قومباره . . روزنی ده

بردن ایلدك . . . او ایکیلکی بزم [illegible]

قومباروسندن آلدم دییوردم . نه صارام ا کلاماز
آدملك سن . . .

— پك آیالا بن سزك چوجق قومباروز
طانییوردم .

— آمان خانم ایستر طانی ایستر طانیمه ،
(آذار) ك [illegible]
قومباره‌لردن . شمدی بكا او لازم دكل . . .
[illegible]
[illegible]
[illegible]
دییه صیقی صیقی یه تنبیه ایتدم . هانی شاید دییوردم
چوجق طویاجق اولورسه اوزیلور . بزده تیز
آلدن بلکه اویله برایکیلك دها تدارك ایده‌میز . . .

بیلتجی دیکر قادینلره طوغری برو نظر
استیضاح طولاشدیره طولاشدیره بیونی
اوموزینه یاقلاشدیروب دوداقلرینی قیویره‌رق :

— بو خانم نه‌دییور بن ا کلامدی؟ قومباروز
مومباروز ... چیل ایکی غروش ...

دیکر برقادین کوله‌رك بیلتجی‌یه :

— آسن ده نه‌قالین قفالی حریفسك . بونده

اکلامیه‌جق نه‌وار؟ خانم سکا دمندن برچیل ایکیلك ویرمش. اوبار، چوجغك ایمش. شمدی کری ایستایور. بسبللی سکا باشقه پاره ویروب اونی آله‌جق...

بیلتجی برطور استغرابله اللرینی هوایه قالدیره‌رق:

— اما وبه قاریسز ایکی اولماز ؟.. بکا ویرمس برپاره ... بوپاره چوجق‌پاره‌در؟ قومبا. روزدر؟ بن نه‌بیله‌جك ؟ بنده اوایکیلك آلدیم مشتری‌یه ویرمسم ؟

شرف خانم — آیول نه‌چابق ویردك ؟ سکا ایکیلکی ویرن کن‌چوجغك اله باقیز لاقیردیدن. ناقفا !.. لاقیردیه دقت ایتدیکك یوق که !..

بیلتجی — اما بوقدر چوق لاقیردی بن هانکیسنه دقت اوله‌جایم ؟..

شرف خانم — (تلاشله) پرده‌یی برآز آرالق ایتده چوجغك ایکیلکنی ویرنك آدمی بکا اوزاقدن کوستر باقه‌یم ...

بیلتجی کوسترر. شرف خانم دقتله باقه‌رق:

— هاکلی فلی برمسلمان آدم . بافکز

چوجغك پاره‌سی کیملره قسمت اوله‌جقمش...
قسمته قارشی طوریلورمی خانم؟.. بهجتك
قومپاره‌سنده‌کی پاره بوصباح اورادن چیقه‌جق‌ده
بوافندینك جیبنه کیره‌جك؟ سبحان‌الله. خدانك
حکمتنه قربان اولدیغم تکرار سی ... یا ... هرحالده
خسته‌لانه‌جق کون بولدی پاطلایه‌سی...

دیکر برقادین — خانم باشقه بوزوقلغك
وارسه ویر او افندی‌یه کوندره‌لم. چوجغك چیل
پاره‌سنی ایسته‌ته‌لم. بلکه ویرر. ایی بر آدمه
بکزه‌ییور.

شرف خانم چیرپنه‌رق:

— خانمجغم یانمده باشقه بوزوقلغم یوق...
شو مصیبت بیلتجی پاره‌یی بویله چارچابق کوتوروب ده
باشقه‌سنه ویره‌جك نه‌واردی؟ یانمده صاقلایه‌ایدی
یارین ینه ترامواییله اوه دونه‌جکم. نیتم بورادن
کچرکن بیلتجی‌یه باشقه پاره ویروب اوایکیلکی
آلمقدی...

بیلتجی مأیوسانه برتبسمله:

— وای افندم بونه تحفلق؟. چوق آیلر
وارکه بن بیلتجی اولدم. بوترامواییده فقط بویله

تحفلق دها کورمدم . بن مشتریدن پاره آلیرم
چانطه‌ده قویارم . اوپاره بکا دکلدرکه صاقلایه‌جغم .
اداره‌ده ویره‌جکم . . .

شرف خانم — امان صوص لعنت اولسون . . .
اسکدار واپورلرنده اقربادن بر بیلتجی وار . .
هانیا شرتمی دییورلر نه دییورلر ؟ ایشته او
واپورلرده اوکا سویلرمده برچیل ایکیلك دها
بولدیریرم . اماده اوزاتدك . ایشی ها ! قباحت
کیمسه‌ده دکل بویله وقتسز خسته اولدیغی ایچون
اویللوس هرمزده . . .

آلتی یدی قادین تراموایده درحال یکدیکریله
(احباب) اولیویررلر . ارتق شرف خانمك چیل
ایکیلکی بحثی قاپانیر . دیکر اکلنجه‌لی سوزلر
آچیلیر . خانملر کندیلرینك تراموایده اولدقلرینی ،
بالخصوص اوانجه‌جك تحته بولمه‌نك اوته طرفنده
هرصنفدن ارکك بولندیغی کلیاً اونوته‌رق انجق
کندی خانه و عالم خصوصیلرنده قونوشیله‌بیله‌جك
شیلر حقنده باغره باغره ، کولوشه کولوشه تعاطئ
افکاره کیریشیرلر . . . هان هپسی سویلیور کیبیدی .

مختلف صدالر آره‌سنده جریان ایده‌رك ارككلر قسمندن ایشیدیلن محاورات شونلردی :

— آ قرده‌ش بیز نه طرفه بویله؟..

— أره‌ن کوینه کیدییورز الماسم.

— بزم‌ده اوراده بیله‌کلر وارامالله کوبنه کیده‌میورم که... هپسی‌ده بیکنازخانمجغز کل دیه آییلیرلر باییلیرلر... کمرلك کاتبنك کیلر اوراده، میرالای راسم بکك کیلر اوراده... نیله خانم واره‌مکتب ارقداشمدی. بکنك اسمی برعجایبدر، طور عقلمه کلیور. کمیلرك اوزرینه کانبدر، شمدی او ایلری کالدی. چوق بیودی بایدردیغی کوشکی سویله‌یه سویله‌یه بتیره‌میورلر. دیل ایله وصف اولنمازمش که.. قریه‌لر، فسقیه‌لر، حوضلر خلالرك صولری اوست قاتلره قدر کندی کندینه چیقیورمش. آه بزم أوده‌ده اویله اولسه‌نه اعلی.. قیز راحته دوشدی. اه ویرسون. نیله کیمك قیزیدی ذاتاً؟ شکرجی عثمان افندینك قیزیدی. مکتبده ایکن جزء کیسه‌سنك ایچنده بادم ازمه‌لری کتیردی‌ده قاپشیردق. نه‌ایشته‌جوجقلق... شمدی اولسه انسان صیقلیر دکل‌ با قرده‌ش؟

طالع بو! قیزجغز راحت ایتسین.. راحت ایتسین
کوزوم اولدیغی ایچون سویله‌میورم علم‌اه ... بکی
باغچـه‌نك ایچنه اوزون اوزون یوللر یاپدرمش.
چاقیللر یایدرمش. ایکی طرفنه‌اغاجلر دکدرمش.
اوچیچکلر، اوچمنلر ارتق یالانجی جنت کبی ایمش...
برشی دها سویلیورلر اوکا چوق کولدم. شیطان
آرابه‌سیمیدر نه‌در ؟ هانی بویله شمندی‌فر کبی
فیلدیر فیلدیر کیدیور . واولی سپت آرابه‌سیمی
نه‌دییورلر؟ ایشته اویله برقرن‌اغریسی اسمی‌وار.
نییله‌نك بکی ایشته بردانه اوندن آلمش. خانمنی
بیندیروبده باغچه‌ده طولاشدیرییورمش. نه‌تحف
اولور اونك اوستنده کیتمه‌سی ؟ توبه‌لر اولسون
بینمه‌سی‌ده کناهمش دییورلراما انسان‌ایمره‌نیور.
نییله بنی پك سودر . بنم‌ایچون قرده‌شجکم‌کلسین
اونی ایشته او آرابه‌یه بندیره‌یم‌ده طولاشدیره‌یم
دیمش . . . بیندیرسین بیندیرمسین اویله خبر
کوندروب برکره کوکلمی آلدی‌یا یتیشیر ایشته ...
قیز کبار قاریسی اولدی‌اماه ایچون سویلملی هیچ
کبرلنمدی . ینـه بنمله اسکیسی کبی سنلی بنلی
قونوشور. الله اکسك ایتمسون بزمکی خویسزدر.

اذن ویرمز که کیده‌یم. هله او آرابه‌یه بینده‌جکنی
طویسه هیچ کوندرمز... هرشیسی یوانده یالکز
بردردلری وار. چوجقلری اولمیور. بکی چوجق
ایسته‌رم.. الا ایسته‌رم ده ایسته‌رم دیه طوتدرمشی.
الله ویرمینجه زواللی نبیله نه یاپسین؟ علاجلر، بانیولر،
آداقلر، تربه‌لر، حکیملر، خواجه‌لر، باش اورمدیغی
یر قالمدی. جناب حق ایسته‌مینه ویرر ایسته‌ینه
ویرمز... ایکی کوزم حکمتندن سؤال اولنماز که...
اولنمك نیتنده اولان قوجه‌لرده ایشته بویله چوجق
دیرلر، موچق دیرلر طوتدیره جق بر بهانه بولورلر.
ارکك قسمنك سوکیسنه ایناناولماز... یوق
خانم یوق.. قوجه محبتنه بل باغلامامل ...
شمدی سکا خانمجغم، قاریجغم سنك ایچون
اولیورم بایلیورم دیر... سوقاغه چیقار چیقماز
هپسنی اونوتور. بر کوزل قادین کورنجه کوزلری
والفجری اوقور. اك اوصلوسنك ینه کوزی
دیشاریده‌در. نبیله‌نك کچنلرده بر ایکی هفته
قدر کونی کچمشدی. کبه قالدم دیه
قادنجغز سونجندن چیلدردی شویله... عجبا
چوجق طاقلری فلانلر حاضرلامغه قالقدی...

هپ سونجلری بیهوده اولدی . آرقه‌سندن بر شی ظهور ایتمدی ... بو کبه‌لك بویله قوف چیقنجه نیله هپ کدرندن خسته‌لر اولدی . دوشکلره دوشدی ... حقی یوقمی ؟ کدرلنمزمی یا ؟ .. واردیغی وقت قوجه‌سی اوچیوز غروشلق زبیدی برکاتبدی ... چهارشنبه طرفلرنده اوچارپیق ویران قولبه‌کبی اولرده آزصیقنتیمی چکدی ؟.. آز یوقسزلقمی کوردی ؟ ..

یاشلیجه برخانم - نیله خانمك قوجه‌سی مطلق اوینـاق قارینك بری آیارتمشدر . برارکلك قانـنده هوپالق جبلنده دنیالق اولدیمی بن دنه‌دم خانم ممکن دکل طوغری طورمیور .. اردن کوبی طرفلرنده نه‌درقادینلرك اوقیافتلری ؟ .. اونه بیچم یلدرمه‌لر ... خرمانیه‌لیسی وار ... آینه‌لی بیچمی وار ... او، اوزون أتکلر ... اوجانم قماشلر سوپور سوپور یرلرده .. او پودره‌لر، بویالر، اوقباریق صاچلر .. اوتللی، پوللی ، باش اورتولری سنك قوجه‌ك نی کوریور ... بنم قوجه‌م سنی کوریور . آی آشکاره بن سنك قاریکه باقه‌یم سن بنمکنه

باق... آه.. بونه مذهب کنیشلکی !.. قباحت ارککلرده دکل.. بزده .. قادینلرده .. بنم تازه‌لکمده کرسی شیخی برمحمد افندی واردی. ایچیلر جامعنه چیقاردی. «سوسلنه‌جکسه‌ك اعلا؛ عیالکه سوسلن، کیینه‌جکسه‌ك، قوشانه‌جقسه‌ك اوکده کییك قوشان. سوقاغه سوسلنمه... حرامه سوسلنمه... کناهدر... وبالدر» دییه باربار باغرردی..

دیکر برقادین — شمدی اویله شیخلر قالمدی‌یا... قالسه‌ده دیکله‌ین یوق... آه... آه... دنیا پاك کوتواولدی... چوق شکر،.. یه‌یه‌جك برر لقمه اکمك بولیورز...

یاشلی خانملر بویله کنجلری، سوسلری تووالتلری لسان تنقیدلرینه طولامقده ایکن بری یانده ایکی تازه، غوغورولی سیاه قادینك شیقلغنه خفیفدن تعریضه باشلادیلر...

عربك بورون قانی آل خرقه‌سی، تنته‌لی قوللاری یاقه‌سی، قری کوکسی یانار دونر جارشـ... فدن دیشاری‌یه طاشوب دوکولیوردی.

خاسبه‌نك اوقدر کور، اوزون صاچی اولیه‌جق،

همان بر اونلق قارپوز جسامتنده ذروهٔ رأسنه
قوندردیغی غوغوروق اکرتی صاچلردن ، بلکه
سیاه یوکدن، قربنتیلردن مصنوع اولمق احتمالیله
انظار اشتباهی جلب ایدییوردی. هله بوسوسك،
تووالتك الك تحف، کولنج قسمی اللرده غرابت نما
اولیوردی. عرب، فرسوده، آووچ ایچلری
ارتق آقجیللاشمش، پارماق آره لری سوکوك سیاه
کودری ألدیوه نلر کیمش. صاغ النك سرچه
پارمغنده قوجه بر عقیق یوزوك طاقمشدی ...
بو ألدیوه نلره، یوزوکه آره صره امالهٔ انظار
استهزا ایله درونلرندن قوپان قهقهه لرك یاریسنی
یوته یوته قیقردایان تازه لرك شوحالی عربی یواش..
خویلاندرمغه باشلادی. آبلا نهایت دایانه میه رق:
— قیمقیر قیمقیر نه کولیور اه عشقنه ...
نه وار؟ آچیقده برشیمی غوردی؟ یوقسه بنم
صوراتمه میمونمی اوینایور؟..
بوسؤال براوفاق قیغلجم علاوه سیله درجهٔ
غایانی بولندیغی قاپدن طاشه جق فوران پیدا
ایدن بر مایع کبی او ایکی تازه ده ضبط قهقهه یه
آرتق آرام براقمدی. بریسی باشنی ترامواییك

پنجره‌سندن دیشاری چویرمك، دیكری الی ایله یوزینه
كتورمك صورتیله بوشاندیلر .

بری طرفده قادینك بری نیله خانم‌تعریض
ایلمك اوزره اوزون اوزادی‌یه بر كلمه
رحتمسی ترتیب ایدر ایكن بر دیكری‌ده
حماتیه‌ده‌كی «سوه‌یعك» [illegible]
بو «سوه‌یعك» قادین ایله [illegible] كمسیه [illegible]
دوام ایده‌نك خدانك [illegible] مطلق [illegible]
اولور دییوردی .

بو بوشانان [illegible] اوزرینه [illegible]
صوصدی . [illegible] دقت اوطرفه توجه ایتدی .
قادینك بری دیكرندن صوردی :

— نه‌یه كولویورلر ؟

— [illegible]
الیه‌ولر ..

آبلا كوپوردی . باشنی برطرفه چارپیتوب
دوداقلرینی اوزاته‌رق :

— آ.. آ.. آ.. آشفته‌لرك زورینه باق...
اوتق غوله غوله باییلیجقلر ... [illegible]
غوله ایته‌یورسه بن سزه [illegible]
اوكا غولكز...

سنیله نسبت قبول ایتمز صورتده کندینه چکی دوزه‌ن ویرمکه اوغراشمش اولان خانم:

— ظرافت سن اونلره اویمه .. کشینك اطواری کندی آیینه‌سیدر . قارلر یاغسه قیش دکلمی؟ کشی حالنی بیاسه خوش دکلمی؟ کولن کندینه کولر . اونلره کیم کولسون؟..

کولنلر — قادین سکا نه‌اولیور؟ کولمه .. سویله ارتق خراججی باشی کسیلدیلر باشمزه ... کولمك یساقمی؟ کولیورسه‌ق سزه‌می اولیورز؟ کیفمزك کهیاسی‌میسکز؟

دیکر برقادین — کولسه‌لرده یری . عربك قیافتی کولونمیه‌جك کبی دکلکه ... باقسه‌که نازلیه النه‌ده سیاه کوردی الدیوه‌نلی کیشی ... کندی النده اونك قدرتدن سیاه الدیوه‌ن واره اونك اوزرینه ینه اورنکده باشقه‌سنی کیمکه نه‌لزوم کورمش عجبا؟ ..

قادینلرك بومستهزیانه تنقیداتنه قارشی ارتق ظرافتك باباسی، آناسی هپ طوتدی . سلاملری، « کولونه‌جك تحفلق بزم قیافتمزده‌می .. فارزنیدر » دییه اویله برتعریف غلیظ ایله مؤاخذلرینه

جواب اسكات ويردى كه ارككلر طرفندن افنديلك
بري ؛ كوم كوم تخته بولمه يى اوره رق :

— قادينلر بوطرفده ارككلر اوطوريور
اونوتويورميسكز ؟ عيبدر . ارككلرك سيحلر
قولاغكز ايشتسون ... اخطارنده بولوندى .

۲

تراموايده قادينلرله [illegible] ايديلمكسزين بر
قادين صوكره ايدى بركيجه آيدن كرينده كوشكده
[illegible] آلالا كوزلرى آچدى . [illegible]
تخته قوروللرينك [illegible]
قالقدى . دوشكك ايچنه اوطوردى . [illegible]
[illegible] ده وار [illegible] . قان [illegible]
حيوانلرك نره‌دن ؟ نه صورتله بويله دوشكنه
طولمش اولدقلرينه شاشدى . اوطه‌نك [illegible]
[illegible] اداره [illegible] ايدى . كوزلرى [illegible]
[illegible] اطرافنه باقندى . قاشينمغه باشلادى .
[illegible] كوزلرينه [illegible]
[illegible] ايكى [illegible]
يتشديره‌ميوردى . شمديكى موده صاچلره وشك
آور جسامت اوله‌جق صورتده ديدلمش سياه

بولکی طانیدر قدر قابارمش اولان باشنی صاغه صوله صاللایه صاللایه براز اوته‌ده یاتان روم خدمتجی‌یه سسلنه‌رك :

— ألنغو!.. ألنغو آیو سن نصل اویویو؟. بو کیجه سیوری سینه‌لر بنم جیبنلی دلدیلر. ایچندن طولدیلر. صوقویرن. صوقویور یانیور.. قاشیور قاشیور قاباریور.

النی قاشینه‌رق باشنی یاصدیغندن بر آز آلدیروب:

— آه مادام... راحت براقانمسك آبلا النی بر باجه اویومجق ؟

— آ.. چیلدوردیمی آیو ؟.. سکا کیم نه‌دییو؟ اویو... دلینك زورینه باق !..

— آه اماسن بویله دیردیر سویلیور بن نصل اویه‌جق ؟

— سنی بنمی اویوتیور ؟.. سیوری سینه‌لر سکا صوقمیورمی ؟

— آه نصل صوقماز ؟ هم صوقار هم قولاق ایچروده ویز ویز تورکی سویلر .

ظرافت سیوری سینکاری اولدرمك ایچون ایکی النی جیبنلکك اوراسنه بوراسنه کوتوروب بر برینه چارپه‌رق .

— «شارق» دیبور... آوجلرینی آجیدی اولدیمی ؟ اولمدیمی ؟ کورمیورکه ؟..

اوکه اوردلیه نهوقت اولیسه آووجینی ایچنده قان براقیور.

ظرافت آبلا یاصدیغنك اوزرنده فیتسق کبی شیشمش درت بش تحته قوروسی بولوب ازه‌ردك :

— آلنغو ...

— اوریسته ...

— بوتحته قورولرینك کوزلری وارمی ؟

— نه بیله‌جکم بن آبلا ..

— کوزلرینی بن کورمیو اما اونلر بنی نصل کوریبو ؟ [illegible] کلیو ... آلنغو آیو اوایشی طویدیمی سن؟..

— ...

— قیز اویودیمی ؟

— براقارسك که اویویه‌جه‌یم ؟.

— آیو سکا کیزلی برشی سویلیه‌جه ...

— بکا کیزلی لاف سویلیه‌جك ؟ ...

— کیمسه طویمه‌یه‌جغنه خاچکه یوطکه یمین ایده‌جه. بن‌ده سکا سویلیه‌جه ...

— آه « ماطوفه‌او » بن كیمسه‌یه دیمه‌جك كه آبلا بكا بویله برسرلی لاف سویلمس . . .

— بزم كوچك گخانی یوقمی ؟

— بزم كوچك خانم ؟

— اوت لبلبی خانم . . .

— بوق لبلبی ، خانم . . . لبیبه‌خانم

— لبلبی فندی (فندیق) نه‌ایسه‌هپسنه بر . . . ایشته اوبر مكتوب یازدی . بكا ویردی .

— سكا ویرمس كه پوسته‌ده براقاسك ؟ . .

— پوسته‌یه‌دكل آیو . . . قومشونك اوغلنه ویریله‌جه دیدی . . .

ألنی قومشونك اوغلی سوزینی ایشیدنجه آشجی قادینك تودیع ایده‌جكی اسرارك اهمیتنی درحال تقدیر ایله دوشونجه‌لریمی [illegible] طوپلانه‌رق :

— قومسونك اوغلوسنه ویریله‌جك دیمس ؟ . . هانكیسی ؟ هانی سویسیل قراوات قویار . هر اقسام‌دمیریول اوزرنده پیاچه‌یاپار . . . آبره قایمه‌نی . . . اما بنم عقلی بكا بویله دیمس كه بو دلیقانلی بورادن [illegible] . . .

بربرلرینه کوز قیرپمشلر . . . بونده بر دانه [illegible]

ایسی وار؟..

— بونده خوش ایشی یوق آیو . . . [illegible]

اکلایه‌جغنی اونلر بربرینه سویله‌مش...

— شوکره [illegible] [illegible]

ویردی ؟

— کوتورمدی. قورقدی. او کیجه دوشوندی

دوشوندی . لیلی خانم قرداشنه کوچك بك

[illegible] بیوك خانم [illegible]

کوچك خانم [illegible]

یالواردی. یالواردی. [illegible]

آها بنی کوزل آبلاجغی دیدی . بش غروشده

براپر ویردی . ارتق طیانه‌مدی کوتوردی .

— بش غروش ویردی؟ چوق ویرمش!!

بورادن الك اوزاق مملکته مکتوب کیدر قرق

پاره ایلن . . . بکا ویره‌جك ایدی (بداوه)

[illegible]ره‌جکدم. نه اولور؟ سورادە قومسو... بش

غروش آلدك مکتوب کوتورك ؟

— طور آیو عجله ایتمه . . . ایلك اونجه

[illegible]

سلام کلام دیدی . . . : بنده‌ده سلام یازدیمی ؟
دیدی . آ اوییله یا قره‌شمونك اوغلنه بورادن
مکتوب کیدرده ظرافتدن سلام یازماسه عیب
اولمازمه ایدی ؟ ... صوکره بکا خاطرینه قالمازمه...

— او ! ساستین آبلا ؟ اومکتوب ایچرده
سنی ایچین سلام قویه‌جق ؟ .. سکا بویله دیمش
آلداتمش !.. صوکرا نه یایدی؟

— نه یاپه‌جه مکتوبی آلدی . کوتوردی ...

— براوو آبلا !.. بك بولدی ألنده‌ویردی؟

— بولدی أله ویردی . اوده بکا هم النی
اویدی . هم بش غروش ویردی ...

— آه امان بن بوکا قیصقاندی . بس غروش
بورده بس غروش اورده سن چوق پاره آلدی ..

ظرافت خفیف برواویلا ایله قهقهه آره‌سنده
عجیب بر کولمه طوتدیردی . دوشکك ایچنده
کاه ایکی قات اولوب کاه دوغریله‌رق کولدی ،
کولدی ، کولدی . نهایت دیدی که :

— شمدی اوطوردیغی بوقاپی کبی بن هیچ
بویله أو کورمدی . . . کوچك بك آلافرانغه
سوییو اما آشجی‌یه بش مجیدیه‌دن زیاده ویر-
یر ... بن کچن کون یانمه چاغیردی . [illegible]

سفره‌نك، كولپاصدينك آلافرانغه آدلريني او[illegible]
ديدى. آيو، بنى عقلنه قاليورمى اونلر؟ قوزينه
آلنغوسن بيليو مطبخك آدينى نه ايدى؟

— قوزينا...

— قوچينه‌مى؟ اونصل شى اويله؟ مطبخك
آدينى هيچ قوجينه اوليور... آيو... [illegible]
هاى... كولباصدينك آدينى؟

— قوتلت... اما نه زمان «پيرزوله‌س»
ديورسك دها كوزل ديمك اوليور...

— قوتمى؟ پرچولامى آيو...

— هم اويله هم بويله...

— سفره‌يه نه ديودى؟

— تابل...

— آيو بزده تابلا باشقه سفره باشقه... بن
بوقاپيده اوطورميه‌جه آلنغو... [illegible]
يانييو، قرق طباق ييقانيو... صوكره [illegible]
بچاقلريى صيجاق صويك ايچنه صوقيو [illegible]
چيقاردى ديو. طاريليو... هيچ [illegible]
صوقمادن بچاق تميزله‌نيرمه آيو... صوكره [illegible]
ييقا ديو. ييقيو، قاوانوزك ايچنه [illegible]
قوى ديو، قوييو، بر كون طوييو، او

صونی دوك ، باشقه صونی قوی دییو ، قویبو ؛ ایرتسی کونی ینه بویله اوچ کون یاپیو... صوکره قالبور اوستنه قویبو قورودییو ، حاوانك ایچنه قوی دووده اون کبی یاپ یوزینه سوره‌جه‌دییو... آیو هپ بونلره آشجی قادینك ایشیمی؟.. بكا تعریف ایدیو صابون یاپ دییو... هیچ صابون اوده‌یاپیلیرمه آیو هر کس صابونی سوقاقدن‌یاپیلمش آلیو... قوزوم‌ألنغو یتك اوطه‌سنه آدینی نه‌ایدی؟

— سال آمانژه ...

— صالامانجه‌مه؟.. قاه قاه قاه (چهراً اژبرایه‌رك) صالامانجه !.. قوچنه ... قوتت پرچو ... او نافله عقلنه قالمیو ... کچن کون کوچك بکی قوچونایه کلدی ...

— نرده کلدی؟

— آیو مطبخك آدینی قوچانا دکلمی؟

— قوزینا .

— ... آی قارن آغریسی . دیلی دونمیو... قوچینا... ایشته اورایه قوچینایه بنی یاننه کلدی . آبلا سکا آلافرانغه بریمك تعریف ایده‌جه سن‌ده اویله پشیره‌جه دیدی . شمدی سکا ایکی

یاشنده بر طاووق کوندره‌جك ، بوطاووغی
خاشلایه‌جه ... ایچنی پاصدره‌ه ، دانا باجلریی
فندی (فندیق) اسپه‌ناق طوپ ایله صیق
صیقی‌یه طولدیره‌جه ... بن سکا بر قوطو
مانطار کوندره‌جم ، بونلرله طاووغك
تکمیل دالکنی دشیکنی طیقایه‌جه ؛ صوکره
کوندره‌جه ایچه پیشه‌جه ... قاه قاه قاه
طاووغی ایچنه طوپ ایله باچه قویوردی ... ایله
طاووق فرونده کانچه طاووغك ایچنه کیره‌جك
قوی. قیزدر . بر پارچه قایمق آت ... ایندر
توز بیبر خردال قارشدر ... بر باردق سوداده
یاپ اونی‌ده قارشدر . صکره بونی طاووغك
اوزرینه دوك دیدی. بونك آدینه «صوص»می
دیرلر؟ قوص می دیرلر دیدی. ایچه‌تقلیقی‌سی ،

— صوکره یاپدك بویله ؟

— یاپدی اما طاووق زیان اولدی. کیمسه
ییه‌مدی . کوچك بك کندی‌ده یمدی . بنم نه
دیدیکنی سن اکلامدی . یا کاش یاپدی دیه
غوغا ایتدی. صوکره کیتدی شعبان اغا ایله‌ده
غوغا ایتدی. بن سکا ایکی باشنده طاووق کوندره‌جم ،

سن بش یاشنده آلدی . دیدی. طاووغك یاشنی
شعبان آغا نره‌دن بیله‌جه‌ آیو... شعبان اغا کندی
یاشنی بیلمیو.. . بن کندی یاشنی بیلیومه؟ بوقدر
قوناقلره اوطوردی. طاووق هندی پیشیردی .
بوطاووقلری هندیلری قاچ یاشنده اولدیغنه
کیمسه صورمدی ...

— براقسه‌مدی بو هندی طاووق. قومسونك
اوغلوسی جوابلق برمکتوب ویرمدی ؟

ظرافت آبلا قولنده‌کی بیله‌زیکلر شیقر
شیقر بربرینه اوره اوره طاتلی برفصل
قاشندقدن صوکره :

— بن کوچك خانمك مکتوب اوکاویردی.
اوته‌سنی‌سنی نه‌که‌لازی آیو؟.. هپسنی اکلاته -
جه‌می آرتق ؟..

— اولدن بن سکا صورمدی . سن بکا
اویقودن قالق دیمس... آکلامس که بویله بویله
مکتوب کوتورمش . . . صوکره لاقیردی یارم
براقس . چونکه اکلاته‌یه‌جقدی هپسی ایچون
بکا اویقوده قالدرمش ؟..

ظرافت آبلا بر خاطرهٔ روحنوازله یورده‌کی

فيقردادیغنی ایما ایدر صورتده اوزون [illegible]
کولدکدن صوکره:

— آلنغو آیو!..سکا بشقه برشی سویله‌جه...

— آبلا یالواریرم سنی... بکا براقازسک که
اویویه‌یم بر آز...

— آیو پاطلادیمی؟ صباحه وقتی چوق.
اویورسک... دها سکا سویله‌جه لاقیردیلری
وار. شعبان اغا کچن اقشام [illegible]
النده صیقدی. نیچون صیقدی عجبا؟

— یوق آبلا سابان اغا لاف بن دیکله‌مز.
باشقه لاقیردی بیلمزسک سویله‌میجک... [illegible]
اغا ظرافتی النده صیقمش. [illegible]
دیکله‌جک؟.. اوح امان زوزلک...

— سن شعبان اغا لاقردیسه [illegible]
باشقه لاقیردیمی ایسته‌یورسک.. [illegible]
لاقیردیسنی سویلرسه اوزمان خوشلانیرمیسین [illegible]

— اوقاقو. خوروتوناهیس! کوچک بکک
لافنه بن خوشلانه‌جق؟
بسن خوسلانه‌جه‌یا؟.. کچن کونی خانملر
اوده یوق کن اوطه قاپیسنک [illegible]
شیودی برابر؟.

— كولوسمدى . اوبكا برلاف سويلمس...

— اويله‌مى لاف سويله‌نير آيو؟..

— آبلاسن اوكونى قوزيناده ايسنى براقدى ، بزه كوزه‌تلدى ؟..

— كوزه‌تلدى يا ؟ بيوك خانم كيدركن : « ظرافت هرطرفه باق. أوينى كوزه‌تله » ديدى بكا امانت ايتدى ده كيتدى.

— سكا ديمس كه باقاسك أوده بر يبانجى ... برايسالر آلسون...

— سن آشفته خاتونى اوغلنى آيارتيورده بن كوزه‌تله‌ميه‌جه‌مى ؟.. انشاءالله صباح اولسون بيوك خانمه سويله‌جه ... أوده كيمسه يوقكن سنى اوغلى النفونك قولاغنى ايچنه كيزلى لاقيردى سويليور ديه‌جه ...

الني حدتله يارى‌يارى‌يه دوشكندن طيشارى اوزاته‌رق :

— آبلا كچن كونى سن چماسيرلق ايچرده ... آنغا اياله برابر نه‌قونوسيوردى. كيزلى كيزلى :

— سن زدن کوردی آیو؟..

— کوردی‌یا ؟ سن بکا کوردی بن [illegible] کورمز ؟..

— شعبان آغا مملکتنه نکتوب یازه‌جه آبلا بکا ایکی تحیه [illegible] اونی قونوشیوردی.

— هاه هاه های !.. [illegible] قالین... صباح [illegible]

— آ ألنغو قیز، سن چوجقمی اولدی آیو؛ اویله‌شی سویله‌نیرمه؟.. آها بنی کوزل النغو!.. نه سن سویله ... نه بن سویله‌جه ... ینه بوأوده کوزل، کوزل اوطوره‌لی اولمازمه ؟..

۳

مفتون بك افندی پارسدن کلدی کله‌لی بر چوق سنه‌دن بری استانبولده‌کی طرز [illegible] آلافرانقه‌لغه دوکمك ایسته‌یور . [illegible] مادی معنوی اولانجه قدرتیله صرف ماحصلدن کیری طورمیور، فقط [illegible] اوله‌میور مأیوس قالیوردی .

مثلا آشجی ظرافت آبلایه

Potage aux pointes d'Aspèrges

—

Homard à la Bordelaise

—

Volaille demi-deuil

—

Bœuf froid en gelée

قبیلندن آلافرانغه یمکلر پیشیرتمك ایچون ساعتلرله تعریفاتده بولنیور . . .

ظرافت بو تفصیلاتدن اوصانه‌رق :

— آرتق تعریفنه یتیشیر آ کلادی .

دییور . اقشامه بر « وولایل دمی دویل » پیشیرییورکه کیمسه اغزینه قویامیور . «غارنیتور» اوله‌رق استعمال ایچون قوطو ایله ویریلن آشانیدن کابه منطارلرك وجه طبخنی آبلا بعضاً اونوتی ویره‌رك مطبخده کندی کندینه :

— بو منطارلر نه‌اوله‌جه‌ایدی آیو؟ صورمه‌یه اونوتدی ... بو اتك نره‌سنه طیقانه‌جه بونلر ؟ تلهغاتیله دوشونیور . دوشونیور . منطار دینجه

ظرافت بونك نوع [illegible] كوان [illegible]
مقدماستعمال اولنانلردن [illegible]
بودقتسزلكلری [illegible] آلافرانغه مطبخانه [illegible]
ایده‌جك بر استعداد كوسترمامكله برابر ظرافت
آبلا او وقته قدر نول ویریلن ، تبدیل ایدیلن
آشجی قادینلرك [illegible]
یقینی عد ایدلمكه سزا ایدی . اولكیلرك هیچ
بری نه بكاك او آلافرانغه یمك تعریفاتی دیكله‌مكه
صبر ، نه‌ده كونده قرق اللی طباق ییقامغه تحمل
كوستره‌بیلمشدی .

بك افندی ألنده فرانسزجه بریمك كتابیله
مطبخه اینوب ده بزده‌كی صابسز تجربه‌لرله یمك
پیشه‌میه‌جكندن یعنی خانه‌سنده‌كی كندی ادوات
طبخیه‌سنه اعتراضدن باشلایه‌رق بر اوكوزك
[illegible]
ایكنجی ، اوچنجی ودردنجی نوعدن لحوم
بولندیغی تفصیلاتنه كیریشنجه الك متحمل آشجی
قادین بو ایضاحاتی استماعه درت كوندن زیاده
طاقت كتیره‌میه‌رك :

— بنی فرنك کتابله ایشی یوق ... بن آلافرانغه یمك پیشیرمز . بیلدیکم کبی پیشیررم ...

بو وادیده پشتاللی بالسدن آثار ، مطبخدن چیقاردی . ظرافت بو اذیتلره شعبان آغانك نشئهٔ سوداسیله تحمل ایتدیکی ، حالده ینه بعضاً آره صره :

— آرتق جانمه طاق دیدی . کوفتون بکی أونده بن اوطوره میه جه‌م ...

شکایتلرندن کندینی آله میوردی .

شعبان آغایه کلنجه بو امکدار ، بو چالیشقان اوشاغك اعلان عشق ایتدیکی ایلك آشچی ظرافت دکلدی . فقط شمدی یه قدر هیچ برینك کوکلنده بویله شدتلی بر میل اویاندرمغه موفق اوله مامشدی . شعبان اولابیان محبت ایدر . معاشقه دورهٔ کرمی یه کیردیکی آن باشلادی . [illegible]

دلداده‌سنی صیزدرمغه کیریشیردی . اولکی آشچی قادینلر کوکل ویرمکده بك متأنی بولنمامشلر فقط پاره اعطاسنده بخیل طوراتمش اولدقلرندن اونلرك دادوستد عاشقانه‌لری بویله ظرافتکی قدر نشئه‌لی وسورکالی اولمامشدی .

شعبانك آشچی قادینلردن استفاده‌سی، یالکز آقوکال [illegible] ، [illegible] عبارت دکلدی . اوطاده‌ده [illegible] قرنی طویوب نفیس [illegible] ایله وجود [illegible] ذات افت ، بکلك [illegible]

اقواله کوره لحمك یموشاق ، لذیذ ، قانلی ، بسله‌یجی اقسامنی اوکرنمشدی . أت آییریرکن الك منتخب اقسامدن برقاچ پارچه آشیریر بونلری [illegible] [illegible] [illegible] صیقیشدیردرق صیجاق صیجاق شعبانه ایرشدرمه‌نك بریولنی بولوردی . هندی ، طاووق ، پیلیج [illegible] بعضاً بتوتنی بالق پیشیردیکی وقت اکر بالقلو [illegible] مطبخده :

— یتشك هو آیو کدی قاپدی کیدییو، دییه [illegible] . فقط آبلانك سندن باشه‌لر، اودونلر فیرلاتیر.. فقط آبلانك

بو ییغاره‌سی زواللی کدیلره ، کوپکلره افترادن باشـقه برشی دکلدر . قاپلدیغنی ادعا ایتدیکی او پارچه‌لر وقت مساعدنده شعبان اغایه تقدیم ایدلمك ایچون ینه صیقیجه برمحل مناسبه قپادلمشدر.

شعبان قرق قرق بش یاشلرنده صاچنه ، بیغنه قیر دوشمش ، أللری آیاقلری ایری ، خانطـال یاپیلی ، خام خلاط برخدمتکاردرکه بك افندینك آلافرانغه‌لغه ابتلاسی یوزندن چکدیکی مشاقه مقابل مدت خدمتنك شوصوك زمانلرنده او خانه‌ده انجق ظرافتك وجودیله تأمین بختیاری ایده‌بیلمشدر .

شعبان او أوده اوشـاقلق ، وکیلخرجلق ، کهیالق خدمتلرینك جمله‌سنی کورور. بو خدماتنه ضمیمةً صره‌سـنه کوره « متر دوسه‌ره‌مونی » «متردوتل» وظائف مهمه‌سنی ایفا ایله‌ده شرفیاب اولور. چکـدیکی صیقنتینك اك بیـوکی‌ده ذاتاً بوصـوك وظـائفی یوزندندر . مثلا مفتون بکله کوروشمکه کیجه‌لك انتـاریسیله قومشودن بر مسـافر کلیرسه بویله « أتیکت » خارجنده شام خیرقه‌سی ویا کزی کورکاه عرض اندام ایدن

زواری، Meftun bey n'est pas visible pour
vous عبارهٔ فرانسویه‌سنك ترجمهٔ حرفیه‌سی اولان:
«مفتون بك سزك ایچون مرئی دكلدر» جمله‌سی
بالاستثقال قاپودن صاواردی. شعبان [illegible]
بر قسمنه صرف ایتدیکی [illegible]
کندیده بك بیلمزدی. بك افندی اونی [illegible]
اویله تعلیم ایتمشدی. [illegible]
صانه‌رق ایفای وظیفه ایدیوردی. [illegible]
[illegible] اوغرایان مسافرلرك بعضیلری [illegible]

— بك افندی مرئی دكلیدر؟.. سبحان الله
مفتونك جسمی [illegible]
تحول ایتدی. یوقسه پریلرمی قاریشدی؟
جوابیله بیان استغرابدن کندیلرینی آله‌ماز-
لردی. شعبان آغا [illegible]
[illegible] نظارته قدر کارآموزلق کوستردیکی ایچون
مفتون بك اوشاغنی پك سوردی.

شعباندن، ظرافت [illegible]
خدامندن بری ده مادموازه‌ل ألنی ایدی.
ألنی اوله برایکی فرنك [illegible]

اولدیغندن بر آز فرانسزجه اوكرنمش ، سفره ترتیبنه وسائر آلافرانغه خدمتلره آز بجق الی یاتمشدی. لكن بو اوكرندكاری مفتونجه بك مقبول اولمیوردی . مفتونك النده آلافرانغه عادات ، ترتیبات وسرویس امرنده كندینه دستور العمل ایدندیكی بر Savoir-Vivre كتابی واردی . هر امورنده بو اثره مراجعتله صحیفهٔ مخصوصه‌سنی آچار جای تطبیق اوله‌جق نقاطی تعیین ایلردی . قیز بر قهوه كتیرسه مفتون درحال كوزلرینی آچه‌رق :

— سنك بو قهوه‌یی طرز تقدیمك شو سطرلرده‌كی تعریفاته اویمیور ... دها «نزاهت» اولملیسك ! ..

دن طوتدزدیغی تنقیداتنی یارم ساعت اوزاتیر . آنی یاپدیغی یاپه‌جغنی بتون بتون شاشیروردی . بكات بر قاریشیق تعریفات وتعلیماتله زواللی قیز اسكی بیلدكارینی ده اونوتدیكی اولمش ، یكیلرنده همان خدمت نامنه طوغری برشی اوكرنه‌مامش كبیدی . .

مفتونك اوخانه ایچنده آلافرانغه‌لق ایچون «فوره‌ه» ایتمكه ، یتشدرمكه ، آلیشدرمغه اوغرا‌

شدیغی ظرافتدن، شعباندن، آلی‌دن عبارت دکلدی. بتون عائله‌سی افرادینی او صورتله تربیه‌یه قرار ویرمشدی. بو تصمیمی فعله کتیرمك ایچون حسابسز موانعه، مشکلاته اوغرایور، بکه کوتو احواله سبب اولیور فقط قرارندن نکول ایتمیوردی. مثلا بیوك والده‌سی شکور منافی صحیفه کیتمك ایچون حاضرلانیرکن کورسه علی‌جواد کتابندن «طهارت بدن» فصلنی آچار اعضای وجوددن هر برینك آیری آیری نصل یقانه‌جغی تفصیلاتنه کیریشیر. اونکله برابر قناعت ایتمیوب بیچاره قادینك حمام بوغچه‌سنی قاریشدیریر. بعض قادینلرجه حمامده قوللانیلمسی متاد اولان بر چوق شیئك استعمالنه اعتراض ایدر. اونلری چیقاریر آتار. صابون کورورسه پك قیزار. والده‌سی:

— اوغلان چیلدیردکمی؟ انسان حمامده صابونسز تمیزلنه‌بیلیرمی؟

فریادیله آواز آواز حایقیریر. مفتون صابونك جلده، صاچلره اولان مضرات عدیده‌سندن بحث ایله او مقامده استعمال ایچون ربع لیتره

آلتمولك ایچنده یاریم غرام کبریتیت قینین حل ایتملی. برشیشه‌یه قویملی آغزینی صیقیجه قاپاملی ایکی کون قدر اویله طورسون. صوکره ایچنه یاریم لیتره اسکی روم و (٥٠) غرام صاری قینه‌قینه توزی علاوه ایتملی ... دن طوتدیره‌رق اوزون‌اوزادی‌یه برترکیب تعریف ایدر، صابون یرینه بونك استعمالندن صاچلرجه حاصل اوله‌جق منافعی تعداد ایده ایده بیتیره‌مز. نهایت بیوك والده‌سی:

— آاولادم باقسه‌آ. که صاچلرم بم بیاض اولدی. بوندن صوکره اویله شیلر بنم نه‌لازم. براز صابونله ییقانیر حمامدن چیقی ویریرم.

— خیر اولماز. صابون مضردر. جلدك مساماتنی طیقار، صاچلری دوکر. سکا یمورطه ایله یاپیلیر برترتیب صاغلق ویره‌یم...

— یاوروم کچ قالدم. براقیکز یوله کیده‌یم.

— دها قولایی وار جانم!.. بیاض‌صاچلر ایچون اون (دقیق) استعمال ایدرلر. بواك موافقدر. دیکر رنکده‌کی صاچلر ایچون‌ده اعلی‌در. اون ایله صاچلری وباشی کوزلجه

اوغوشديرهلى . بعده قورچهلاهلى ... باقى ايچون بوندن موافق برصورت تطهير اولهماز .

بيچاره قادين طوروننك اجابتنه [illegible] صرف بر دفعه كاغد درونده [illegible] اون كوتورمش . [illegible] دقيق يموشايه‌رق خاتونك باشنده خموردن برتقيه پيدا اولمش ، بوطرز نوين تطهير ديكر قادينلرك مراقنى جلب ايدرك :

— خانم علتكمى وار ؟ باشكه‌سورديكك اونه‌در اويله ؟ باشى چيبانليلره كيديررلر زيفتدن سياه [illegible] كوردك اما هيچ [illegible] بياضنه [illegible]

نوعندن بر طاقم نابجا سؤاللره اوغرامش ، زواللى او كونى محجوبيتندن عادتا اغلامه‌لى اولمشدى .

[illegible] آل [illegible]

بتون تكلفات مزعجه‌سى ، بتون مراسم مبرمه‌سيله اكل طعامه آليشدرمق ، مشكل اولديغى قدرده كوانيج بولنديغنه مفتون هيچ اهميت ويرمبوردى . قادين [illegible] والده‌سنك [illegible] [illegible] ونفرتلرينه اصلا قولاق [illegible]

انسوهبسنك النه چتال چپانی طیادی . بدایت
تشبثده برات پارچه‌سی کسیلیرکن لقمهٔ مقطوعه
برطرفه ، پچاق طباق دیکر طرفه فیرلامق کبی
تضادلرك كثرت و قوتی مفتونی بو امر مشکلی
نصل باشاره‌بیله‌جکی خصوصنده نومید براقدی .

چتال دنیان اوسیوری اوچلی دمیرلری
آغزنده صوقوب چیقارمق طعام ایتمکه عادتدن
بقاچ کره براز آلیندی . فقط قادین نسه
نی کلاره خنده امکان ویرمه‌یه‌جك اصولده یمك
بجره‌میوردی . اونك عدم استعدادی قطعیاً تعین
ایدنجه نسنه حرمةً بوطرز اکلدن بعض مرتبه
معاملت ایله ایدر . خاص مشکل پارچه‌لر
آنی طرفندن کسیله‌رك بیوك خانمك طباغنه
قونه‌جقدی . فقط بیچاره خاتون اولقمه‌لری
ینه چتالله یمکه محکوم براقلمشدی . بدبخت
شکوره آره صره کریه‌سی وسیله خانمی برطرفه
چکه‌رك :

— چتال ایله یدیکم یمکك بردرلو لذتنی
طویه‌میورم ...

شکایتیله یانار ، یاقیلیردی . مفتونك ، بك

اوغلنده یا سائر برقاچ کیجه [illegible]
او [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] اولوردی . ارزمان [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

— هایدی قیز سفره بزینی بول . اوطوردیغمز اوطه‌یه یایی ویر . یمك اسكمله‌سنی ، سینی‌ی قوی . قاشیقلری كتیر .

امرلریله بیلدكاری كبی برسفره قوردیرر ، اطرافنه دیزیلیرلر .

— اوخ جانم آلاتورقه . آنا كدن بابا كدن [illegible]
[illegible] یور ... ایچنه سیڭیور ، نه یدیكنی بیلیور .

سوزلریله قوللرینی صیغایوب هپسی بردن [illegible]
كیدردی . مفتون بوحالی طویسه اوده قیامت قوپارردی . [illegible]
[illegible]
[illegible]
بكه بر شی طویورمازلردی . مفتونك كلدیكی

اقشاملر (ساله آمانژه) نامی ویریلان بودورومهٔنك
اوزون سفره‌ینه فقط کن، قنا چیچك ساقسیلری،
مزاد مالندن آلنمش آلتمیشر پارهلق شمعدانلر،
بارداقلر، طباقلرله دوناتیر، اعضای عائله‌نك
بیوکی، کوچکی، اختیاری تازه‌سی طوعاً، کرهاً
اسکمله‌لره دیزیله‌رك هپسی بر ر موقع معینلرینی
اشغال ایدرلردی.

آلافرانغه‌لق نصل اوکره‌نیلیر؟ طبیعی فرنك
[illegible]لرنده بولنمقله، اونلرك هر عادتنی کوره‌رکه،
و کوریلنلره مراعاته اوغراشمقله اولا وقوف،
کیده کیده بهره، ممارسه پیدا ایدیلیر. اورالرده
بولنمیانلر بو اصول معاشرتی نصل تحصیل ایده‌ـ
بیلیرلر؟ بو حالده [illegible] قابلیتلرینی [illegible]
عملیاتی‌ده فرنك دوستلر پیداسیله موقع تطبیقه
قونه‌بیلیر. فقط بوده خیلی اوزون اولور.
معاشرت فرنکانه‌نك اصول مخصوصه‌یه توفیقاً
برفن شکلنده تعلیم و تعلمی قابل دکلمیدر؟ مفتون بو
خصوصی چوق دوشوندی. چونکه افراد عائله‌سنه
آلافرانغه‌لغی تعلیم ایچون پك صیقینتی چکیور،
موجب خشنودی ثمراتده اقتطاف ایده‌میوردی.

تفکرات مدیده‌دن صوکره بو اص مشکلاتنیل
تعلیم و تحصیلی صددنده بر اثر یازمغه قرار ویردی .
بو کتابك اسمنه اولا voir-Vivre appliqué
دیدی . صوکره‌دن بو نامی بکنمدی .
[illegible] قسم savoir-Vivre comparé
ایستدی [illegible] Comparé [illegible]
[illegible]
تعیین ایده‌مدی . نهایت بیك مشکلاتله savoir-
Vivre pratique ده قرار قیلدی . عنوانك
فرانسزجه‌سی [illegible]
بونی لسانمزه نصل ترجمه ایتملی ؟ علم معاشرت
دیدی اولمدی . بر چوق لغات کتابی میاننده
ویزنطال افندینك (جب لغتی) نه مراجعت
ایتدی . savoir-Vivre [illegible]
ایله معرف کورونجه خدتندن کتابی پنجره‌دن
آتدی . اوف نهایت « آداب حیات عملی » ه
براز ذهنی یاتار کبی اولدی . بونده‌کی تتابع
اضافاتده سمعنه پك خوش کلدی . عملی‌یی
صوکدن قالدیروب ابتدایه وضع ایدنجه سرنامه‌ٔ
اثر « عملی آداب حیات » شکلنه کیردی ، امان ارتق

اویسون اویسون مفتون یورولمشدی. موافق
براسم بولمه‌نك ایچون تكمیل اثری یازمغه معادل
بریورغونلق اولدیغنی اكلادی. بوموضوعه دائر
اوكنه أسكی بری برچوق فرانسزجه كتاب آچدی.
قابه آلتنی اثر لاقسامنی. فصولنی ابوابنی بالتعیین
ایشه باشلادی. برطرفدن یازییور دیكر طرفدن
محرراتنك خانه درونده تطبیقات عملیه‌سنه
كیریشیوردی. «عملی آداب حیات» ی یالكز برنی
شكلنه‌دكل عائله‌خلقنجه مجبوری التحصیل بردرس
خانه قیزینه. یازیلی بیانات، مقتطفات بوكتابدن
اولان تقریرلرینی دفاتر مخصوصه‌یه قید وضبط
ایده‌جكلر، امی اولانلرده بودروس عجیبه‌ده
سامعین حیاتیله بوله‌جق اتحادلر نسبتنده یكدیكرینه
سؤال جواب صورتیله قاویلشدیره‌جكلر، خانه‌جه
اولان طرز حیات ومعاشرتلرینی بومكتسباتلرینه
تطبیق ایلیه‌جكلردی.

اوطه‌لردن بری درسخانه اتخاذ ایدلدی.
مفتون بك برگون «عملی آداب حیات» درسنی
كمال اعتنا ایله كشاد ایلدی. درسده قادین ننه
شكوزه‌خانمدن بدأ ایله تیزه‌وسیله خانمك كوچك

قيزين درت ياشنداكي [illegible]

موجه ددي .

❊

درسه شروعدن اول خواجه‌دن باشلايه‌رق

[illegible]

اولا مفتون بك :

ياش اوتوزه ، بوى اوزونه قريب ، وجود نحيف ، رنك صولوق ، اوضاع واطوار غايت عصبى ، چهره اوزون مدتدنبرى تووالت صو- لرينك ، پوماته‌لرك ، پودره‌لرك كثرت استعماليله زياده يورغون .. عادتا سپه‌لنمش درى كبى پتول ..

[illegible]

فرلاچه .. كوزلرى ايرى ، مدور ، پيشمش كالله كبى مرده‌نكاه ، طونوق ، سونوك ، آقلرى سياهلرينه غالب ...

الك زياده راحتسزلغى : معده‌دن ، سينيردن چارپنتيدن ...

فكراً هوپپا ... معلومات درمه چاتمه ، درايت غيرموهوب ، زوراكى ، هپ Savoir-Vivre دن چالنمه ... طورلر ، وضعلر هپ مقلدانه هپ ساخته ، صخوق ...

شکایتلری : گیجه سوقاقلره صویا اولوان تعله بکجیلرندن ، عوعوه کلابدن ، یکدیکرینی تعقیب ایدن بوزاجی صدالرندن، توتون طبقه‌سنی، آغزلغنی جبینه قویوب کیجه‌لك انتاریسی، شام خرقه‌سیله اقشاملری بعدالطعام چیقه کان آلاتورقه مسافرلردن ، اینجه‌ساز طاقمندن . .

تعییب ایتدیکی شیلر : قالوش پوطین کینلر. سیار آشجیدن قوس قوس پلاوی ینلر . آثار وجرائد عثمانیه‌یی مطالعه ایدنلر .

اعتیادلری : طیرناقلرینی آلافرانغه برنوع انسان نعلبندینه کسدیرمك . تورکجه‌اك سهل البیان کلماتی تلفظده زورلق چکمك ، بعضاً اك زبانزد تعبیراتی اونوتمق... سوز آره‌سنده بحثه مناسبت آلسون آلمسون فرانسزجه ضروب امثال ایراد ایتمك .. برمصاحبه‌ده دوچار کلال اولنجه‌ایصلقله اوپرا پارچه‌لری چالق ...

اکل ایتدکلری شیلر : اشکنبه چورباسی، زیتونلی یخنی ، بطلیجان طولمه‌سی ، اون حلواسی، بولاماج ، پکمزلی قتایف ، پیرهو ، تاتار بورکی الی آخره ...

سودکاری : فیله‌لر ، بیفتکلر ، والوبلر ،
سوسیسلر ، صوفله‌لر ، تارتلر ، قونپوتلر ... قومپ
قومماز ... (فقدانی حالنده) انکنار [illegible] ،
بعضاً قاملشلق پراسه ، ازلمش [illegible] ...

نفرت ایتدیکی مشروبات : بوزا ، خروب
شربتی ، مع الکراهه ایچدیکی مایعات : [illegible]
حالقه‌لی ، طوروشلی ، [illegible] ...
آل [illegible] : [illegible]
غونیپ ، مالاغا ...

سمتی قیدشلک [illegible] ، یازین [illegible]
فقط عقلی بلك اوغلنه ، [illegible]
ایتدیکی اثرلر :

اولیا چلبی سیاحتنامه‌سی ، قواعد ترکیه ،
صرف ، نحو ، ادبیات عثمانیه ... ملی رومانلر ..

[illegible]
[illegible]

[illegible] Sublime (علوی) [illegible]
Vrai حقیق دها اعلاسی Cru [illegible]
[illegible] اولمق ایچون [illegible]
قواعد [illegible] لساندن [illegible]

لقـلرى آتمق خفيفلەمك ، كندى يازدقلرندن باشقەسنى بكنمەمك ، فقط آثارذاتيەسنك بركون ديكر بر محرر طرفـندن مدح اولنەجغنى حس ايدنجه احتيـاطه رعايةً اونك محصول قلميسنى بكنمش ، حتى لزومنه كوره هرسطرينه هركلمەسنه عاشق اولمش ، بايلمش كبى كورونمك ... هانكى اورنكدن اولورسـه اولسون بر محرراه كورو- شلنجه ايجاب نزاكت كوزتمك يوزينه : « كوزل يازييورسكز » مدحنـده بولنمق ... يانندن بشن اون آدیم آيرلنجه :

Imbécile il se croit un auteur

(احمق كنديني بر مؤلف ظن ايدييور)

ديمك .

توركلك مخصوصاتيله متميز بر « اوريژينا- ليته » يى قبول ايتمامك ، بويله بر ادبيات مليه‌يى عادى كورمك .

بيوك آطەده شيشليده اوطورور ، بيسيقلته بينر ، لزومنده والس ايدر ، شوپنى ، غنويى ، بيزەيى ، وردى‌يى طانير عائلەلر تصويرندن باشقه توركجەده بر زمان حكايه يوله‌مه‌يه‌جغى فكرنده اصرار ايتمك ...

مفتون بكه ادبياتده‌كى مسلككزى صورسه‌كز واضح بر جواب آلامازسكز . سؤالكزه قارشى يوزينى بوروشديرر ، سزى مستهزيانه انظارينك آلتنده أزه‌رك سوزه‌ر . « ادبياتده مسلكميمى ؟ اوف نه صاقدلانه سؤال ! .. دنياده ادبياتك‌ده‌مى مسلك اولسون ؟ ..

قيرپيلوب قيرپيلوب آچيلان كوزلرنده ازوركزه بيك معانئ مشوشه صاچيلير ... صوڭره روحنده غليان ايدن بيوك بيوك برغيظ اڭلاتمق ايچون تيترديكنى كوروررسكز ... بلكه بكا يالكز قاش كوز قيرپيشدرمسيله اڭلاتمه اوغراشديغى معالياتدن يورولمش كبى كوزلرينى يومار ... صوڭره يواشجه فرانسزجه برمثل ايراد ايدر :

A question hurrée, réponse pesée

(عجله سؤاله ، آغير جواب ويرمليدر .)

ادبياتى عزيزم اويله‌شى وارمى ! سزده بكنديكى كوروندیکم بعض آثار حقنده‌كى تقديراتى جدى ظن ايدييورسكز ؟ خاطر ايچون ، سبب ... اويله كورونيورم ... الكبيوك مرغوب ادبيه بر خارقهٔ صنعت اولمنده ... ...

ایتدیره جك دوستلر پیدا سنده در. شمدی بنده کز محرر رفیقلرمك جریده لرندن برقاچنی یملمز ایسه م صوکره بنم نشر اولنه جق اثرمی ثنایه شتاب کوسترن اولورمی ؟»

اکلاتمق ایستدیکی شو حیلهٔ ادبیه سنه تردیفاً اویله جواهر یومورطلارکه دنیاده ادبیاتك موجود اولمدیغنی فقط بولمهٔ دهانك ، مفتون بکك دردست تحریر بولنان براثر علویسیله برلکده طوغه جغنی براز اوستی قپالی بزه حس ایتدیرر، لکن سنلر بکر، براثر جهان مشیمهٔ ایجادنده بردرلو پذیرای حصول اولوب دیدانه چیقه ماز . مفتون ادبیات عتیقه نك دشمنی فقط جدیده نك ده پك دوستی دکلدر . طرز نوین ادب طرفدارانی ده بیك درلو نقائصله اتهام ایدر . مثلا « ادبیات جدیده کتبخانه سی » نك صره ایله انظار تبجیلشناسانه وضع ایلدیکی آثار برکزیده حقنده کی فکرینی صورسه کز کولومسه یه رك قولاغکزه اکیلیر :

(عزیزم سوز Mon cher! entre nous —
بیننزده) شو قیمتسزی، قابلی کتابلری، صوریبور.

سکز ؟ بونلرك صاحبلری زواللیلره .. شاشیورم
داءتلونه اوغرامش ظن اولنان بو مؤلفین کرام
حضراتی بیلملیدر که ارباب مطالعه بر کتابی ،
قیرمزی قابی شربتلك شکر کبی آغزینه بعد
نیتنه صوینی ایچمك ایچون دکل عنوانی اوقومق
ایچون آلیر . بو کتابلرك [illegible] یالکز قابلرنده
کوریلیور ... بو پارلاق رنکی وجه اختیارلرینی
اکلایهمیورم ... بو « پرهتانسیون » نه قدر
بیوك کورینیور . بنده کز یازهجغم اثرم ایچون
بر رنك انتخابنی دوشونسهم اویله پارلاقلغی دکل
بر « مودهست » ینی آراردم ، بو آل رنك پك
مدعیانه اولیور . هم اوروپاده آشجی ابجدی
کتابلری ، « بیبلیوتهق روز » لر فلانلر استثنا
ایدیلنجه مؤلفات جدیدهدن قیرمزی قابلیلرینه
پك تصادف اولنماز ظن ایدرم . «زولا» «بورژه»
وسائر اك بنام محررلرك جامهٔ اثرلری صاری ،
ماوی ، بیاض اولهرق کوریلیور . اکثریا
بویله ... بو مشاهیردن ، اثرینی عقیده شکری
رنکلی ، بر قابه قویوب ده بونی کتابك [illegible]

حقنده بر مدار ياخود فال خير عد ايده‌نی
كورمدم . چونكه مندرجات اثرندن امين بولنان
بر مؤلف قابك رنكنه اهميت ويرمز . رنكدن
استعانه رغبت ايله كوز بوياجيلغنه قالقيشماز .
صوكره « ادبيات جديده كتبخانه‌سی » رنك
آتشيننندن وجودينه بر حرارت شديده سرايت
ايتمش كبی يرندن قالقار . بش آشاغی بش يوقاری
كزينير ... او قيرمزی كتبخانه‌يی تزييف ايچون
سوز آرار . طوقوناقلی ، ايصيريجی بر سوز .
مفتون بك ايچون سوزك اك حقليسی ، آغزندن
حين صدورنده ، مخاطب اوزرنده بر نوع آلايش
تأثير كوستره‌نيدر . بر حقيقته مطابقتی ايسترسه
سوری ، آنی ياخودكه هيچ اولسون ...
ايكی النك سره‌لرينی آچوب قالچه‌لرينه
يرلشديره‌رك ايكی قولپلی جسيم بر وازو شكلنی
آلير . بعده مخاطبنك يوزينه سرت سرت نظرلر
فيرلاته‌رق :
— او كتابلرك رنكنه پارلاق ديدمدی دكلمی ؟
طبع ما كنه‌سندن يكی چيقدقلری وقت بلكه ..
فقط كتابجی جامكانلرنده مدت مديده كونشه

معروض قالیورلر ، موزه‌لر آغوشنده کزدیرلیله کزدیریلاچوق خرپالانیورلرده بدایة آلدانلق اوونك صولیور ، قاچیق موز ایله سویمسز بر غالیباردا آزه‌سنده عجیب برلون آلیور .

نه‌یه بکزه‌ییور؟ طور . طور . دیلمك اوجنده کوزمك ارکنده .. های اه مستحقنی ویرسون هاه بولدم . بولدم . اشبورته‌لرده کزه‌ن .. بیضهٔ سرخه . . . أوت صولق قیرمزی پاسفالیه یموزطه‌سنه .

ادبیات جدیده کتبخانه‌سی مؤلفین کرامنك [illegible] زمین اوزرینه بیاض یازیلرله آراسته بوقابلر [illegible] ظرافت طبعلرینه برر بیوك دلیل اولان بوکتب [illegible] اولان مفتونی بونلرك محتویات ادبیه‌لرینه دائر سویلتمك لازم کلسه ، آرتق قولاقلری [illegible] تجاوزاتی دیکلنمز ... دیکلنسه‌ده سویلنمز ...

[illegible] ادبای جدیده ایله بحثه کیریشمزدن [illegible] بولور جیقاریر . [illegible]

اولمدیغنی سویلر . جدیده‌دن دکل ، عتیقه‌دن
هیچ دکل . آی افندم یا سن نه‌سین ؟ سؤالی
وارد اولسه... اوزمان کوله‌رك :

— ادبای جدیده دیه‌یککز کیملر اولیور ؟
اونلرك هپسی الآن « کلمه » ایله اوینایورلر .
بزمککنه نسبت ایدیلیرسه « جدید » نامی ویردیککز
شی چین ادبیاتی قدر کهنه قالیر... بن نه یم سزه
سویله‌یه‌یمی ؟ بن اویله برشیم که مسلك منتسبهٔ
ادبیه‌م بوندن انجق بر عصر صوکره رواجیاب
اوله‌بیله‌جکدر .

« ده‌قادیزم » « سنبولیزم » سوزکن بونلرك
شعاع واپسیندن دیکر بر مسلك شعله‌بار اوله‌جقدر .
بونك اسمنه نه دینه‌جك بیلیرمیسکز ؟ هایدی
ترکجه‌یی فرانسزجه ایله قارشدیره‌رق بوکا بر نام
ویره‌یم... افندم بوکا « هیچیزم » دینه‌جکدر...
چونکه خسته‌لانان برانسان کندینی تداوی ایله
اوغراشیر.. نیچون؟. برمدت صوکره ینه خسته‌
لانوب اولمك ایچون... انسانلری بالآخره بالآخره
سوق ایدن شی نتیجهٔ کارده‌کی بو هیچلکی درك
ایده‌مامکده‌کی غباوتلریدر .

مفتون پدرینك وفاتنده اون درت اون بش یاشنده بر چوجقدی . او عائله‌نك آلافرانغه مراقی یوقدی . بو علت برازده مفتونده [illegible] واردی .

پدری وفات ایدنجه چوجغك امر تدریس و تربیه‌سنی در عهده ایله یکنی یانه آلدی [illegible] تحصیل ایچون پارسه کوندردی . [illegible] نه تحصیل ایتدی؟ عسکرلکمی؟ طبابتمی؟ حقوقمی؟ تجارتمی؟ زراعتمی؟ صنایعمی؟ خیر بونلرده هیچ بری دکل ... او بر قولای مسلك انتخاب ایتمك ایستیه‌یوردی . « آرمود پیش آغزمه دوش » درجه‌سنده سهل مسلك نه اوله‌بیلیر؟ انسان [illegible] تحصیل ایتمك ایستمسه سرمایهٔ علم و عرفانی برسنه [illegible] بر چاپشمه مقابلنده اکتساب ایده‌بیلیر . یکنی بر علامهٔ جهان کسیله‌جکنه انتظاراً استانبولده بر طاقم ذوی امیدلرله اغزی آچیق بکلرکن [illegible] مفتون هر هفته بر کاذب مکتوبله اغفال ایدیوردی . دیار افرنجیده دخول امکان کوزدیکی [illegible] دمان طولاشدیغنی براقدی . فقط صبح آلارغه [illegible] طولاشیور، مقید بر طالب صفتیله هیچ [illegible]

کیرمیور، سامعین صره‌سنده بولونه‌بیله‌جك مؤسسه‌لری دارالفنونلری دور ایدییور، هیچ کتاب آچمه‌دن زحمتسزجه قولاقدن بر علم اولیویروب میدانه چیقمق ایسته‌یوردی. هر آی برچیقین پاره‌ایله برده‌اوزون نصیحتنامه کوندرن عمجه‌سنی اغفال ایچون ساخته‌شهادتنامه‌لر تنظیمنی کوزه آلدیرمغه قدر واردی. زواللی آدمی اغفالده بوسهولت موفقیتی کورونجه مؤسسه‌لرده سامعین صفتیله بولنمق یورغونلغنی‌ده بر طرف ایدرکی اولدی. کلسون قافه‌شانتانلر، قونسرلر، باللر، بوکیجه «فولی برژه»ده یارین «اولمپیا»ده او بر کون «آلدورادو» ده... ارتق اوقومه‌یه دکل اویومه‌یه بیله وقت بوله‌میوردی. عشق وسودا وزوو برکانی کبی قورانده.

Les Dessous de Paris نامیله‌پارسك اوستندن باشقه برده آلتی واردر. بورالری سفلا قیولری، جهنملریدر... کیجه یاریسندن صوکره پارسك بتون اسرار الیمهٔ اخلاقی، احوالی، سیئاتی، رذائلی بوحفره‌لرده بر صحنهٔ جریان بولور. اویله عجیب، غریب بعضاً مستنکره، مدهش، مهلك

وقعه‌لرده ذی حیات لوحه‌لره تصادف اولنورکه
بو منظره‌لرله ایلک دفعه قارشی‌قارشی‌یه گلمه [illegible]
نفرتلرندن تیتره‌دیلر... رفاقتلرینه [illegible]
تبدیل بر پولیس مأموری، آلدقه [illegible]
بلا قیولرینه اینه‌مزلر. بورالرده ایکی «صو»
(تقریباً یکرمی پاره) یه گیجه‌له‌نیر. بو اجرت
مقابلنده‌کی حق بیتوتت بویلی بوینجه اوزانوب
یاتمق تکلیدر. بوراده [illegible]
آن سنه آلنه‌رق اویله اوطورمق وضعیتنده
اویومقدر. صاحبلری پك مهماننواز اولیان بو
مغاره‌لرده بعضاً [illegible]
[illegible]

مفتون پاره‌سز قاله‌رق «براسه‌ری موران»ده
[illegible]
[illegible]
اوراده Par curiosité [illegible]
طوغریسی نه‌توب یاتمق ایچون قالدم دیردی.
او گیجه‌لرك برنده یانی باشنده [illegible]
دیکله‌یه‌رك: دفتر خاطراتنه قید ایتمشدی.

— ایشته ارقداش ایری بر پهلوان (کیه‌له)

یاقه‌لادم . مسابقه‌یه قودوم . «حیوانات اهلیه»
سه‌یزلك مسابقه قومیسیوننده‌ن برنجی مکافاتی
بوندن باشقه‌سی قازاناماز . بونك بسلی‌لکندن
یتشدیکی ترلانك قوهٔ انباتیه‌سی کالده اولدیغی
اکلاشیلیور . بندن یاغلی ایچکزده کیم وار ؟
محصولاتنه کوه‌نیورسه‌ك بر دانه سن‌ده طوت
دوکوشدیردیم ...

مفتون پارسك آلتنی اوستنی طولاشدی، هر
یرینی اوکرندی . عمجه‌سندن کان مبالغك منتظماً
صرفی صورتیله بر معیشت مطرده اتخاذ ایده -
مدیکندن آی باشنده زنکین، نهایتنده ایکی جیبی
طامطاقیر برزوکورت اولوردی .

عمجه‌سی یکننه اوزون، حکیمانه ومنشیانه
جمله‌لرله نصایح اعطاسندن بیقمدی . فقط مفتون
کندی روش حکیمانه‌سنه لك موافق بولیورق یاوه
عد ایتدیکی بو مطولاتی اوقومه‌دن اوصاندی .
اکثری : «یاوروم دنیاده انسان معارفك قدرینی
بیلن اهل کوشش واقدامدن اولملیدرکه ...»
قیاقلی بر مقدمه ایله باشلایان نصایح عقیمه‌یه تصادف
ایدنجه یکن بك پرحدت :

— اوف ينه سنيمى ديكله‌يه‌جكمز ؟ انسان نه‌ياپايم ؟ پاره‌يه باقه‌لم ...

استهزا اله عجمنك فكراً و خطاً اوراسنه بزه‌نه یازدیغی اوجانه [illegible] فرلاتیر. ظرفدن چیقـان « چك » ی درجیب ایله بانقه‌دن پاره‌لری آلمه‌یه قوشاردی.

مفتون پارسك آلتنی اوستنه چویردی، بتون [illegible] علم و ادبله، ادبك [illegible] [illegible] زمانده عجمنك [illegible] ایتدیکی [illegible] باخصوص ویردیکی نصیحتلره رغماً هیچ بر شی تحصیل ایده‌مدیمی ؟ ایتدی ... بو حقیقت نصل انکار اولنور ؟ بر انسان ایلمی اوقودیغی کوندن آیلق نه‌ی اوکرنسه درت بش سنه‌ده بو معلومات ایدر کندینی اوزمه‌دن ذهنی یورمه‌دن [illegible] سهولت بیننه لزوملی لزومسز، مفید، مضر نه‌لر کتیروب طیقدیسه اونلری اوکرندی. [illegible] بیلمك، و بیلدیکنی غایهٔ معلومات بشریه [illegible] علیه کندینی ده عالم کل ظن ایتمك، بو نوع تحصیل اربابنی حقیقتدن زیاده خیـاله، جدیتدن زیاده طفره‌فروشلغه سوق ایدر. شارلاتانلق بو [illegible] ناقص

معلوماتلردن چیقار، شارلاتانلر ایشته بویله یتیشیر...

«شارلاتانلق» ده برنوع فندر. بو فن تحصیلدن زیاده استعداد له انبساط ایدر، بو مسلکك آز چوق بعض فنونه منتسب اولانلرله قیزل جاهل بولنانلره قدر درجاتی واردر. اوت، شارلاتا-نك ده اعلاسی ادناسی اولور. شارلاتانك الك باهر علائمی هیچ بر حقیقته قارشی ملزم قالمق ایسته-میه‌رك سکسان دره‌دن صو کتیرمکه اوغراشمق، اساناً، قاملاً هر بحثه آتیلمق، بیلمدیکی شیلردن بیلیر کبی بحث ایتمك، سترجهالنده بیوك موفقیت کوسترمك، بعض مباحثی عمرنده بردفعه اوقودیغی حفظ ایلدیا خود هیچ اوقومدیغی علملرده تخرجنه اختصاص ادعا ایتمك، ایکی کره ایکی درت ایدر قطعیتیله بطلان مدعیاتی اثبات ایدلدیکی حالده اصلا قناعت کتیرمیه‌رك «خصمنه افهام ماده ایده‌مدم که»

سوزندن آیرلمامق، حاصلی نوح دیوب ده طورمق، قلمندن چیقان بواطلك حقایق محضه اولدیغنه هرکسی ایناندرمق امرنده صقلمه‌یی برطرفله هرصورت اقناعیه‌یی مباح عد ایتمك،

[illegible] مسروداتى نه قدر واضح ، مطابق
مثبت حقايقدن اولسه ينه آكلامامزلق كورينه‌رك
مسئله‌يى سفسطه‌لره ، اغلاقاته ، [illegible]
خصمنى اوصانديره‌رق ، نفرت ايتديره‌رك ، ايكره
نديره‌رك ميدان مباحثه‌دن يوسكورتمك .

بعده دونوب قارئلره برطور مظفرانه ايله :
— [illegible]
اوت طيقادم ؟ مباحثه‌يه تاب آور اوله‌مدى . ايشته
قاچدى . .

ديمك ... بونكله‌ده قناعت ايتمه‌يه‌رك شفاهياتده
محرراتده صره‌سنى قوللايوب قوللايوب ... « بو
[illegible]
اولديغمز جهتله » عباره‌سنى صيقشديره‌رق او ميدان
سفسطه‌نك تره‌مز ، قيزارماز برقهرمانى اولديغنى
اعلاندن كرى طورميوب بلنهايى اقتدارينه
مفتون ، حقيقتپرستانى خندۀ استخفافه ، دها
طوغريسى استكراهه مجبور ايتمك ...

مفتون بو شارلاتانلق خصائلنك جمله‌سنه
مالكدى ، ادبادن ، شعرادن مورخيندن
علمادن ، فضلادن ارباب فنوندن الك ايلرى

كانلرله بونلرك اك مشهور اثرلرينك اسملريني ازبرلمشدی . هرنه‌دن بحث آچيلسه بر فهرست جدولنده ايلری وارەميان معلوماتيله همان سوزه آتيلير ، راطب ، يابس لاقيردی قارشديرردی . حقيقت اويله دكلدر ديينلره قارشی بيك موال اوقور . « سزك عقلكزده أبی قالماءش . بن قطعياً بيليورم كه كيفيت ديديكم كبيدر » جوابی كنديسنه برسپر مدافعه اتخاذ ايدر . رد ترهاتی ايچون اوبحثده اقوالی حجت اتخاذينه صالح كتب معتبره‌دن برينك صحائفی استشهاداً آچيلوب كوزينه صوقولسه :

— حقيقت بنه بنم ديديكم كبيدر . بوراده مؤلف نصلسه يا كلمش ...

ديەك جرأتنه قدر وارەرق انسانی چاتلاتير .

مفتونك پارسده‌كی اقسام تحصيليه‌سنده تعمق ايتمديكی جهتلر كلياً مفقوددر دير ايسه‌ك يالان سويلمش ، حقنی انكار ايتمش اولورز . قهرمانمز ايلك هوسله پارسده بعض مؤسسه‌لره دوام زحمتنه قاتلانديغی اثنالرده ديكله‌ديكی درسلردن ، مباحث علميه‌دن دفترلره اوته‌بری « نوط » لر ضبط ايدردی . فقط بودفاتر مجامعنك قسم كليسی

قیودات جدیه‌دن زیاده «آرغو» لسانی اصطلاحاتی نوعندن هوائیاتله طولدیردی .

مثلا جدی بر علمك نوطلرینه تخصیص ایدلمش صحائف کنارنده پارس کاتخانه‌لری [illegible] الفاظی کوریلور، تاریخی [illegible] مباحثك اطرافنده [illegible] آتیده‌کی اصطلاحات غریبه‌یه تصادف اولنور :

Nou-nou	سود ننه
Moche	چیرکین
Gôsse	چوجق
Mome	کذا
Chigner	اغلامق
Parigot	پارسلی
Paf	طوره‌میوب ییقیلان سرخوش
Pègre	سارق
Petit noir	قهوه فنجانی
Frangine	همشیره
Gago	آوال
Rupin	ظریف
Sauce	چامور، یاغمور
Singe	اوسته
Taf	قورقو
Teuf-teuf	اوتوموبیل
Tube	یوکسك شاپقه

ادبیات کتاب ودفترلرینك کنار صحائفنده بوکلمه‌لر ایله تشکیل اولنمش اویله جمل بی ادبانه وارایدی که اونلاردن بوراده بر نمونه جك ارائه‌سنه بیله حجاب قلم مانعدر.

مفتونك پارسده نظریاتنی شو صورتله دفاتر تحصیلانه قید ایتدیکی مکتسباتنك جهت عملیه‌سنی اجراده باشی دونه‌رك کوزلری قراره‌رق پك زیاده طاشقیناق کوستردیکی بر صره‌ده عمجه‌سی وفات ایدی ویردی: مفتون تحصیلنی ایلریله‌ده بیلمش اولدیغی د جه‌ده براقه‌رق درسعادته عودته مجبور اولدی. عمجه‌سی، مفتونك، وکندندن کوچك بولنان برادری راجی ایله همشیره‌سی لبیبه‌نك ایشلرینی درعهده ایتمشدی. عمجه افندینك وفاتیله بو ایشلر مفتونه انتقال ایلدی. مفتون پارسده‌کی تنوع تفننی اثناسنده کویا علم حقوق تحصیلندن ده کیری طورمامشدی. استانبوله کلنجه عائله‌سنك وراثت خصوصاتنه عائد ومحتاج رؤیت بعض امور حقوقیه‌سنی تسویه ایچون قولتوغنك آلتنه بر آووقات جزؤدانی صیقشدیره‌رق محکمه محکمه طولاشدی. کندی قوانجه هر ایشی یولنه

قویدی . و عائله‌سنه شهری یکرمی یکرمی بش
لیرا قدر بر واردات تأمین ایتدی .

قادین ننه شکوره خانم :

یاش یتمشدن سکسانه طوغری خطوه انداز ...
خانم ننه‌نك کندیسنه [illegible] الی یکرمی
اللی بشنده دها بر آتوب هیچ ایلریله‌مه‌مك .
سوز بر الله بر ... هر سنه تبدیل ارقامه نه لزوم
وار ... فقط شکوره خانمك بو حسابی برچوق
جهتدن بوزولیر . صیریتیر . قادین ننه‌نك بو قولنه
اعتماد لازم کلسه ، اللیسنی متجاوز بولنان بیوك
[illegible]سی یعنی مفتونك والده‌سی لطفیه خانمك
الی اوتوز [illegible] بولنق [illegible]
مفتونك اوزیاشنه [illegible] آغابکلردن برینی
آلق دیکری اون بر یاش کوچك اولان [illegible]
[illegible] صفره بالتنزیل ایکیسنده [illegible]
[illegible] طوغمامش ایکی غیر موجود [illegible]
ایجاب ایدییور ...

شکوره خانمك حسابنده‌کی بو غرابت بعضاً
آلای ارلمق ایچون کندندن سؤال اولنور . کندیسی
اللی بشنده اولنجه مفتونك باشی اون [illegible]

ایکی طورونی ده هنوز دنیایه کلامش بولنمق لازم؛ کلدیکی اکلاتیلیر... قادین ننه قاشلرینی چاته رق:

— مفتونمی می سویلیورسکز؟ او دها دونکی چوجق آیول... دها یاشی نه؟.. بنم نظرمده اوحالا اون یاشنده بیله دکل...

— یاراجی ایله لبیبه؟.. بونلره برياش تعيين ايتمك ايستهسه‌ك نصل اوله‌جق؟.. آلتیشر آیلق دیمش اولسه‌ق ایکیسنی ده انصافسزجه بیوتمش اوله‌جغز...

— آراجی لبیبه... اونلرمی؟ الٰهی بن اونلری آدمدن صایارمی‌یم هیچ؟

شکوره خانمك مخاطبی بومزعج سؤاللرنده براز دها اصرار کوستروب:

— آیول خانم تحفی سویلیورسکز؟ کریمه‌کز لطفیه خانم ایله چوجغی مفتون ننی سکز یاشنده‌می طوغوردی؟

دیمش اولسه شو جوابی آلیر:

همانده اویله‌یا! اولدن قیزلری شمدیکی کبی یکرمی بش یاشنه قدر بکلتمزلردی. پك ایرکن

توجهیه ویررلردی . بن مرحومه تمام اون ایکی یاشنده واردم .

برکره رشتهٔ کلام بوزمین بیانه اوزانیرسه لاقیردی بویور . شکوده خانم تاکاینالکندن باشلار مرحومه‌نك کیردیکی بتون صفحات حیاتی طاتلی یرلرنده صیریتوب کوز یاشلریله [illegible] قاطلنده کچیروب آه ایدرك آغلاتیر . الم فیلین بوغازی تیقانیر . بر ایکی یودوم صو ایچه‌رك ایچه آغلاتیر .. قادین نشئه‌نك اتمام حکایه ایچون خاطرینك رجهٔ تحملانه کورمدن ، [illegible] متانت استماع کورورسه اوقدر آغلاتیر . — بعضاً سوزدن یلك بیتاب قالیرسه شی اون دقیقه قدر اویقو کسدیرر . ایشته بوفاصلهٔ نوم سامع ایچون کوزل برفرصتدر . او کوزلیکی [illegible] [illegible] بیوك خانمك موجههٔ صاحبه‌سندن فرار ایتمکدر . اکر ترك موقع غائله‌سنده اهمال ایدیلیر ، آغیر طوردانیلیرسه قادین نه کوزلری آچار آچماز صورار :

— نه آغلاتیوردم ؟

— كاينانككزى . . .

— سوزك نره‌سنه كلدكدى ؟ . .

ايشته بوسؤاله جواب بولمق عجيبدر . بيوك خانمك سوزلرنده برابتدا ، بر وسط ، بر انتها يوقدركه . . . بعضاً باشى صوكه اورته‌يى باشه كتيرر . حكايهٔ منقوله باشدن آشاغى‌يه انسجام منطقيدن محرومدر . سوزك نره‌سنده قالينديدى ؟ بونى دوشونملى . اونقطه‌يى تعيين ايچون بيوك خانمه ياردم ايتملى . فلان يرده قالدقدى ديبه بر سوز آتكزده نه اولورسه اولسون . اونقطه‌نك اسكى نقطه‌يه مطابقت تامه‌سى پك مطلوب دكلدر . بيوك خانم بوامرده مشكل پسندلك كوسترمز :

— ها اوت .

دير ، ينه باشلار . ينه اواسكى سوزلر . فقط اوقدر اوجى بوجاغى كلمز واديلره تشعب ايلمز ايديلرككه ، ديكله‌ينه ، كوز قرارمه‌سى عادتا بايغينلق كلير . بو لاقيردى طوفاننده قورتولمق ايچون قادين ننه‌نك بر ايكنجى نوبت خوابنه انتظاردن باشقه چاره يوقدر . چونكه اوندن اول قالقمق ايسترسه‌كز :

آیول طور . آللهکی سورسه‌ك دیکله...
ایشته بتیور . آندلریله اتککزدن چکر .

بویله چوق سویلمك بیوك خانم ایچون بر خسته‌لق ، بر علت بر احتیاج طبیعتیدر . نه‌قدر چوق سویلرسه اوقدر دردینی دوکر ، خفیفلشیر ، تا فرحلنمش اولور . بو حالده [illegible] حقی واردر . فقط اونی کیمسه‌نك [illegible] خانمك کندندن دیکله‌ملیدر ، شویله با[illegible]

— بن کنجلکمده برایجم صو ایدم ، اوقدر کوزلدم ، اوقدر کوزلدم که آقشاملری خاطرلسون [illegible] برایجم صو ایدم ... [illegible] قالدی [illegible] قوب قورودم اوده [illegible] سن ده قوجار انشاالله بنم کبی اولورسك ده آغلارسك یاورم . [illegible] اولیدی کوزلری سوقاقلر [illegible] آلمدی . کوزلری حالله [illegible] ایدیردیلر . [illegible] قوجه‌م بنی قوالتوقلاروب ده اوطه‌یه چیقاردیغی زمان قاپی قپاندقدن صوکره شویله بر یوزمه باقدی . والله حیاتی کیتدی ده بیاقالدی . بایله جقدی ده صویتشدیردم . اما صوکره‌دن پك قیمتمی بیلمدی . بویله وقتسز

قوجه‌دم ایشته ، اوزمان کاینلکمی بیله‌مدم .
چوجق ایدم. قوجه ندر؟ أوبارق نه‌در؟ فرقنده
بیله دکلدم . هپ قوزوم هپ باشمده قاواق یلی
اسردی . . . رحمتلی بی صورار ایسه‌ك یاناقلرندن قان
طاملار، کوربوز،اون طقوزیاشنده بردلیقانلیدی.
باصدیغی یری بیلمزدی . بر آتش پارچه‌سی
آقاجاندی.او برظیرزوب بز برظیرزوب. ایکیمزده
آنا بابا قیمتلیسی ایدك . اوزرمزه تیترلردی .
مروت کورملك اولورسه‌ده اویله اولسون . . .
بزم قاری قوجه‌یه بر دیدیکمز ایکی اولمازدی .
اوزمان ، طوغورمه‌دن بشقه ایشم یوقدی که
سنه‌ده بر دانه . . . « وصفیه »م « حسنی »م
آه قره قاشلی « بدرالدین »م . . . ایکی آیلق کن
قره طوپراغه کیردی . هپ بو یاوروجقلریمی
بربر آرقه‌سی صره کومدم ، (بر ایکی ککیروب
یاشارمش کوزلرینی مندیلنه سیلر ، آنی
خیرقه‌سنك جیبنه صوقار . ایکی اوچ دیش
قاقوله چیقاریر. اغزینه آتار. اوست چکه‌سنده
براز صاغده، آلت چکه‌سنده براز صولده بولنان ایکی
دیشی آره‌سنده قاقوله‌دانه‌لرینی چیکنه‌مك ایچون

ذلك اعلى ايله اسفلنى ايكى مخالف جهته چارپتيور.
كه ويش كستريور كى بر شيلر يابدقدن صكره) آه
اوزمانلرى نه قدر كوز ياشى دوكدم . نصيحت
ويرەنلرك سوزلرى هيچ قولاقلرمه [illegible]
صوكره افندم [illegible]
كلدى؛ ايكنجى چوجقمدن . [illegible]
آنانى [illegible]
باصمش، [illegible]
[illegible]
قويمامشلر . آلده باصمش نصل باصمش ؟
بيلەميورم . كندمدن خبرم يوق . بنى كوستر
[illegible]
[illegible]
[illegible]
فقط سويله‌نيلن شيئى پك آكلايه‌ميورم.

[illegible]

مامق ايچون چوق يانه يناشمازلر ، « آجيق بنى
[illegible]
[illegible]
[illegible]

احتياط كوسترلر. بیچاره قادین قونوشمق ایچون عادتا آغاچدن آدم آرار. بعضاً اشتیاق مصاحبتله کونلرجه یاتوب یاتوبده قونوشه‌جق کیمسه بوله‌مینجه طوروبی دزت یاشنده‌کی حسنه‌یی جدی بر مخاطب عدیله قارشیسنه اوطورطور، قوجه قاریلره مخصوص فصالتک بتون مناقشات منطقیه‌سنی اوقدر‌جق چوجغك رد ویا تصدیقنه حواله ایله سویله‌نیر طورور.

اعتیادلری: قیشین طانددره اوطورمق. اوستنه یورغان اورتولمش اوصیجاق کنبدك چکمه کوزینه قورو اوزوم لبلبی طولدیره‌رق اغزی لاقیردیدن خالی قالدیقجه ییمکله مشغول اولمق. شکوره خانم‌ك بر آنده اغزندن ابن حال عطالتده، مسدود براقمق عادتا کناهدن معدوددر. یالاقردی ویا ییمکله او ایکی چکه ایشغالی یا... اغزی برازجق ینمنجه اولوره سنه‌لردن بری دوام ایتدیکی چکه جیمناستیقنه کویا رخاوت کلیر. لاقیردی ادمانی بوزیلور.

طعام اثناسنده بر الیله کندی یمك، دیکریله اثنان ایچنی ییکلرك صوینه باطیروب باطیروب

سفره آلتنده‌کی کدیسی پاموغنك قارنی طویورمق ،
خسته‌لغی زماننده حکیم علاجنه رغبت ایتمك ،
اکتساب عافیتی کندی علاجلرندن [illegible]
دها اولمازسه قورشوندن [illegible]

سودیکی یمکلر : ترشی لاپه‌سی ، چیلبیر ، تیرید ، نازلاج ، .. تاتار بوره‌کی ، پیرهو !..

مفتونك اجباریله خانه‌نك اصـول معیشتی آلافرانغه‌یه دوکه [illegible] اوکا بدل صوبا قورولمش اولدیغندن بیچاره قادین ننه آرتق یولیله نه ایلبلرینی ایصته‌بیلیوردی نه‌ده دیزلرینی ... ترشی لاپه‌سنی صوراسه‌کز ایشته اوکا بوسبتون حسرت قالمشدی . مفتون بولاپه‌یی أودة پیشیرتمك دکل اسمنی بیله آغزینه آلدیرمیوردی . قادین ننه ترشی لاپه‌سنه شدت تحسرینی بیان ایچون نه‌زمان فتح دهان اشتها ایتسه طورونی همان:

— صوص عیب ... لاپه نه دیمکدر ؟..

او ، برنوع قویو چوربادرکه آلافرانغه‌ده اسمی هله برسفرده‌ده هیچ موقعی یوقدر . فرانسزجه‌ده «قاتاپلاسم» دیرلر بر لاپه واردر . فقط اکل

ایدلمز . خارجاً استعمال اولنور . اسمی ده سویلیورکه بوینمز . قادین ننه اسکی روحجه بیله ایدك « قاتابلاسم » دینجه ! کلاردك که « قاتا » اوزرنده و « پلاسما » یاپشدرمه دیمکدر .. بناءً علیه بالعموم لاپه لر یاپشدیریلیر . اکل ایدلمز . یالکز فرانسه ده اون بشنجی اون آلتنجی عصرده بویله بریمك وارایدی . شمدی بونك اکای بتون بتونده « موده » اولمشدر . La cuisins dans les siécles passés یعنی « کچمش عصرلرده مطبخ » سن بو کتابی اوقومدك .

قادین ننه نك یاری آکلادیغی بوجوابه پك جانی صیقیلیر . فرانسز جدول اطعمه سنده موجود اولمیان یمکلرك اوخانه ده اکای همان ممنوع ... برلاپه یمك ایچون سکز کتابی اوقومه لی ؟ لاپه ینمز یاپشدیریلرمش . سبحان اه !.. اونك یاپشدیریلانی کتان تخمندن یاپیلیر ... آغری یه سیزی یه ترشی لاپه سی یاپشدیرلدیغی هانکی کتابده ؟ هانکی مملکتده کورلمش ؟ ..

آرتق بیوك خانم طیاناماز . آغزینی آچار :

— بونلری کاشکی صاغلق سلامتله اوکرنمز اوله یدك .. هرلاقیردی یه برقولب طاقیورسك ...

ترشی لاپه‌سی یاپشدیریلیرمش . هایدی بوکا اویه دیدك ... یا اوجانم یوغورتلی تاتار بوره‌کلره دمی یاپشدیریلیر؟ تره اوتلی، پینیرلی [illegible] زماندر ایچم تیتره‌یور ... چقدی [illegible] پیشیرتدیککز اوکوزانلرندن [illegible] بر پارچه [illegible] پارچه‌لاتیر ... [illegible] بونه‌در ایتدیکك آیول؟ آلافرانغه [illegible] [illegible] قالدیردق. طباقلییورلر [illegible] حتی کونی بز ییمك یرکن قونشو [illegible] کلدی: « آ آیول طباقلری جوربا ایچیورسکز!.. » دیدی. بزه کولدی کولدی کیتدی .

مفتونك خانه درونده آلافرانغه نامنه چیقاردیغی بو غائله [illegible] خانم [illegible] [illegible] [illegible] اکتفا ایدییور . فقط کیفیت ترشی لاپه‌سندن ، یوغورتلی تاتار بوره‌کندن محرومیت [illegible] [illegible] عائله افرادندن کیم خسته‌لانسه ، مفتون بك

مریضنك نبضنی طوتار، ساعتی چیقاریر، ضربانی صایار، دیلنه باقار، بطننی فسكه‌لر، كوكسنی، آرقه‌سنی دیكلر. چونكه بك افندی پارسـده بولوندیغی اثنـاده طب فاكولته‌لرینك‌ده اوكندن كچمش، بلكه قاپیلرندن ایچری‌یه برایكی آدیم آتمش، بلكه قاپیجیلریله قونوشمش، بلكه اومبانینك دیوارلرینه سورونوب‌ مش اولدیغندن ا. متنوع تحصیلی میاننه طبابتی‌ده ادخال ایتمكسزین بوفندن تیزل جاهل دینه‌جك قدر نصیبسز ایكن استانبوله عودتی بر دولو درافق بولونامشدی. یعنی اوندن‌ده (تعبیره مساعده بیوریلورسه) چاقدیغنی كوسترمك ایستردی.

تدابیر ابتدائیه نامنه اولان اصول متخذه‌سی شونلردی:

بیوكلره بنیه‌لرینه كوره برر مسهل، نوبت وارسه سولفاتو، چوجقلره تنقیه، اوچ كون سیقی دییه‌ت... سوتدن بشقه برشی یوق. هله اكمك قطعیاً ممنوع...

مسهل نه ایسه نه اما اوچ كونلك پرهیزدن كیمسه ممنون دكلدی. اوده خسته‌لانانلر مفتونك حالات ابتدائیه‌سنی ازعاجندن قورتولمق ایچون

کتم مرض ایدرلردی. هله شکوره خانمك او .
اوزون پرهیزه هیچ تحملی یوقدی. بعضا:

— هو چوجقلر . [illegible]
صاقین مفتونه طویمسون . [illegible]
بتون بتون [illegible]
کیفسزلندمدی . معدهم بوزولمشدی. بکا بیاض
بر توز یوتدردی . یاریسنی بارداغه صویك ایچنه
یاریسنی اغزمه آتدردی. ربم اسیرکه یه صرعه یه
طوتولمش کبی اغزم کوپوکلر [illegible] کیتمش قدر
بوغولیوردم . [illegible] آز قالدن
کیدییوردم .

شکایتلریله کیفیت مرضی [illegible]
[illegible]
قالدن . [illegible] ادویه خصوصیتی
استعمال ایله باذن خدا [illegible]
قالمازدی. بیوك خانمك [illegible]
اعتیاد ایلدیکی [illegible]
[illegible] مفتون قادین ننه سنه [illegible]
نطق ویردیکی حالده ینه سوز کار ایتدره مدی .
مفتونك والده سی لطفیه خانم . چوجقلر

کوزلر ، اوزونجه چکه ، اسمر چهره‌سیله هپ والده‌سی شکوره خانمه آندیرر. براز باصیقجه پاتلاق تلفظنده ده طبق آناسی. چال چکه‌لکده‌ده اوندن آشاغی قالماز . لکن لاقیردیده شکوره‌یه یتیشمك قابل دکل . ایکیسی‌ده سرعتلی و معناسز سوز صرفی خصوصنده امتحانه چکلسه‌لر لطفیه خیلی قیریق نومه‌رو آلیر . سناً بینلرنده یکرمی سنه‌لك بر فرق وار . سوز ابه‌لکنده قیزینك آناسنه یتیشه‌بیلمسی ایچون بو فرق سن قدر لاقیردی ادمانه دوامی اقتضا ایدر . قوجه قاریده اکسزه رسیس قوتلی ... قیزده آناسنك آز چوق هر حالنه مالك فقط بریکی ارتق درجهٔ کمالی بولمش ، چاچه‌رونلقده واصل مرتبهٔ قصوی اولمش ...

لطفیه خانم براز ایدن کوتودن آ کلار . صره‌سنه کوره خاطر صایار . ایجابنده لافه براز یکون طوته بیله‌جك قدر چکه‌سنه بیوره‌بیلیر . باخصوص مفتونی چوق سوه‌ر . اوغلنك بتون قصورلرینی بروفنبت عفو ایدر . آلافرانغه‌لق ابتلاسیله قاتیشدیغی افراطپرستلکی خوش کورور .

دها آلافرانقه‌نك لطفیه خانم كبی كچكین قادینلره
پودره‌وسائر تاوینات وجهیه خصوصنده كوستردیكی
مساعده‌یی سوء استعمال درجه‌سنه وارد یرله —
توالتنه كرمی ویردیكی ساعتلرده بعضاً محزو
محزونانه نظرلر فرلاته‌رق :

— آه باباك صاغ اوله ایدی‌ده بنی بویله
سوسلو كوره ایدی ...

دیمكدن كندینی آلاماز ...

تیزه‌وسیله خانم : بوده والده‌سیله همشیره‌سنك
بر انموذج خلقتلری دینه‌بیلك بینینده بر خلقتده
اناسی كبی بوده چیل چهره ، بوده قصال ، لكن
ارخانه‌ده‌كی موقعی صیغنتیلقدن باشقه برشی دكل ...
قوجه‌سی اوزون چارشی اصنافندن فقیر بر آدم ،
كیمسه‌لری ، قوت لایموت درجه‌سنده ... قوم‌قاپی
طرفلرنده ایكی اوطه‌لی بر اولری وار . فقط
وسیله خانم أوده اوطورمازكه .. ربیعه
وجه‌سنه اسنده‌كی بری بیوك دیكری كوچك
ایكی كریمه‌سی آلیر آبلاسی لطیفه خانمك اوینه
كیدر . چونكه آبلاسی زنكین ... اونلرده
یمه ایچمه بولنجه ... اه ویرسون آبلاسنك هر

دیلدن سویلر ، هر فندن دم اورور، هر صنعتدن آکلار. آلافرانغه براوغلی وار. مرحوم قوجه‌سندن‌ده برقاچ ایراد قالمش، مفتون‌ده قازانیور. أوی چویرییور . آشجیلر ، اوشاقلر ، خدمتجیلر استخدام ایدییور. قیشلک استانبولده، یازین صیفیه‌لرده یاشایورلر. همشیره‌سنک شومعیشتنه نسبةً وسیله خانم عادتا افقر فقرادن قالیور . لطفیه‌نک بورفاهی پك بیوك برسعادت عدیله قصقانیور. یازقیش همشیره‌سنك أوندن چیقمدیغی، کندینی‌ده چوجقارینی‌ده همان دائما اوکا بسیلتدیکی حالده‌ینه‌سببنی پك تفسیر ایده‌مدیکی برقصقانجلق کیزلی کیزل ایچنی ییور، کیریوردی. اوذنبه‌نده که بعض خصوصاتده بوقصقانجلغنك عادتا نفرت مرتبه‌سنه واردیغنی حس ایدر فقط تنفرینی اظهاره پك جسارت کوستره‌مز، یالکز آره‌صره ایهاملی سوزلر ، قاپالی استهزالرله آبلاسی علیهنده اوکا بوکا اوفاق تفك زبان درازلقلرده بولنمقدن‌ده کندینی بوسبتون آله‌مازدی . لطفیه‌نك وسیله نظرنده‌کی اك بیوك قباحتی ، اك عفو اولنماز معایبی بودده سورمسی ، قیرمه‌لی اثواب ، بونجقلی

خیرقه‌لر کیممسیدی. آبلاسنی اویله سوسلی کورنجه، آغزلرینی صیق عد ایتدیکی بعض دوست قادینلرك قولاقلرینه اکیله‌رك :

— همشیره‌نك حالنی کوریورمیسکز؟ قوقلایه دونیور، باشندن صوکره یاشیور، دیلمك اوجنه کلیور. سویلیه‌جکم [illegible] قولاغکی ارقه‌کی آتده [illegible]. خلق بونك ایچون نه‌لر سویلیورلر. دینیلیرکه [illegible] قصقانجلغمه حمل ایده‌جك... نیچون قصقانه‌یم؟.. قیز قرنداشم دکلمی؟ [illegible] پیرلانته‌لره غرق اولسه افتخار ایدرم، فقط یاندیغنی یاقیشدیرملی. کیمسه‌نی کندینه کولدورمملی. ... سوزینه اویوپورده آلافرانغه ... دییه بام باشقه برشکل وشماٸله کیرییور.

... دن طوتدردیغی مؤاخذاتی خیلی اوزاتیر، قادینلك محرمیتنه اولان امنیتی نسبتنده آچیلیر، سویله‌نیر :

وسیله خانمك ایچنی ییوب بیتیره‌ن برامل؟ امل حیاتی واردر، بیوك کریمه‌سی ... همشیره‌زاده‌سی مفتون ... آبلاسی ...

تصویبله اجراسنه غیرت کوسترسه اونك بتون قبایحنی، معایبنی عفوه حاضردی. صایغیسز لطفیه خانم کندینه یاپدیرتدیغی ایپکلی البسه‌لردن، بونجقلی خرقه‌لردن آره‌ده صره‌ده بر دانه‌جك اولسون همشیره‌سنه یاپدرتسه، هیچ اولمازسه کندینك شویله‌چاله قوللانلمش اثوابندن بعضلرینی اوکا ویرسه، اوزمان بیوك همشیره‌سنك سویمی، دوزه‌نی کوچکنه پك اوقدر چیرکین، کولنج یاراشیقسز کورونمیه‌جکدی.

راجی بك ... مفتونك کوچك برادری، یکرمی اوچ یکرمی درت یاشلرنده بر دلیقانلی، سیماجه، وجودجه نه آناسنه بکزر، نه برادرینه... بو، اونلر کبی ضعیف دکل، کوربوزدر، طوپلاجه‌در. اخلاقاده بینلرنده چوق فرق واردر. راجی اویله آلافرانغه بدلاسی دکلدر. اوجهته پك مراقی یوقدر.

هر کوزلك برقصوری بولنمق برامر ضروری ایمش. ضرب مثل اویله دییور. بونكده اك ضعیف، یوفقه طرفی «خبازانلق» در. کندیسی کوزلجه قرنی طویورسونده سفره ایسترسه

آلاتورقه، ایسترسه آلافرانغه مذهب اولسون.
راجی شکسپیر و رال نقطهٔ نظرندن هر ایکی اصولده
طعام ایدیشی‌ده اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایتمش،
[illegible]
[illegible]
[illegible]
وسرعت تناول جهتیله آلاتورقه‌یی ترجیح ایدر.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
دکلدر. آلاتورقه طعام [illegible]
[illegible] سرعت [illegible] آلافرانغه
ذوقنی اثبات [illegible]
[illegible] شو جوابی [illegible]

— بوغولور کبی طیقینمه‌ده نه معنا وار؟
آرقه‌کدن آتلی قوغالامیور یا!.. [illegible]
غکده‌کی پارچه سنك ... اورایه باشقه‌سنك الی
اوزانه‌جق دکل ... لقمه‌کی آغیر آغیر کس،

آغیر آغیر چیکنه، آغیر آغیر یوت . بویله‌یاپیلان طعام سهولتله هضم ایدیلیر . چیکنه‌مدن یوتیلان یمکی معده نصل هضم ایده‌بیلیر ؟ سن آغزیکك ، دیشلریکك هضم ایچون اولان وظائف ابتدائیه‌لرینی‌ده زواللی معده‌که تحمیل ایدییور - سك ... چوق سورمیه‌جك سن‌ده آلام معده‌یه باشلایه‌جقدر .

برادرینك بو سوزلرینه قارشی راجی اکثریا برجواب بوله‌مز . اویله یوتقونور طورووردی .

صحنلرك ، لنکرلرك جسامت و محتویاتی ، سفره‌ده کیلرك عددیله متناسباً استحضار ایدیلین آلاتورقه سفره‌لر مستثنا . . . فقط اورته یرده کوچوره‌ك ، یعنی علی‌العاده پیاتا طباغی قطعه‌سنده برصحن ، ایچنده ایریلی اوفاقلی اوچ کیك ، بونك اطرافنده سکز ، طقوز کشی . . . بولندیغکز شرائطده اویله برتهالك شکسپورانه ایله صحنه هجوم کوسترمکه پك مساعد بریو دکل ... شویله آغیر آغیر ، قیریله دوکوله تك ایجاب ایدییور . آلکزی صحنده او کیکزه اصابت ایدن اتپارچه‌سنه صونه‌یکزه اث کوزل پیشمش و کیك اوزرینده طولغون‌جه ایسه

بر پارچه شی قوپاره‌بیلیرسکز . یا طعام پیشکین دکلسه ؟
اورادن غدایی قوپاروب آلمق هر بابنك حرصی
کادر . ألکزی مدت مدیده صحنده طوتمق
عیب . . . برشی قوپاره‌مدیغکزی یعنی او حریصلکی
لککزی یانکزده کیلره حس ایتدیرمکز ده بر
موافق دکلدر . . . او حالده کویا صحندن قسمنکزه
آلمشسکز طرزنده بر قاشقله ألکزی آغزکزه
کوتوروب او لقمه‌یی موعودی عائله‌یه یمیوب بر
یاپه‌رق پارماقلریکزله اوجلرینی یالامقدن باشقه
چاره یوق . . . أتلر پشکین کبکلر طولغون
اولسه صحنك جسامتی اطرافنده کیلرله عددیه
متناسب بولنمازسه اوچنجی لقمه‌ده پارماقلریکزی
چپلاق بر کمیکه سورتوب سورتوب آغزکزه
بوم بوش کوتورمك اضطراری ینه حاصل اولور .

آچ قالدیغکز نه ایسه‌نه . . . خانه صاحبنك
فرط نزاکتی ده سزی بر طرفدن صیقار :

— امان افندم هیچ بیومیورسکز !

التفاتلرینه مقابل .

— اه زیاده ایتسون چوق یدم .

قبیلندن جواب یتشدرملیدر .

خانه صاحبی مکرمه‌کزی بك ایلری واردیررسه، چوق طویمشلره مخصوص سوزلوك کوز ویر طورعطالتله آلکزی کوکسکزه کوتوروب بوش معده‌کزك شیشکینلکنی بالارائه:

— مرحمت بیورك افندم. ارتق قولکزده حال قالمدی. شرف عالیکزه ینه بوکون فضله قاچیردق...

سوزلریله آچ قارننه شویولده مقابلهٔ شکرانیه‌ده بولنمق، عادتا برفریضهٔ تربیه حکمنده‌در.

آلاتورقه‌ده یمکلر پك پیشکین ومبذولده اولسه ینه عین قابده هرکسك پارمقلریله دیدکله‌یوب طوردیغی بر کمیکی سزده دیدیکله‌مك، سفره‌ده کیلردن برینك تلطیفاً الیله قوپاروب سزه اکرام ایتدیکی برپارچه‌یی آلوب یمك بو اصول اکله آلیشقین اولمیانلر ایچون پك مشکل الاتباع بر کیفیتدر. الارك تمیز اولدیغی ادعا اولنسه‌ده اغزه کیروب چیقدقجه پارمقلر سالیه ایله هر دائم تماسه کله‌جکلرندن بو تمیزلك برادعادن عبارت قالیر. مسئله‌نك اهمیتی یالکز طهارتدن عبارت دکلدر. بو اصول اکل حفظ الصحه وسرایت امراض نقاط نظرندن جداً شایان مجانبتدر.

آلاتورقه ایله آلافرانغه بیننده متوسط بر
نوع سفره ترتیبی وار که استعمالی [illegible]
کیتدکجه تعمم ایدییور... مدور بر یمك ماصه‌سی،
اطرافنده [illegible]
برر چتال قاشیق. فقط بیچاق یوق، حالبوکه
[illegible]
ایجاب ایدن أت پارچه‌سنك اوزرینه صاپلانوب
[illegible]
وار. برالده‌ده بیچاق اولمایجه چتال، بوپارچه‌نك
[illegible]
ایچون یاچتالی بر طرفه براقوب اتی أل ایله
پارچه‌لمك یاخود [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
آغزه قدر کوتورمکدن بشقه بر وساطت
تسهیلیه‌سی اولاماز. تام یورسیون بر فیله‌طونی
آغزه کوتورمك [illegible]
[illegible]
اولانلرده بیله اومرتبه بر وسعت دهن! اویله

صو بوروسی قدر بر «مری» تصور ایدیله‌مز :

لکن دیه‌جـك كه اویله یاریم الافرانقه سفره‌لرده اوکبی قوجه پارچه بیفتکلر ، فیله‌لر آرامه ... پك اعلی اما برابر بیچاق اولمایجه چتال هر حالده معاونسز قالمش دیمکدر . بو متوسط سفره‌لرده هر کسك او کنده‌کی طباقلر اکمك وضعنه مخصوص کبی اویله‌سوس ایچون طوریور ، ینه هر کس اورته‌ده‌کی عین قابه چتال اوزاتیور ، فرض اولنسون که سفره‌نك هر کوزنده‌کی صحنك محتویاتی بیفتك دکلده یخنیدر . یالکز چتال ایله یخنی‌یی قوپارمق بچاقسز بیفتکدن دها قولای‌میدر ظن ایدرسکز ؟ چتالی یخنی پارچه‌سنه صاپلارسه‌کز ، صوله بر دفعه بورارسکز ؛ نه قوپاره‌بیلیرسکز ... یا لقمه اطلاقنه سزا بر شی قوپارمغه موفق اولامازسه‌کز . برقاچ دقیقه عناد ایچنده اوینادیرده اولامز ... سز اورادن قولکزی چکمک ایسترسکز که یاننکزده‌کی ده اوزانسون ... چتالی بر ایکی دفعه بوروب کیری چکدیکز . برده باقدیکز که اوزرینه بر قاچ تل عضله الیافندن باشقه برشی طاقلمامش . چار ناچار اونی اغزیکزه کوتوروب یالادقدن

صوکره تکرارینه اوزانیلی ، بو عدم موفقیتکزی سکز اون لقمه‌ده تکرار ایدرسه‌کز خانه‌ صاحبنه :

— رجا ایدرم افندم هیچ بیوریلمیور .

یوللو التفاتلرینه تکذیب ایچون صوکره‌ بوشلغنه رغماً :

— بیوردم افندم اوزولمیکز ...

جوابلریله طوبلنیرکز . بالتکرار ...ه مغه اوغراشه‌رق ... تکرار ... قالقارسکز .

مفتون ، کوچك برادرینه آلافرانقه‌نك ظرافتندن ، نزاکتندن بحثه اوغراشیر . اونك برطاقم اینجه‌لکلر ، « فی‌نه‌س » لرله مألوفیتنه چالیشیر کن راحتی ... بتون اشتهاسی ، یعنی شکمپرولك اوزرینه چویرر ، سفره‌لرك انواعندن و بونلرك هر برینك کوردیکی ... خصوصه‌ن اوزون اوزادی‌یه سوز آچیق ... بولوردی .

آلافرانغه‌ سفره‌نك برطاقم تکلفات مزعجه‌سنه مبنی اوبور راجی ، صحنلر بیوك ، أتلر پیشکین ، ... بول اولمق شرطیله آلافرانغه ...

متوسط اصولی بسبتون آلافرانغه سفره‌لره
ترجیح ایله برادرینی قیزدیرر، اوزواللی آلافرانغه
بدلاسنه بواوچ درلو سفره‌نك یکدیکریله مقایسه‌سی
حقنده بویله ساعتلرجه چکه‌یورار دورووردی.

راجی استانبولده برطالبه‌میسر اوله‌بیله‌جك
درجه‌ده تحصیل کورمشدی. بیوك برادرینه
نسبةً اخلاقی متین، اوزو طوغری، سوزی
طوغریدی. قردشنك افراطپرستانه آلافرانغه
زوزکانلکلرینه بعضاً پك جانی صیقلیر. افراد
عائله‌سی برادرنده‌کی بو ابتلانك برچوق ازعاجاتندن
قورتارمق ایچون الندن کلدیکی قدر اوغراشیر.
غلبه ایده‌بیله‌جکنه عقلی کسدیکی نقطه‌لرده
طوغرییی سویلمکدن چکینمزدی. اوزون
اوزادی‌یه مجادلاتدن کیری طورمزدی.
اناپکیسنك ثروت عائله‌لرینی فوقنده آلافرانغه
کوستردیکی مراق وابتلا یوزندن کلوب اولدیغی،
استهزای ایله اوغرادیغی جهتلری بعضاً
تصویردن چکینمزدی. مفتونك اسمی قوجه‌دیلی
قویمشدی. غیابندن اسمنی ذکر ایتدیکی زمان
اونی هپ بونام مزیفانه ایله یاد ایدردی.

مفتونك همشيرەسى ليبيه خانم . [illegible]
سكز اون طقوزنده وار . [illegible]
برقز . ضعيفلاتق ايچون [illegible]
اعلاناتده كورديكى [illegible]
استعمال ايتمش [illegible]
[illegible]
أودەكى دربدر حالى پك اوقدر خوش، اوقدر
آلملى دكلدى . سوقاغه چيقمق ايچون قات قات
پودره، آللق سوروندیکی، قاشلرينى ايسلەديكى ،
كوزلرينى قويرقلى سرمەلرله تحريك‌ايلەديكى زمان
كنديسنى ديوآناسنه بكزەتن قادينلره برازحق
ويرديرەجك برناصيه آلمغله او(تيپ)لره مخصوص
برحسن وآن، برجاذبه پيدا اولوردى. ليبيه خانمك
توالتندەكى الك بيوك موفقيتى يناق چوروسنه
[illegible]
[illegible]
بيڭغل ، پوفور ، پوفور پوردیکى زمان كنديسنى
قره‌مان قيونه بكزەتن قابا زنجيرستانك بوتون
غير نزيهلرينه پك جانى صيقلير ، همان بق يعنى
ايشيدلمز برصراتى ايله :

— دیلك طوتولسون .

دیمكدن كندینی آله‌مازدی .

لیدیه‌نك بو نقیصه دها طوغریسی بو فضله‌ٔ خلقتنی ستر ایچون تحصیلنه اعتنا ایتمك، ذكاوعرفاننه وسعت ویرمك لزومنی مفتون شدتله حس ایده‌رك كندی كندینه :

— Il faut dorer la pilule pour la faire avaler à un beau frère riche·

زنكین بر انشته‌یه یوتدرمق ایچون حبی یالدیزلاملی دیمشدی .

بر كنج قیزك صباح تووالتی ، بر كنج قیزك اوكله تووالتی ، بر كنج قیزك اقشام تووالتی . بر كنج قیزك سفره تووالتی . بر كنج قیزك ... تووالتی . بر كنج قیزك سوقاق تووالتی ... لیدیه‌یه بش اون قات البسه یاپدیرتدی . وبونلرك savoir-vivre یه تطبیقاً كییلمك وچیقارلمق زمانلرینی تعیین و تعلیم ایتدی . بیچاره لیدیه بوییله تصریفی سكز دفعه اثواب دكشدیرمكه نه قدر ... یشمامشدی ... اولدی حتی انسزجه‌یه باشلادی . بو ابتدادن بش

آلتی سنه صوكره قیزده پك سطحی پك عجیب
برتنوع تفان حاصل اولدی، زیرا الی ایدیه ذهننه
طیقشدیریلان بو معلومات غریبه [illegible]
دولاشیور، صولت عرفانی ایچون بر درلو بر
مجرای موافق بوله‌میه‌رق شاشیریوردی .

بوكون « پول ایله ویرژینی » حكایه‌سنده‌كی
او عجبت معصومانه‌نك [illegible]
[illegible] یاریسی [illegible]
حیوانی [illegible]
برحالده [illegible]
بوكالیوردی [illegible]
فرانسزلرك « بابلو » یعنی ماوی چوراب دیدكلری
طفره فروش ادیبه‌لرینه دوندی. قیمت ادیبه‌سنی
مفتوندن باشقه كیمسه‌نك تقدیر ایده‌میه‌جكی
ماهیتده بعض ادبی پارچه‌لر قره‌لامق استعدادینی
[illegible] كوستردی . مفتون بك همشیره‌سنده‌كی [illegible]
استعداد عمیق ادبی‌یی بعضاً او مرتبه تقدیر
ایدییوردی كه :

— بویله كیدرسه بزم لیبه (شعرای دقادانیه)
دن مشهور ([illegible]) [illegible]
اوقدرتده بر خارقه كسیله‌جك . . .

دیمکه قدر واریبورزدی .

عائله وارداتی بر زنجی آشجیدن ، بری ارکك دیکری قادین ایکی خدمتجیدن صوکره بزده کوچك خانم مربیه طوتمغه مساعد اولدیغندن مفتون همشیره سنك تحصیل جهتنی کندی درعهده ایتمش ، «پراتیق» طرفنی ده مادموازل ألنی یه حواله ایتمشدی .

تیزه وسیله خانمك کریمه سی ربیعه ، اون آلتیسنده قدر ، اسمرجه ، قوروجه اوفاجق سیاه کوزلی برقیز . تحصیل وتربیه نامنه بر قاچ سنه مکتب ابتدائیدن باشقه برشی کورمامش … محله لری اولان قوم قپو سمتنده بیودلمش ، یاری اوده یاری سوقاقده آلیشدیرلمش . . . اطفال ذکوره مخصوص ، قایدیراق ، بردربر ، جویز ، طوپ اویونلرنده ملکه پیدا ایتمش . میزیقجیاقده بین الاطفال سوء شهرت قازانمش ، قیص قیص قیص تشویقیله کوپکلری آزیشدرمق ، اسکیجی یهودی یی طاشلامق ، یغورتجینك طابله سنه [illegible] آتمق ، [illegible] [illegible] [illegible]

کستانه ، الما فندق آشیرمق ، ویرانه‌لرده بالی
بابا ، ایچمیرغانلر آره‌سنده اوچورته هوالاندیرمق
خصوصاتنده اوغلانلردن هیچ آشاغی قالمز
هانکی برجهته حمله ایچون قوشمق [illegible]
طاقونیه‌لرینی ایکی قولتوغنك آلتنه صیقیشدیرر ،
چیپلاق آیاقی همان سیرتیر ، سبکبار اولمق لازم
کلیرسه آیاق قابلرینی [illegible]
براقیر . پك عجله زمانلرده سوقاغه ، راست
کله بریره فیرلاتیویرر ، صوکره بوله‌ماز ،
اقشام خانه‌سنه یالین آیاق عودت [illegible]
برفصل آناسندن ، بعده بر ایکنجی فصل‌ده
باباسندن طایاق [illegible]
آبیسنی اونوتور ، چوملکدن بر از اکمك ،
دولابدن بر دیلم پینیر کسر ، مطبخ نعلینلرینی
آیاقلرینه [illegible]
حولیسنده‌کی اویونك برنجی فصلنه یتیشیر ..

والده‌سی باقارکه أوده قیز یوق ... یوق
اولان یالکز اونددە عبارت دکل ، مطبخ
نعلینلری‌ده نابدید اولمش ... خاتونجغز بو امرده
تجربه دیده‌در . ایشی همان اکلایه‌رق :

— آدوستلر اون کونك ایچنده بر چیفت قوندوره ایکی چیفت طاقونیه ... اك صوکنده مطبخك نعلینلری ده‌می کیتدی ؟

فریادیله باشنی اورتر ، صولوغی طوغری جامع ایچنـده آلیر . برده باقارکه کریمه‌سی چوجقلرله اویونه دالمش :

— آقرده‌شم حسین ایکی دفعه « بر قسو » اولدی . بن بونی صایمام ...

دیبه حایقرییور .

— سنی کیدی چنکانه قیزی سنی !. هانی یا نعلینلر ؟ ..

فریادیله آناسی بر واویلادر قوپاریر ...

نعلینلری قاپان آنه اوغلنی بوغازینه بر طرفه فیرلاتمش . صاغنه باقار صوله باقارلر نعلینلری قوید کسه بول ...

وسیله خانم ربیعه‌یی أوه کتیرر . بو یارامازقیزی اونی مکتبه کوندرمیلی [illegible] بولوب کیدرمك لازم . وسیله آرتق دولابلری ، مردیوه‌ن آلتلرینی قارشـدیرر . یا کندی اسکی قوندره‌لرندن ، استارلرندن ، یاخود قوجه‌سنك

اسكی تركلرندن برشی بولور. بولنان شی قیزك آیاغنه پك بیوك، پك شابسال كلهرایدی؛ اما نه یه! نه اولورسه اولسون چوجق آیاغنده برشی [illegible] مكتبندن قالمسون ..

ربیعه قوجه آیاق قابلرینی سوروكله‌یه سوروكله‌یه مكتبه كیدر. آواز قرائتلریله مكتبی طولدیران رفیقه‌لری میاننه قاتیلیر.

قیز بیور، اولا باش اورتوسنه صوكره چارشافه كیرر. مكتبدن [illegible] قرائتی «بیكیسیون بنی» حدودینی پك آشاماز. اودرجه‌ده كه مكتبه درت بش سنه‌لك مداومتی كافی ایكن حكمندن قالیر. ایكی سطری [illegible] عباره اوقومق رسوخنی پیدا ایده‌مز. مكتبك یادكار تحصیلی اولهرق قیزك خاطرنده یالكز بعض الهیلر قالمشدی.

اوت ربیعه‌نك یادكار تحصیلی ایشته بونلردی. اركك چوجقلرله زیاده اوینامسی، دوشوب قالقماسی قیزك طبیعت، اخلاق و اطوارجه [illegible] بكزه‌مسنی انتاج ایتمشدی كه برینه [illegible] زمان محروم تربیه محله چوجقلرندن ایشیتدیكی كبی شتوم غلیظه استعمال ایدردی.

تيزه‌سى وسيله خانمك يكنى مفتون بكه‌ويرەمك ايديكى ترنيمه‌تربيه ايشته بويله بر قيزدى .

بيضاوى كريده‌مى تربيه‌شى حسنه ... ياش دادەزنت بحثه‌ بن اولتده . بعضاً صرف ايتديكى تعبيراتى بيوك انسانلر بيلمز . بوده تربيه‌جه بيوك همشيره‌سنك نسخهٔ ثانيه‌سى . . . دها مكتبه كيتمك يوق . اوياشده بوقدر مير كلام اوليش اوعائله‌يه مخصوص بر موهبه ... والده‌سى وسيله خانمه :

— ماشالله قيزكز نه قدر ديللى ؟ . . . ربم نظردن اسيركسون ، ديسه‌كز :

— چابق سويله‌سون ديه دها قونداقده ايكن بن اوكا قناريه‌نك آرتق صوينى ايچيردم . اونك ايچون ايشته بويله بلبل كبى اولدى .

جوابنى آليرسكز . چوجقك ، صويندن خونينه چكديكى اوهانكى قناريه ايسه طوغريسى اغزى بوزوق بر قوش ايمش .

وسيله خانمك چوجقلرينك ايلك مكتب تربيه‌لرى سوقاق قابيسنك اوكيدر . اوزون چارشيده صاتارلر هنوز يورييه‌مامش چوجقلره

خصوص آلری دلیکلی اوکاری سور کولی کوچك اسکمله‌لر واردر . ایشته وسیله خانم اولك ایچنه چوجقلرینی اوطیا‌تور . اللرینه‌ده یابر دیلم اکمك یاخود مو [illegible] ال‌ا [illegible] نوعندن بر یمش طوتوشدیرر . موقلق قاپیسنك تك قنادینی آچار :

— باق یاوروم شمدی بورادن داده‌لر بکله‌جك .

نوازشیله اسکمله‌یی اووایه‌یرلشدیرر . کندی کیدر أو ایشیله مشغول اولور .

چوجغك آلتنده لارملیسی ، ألندمیه‌جکی ؛ اوکنده مکمل بر سوقاق پانوراماسی . کان کچن قیامت ... یاورو چوق آرتق ضبر احتیاجیدن وارسته دیمك . . چوجق ساعتلرله اورادە اوطورور ؛ اکلەنیر . بعضاً کوچکلر الندن اکمکنی چوره‌کنی قاپارلر . یوزینه ، آغزینه یاغلیجه ، سودلیجه بر شیلر بولاشمش ایسه اونلری‌ده یالارلر ... قیز حایقریر :

— آننه . . قوچوقوچو بنم اکمکمی هاپ ..

آننه‌سی جواب ویرر :

— کیدی یرامازلر کیدی . بن شمدی کلیرسه‌م اوقوچوقوچولری هپ دوکر کبرتیرم .

فقط وسیله خانمك قوچوقوچولر علیهنده‌کی بو تهدیداتی چوجغی آووتمق ایچون قوروله‌قدن عبارتدر . ایشنی براقوب حسنه‌نك یاننه چیقماز . قیز حایقردقجه والده‌سی اونك بو فریادلرینه قارشی تسلی بخش اوله‌جق جوابلر ویرر . قیزده اویله آوونور کیدر .

ارکك چوجقلرك قایدیراق ، بردربر ، اوزون اشك ، جوز ، حمام قیزدی اویونلری هپ حسنه‌نك اوکنده اوینانیر . بو اویونلر اثناسنده اطفالك بالتهور یکدیکرلرینه قارشی بولندقلری تجاوزات لسانیه‌یی ، تعبیرات غلیظه‌یی هپ ایشیدیر . یالکز ایشتمکله قالماز . بر فونوغراف کبی ضبط ایدر . اقشام سفره باشنده باباسنه اویله اطالهٔ لسانده بولنور که آدمجغز بعضاً زوجه‌سنه :

— شو یومورجاغی یاپمدن قالدیر . شمدی بر یومروق اوروب چکه‌سنی طاغیده‌جغم .. باقسه‌که آ سو کویور . کیمدن اوکره‌نیور بو پیسلکاری . .

زوجه‌سی — کیمدن اوکره‌نه‌جك آقوجه‌جغم ؟

یاسندن یابندن ... دها مکتبه ! کیتمدی که ..
اوقدرجق چوجغك لاقیردیسنه قیزیلیرمی ؟ ام
سوکمکی نه بیله جك ؟ ..

— نصل نه بیله جك ؟ سوکیور . هم ده بر
طلومباجی کبی قویو قویو ... ایشتمیوریسك !

— اوقدرجق چوجق سویلدیکی سوزك
معناسنی بیله بیلمز ...

حسنه عارسز عارسز صریته رق :

— نیچین بیلمیه جکم ؟ .. پك اعلا بیلیرم ...
سنی کیدی آناسنی عورتی ....

باباسی همان النی اوزاتوب حسنه نك دوداقلرینی
طوته رق قوپاره جقمش کبی صاغه صوله سیقیجه
بورار . قیز بوغوق بوغوق حایقرمغه باشلار .

وسیله خانم تلاشله :

— براق آیول .. قیزك نفسی کسیله جك ..

— کسیلسون ! . طویمیورمیسك اولمش
آنامه سوکیور . عورته یعنی سکا ، آنانك قارشی
آغزینی بوزییور .

— افندی سویلیور اما معناسنی بیلمه دن
سویلیور . یتشمیه سیجه پیچ قوروسی ...

حسنه ایکی اللری کوزلرینه کوتوروب اوغوشدیره‌رق :

— نه‌یه پیچ قوروسی اوله‌یم ؟ . . بنم بابام ایشته . . .

باباسی — کوریبورمیسك ؟ . . سن بیلمز دیبورسك اما پیچك نه دیمك اولدیغنی سندن بندن ایی بیلیور . . .

وسیله خانم — (استغرالله) قیز پیچ نه دیمك ؟

حسنه — باباسی یبانجی اولورسه . . .

وسیله خانم — (پارمغنی اغزینه کوتوره‌رك) امان زمانه چوجقلری . . . قیز نره‌دن اوکرنیورسك سن بونلری . . .

حسنه — کچن کونی سوقاقده عمر صادقه پیچ دیدی‌ده اوده بنم بابام یبانجی دکل . . . بن بابامك اوغلویم دیدی .

آناسی ، باباسی حسنه‌یی دها اینجه‌دن اینجه‌یه امتحانه قالقیشیرلر . اطفال صغیره ایچون بر مکتب ابتدائی اولان سوقاقده ایدندیکی معلوماتی واسـطه غیر مؤدبه‌یه حیرتده قالوب جداً پارماق ایصیریرلردی .

مفتون بك بر کون بیوك والده‌سی شکوره

خانمدن اعتباراً بتون عائله‌سی افرادینی ، کندی نزدلرنده مسافر بولنان تیزه‌سی وسیله خانمی ، قیزلرینی، ظرافته ، آلتی‌یه وارنجه‌یه قدر جمله‌سنی براوطه‌یه طوپلایه‌رق « عملی آداب معاشرت » فننك مهم بر بحثندن تدریسه ابتدار ایلدی . اك اول برادری راجی‌یی موقع امتحانه چیقاراق صوردی :

— فرض ایت که مکلف بر آلافرانغه سفره‌ده بولنیورز . کبار مادامل ، موسیولرده وار . اورته‌یه بتون بر طاووق کلدی . بو طاووغك حاضر بالطعام اولانلره تقسیمی کیفیت مهمه‌سی‌ده سکا حواله ایدلدی . بوبله بر موقعده بولندیغك زمان نه یاپه‌جغنی بکا تعریف ایت . .

راجی باشنی قاشیوب بر آز دوشونه‌رك :

— چتالی بچاغی أله آلیر ، طاووغك قارننه صاپلارم . کوکس أتلرینی چیقاریرم . . صاغ طرفده کیندن باشلایه‌رق بر بر جمله‌سنه طاغیتیرم .

— ویردیکك شو جواب پك عندی . معلومات مستحصله‌یه ابتناءً سویله‌نن بر سوز دکل . . .

نیچون کوکس أتندن باشلایورسك ؟ نه‌دن اوك یانده‌کی ذاته ویریورسك ؟

— چونکه بن کوکس أتنی سوم. ایلك قطع ایدیلن پارچه‌لر حسب اللزا که دیکرلرینه ویرلمك لازم کله‌جکی ایچون کوکس أتندن باشلایورم.

— سفره‌ده حکم فرما اولان شی «نه‌غوئیزم» دکل تربیه‌در یاورم. سن طاووغك نه طرفنی سوه‌رسه‌ك سو... اوراده کندی اشتها که خدمت ایده‌جك دکلسك. عادت نه ایسه اونی یرینه کتیره‌جکسك... یابزم أوده آلا فرانغه بر «دینه» ویریلوب ده طاووغك قطعی خصوصنده سکا حواله ایتمش اولسه‌ایدك دیمك بنی کپازه ایده‌جکدك؟ بر طاووغك صورت قطعنی تیزه‌مه صورسه‌م او بیله سندن دها واقفانه ادارهٔ کلام ایده بیلیرظن ایدرم... تیزه سن سویله باقه‌یم سفره‌ده بر طاووغی نصل آییریرسك؟..

تیزه وسیله خانم ایکی اوچ دفعه طاتلی طاتلی یوتغوندقدن صکره:

— نصل‌می آییریرم؟ آ اوندن قولای نه‌وار؟ طاووغك بر بودندن بن طوتارم. بر بودینی ده قارشیمده‌کی ذاته «شونی طوتی ویر قرده‌ش» تکلیفیله طوتدیررم. او کندی طرفنه،

بن كندى طرفمه ايكمزده بودلرى چاير چاير چكه‌رز .

مفتون ايكى آووجيله يوزينى قاپايه‌رق :

— اى صوكره نصل توزيع ايدرسكز ؟

وسيله خانم ديليله دوداقلرينى يالايه‌رق :

— قنادلرينى كوكسنى‌ده بويله كوزل پارچه‌لادقدن صكره طاغيدرم .

— نصل طاغيدرسك ؟

— سفره‌ده اك خاطرلى كيملرسه بودلرينى اونلره ويريرم ...

— ئه . صوكره ...

حسنه بر اغلامه طوتديروب والده‌سنك اتكندن چكه‌رك :

— آننه بودينى بكا وير ... آننه بودينى بن ايسته‌رم ...

وسيله خانم حسنه‌نك قولاغنه اكيله‌رك يواشجه :

— قيزم صوص . بودينى سكا ويررم ...

حسنه ينه آغلايه‌رق :

— يانيچون باشقه‌سنه ويررم ديورسك ؟

وسيله — بن اويله « ئن‌قاستان » سويليورم .

یاورم . قیزم سن طورورکن بودینی باشقه کیمه ویررم ؟ . .

حسنه — کندك یرسكده بکا ویرمزسك ؟

وسیله — سکا ویررم دییورم . سسك کسیلسین یوقسه بود یرینه شمدی یومروغی یرسك . . .

حسنه — آننه بکا ویرجککه یمین ایت . . .

وسیله — اکر سکا ویرمزسه‌م بتون هوش هوشلر بنی ایصیرسك .

حسنه — « بتون چیچکلرك بوینوزی کوزلریمی دلسین » دی .

وسیله — (حدتله) یومورجاق نه یه کوزلریه یمین ایتدیرییورسك ؟

مفتون — نه‌در او کورلتی جانم ؟ . .

شکوره خانم — بو عارسز قیزك یاننده طاووق لاقیردیسی . . . یمش سوزی اولورمی ؟ طاووق بودی ایسترم دییه آناسنك ایکی آیاغنی بر پاپوجه قویور . زواللی وسیله ویررم دییور . بیوك بیوك یمینلر ایدییور ینه قاندیره‌میور . . .

حسنه آغلایه‌رق :

— ویررم دییه قانتین آتیور . . . اوال‌میم بن ؟ .

مفتون — كوچك خانمك قوللانديغى لسانه باقيورميسكز ؟ باباسى بونى طولومباجى قهوه‌سنه‌مى كوتورودى ؟

وسيله خانم — هيچ بريره كوتورمزدى. عقللى آيول هپسنى كندى كنديسنه اوكرندى. سوقاقدن ، قاپينك اوكندن ايشتديكنى هيچ اونوتماز . جاديرجينك اوغلى شهاب اوحيامز اوغلان نه سويلرسه تكميل بونك ازبرنده ... دها نه‌لر نه‌لر ديلم وارمازكه اكلاده‌يم ...

حسنه تپينه‌رك :

— بود ايسته‌رم ...

وسيله خانم مفتونه كوز قيرپه‌رق :

— بر طاووق كسرسه‌ك بوديني حسنه‌يه ويررز دكلمى ؟

مفتون حدتنى يمكه اوغراشه‌رق :

— لعنت اولسون ويررز ....

شكوره خانم مفتونه خطاباً :

— اوغلم بكا باق طاووقدن صكره باشقه يمك يمش لاقرديسى آچه‌جقسه‌ك آباسى بوحسنه‌قيزى شمدى‌دن طيشارى چيقارسك ..

ویزلتیسندن باشم قزغانه دوندی. انسانه هیچ آغز آچدیرمیور . لاقیردی سویلتمیورکه... صوص یاوروم دیدکمی ؟ آدمك کچمشنه سوکی ویرییور...
وسیله خانم اغبرارله والده سنه :
— آننه سنك کوزیکه ده بو قیز دیکن اولمش . . . سکا ، کزندیکی پات پات ... طوقوندیغی چات چات کلیور . سوکوب ده کیمك عرضنی لکه لدی؟... آچوجقدر بو.. طاووق لاقیردیسی اولورده ایرنمزمی ؛ هپکزك آغزی صولانیور اما سس چیقاره میورسکز ؟.. طاووغی نصل پارچه لارسك؛ بودینی کیمه ویررسك ؟ (یوتقونه رق) آ بو سؤالره طیانیلیرمی ؟ حاجیوادك دیدیکی کبی بن ده طاووغك دریسیله کیریسنی سوه رم . .
مفتون ارتق ضبط حدت ایده میه رك :
— اوووها ! . . تیزه شمدی سکا طاووغك نره سنی سوه رسك ؟ دیه صوران اولدیمی ؟
— صوران اولمدی اما هانی شو لاقیردینك تمثیلنی سویلیورم . . .
حسنه اینجه سسیله باغره رق :

— آننه‌بن‌ده دریسنی سوه‌رم .. چوجوغ‌کنی‌ده سوه‌رم .

وسیله خانم ارتق بودفعه حدتنه غلبه ایده‌میه‌رك حسنه‌نك ایکی اوموزندن یاقالادیغی، قالدیروب قالدیروب یره اوره‌رق :

— آل سکا بودی ! آل سکا دریسی، آل سکا چوجوکی !

حسنه قوپاردیغی آوازهٔ کریه آره‌سنده اوبله شتوم غلیظه صالیویرمکه باشلارکه بیوك آناسی ایشتمامك ایچون قولاقلرینی طیقایه‌رق :

— قیزم وسیله شو یومورجاغی کوتور طیشاری‌یه آت . سویلدیکی کفرلردن شمدی آبدستم بوزوله‌جق ..

وسیله خانم قیزینی پنچهٔ حدتیله قاورار، باغیرته باغیرته اوطه‌دن طیشاری چیقاریر ... اونلر اوزاقلاشدقجه واویلای بکاده درجه‌درجه سونه‌رك نهایت اوطه‌دن ایشیدلمز اولور .

مفتون آلننك ترینی سیله‌رك :

— اووووخ قولاقلرمز دیکله‌ندی . او چوجق دکل معاذ اﷲ آفاجانك بیوکی ... تیزه‌م

بوراده مسافرةً بولنیور . برشی سویله‌یه‌جکم
خاطری قاله‌جق . . . فقط انسان تحمل ایده‌میور .
(راجی‌یه توجیه کلامله) طاووغی کوزل آییره‌مدك
برادر . بن تعریف ایده‌یم‌ده دیکله . خاطر کدن
چیقمه‌یه‌جق بردقت مخصوصه ایله دیکله . .
افندم صول ألکه چتالی صاغکه‌ده بچاغی آلیرسك .
طاووغك سکا اك قریب اولان قنادندن ایشه
باشلارسك . اولا چتالی قناده صاپلار بعده
قنادك بدنه مربوط بولندیغی خط فاصل اوزرندن
بچاقله عملیاته کریشیرسك . آلیشقین برأل اونی
سهولتله آییری ویرر . قنادك قطعنی متعاقباً طاووغك
عین طرفنده‌کی بودینی یعنی مقطوع قناد جهتنده‌کی
بودینی ینه اوصورتله کسرسك . صوکره حیوانك
کسیلمامش طرفنی اوکنه چویرر ، دیکر بودیله
قنادی اوزرنده‌ده عین عملیاتی اجرا ایدرسك .
صوکره طاووغك کوکسیله کریسی برده کووده‌سی
یعنی نوح علیه‌السلامك کمی انشاسی ایچون مردمل
اتخاذ ایتمش اولدیغی تکنه‌سی قالیر . بونلرك‌ده
بهرینی ایکیشر قسمه آییررسك . سفره‌ده کیلره
طاغیدرکن اك اعلا پارچه‌لری قادینلره تقدیم ایتمك

لازمهٔ نزاكتدندر. عملی آداب حیات محرّرلرندن بعضیلرینك قوللرینه كوره ده طباغی هركسك اوكنه كوتوره‌رك انتخابی اونلرك رأیلرینه براقمق دها موافقدر . بو اوده سندن ، حسنه‌دن راحت اولمدیغی ایچون سفره‌ده طاووق بولندیغی زمان أیی پارچه‌لری خانملره بن تقسیم ایده‌جكم ...

قادین ننه شكوره خانم ایكی دفعه‌لسنه‌یه‌رك :

— های عمریكه بركت اولادم البته طاووغك أیی طرفنی بیوك آننه‌لره ویرملیدر .

راجی بك مسئله‌سنده تعمیق تدقیقاتی كوستره‌رك بر مسئله دیدی كه :

— آغابك بعضاً بن تكمیل بر طاووق یرم‌دن ینه طویم‌ام . سز او حیوانی قاچ پارچه‌یه آییردیكز ؟.. ایكی قناد ، ایكی بود درت پارچه . كوكسی ، كریسی ، تكنه‌سی ده ایكیشر ، آیریلیرسه ایدر آلتی پارچه ... مجموعی اون پارچه ... وای افندم وای ... سفره‌ده كیلر بو پارچه‌لری پایلایه‌جقلرمی ؛ بر طاووغی اون كشی نصل یر ؟.. بو كاغدك ده تو قلامق دیملی ... هله حصه سنه طاووغك قنس طرفی اصابت ایدن ذاتلر چتال استعمالنده

مضطر ایسه‌لر بوزواللیلره قوقلامق بیله دوشمز..

مفتون قاشلرینی چاتوب جدیتله :

— هپ بو دیدکلرینه مباحث مخصوصه‌سنده جواب ویره‌جکم. سن شمدیدن لاقیردی قاریشدرمه. (اوکندەکی کتابه باقه‌رق) خانملر افندیلر دقت ایدیکز. درسه باشلایورم... سفره‌یه نصل اوطوریلور؟.. ایشته بو بر مسئله‌در. «ساووار ویوری» یه عائد مهم بر مسئله... سفره‌یه اوطورمسنی بیلمه‌ین یالکز حاضرونی کندینه کولدرمکله قالماز، عائله نقصانئ تربیه‌سنی‌ده کوسترمش اولور...

شکوره خانم — آ اویله‌یا جوان اوغلم... بن ربیعه‌یه بیك دفعه سویلرم. سفره‌یه یواش اوطور دیرم. کاه. یا آیاغنه باصار. یا کدینك قویروغنی. أزه‌ر. یا بارداغی دویرر. هیچ بر کونده یواشجه اوسطوروبلی اوطوردیغنی کورمدم. نره‌ده اوقیز؟ قولاقلرینی آچسون. بو سوزلری دیکله‌سون.

ربیعه قارشیدن، برالنی قالچه‌سنك اوستنه قویوب دیکرینی قبطی واری صاللایه‌رق :

— قوزوم قوزوم ... حسنه‌یی اوطه‌دن
قوغدیکز شمدی کوزکزه بنی دیکن اولان
قادین ننه بکا سویله‌یه جککه کندیکی دوشنن
صفه‌ده‌کی صودستیسنه چارپه‌دن ، اللرندکی
دوشوره‌دن ، اسکمله‌یی دویرمه‌دن سفره‌یه
اوطوره‌بیلدیکك وارمی؟ بر دفعه یاغلی قرییه
قضا ایله باصدمسه نه اولدی ؟ سویلر سویلر ...
اونی سویلرسك . کچن کونی اوپیس کدی آشاغیده
بیوك سود کاسه‌سنك ایچنده تکمیل وجودیله
بانیو ایتدی ... دها سویله‌یه‌یمی ؟
مفتون — سوتك ایچنده بانیومی ایتدی ؟
سوت بانیوسی .. بانیولردن بحث ایتدیکم زمان
اونی ده اکلاته‌جغم .. فقط شمدی صوصالم ..
آغزمی آچه‌یه بکا میدان ویرمیورسکز . ربیعه
سنکی کس یوقسه شمدی سنی ده .. أوت آلافرانغه
بریرده مسافر بولندیغکز زمان سفره‌یه
اوطوردیغکزدن ، نصل تربیه کورمش ، هانکی
محیطده بیومش اولدیغکزی یك نظرده اکلارلر
ویررلر ... سفره‌یه اوطوره‌دن اوطوره‌یه
فرق واردر . اکلایورمیسك قادین ننه !

ایشیدییورمیسك والده ؟ . سوزلرم تفاکه کیرییورمی ربیعه ؟ . غایت ناز کانه اوطورملی .. اویله اسکمله‌یه کوملور کبی یاییلوب اوطورماملی .. حاولی‌یی آچـالی دیزلرینك اوزرینه اورتملی . حاولینك اوجنی یلککك ، قورساژیکك آره‌سنه صوقمق ، هله یاقه‌اغزکك ایچنه کچیرمك تربیه‌سزلکدر . بیونکك اطرافنه حلقه کبی باغلامق بتون بتون عیبدر . ها باق والده بوراده سزك ایچون دقت ایدیله‌جك برشی وار . . . قادینلر ألدیوه‌نلرینی بارداقلرینك ایچنه قویمالی ، یاپـازه‌لریله برابر سفره‌نك اوزرینه صاغ طرفلرینه وضع ایتملیدرلر . بارون استافك اخطارینه باقیلیرسه ألدیوه‌نلری بعد الاخراج جیبه قویمق لازم کلیور .

ربیعه یواشجه لیبیه‌نك قولاغنه :

— لبابی قوبدم طباغه ، لاف سویلدی بال قباغی . . . بزم ألدیوه‌نله یاپـازه ایله سفره‌یه اوطوردیغمز وارمی ؟

مفتون مقام خطـابتندن ألنی قالدیره‌رق :

— ینه نه او ؟ ربیعه یانکده کینك قولاغنه نه فیصلدییورسك ؟

ربیعه براز بوزیله‌رق :

— هیچ برشی ... آلافرانغه سفره‌یه لعوق معجونی قورلرسه پارماقله‌می یینیر ؟ چتال ایله‌می ؟ اونی صوریورم .

مفتون — شمدی لعوق معجوننک مناسبتی وارمی بوراده ؟ ..

طیشاریدن تیزه وسیله خانم طیق طیق قاپی‌یی اوره‌رق :

— مفتون‌بك رجا ایدرم . مساعده ایدکده ایچری کیره‌لم . قیز ، معجونی ایشتدی طیشاریده طورمیور ...

مفتون — اولمازایچریده کوروله‌جك ایدیورسکز .

وسیله — حسنه ، آغا باباسنك جاننه یمین ایتدی . هیچ سسنی چیقارمیه‌جق ...

مفتون — سس چیقارمامق شرطیله کلکز . بلکه بر قاچ سوزده سزك قولاغکزده قالیر ...

« آنتره »

اوکده حسنه آرقه‌ده وسیله اوطه‌یه کیررلر . دها اوطورمه‌دن حسنه آننه‌سنك تکنندن چکر :

— آننه معجونی کیم ییوردی ؟...

— قیزم صوص بزی شمدی ینه طیشاری قوغارلر . اورتەدە معجون طاووق فلان یوق . بو کون یمکلرك سادە لاقیردیسی اولیور .

مفتون — نەدر ینـە او ؟ .. کیرو کیرمز باشلادیکـزمی ؟

وسیله — خیر ، خیر سز دوام ایدیکـز . یالکـز شونی رجا ایدرم کە طاتلیلردن ، میوەلردن قویو قویو بحث ایتمیکـز . . . قیز یمینی بوزی ویرر ... چوجقدر ایمرەنیور..

مفتون — سفرەیە یاپیشیر کبی اوطورمالی . ماصە ایلە آرەکزدە اوفاق بر مسـافە اولملی کە ایستدیککـز زمان وجودیکـزك قسم علیاسنی اوکە طوغری حرکت ایتدیرەبیلەسکـز .

وسیلەخانم — مفتون بك اوغلم ایشتە بك طوغری سویلیورسك . آننەم دائما الافرانغە سفرەیە کوکسنی ویرر . آپیشیر .. نفس آلماسنە بیلە آرتق میدان قالماز . . یر ، یر ، یر کوکسم طوتیلیوردیر. یا ایشتەکوردکمی آننە سفرەیە بر آز اوزاقچە اوطورملی .

— یاسن چوجقکە برابرسفرەنك اوزرینە

چیقار کبی یرسکزیا ؟..

مفتون — بوراده مجادله‌نك لزومی یوق . شمدی بنی دیکلیکز . بوندن صوکره تعریفه کوره طعام ایدرسکز ... اوطوریشکزه صیره‌یه لطافت بخش اولمق ایسترسه‌کز ادموزلریکزی یوقاری طوغری قالقیق طورمالی . شویله حال طبیعی‌ده دوشوك بولنملی ...

لبیبه یواشجه ربیعه‌نك قولاغنه :

— آننه‌م دائما اوموزلرینی چیقاریرصیره‌یه قنبور کبی اوطورور ...

ربیعه خفیفجه کوله‌رك :

— کیمسی زیاده آننه‌ك عادتا قنبوره بکزه‌ر باقسه‌کز انتاریسنك آلتندن اوموز کمیکلری چیفته اسقارموز کبی چیقیق ، فیرلاق طوریور ...

مفتون — « سیلانس » مادموازه‌للر . . . دیرسکلر ، وجوده نه پك یاپیشق نه پك اوزاق طورملی . افندم براز کورکوسی ، تربیه‌سی ، باخصوص آلافرانغه لقله الفتی بولنانلر سفره‌ده آله‌جقلری وضع طبیعی‌یی بیلیرلر . نه پك کوشه‌لی طورملی ، نه پك ساخته وقار اولملی ، یاقیشقی ،

مناسبی نه ایسه او،طوری ، اووضعی آلملی . . .
شمدی کلهلم تناول جهتنه . . . یرکن عجله
ایتمهملی . . . آهسته آهسته ، براطراد مخصوصله
عادتا آهنکله اکل طعام ایتملی . . .

ربیعه لبیبهیه پسدن :

— راجی آغابکم بوغولورکبی یر . .

مفتون دوام ایدهرك :

— نه صوایچرکن ، نهلقمهیی آلیرکن آغز
طولهاملی . . آووردلر شیشمهملی . . شاپیرتی ،
شوپورتی ایشیدلمهملی . . « متردوتل » طرفندن
برطعامك حین تقدیمنده اکر اویمکدن آلمق
ایستهمیورایسه‌کز Non یاخود Merci کلمهلرندن
بریله رد ایتمکده مخیرسکز . یعنی بوایکی تعبیردن
ایستهدیککزی استعمال سزك اختیارکزدهدر .
هانکیسنی صرف ایتسه‌کز اولهبیلیر . .

راجی کندی کندینه مرلدانهرق :

— اشته بو تفصیلات فضله . . آغابکم بوسوزلری
نرهدن ترجمه ایتمش سه عیناً ترجمه ایتمکدن کندینی
آلهمامش . . .

مفتون — نهاو برادر؟ برشیلر مرلدانیورسك؟

راجی — هیچ ... بزده « متردوتل » یوقده سوزلریکزك بوقسمنی زائد بولیورم ...

مفتون — نیچون یوق ؟ . سن کوزلریکی برقاچ زمان صوکره شعبان اوزظیفه‌یی نقدر یولیله ایفا ایده‌جکدر . هم بن سکا مفیدمختصر معلومات عمومیه ویریورم . بزم اوطه‌نده یوقسه « متردوتل » بولنان بریرده طعام ایدی ویررسه‌ك نه‌یاپه‌جقسك ؟ . بویله‌چوجقجه سوزلر ایسته‌م . (دوام ایده‌رك) صوغوتمق ایچون چوربایه اوفله‌مك عیبدر . اوفله‌مك هم تربیه‌سزلکدر . هم ده طبا مضردر . چوربا طباغنك دیبنده بر قطره براقمامق ایچون طباغی اکه‌رك قاشیقلامامالی . اکمکی بچاقله دکل ال ایله قوپارملی .. فرانسزلردن باشقه ملتلر بچاقله قطع ایدرلرسه‌ده اونلرك بو حرکتلری شایان امتثال دکلدر . اوکونکز ده‌کی أتك هپسنی بردن طوغرامامالی . هر برلقمه‌یی یدکجه قطع ایتملی ...

حسنه آناسنك قولاغنه :

— آننه هانیا اوکومزده أت ؟ ..

— صوص یاوروم شمدی بزی ینه اوطه‌دن

قوغارلر . شمدی أت یوق صو کره ییه جکسز . .

مفتون دوام ایده‌رك :

— أتی قطع ایچون بیچاغی صاغ أله، چتالی صوله آلملی . بعدالقطع بیچاغی اسناده مخصوص اولان معدنی یاخود بلوردن معمول «پورت قوتو»نك اوزرینه طیاملی . بو دفعه چتالی دیشلری اشاغی‌یه کلمك اوزره صاپی اوستنه شهادت پارماغنی طیایه‌رق صاغ اله آلمالی . بعض سبزه‌لر وبالقلرده چتال ترس یعنی قاشیق کبی چقوری یوقاری کله‌رك استعمال ایدیلیر . . . بالقلریالکز چتال ایله ییلیر . بیچاق قوللانیلماز . سبزه‌لرده اویله . فقط قوش قونمازده ایش دکیشیور . بونی ال ایله‌می؟ یوقسه چتال ، بیچاقله‌می یملی؟ ها! تیزه سن نه دیرسك؟

تیزه وسیله خانم بویله بر سؤاله لطفاً مخاطب اتخاذ ایدلمش اولمسندن متولد بر ممنونیتله اغزینی بوزیشدیروب صاغه صوله طوغری قیویره‌رق بر ایکی دفعه بورنی چکدکدن صکره :

— آایکی کوزم مفتونم دوشوندیکك شیئه باق . . اوکمده ییه‌جك برشی اولسون یوقسه . . . نصل قولایمه کلیرسه اویله قیویررده . . ال ایله بیچاقله ! . .

مقصد يمك دكلمی ؟

مفتون كوزلرينی آچه‌رق :

— آلافرانغه سفره‌ده عادت ، قاعده‌خارجنده طعام ايدلمز . هر يمكك صورت اكلی اصول مخصوصه‌يه تابعدر . سن استديككی پك قرار ويردكدن صوكره بن بوراده دمندن بری نيچون چكه‌می يورييوردم‌يا ؟.. بو قوش قونماز اوزرينه سزه تاريخی بر وقعه اكلاته‌جغم.. فقط ايی ديكله‌ملی .

مفتونك والده‌سی لطفيه خانم متحسسانه بر صدا ايله :

— باقسه‌كه‌ياوروم؟ سبحان‌اه بونك اوزرينه قوش نيچون قونميور ؟ ..

مفتون — اوده بشقه بر مسئله . . . بونك فرانسزجه‌سی « آسپه‌رژ » لاتينجه‌سی « آسپاراغوس » ، تورکجه‌سی نه‌دن قوش قونماز اوليور ؟ بوندن اوركن هانكی قوشدر ؟ دها بوبابده كی تدقيقاتمی اتمام ايده‌مدم . شمدی بونی براقه‌لم . فرانسزلر اولجه قوش قونمازی ال ايله يرلرمش . انكليزلر بو خصوصده ظرافتی دها ايلری كوتوره‌رك « آسپه‌رژ » ی چتال بچاقله يمكه باشلامشلر .

راجی — چتال بیجاق ایجاد اولمزدن اول اوروپالیلر یمکی نصل یرلردی ؟ ..

مفتون — طبیعی ال ایله یرلردی . چتال بك اوقدر اسکی بر شی دکلدر . چتال اسمی فرانسه‌ده ۱۳۷۹ ده ایلك دفعه اوله‌رق بشنجی « شارل » ه عائدسیم آوانی‌یی مشعر برمفردات دفترنده کورولمشدر . چتالك فرانسه‌یه‌ده‌ایتالیادن کلدیکی روایت اولنیور . فقط استعمالی بوکونکی کبی تعمم ایتمامشدی . اون التنجی عصرده بیله چتال زینتدن معدوددی . انکلتره‌ده بونك استعمالنه آنجق اون یدنجی عصرده باشلانلمشدر .

(مفتون قولاق قابارتوب اوطه‌یی دیکله‌یه‌رك)

برخورولتی‌وار . ایچمزدن بری اویویور . کیمدر اویویان ؟ ..

اوطه‌ده کیلر هپ بردن کوله‌رك :

— آ آ بیوك خانم اویومش ...

مفتون — (حایقیره‌رق) قادین ننه سزه نه‌یمی سویلیوردم ظن ایدیه‌ورسکز ؟

قادین ننه کوزلرینی آچوب :

— آی عقلمی آلدك مفتون ... اویله باغیر

یاپیرمی؟ اویقو باشمه صیچرادی ؟ . .

مفتون — نیچون اویویورسك خانم ننه ؟

قادین ننه — . نه بیله‌یم بن ؟ قوش قوناقی قونمازدی دیركن ایچم كچی ویرمش . . . (افوبه)لر شورادن بكا برآز صوویرده اویقوم آچیلسون . .

مفتون — خانم ننه ایی دیكله رجا ایدرم . بحث غایت مهم . انكلیزلرله فرانسزلر قوش قونمازی نصل یرلر ؟

قادین ننه كندی كندینه :

— های یبه‌صز اولسونلر . (صوتی ایشیدرك جهراً) دیكله‌یورم . قوش نره‌یه قونمیورمش اكلات باقه‌لم ؟ . . اسكداردە بر ویران تربه وارمش . اونك اوزرینه هیچ قوش قونمازدیرلر . اونیمی سویلیورسك ؟

مفتون — شمدی سكا حكایه‌نك الفبه‌سندنمی باشلاملی ؟ دمندن بری نه‌یه دیكله‌مدك ؟

قادین ننه — اختیارلق اوغلم . . . دیكلر كن دیكلر كن كندمدن كچی ویرییورم . . .

لطفیه ، وسیله ، لبیبه ، ربیعه خانملر هپ برآغزدن ، قوش قونمازك نه اولدیغنی خانم ننه‌یه

اكلاتیرلر . او بیچاره‌ده اویومامق ایچون ویردیکی سوز خلافنه کوزلری کوچوله کوچوله :

— ها ! . . هاها ! . . ها ! . .

دیه‌اویقو بایغینلقلری آره‌سنده دیکلر . .

مفتون ینه سوزه باشلار . خانمننه یاننده‌کی وسیله‌نك قولاغنه اکیله‌رك :

— صانكه کوز قاپاقلرمه برر آدم اوطورمش . بردرلو کوزلریمی آچه‌میورم . اوغلانك لاقیردیلری بکا نینی کبی کلیور . ینه دالی ویررسه‌م خورلامه‌دن اتکمدن چکی ویر قوزوم وسیله . . .

مفتون — فرانسزلر اولجه قوش قونمازی ال ایله یرلرمش . شمدی انکلیزلر چتال بیچاقله ینجه بوحال بریکیلرك سفره ظرافتنده اوته‌کیلردن کری قالملرینی انتاج ایدییور . مسئله کوجلشیور . قوش قونمازا کانده‌کی بوبدعت اوزرینه فرانسزلرده بعدما چتال ایله یمش اولسه‌لر انکلیزلری تقلید ایتمش ، یعنی اونلرده کوردکاری برعادتك نفعنی تصدیق وتقدیراً اخذ ایتمش اوله‌جقلرکه بونی فرانسزلرغرورملیتلرینه بردرلو یاراشدیره‌میورلر . اوحالده نه یاپسونلر ؟ آسیه‌رژی عادت قدیمه‌لری

اوزره ینه أل ایله‌می یسونلر ؟ خیر . . . بارون استاف باقکز بوکا نه‌غوغوق اویدرمش ؟

راجی — عفوایدرسکز برادربارون استاف کیم ؟ . .

مفتون — « ساوواروپوری » یه دائر اخیراً برقاچ اثر یازان برقادین . .

راجی — سفره‌نه طاووق بودلرینك تنجیراً قادینلره لزوم تقدیمنده‌کی حکمت شیمدی آکلاشیلدی . . صاحب اثر مکرسه قادینمش !.

حسنه باغیره‌رق :

— بود نره‌ده آغابك بود ؟ .

راجی — (کوله‌رك) جانم بوچوجغك أیجه قارنی طویورمه‌دن برده بویله بر شی اولنان بریرده بولندرمیکز . . یاوروجغك قرنی آچ ایشته . .

اواثناده قادین ننه خورلامغه باشلادی و بنده أتکندن چکه‌رك :

— آننه کوزلریکی اچ خورلیورسك ؟ .

قادین ننه — (کوزلرینی آچه‌رق) ینه اویودمی !

وسیله — اویودك . . .

قادین ننه — (یواشجه) ایچم باییلیور . نه وقت یمك ییه جکز ؟ قورو قورویه یمك لاقیردیسی اورته ده برشی یوق . . مفتون قوشی دها هیچ برطرفه قوندرمدیمی ؟ کسوب دها قزارتمی یاپه جق ؟ یخنیمی ؟ نه یاپه جقسه یاپسه ده ارتق لاقیردی اوزامسه . .

مفتون — تیزه ، بیوك والده یه نه سکا برشیلر سویلیور ... نه ایسته یور ؟

وسیله خانم — هیچ . . .

مفتون — نصل هیچ ؟

وسیله — قارنی آجیقمش ده . . . نه وقت یمك ییه جکز ؟ دیور . . .

مفتون — آل سکا بر چوجق دها ! . . قادین ننه لك ده حسنه دن فرقی یوق . . . هیچ بویله مهم بر بحث اثناسنده آدم قارننك آجیقدیغنی حس ایدرمی ؟

قادین ننه — مفتون قوزوم اوغلم . شو قوشی برطرفه قوندرده کسه لم کباب یاپالم . بیتلدم . آچ قارنمه اوزون اوزادی یه یمك لاقردیسی دیکله مك بکا عادتا اشکنجه کبی کلیور .

مفتون ناخوشنودیسنی کتم ایده میه رك :

— والده ، تیزه ، همشیره ، ربیعه سزه سویلیورم. آرتق بیوك والده نك بویله «فینس»لری اكلایه جق وقتی كچمش . اوت « بارون استاف » « آسپه رژ »ك چتال چاقله اكلنی توصیه ایدیجلر. فقط بو توصیه‌سیله انكلیز عادتنی ترویج ایتمش اوله جق. یعنی اونلرده كوریلن بر شیئك محسناتنی اولدیغنی اعترافده مضطر قاله جق . بو كریوه‌دن قورتولمق ایچون « استاف » شویله دییور :

— اوخ قوزوم ! .. آسپه رژی چاقله كسمك دها دون قبول اولنمش بر انكلیز عادتی دكل بالعكس قدیماً مرعی بر فرانسز اصولیدر. بونك اثباتی ده اون سكزنجی عصر فرانسز ماركیزلرندن برینك، اوزمان مأموریت مخصوصه ایله فرانسه‌ده بولنان حكیم مشهور « فرانقلن »ك طعام ایدیشی حقنده‌كی مؤاخذات واستهزالرنده كوریلیور. بو ماركیز آمریقالی حكیمك هرشیئی اكل وبالخاصه «آسپه رژ» ییشنی لسان تزییفنه طولایه‌رق دیور كه:

(فرانقلن آسپه رژی ، طباق درونده بیچاقله اوینی كسه‌رك مقطوع پارچه‌یی چتال ایله تیزجه اكل ایده‌جك یرده بر صورت وحشیانه‌ده

ایصیره‌رق ییوردی .)

«مارکیز جنابلرینك « فرانقلن » کبی مملکته شرف بخش اولمش، انسانیته بیوك خدمتده بولنمش برذاتی ـ محضا «دوشس»لر قوجاغنده پرورشیاب اولمش بولنانلره مخصوص برظرافتله « آلا فرانسه‌ز» آسپه‌رژ یمکی بیله‌مدیکی ایچون ـ وحشتله اتهام ایتمسنی مصیب کوره‌مم . بو استهزا ایله پارانوز موجدینك بیوکلکنه، دها سنه بر شین ترتب ایده‌مز . شووقعه‌یی ابدیاً منسی قالمسی لازم کان صحیفه‌دن بولوب چیقاریشم محضا، بوکون آسپه‌رژ اکلنده انکلیزلره اسناد اولنان ظرافتك اونلرك مالی اولمدیغنی اثبات ایچوندر . »

« بوکون ارباب دهادن یاخود علی‌العاده بر آدمك « آسپه‌رژی پارماقلریله آغزینه کوتوروب چاتیر چوتور ایصیره‌رق ییدیکنی کورسه‌م حیرت ایتمم . فقط او ذات بندن بر نصیحت ایسترسه شویله دیرم : ـ بوسبزه‌نك ، قواعد مخصوصه‌سنه توفیقاً اکانی اوکره‌نیرسه‌کز بوندن طولایی مزیت انسانیه‌کز نقیصه‌دار اولماز . بونی قاعده ایله‌یه‌یش شیقاق حکمنه تبعیتدر .

بناءً عليه بو امرده فرانسز عادتنه اتباع موافق
عقل واذعاندر . »

مفتون درين بر تبسمله باشنى ايكى طرفه
صاللايه‌رق :

— والده ، تيزه استافك شو صوك سوزينه
دقت ايتديكزمى ؟ (بو امرده فرانسز عادتنه
« اتباع موافق عقل واذعاندر .) ديه‌رك آسيه‌لى
چتال و بيچاقله يمكى انكليز عادتندن چيقاروب
فرانسزلره مال ايدييور . بارونك بو استطرادنى
وثائق تاريخيه‌دنميدر ؟ بيلم‌م . چونكه فرانسزلرى
قابالقله وحشتله اتهام ايدن ماركيزك اسمنى خبر
ويرميور . باخصوص بو فقره‌يى هانكى مؤلفك ،
هانكى اثرندن اقتباس ايتديكنى‌ده سويله‌ميور .
بورالرى قارانلق ... اون سكزنجى عصر فرانسز
ظرافتپروراننده بر ماركيز بويله ديمش ... بو
ماركيزدن اوقدر نامعين بر صورتده بحث ايدييور كه كناهى اوستنده قالسون اما انسان بونك ،
بارون استافك مخيله‌سندن باشقه بر يرده موجود
اولديغنه ايناغمقده پك متردد قاليور . استاف
فرانسز ظرافتنى مدافعة — اكر بالاستطراد ذكر

ایتدیکی بارونك اصلی یوقسه — قوصقوجه بر فقرهٔ تاریخیه ایجادینه جسارت ایتدیکی حالده آداب معاشرتدن باحث دیکر کتب معتبره «آسپه‌رژ»ك صورت اكلی نزاکتنده انكلیزلره تقدم ایچون تأویلات بیهوده یوللری آرامیورلر. طوغریدن طوغری‌یه سویلیورلر. بونلر: «انكلیزلر لزومسز بر افراطپرستلکله قاپیلوب بیهوده بر ظرافت ایجابنه تبعیتدن کندیلرینی آله‌میه‌رق آسپه‌رژی اولا بیچاقله قطع بعده چتال ایله اكل ایدیورلر ایسه‌ده بوامرده‌كی اسكی فرانسز اصولی (یعنی آسپه‌رژی ال ایله یمك اصولی) قواعد شكمپرورانه‌یه دها موافق عد ایدلمکه سزادر.» دییورلر. بویله دیین کتابلرك محررلری ظرافتهٔ انكلیزلره تقدم ایچون اسكی کتبخانه‌لری قارشدیرمه‌یه لزوم کورمه‌یدرك فرانسزلرك من القدیم قوش قوناری آل ایله یدکلرینی آچیقجه، مردانه اعتراف ایدییورلر. فقط اویله بر اعتراف كه چتالسز اكالك ادعای رجحانیتی آلدن براقمیور. انكلیزلرك ظرافتی تقدیر اولنمیور. «أوت فرانسزلر بونی اسكیدن بری آل ایله یرلردی. والك معقول

صورت اكلده بودر . » دییور . شمدی بابوق
استاف ادعاسنده یالكز قالیور . ساده یالكز
قالمیور ذوق و ترجیح خصوصنده بكا انسانلر
آیریلیور . رأی و فكر جهتندن خیلی بابا
اولیور . ایشته سزه تدقیقه لایق مسئله :
شمدی انكلیزلری ، بزیم اسلافی ، حتی
فرانسز اصول عتیقه‌سی مروجلریمی حقلی ؟

مفتون بو سؤاله جواب آلامیه‌جغنی طرزنده
دیكلركن ینه بر خورولتی ایشیتر . . . منفعلانه
صورار :

— خورولتی وار . ینه بیوك والده‌می
اویودی ؟ . .

بیوك والده شكوراه خانم تلاشله :

— خیر بالادم ، بوسفر اوشاقلری بن دكل
قیزم تأدیبه ایتدم . بالادیغم خفیفجه چیتیركی
یی ویر دیدم . آره صره اویور كبی اولیورم .
باغدن چیمدیكی باصنجه كوزلرم فال طاشی كبی
آچیلیور . نه‌قدر عنادجی اولدیغنی بیلمم كه بو
صوكره ینه باصدیرییور . بر كت تیز چیمدیكی خانم
یتشدیرییور . صاغ قالسینم چوروك ایچنده قالدی . .

مفتون — استوپه‌ر . . .

قادين ننه — استوريه‌ر نه‌در ؟

مفتون — يعنى ارتق صوص ديمك ايسته‌رم ..

قادين ننه — صوريپورسكده جواب ويريپورم . دمندن برى لاقيردى سويلديكمز وارمى ؟ هپ سنى ديكله‌يورز . ايشته اونك ايچون اويقوم كليوريا ؟ لاقيرديلريكى ده پك أيى سچه‌ميورم . برتاريخده كتبخانه‌نك برينه قوش قونمش ! يوق انكليز بويله ديمش فرانسز شويله سويلمش . . . بيلمم هانكيسى نه خطا ايتمش ! نه‌لازم بنم . . .

مفتون — قادين ننه رجا ايدرم ارتق صوص . . .

قادين ننه — صوصارم امامن ده ديكلنه‌جك أيى برمصال سويله .

مفتون — (اطرافه خطاباً) كيمدى او خورلايان ؟

ربيعه — (كوله‌رك) اوراده پنجره‌نك كنارنده ظرافت آبلا اويويه‌قالمش‌ده . . .

مفتون — (كوزلرينى آچه‌رق) ظرافت ! .

ظرافت — آفاندم ! .. ؟ .

مفتون — اويويورميسك ؟

ظرافت — برپارچه‌جق ايچم كچدى ده ! .

مفتون — ايچك نره‌يه كچدى ؟

ظرافت — آ نره‌يه كچه‌جه ؟ ينه كنديمك ايچنه كچدى ... بيوك شاهك اوقوسنى قلديرديغى وقت ايچم كچدى ديمه‌يورمى ؟ بن ده كلامى اويله ايدن ، اما نره‌يه كچدى نه بيله‌يم بن ؟ . (النله كوكسنى يوقلايه‌رق) ايشته ايچم ينه كندى ايچمده طورييور .

مفتون — دمندن برى سويله‌دكلريمى ديكله‌ميورميسك ؟

ظرافت — ديكله‌يورم كوپكلرك قولاقلرى سنده ...

مفتون اللرينى اوغوشديروب ينه تقريره بدأ ايله :

— بو مسئلهٔ مهمه‌يى فصل وحسم ايچون آسپه‌رژ اكانه مخصوص برماشه‌جق اختراع ايتديلر . قوش قونمازك حين اكلنده سفره‌ده كيلره شمدى بر طباق درونده بو ماشه‌جقلردن بر دانه تقديم ايديليور انسان سفره‌ده هر لقمه‌ده

خصوصه سنه توفیقاً ایمك ایسترسه بعضاً اوفاق تفك مشكلاته اوغرار . فقط بیلمه‌دیكمز شیئی اوكرنمك عیب دكلدر . همتلری وار اولسون « ساووار ویور » محررلری یعنی آدابیون بو سفره مسئله‌سنده هرنقطه‌یی دقایق لازمه‌سیله شرح وتفصیل ایتمشلردر . بونلری اوكرنمك ایچون بزه قالان زحمت اوكتابلری آچوب آرادیغمز مباحثی صحائف مخصوصه‌سنده بولمقدر . بالق یاخود أت یركن اغزیكزده بركمیك ویا قیلچق پارچه‌سی قالسه نه یاپارسكز ؟

هركسده اینجه برفیصلدی . كیمسه‌ده جوابه لیاقت یوق . مفتون انظار استیضاحی برباشدن برباشه سامعین اوزرنده سیرایتدردكدن صوكره :

— بویله بسیط مسئله‌لرده نیچون آپشوب قالیورسكز ؟ هانی یا جواب ؟ لبیبه سن سویله باقه‌یم اغزیكزده قالان كمیكی یاخود قلچیغی نه یاپارسك ؟

لبیبه برایكی دفعه یوتقونوب كوزلرینی سوزرك :

— نه یاپه‌جغم ؟ . . اغزمدن چیقاریر سفره‌یه براقیرم ! .

مفتون برصدای توبیخله :

— آفرین مادموازه‌ل ؟. بو حرکتکی
کوره‌نلر سنك تربیه‌ك حقنده نه فکر پیدا
ایدرلر ؟

Voilà une demoiselle mal éduquée

ابشته‌فنا تربیه‌ایدلمش بر قیز دیرلر می؟ بونلر ساده
برشیئی ظرافته صورصه‌م اویله سندن ای جواب
ویرر ... ظرافت سن سویله باقه‌لم کمیکلری نه
یاپارسك ؟

ینه هان ایچی کچمك اوزره بولنان ظرافت
یاری اکلایه بیلمش ، اولدیغی بو سؤاله جواب
ویره بیلمك ایچون کوزلرینی اوغوشدیره‌رق :

— کمیکاریمی صوریورسك ؟.. نه یاپه‌جغم
قایناتیر صوینی آلیرم !.

مفتون — (حدتله) آبلا غالبا ینه سنك
ایچك کچمش ...

ظرافت اویومدیغنی اثبات ایچون نورلرینی
لزومندن فضله آچه‌رق :

— یوووبن اویومیو... کمیکاری صوردك..
قایناتیر صوینی آلیرم دیدم . زیان ذرلی کبله

دكلمی آیو ؟ كمیكارینی سوقاغه آته جق دكل آ ...
البته قاپیناتیرم ...

مفتون غبی بر چوجقدن آلدیغی مناسبتسز جوابه جانی صیقلمش بر مكتب خواجه‌سی طور انفعالیله یوزینی بوروشدیروب طرافقدن راجی یه توجیه خطابله :

— برادرسن سویله‌باقه‌لم كمیكاری، قیاجیقلری نه یاپارسك ؟ . .

راجی ویردیکی جوابك مقصده توافقندن امین بولندیغنی كوستر بر استعجال ایله :

— نه یاپه‌جغم چتیر چتیر دیشلرمله قیرار كوچك كوچك یوتارم . . .

— هوشت اورادن اوبور . . . هیچ سفرده‌ده كمیك یودیلورمی ؟ بونك كوچكی اولور. بیوكی اولور . معاذاه سویلدیکی لاقیردی یه باق .

راجی اولکی استعجاله بدل شمدی بیوك بر استغرابله :

— آغابك سزده پك عجایب سؤاللر صور- یورسكز ؟ . . آغزده‌كی كمیك یا چیقاریلیر ، یا یودیلور ؟ بونك شو ایكی احتمالدن باشقه درلو

اغزدن بر چارهٔ دفعی وارمیدر ؟.. نه یاپیلیر ؟ سز سویلیکز باقه‌لم ؟...

مفتون — نه‌می یاپیلیر ؟ کمیکلر قیلجیقلر هرحالده آغزدن چیقاریلیر افندی !.. بوده‌نا...

راجی — همشیره‌شمدی آغزمدن چیقاریرم دیدی بوجوانی بکنمدیکز ...

مفتون — بکنمم‌یا ! . اویله أمه أمه آغزدن چیقاریلوب ده کمیک سفره‌نك اورته‌سنه براقیلیرمی ؟

راجی — نصل چیقاریلیر؟ ایشته بیلمیورز. لطفاً تعریف بیورکز افندم

مفتون — الکزی اغزیکزه کوتوروب آووجکزی چقورلاته‌رق کمیکی یواشجه آله‌جق، اوککزده‌کی طباغه‌قایدری ویره‌جکسکز . بوبویله.. سفره‌ده چره‌ز اوله‌رق زیتون یدیککز زمان چکردکنی آغزدن نه‌صورتله اخراج ایدرسکز باقه‌لم ؟ . بونی بیلنه برچیره‌ك مجیدیه‌مکافاة نقدیه وار ...

پاره‌یی ایشیدنجه ، حاضروندن، او آنه قدر مفتونك نقلت تقریری تأثیریله باصدیران اویقویه غلبه‌یه موفق اوله‌بیلنلردن برقاچی بردن جوابه

آتيلديلر . او آره‌لق آجی بر حایقیرمه ایشیدلدی .
بوسس قادیننه‌نك ایدی .
شویله باغیریوردی :
— الٓهی ألاك قیرلسون ... سکا چیمدیکله
دیدمسه بویله أتمی قوپار دیه‌نمیا ؟ طوتدیغك یر
ألكده قالدی ظن ایتدم .
ربیعه — هم چیمدیکله دییه انسانه تنبیه
ایدرسك هم صوكره طارلیرسك ... آزیجق
کوزلریکی آچه‌ده دیکله انابکم بیلمجه صورییور .
بیانه‌بش غروش ویره‌جك . بلکه سن بیلیرسكده
پاره‌یی قازانیرسك ؟ .
قادیننه — آیاوروم انسان بیوك آناسنی اویله
قیمه‌سی‌یه چیمدکارمی ؟
ربیعه — یاباشقه درلو اویانیورمیسك که ؟
قادیننه پارماغنی توکروکله‌یوب چیمدکانی یره
سوره‌رك :
— نه ایمش او بیلمجه باقه‌یم ؟ .
ربیعه — سفره‌ده زیتون یدیکك زمان
چکردکنی نه یاپارسك ؟ .
قادیننه — هایدی اورادن چیاغین ...

أيكك كوري بابه‌رم . سه‌فره‌ده زيتين يديكك وقت چكرد كني نه‌ياپارسك ؟ بوده بيلمجه‌مي ؟. بولاقيردي بيله دكل . . . نى بونك ايچيني اوياندردك ؟ بيلمجه‌لرك اعلالرني سن بيلمن ايشيت . . . « سه‌وچيچكى سوسداى چيچكردن سه‌ودك سن براقدك ، نى برمرجانى صاندك ! هاى دوه‌جيلر كوچكى ، خاص باغچه‌لك ييره‌ك چيچكى » نه‌در او بيل باقه‌يم ؟ . .

مفتون اوفكه‌له‌رك :

— نه‌در او خانم ننه ؟ . . بزم بوراده‌كى مقصد مباحثه‌مز ماصال بيلمجه سويله‌مك دكلدر . قيش كيجه‌لرى ، طاندر باشلرى يتشميورده بزه برده بوراده‌مى ييرول چيچكنى اكلاتمه‌جكسك ؟ . .

حسنه سوزه آتيله‌رق :

— بك دايى بيلمجه‌ بن ده بيليورم . « بيلمجه بيله‌يرتجه ديل اوستنده قايدرمه‌جه » نه‌دراو بيلكز ؟ . .

ظرافت كسدرديكى اويقودن باشنى قالديرەرق ، كسيك كسيك كوله كوله :

— صانکه بیلمجه‌می او آیو ... اونی کیم
بیلمز صابون ایشته ...

ظرافتك بو بیلمکیسنه‌هپ بر آغزدن کولدیلر.
تیزه وسیله خانم کریمه‌ی حسنه‌دن اول سوزه
آتیله‌رق :

— آ ظرافتجکم بیله‌مدك ایشته ... صابون
ال اوستنده قایدرمجه‌در . قیز سکا دیل اوستنده
قایدرمجه » دیدی ...

ظرافت دوشونه‌رك :

— دیل اوستنده‌می ؟ آطور آیو ، شمدی
بیله‌جه‌م ... دیل اوستنده قایدرمجه «قایماق»...

ربیعه بر آز یوکسك سسله :

— بیله‌مدی اما یاقلاشدی . . . ها غیرت
هاغیرت ... ایشته‌سکا آزچوق اوجنی چیتلاتیم.
بوز کبی صغوقدر یاغ کبی قایار . . .

ظرافت دها زیاده تعمیق فکر ایله :

— آ بیلدی ... بیلدی ؟ .. قیزاق ... تیزاق ...

ظرافتك بو کشفنه کوچوکی بیوکی هپ بر
آغزدن بر رقهقهه قوپاردقلری صره‌ده بیلمجه‌نك ،

دلالت ایتدیکی کلمهٔ خفیه‌یی ، بو سرمهمی حسنه دها زیاده کیزلمکه تحمل کتیره‌میه‌رك :

— ظرافت‌دادی ... طوندرمه ... طوندرمه نداسیله حایقیردی ...

مفتون کولمکه قاریشیق تعجب بر حدتله باشنی صاللایه‌رق :

— خانملر بر زیتون چکردکندن نه‌قدر مناسبتسز لاقیردی ، بولوب چیقاردیکز . فقط ایچکزدن هیچ اساس سؤاله طوغری بر جواب ویره‌ن یوق ...

لطفیه لبیبه ربیعه وسیله خانملرك عیب بولدن جیره‌لك مجیدیه‌یی حق ایتمك ایچون زیتون چکردکنك آغزدن صورت اخراجی حقنده سفره آدابنه دکل حتی عقل واذعانه بیله پك موافق دوشمیه‌جك اصول عجیبه تعدادینه کیریشدکلری اثناده راجی نسبةً مناسبتلی بر جواب ویرمك اوزره دیدی که :

— آغابك قیاجق وکمیکك دمیندن تعریف ایتدیککز صورت اخراجی زیتون چکردکنه‌ده تطبیق ایده بیلیرز ...

مفتون — خیر اولماز . زیتون چکردکی آغزدن ال دکمه‌دن چیقه‌جق ...

راجی دوشونه‌رك :

— اکلایه‌مدم . ال دکدرمه‌دن چکردك آغزدن نصل چیقار ؟ بو بیلمجه‌یه عقل ایردیرن وارسه سویلسون ...

ربیعه جبندن بر فندق چیقاریر . آغزینه آتار . بعده فم واسعنی بوزوشدیروب بر فوهه شکلی ویره‌رك اولانجه نفسیله فندیغی تاقارشی‌یه مفتونك صورتنه طوغری پوسکوردور . اثبات فراست ایچون کوستردیکی بو هنرازلغی عقبنده ایکی النی هوایه قالدیره‌رق مفتونه خطاباً :

— دایی بك باق . المی طوقوندیره‌دن بو فندیغی آغزمدن نصل فیرلاتدمسه زیتون چکردکنی ده اویله چیقاریرم .

مفتون صیقینتیسندن تر له‌مکه باشلار . مندیلیله یوزینی سیله‌رك :

— شوحرکتکه تأسف ایدرم ربیعه ...

الڭ بسیط قواعد تربیه‌دن قوروم سزك کبی انسانلره بن ده قالقدمده سفره آدابی اوکره‌تیوردم ...

آبلاسنك آغزندن بر ده دانه‌ء سرعتیله چیقان فندیغی بولوب یمك ایچون حسنه‌ده عقب رمیده صالدیرمشدی . فقط آرادیغنی بوله‌مایجه :

— آننه فندیق نره‌یه کیتدی ؟ ایسترم . . .

ویزلتیلرینه کیریشدی . مفتون بو آجی احواله چکدکدن صوکره :

— بیوکننه سوز آکلاتمه‌لم دیرکن شمدی‌ده کوچوکی باشلادی . تیزه سن بونلری هیچ تربیه ایتمدکمی ؟

تیزه — نصل ایتمدم ، والله طاقتدن بن آرتق جلدم اونلرك وجودلری ناصل اولدی . (بر آز قیصقانه‌رق) فقط شمدی سزی راحتسز ایده‌جك بیولك ده تربیه‌سزلکده بولنمدیلر . ربیعه فندیق آلدی ، کوچك ده بولوب یمك ایچون فندیغك آرقه‌سندن قوشدی . سز اوله قدرکز نه تربیه‌سزلکلر یاپاردیکز . سویلتمه بنی . . .

مفتون — آغزینه فندیق آلوب ده قاچمه‌سنده کینك صوراتنه فیرلاتمق ودها باشقه برچوق ایچون تربیه‌سزلك دکلیدر ؟ . .

تیزه — قباحت کیمده ؟ اونده‌می ، سزده‌می ؟

الطوقوندیرمه‌دن زیتون چکردکی آغزدن بشقه درلو نصل چیقار ؟ تعریف ایدیکزده بزده ایشیده‌لم . . . حقه‌بازلك یوواردلاغی کبی چکردك غائب اولیویرمزیا ؟

مفتون — آزیجق صبر ایدیکز افندم . تعریف ایده‌جکم . چتالی آغزه یاقلاشدیره‌لی . زیتون چکردکنی یواشجه خفیاً دینه‌جك بر مهارتله دوداقلر کزك آره‌سندن کال نزاکتله چتالك اوزرینه براقملی . اورادن‌ده عین احتیاطله یعنی کیمسه‌یه بر شی سزدیرمکسزین طباغك ایچنه ایندیریویرملی . . .

تیزه وسیله خانم — امان نه‌زور ایش بو ؟ چکردکنی چیقارمق بو قدر کوچ اولدقدن صوکره بن‌ده آلافرانغه سفره‌ده زیتون یمه‌یی ویریرم . ذاتاً اوده یی یه‌یی‌یه بیلنلر . . . چوق اق چوجق یه‌ریز . چکردکاری ده چانیر چوتور اوکمزده‌کی طباغه آتی ویریرز . چوجقلر بعضاً پارمقلرینك آره‌سنده صیقشدیروب بربرینك کوزینه صیقارلر یاباالرندن یابندن برر طوقات یرلر .

مفتون — پکی ، چکردکنك آغزدن صوبت

دفعه‌منى سفره‌ده زيتون يديكز . يا چكردكلى
ميوه‌لرده نه‌يابه‌جقسكز ؟ مثلا كراز يدكز .
چكردكنى نصل چيقاره‌جقسكز ؟

تيزه — زيتون چكردكنى نصل چيقاريرسه‌ك .

مفتون — خير اولماز . هر چكردكك صورت
اخراجى بشقه‌در .

تيزه — شمدى صيقيلتيمدن آواز آواز
حايقيريرم مفتون بك ! بو فرنكلر هيچ اطفالنى
كوچكلرى يوقده هر چكردك ايچون بر اصول
قويمشلر ؟ چيقارير ويريرم آغزمدن والسلام .

مفتون — بارون استاف « يمك نصل يه‌نير ؟ »
عنوانلى بالنك ايكى يوز يكرمى درنجى صحيفه‌سنده
ديركه : « كراز ياخود وشنه‌نك چكردكلرينى
اكل ايتديكى وقت چكردكلرى طباغه توكورمه‌ملى
كى چيقارمالى . طباغه براقمق اوزره آغزدن
ال ايله‌ده آلمامليدر . يا نه‌يابملى ؟ ميوه‌لره مخصوص
اولان طاقمك قاشيغنى آغزه ياقلاشديرملى ، چكردكى
اورايه چيقارملى — بو كوچك عمليات دوداقلرله
بالسهوله اجرا اولنور — قاشيقدن ده طباغه براقلى .
عائله‌جه بو اصولى تعليم ايديكز . بتون بونلرى

ظرافت حقیقیه ایله اجراده مهارت پیدا ایلرسکز. »
دییور ...

ربیعه سوزه آتیله‌رق:

— او بارون پستان أبی سویلیور. کراز یعنی کیم ایسته‌مز؟.. اما او بویله قوزوقورویه اولماز. میدانده هیچ اولمازسه بر تپسی کراز بولیملی که.. نصل اوله جغنی اوکره‌نه‌لم.. بن اوفاق ایکن محله چوجقلریله طوسون بکلرك باغچه‌سندن کراز چالدیغمز زمان چکردك جالامه‌یی مشق ایدردك...

مفتون یاری جدتلی یاری مستهزی بر تلفظله:

— « شجاعت عرض ایدرکن مرد قبطی سرقتك سویلر » دییه ایشته بوکا دیرلر.. دکلمی ربیعه؟.. عجله اتمیکز. بونظریاتی سفرده باشنده بالعمل تجربه ایده‌جکز... آمریقالیلر اوزومك چکردکلرینی آییقلامق ایچون بر آلت ایجاد ایتمشلر، دینیور.

ربیعه — نه‌لازم کراز چکردکی ایچون بر آلت ایجاد ایدیلنجه‌یه قدر بز جاهلمی قالالم؟

مفتون — مناسبتسز سؤاللرله بحثی کسمه‌یکز.

شفتالی ، قیصی کبی بیوك چکردکلی میوه‌لرده نه‌یاپه‌جقسکز ؟

بو سؤاله قارشی هرقنادن بر جواب ظهور ایتدی . کیمی شفتالینك ایچنی کیمی [illegible] کبی یه‌جکنی سویلیوردی . مفتون [illegible] اعتراضله :

— شفتالی کراز فلان کبی یئمز . . .

دیبه آغزنده پیدا اولان صالیالری یوتارق :

— اغاجك شفتالیسنی یمك اوته‌کیلردن دها زوقلی کورینیور . [illegible] انشاءالله [illegible] برقاچ اوقه آلیرده بوکا چوق وقت مشق ایتملی .

شفتالی‌یی [illegible] چهره‌سی برقاچ دولو رنکه کیردی . آنه‌سنك اتکندن چکدی . شفتالینك تحریریله طولو طولو اولان کوزلرینی بالاماله جانی بو میوه‌دن پك ایسته‌دیکنی اکلاتدی . وسیله خانم ده هنوز شفتالی چیقمادیغنی ، چیقدیغی زمان اوقه‌لرله آلوب اکلنه تمامیله [illegible] [illegible] بیوك [illegible] [illegible] بری یانده مفتون دوام ایدیوردی :

— شفتالی، قیصی، الما، آرمود جنسلرینه کورل دقت ایدکز .

مقرر شودرت میوه‌یی صایارکن هر برینک اثنای تلفظنده حسنه آیری آیری آننه‌سنک اتکندن چکه‌رك بو میوه‌لرك اکلنه مشق ایدیلوب ایدلیه‌جکنی صورییور وهر سؤالنه برر جواب تصدیق آلمق صورتیله براز تسکین خاطر ایده بیلیوردی .

مفتون دوامله :

هپ میوه‌لر کندیلرینه مخصوص چتال بچاق ایله صویولوب اکل ایدیلیر . بونلر بتون یاخود نصف اوله‌رق هرکسك اوکنه کتیرلمش ایسه تکرار پارچه‌لره آیریلیر . . .

ربیعه ضبط لسان ایده‌میه‌رك :

— اغابك سفره‌ده انسانه هیچ یاریم آرمود یاخود یاریم شفتالی ویریلیرمی ؟

مفتون — اوت یاریم اوله‌رق ده ویریله بیلیر . چونکه فرنکلرك آرمودلری شفتالیلری غایت ایریدر . شفتالیلری عادتا پورتقال بیوکلکنده‌در . بیوك خانم کوزلرینی براز آچوب چیمدیکانن

طرفنه الیله بر پارچه صالیا دها سوردکدن صوکره :

— آمان اوغلم مفتون انسانی ایمرندرمه اویله . مادام که اورانك شفتالیلری آرموتلری بوقدر مشهورمش . انسان کایدرکن بیوك آنه‌سنه هدیه دیه برقاچ دانه کتیرمزمی ؟

ربیعه :

— اغابك اوراده‌یشی بیوق وارمی ؟ موشمولهنی سفرده نصل یرلر ؟

بیوك خانم حدتله :

— امان هیچ بویله تیز کورمدم . یمشك بیله بیقلیسنی صورار . .

مفتون — رجا ایدرم . شمدی مناسبتسز سوزلر قاریشدیرمیکز .

ربیعه بوطور انفعال ایله قاشلرینی قالدیره‌رق بیوك والده‌سنه :

— بیقلیسی ایچون دکل موشموله‌نک نه‌ملک کندینه طوقوندی‌ده اونك ایچون

خانمنه — موشموله بکا نیچون طوقانسین ؟ ادتق بن اوچ اوتوزنده‌می‌یم ؟ دله‌پوستالك سوزنه

باق ... سن بندن چیقمدکمی ؟ بن موشموله اولنجه عجبا سن نه اولورسك ؟ هایدی اورادن موشموله‌نك طورونی قوجه‌یمش ؟ ..

مفتون — لاحول ... ارتق بیترك جانم ... شمدی دیمه‌ده او فكه‌لنه‌جك بوكورتلن دیه‌جك سن ده اوكا دم قوروغی جوابنی ویره‌جكسك .. ایش اوزایه‌جق !

قادینَنه — اویله دیه‌جككه اوغلم قالقده قیزك غزینه بر طوقات اور . باقسه‌كه یللوسه موشموله دیمجه بن اوزریمه آلنیرمشم ... هایدی اورادن مزارلق قوزالغی قره‌قیز ..

مفتون — مزارلق قوزالاغیسی ؟ باق ایشته بوعقلمه كلمدیدی ... خانمَنه سن نباتات واشجاره متعلق خیلی تعبیراده محقرانه بیلیور ایمشسك ..

خانمَنه — بیلیرم ظاهر بایرطورپی ...

لطفیه خانم — آننه نه‌در او آرتق ... سن‌ده وقت وقت چوجقلردن‌دها چوجق اولیورسك !

قادینَنه — امان صوص سن ده اورادن بال قباغی ...

وسیله خانم — ایشته ارتق چکه‌سی آچیلدی .

چوجق دكل كه اغزینه بر طوقات ایندرده صوصسون .

قادینه — اورادن لافه سنده‌می قارشدك . یرانه‌لك ایصیرغانی ؟..

مفتون — خانمجغم قوریفیندان انقاذ ایچون رجا ایدرم . آتی چیچكلری بیچاره ممنكا ایصیرغانلرله بالدیرانلرله بنی اخلال ایدییورسه ...

قادینه — طوقیدیغکزده قورودیم ظاهرا .. سویله‌دیكلرك دیكلمه‌یه شیلر دكل كه . . . ایشته چکردك‌كی ، قاباق چکردكی هپسنی : آیرده طوپلامه‌لك برانجیر چکردكی طولیورلر . سفرجل شفتالی اصلا یدیرمش ؟ لاقیردیده قالق ! سنده ایکی دفعه بو اوده شفتالی یا آلیر یا آلماز . شمدیدن اونی اصلا یه‌جکمزیمی عشق ایلمه‌جکز !

مفتون — خانمه رجا ، نیاز ، استرحام ، تضرع ایدرم .

قادینه — صوصدم ، صوصدم . . ایشته . .

مفتون — نه دییورایدك ؟ شفتالی‌یی یا بیچاره آییریور ایدك . مثلا اوكمکزده بوشفتالی واره اونی چتال بچاقله اولا ایکی‌یه بولمدن ده بولیکز .

صوكره چتالی صول الكزه آلەرق ربع شفتالینك اوزرینه باتیرر، بچاغی ده دست یمینكزله استعمال ایدرك . . .

وسیله خانم — سوزكی كسدم. عفو ایدرسك اوغلم « دستی یمیكزمی ؟ » دیدیكز برشی سویلدكز اكلایه مدم . .

مفتون (استغرابله) دستی ابریك لاقیردیسی اولمدی. بچاغی دست یمینكزله یعنی صاغ الكزله استعمال ایدرك دیدم . بری فارسی دیگری عربی ایكی كلمه ایله بر تركیب یاپدم . .

وسیله خانم — (فارسیجه) دستی صاغ ال دیمكمیدر ؟

— مفتون سزه اوراسنی اكلاتمق اوزون . . شمدی بالكز سویلدیكمی دیكلیكز . . . أوت صول الده كی چتالی ربع شفتالی یه صاپلار صاغ الده كی بچاقله میوه یی لباسندن ماهرانه تجرید ایدرسكز. اما سز دییه جكسكز كه میوه نك لباسی اولورمی ؟ بوراده مجاز استعمال ایتدم . دها تعبیر واضحله « سنبولاك » اولمق ایسته دم. فرانسزجه ده شفتالی آرمود وسائره كبی میوه لرك قبوقلرینه یعنی دریارینه

Pelure دیرلر . لسان عوامده بو کلمه پاردیسو ، ردینغوت کبی اوست لباسنەده تعبیر اولنور . اوت چتال بچاقله شفتالی نوعندن میوه‌لرك دریسنی صویوب چکردکلرینی چیقارمق مهارت مخصوصه‌یه توقف ایدر . مشق و تعلیم ایسته‌ر . آلیشقین . شمدی سزه اکلاته‌جغم پرده « طورپ » نجی قالدی ، بعض کیمسه‌لر اوفاق قرمزی طورپه چتالی باتیروب دیبنده‌کی یشیل یاپراقلری بچاقله بالقطع ینه چتال ایله آغزلرینه کوتورمك ایسترلر . یعنی طورپه‌ده تماما شفتالی معامله‌سی ایدرلر . بو خصوصده پك مشکل‌پسند کورینن « بارون استاف » طورپ اکلنده برازمسامحه‌لی ، براز لاابالی ، براز تکلفسزجه طاورانیور . یشیللکنی بچاقله کسه‌رك چتال ایله یمك ظرافتسه پك ایلری وارمق ، ایشی آرتق مبالغه‌یه دوکمك دیمکدر دییور . نیچون ؟ چونکه طورپك یاپراقلرینه طوقونمقله انسانك الی نه یاغلانیر نه باللانیر . . بناء علیه بونی یشیل چوغنی طوته‌رق بلاواسطه ال ایله اغزه کوتورمك ده اینجه‌لکه مغایر دکلدر ، حکمنی ویرییور . قوش قونماز اکلنده‌کی مشکلاتی اکلاتمدی یا ؟ « طورپ »

ایشته هپ او تکلفاتدن معاف عد اولنیور . اوت سوزلرمه دقت ایدك طوربك آلافرانغه سفره ده كی موقع احترامی بوندن بویله الی لابد خاطر نشانكز اولسون . . ربیعه سفره ده صو نصل ایچیلیر ؟ =

ربیعه — (كوله رك) آغابك ارتق اونی ده بیلمیه جك دكلزیا ؟

مفتون — اوراده قونسولك اوزرنده صراحیله صو وار . بارداغه طولدیرده ایچ باقه لم .

ربیعه بارداغی بش پارماغیله یاقالار . صویی طولدیرر . لافیرلافیر ایچركن والده سنك اسوجه یاننده كنه :

— ایش صو اوزرینه اولنجه همان تجربه سی ایدیلیور . شفتالیلرك ، آرمودلرك یالكز سوزلریله وقت كچیریلیور .

دیدیكنی ، ربیعه ایشیدنجه كولمكدن كندینی منع ایده میه رك صویك برقسمنی ككزینه قاچیرر ، قسم دیكرینی ده یاننده كیلرك یوزلرینه پوسكورر . .

مفتون — (نفرتله) تیز سكایازیقلر اولسون . آلافرانغه سفره ده بویله می صو ایچه جكسك ؟

باکه تصادف ایدن بدبخت سفره قومشولرینک
صوراتلری، اوستلری باشلری نه اولور سوکره ...
اولا سزه شونی خبر ویره‌جکم فرانکلر سفرده
صو دکل باشقه شیلر ایچرلر . دیه‌جکی صولرک
شربتلری غریب ویجینک عینی ارالرجفندن ...
و تجربه اثنالرنده صوبی بر ایکی ...
بوردو، بورغونی نیته ایچه‌بیلیرز . انکلتره‌دن
استاف سفرده ایچیلمکی اصول تعریف ایلیور :

« ایچمک ایسته‌دیککز وقت اویله بش پارمق
غکزی آچه‌رق بارداغی قاورایوب ویره‌مللی ،
پارمقلر شویله خفیفجه نازکانه ایاغندن طوتملی
بارداغی سکونتله آغر آغر قالدیرملی ، نیورقده‌کی
کوزللک مکتبنک تعریفاتنه کوره دوداقلره
— کویا لب شارب کنار ساغردن بوسه چینه
اولیورمش کبی — تماس ایتدیرملی . اکلایه
بیلدیککزمی ؟

وسیله خانم — خیر اکلایه‌مدق . بویله بر
ضیافتده صاغر پوسته‌جینک سفرده تماشیده !
مفتون یاسندن ایکی الی یوزینه قاپایه‌رق :

— آه وجودلريله حقيقةً عارلانه‌جق صويم صوپم وارمش . . .

وسيله خانم — (اغلايه‌رق) آه اولادم سنى عارلانده‌جق نه يابدق؟ حمامدن بوخجه قالديرمدق . بدستاندن طاقم چالاركن طوتولمدق .

مفتون — صاغير پوسته‌جى‌يى شمدى‌سوزه قاتمه‌ده مناسبت وارمى ؟

وسيله — سن كندك‌سويلدك آياووروم . . .

مفتون — بن اويله ديمدم . لب‌شارب كنار ساغردن بوسه‌چين اوليورمش كبى يعنى ايچيله‌جك شيئى صان كه بارداغك كنارينى اوپيورمشسكز كبى ظرافتله ايچملى ديمك ايسته‌دم .

وسيله خانم — هاه بزه بونى بويله اكلات « بارداغك ايچنده‌كى صويى ايچميكز ، كنارينى اوپكز ، يته‌سفره‌يه قويكز » دى . بيوك آننه‌ك كوچك آننه‌ك ، بن هيچ اويله ايجه‌لافيز ديلرى اكلايه‌بيليرمى يز . قارشيكده كياره بر كره باق‌ده اوكا كوره لاقيردى سويله . اوكا كوره آغز قوللاك . پوسته‌جيدن بوسه ، صاغيردن بارداق چيقه‌جغنى بز نه‌بيله‌لم اوغلم ؟ .

مفتون — ینه لاقیردی‌یی داللاندیروب بوداقلاندیرمایکز . سوز سویلمکده بکا میدان ویریکز . انشاءالله اوته‌کی مباحثه‌مزده‌سزه «آداب استماع» تعلیم ایدرم .

ربیعه آناسنك قولاغنه اکیله‌رك :

— نه تعلیم ایدرم دیدی ؟

وسیله — (یواشجه) بیلمم . اکلایه‌مدم که صورسه‌ك قیزییورد . نه تعلیم ایدرسه ایده‌جك ایشته . شمدی بزساده دیکلیه‌لم .

مفتون — بارداغك محتویاتنی بر جمله‌ده سومورمك پك عیبدر . برایکی یودوم ایچملی . بارداغی ینه عین بطائت ظریفانه ایله یرینه قویملی بارداغك ایچنده‌کی شی بیتمه‌ملی . یالکز خفیف خفیف آزالملی . . .

وسیله‌خانم — عفوایدرسك اوغلم . . انسانك نه قدر حرارتی بولنسه ینه سفره‌ده قانه‌قانه‌صو ایچه‌میه‌جکمی ؟

مفتون — خیر ایچه‌میه‌جك . سفرده « ساووار ویوری » خارجنده هیچ برشی اولمیه‌جق .

وسیله — براویزده یمکده یایی باشمزه‌صو

قورز . چولق چوجق مشرابه‌یی طولدیرر طولدیرر قانه قانه ایچرز . قارنمز لینغیر لینغیر قیربایه دونمدکجه طویدیغمزی اکلامایزکه .

مفتون — بن شمدی سزه اوکزده نه یاپدیغکزی صورمیورم . سزی ، بنم سویلدکلرمی اوکرنمکه دعوت ایدییورم ... خانملر عفو ایدرسکز . قارئین حضورنده قاله آلنمسی حرمت نسوانی اخلال ایده‌جك برشیدن بحث ایله‌یه‌جکم . فقط نه یاپه‌لم ؟ بو درسده اوندن بحث ایتمکه لزوم وار ... مثلا سفره‌ده سومکورمك ایجاب ایتدی . نه یاپارسکز ؟

وسیله خانم — وای ی ی ... راحت راحت صوایچمك عیب اولان بر سفره‌ده انسان بورننی نصل سیلر ؟ شویله بر حقه‌بازلغه کتیروب ده انتاریمك یننه سیله بیلیرسه‌م نه اعلی ! سیله‌مزسه‌م براقملی آقسون ... بشقه چاره وارمی ؟

مفتون — تیزه ، بوکون بنی یأسدن اولدیره‌جکسك ... هیچ آلافرانغه سفره‌ده لبسه یننه بورون سیلینیرمی ؛ بو تربیه‌سزلك نه آلاتورقه نه آلافرانغه ، نه آلاشینووا هیچ برسفره‌ده اولماز ...

وسیله — نه یاپه‌لم ایکی کوزوم تعریف ایت ده اویله یاپه‌لم . . .

مفتون — (حمدتله) بونی بن سویلیه جکدم که اوروپا « ساووار ویوری » محررلرینك بو سومكورمك قصه‌سنده‌کی تأثیری سزه ایضاح ایده جکم . شیمدی براز مقیاس وقاعده‌لایه — اولنان فرانسز مدنیت حقیقیه‌سی سفره‌ده حالی ده سومكورمكی منع ایدر . فقط بوندن آکلاشیلیر معلوماتك قطع یلانی ایکن نه بر چاره کوسترمدیکی . لکن نزاکت وظرافت حاضره سفره‌ده حالی ده نکته‌سنده مثلا سومكورمکده یولی ارائه ایده جکدر . بو ارائه‌کی قضایایی سزه شرح ایده‌یم . اولا سفره‌ده سومكورمكی ایجاب ایتدیرمه‌لی . مثلا نزله‌لی زمانلرده وقوع بولان دموعه اسباب ایتمه‌ملی . سفره‌یه اوطورمازدن اول کوزلجه تمیزلملی . برقاچ ساعت ظرفنده ارتیه برحاجته لزوم کوریله جك صورتده تمیزلملی . بو صورتله تمیزله‌یه‌مه‌مك مشكلدر . چونکه توالتکز بوزیلور . حاصلی خانملرده لازمه یاپمه‌لی . بتون بو احتیاطلره خلافه ینه سفره‌ده بوکا لزوم کوریلیرسه ناچار

قالدیغکز بر آنده بارون استاف مندیلکزی استعماله مساعده ویرییور. امانصل ؟ ال چابقلغی برمعرفتله مندیلکزی یواشجه چیقاروب یانکزده کیلری ایکرندیرمکه سببیت ویره جك کورولتیلردن احترازله سیلی ویرملی . او اثناده کیمسه نك نظر دقتنی جلب ایتمه مك ایچون باشکزی سفره دن آرقه یه چویرمه ملیسکز . سفره دن باشلرینی چویروب ده بورونلرینی سیلنلر فن معاشرته بیکانه اولانلردر . لزومندن فضله احتیاطلر احترازلرده انسانك اوعالملره عدم الفتنی کوسترر. بونوع کولاج حرکتلری تربیه ظن ایدنلر قاباقلرینی ارائه ایتمش اولورلر. ینه خوروتیلر کلیور. اویوبانلر کیمدر؟

ربیعه — قادیننه ایله ظرافت . . .

مفتون — اویاندرمیکز اویوسونلر . . . بو بحثدن کندیلری بر شی اوکلامدقدن بشقه اوکلایانلره ده مانع اولیورلر دکلمی راجی بك ؟

راجی کوزقپاقلرینی آچمه یه اوغراشه رق :

— اوت افندم . . .

مفتون — هپکزك چهره سنده جان صیقینتیسی آثاری کوریلیور . بن ده بر ایکی سوز دها

سویلیه‌رك بو كونك بحثه ختام ویرییورم. لاباروندیركه:

« طعام نهایتنده ال آغز تطهیری یوق . . . سفره‌ده آغز ییقامق بونه ایکرنج ! نه مسکر بوتی! پارماقلری ییقامق ده عیب . . . چونکه طعام اثناسنده اتمکدن بشقه برشیئه قاپی اولمین بو . . . اتمك ایسه الی کیرلتمز . . .

وسیله خانم — آ ایشته بو تحف ! . . سفره‌ده اوقدر نظام اوقدر غیرغیرلق‌ده صوکره یمکدن ال کیرلی آغز بولاشیق قالتمق . . . طوغریسی بونی بکنمدم .

مفتون — ال برشی طوتوب کیرلنمدی که . . .

وسیله خانم — جانم نه‌قدر چتال بچاقله ینسه یمکدر بو ایکی کوزوم ، انسانك النه ینه قوقوسی سینر والسلام . . .

مفتون — عجله ایتمه افندم. لاباروی بعد الطعام سفره باشنده ال آغز سیلمه‌نك علیهنده بولنیور. لکن دیکر کتابلر (او کنده‌کی دفترك یاپراقلرینی چویره‌رك) اوت اونلرده سفره باشنده آغز سیلمه عادتنك بر حال متروکیته کلش اولدیغنه تشکر

ایدییورلر . . . فقط سفره‌ده ال تمیزله‌عادتی هنوز قالقمامشدر. ختام طعامده اوکیکزه لطیف، بلور برقاب کلیر . بونك ایچنده کوزل قوقولو ایلیق صوواردر . ایچنه بوواولاق کسیلمش بر دیلیم ده لیمون آتلمشدر . صابون هابه‌نی مشروباتدن برشی ظن ایدوب ده آغزه کوتوره‌لدیکی ویرمه‌مایدر . ایشته انسانك رذیل اولدیغی ساعت او ساعتدر .

وسیله خانم — بو کوزل قوقولی صو ایچلمیه‌جك ده نه اوله‌جق ؟ بورونه‌می چکیله‌جك ؟

مفتون — خیر افندم پارماقلرك اوجی بو صویه باطیریلوب ییقانه‌جق صوکره حاولی‌یه سیلینه‌جك .

وسیله خانم — هپسی ایی اما فرنکلرك بویله برقاچ خصوصده ییقانمق عادتلری طوغریسی خوشمه کیتمیور .

٦

درس اثناسنده بیوك والده‌سنك خورولتیلرینه ربیعه و حسنه‌نك عارسزلقلرینه ، دیکرلرینك دقتسزلکلرینه رغماً مفتون بو « عملی آداب حیات » بحثنی افراد عائله‌سنه تقریردن چکینمه‌دی . بو احوالده

بیقمدی ، اوصانمدی ، هر مشکله اقتحامی عادتا نفسنجه بر نوع حظ و صفا عد ایدییوردی . او نه آلیله آلافرانغه‌دن نفرتی ، بلکه بو اصرارن مانعه اوله تحفاقلرك حصولنه باعث اولیور ایدی . کرچه حالا بینه خارجدن واقف اولانلر قدر انشنلر ایله کولیورلردی .

مفتون یواش یواش بر طرفدن آلافرانغه سفره ادواتی تماملایور ، دیکر طرفدن ارقلی اوصورتله طعامه الیشدیرمکه اوغراشیوردی . طاوق ، هندی ، قاز ، بالق و ساره اوزرینه برهفته اون کون قدر دوام ایدن نظرات تجربه‌دن صوکره نهایت سفره‌ده بو حیوانلرك بوهیئتله کورونمسیله عملیات جدیده‌یه کیریشیلیور . آلافرانغه اصرار اخذنه غیر مستعد اولانلر ، منقه الدیرك قولاکی باتمیانلر تکرر عملیاتدن طولانی اك چوق عتت ییورلردی . قادین نه شکوره خانم ، تیزه‌سیله مانع یه کاری بولدرك هیچ برینی قواعد مخصوصه‌یه مطابقت تامه ایله اکل ایده‌مدکلرندن مفتونه :

— اولمدی بود زیان اولدی .

شکایتیله حایقیردیقجه ، خانمار :

— نیجون اولسون . پك اعلی قارنمز طویدی . لازم اولانده اودکلی ؛ بو سفر بکلندیرەمدکسە کلەجك بودده سزی ممنون ایتمکه اوغراشیرز .

جوابنی ویریورلر . فقط کلەجك بودده‌ده ایش یولنه کیرەمیوردی دها اوتەکی بودده‌ده . . . سفره‌ده کوزل پارچه‌لر ظهور ایتدکجه ایجاب نزاکتله هایدی بیوك والده‌یه ، هایدی کوچك والده‌یه ، هایدی تیزه‌یه ، هایدی همشیره‌یه ، اوت هپ خانملره تقدیم اولنیور ، زواللی راجی اطعمه‌نك کیك ، دری کبی الك لاغر طرفیله قارن طویوریوردی بیچاره دلیقانلی بو خصوصده‌کی شکایات متعدده‌سنی اغابکسنه اسماعه موفق اوله‌مدی . نهایت بر اقشام طاوق ، هندی کبی حیوانات اوزرنده آلات افرانه عملیات اکایه اجرا اولنه‌جغنی بر حصره‌ده سفره‌نك الك کوزل کتن اورتوسی یایلدی . مواقع مخصوصه‌یه چیچك صاقسیلری وضع ایدلدی . بشلی شمعدانلر یاندی . الك پارلاق « قووه‌ر » لر دیزلدی . النی یملك « قانپانا » سنی بیوك اوتللرده ایشیدیلان صورتده معطرد ضربه‌لرله چالدی . یملك

صالونه مفتون همشیرەسی لبیبه ایله قول قوله کیردی . آرقەدن قادین ننه دکنکنی قاقەرق کلدی . دها صوکره لطفیه خانمله ربیعه، انلرک تعقیباً وسیله خانمله حسنه سوکرن ایتدیلر. مفتونک نیم « رەوەرانس » حالی آلەرق بر طور ظریفانه ایله النی اوزاتەرق :

— مه دام ! . . . مه دو موازه‌ل ! . . .

خطابلریله هرکسه موقع مخصوصنی کوستره‌رک سفره‌یه دیزلدیلر . افراد عائله‌دن بری اکسیکدی . فقط بو اکسیک اولان کیمدی ؟ هرکس سفره‌نک تزییناتنه وقف انظار ایدرک کیمی دوشونمکه وقت بولەمیوردی . یالکز مفتون بوش قالان اسکمله‌یه بر کوز آتدی :

— راجی سفره‌ده یوق .

دیدی . دقیقه‌لرینک بو اخطارندن صوکره اوته‌کیلرکده کوزلری بوش اسکمله‌یه دیکیلدی . وسیله خانم صوردی که :

— آلافرانغه‌ده بویله سفره‌یه کچیکن اولورسه نه یاپیلیر ؟

مفتون — بوبابده سزه معلومات ویرمدمی ؟

وسیله — خیر . . .

اواثناده اوطه قاپیسندن ایچری کیردی. فقط بو کیرن راجی دکلدی. طوپ بالاقجه بر قادیندی. بلا تکلف کیندی، بوش اسکمله یه راجی یه مخصوص اولان یره اوتوردی. هرکسده بر حیرت . . . بو یکی کلن برقاچ ثانیه قدر عمومك انظار استغرابنه معروض قالدقدن صوکره الك اول ربیعه:

— راجی اغابکمه باقك آدوستلر قادین قیافتنه کیرمش!

فریادیله حایقیردی. کوچکی بیوکی بر قهقهه طوتدیردیلر. حقیقةً راجی آل بر قورساژ، اونك آلتنه تیریشه بر ژوپون کیمش، بیوننه ده النیك بر «فیشو» سنی بولمش آتمش، باشنه توللی بر «قاپه‌لا» اوپدیرمش، بیقلری ولحیه‌سی ایچون قیزه بکنزه مش اما نصل قیزه؟ عادتا بقال کیننده، دارنجه ده پازار کونلری الك پارلاق تووالتلرینی یاپه‌رق سیرانه چیقان کویلی روم قیزلرینه دونمش.

بو غرابته هرکس کولیور، یالکز مفتون جدیتنی محافظه یه اوغراشیوردی. سرت بر چهره ایله صوردی که:

— برادر بو قیافت نه ؟

راجی یاغه قالقدی . درین بر رهوه‌رانسله دیدی که :

— بو حرکتمی معذور کوریکز افندم . اوستمده‌کی فستان باشمده‌کی وقایه‌لاه حامل ثمر قیاتم ظن ایدرم که بو کون بکا سفره‌ده طعام آلیورده بنك حقنی ویره‌جکدر . ارکك البسه‌سیله اوطوردیغمده دائما آچ قالقیوردم . . .

قهقهه‌لر تضاعف ایتدی . بو جوابه قارشی مفتون ده جدیتنی محافظه ایده‌مدی . کوله‌رك :

Cette fois vous êtes ingénieux

(بو حرکتکز طوغریسی ماهرانه) دیدی .

چوربا کاسه‌سنك قپاغنی قالدیران الی‌ده طیانه‌میه‌رق :

Monsieur dites plutôt ingénieuse.

اخطارنده بولندی . یعنی راجی‌یه نسبت ایدیلن ingénieux کلمه‌سنك تأنیثی مناسب اوله‌جغنی اکلاتدی . مفتون بوکا دها زیاده کولدی .

راجی بو ظرافتیله 'واقشام سفره‌ده الك ایی پارچه‌لرك اکایله بکام اولدی .

ختام طعامده قادین ننه شکوره خانم صندالیه‌سندن قالقه‌رق :

— چوجقلر بویله طاوق یکه مشق ایتدیکمز آقشاملر بن یرمدن قیملدایه‌مازدم النی ایله ظرافت قولتوقلرمدن طوتالرده بنی کچا که قالدیررلردی باقیکز بو اقشام صندالیه‌دن کندی کندیمه قوش کبی قالقیورم. بونك سببنی اکلادیکزمی؟ بوکیجه بنم حقمی بتون راحجی یدی. اوچاپقین اوغلان بردها سفره‌یه بویله قاری قیافتیله کلیرسه قبول ایتمیه‌لم . مادام که آلافرانغه‌یه مشق ایدییورز، اونك یولی نه‌ایسه اویله کیتملی . النینك قایه‌لاسنی، لیبه‌نك بیلمم نه‌سنی کی . کل بورایه، بودلری قیه‌یر، یاغمایوق . آلافرانغه اوله‌جقسه تمام اولسون . . . هرکس حقنه راضی اولملی . بودلر خانملره، قنادلر بیون طرفلری فلان بکلره . . .

اعتراضاتیله راجینك بوحرکتنی تقبیح ایتدی طوردی .

§

مفتون زنکین برانشته لده‌مایده بیلمك ایچون لیبه‌نك تربیه و تحصیلنه چوق درجه‌ده کرمی

ویردیکندن عائله افرادینک عمومنه خصوصیله اولاد «عملی آداب حیات» درسندن ماعدا خمشیرسنه صورت خصوصیه‌ده معلومات نافعه تدریس ایدیورردی. برکون لیبه‌یی قاپیسنه آلمش کنج قادینلرک آووه چیقوب چیقمادقلری حقنده تفصیلات عجیبه ویرمکده ایکن بعض اشیا آلمق ایچون الی اوطه‌یه حسب اللزوم برایکی دفعه کیردی چیقدی. قیزک هر دفعه دخول و خروجنده یوزنده کورینن تبسم استهزا مفتونک نظرندن دور قالمدی. اوت الی کولیور، هم ده مستهزیانه کولیوردی. فقط کیمه کلیه اکله‌نیور؟ نیچون کولیوردی؟ کنج قادینلرک آووه چیقملری بحثنده شایان خنده نه وار؟ مفتون بونی مراق ایتدی. لکن لیبه‌نک یاننده خدمتجی قیزدن استیضاحه کیریشمکی موافق بولمدی. برایکی ساعت صوکره الی‌یی تنها طرفه جلب ایله صوردی:

— بن همشیره‌مه آوجیلغی اکلاتیرکن سن نه‌یه کولیوردک؟

— حقکز واردر کولیوردم. چونکه سزک تیزقرداش کوزل آویامق بیلیور افندم. بوایش

— وار افندم قومسولرده اوطوریور .. ؟

— آیول بن اوکا دها تفنك آلمدم. نه ایله اوریور ؟

ایچون درس ایسته‌من . . . او کندی کندیسنه اوسته‌لاندی . . .

— (حیرتله) عجایب بزم لبیبه شمدی آوولامق بیلیورمی ؟

— مکمل افندم تمیز آو یاپیور !

— تحف شی هیچ خبرم یوقدی . نه قوشلری آولایور باقلم ؟

— کلکلك . . . بقاجیه . . . یبانی خروس .. بوطرفده نه بولورسه . . .

— بکا حیرت ویریورسك النی . . . بوطرقلرده کلکلك وارمی ؟

— توفك نه‌یاپه‌جق ؟ .. برقلم ، برپارچه کاغد ، برپارچه مرکب . بوهپسیله طوتیور ... یوق اما ، اویله طاغ کلکلك کوکسنده قرمزی وار . قنادلری وار . یاو کلکلك که طوتیور هانیاباشنده فس قویار جاکت پانطالون قویار . .

شو تفصیلاندن طوتیلان کلکلك نوعی براز

مفتونك نفاسنه دانق دیدی. آزیجق آیاقلری
صویه‌ایردی. یوزینی بوروشدیره‌رق:

— فقط الّنی آغزکدن چیقانی قولاقلرك ایشیدیبورمی؟ سن همشیره‌مك ناموسنه تعلق ایدن شیلر سویلیورسك. چاکتلی کمکلك [illegible] نصل سوز اویله؟..

— (شاشیره‌رق) یوق بن ناموس اوسته‌ده لاف ایتمدی.. لبیبه خانم بر مکتوب یازمش، محبت مکتوب.. ظرافت آبلانك الندن ویرمش که بو مکتوب قومسونك اوغلونه کوتورسون.. اما یالکز مکتوب ویرمه‌مش برچیره‌ك مجیدیه‌ده برابر ویرمش.. آبلا آلمش مکتوب اوغلانه کوتورمش. قایمه‌نی برچیره‌كده اورادن آلمش.. تام اون غروش. ایشته هپسی بو... نه وار بونده ناموس قاله؟... اویازمش... اوته‌کی اوقومش آبلا پاره آلمش.. بیوك بر کوتولك اولمامش.. اما بکا ویره‌ایدی که مکتوب کوتوره‌یم قرق غروشده برابر ویره‌جکدی ینه کوتورمیه‌جکدم.

بوقدر سوز مفتون ایچون کافیدی. آودن مقصد نه اولدیغنی اکلادی. فقط الینك اوب

بر صورت کستاخانه‌ده افشای حقیقت ایمسی دلیقانلینک جانی صیقدی . خدمتجیلرله لاابالی بولنمه‌نك، اونلرله شاقه‌لاشمه‌نك، اونلره او خانه‌یه وجه انتسابلریله توافق ایتمیه‌جك امیدلر ویرمه‌نك محاذیر و خیمه‌سنی اکلادی. فقط النیدن اکلایه‌جغی مهم بر نقطه دها قالمشدی . اوکاده واقف اولمق ایچون صوردی که :

— هانکی قومشونك اوغلی بو ؟

— هانی بزم کوسك آلت طرفنده صاری بویالی کوسکه اوطوریور ..

— (سرت بر چهره ایله) ارتق یتیشیر .. دفع اول ...

النی براز قیزاروب بوزاره‌رق اورادن چکلدی . فقط بو افشا آتندن طولایی قلباً چوق ممنوندی. لبیبه، النی طورور کن ظرافتله قومشونك اوغلنه مکتوب کوندرمکی اوکرنسون. هم او یله بر خدمت شرفندن، هم ده ایکی جیره‌کالك بر استفادهٔ نقدیه‌دن محرومیت النی‌یه پك آجی کلیوردی .

دوم قزی آشاغی‌یه ایندی . اوته بری خدمتلرله اشتغاله باشلادی . لبیبه‌نك بو خدمت

ایچون ظرافتی ترجیح ایتمسنده کی اسبابی دوشونه‌دن ذهنی بردنلو قورناره‌ییوردی . لبیبه آنلرین الی ایسه کوزلدر . بویله خصوصات باشقانده‌ویرلیر کندندن کوزل برواسطه‌یی اصلا استخدام ایده‌بیلیر هم آنی مفتونله ، رحمی ایله عایت لاابالی جیبور اونلره افشای حقیقت ایدی‌ویرمسه ؛ بوابتده ظرافت هر حالده دها اوپریشلی کورونیور ، الی ذهنندن بونلری دوشوندی . کندی کندینه :

— لبیبه خانم بو ایسه حقلیدر . نه زمان بکا او بکلده کوندره‌جه ایدی . او دلیقانلی بکا سوه‌جه‌یدی . آه نه اولور !.. کوندره ایدی نه سوه ایدی ، بوکوی بتون دلیقانلیلر بکا سوسه آه قاله ینه طویه‌یه‌جغم ... سعدی بو ایسه بن خبر ویرمس اما مفتون بك قیز قارداس طیسنی آتاجق ؟ نه یاپه‌جق ؟ یوقسه اوته‌کی دلیقانلی کیده‌جك بر « ره‌پاراسیون » ایسته‌یه‌جك !.. نه اوله‌جق ؟ بن نه‌وقت بولافیردی سوبلس ... بك قیزمش بکا « هایدی دفع اول » سویلمش وارسین قیزسین ... ینه بر ایکی کون صوکره

بکا کله جك النده اوپه جك ... بن ده اوکا قولای قولای اوپدرمیه جك ... بو ایس سویلدی عجبا فنا یاپدی ؟ اوخ نه ایچون فنا یاپدی ؟ نه وقت سویله میه جه ایدم ، ظرافت کیده جه ایدی ایکی چیره ك دها آله جق ایدی . . . بر اقارم که کیتسین ؟..

النی آشاغی نه ذهنندن بونلری کچیررکن مفتونده یوقاریده باشقه درلو دوشونیوردی :

بردلیقانلی ایله لبیبه بیننده معاشقه باشلامش ! شاشیله جق شی ... هایدی قیز ، سنی مقتضاسی بر جهالتله ونفسنجه غیر قابل تفسیر بر سائقك حکمنه مقاومت ایده میه رك بویله بر جرأته بولنمش اولسون ... یا او دلیقانلی .. اوده دیمك قیزی سوییورکه بینلرنده بویله بر سوزش مکانه آچیلیور . . . دیمك لبیبه ده سویله جك مزیات وارمش ! اوده حالنجه جلب انظار محبت ایده بیلیورمش ؛ دیمك همشیره سی سویله بیلیرمش !.. ایشته سولمش بیله ...

مفتونك ایلك حدتی یواش یواش زائل اولدی . ذهنی بو معاشقه یی خوف ایدیله جك

بر حادثه شکلنده تلقیدن تبعیده اوغراشمه‌یه
باشلادی . همشیره‌سنك عاشق زنگینجه
مناسبتلی برشی ایسه بو محبتی برشکل مشروعه
دوکمك قابلدی . بر نکاح ارقه‌سندن بر دوکونه
لبیبه‌نك استقبالی تأمین ایدلمش اولاجقدی .

مفتون بر سیغاره یاقدی . دومانك ، مرمر
طاولرینه آندیرر ماوی حلزونلری بر صولغونلقله
اونلرك بطئی بر صعودله درلو اشکال آلارق
یوکسه‌لیشلرینه ، الك اوفاق بر جریاندن بیله
متأثر اولیشلرینه وثنی انظارله دوشونیوردی :

— بن لبیبه‌یه دها تام «قوکتری» درسی
ویرمه‌دم . او کندندن مأمول ایدلمز بر جسارتله
قومشونك اوغلنی نصل آولادی !.. عجبا
کیتمك ، کزمك ، سویلك ویا ، خصوصاً بنم
یارم یمالاق اکلاتدیغم حسن اطوار درسلرینك
بو امرده بر دخلی اولدیمی ؟ های های ..
بن قیزه ظرافت ، نزاکت مشق ایتمه‌یه ایدم .
او کندینی بویله چار چابق بکندیره‌جك حرص !
او پاپاچولقله اونی زور سوزه‌رلر . کرچه
قیزده دکل ینه بن ده ... حسن اطوار ، ظرافت

ادا تعليم ايتمه‌نك آلمسز قيزلرى كورلاشدرمقده بر تأثيرى فائده‌سى اولمسه هيچ آمريقاده كمال اعتنا ايله كوزلك مكتبلرى آچارلر ، ملاحت درسلرى ويررلرميدى ؟ ايشته نمونه‌سى … بن لبيبه‌يه درس ويره‌لى دها نه اولدى ؟ قيز فيض تدرسنى كوستردى .

نتيجهٔ تدريسندن متولد ظن ايتديكى بو حسن موفقيتدن طولايى مفتونك نشئه‌سى كيده كيده او قدر تزايد ايتدى كه همشيره‌سنى لطفاً سوه‌ن او دايقانلى‌يى بولسه ايكى ياناغندن شاپر شاپر اوپمكدن كنديني آله‌ميه‌جقدى …

همان لبيبه‌يى چاغره‌رق استيضاح ماده ايتمك ايسته‌دى . صوكره ينه دوشونه‌رك بونك هنوز وقتى اولمديغنى تسليم ايتدى .

مفتون او صارى كوشكك صاحبنى بر آز طانيوردى . قاشيقجيلر كهياسى قاسم افندى حقنده چوق سوز ايشتمش فقط بونلرك هيچ برينى سمع اهميتله دينكله‌مامشدى . شمدى او ذاتك لبيبه‌يه قائن پدر اولمسى احتمالى ميدان آلنجه بو بابده تعميق تدقيقات لازم كليوردى .

قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی ... مفتون بواسمی
آغزه شیشکینلك ویرەن قاشیقجی تعبیریله ،
سوکره انسانك کوزلری اوکنه چاقشیرلی ،
صالطەلی ، بلی قوشاقلی ، باشی آبانی صاریقلی آغیرباشلی
مهیب بر ذات کتیرەن « کهیا » خواجەلره قاپیلره
تکرار ایتدی . قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی ...
قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی ... بالسرعه
دیزیلن شو برقاچ کلمەده مفتونك قولاقلری ایچون
ناقابل انسیت بر آغیرلق واردی . قاشیقجیلر
کهیاسی دها طوغریسی ، دها اوزون تلفظیله
کتخداسی قاسم افندی . مفتون برصنفی ، بولقبی
بواسمی اون ، یکرمی ، اللی ، یوز دفعه تکرار ایتسه
آهنك سمعنی طیرمالایان او برصیره الفاظك
ثقالتی ، برودتی ینه زائل اولمیه جق ، بوکا آلیشمیه
جقدی . . اوبله اما قاسم افندی ایچون میلیو
دینیور . . لقبی نه قدر ثقیل ، اسمی نه درجه
صغوق اولورسه اولسون . . . شو « میلیونر »
صفتی بتون او ثقالت وبرودتلره برصفوت ملك
ویرمیوردمی ؟ فقط قاشیقجیلقله میلیونر اولمق . .
بوده شایان تدقیق بر مسئلهٔ غریبه . . . هم ؟

اولورسه اولسون حریفك ثروتی تواتراً ثابت ...
لیبه‌یی برمیلیونر زاده‌یه ویرمك . باقکز حاسبه
نصل ده انتخاب ایتمش !.. پاصاقلی قیزلرك قوجه‌دن
طالعی اولور دیرلر ... بو نوع قوجه قاری
سوزلرینك‌ده بعضاً صحتلری تبین ایدییور ...

مفتون او کوندن اعتباراً قاسم افندینك
ماضیسی حالی حقنده تحقیقاته کیریشدی . قصابدن
بقالدن ابتدا ایله قاشیقجیلره ، کهیانك استانبو-
لده‌کی محله‌سنه قدر توسیع تدقیقات ایتدی .
اون کون قدر دوام ایدن بو تحقیقاتی نتیجه‌سنده
خیلی شی اوکرندی . جمع ایده‌بیلدیکی معلومات
شونلردی :

قاسم افندی جداً ذی ثروت فقط شیشه‌یی
طیشندن یالایان طاقمندنمش . جیمریلکی ،
طمعکارلغی محله‌سنجه مثل سائر حکمنه کیرمش .
قاشیقجیلری همان قورو بر نامدن عبارتمش .
بو صنعتیله ثروتی بیننده هیچ بر مناسبت یوقمش ...
قازاندیغی پاره‌یی فائضدن مرابحه‌جیلقدن قازانمش .
نقودی سکسان بیك لیرادن زیاده تخمین ایدیلییور-
مش . علی روایة بیچاره اکثری زمان اکمك

بەنزله قارین طویوروومش . یکرمی بر یکرمی ایکی یاشنده قدر ماهر بك اسمنده بر اوغلیله کاینالك بر قیزندن باشقه وارثی یوقمش . . . اختیارجغز کوزینی یومنجه اوقدر ثروت بو ایکی اولادینه قاله‌جق . قاسمده‌ده یاشی یکرمی‌یه یاقلاشمش . بر آیاغی چقورده دیمك . قیز ثابت عفیف ایمش . نه سیر بیلیرمش نه سیران . . . فقط اوغلان خوواردا مزاج بر شی ایمش . اسرافندن طولایی پدری کندندن بك ممنون دکلمش . اوغلانك بك یوزی کوزی آچیلمه‌دن حلال سوت امش بر قیز بولوب باش کوز ایدی ویرمك نیتنده ایمش .

مفتون بونلری خبر آلدقدن صوکره یالکز لیبه‌یی ماهره ویرمکله قالمه‌یه‌رق قاسمك قیزینی‌ده کندی آلمق فکرینه قدر توسیع امل ایتدی . کندی اوخانه‌یه کوکی همشیره‌سی‌ده کلین اولدقدن صوکره اختیار قاسم کوزلرینی یومی ویرنجه او ثروت جسیمه‌دن خارجه هیچ بر شی صیز- میه‌جقدی . بتون او آلافرانقه‌لق ابتلالرینی ، ... ... لرینی موقع فعله قویه بیلمك ایچون مفتونك

بویله بیوکچه بر ثروته احتیاجی واردی . باخصوص قائن برادری ، یاخود انشته‌سی اوله‌جق ماهر بکی ده بوظرافت و آلافرانغه‌لق فکرینه تشریکه موفق اوله بیلیرسه خوواردە مشرب قائن برادر ایله ، شیق مزاج ، انشته هرایکیسی اوثروتك باشنه کچوب ده بویله توحید فکر وامل ایله ایشه چکی دوزەن ویررلرسه نه مسعود بر عائله تشکیل ایدلمش اولور .

مفتون بو خولیالرینی کیده کیده اویله بر رنك جدیته صوقدی که همان همان بوایشه پیشمش قورتارلمش نظریله باقیوردی . عجبا قاسم افندینك کریمه‌سی کوزلمیدی ؟ یك کوزل ده اولمسه او بیکلرله لیرالرك ، سوق نشئه‌سیله یوطولیه‌جق چرکینسی تصور اولنور ؟ قیز نه قدر نازیبا اولسه مفتون ینه اونی بر نسخهٔ سعادت کبی اوپوب باشنه قویه‌جغنه یمین ایدییوردی .

فقط کیفیتی نصل تعجیل ایتملی ؟ ایشه نره‌سندن باشلاملی ؟ مفتون برقاچ کون ده بو نقطهٔ مهمه‌یه صرف ذهن ایتدی . یکیدن ایشه

باشلامق لازمی یا ؟.. ایشته لیبیه باشلامش . بو باشلانانی بر حسن نتیجه‌یه ایصال ایتملی ...
مفتون بر شیئه چوق تعجب ایدیوردی . ماهر بك کوپ قدر لیبیه‌یی نصل بکنمش ! بکك بو انتخابندن « استهتیك » نقطه‌ی نظرندن تمییان بك زور دکلدی . ماهره خطاباً مفتون کندی کندینه دییوردی که :
— وای بکم وای !.. سن اون کوینك ، قنار باغچه‌سنك ، قوش دیلنك ، حیدر پاشانك کوزینی چیقارده کل لیبیه‌یی بکن ... وای ذوق غیر سلیمنه طورپ صیقدیغم دلیقانلیسی وای ... بزم عائله‌یه بویله بر سعادت توجه ایده‌جك اولنجه عکسی شیطان بویا بکك کوزلری پرده‌دار اولور . بو طولوم کبی قیزی کوزل کورور .
مفتون براز دها دوشوندی . محاکاتك بو جهتندن بردن بره نظر اندیشه‌سی اوکنده یارلر ، اوچورومل پیدا اولیوردی . ماهر بکك لیبیه‌یه اولان محبتی کچیچی بر هوسدن عبارتسه ؟.. قیزی بك یاقیندن کورمیوب اوزاقدن پك کوزل بر شیئه بکزتمشسه ؟.. یاقیندن کوردیکی

ساعتده بوعشقی نفرته تحول ایدی ویرسه ؟ .
ایشته او زمان مفتون ایچو بتون بو ثروت
خولیالرینه ، قاچ کیجه‌در خواب استراحته بدل
کوزلرینی قماشدیران او لیرالره ، او دمت دمت
بانقه قائمه‌لرینه الوداع دیمك لازم کلیوردی ...
شمدی نه یاپمالی ؟ او ثروتك جسامتیله
متناسب بر دولاب چویرملی که مقصده وصول
میسر اولسون ... ظرافتی چاغیرەرق لبیبه ایله
ماهر بك بیننده آتش آلان محبتك پیدا اولان
مناسبتك درجه‌سنی اکلامق آکا کوره بر پلان
قوللانمق ایسته‌دی . تعاطی اولان محبتنامه‌لر
مفتونك النه کچسه ماهرك قاچ پاره‌لق عقلی ،
بالخصوص لبیبه‌یه قاچ قراطه‌ خالص محبتی اولدیغنی
اکلایه‌جقدی اما بو مکتوبلری نصل الده
ایتملی؟ مفتون ، ظرافت آبلایه ایسته‌دیکی قدر
تأمینات اعطاسنه حاضردی . لکن آشجی قادین
عقلی بو ... یا بی‌لزوم بر توحشله لبیبه‌یه کیدوب :
— مفتون بك مکتوبلری طویمش ... بکا
چاغیردی آخرت سؤالی صوردی ، شمدی بز
نه‌یاپه‌جق آیو ؟..

دیرسه، طبیعی قیز قورقه‌جق . مسعودانه آچیلان بوبابده معاشقه‌یی قاپایی ویره‌جك . ماهر بك‌ده اورکه‌رك چکیله‌جك ... کوزله‌جیرکنه باقه‌رق کوکلی بو درجه‌ده سهل‌الاشتعال اولان او دلیقانلی همان دیکر برقیزی سومکده چوق تأخر ایتمه‌یه‌جك ...

بوقدرمهم برایشاك ظرافت آبالانك عمرینه التجا ایله کورولمه‌یه‌جکنی مفتون اکلادی . بو خصوصده النیلك وساطتنه مراجعت قابل اولسه معاشقین بیننده‌کی مکتوبلر بوروم قیزی معرفتیله تعاطی اولنسه؟ . مفتون کان کیدن محبتنامه‌لری اوقوسه! اوغلان قیزه قیز اوغلانه نه دییور ؟ اساس معاشقه‌یی اکلاسه بو محبت فرلداغنك مانیوه‌لاسنی الله کچیرمش اوله‌جق. اوغلانه‌دام، قیزه جوش دییه‌رك بوایکی سودازده‌یی استه‌دیکی طرفه سوق ایده‌بیله‌جك اما کیفیتی شو ارزو ایتدیکی دولاب تدویره صوقمق بیوك مهارته ، متانته توقف ایدییوردی .

مفتون کونلرله دوشوندکدن صوکره نتیجهٔ تفکراتی اوله‌رق آتیده‌کی قرارلری اتخاذ ایتدی:

اولاً : معاشقینك پوستەجیلنی وظیفەسنی الیبه كوردرمەنك بریولنی بولمق .

ثانیاً : ماهر بكه كندینی تقدیم ایتدیرەرك بوذاتله دوست اولمق ...

ثالثاً ، مكتوبلرك قرائتدن پیدا ایدەجكی معلوماتی سرمایهٔ دسیسه اتخاذیله لیبەیی زواللی ماهرە درهم حساتدرمەنك قولاینی الده ایتمك .

بركره قاسم افندینك قیزی مفتونه لیبەده ماهرە نكاح ایداسونده اوتەسی قولای ... نكاحده كرامت واردردیرلر . بوكرامت تأثیریله اوغلان لیبەیی بكنیرسه بكنسون ... بكنمزسەده كندی بیلیر ! چونكه قاسم افندی كبی طمعكار بر آدم ، اوغلنی اوچ درت دفعهاوالندرمز . انجق بر دفعه اولاندیرر . چیركین كوزل آلنان ایلك زوجه ایله كچینوب كیتملی ...

§

مفتون قاشیقجیلر كهیاسی قاسم افندی حقنده تعمیق تحقیقات ایچون بركون ارەن كوینده ینه بقاله مراجعت ایتدی . بقال اوزاقدن شیق

مفتونك دكانه متوجهاً ورودینی کورونجه چراغنه خطاباً :

— آپوستول قریته قریته شو قارشیدن الاورەن آلافرانغەقوناغك بكی دغولی !.. لاقین کیمسه بیلمز اما بو بکك بر غوزی ایی ، بر غوزی قوتو غوریو غالبا ... چونکه غوزلك تك قوللانیو ... طمعكارلغندمیدر نەدر ؟ غوزینه کنارسز تك بر جام صیقشدیریبو ... چیفته غوزلك قولانسه دها یراشیقلی اوور یا ؟.. غوزلك برینی قوللانوب اوته کنی بطاله اورمق دهموده میدن اکلاشیلماز آ... هر بری بر درلو ظریفلك طوتدرمش کیدییور . . بقاله بورجنی ویرسونده غوزلكی نه شکل قوللانیرسه قوللانسون اوده بکا درد دغولیا !.. ایشته باشنی دیکدی بوطرفه کلیو ... آلیشه ویریشه هر زمان اوشاغی غوندووردی . بو غون کندی کلیی نه معنا اوله عجب ؟.. کچن غون غوتوردیغك قازنەنك یرلی مقارنه سی اولدیغنی اکلادیلرمی که دیرسك ؟.. اوغلان یرلی مقارنه یی میلان مارقه لی صندیغه قوی ده غوتور دیمدیمیدی ؟

آپوستول — اوسته بوراده برلکده مارقه‌لی صندیغه قویه‌بلمیدی ؟

مفتون دکانه کیره‌رك :

— بون‌ژور بقل اغا ! ..

— بون‌چورناك خیرلی اوله افندم ...

مفتون محترزانه نظرلرله اطرافنه باقه‌رق :

— بقال سزدن کوچك بر « رانسه‌نیمان » المق ایسترم ...

— (استغرابله) یاغلی سلیمانی دیدك ؟؟..

— خیر ... « رانسه‌نیمان » دیدم ... هیچ فرانسزجه اکلامازمیسك ؟ ..

— فرانسزجه آغناسه‌م بونده بقاللی اولوردم آی افندم ؟ .. بانقه‌یه کاتبلکه کیروردم ... بزم بیلدیکمز فرانسزجه « بون‌چورنا » بون‌چورنایه قارشی کل . مرسی . چوق سوم ویره‌سی ... مانجه‌ك بول اوله .. ایشته بوقدر ...

— سندن بعض معلومات آلمق ایسترم ، کچن کون اوته‌کی بقاله صوردم ، اونك ویردیکی ایضاحات کافی کلمدی ...

— شو اوته‌کی شیشمان بقاله‌می ؟.. او حریف

مشـتری قاندیرمه‌دن غیری ... ایویر زیویردن باشقه نه‌بیلیر ؟ بر آغنایه‌جغك وارسه بکا صورکه سکا لایقیله جوابنی دییه‌یم ...

— شو آشاغیکی سوقاقده صاغ کوشکده اوطوریورده قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی دینیلن براختیار وار ، اوذاتی طانیورمیسلك ؟..

بقال ایکی النی یوقاری قالدیروب رد اشارتی ویره‌رك :

— آمان اونی باغاسورمه ... او عمرتورپوسی حریفی باغا دانشمه آیاخاریکی اویه‌یم ... چوق علم خکاره صاتاشدم ، فقط بویله‌سنه بولاشمه‌ندیم ... اومشتری ده‌غول غونول عذابی ... وقتی اولسه شورایه اوطوروب آلدیغی پرنجی دانه دانه صایه‌جق ... اونك آقصاتاسندن کله‌جك کار بندن اوزاق اوله .. هله آلله‌ه شکرکه هرسنه بوراده ده‌غوللر ... بوسنه یکی غلدیلر ...

— کوشك کندینك دکلمی ؟

— کندینك ... بریسنه فائضلن پاره‌ویرمش .. بشیوز لیرا ... بورجلو بو پاره‌یه قارشیلق رهن اوله‌رق او کوشکی اختیاره سنك آغنایه‌جغك

(استللاق) ایتمش ... دها تورکجه‌سنی ایسترسه‌ك سندات قاپوسنده کوشکی اوزرینه یخمش، چویرمش. دوبه‌دوز فراغتنی‌ویرمش .. کل‌زمان کیت زمان فائض اوزرینه فائض قونمش ... بر اوقومش افندینك باغا اغناندیغنه باقارسه‌ك فائض اوزرینه‌یوخلنه‌یوخلنه‌قوصقوجه‌مرکب اولمش ... بو حسابه مرکبلی فائض دیرلرمش ... بورجلی بو آغیرلغك آلتندن قالقه‌مایجه اختیارده بشیوز لیرا ایله بیك لیرالق کوشکی ضبط ایتمش ... وار کیت ایشکه غیریق ... بو سنه قاسم افندی کندی کلوب‌ده بوکوشکده اوطورمیه‌جقدی‌یا ! ایلك‌یازدن کیرایه ویرمکه صاواشدیلر . سکسان لیرادن آغیز قوللاندیلر . سن کل بیك لیرالق بەرخانه‌یی بشیوزه ضبط ایت ... ایلك آغزه کرالغنه سکسان لیرا طلب ایت ... باخه باخ اختیارك قوللاندیغی عقله‌باخ.. آلتی سنه‌ده بشیوز لیرایی‌ینه کیری‌یه آلمق. قاسم‌افندی‌ایچون زنکیندر دییورلر . بویله انسان زنکین لنوب یاغلانمازده بنمی‌یاغلانیرم؟.. برقاچ کیراجی‌کلدی، اللی لیراقدر ویردیلر. سکسانه یاناشان اولمدی

اختیارده عنادینك اوزرینه موم دیكدی اویله
قالدی. لافدن برپاره آشایه ایمدی . یاز ایلربله
یشك كوشك بوش طوره جغنه كندم كیدر تبدیل
هوا ایدرم فكریله بورایه كلدی قاچ آدم سنه ده
قاچ . . . قیو صویی ایچدكدن كالی ، اوهوانك
تبدیلندن وجوده نه خیر كلیركه . . . كچن غون
بوقاسم باغاینه كلدی. لافه دقت ایت عقلك اوته كی
قاسمه قاچسون . او ، تشرین اولك تمام یكرمی
آلتیسنده كلیر . . . اوده برصغوقاق مردندریا ؟ . .
شمدیشك اونی لافدن طیشاری ایده لم. ایكی قاسم
بریرندن آیرد اولسون دهیی برینه افندی دییورم .
اغنایون آ . . افندی قاسم كچن غون باغابورایه كلدی .
شورایه اوطوردی . بش پاپاغیله هاحسابلر
هاحسابلار . . . لاف دیمكه وقتی یوق كه عقلینك
ایچی بتون فائض طولو . . . برآره یوزمه باخدی .
پارناخلری طوردی . بقال دیدی : سرمایه یه
لزوملك وارمی؟ یوزده قاچ فائضله پاره قالدیرییوك؟
لافك دقتنده اولیوك آ؟ اختیار بنی قارمانولایه
صوقه جق . . . یوزلیراپاره ویره جك. ایكی سنه ده
بش دفعه سند دكشدیره جك. فائضك آغیرلغیله

کوت دەیی یامی قیرەجق ... صوکرا دکانك مالی مرکبەیو کلتەجك . أرەن کویکدن بقل بدوسك نامی نشانی قالفەجق .. دوستلغی آغنایوك آ ... بو اختیاردن سن دەپارەمی قالدیرەجقسك بك افندی؟. اکر (استللاف) ایدەجك املاکك وار ایسە اختیارك اوزرینە دوندور . کری آلیرم دەیی مراقدە اولە ... آناخنارلری تسلیم ایت ... اوزونتودە قالمە غیریق ... اونك اوزرینە کچن مل اوراق صاحبنە کیری دونمز ...

— خیر پارە آلەجق دکلم . برچفتلکم وار دە قاسم افندی التزام ایتمك طلبندە بولیور . اوندن طولایی حال و شانی براز اکلامق ، سوزینە صاغلامیدر ، دکلمیدر ، بیلمك ایستیورم ... قاسم افندینك براوغلی وار اونی طانیورمیسك ؟..

— شویلە براز طانیورم اما دریندن درینە آشنالغم یوق .

— قاسم افندی پك زنکین دییورلر . اصلی وارمی عجبا ؟

— اوکا اینان . زنکینلکە ... زنکین ... شوفصولیە چووالارینی غوریورك آ . اوندەکی ایرا

بو بنده‌کی فصولیه‌دن برکتلی ایمش. اون پا ناغبله حسابلار حسابلار، ینه بر درلو مالنڭ صاییسنی بیله‌مزمش . . .

— صوکره ینه کوروشورز انشاءالله... شمدیلك «اوره‌وار» پدوس آغا . . .

— سلامتله افندم . . .

مفتون چکیلدکدن صوکره بقال چراغنه:

— ینه آلافرانغه بر لاف ایدوب طالادی ده کیتدی، نه‌دیدی؟ سن آغایه بیلدکمی آپوستول؟

آپوستول، اوسته‌سنڭ بو سؤاله یالکز اوزونجه بر صیرتمه ایله «ساکانه» جواب ویردی.

بقال باشنی ایکی طرفه صاللادقدن صوکره:

— بن ده طوردم ده بوجهیلدن لاف سیوال ایتدم .. اولمه تورکجه‌دن نه‌خبر وارکه فرنکجه‌دن آغایه‌جق . . . برقاچ سنه اول بوراده یالیڭ قات اودباللی براوروم ملولاشیر ایدی. کاٸنه‌اوه، اوروم دکل ایمش ده فرنك ایمش. بقالکز اما اوروم ارمنی‌یه فرنکدن آییرد ایده‌ریك... مارسیلیالی ایله مارصو-وانلی بی طانیریغ اصلك باغا لزومی یوخ آ... تورکجه‌یی ده ضررسز سویلردی. بوغ ز ناغا کلدی،

مدنيت غوندن غونه ايلري واريور . بوندن
صوكره فرانسزجه‌نك بقالره لزومى اوله‌جق .
كل سكا اوسته بودوس اوجوز فياتله فرنكجه
اوكره‌ته‌يم ، ديدى . . .

اوكره‌نه‌جكمدن ده‌غول ياهله بريول آغزينى
يوقلايه‌يم ديدم . نه فيئات ايسته‌يون ديه‌صوردم .
صباحدن صباحه فصوليه پيازيله صارداليه ايله
هرنه ايله اولورسه اولسون قارنمى طويور . اوكا
قارشيلق فرانسزجه‌يى صوكى ايدوب آغزندن
آشاغى آقيده‌يم ديدى . او ، اكمك پينره‌ده راضى
ايدى يا (جهـالتالك) بويا بن او زمان نه‌ميت
ويرمدم . فرانسزجه‌نك بويله بر غون بقالره
چاقالره لزومى چيقه‌كله جكندن او زمان كيمك
خبرى واردى ؟ .. درت بش سنه اول فرانسز-
جه‌يى اكمك پينره اوكره‌ديورلردى . اوزماندن
شمدى‌يه‌جك بولسان كيم بيلير نه قدر اوجوز-
لامشدر ؟ .. نه ايسه آپوستول زوزكلى برطرفه
قويه‌لم‌ده ايشمزه باقالم ... شو شمدى كيدن
آلافرانغه‌شيق‌بك غالبا أولنيو ... مروتلنه‌جك .
اختيار قاسمدن دوغون پاره‌سى قالديره‌جق ظن

ایدرم ... صانکه قورنازلق ایدییوده ایشی بزه
آچییو... پاره‌سی بول بوله‌مامش کبی غوزیکیه..
بز آدمك قیافتنه قانمایز جانم... سنوی کوزلکی
آلتون قوردونلی نه افندیلرده دلبانیروق، سوزم
اوغاسانکه چیفتلکی وارمش‌ده قاسمه التزامیله
ویره‌جکمش... قاچ اورادن آمان اولانله قازنم
طوغ... قاسم چیفتلك ایشنه کیریشمز... صوالی
یاقوراق کیدر. یاصولاق کیدر. چکرکه اوارده
بوجك اوشر. محصول ایشینك بیك درلو دردی،
خسته‌لغی واردر. قاسم بویله آلاجه ایشه کیرشمز...
جانم او شیق بکك چفتلکی اولسه غوزلکی تکمی
قوللانیر؟.. برقاچ غروش ویرده او بر تکمی‌ده
طاقینیر جانم... ایش اکلاشلدی که او شیق بك
هر نه سببله اولورسه اولسون قاسمدن پاره
قالدیره‌جق... بو کنج حریف بر یول قاسمله
پاره معامله‌سنه کیریشیرسه غیریق ألندن پاره
آلماز... قاسم اونك آوجنده برشی قویمازکه
اوده بقاله ویرسون... دفتری کتیر. بورجی
حسابلایه‌لم... یکون اوچ یوزی آشارسه...
یارین صباح همان شیقك کوشکنه سه‌یرت...

ه اوستهم صله یه واره جق. پاره لری ایسته یو...
دی...

§

مفتون بر ایکیشر کون فاصله ایله دیکر
بقالی، قصابی، اکمکجی یی سائره یی ینه بر دفعه
طولاشدی. فوق المأمول ایشه یارایه جق بعض
معلوماته دسترس اولورم خولیاسیله بویله
تحقیقات مکرره دن بر لو کندینی آله میوردی.
فقط بو تحقیقات سایه سی قاسم افندینک
خستندن، ثروتندن باشقه کندینه بر شی
اوکرتمدی. مفتون مستقبلده کندینه قائن پدر ایتمکه
عین ایلدیکی قاسمک خسته جبر یلکنه دائر اصنافک
شونک بونک دهان تفییضندن روایات مبالغه کارانه
اسنادات عجیبه ایشیتدکجه اختیاردن متنفر اولمیور
بالعکس اوکا محبتی آرتیوردی. خساستی نه درجه
شدید اولورسه اولسون ثروتی ده اونسبتده زیاده
اولمق طبیعی دکلمی؟..

قائن پدرلک بو ایکی صفت یاخود فضیلت آزیلده می
اوکره نیلدی. خست، ثروت... فقط بو ثروته
یاناشمق ایچون مفتونه بر خیلی عمل خدمتی کوره جك

ماهر بكك اوصافنی ، میانی ، انهماكنی ، صغیر
برصورت جدیده‌ده تحقیق لازمدی . بو ایسه قصاله
قصابه مراجعتله قابل اولیوردی . [illegible]
ماهره پروانه اولمق یاخود صور آخرله کندیسیله
مناسبت پیدا ایتمکدن باشقه چاره یوقدی .

قاسم افندینك كوشكی کندی خانه‌لرینك ایكی
اوچ كوشك آشوریده ایدی . اورایه قیصه بر ال
طوربالانجه بر دلیقانلینك کیروب چیقدیغنی [illegible]
بعضاً کوریوردی . ماهربك عجبا اومیدی ؟

بر کون پنجره‌سنك اوکنده بكلدی قاسم افندینك
كوشكندن او دلیقانلی چیقارکن الفی چاغیردی
همشیره‌سیله مکتوبلاشان دلیقانلینك او اولوب
اولمدیغنی صوردی . روم قیزندن جواب تصدیق
آلدی . مفتون کندی کندینه :

— بو ایسه ایش قولای . خیالجه برشیئه
بکزه‌ییور . پروانه اولمغه لزوم یوق ... سوقاقده
قارشی قارشی‌یه تصادف ایدنجه قومشولق خاطر
نوازلغنه استناداً برسلام ویررم . ایکنجی تصادفده
ارزوی الفتی براز دها ایلری کوتوره‌رك برایکی سوزده
سویلرم . طانشمش اولورز بیتر کیدر .

قاسم افندینك كندینه تصادف ایدرسه‌م كیدر اونك‌ده ألنی اوپه ویررم . . . اسلاملقده قومشو عادتا یاریم اقربا صاییلیر . . . اختیاری كندیمه ایصندیره بیلیرسه‌م ایش دها یولنه كیرمش اولور .

او كوندن صوكره ارتق مفتونك ایشی پنجره اوكنه اوطوروب قاسم افندینك مخدومی ماهر بكك خانه‌دن ساعت خروج ودخولنی تدقیقه منحصر قالدی .

صباحلری ایركندن بابا اوغل أودن برلكده چیقیورلر . شندلفره قوشیورلردی . برقاچ دفعه مفتونده آرقه‌لرندن شتاب ایتمشدی . محترم قومشوسی قاسم افندینك الندن پنبه بیاتله‌یه بیلمك ایچون اوچنجی موقعه اشتیارلقندن غیر مأمول برصولتله جان آتدیغنی كوروبجه مفتون آلارغه‌ده دونه قالدی . چونكه بزم شیخ ایكنجی موقعده پك تنزل ایده‌مه‌یه‌رك برنجی ایله كیدر كلیردی .

مفتون پارسده‌كی ترزیسندن كتیرتدیكی البسه‌سی ، ظریف فانلری ، تپه‌سی آلتون كرملی باستونی ایپك چورابلری ، روغنی اسقارپینلری

على الخصوص تك كوزلكله اوچنجى موقعده كيدوب برباغچه وانله بر زنجيرك آرەسنه صيقيشه‌يازدى. الك صميمى شكايات متأثرانه‌سنده فرانسزجه سويلمك معتادى اولديغندن او لسانله ديدى كه:

(صيجاق هوالرده «منازرى» كى قورقان بر محله كيدوب يارىم ساعت كچيرمك امكانى نه مدهش شى!..)

مفتون صهريتى ارزوسيله ياتوب ياقلديغى ذاتك شرف ملاقاتنه مظهريت ايچون اوچنجى موقعه اوطوريشى ولو يارىم ساعتجك اولسون «منازرى» تعبير ايتديكى اوقوميانجيلرله وقت كچيرمكى بر دلو كوزه آلديره‌ميوردى. حالبوكه قوقارى، بو قصابانه تمايل كوزه‌ده كوريلمه‌يوب اوچنجى موقعده اوطورمغه راضى اولسون. حالبوكه جزئى، موقت بر مدت ايچون هر راحتسزلغه تحمل ايتسون... لكن اشدن دوستدن، دها فناسى مستهزى دشمنلردن بعضلرى مفتونى اوچنجى موقعده كوردكلرنده كنت بر تيلرز اوچنجى‌يه بو سرعت سقوطنه نه معنا ويردلر؟
حاليوكه صاحب قاشقجيلر نياسه‌ى نه‌دن...

ایچون بودرکه یه دوشدیکنی کیمسه بیلمز ... بو حرکتنك بر قورنازلق مانوراسندن عبارت اولدیغنی اکلاماز ... همان :

— آلافرانغه بك مانغری توکتمش. اوچنجی موقعده کیدوب کلیور ... اقشامه صباحه ارن کوینده حیدرپاشایه یایا سفر ایده‌جك.

دیرلر . حال بوکه ایکی افندی مانغرك توکنمسندن مصوبیت ، بویله بر نتیجهٔ مؤلمه‌دن صیانت نفس ایچون بودولابلره کیرییور لکن کیمه اکلادیرسك ؟

مفتونك آیاقلری بر درلو اوچنجی موقع واغونلرینه یوریمدی . ینه برنجی‌یه آتلادی . آل قدیفه کنیش مندرلرك اوزرینه قورولدی . فسنی چیقاردی آیاغنی آیاغنك اوزرینه آتدی . وجودینی بر آز چارپیتدی . راحت بك راحت بر وضعیت آلدی . بولندیغی قومپارتیمانده کندندن باشقه کیمسه یوقدی . بیلت امورلرینك یکدیکرینی تعقیباً کان مفتشلرك او کوچوجك مقوا پارچه‌سنی دلهشه قالبور . چوپرن قونترولجیلرك ازعاجاتندن قورتولمق ایچون بیلتنی یانی باشنده‌کی بوش محله

قویدی . مأمور مفتش هر کیم کاسه مفتوز یا مخیله یاق
بالاراثه بر اشارتله هر زحمتدن خلاص اوله جقدی .

ترن کیدییوردی . بزم شیق ، واغونك
خفیف صارصینتیلرینه تسلیم وجود ایتدی ...
ویانق ایکن مخیله سنی ، اویقوده رؤیاسنی خ
قاشقجیلر کهیاسنك ثروت بی نهایه سی اشغال
ایتدیکندن سکسان بیك لیرالی حالم معناداراولسوز
أبله سوملك ارقداشلق نیتنه کوزلرینی قپادی ،
دالمق ایسته یور ، فقط بك دالامایوردی . او سکسان
طقسان بیك لیرا صرتنه جه بریردن دوکولیورمش .
ینندن آشاغی یه بار بار زر بوشانیورمش نوعندن
قابیلدیغی شدت خیال تعاملیله وجود تونه بانه
اولدیغندن بولندیغی حضورده کندینی قابیصغر
صویه آتی ویرمشلر ظن اولنه جق رعشه لر ایچنده
کوزلرینی آچیور . فقط مهابتاً نه یه اوغرادیغنی
بیله میه رك هنوز نظر وهمندن زائل اوله میان
او آلتون شلاله سنك بتون التماعات جان فریبنه
طوغری ینه عرض روی تعبددن کندینی
آله میوردی .

ترن کوز تپه یی کچدی . قزل یولی موقفنده

طوردی . کیرنلر، چیقانلر اینجه‌لی قالینلی بورولر، چاکلر ... « تمام » فریادلری هپ بو کورولتیلر، مفتونك آلتون رؤیاسنی او کوزل خولیاسنی اخلال ایدییوردی . آز یجق یرندن طوغرولدی . کندی کندینه درین بر صدای شکایتله :

— اوف بونه قدر کورولتی ! . . .

دیدی . صوکره بردنبره قاسم افندی‌یی دوشوندی دوداقلرنده عجیب بر تبسم پیدا اولدی . ثروتی مفتون کندی سعادت حیاتی ایچون اساس خیالات اتخاذ ایتدیکی اوذات ، یعنی قاشیقجیلر کهیاسی شمدی ، آدم آدم اوزرینه برقومپارتیمانده قوپ قوری بر تخته پیکه اوزرنده مخدومیله یان یانه یاخود قارشی قارشی‌یه بولنیورلر ، کیم بیلیر نه قدر سیقیشدیریلیورلر ، نه‌قدر ایتیلوب قاقیلیورلردی ؛ مفتون اکنه بو یینه او توردیغی بر غلمانسیقیلیوردی یا زواللی قاسم افندی اوراده ، اوچنجی موقعده نه‌یاپسون ؟ . . . دنیانك حالنه‌باقیکز ؟ بی‌چاره قاسم افندی یمه‌یه‌جك ، ایچمه‌یه‌جك ، اون پاره بش پاره ایچون تعاملاً بتون اصنافله چکیشه‌جك هرکیمکله معامله‌ده بولنسه ، قاچ پاره قیرپمق مقصد

سینه‌سیله ذهنی لاینقطع اعمال دسائسله مشغول اوله‌جق . . . بوبله اوچنجی موقعلرده ، دتعفن یوجیلر آره‌سندن کیدوب کله‌جك حاصلی استراحت رفاه یوزی کورمیه‌جك. بو اقتصادلر، وارلق ایچنده بو ضرورت ، بو محن بو مشاق نه ایچون بعدالوفات وارثلرینه بیکلرله لیرا براقمق ایچون دکلی ؟.. وارثلر، اونلر کیملر ؟ اونلرده [illegible] مفتون دکلی ؟ کریمه خانمك حصه‌سنی تماميله مفتونك دیمك ... قاسن برادری‌ده براز آیریجه کوریلیور . اداره‌ٔ امواله عجزی [illegible] تعیین ایدرسه اوکا اك یاقین اقربادن وصایت ایده‌جك کیم وار؟ ینه مفتون ...

قاسم افندی دیمك بتون بو ادیتلره، محرومیتلره مفتونه پاره براقمق ایچون قاتلانیور...

بزم شیق دعا ایدرکبی بر حس شکرانله الارینی قالدیردی . غیابی بر مودت شدیده ایله :

— ای مقدس اختیار . سکسان بیك لیرا نقد، و بو مقداردن افزون عقار ، سکاده بکانده یتشمزمی؟ آخر زمانکده، شو وقت شیخوختکده براز راحت یوزی کورمك ایچون [illegible]

بشیوز ایراسنی یه‌سه‌ك، واه بورکه ذره قدر اثر
انفعال کلمز. بونی سندن اسیرکه‌مم. بشیوز ایرای
آلتیوز ایرا حقکدر عافیت اولسون. حتی بیك
ایراده یسه‌ك ینه کوجنمم. سکا قارشی اولان
منتدارلغم ینه خللدار اولماز. دیدی..

ثروت حاضره‌سندن اختیاره مفتونك بویله
بلاریا. صمیم قلبندن بشیوز، بیك ایراسنی بخش
ایلمسی. او مقدار مبلغك اخذ وصرفنه مساعده
ایتمسی طوغریسی جان طایانماز فداکارلقلردن،
امثالنه تصادف اولنماز سماحتلردندی.

حیدر پاشایه مواصلت اولندی. واغونلرك
باسه‌مقلرندن دوکیلور کبی خلق طیشاری‌یه
اوغرادی. آچیقلی قوبولی شمسیه‌لر آچیلدی.
چافیللر اوزرنده بر چیترتی پیدا اولدی. اهالی
دکز جهتنه طوغری آقیوردی. جزیق اتکلی،
فستانی برالیله ارقه‌دن قالدیران مادامل، چارشافی
کلیشی کوزل صالیوروب سوپورتن خانملر، او
غلبه‌لق ایچنده بوغچه‌سنه چانطه‌سنه یول آچیفه
اوغراشان آدملر آره‌سنده، انکورلی صوف
بارودی جبه‌لی، آبانی صاریقلی آلی زنبللی بر اختیار،

یاننده بر دایقانلی یعنی قاسم افندیله مخدومی اونلرده کیدییورلردی . مفتون سریع آدیملرله سکه‌رك بو بابا اوغلك یاننه یاقلاشدی . اونلری یاقیندن کورمك تدقیق ایتمك آرزوسنه بردرلو غلبه ایده‌میوردی . بونلره سوقولدقجه صانکه بکسان بیان ابداعی مادیتدن طیران ایدن بوی امید وسعادتی استشمام ایدرکبی اولیوردی ؛ اشمئزازات وجهیه‌لرینی کوردکجه سوزلرینی ایشتدکجه حصول مقصدینه اشارات غلبه‌یه کشف ایدرکبی انشراحلر دویغیوردی .

براز یورودیلر . اختیار الندهکی زنبیلی اوغلنه اوزاته‌رق :

— یاوروم شونی آزیجق الدن آل . پك ترلدم .

دیدی . مخدوم بك پدرینك بو اخطارینی ایشیتمه‌مزلکدن کله‌رك بوری یی ویردی اختیار بر طور انفعال و انکسار ایله باشنی ایکی طرفه صاللادقدن صوکره طاشیمغه محکوم قالدیغی زنبیلی صیقی صیقی یه قولتوغنك آلتنه صیقیشدیردی . بر روی متوکلانه ایله تسریع خطوات ایتدی . لکن قولتوغنده‌کی زنبیلك ثقالتی مخدومنك برده‌نبره

صوکره صانکه برقاچ مثلی آرتمش کبی بی چاره نك بلی دها زیاده بوکولدی . . .

مخدوم بکك شو انصافسزلغی مفتونك جانی صیقدی . بیکلرله لیرا براقه جق بر اختیار پدره بو معامله ایدیلیرمی ؟ مرحمتسز اولاد زنبیلی او زواللی محترمك النـدن آلوب ده واپوره قدر کوتوری ویرسه ك نه اولور؟

بزم شیق ، اوغلنه قارشی اختیارك جسبی آووقاتلغنی ایتمکده ایکن آرقه دن قونوشه قونوشه کان ایکی ذاتك محاوره سی سمع دقتنی جاب ایتدی . شویله قونوشیورلردی :

— قواتوغنه زنبیل صیقشدیرمش شوکیدن پیر فانی بی طانیرمیسك ؟

— خیر بك طانیمیورم . اونلر غالبا بابا اوغل . بو طرفلرده بو سنه پیـدا اولدیلر . کچن کون اوغلیله یول اوزرنده بر مخف مجادله طوتدردیلر . « زنبیلی بن طاشیمام سن طاشیه جقسك » دعواسی اوغلان طوپوز کبی کوجلی قوتلی بر دلیقانلی . . . لکن نه دیرسك زنبیلی طاشیمیور . او یوکی باباسنه براقیور .

— طاشیماز آ!

— نیچون ؟ انسان او اختیارك اولادی [illegible] یدی قات یبانجیسی بیله اولسه ینه [illegible] الندن زنبیلی آلیرده طاشی‌یی ویرر.

— افندم اختیارده طاشی دییه اوغلنی زرو- لایه جغنه باقمکزشووادده ایریلی اوفاقلی بوقدر حمال وار . اونلردن برینی چاغیرسون . النه یکرمی پاره ویرسون‌ده طاشتسون .

— آبرادر زواللینك یکرمی اوتوز پاره ویرمکه بلکه وقت حالی مساعد دکل .

— وقتمی مساعد دکل ؟.. و اختیاره کیم دیرلر سن بیلیورمیسك ؟

— یوووق...

— اوکا آدله صانله « آلتون باباسی » حاجی قاسم دیرلر .. نقد سکسان بیك ایرایی [illegible] . همان بونك ایکی مثلی‌ده ایراد وعقار .

— دیمه برادر ...

— بن دیمیورم، بونی عالم سویلیور . بوقدر ثروت‌ده ینه یکرمی پاره، اون پاره ویرمامك ایچون اوزنبیلی ایکله‌یه‌صیقلایه کندی کوتورور!!!

— اویله ایسه طاشیسون، اوغلانه حق ویردم...

— قاسم افندی کوزینی بوموویرنجه بوجسیم ثروت ایکی اولادینه، اوت بر اوغلیله بر قزینه قاله جق ... اوغلان خووارده شی ... باباسنه چکمامش. استانبوله یالکز ایندیکی وقتلر، ایکنجی موقعله اینر. پدر افندی برابر اولنجه ایش دکیشیور. بو قدر پاره یی بو اوغلانله بو اوغلانه انشته اوله جق بختیار هر کیمسه بو ایکیسی ییه جکلر...

محاوره نك بو نقطه سنی استماع ایدر ایتمز، مفتونك بوغازینه بر شیلر طیقاندی. الی آیاغی رعشه لر آلدی. « اوغلانه انشته اوله جق بختیار، او بنم ایشته » فریادیله او ایکی ذاتی صورصدرمق ایسته یوردی. قاسم افندینك یعنی مفتونك قائن پدرینك حالندن، ثروتندن بویله راطب، یابس بحث ایتمکه او افندیلرك نه حقی واردی؟ حاجی قاسمك ثروتی ارتق مفتونك سعادت حالنه تعلق ایدر بر مسئله دیمکدی. اونی بویله یاغلاندره باللاندره مدار کلام اتخاذ ایتملرینه طوغریسی داماد بك تحمل ایده میوردی. قاسم افندینك ثروتی

بویله اغزدن آغزه شایع اولورسه بلکه کریمه خانمك ازدواجنه دیگر طالبلر ظهور ایدنجه میدانه برچوق مسابقلر چیقار ، بویله تهلکه‌لی احتمالاتك منع ظهوری ایچون هر حالده تسریع امل لازمدی .

واپوره گیرلدی . مفتون یوقاری‌یه چیقدی . قائن پدوله قائن برادر موقعسز طرفه بو یابیلیر ، اوف بو یکرمی اوتوز پاره‌لق جزئی بر مصرفی اونلری دائما مفتوندن آییرییور ، مانع تدقیق اولیوردی . قاسم افندی ماکنه‌لره یاقین اوشیه بر یره اوطوردی . زنبیلی‌ده یاننه قویدی . سیاه غیطانله بیوننه کچیرلی قرجه بر یول ساعتی صیق صیق قوینندن چیقاریور صوکره پارمقلریله برشیلر حسابلایوردی . بو بللی زنبیل مانندن طولانی بر تکدیر محققدن قورتولمق ایچون مخدوم بك پدرینك یاننه یاناشمیور ، آلارغه‌ده طولاشیوردی .

مفتون تنهاجه بر طرفه چکلدی . باشنی طیانه‌جق بر دمیر ستون بولدی . گوزلرینی قپادی . قاسم افندینك ایرالری نظر خیالنده بر بر مقابله

تشکیل ایده‌رك باشندن آشاغی ایلیق بر «دوش»
کبی دوکولمکه باشلادی . یواش یواش آلتونلر
بوغازینه قدر ییغلدی . بو آلتون بانیوسنک
سخونت لطیفه‌سی ایچنده مفتونه بر نوع استغراق
کلدی . وهلةً قولاقلرنده چینلایان :

— افندیلر یورویه‌لم .

صداسی شیقی بو آلتون قوباسندن اییریه‌رق
واپورك اسکله‌یه وصولنی آکلاتدی . مفتون
کوپروده زنبیللی اختیاری ینه تعقیب ایتدی .
بابا اوغلی باغچه قپوسنده تراموای جهتنه هیچ
آدیم آتمدیلر . کرا آرابه‌لرینه قطعاً رویِ
التفات عطف ایتمدیلر . بالق پازاری طرفنه
یوریدیلر . شیقده آرقه‌لرندن آیرلمدی ...
کیتدیلر کیتدیلر . کوشه‌یی دوندیلر . مصر چارشوسنه
کیردیلر . قاسم افندی اوراده بر قاچ دکانه
اوغرادی . بر طاقم سندات ابرازیله شهادت
پارمغنی مخاطبنك کوزینه صوقار کبی بر حال
تهدید ایله صالایه‌رق سرت سرت بر شیلر
سویلندی . غالبا ینه فائض ایشلری اوله‌جق .
واپورده‌کی پارماق حسابلرینك نتایجی .. مفتونده

جوار دکانلردن، مرجان کوش، مرده‌سنك قبیلندن شیلر صوره‌رق وقت کچیریبوردی. مصرچارشوسندن چیقیلدی. اوجانه بوینه قطع ایدلدی. فنجانجیلر یقوشنك آلت باشنه مواصلت اولندی. اختیار جعفر شویله قوتلیجه بر ایکی دفعه سیلکینوب اوك طرفدن باغلی طوتدیغی زنبیلی کونجلجمسینه برلشدیردکدن صوکره کندینی یقوش یوقاریسنه بر ویردی. قاسم افندی یقوشك کرشه باشلرینی تشکیل ایدن دوك محللرنده آرقه‌سنی دیواره ویریبور، زنبیله طایانه‌رق کوزلرینی قاپابور، آیاقده اویور کبی بر ایکی دقیقه یورغونلق کچیردکدن صوکره ینه بر غیرت متجدده ایله طیرمانمه باشلایوردی. اوچه منقسم اوقوجه دیك یقوشك اوست باشنه چیقدیلر. مفتونده یورغونلقدن - تردن، توزدن نه توالت قالدی، نه کوملك، نه یاقه‌لق...

شیق کندی کندینه:

— بن بو اختیاری بویله اوچ کون تعقیب ایتسه‌م یا ضیق صدره، یا خفقان قلبه اوغرایه‌رق ترك عالم ایدرم!

دیيوردی. نهایت بایزیدده قاشیقجیلره کلدیلر. قاسم افندی علی العاده، بر قاشیقجی دکاننه کیردی بوراسی میلیونرك تجارتکاهی اوله‌جق. چالیشقان بر چراغك همتیله‌ایرکندن آچیلمش، سوپرولمش.

مفتون دکانه باقدی. قاسم افندینك ثروتنه حسد ایتدیکی قدر طرز معیشتنه وحیاتنه آجیدی، شمندوفرده اوچنجی موقعده کلمك، واپورده ماکنه‌نك یاننه اوطورمق... کوپرویه چیقنجه زنبیلی دوش پیریسنه آله‌رق یوقوشلری طیر-مانمق... بر میلیونره یاقیشیر حیاتمی بو؟

شیقك قلبنه شبهه عارض اولدی. عجبا قاسم افندی ظن اولندیغی قدر زنکین دکلمی؟ اوکا اسناد اولنان بو ثروت یالکز اوته کینك بریکینك مخیله‌سنده وجود بولمش بی‌اساس زنکینلکلردن اولمسون؟.. تحقیقاته‌یکیدن کریشیلدی. نتیجهٔ تدقیقات، بودفعه سکسان دکل قاسمك برقاچ یوز بیك لیرالق بر ذات اولدیغنی مؤید ظهور ایتدی. بناءً علیه ارتق بیهوده‌یه وقت کچیرمك قدر بدلالق اوله‌مازدی.

۷

مفتون ، همشیره‌سیله ماهر بك آره‌سنده
باشلایان معاشقه‌نك بر نتیجهٔ مشروعه ویرمك
ازدواج طریقنه سوق ایده‌بیلمك ایچون
اول امرده ، تعاطی اولنان محبت نامه‌لری
آله ایچمك اسلوب حرکت عد ایلدی . بونی ایسه
کندینه کورسه کورسه آنی کوره‌بیلیوردی .
بوزور کیفیت ظرافلك خارج دکلدی . اوراده
لیزنی بر کون محرمانه بر کوشه‌یه چکه‌رك استیضاحه
آچدی . آلی ذاتاً ظرافتك بوسته‌جیلق اجرتی
اوله‌رق قیزدن اوغلاندن آلدیغی چیره‌کلرك نال
حسدیله کیجه‌لری راحت اویومادیغندن بو وظیفهٔ
مفیده‌یی کندی عهده‌سنه چویرمك بهانه‌سنی
بیلیوردی . آلی بو یولی بوله‌رق لییه‌نك محرمیتنی
قازانه‌جق ، ظرافتی ایشدن چیقاره‌رق مکتوبلری
کندی ، کوتوروب کتیرمکه باشلایه‌جق ، محبت نامه‌لر
سودا کارلرك ید تحریرلرینه وارمازدن اول مفتون
بك طرفندن قرائت ایدیله‌جك ، بو صورتله ،
اسرار معاشقه‌یه تماماً وقوف حاصل اوله‌جق ..

بویله ایشلری باشارمغه ألنینك فطرتی پك مساعددی . عاشقدن معشوقه‌یه تحریری ، شفاهی خبر کتیروب کوتورمك ، صانکه روم قیزی بویله وساطتلر ایچون یارادلمشدی . بو نازك کیفیته نره‌سندن باشلامق لازم کله‌جکنی ألنی چوق دوشونه‌دن تعیین ایتدی . اولا ایبه‌ ایله ظرافتك آره‌لرینی آچمق ، یاخود ظرافتی بو وساطتی اجرادن منع ایده‌جك بر اضطراره سوقمق اقتضا ایدیـوردی . ألنی بر کون شعبان اغانی کیزلیجه بر کوشه‌یه چکه‌رك دیدی که :

— سابان آغا سن طویمدی ؟ .

— نه‌یی ؟

— نه‌یی اوله‌جق قاله ؟ . . بر برنده محبت قویمسلر . . . ظرافت آبلا ایس ایچرده کیرمس . . .

— ظرافت آبلا اوجاق ایسنه‌می کیرمش ؟

— یوق ویره قایمه‌نی اوبوکا سومس . . . اوته کی ده اوکا : آره‌یرده ظرافت پوسته‌جیلق یاپمس . اکلایورسك ؟ . . .

— یالان . . .

— ماطوفه‌ثو . . .

— ظرافتی کیم سویبورمش . . . أیی اکلایه‌مدم که . .

— یوق کیمسه ظرافت سومز ... اوکاده سوییورلر اما بوایس باسقه . . . بزم لبیبه خانم یوقی !

— ای ؟ . .

— قومشونك اوغلوسی بزم کوجوك خانه علاقه‌باغمس .. ایچردن یاغمس ... قاطلاندی !...

— (شعبان اغا آلنه‌رق) باق هله باق . . قومشونك اوغلو بزم لبیبه خانمه عبایی یاقش اویله‌می ؟

— یوق ویره عباء کندی کوکلك ایچردن یانمس ...

— ایشته اوکا عبایی یاقمش دیرلر ...

— یوق بن بیلمیورم بویله ... ظرافت آبلا مکتوب کتیردی کوتوردی ...

— باق تربیه‌سزه باق . مکتوب کتیروب کوتوردی دا ؟ بکا دانشمه‌دن بویله ایشلك ایچنه کیردی اویله‌می ؟ . .

— بادهوا کوتورمامس، ایکی جیرلك آلمس ...

— بو آی آیلغندن فضله ایکی ده چیرك آلمشده ... بوندزده بکا هیچ برشی آچمدی .

شعبان آغایی بوقدرجق فیتلله‌مك کافیدی . لیبیه خانمك قومشونك اوغلنی سودیکی، آره‌یرده مکتوبلر تعاطی اولندیغی شعبانك پك امورنده دکلدی . فقط ظرافت طرفندن وساطت اولنمسی آغانك منفعتنه طوقونیوردی . بو کیفیت معاشقه طویولورسه ظرافتك اوخانه‌دن دفع ایدیله‌جکنه شبهه یوقدی . ظرافت قوغولورسه اویله هر آیلغنی شعبانه تمامیله تسلیم ایده‌جك بر آشجی قادین دها نره‌ده بولنور؟ نتیجهٔ حال شعبان ایچون چوق ضررلی اوله‌جقدی . بناءً علیه بو پوسته جیلقدن منع ایچون ظرافتك شدتله قولاغنی بورمق لازمدی . او کیجه شعبان ظرافتی محرمانه ملاقاتلرینه ملجأ اولان چماشیرلغه جلب ایتدی . ایلك سرزنش متهورانه‌سی شویله اولدی :

— سن قومشونك اوغلیله (عاشقداشلق) ایشلرینه کیریشیرسك ها ؟

ظرافت وهلهً بواسنادی نصل ردایده‌جکنی بیله‌میه‌رك آنتاریسنك یاقه‌سنی آغزینه آلوب :

— توه توه ... او نصل سوزاویله ؟.. اه قورو افترالردن صاقلاسون ... بنمی قومشونك اوغلنه کوکل ویردی. آیو ؟ .. آه‌شعبانجغی سنك اوستکه کل قوقلایالك بورنی درشسون .

— اویله یا ؟ .. کچن کونی کیتدیب آننه کوروشمدکمی ؟

— (شاشه‌لایه‌رق) هانکیسی دشمن بونی سکا خبر ویردی ؟

— اونی بکا خبر ویرن دشمنمی یا ؟ الدیبونه دوستم او بنم ... بونی سندن هیچ اونمازدم ظرافت .. اوله بنکم عقلمه کلیردی ده بویله کوکلکی بندن آلوب باشقه برار ککه ویره جکك کبی ..

— (آغلایه‌رق) عقلیکه بویله شی نیچون کلدی آیو ؟ . ظرافت سنك اوستکه هیچ باشقه چیچك قوقلارمی ؟.. نه‌اوحرینه بکا سوندی ... نه بن اوحریفه سودی ... باشقه ایش ایچون کیتدی . ظرافت سندن باشقه‌سنه‌سودیسه ایکی کوزلر بنه کور اولسون ئه‌می ؟..

— باشقه ایش ایچونمی ؟.. هانکی ایش ایچون کیتدك باقه‌یم ؟

ظرافت مشکل بر موقعده قالدیغنی ایما ایدر صورتده دوکونوب چیرپیارق :

— غوردکمی شمدی ایشی !.. سویله‌مه دییه بکا بیوك یمین ویردیردی ... قارغه‌لر کوزلرینه اویسونلر دیدی ... سوکیلنه قاووشه‌مه دیدی ... بن بو سری سویلرسه صوکره سکا نصل قاووشه‌جق آیو؟.. آها بنی کوزل شعبان اغا بکا یمینی بوزدرمه ...

— خیر... نه اولدیسه هپسنی طوغروجه سویله‌یه‌جکسك ...

— نه، اویله ایسه بن سکا یمینی سویلدی . کناهنی بنم اوستدن کیتدی ... سن بکا نصل سوییوسه قومشونك اوغلی‌ده ایشته اویله ابلا خانم سوییور ... کوچك خانم بکا یالواردی... آها بنی کوزل آبلام‌دیدی. شونکتوبی قومشونك اوغلنه کوتورور ویررمیسك؟ دیدی.

— (حذتله) سن‌ده آلدك کوتوردك دکلمی؟

— جاهللکنه اویدی کوتوردی ...

— بردها کوتورمیه‌جکسك ... آکلایور. میسك؟ صوکره سنی‌ده اوحربنی‌ده برباد ایدرم.

ظرافت بكا أيي باق. بن سني كوزومدن قصقانيرم. أوت سني صاغ كوزم صولندن ، صولى صاغندن قصقانير . ايكى كوزوم بيله سني آره‌لرنده پايلاشه‌مازلر …

— (حيرتله) سن بنى بوقدر سويمى ؟

— دها صورييورميسك ؟ بن بو قاپيده بوقدر اذايي جفايي نيچون چكييورم ؟.. هپ سنك ايچون دكلمى ؟

— اوقدر سويورسه پاره بريكديره‌لم. كيده‌لم آللهك امريله أولنه‌لم … ايشته آلديغى ايلقلرينى بتون سكا ويرييو …

— بن ده سنى آلمق ايچون بريكديرييورم. فقط سن بنى عجبا طاريلميرمى ديه هيچ خاطريكه كتيرمه‌دن كيت ده ألك چاپقينلرينه مكتوب كوتور.. صوكره آدك چيقارسه ؟ يا او حريف سنى سوى ويررسه ؟.. ايلك چاپقنى بو ! .

— آلله كوسترمسون . بن اونى سه‌ورمه هيچ ؟ . . بن اويله آشفته ظرافتى آيو … بن هپ كيجه رؤيالرنده سنى كورييو … باشقه‌سنى كورميوكه …

— دکل اویله برار کلکه... عادتا بر خروسله کورشدیککه بیله راضی دکلم...

— شعبان آغاجغم سن قورقمه. بن نه خروسله نه ارککله اوردکله کوروشمه‌م... ارکك کدی بیله سومم. هیچ مراق ایتمه. دوکونمز نه وقت اوله‌جه آیو؟... بنی قصقانیورسه دوکونی چابق یاپ... بن ده سنی باشقه قادینلردن قصقانیو...

— سن بویله‌تك طورمازسه‌ك دوکونمز نصل چابق اولور؟..

ظرافت، بعدما تك طوره‌جغی حقنده نه قدر بلاغت تأمینیه‌سی وارسه صرف ایلدی. زواللی آشچی قادین بوندن صوکره کندینه دنیانك بتون سیم وزری بخش اولنسه ینه‌ك اوفاق بر تذکره‌نك وساطت ایصالیه‌سنی قبول ایتمیه‌جکنی او زور آکلاشیلیر اقناعات منطقیه‌سیله‌ان‌لامه وغ اشدی.. شعبان اغا ایله قریباً اجرا اولنه‌جق دوکونلرینه انتظاراً حیاتك بو ازدواجدن خارج قاله‌جق بتون سعادتلرینه نظر تنزل عطف ایتمیه‌جکنی بیلدیردی.

§

ایش یولنه کیردی. پوسته‌جیاق خدمتی

ظرافتدن آلتی یه انتقال ایلدی . لبیبه عاشقی طرفندن
محبتنامه ورودینه بش اون کون انتظار ایتدی .
فقط بویله کونلرله انتظاری بوشه چیقنجه الم
اشتیاقی آرتدی . صبر ایده‌مز بر حاله کلدی .
سبب انفعالی صورمق ایچون اوزون بر شکایتنامه
یازدی . بر النده مکتوب دیکرنده چیره‌لی بر معناه
ظرافتک همت وساطتنه مراجعت ایتدی . فقط
آبلا بو سفر بتون فریاد تقبیح و تعییبله باغیره‌رق :

— بوغازینه قدر آلتینه غرق ایتسه‌لر بن ارتق
مکتوب کوتورمم . لک چاپقین انسانه کوز
آتارسه ، بنی قسمتی چیقارمی صوکره ؟ اویله یا
ارکک بو !.. سکا ده عیب دکلی کوچوک خانم ؟..
بوسنی آله‌جقمی ؟ آدینی چیقارسه ارتق سنی
باشقه قوجه‌یه آلمازلر ... قادین قسمنی قوجه‌یه‌ده
وارمازسه بر ایشه یارارمی ؟ آنامز بزی نیچین
طوغوردی ؟ بزده چوجق طوغورمه‌لم دیه طو-
غورمدیمی ؟ قوجه‌یه وارمه‌دن انسان نصل
طوغورور آیو ...

لبیبه خانم ظرافتک بو غریب فلسفه‌سنی دیکلدی .
شاشیردی قالدی . ظرافتی ، اجرت ایسه الیه

نصم ایتدیرمك ایچون بو اغزلری قوللانیور ظن
ایدرك اوجه ویردیکی چیره که برده ها علاوه ایتدی.
آشچی قادینی ارضا قابل اولمدی !

بو قومدیایی کیزلی کیزلی قاپولردن، پنجره‌لردن
دیکله‌ین اَلنی بر مدت صوکره بر مناسبتده دوشوره‌رك
لبیبه‌یه عرض خدمت ایدر. اوده منتله قبول ایلر.
مفتونجه مطلوب حاصل اولور. ارتق معاشقلرك
مکتوبلری هپ شیقلك الندن کچر. غایت اهمیتسزجه
وهمان یاری قاپادلمش اولان ظرفلری سهولتله آچار.
بعد المطالعه مرسل الیهلرینه تسلیم ایدلمك اوزره ینه
اَلنی‌یه ویرر ...

مفتون بر قاچ هفته‌ده همشیره‌سنك اسرار
معاشقه‌سنه همان تماميله دینه‌جك قدر واقف اولور.
قاسم افندی زاده چیرا کبی آتش آلمش، لبیبه
ایچون یانیور. قابا صابا اوقدر دیل دوکیور که
عرض سودا ایدرکن دویردیکی چاملرك شماتت
سقوطی عادتا قولاقلری تخریش ایدییور. قیزده
خیلی آچلمش... حرارت عشقنی کلخانه تشبیهدن
صیقیلمیور. تنوع استعارات ایچون بو نار
سوداسنی بعضاً فرونه بعضاً حریقه بکزه‌تیور.

بعضاً ده قلب سودازده‌سنی اسمر قاره اوستنده جیزبردایان جگر کبابنه تشبیهله بیان تألم ایدیبور . عاشقنك نامه‌ارسالنده‌كی تأخرانی ، الك اوفاق مسامحه‌لرینی حدهٔ مؤاخذه‌دن كچیریبور . هیچ برقصورینی عفو ایتمیور . هرادعادهٔ زیتون یاغی كبی اوسته چیقمق ایچون اوفاق تفك قضیه‌لر ، سفسطه‌لربیله ترتیب ایدیبور ... هله شو سرزنشلره باقكز :

« خیانت سزی سومه‌نك بیوك برقباحت «اولدیغنی چكدیكم جزالردن آكلایورم . قاپیزلك «اوكندن بر هفته‌ده ایكی دفعه كچدیكز . آرتق «یوزیكزی كوسترمامكده عینمی ایتدیكز ؟ كوكات «بایرامی جمالكزی تماشایله كابجكنی بیلمیور- «میسكز ؟ هپ بویله عشقك رمضاننده‌می «یاشایه‌جغز ؟ هرشیئه اوروج اوروج اوروج ... »

بوسطرلری قرائتدن صوكره مفتون آنی دیزینه اوره‌رق :

— شاشیوردم . برازده قیزییوردم . ایه بو سوزلری نره‌دن اوكرندی ؟ بن كندینه بوبولده درس ویرمدم . اوتا تازه باق !.. هیچ [illegible]

محبتك صوم وصبرندن شكايت ايدرمى ؟ بو قيزه براز ناز واستغنا درسى ويرملى ...

صوكره ماهرك يوقاريكى سطرلره شوجوابى ويرييور :

« ألمدن كلسه صباحدن افشامه قدر بتون «وقتمى قابيكزك اوكندن كاوب كچمكله كچيره جكم . «نقط برادركزدن قورقويورم . برقاچ زماندراوكا بر «حال اولدى ... پدرمله نه وقت . وقاغه چيقسه قارده «آزقه مزده پيدا اوليور . صانكه بكا بزى كوزتييور ، «شمندوفرده ، واپورده هر حالمزى تدقيق ايدييور «كبى كليور ... برشيدن شبهه لنديى يوقسه ؟ .. «بنى كورونجه حس ايتديككز سونجى مسرت «عيدم ، بوبله بى وصل ياشايشمزى ده صبر صومه «تشبيه ايتمشسكز ... اى ظرافتنه قربان اولديغم «جانانم صبرايت . افطار محبتمز يقيندر . »

مفتون كنديكنديه حدته :

— هله نكاحسز اوروج بوزكزده باقكز باشكزه نه قيامتلر قوپاريرم ... لبيبه ياقين وقتده قاسم افنديه برطورون ، ايكنجى درجه ده بر وارث تقديم ايده جككه بكزه يور ... فقط متيقظ

طورانملی که کیفیت اصولی دائره‌سنده جریان ایتسون . . .

لبیبه‌مکتوبنك برنده برطاقه اوزون‌سوزلرله شونی اکلاتمغه اوغراشیوردی :

« آغابکمدن چکنمیکز . اوغایت آلافرانقه
« مزاجدر .« بوته‌ر » ه یاپدرلمش بر قوستوم .
« بر کوئی‌یه اسمارلانمش براسقاربین . بیغه لیوندن
« آلنمش برقراوات اونك نظرنده‌بتون کنجلك بکنزمه‌ز
« عفوایتدیرمکه کافیدر . سزی اوقیافتده کوردکجه
« همشیره‌سنك کوکانی چالش اولدیغکزه ناموسا
« دکل ممنون اولور . . . »

مفتون :

— فقط بو لبیبه ایشی آزیتیور ها ؟ . .
اماده‌جیجك‌مش بوقیز ! . . لکن نه‌قدراولسه
ینه آلیق ینه آلیق . . . عاشق بك افندی
بوته‌رك تلالك اسملرینی عمرکده ایلك دفعه
ایشتمش اولسه‌کرك . . . زواللینك الك عادی
قاپاماجی لبسه‌لریله ستر وجود ایتدیکنی بو قیز
کوره‌میورمی ؟

ماهرك مكتوبلرينك برندەكی شو پارچەدە شايان دقتدی :

« ای محبوبۀ دلارامم! كوندوز كوزيلەياقيندن جمال تابناككزی تماشا بو افتادۀ كريانكزە ميسر اولميەجقمی ؟ وقت ملاقات ايچون هپ مهتابلی كيجەلری انتخاب ايلر ، بدر (ماورای قايش طاغندن) ظهور ايدركن سزدە يلديرمەكز، پوللی باش اورتوكزلە چايرلغە لطافت بخش اولورسكز . . . فروتابندە قمرلە مسابقە ايدەجكم ديە بو عاشق نالانكزی ماهدن مهجور قالان ليال مظلمەدە نارهجرانە براقمق روامیدر ؟

مفتون :

— آفرين ماهرك يوزكدن هيچ اوملماز امانامە تحريرندە اپی صاحب سليقە ايمشسك... فقط يالكز « جانانە » « محبوبۀ دلارام » كبی ثقالت تعبيراتكی اوقودقجە بوغوليوردم ماورای قايش طاغی كبی ذهوللری بندە ياپارم . بونلر بعضاً پك لطيف و شاعرانە دوشر ... سنككی براز قاباجە اولمش . ضرری يوق ... ليبەنی كوندوز كوزيلە كورمك بهتسە ناتجە اونی

عفو ایدرسك ... بزم شمدیمزی مشاهده کورمك
دها شاعرانه‌در . نکاحکز اولسون اوندن
صوکره بر بریکزی کوندوز کوزیله استدیککز
قدر کوریکز . بو تیاشادن چوق امنیتسزم
امینم ...

مفتونبك مکتوبلری بوبلدمت حرمه
کیروب اکلانه‌نیرکن برکون آلی بکشه‌ی مکتوب
تقدیم ایله کوله‌رك دیدی که :

— ایسته بو مکتوبده باسقه بربك
کوندرمش ..

— (قاشلرینی چاتارق) بوفنده باشقه بریکی
کوندردی ؟

— اوت ...

— لبیبه ارتق ایشی طاشیریور ... ایلك
مکتوبلره سکوت اولندی دیه شقایق سحکی
کی بوقدر آچیلمه‌لکده لزومی یوق ..

— (تلاشله) آه بك افندی آکلاسه‌ی ...
برقاجقسك بکا که سویله‌یه‌جکم ...

— نه سویله‌یه‌جکسك ؟ ایکی ای اتقوله جورده
مکتوب کوندرمن بر ایکن ایکی الکی افندیه

صباحه اوچ اوله‌جق . . . صوکره نه یاپارز ؟ برنجیسنه سکوت ایتدیکمک سببی وار . بو ایکنجی بلایی دفع ایتملی . چونکه بونك وجودی تکمیل پلانلریمی بوزاجقدر . . . ویر باقه‌یم شو ایکنجی مکتوبی بوده کیمدر ؟ . . هر حالده برنجیسی کبی بر میلیونر زاده‌دن اوله‌مازیا ؟ . .

— بك افندی رجا ایدرم که بکا دیکله‌یه‌سك . . .

— چابق سویله دیکله‌یورم .

— بو ایکنجی مکتوب لبیبه خانم ایچون کوندرمامش . . بو باشقه بر بك . بوده اوته‌کی بك آرقداشی . . . بو ربیعه خانم سومش . . . بو هفته فنار باغچه‌ده علاقه‌یاپمش . چونکه انلر بوراده چوق آنس وار . . [illegible] بویله آنس .

— تمام . . . ایش یولنه کیرییور . او نه خمییل بك افندی ایمش ، قوجه فنار باغچه‌سنده ربیعه‌دن باشقه سوه‌جك یوصنمه بوله‌مامشمی ؟ الّی بو قیزلر پك ویله آهم شاهم دینه‌جك قدر کوزل اولمدقلری حالده نصل اولوبده کندیلرینی بکندیرییورلر ؟ بو سری بکا آکلات باقه‌لم ؟ قورقارم که کله‌جك هفته تیزه‌م بر هفته والده‌م دها

اوته‌كی هفته‌ده قادینلرهم ایچون محبتنامه‌لر كلسون !
سویله سویله . . . بو سری بكا اكلات ابیبه
ایله ربیعه كندیلرینی بویله شدتله سوه‌جك
دلیقانلیلری ناصل بولیورلر ؟

الی بو ایشه كندینكده حیرتنی كوستر
صورتده قاشلرینی قالدیروب آغزینی بوزه‌رق [illegible]
بیان استغراب ایتدكدن صوكره :

— بوایسلره بن‌ده ساسدی . (بوایكی قیزلر)
پك كوزل دكل اما چوق قورماز . . . [illegible]
قاسلرده بویا یاپار . یاناقلرینه قرمزی سورر .
صوكره پچه قویار اما بو پچه آچماز هیچ . .
او پچه ایچرده صانیورسك كه بر آتش قدر كوزلدر .

— اكلاشلدی مكمل تووالت یاپیورلر .
پچه‌لری اورته‌رلر . حسن حقیقیلرینك یاری [illegible]
قات فوقنده كوزل كورینیورلر .

— اوت ایسته بویله . . .

مفتون ربیعه نامه‌كانی نامه‌یی آچارق اوقودی :

« روح روانم افندم !

« كچن هفته فنارباغچه‌سی مسیرهٔ دلاراسنده
بتون زنان وزنپرستانه یكدیگرینه امالهٔ نگاه [illegible]

ایلکده حتی یانکزده‌کی خانم افندی ماهر بکله کوکل اکلندرمکده ایکن قولکزده اطرافه مأیوس مأیوس نکران اولوب کندمدن بشقه بر بیکانه التفات کوره‌میه‌رك مستغرق دریای یأس اولدیغم اثناده نظارم بر پری مستثنایه دوش اولنجه بردنبره عادتا بر مدهوشیه ، کوزلریکزك تیر صیادانه‌سنه اوغرادم. ماهر بك قولمدن طوتمامش اولسه ایدی اورایه احتمال که بر دها بیدار اولماق اوزره خاك هلاك عشقه سریلوب قاله‌جقدم. المـاسم عقلمی آلان اوفسار پریسی سزجانانم ایدیکز . شوق شدائد محبتکزله قایش طـاغی دله‌رك صحرای جدیده ماء لذیذ اسالسنی کوزه آلدیران بو فرهاد عشقکزه شیرین اولمق تنزلنده بولنورمیسکز ایکی کوزم ؟ جمالکزه مفتون ــ ادب رکالکزه (!) حیران اولدم. مانع رأیت یاد اولان اوقالین پچه‌یی دیدا رکزدن هیچ رفع بیورمدیکز . فقط اصـابت ایتدیکز. ماه جمالکزك دونقیله بتون قـاردکی خلقی شورسودایه دوشوره‌کزدن قورقولوردی..»

مفتون باغره‌رق :

— اوف بو صاچمه‌لری نهایته قدر اوقویه‌

میه‌جکم. . . بو عادتا هذیان نامه. . . افاده عجایب
تصویر حسیات ده بتون بتون رومانتیك. . .
کلیاً معناسز سزی کورور کورمز کوزلریکزك
تیر صیادانه‌سنه اوغرادم. عاشق اولدم دیمك ایسته‌یور
صوکره برقاچ سطر آشاغیده :

«مانع رؤیت یار اولان او قالین شمسیه‌ی دیدارکزدن
هیچ قالدیرمدیکز» شکایتنده بولنیور. شمسیه
قالقمدقدن صوکره آروزه‌ك نه کبی بر دلدن نه‌یه
اوردلدك؟ ... «براز اوته‌ده جمالکزه مفتون
ادب کمالکزه حیران اولدم» دیه‌یور. هیچ کورمدن
قیزك جمالنه مفتون اولمغی قورمقسیك هایدی اوله
فقط دیمه‌نك شو ادب و کمالی نه‌دن آکلادی؟
اوفرهاد تشبیهی نه قدر کهنه! .. قایش طاغندن
صو اساله‌سی شیرله طولسه... سز سودیککز قزك
.. ورق تخیله چشمه‌دن ایکی دسته صو کتیره‌ك
بیله اوشانیرمیکز. الله صو شرکتی صحرای جانبی
طرفلرینی سزلر کبی شاشقین فرهادلرك کوزلرینه
همتندن مستغنی براقدی. های زوزه‌ك عاشق های!..

«شمدی‌یه قدر کوزل سومامش، کیمسه‌یه
کوکل ویرمامش حتی کندنده تعشق حسنی بیلا...

مفقود ظن ایتمکده ایکن ای فرشتهٔ جمال سزی کورور کورمز درونمده مثال برکان بر فوران باشلادی . بو قابلیت احتراقه شاشدم . مکر بن مستعد سودا ایمشم . لکن شمدی‌یه قدر شمعهٔ دلمی آتش باز ایده‌جك طلسم عشقه مصادف اوله‌مامشم . . . سزی کورنجه « دهقارت » ك « قارتزی یانیزم » اصولی کبی کوکلمده هرشیٔ محو ایدرك ضبط تأثر وتحسساته یکیدن باشلامق درجه‌سنده بر تجدد حیات حس ایتدم . . »

مفتون :

— او، او، او.. بك افندی فلسفه‌دن ده چاقیور. فقط بو مکتوبده « قارتزی یانیزم » دن بحث ایتمك قدر زوزکلك اوله‌ماز . نه مناسبت افندم ؟ بزم ربیعه‌یه محبتنامه یازمق نره‌ده ، « دهقارتی » سوزه صوقمق نره‌ده ؟ آشاشقین بن ربیعه‌یه دها طوغری دروس یمك یمه‌سنی بیله اوکره‌ته‌مدم . سن قارته‌زی یانیزمی نصل اکلاته‌جقسك ؟ بوحال بعض آدملرده برنوع علتدر . مناسبت آلسون آلمسون سوز آره‌سنه فلان فیلسوف ویافلان عالمك اسمنی قاتمق ، بوعرض بهره داعیه‌سندن بشقه بر شی دکلدر .

حتى بو خستەلقدن برازده بنده واردر. ربيعەنك
عاشقى ده قارتى طاسبور بوكا ممنون اولدم.
فقط بو بيچاره ذاتك شمدى يه قدر بر كوزل
سوميوب ده نهايت ربيعه يه تصادفله كوكلنك اشتعاله
طوغرلدى تأسف ايتدم. سبحان الله نه بلايه نائل
اوليور !.. شو ده قارتك شاكرد حكمتنى
ديكله يه لم باقه لم دها نه دييور :

« كوزلرم بر اشارت عنايتكزه ديكلمش ،
بيونم بوكولمش ، دست بسينه نياز حضور عشقكزه
كلدم. بو افتاده كزى قوغازمسكز دكلمى خانم
افندى ؟ چونكه قوغارسه كز حياتله قطع رابطه
ايچون قورمظلمه كنديمى صالويره جك قويويى
نره ده بوله جغم ؟.. »

مفتون :

— هاى هرزه وكيل هاى !.. كوزلرم بر
اشارت عنايتكزه ديكلمش ، توصيفله كنديني
اويله بر تعريف ايديوركه صانكه بر « آپورت »
ديلسه همان قاپوب كتيره جكه بكزييور. خلف
شى بك افندى روى قبول كورمزسه كنديني
صانكى قويويه آته جغنى ربيعه دن صورييور !..

ارن کویی کوزتپه فنار بولی طرفلرنده آغزی آچیق قویو (قیطانی) می وار ؟ بوغاز ایچی آقینتیلری‌ده جابا .. ای دها سوبله باقه‌لم :

« افندم قولکز عشقی پایانسز بر دریایه ، کوکامی‌ده قایغه بکزه‌تیورم . ماهربکله لبیبه خانم همشیره‌کز زورق محبتلرینی عمان سودایه قاپوب صالیویرمشلر کیدییورلر . شو قایغی ایکی چفته پایسه‌ق‌ده بزده اونلرله برلکده جریان عشقه تسلیم وجودله امواج بی قرار سودایه تبعاً بر ساحل وصل صفا بولنجه‌یه قدر کورەك چکسه‌ك اولمازمی ؟ .. »

مفتون :

— اولور اما بك آقینتی‌یه چکمش اولمه‌کزدن قورقارم . تیزی قاندیرمق ایچون بونه قدر دیل دوکمك بویله ؟ ... دبیعه‌نك یوزنی ایی کوره‌مدیکیکزه امینم . کورمش اولە ایدیکز آقینتی‌یه کورەك چکمك زحمتنی کوزه آلەماز ایدیکز .

اوقویه‌رق :

« لبیبه خانمله ماهربك عمان سودانه بادبان کشای صفا اولسونلرده بزنعمت عشقدن نیچون

محروم ، ایکیمزده اوبله محزون قالهلم ؟ ... ایشته قوللغکز کوکلمی تقدیم ایتدم . تنزلاً قبوله شایان کورولورسه اوکزده‌کی جمعه‌قوش دیانده یرلشدر .. سوکیلم »

ازادقبول ایتمز کوله‌کز ... دائره‌سی ترجمه قلمی خلفاسندن

بدری

مفتون :

— عمان عشقده کوره‌ك چکرکن نه چابق یلکن آچدیکز . اکلاشیلان ربیعه‌نك دفتر عشقنه بر اسارت مؤبده ایله قید نام ایدن بو بدری بك افندی قاسم افندی‌زاده ، ماهر بکك برقداشلرندن ، کیم بیلیر بلکه‌ده اقرباسندن اولملی ... اونلر بزه همشیره ایله هیش پیش ایدرلرکن بریکیده بزه مشغولیت جان صیقیندیسنه اوغراماق ایچون ربیعه‌یی اکلنجه اتخاذینه قالقیشمش اولملی ... فقط امضایه دقت ... دائره‌سی ترجمه‌قلمی کتبه‌ء استغفراه خلفاسندن ، « بدری » ... بر محبتنامه زیرینه آتیلان امضاده محل مأموریتنی ذکره لزوم وار ؟ ... بوده بلهای عشاقدن . براز صاحب

اذعان اولسه بزم ربیعه‌یه کوکل دوشوریرمی؟... بو قیزلرك ارککلر طرفندن غایت قیمتلری آچیق کوریلیور. لبیبه‌یی سون بر میلیونر زاده... ربیعه‌نککیده یك شویله بویله بر شی دکل... انتخاب جانان خصوصنده‌کی بلاهتنی بر طرفه براقه‌لم... بدری بك بوکونه بوکون ترجمه قلمی خلفاسندن... یعنی لسان آشنا دیمك... ده‌قارتك اصول فلسفه‌سندن بحث ایدیشنه باقیلیرسه معلوماتجه‌ده یاوان دکل. «قارتزی یانیزم» ی بیلن بر آدمك معاشی بینه یدی سکز یوز غروشدن آشاغی اولماملی. بو مقدار آیلقلی بر قوجه‌یی بزم ربیعه موملە آره‌سه بولماز. فقط قورناز قیز بویله بر کله‌پیری هرم دکل کبریت بیله یاقه‌دن قناده نسل آرلامش؟ بو بدری بك حقنده اساسلی تحقیقاتده بولنه‌یم... کچمشنی، حالنی اکلایه‌یم. موافق برشی ایسه ربیعه‌یی‌ده نکاحله بوکا چاتارم. اه ویره‌ده نکاحلر اولنجه‌یه قدر قیزلر عاشقلرینی بیقدیره‌جق قدر بربرلریله یوز کوزاولمه‌یه ایدیلر. صوکره ماهرو بدری بکلر سیرانه چیقدقلری بو عدان عشقدن پوپا یلکن فرار

ایدرلر... عجبا ؟.. بزم قیزلر اوقدرده سومسز-
میدرلریا؟ هله براز سوسله‌نیرلرسه چوق قوکت،
پك شیرین اولیورلر. ذاتاً عاشقلری‌ده «سودا-
کزدن فرهادکسیله‌رك طاغلری یاره‌جغز. سز ،
بزه شیرین اولورمیسکز؟» دیه‌یورلرمی؟

مفتون بك برقاچ قالقاری آلتنده تفکرات
عمیقه خطلری پیدا اوله‌رق آشاغی یوقاری گزینمکه
باشلادی. کندی کندینه سویلنمه‌سنده دوامله:

— بن بو «عاشقه»لری پك معصومانه کوریورم.
بونلر ساده‌جه بربرلرینه «قور» ایدییورلر.
ازدواجه منجر اوله‌جق «قور»لرده، شایان
تعییب نه اوله‌بیلیر؟

ایرتسی کونی مفتون ارکن کویی موقفنه
ایدرکن یولده ماضی بکه تصادف ایدر. قاسم افندی
زاده صباریشن اورته بویلی بر دلیقانلی ایله
[illegible] کیدرلرکن مفتونه تصادف ایدن-
ویرنجه لاقیدی‌یی کسرلر... ایکیسنده‌ده بر
طورغونلق، شاشقینلق، نوعا بر حیا [illegible]
اولوب، یوزلری پنبه‌لشیر. کوزلری [illegible]

آدملری بر برینه طولاشیر کبی اولور. بو مواجهه مدتنی ممکن اولدیغی قدر تقصیر ایچون صان که قوشمق ایسترلر، حاللرنده پیدا اولان تبدلی ده کتمه اوغراشیر کبی طورلر آلیرلر.

مفتون یاقلاشنجه، اونلرك کوستردکاری بو توحش آثارینه رغماً ایکیسنده بر تمنا ایدر. قومشو بکلر بو التفاته مقابل بتون قیزاروب بوزاره‌رق یرلره قدر اکلمك صورتیله اعادهٔ سلام ایلرلر. مفتون ایلری‌لر. کچر. کوشه‌یی دونجه بر مدت ضبط ایتمه‌که، بوغمه‌یه اوغراشیلوب بده سکوتی موجب سببك برار زائل اولمسیله ارتق آغزدن بورونده ناشان، فیشقیران قهقهه مقدماتی آرقه‌دن باشلار. مفتونی ایشتمیه‌جك قدر آجیلدی ظنیله بکلر کولیورلر. بزم شیق کندی کندینه:

— ماهرك یاننده‌کی بو صاریشن دلیقانلی ربیعه‌نك عاشقی بدری بك اولملی... بیچاره‌لر بنی کورونجه امادهٔ شاشالادیلر، محجوب اولدیلر ها! شمدی‌ده کندیلرینه سلام ویردیکمدن طولایی سفوتمه کولیورلر. ایکیسی‌ده بزم قیزلره نامه کوندرییورلر، اونلری آیارتمه‌یه اوغراشیورلر.

یا! بن غافلانه ینه اونلره سلام ویریورم . ایشته بوکا کولیورلر. بو سلامی صرف قومشولق مناسبتنه رعایةً ویریورم ظن ایدیورلر. او چوجقلر دفعه دها سلاملاشه‌لم ، برآز طانشه‌لم ده باقکز بن ام قیزلری سزه نکاحله چاقاریورم چالغیجی ....

مفتون خیلی اوزاقلاشدی . ینه آرقه‌دن اونلرك کولمه قیقیردیلرینی طویویوردی . بو قهقهه‌لرك معنای استهزاسی شیمدی بوش یره حدتلندیریوردی . آرقه‌سندن کولدیکنی ، هم ده بویله مؤثر بر استخفافله کولدیکنی ایشتمك ایچون مفتون آدیملرینی صیقلاشدیردی . شمدی «ترمن» ه بینرکن ، ماهرله بدربینك ، بعض دوستلرینه مفتونی پارماقله بالاراءه :

— ایشته شوشیق بکی کوریبورمیسکز ؟ بز اونك همشیره‌لرینی سویورز ، نامه کوندر.یورزده آوال دنیادن بی خبر.. ینه بزه سلام ویریور ...

دیه‌یه‌جکلرینی کیم بیلیر ؟ صوکره زواللی مفتون برچوق ذواتك انظار انتباه و استهزاسنه

هدف اوله جقدی.. براز متسلی اولمق ایچون کندی کندینه دیدی که :

— Rira bien qui rira le dernier (صوك کولن أیی کولر یعنی شمدی سز کولکز بن سزه صوکره کوله جکم) دییوردی.

بدری بك حقنده اجرا اولنان تحقیقات هپ، بودلیقانلینك ربیعه ایچون مناسب بر زوج اوله جغنی کوستریوردی . بو ذات ماهر بکلك اقرباسندن ... فقط تحصیلی اونك قدر کودوك دکل... بو براز اوته بری کورمش. اولدجه فرانسزجه تحصیل ایتمش. ترجمه قلمنده کی معاشی آلتموز اوتوز بش غروش ... تأمین معیشت ایده بیلمك نقطهٔ نظرندن پك آز... لکن ربیعه یه قوجه اولمق اعتباریله پك چوق ... « قارتزی یانیزم» مسلکنه وقوفی، علی الخصوص بوفلسفه یه بر محبتنامه ده جای تطبیق بوله بیلمك اقتداری بدرینك استقبالی حقنده ده انسانی امیدلره دوشوره بیلیر ...

او کوندن صوکره مفتون بوایکی زندوسته چیفته حوضلرده، فنارده، مامادهٔ، قوش دیلنده،

حیدر پاشاده چوق تصادف ایتدی. هر تصادف
وقوعنده تمنالر تعاطی اولنیور، حتی که ماشاالله
بدرینک مفتونه قارشی اولان اوایلك توحشلری
کیتدکجه آزالیور، یوزلرنده علائم تبسم
تبسملرنده نشانهٔ محبت، آرزوی الفت پیدا
اولیوردی. مفتون، پسیقولوژی دهکی اولاجه
اقتدار ایله بو ایکی کنجی تقریبه دقت ایدیوردی
ایلریلهدکجه بونلری قائن برادرلکه لایق بولمغه
باشلادی. بیچاره که بری حلیلهٔ زائله ایدی.
دیکری ده اونك اقرباسندن بولنیوردی.

ماهر، قیشین و بهارلرده هوالر کونشلی
اولنجه جامع حوالیلرنده، جنجی میدانده،
یشیللنمش بیوك ویرانهلرده، یکی باغچه چایرنده
کورهش و قوچ و خروس دوکوشی سیر ایدنلر،
ترلهمش بیقلرینه اهمیت ویرمهرك کوشهباشلرنده
معجون چوریشن، محله قهوهلرنده قندق، لبلبی
ایله تکمی چفتمی اوینایان، پورتقال طارتیدن
کروه آرهسنده امثالنه اکثریتله تصادف اولنانلر
چوجقلرندی. بونلر موسم طفولیتی کچیرمش،
دلیقانلیلق چاغنی بولامش اولدقلری سالده

بلاهت معصومانه دینه‌جك بر طاقم چوجقلق عاداتندن قورتولامازلر. مثلا محله قهوه‌سنده جریان ایدن مباحث کوناکون میاننده یدی قله خارجنده قازلی چشمه‌ده‌کی قازك یوزی نه طرفه متوجه اولدیغی حقنده بر سؤال میدان آلیر. بیلن بیلمه‌ین سوزه قاپشیر. قازی کیمی باقیر کوینه، کیمی مرمره‌یه، کیمی، ادرنه قپوسنه باقدیرر. اطرافدن سرت سرت بر معلومات فروشلقدر باشلار. بری یومروغیله ماصه‌نك مرمرینه اوره‌رق:

— اکر قازك یوزی چیریجی چایرینه طوغری دکلسه (بو قازی بالاداشی) بزیم دیکنارلری طراش ایدرم..

دیر. بر دیکری خلاف ادعا ایله سوزه آتیلوب:

— اکر زیتون بورنی طرفنه دکلسه آدم دییه سوقاغه چیقه‌رق شو قهوه‌یه بر دها کلم..

شرط نامعقولنی اورته‌یه آتار. فقط حقیقت نصل تعین ایده‌جك او آره‌لق ادعاجیلردن بری:

— یوقمی یدی قله خارجنه قدر کیدوب کله‌جك بر ایکی بابایکیت ؟ .

تكليفنی میدانه سوروشجه ماهر كبی بر قاچ
دلیقانلی تبیین حقیقت ایچون بویله بر سفری
مع الافتخار اجرایه حاضر بولندقلرینی سویلرلر ،
بوغیرتلی فقط بیقلی چوجقلر ، تازه‌دن افسانه‌ی
قازلی چشمه‌یی بولالار . قهوه‌خانه‌ده كیلر
خبر صحیحه نصب چشم انتظار ایلر . كلمزلر
كلیر . فقط ماهرلرك دیدیكی طوغری چیقارسه
والینك . بركت ویرسون كه بعضی موقع لطیفه
قویانله قهوه‌یه كله‌جكی شرطنی ندیمان ایدنك
سوزلرنده صداقتلری كورولمز . ایرتسی كون
یرینی ینه بیقلی ، اوته كیلرده قهوه‌ده كورورسكز ،

ماهر ایشته بو عقل ایله بیومش بویله تربیه
كورمش « تیپ » لردندی .

باباسی بونی ابتدائی و رشدی مكتبلرینه كوندر
مشدی . یعنی ماهر محله مكتبنده بسمله‌كش اولدی
تحصیلنی رشدیه‌ده اتمام ایتمشدی . بر قاعده جبر
اولمق ایچون نه چوجق كندی . نفته بلمزدی
تحصیلك بوندن زیاده‌سنه لزوم كورمامشلردی ،
بابا اوغلك تصور ایتدكاری غایهٔ ترقیسی انجق
ممیزلكدی .

باباسی اوغلنك مكتبدن نه اوقودیغنی صورمدی صورسه‌ده آله‌جغی جوابه عقل ایردیرمك اقتدارندن پك اوزاقدی . او یالگز كتاب پاره‌سنك چوقلغندن شكایت ایدر ، ترفیع صنف ایدلدكجه درسلرك تجدیدینی واو مناسبتله یكی كتابلر آلنمه‌سنی پك سونجلی بولماز ، مسرفلك عد ایدر ، هرسنه عین كتابك اوقوتدرلمدیغنه ، یاخود بتون معلومات بشریه‌یی كوچك بر كتابه صیغدیره‌رق چوجق ولیلرینی كتاب پاره‌سندن قورتارمغه همت ایده‌جك بر صاحب درایتك هنوز ظهور ایتمدیكنه عادتا جانی صیقلیردی .

ماهرك امتحان ویره‌مدیكی ییللر ، پدرندن اك زیاده مظهر تقدیر اولدیغی سنه‌لردی . اختیار قاسم اوسنه یكی كتاب اشتراسنه لزوم اولمدیغی خبرینی آلنجه اوغلنك ، مقام تحسین و آفرینده آرقه‌سنی صیوایه‌رق :

— ها شویله یاوروم بعض سنه‌ده دوقملی . درت نعله مكتبدن چیقان چوجغك تحصیلی پك اوقدر قاوی اولماز . . . هرسنه آووچ طولوسی پاره ویریپورم ، برچوق كتاب آلیورز . اونلری

برسنه اوقویورسکز . سنه باشنده ینه یکی کتابلر
آلیور . اسکیلرینک بر دها آچوب یوزینه
باقمیورسکز . برسنه اوقومق ایچون اوقدر کتاب
پاره‌سی ویریلیرمی ؟ امتحاندن دونز حالده هیچ
اولمازسه برکتابی ایکی سنه اوقویورسه‌ك . . .
تحصیل ذهنکز ایچون [illegible] . . . [illegible]
هم سن کارلی چیقارسک . . هم بن . . .

چوجقلر بو آنه ایچنده [illegible]
قیاقلی اوفاق مدور [illegible] دیگر [illegible]
[illegible] جیبنده اون پاره [illegible]
کوندررلردی .

مکتبدن عودتنده بعض اقشام قاسم افندی
اوغلنی قارشیسنه جلب ایله :

— سپتکده اکمکله پینر اولدقدن صوکره
شئ اولنلغی نه یاپیورسك باقه‌یم ؟

سؤالیله چوجغنه اوزون اوزادی‌یه اقتصاد
درسی ویرر، کونده اون پاره‌نك برسنه‌ده [illegible]
اوزسنه‌ده طقوز یوز غروش ایده‌جکنی [illegible]
اوغراشیر . بونك بر چوق سنه‌لك فائضی ،
فائضنك فائضی حسابلر، نهایت [illegible]

لیرا چیقارمق کبی اورته یه بر حکمت اقتصادیه قوردی.
چوجق بوله همان محرومیت کامله حالنده یوردی.
اون سکز یاشنده رشدیه‌دن اکمال تحصیل ایله
چیقدی. ملازمتله بر قلمه چراغ ایدلدی. مکتبه
مداومتی زماننده یاپلدیغی کبی سپته اکمك پینیر
قویوب قلمه کوتورمك قابل دکلدی. قاسم افندی‌یه
قالسه مکتبك بوادارەلی اصول تغذیه‌سنی قلمه‌ده
تطبیق ایتمکی توصیه‌دن کری طورمیه‌جقدی.
لکن ماهری اقناع ممکن اوله‌میه‌جغنی بیلیوردی.
قلمه‌دوام اثناسنده کوندەلك اونلقدن التمش پاره‌یه
فیرلادی. سنه‌لرله اوزایوب کیدن بو ملازمت
پدر افندی‌یی حدتدن خراب ایدییوردی. هر
صباح آلتمشلغی ویرر کن:
— مکتبه کوندر، آووچ طولوسی کتاب
پاره‌سی ویر. اوقوت. یازدر. هیچ نه ایسه نه.
فقط بویله اوسته کوندەلك ویرەرك قلمه کوندرمك
یوقمی... ایشته بو اك زیاده قانمه طوقونیور.
بو ملازمت نه‌قدر سوره‌جك کیم بیلیر؟... بن
بر اصناف آدمم. بوقدر کوندەلك ویره بیلیرمی‌یم؟..
اونی صوران یوق... الا آلتمش پاره‌ده آلتمش

پاره ... جانم بونك ایچون آلتمش پاره نرخ وضع ایدلمدی یا ؟ اوتوز پاره اولسه نه لازم کلیر ؟ .. اون پاره‌لق اکمك، اون پاره‌لق پیاز ایدن یکرمی پاره ... اوسته هایدی اون پاره‌لق ده شرب زیفله‌ك ایتدی اوتوز پاره ... کیرنی قالان اوتوزی نه یاپیورسك ؟.. شعله قهوه‌سنده قمار اوینایورسك بر انسانك قارنی طویدقدن صوکره شرقو صغیرجه اوتوز پاره، قمار وساره کبی سفاهتلردن باشقه نره‌یه صرف اولنه‌بیلیر ؟ ..

یولده‌کی توبیخ ومؤاخذاتی ماهر هر کون دیکلردی . چونکه خانه‌سیله قلبی آره‌سنده‌کی آرامکاهی فی الحقیقه محله قهوه‌سیدی . صباحلین کوزینی آچنجه کندیسنی اورایه آتار، اقشام قلمندن عودتنده اوندن اول قهوه‌یه اوغرادی . فقط پدرینك ظن ایتدیکی کبی اوتوز پاره‌لق قمار سفاهتنده بولنمق ایچون دکل ... چونکه صباحك آلتمشلقدن آقشامه جیبنده بر شی قالمزدی ، ماهرده پدرینك خست طبعی یوقدی . بو حاله وارث اولمامشدی . پاره‌سی اولسه صرف ایلر ،

سخاوت ابرازندن چکنمزدی . بعضاً قهوه‌ده صورارلردی :

— پدرکدن میراث بیه‌نجه نه‌یاپه‌جقسك ؟

بو سؤال قارشیسنده ماهرك کوزلری بر لمعهٔ عجیبه ایله پارلداردی . او ثروته مالك اولنجه پك چوق شیلر یاپه‌جقدی بوغاز ایچنده ، آطه‌لرده ، یاپه‌جقدی یاپدیره‌جغی کوشکلرك پیلانلری ذهننده حاضر کیبیدی . نه‌ده کوزل بنا کورسه مستقبلده‌کی صیفیه‌لرینی اوشکلده یاپدیرمغه قرارویرر ، طبیعی بوامرده‌کی مشهوداتی نسبتنده قرارلری ده دکیشیردی . چونکه کندینك فن معماریده بر وقوفی ، کورکوسی ، ذوق سلیمی یوقدی . کوردیکی بنالری بر مفتونیت سطحیه ایله بکه‌نیر ؛ کیمنك ابلهفریبانه بویاسنه ، کیمنك هر نوع اصولدن خارج جبهیل بچیلی اویمه‌لرینه حیران اولوردی .

بوکوشکلری اشکال منتخبه‌سی اوزره یاپدیرته‌رق چارشو حماملرندن برینك صوینه اوطه‌سنده نظر مفتونیتنی جلب ایتمش اولان تریشه یاغلی بویا زمین اوزرینه ساقسیلردن

طاشمش پنبه ، مور كللری مصور نقوش ایله دیوارلرینی تزیین ایتدیردكدن صوكره درونلرینی، فنجانجیلریقوشندن اینوب چیقاركن دوشه‌مه‌مك جامكانلرنده كوروب نه یوك‌عیمد : اییكمبدن ! قدیفه‌میدر؟ پك فرق ایده‌مه‌دیكی او دالالی آل قماشلرله دوشه‌ته‌جكدی . . .

باغچه‌نك بر كوشه‌سنه چارشوی كبیرده قیوجیلر ایچنده‌كی او یمه‌لی محابیجی دكانلرینك سمتنده بر كوشك‌جكز انشا ایتدیره‌جك، بتون جواریه‌لرینی خدمتكارلرله طولدیره‌جقدی.

پدرینك حسابنجه نصفله یومیه‌سی اولان اوتوز پاره‌دن بر قاچ غروش بریكدیره بیله‌یكی بختیار كونلرنده، سركه‌جیده قره صقاللی، چپیل كوزلی كبابجیدن بر طبق دونر كبابی نوزینه اوچ یوغورطه قیردیروب یمك پك ذوقیده‌دی. بو كبابجی‌یی جلب ایله قوناغه آشجی باشی یاپیور، هر اقسام بقلوا، اكمك قطائفی، كشكول فقرا یاپه‌جق طانلیجیلر طوتیوردی.

بو اویه‌لی كوشكك كوزل بر اوطه‌سنه، بر سنه دوكوننده كوردیكی چادر ایچنده قوره‌لی بر

قاریولایه تقلیداً آللی پوللی، پوفلا کبی قابارده شك یاپدردقدن صوکره آرتق اولنه جکدی . قوللری بیله‌زیکلی، پاچه‌لری دانتلالی، کردن کردن آلتنده شیشمان بر خانم آله جقدی. بو خیالاتنك حقیقته انقلاب ایده جکی کونی تصورایدوب ده جسیم بر قیو بیله‌زیکی اندامی بو شیشمان پرستیدهٔ روحنی قار - شیسنده کزینیور فرض ایتدکجه فرط تلذذدن کوزلری سوزیلور، سالیالری آقاردی .

بویله شیشمان سومه‌سنده، زوجهٔ مستقبله‌سنی بویله آغوشلره صیغماز بر جسامت مفرطه‌ده تخیل ایتمه‌سنده سبب واردی . ماهر هنوز اون بش اون التی یاشنده ایکن براقشام شهزاده‌باشی تیاترولرندن برینه کیتمشدی . بیلت اثماننك نصفنی کندی کونده‌لکندن نصف دیکرینی والده‌سنك مرتیله تدارك ایده‌بیله‌رك او دار - الحفظواتنه دخول ایتدیکی لیلهٔ مسعوده زواللی چوجغك حیاتنده معدود بختیارلقلرندن بری اولمشدی. اوطاتلی کیجه‌یی هیچ اونوته‌مازدی. بورولر، کمانلر، طاوولار هپ صدالرینی بر برینه قارشدیره‌رق کورولتیلی بر آهنك تیاترو بناسنی

طولدرلدیغی اثناده بردنبره پرده قالقمش، کوزلر اوکنده، بیاض قارپوزلی فنارلرله منور چارداقلی بر باغچه پیدا اولمشدی. چارداغك چیچکلری، ایکی طرفك قوردونلرله قالقمش پردن طاوانه قدر آل پرده‌لری، هپ بونلر هیچ برشی دکل. صاغ جهتده‌کی بوله‌لرك آره‌سندن، سکه سکه بن کالدم چینغراغم خوش کلدك اویوننه چیقارلر ... قیصه پنبه اثوابلی، تللی پوللی برمخلوق طیشاری اوغرایه‌رق صیچرایه صیچرایه او چارداقلرك آلتنده لاتشبیه دولاب بیکیرینی آندیرر صورتده دونه‌رك هوایه قالدردیغی ایکی النی شیقیرداته شیقیرداته، پنبه رونجك اثوابی آلتنده وجودینی تیتره‌ته تیتره‌ته، چالغی به تبعاً بر شیلر هرلدانه هرلدانه درت بش دور اجرا ایتدکدن صوکره چالغیجیلره یاقین کلوب طورمش، کوزلرینی سوزه‌رك باشنی صاغه صوله برقاچ دفعه قایدیرنجه تیاترو ده برشاقیرتیدر، باشلامش ماهرایشه ... زمان دقت ایده‌رك بونك برقادین اولدیغنی آکلامشدی. قادین اما شیشمان بر قادین ... پنبه فنیلالره صیغمیان او جسیم بالدیرلرینك، منتهی اولدیغی

اوچلری پوسکوللی آل ترلکلی آیاقلرینی هوایه قالدیرەرق قوشدقجه قارنینك شیشکینلکندن فستانی دیزەلره نسبتله همان یاریم اندازه اوکدن کیدییوردی... اوینبه فستاندن اطرافه صاچیلان نشئه ایله ماهرده درحال سرکرم غرام اوله ق اوده دیکر سیرجیلر کبی آووج پاطلاتمغه باشلامشدی. ایشته او کیجه‌دن اعتباراً، بر باکرك بهار مفکرەسی قدر صاف اولان خیالات شبابی اوشیشمان قارینك وجودی قاپلامشدی. شیشمانه انجذابی ایشته بوندن، کوکلنده ناقابل ازاله برخاطرۀ روحنواز اولوب قالان بو ایلك پرستشندن ایلری کلیوردی. حتی بوصراقدن، بوذوقدن طولایی ارقداشلری آرەسنده اسمی «خوشورجی ماهر» قالمشدی.

لبیبەیی کوشکه کیروب چیقارکن یلدیرمەلره صیغمازبروجودده کورمسی هنوز یاقیندن یوزینی، رنککنی، حالنی، طورینی طانیمدیغی بوتیز ایچون درحال قلبنده برسودا آتشی اویاندیرمشدی. آز زمانده مکتوبلر، اوزاقدن اوزاغه اشارتلر، مهتابلرده سیرانلر، کوروشمەلر بیله باشلادی.

اوغلانك كيتدكجه بر سرعت متزايده ايله قزلى آلديغنه دقت ايدن لبيبه اكسير حسنك بو تأثير ساحرينه كنديده شاشه‌رق بو ناز سودايى [illegible] بتون باپازه‌له‌مك، دها جاذبه‌دار بر [illegible] تقرب كورونمك ايچون عاشقه بر پرده [illegible] ايله اورتوسى ايله اكثريا كيجه‌لرى [illegible] كوندوزلرى ملاقات ضرورت حكمنى آلنجه مدت مصاحبه‌يى قيصه كسيور، دائما احتراز، خوف، انديشه، تلاش كوستريور. دلداده‌سى اونشنك وصلى حضورينه [illegible]، دائما شدت آرزو، سعادت مستقبلهٔ سوداسندن اميدسزلكاره دوشوره‌جك ترددلر، تشوشلر ايچنده براقيور، حاصلى سندن مأمول ايدليه‌جك بر اوسته‌لقله ادارهٔ كيفيت ايديوردى. فقط نه چاره كه سوكرولرى بو صلابتى، [illegible] شاشيرددى. اوغلانى كوردكجه زمانلر جنت سودايه دوشمكدن كنديني آلامامغه باشلادى.

٨

مفتون بك الني معرفتيله يدينه كچيرديكى همشيره‌سى لبيبه‌نك روزنامهٔ سودايى [illegible]

وتدقيق ايله بو محبت مشعله‌نك دومانی طوغری چیقدیغنی كوره‌رك فوق الحد ممنون اوليور، روش حاله نظراً قريباً بر « مليونر » كلنی اوله‌جغی ايچون بو موفقيتدن دولايی لبيبه‌يی قلباً آلقشلايور، تبريك ايدوب دوريبوردی .

لبيبه سعادت مستقبله‌سنه عائد بر كيفيت مهمه‌يی براوجندن قاچيرامشدی . بو ايشی مفتون ده اوبر اوجندن ياقه‌لايه‌بيلمش اولسه يعنی قاسم افندی‌يه داماد اوله‌بيلمك اسبابنی تأمين ايده‌جك خطوه‌لری آته‌بيلمش بولونسه . بعضاً پك دومانلی كورديكی آفاق استقبالنه دوغری ارتق هيچ بر انديشهٔ احتياجله كوز قيرپمقسزين فرحله، اطمينانله باقه‌بيله‌جكدی .

فقط ايشه نره‌دن باشلاملی ؟ قاسم افنديڭك قيزی اديبه خانمه « قور » ايتمكدمی ؟

مفتون بويله برجرأتده بولنسه بيله باقه‌لم قيز اوراره ياناشه‌جقمی ؟ اعلان محبته آتيلمازدن اول قيزك استعدادينی ، ميلنی ، تربيه‌سنی تدقيق ايله ذوقنی اوقشار، طبعنه خوش كلير بر واديدن جلب قلبنه كيرشمك لازم كليوردی .

مفتون بك اديبه خانمك طبعنى ، عادتنى ، روزمرۀ حياتنى ممكن اوله بيلديكى قدر تحقيقه همشيره سى لبيبه ايله خدمتجيسى ألنى يى صالدرمش ، نتيجۀ تحقيقات پك غريب ظهور ايتدى . قاسم افندى عائله سى كيمسه ايله كوروشمه ديكندن . شوندن بوندن واحبابدن احبابه وقوع بولان استيضاحاته نظراً :

اديبه خانم طمعكار بر پدرك نظاريۀ مخصوصه سى . تربيۀ غريبه سى آلتنده پرورشياب اولمش بر قيزدر . ييشى ، ايچيشى ، كينيشى حاصل بتون طرز حياتى استانبول قيزلرندن هيچ برينه بڭزه مز . معلومات بشريه نامنه پدرينك تعليم ايلديكى و خادمخستى اولان بر طاقم اقوال غير حكميه دن باشقه برشى بيلمز . قاسم افنديڭ حكميات مخصوصه سنه كوره يڭى البسه كيمك ، طويونجه يه قدر طعام ايتمك ، خاص ونان اكمك يمك ، پاره ايله صو ايچمك ، صرف ايتمك اوزره ليرا ، مجيديه بوزدرمق ، اڭ مشيت بر معلوليتى اولمدقجه حيوانه ، آرابه يه بينمك ، بى لزوم كزنتيلر ايله آياق قابى اسكيتمك ، جزئى ، كلى پاره صرفنى مستلزم دها بونلر مثللو

برچوق شیلر وطوق کوزلولك، سخاوت وعلو جناب کبی خصائل افعال ذمیمه‌دندر. وجهاً کوزل یارادلمش اولمق بیاغی قباحتدر. چونکه کوزللك انسانی بی‌لزوم برطاقم مصارف تزیینیه‌یه سوق ایدن اکثریا عقبه‌دز عقبه‌یه اوغرنان بربلیهٔ خلقتدر. صنعی اکتساب حسن وآنه قالقیشه‌رق سوسلنمك بزجه‌ك الك بیوك اخلاقسزلق، قادینلر ایچون ترین، معاذاه هله موده‌یه تبعیت مراقی مادی، معنوی خرابیٔ بشریتی موجب برحفره، واجب الاحتراز برمهلکهٔ زمانه‌در.

قاسم افندینك اوغلو ماهر اثر پدرینه انتفاده او قدر بیوك براستعداد کوستره‌مدیکی حالده، قیزی ادیبه هرصورتله باباسنه طاش چیقاره‌جق برخلقتده ظهور ایتمشدی.

ادیبه کینمه، سوسلنمه تزین کبی نسوانه خاص اولان ارزولردن یك اوزاق اولدقدن باشقه کورلك، قنبورلق، طوپاللق، چولاقلق نوعندن برمعلولیت خلقیه ایله دوغمادیغنه یك متأسفدی. چونکه پدرینك:

جناب حق سودیکی قولنی سقط یاراتیر.

بو دنیاده‌کی معلولیتك او بر دنیاده اجری بیوك
اولور .

دیدیکنی چوق دفعه ایشتمشدی . مسعود
ونظام ایله اونك بونك دقتنی جلب ایتمه‌ین
دنسه قیلقسز ، چاپاچول ، پژمرده قیافته کیرمه‌ین
هر کسك انظار بیقیدیسی وحتی استکراهنی آلمه
قالمق داها موافق عقل و حکمت اولدیغی قاسم
افندینك دستور فلسفه‌سی جمله‌سندن ایدی .

ادیبه نائل اجر اولمق ایچون صرتنه بر
کنبد یاپه‌رق بر صنعی قبوللنه‌رق بیلکه‌سنی
بیله چوق دوشونمشدی . [illegible] صورتده
باتیروب یالکز بو صورتله تسلی ایتمك کبی بر
ریاضته هفته‌لرجه دوام ایلدیکی چوق اولوردی .
ادیبه‌نك رفیقهٔ حیاتی ، ایپسی ، [illegible]
اسمنده اورته یاشلی بر خواجه‌سی واردی .
بوندن آلدیغی دروس حکمیاتی [illegible]
قویه بیلمك ایچون بوندن اعلا بر یارداق [illegible]
قابل دکلدی : قاسم افندینك [illegible]
پایه‌جی کتابجیلاردن اون یکرمی پاره‌یه [illegible]
حرکاتلی مستعمل جن وپری حکایه‌لرینی خواجه

شاگرداز برلرجه‌سنه دفعاتله ختم ایدرلر . صانکه بلاهت خالقیه‌لری کافی دکلمش کبی تزیید حماقت ایچون بسبتون ذهن قپایه‌جق عباره‌لرله تزیین حافظه‌یه اوغراشیرلردی . ادیبه بوقادینك سوزندن هیچ چیقمازدی . صانکه عقلنك ، قلبنك ، کوکلنك کلیدی ، طلسمی خواجه‌سنك النده ایدی .

نتیجهٔ تحقیقات بو وادی‌یه چیقنجه مفتون شاشیردی . کندی کندینه :

— ایشته شایان تدقیق ابدال برقیزدیدی .

ادیبه ایله تزوج آرزوسنده اولمسی کندینه عمرلك بر رفیقهٔ حیات بولمق ، بوندن هرمعناسیله بر سعادت ، بر حظ ازدواج بکلمك مقصدیله دکلدی . مفتون بکك نیتی ادیبه ایله دکل ، قاسم افندینك سکسان بیك لیراسیله ازدواج ایتمکدی . بویله برثروته دولاییسیله وارث اولدقدن صوکره « مانتینوتا » لرك ، « مترس » لرك قحطنه‌قیران کیرمدی یا ! وارسون ادیبه خانم اوده خواجه عزیزه خانمله بطال غازیدن حفظه چالیشسونلر ، ساده صویه اکمك باتیرمق ریاضتیله قوروسونلر ، قدیده دونسونلر .

زنكين قادينلرك ابدال اولمنى زوجلرى ايچون بر سعادتدر . ذكى اولورلرسه قوجه‌لرينه عادتا خدمتكار كبى قوللانيرلر. تأهل ايله حظوظات نفسانيه‌نك باشقه باشقه شيلر اولديغى حقيقتندن چوقدن واقفدى .

اديبه‌يه قارشى «قور» ايتمك، اعلان عشق ايلمك نه كوچ مصلحت ؟ . كوزللكك بر بلا خلقت اولديغى نظريهٔ غير معقوله‌سنه تابع بر قيزه «بن سنى بكلندم، سكا كوكل ويردم» ديمك او زواللى‌يه بيوك بر حقارتده بولنمق دكلميدر؟ مفتون بك بو نازك مسئله‌يى كونلرجه هفته‌لرجه دوشوندى.

نهايت هرچه باد آباد توكلى واللهك امرى پيغمبرك قوليله اديبه خانمى پدرندن زوجه‌لكه طلب ايتمك اوزره والده‌سنى كوروجى كوندرمكه قرار ويردى. فقط مفتونك قاسم افندى عائله‌سى حقنده‌كى جملهٔ تحقيقاتندن خارج قالمش بعض حقايق مهمه واردى، قاسم افندينك كيلرك پهلوى زاده‌لرندن او اولان صورت تلقيلرى پك بوزوقدى. حتى مفتونك والده‌سى نفيسه خانم اوغليله، بر قاچ كوشك آتيرى بر خانه‌ده اوطوران آچيق مشرب آلافرانغه مع

برنیز آره‌سنده سودا آلیش ویریشی باشلامش اولدیغنی
بعض علامات اوزرینه آناره مخصوص براندیشه
ایله حس ایتمش وصوکره بو اندیشه‌سنی مؤید بر
چوق آثار. وصحه‌یده مصادف اولمشدی .
زوالی قادینک برقاچ زماندر ایچنی قورد ییوب
طوریور . فقط قاسم افندینک حدتی مزاجی سببیله
اورته‌یه بیوک برمسئله چیقارمقدن احترازا سکوته
مجبور اولیوردی . همشیره‌سنه نصایح لازمه‌ده
بولنمسی ایچون برقاچ کره آناندن مفتون بکه خبر
گوندرمکی دوشونمش . . . . ـه‌یه برشی سزدرماماسی
حقنده پک بیوک آنلردن صوکره بونیتنی خواجه
عزیزه خانمه آچمش واوندن شوجوابی آلمشدی .
— اومفتون بک ایچون پک کنیش مذهبلی
دییورلر . بو آدم همشیره‌سنک شونکله بونکله
« عاشقداشلق » ایتمسنه آلدیرمازمش . . . . بیهوده
خبر گوندرمش اولورسک . . .
بوجوابی آلنجه نقیه خانم حیرت ونفرتندن
برقاچ دفعه انتاریسنک تو . . تو . . دییه یاقه‌سنی
ایصیرمش ونه یاپه‌جغنی شاشیروب قالمشدی ،
عزیزه خانم ویردیکی وعد کتومیتك ، یمینلرك

نقض احکامی ایچون حسب الجبله حس ایلدیکی آرزوی شدیده اون دقیقه‌دن زیاده تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق ایلك فرصتده ادیبه‌یی بر کناره چکوب عین شرائط کتومیت طلبی و یله‌له‌له تکرار ایله :

— طویدکمی قرده‌شلك ماهی فوصتونك بو قوقونا قیافتلی قیزینه کوکل ویرمش . . .

— اوشیشمان . . . او اوینا‌ق . . او آچیق قیزه‌می ؟

— اوت . . . ایشته بویله . . . برچوق زماندن بریدر آل سودا و پرسودا ایمشلر . . .

ایکی الیله یوزینی قاپایوب ایکله‌یه‌رك :

— ماهی اغابگم نیچون بویله یاپیور ؟ افندی باباملی بوره کنه‌یی ایندیره‌جك ؟ اویله تخته‌لر قاطری قاری‌یه کوکل ویریلیرمی هیچ ؟ (صاغ الك پارمقلرینی آوجنه قیوبروب طرناقلرینه باقه‌رق) امان یاربی سکاصیغندم . . .

او کوندن صوکره قاسم افندی عائله‌سنده پهلوی زاده‌لره قارشی شدتلی بر سوء نظر باشلامشدی . مفتونه « مونوقل » استعمال ایتمه‌دن دولایی

« تث کوز » ، ابیبه‌یه تجال قاطری پناير كوزه‌لی ، ربیعه‌یه قوقوروز نامری ويرلمشدی .

مفتون بوسوء توجهدن بی‌خبر بولنیوردی . بر کون والده‌سیله تیزه‌سی وسیله خانمی قاسم افندینك کوشکنه کوروجی کوندردی . کندیسی نتیجه‌ء حاله انتظاراً پنجره‌نك اوکنه اوطوردی . دراز اوزونتی ، بیك مراق ایچنده سیغاره‌لرك برینی سوندرمه‌دن دیکرینی یاقه‌رق برخیرلی خبرله عودتلرینه مترقب بولندی . چوق بکلنمه‌دن کوروجیلر عودت ایلدیلر ، مفتون کنایلرینی باغچه‌قپوسندن استقبال ایتدی . ایکی قادین آلی آل مورومور بروحالده ایچری کیردیلر . . . سیما وطورلرنده خیرلی خبره دلالت ایده‌جك بر بشاشت یوقدی . . مفتون قادینلرك اوطورمه‌لرینه قدر صبر ایده‌میه‌رك والده‌سندن همان صوردی :

— نه خبر ؟

— نه خبر اوله‌جق . . صوپایله طیاق یمدیکمز قالدی . . .

— قوغولدیکنزمی ؟

— اونك کبی برشی ! . .

تیزه وسیله خانم کندینی ایالك تصادف ایلدیکی صندالیه نك اوزرینه آتوب النی دن ایکی یودوم صو ایسته دکدن صوکره :

— نه شامك شکری نه عربك یوزی . .
نه او آلتونلری ایسترم نه ده اوقنیزی . . آرتیق اسیر که سین . . او یله لر ایله [illegible] شیلر دکل . . .

مفتون یأس و وحدتندن رنکی اوچمش [illegible] ایله :

— نه اولدی جانم؟ . . سویلیکز ده اکلایه لم .

لطیفه خانم یوره غونلق آلمق ایچون کندیسنه بر قهوه ایصمارلادقدن صوکره :

— بنم اکلاته جق یوره کم یوق . . . تیزه که صور ایشته اوسکا عنعنه سیله اکلاتسین .

مفتون ایکی النی چاکتنك یان جیبلرینه صوقوب تیزه سنك قارشیسنده دیم دیك طوره رق :

— تیزه ناصل اولدیسه برر برر اکلات .

تیزه — آیول آننه کك یوره کی انسان یوره کی ده بنمکی صیغیر یوره کی دکل آ . . . [illegible] بر نفس آلهیم . . .

مفتون — اوف دنسزلك ايدييورسكز...

تيزه — برقهوه‌ده بكا پيشيرسونلر... قارشيمه اوبله قازيق كبي ديكلمه براسكمله آل شورايه اوطورده اكلانه‌يم...

مفتون اسكمله‌يه اوطورور . تيزه وسيله خانم قاشلارينى قالديروب آغزينى يايه‌رق ناخوش برشى اكلاتمغه حاضرلانديغنى ايما ايدر برطورله :

— طورسكا ابتداسندن باشلايه‌يم . باغچه قپوسنى كنديمز آچه‌رق ايچرى كيردك . ايكى طرفه‌لوانته چيچكى ديكيلى اوزون يولدن كوشكه قدر يورودك . باغچه‌نك اوراسنه بوراسنه چماشير آصمشلر . . . هيچ بن عمرمده بويله چماشير كورمه‌دم . قويو بويالى باصمه‌دن قوجه قوجه دونلر ، كوملكلر ، يمالى چورابلر ، يرتيق يرلرى ديكلمش منديللر ... آل انسان آناطوليدن كلسه يينه بويالى دون كوملك كيمز . . . ظاهر بياض چابق كيرلنيور ، ييقانمسنه صو ، صابون ، اودون صرف اولنيور دييه او اختيار طمعكار بابالرينك تدبيرى اوزرينه بويالى ايچ چماشيرى

قوللانمغه قرار ویرمش اولمیلر . . . چونکه بونلردن باشقه بوبالی کزملك کین بر عائله‌یه دها استانبولده تصادف ایدمیز . آلمق ایستدیککز قیزك ناصل دون کزملك کیدیککز او کزمك ایسته‌مس بزم طربزون بزی، صرصر شاهی کزملك کیدیکمزه بیله اعتراض ایدرسك . . . مفتون بك بو بیوك سوزلرك بر بر باشکه ذاله‌جك اماطو باته‌لمغه وقتنده یاپه تیغی دیکلمش مندیل . . . ابتیلاش شیئی اویله برمندیل انسان ناصل جیبندن چیقاره‌بیلیر عالمك یاننده قوللانه‌بیلیر .

مفتون ذالغین بیقلرینك اوجیله اوینامغه باشلادی . تیزه وسیله خانم بر ازاول کندی یوره‌کنك صیقیشی یاره‌کی اولدیغی حقنده واقع اولان ادعاسنه رغماً بر صبرلیق کلامله دوام ایده‌رك :

— کوشك قپوسنك چینغراغنی چکدك . ایچریده سس یوق صدا یوق . صانکه اوقوجه برخانه‌یی بوش ظن ایدرسك . نهایت آیاغنده آلتی بوش بوروکاپه‌رك سوپور سوپور بریسی کلدی . قپویی آچدی . باشنده نمازبزی اورتولی، باصمه

انتاریلی ، اورته یاشلی بر قادین نزی ایچری قویمامق
ایچون قپونك اوکنه کریلوب اوخانه‌یه مسافر
قبول اولنمق معتاد اولدیغنی افهام ایدر چاتیق
بر چهره ایله: « نره‌دن کلدیککزی؟ کیمك اوینی
آرادیغکزی؟ نه ایستدیککزی؟ » صوردی. ایچری
کیره‌بیلمك ایچون طوغریلقدن زیاده قورنازلق
لازم کلدیکنی اکلایه‌رق: « اوزاقدن کلدیککزی،
قاسم افندینك خانه‌سنی آرادیغمزی، سویله‌یه‌جك
مهم برشیئمز اولدیغنی » خبرویردم. قادین نه جواب
ویره‌جکنی شاشه‌لادی. « کیده‌یم بیوك خانمه
صورایم. یا کلیش برایش اولماسون » دیدی.
چکلدی. قادین ایچری کیدرکن برده آیاغنه
باقدم که قوصقوجه برارکك قوندره‌سنك طوپوق
طرفندن کنارلرینی کسه‌رك ترلك مقامنده آیاغنه
کچیرمش. آیاقلرنده سوپور سوپور ایدن شیلر
مکر سه‌بونلرمش. صفه‌ده بویولده وجوده کتیرلمش
برقاچ چفت ترلك دها. کیمه‌جك حالی قالمدقدن
صوکره اوایچنده استعمال ایدیله‌رك بوصورتله
ترلك احتیاجندن وارسته قالنق یولی بولنمش.
فنا اداره دکل ... سن بو آدمه داماد اولورسه‌ك

اوغلم مفتون اوسندن دكل سن اوندن چوق شی
اوكره نه جكسك ... قپو وكنده آياق اوستنده
بكلدك . بكلدك بلكه اون دقيقه بكلدك . خانه
صاحبلری بزی ایچری یه آلوب آلمامغه بر درلو
قرار ويره ميورلردی . نهايت قادين كلدی .
«سبب زيارتكزی صوره بيلير ميم؟» ديدی .
«كوچك خانمی كورمكه كلدك» جوابنی
ويردك . بو جوابه قادينك قاشلری چاتيلدی ،
اغزی آچيلدی . قادين عادتا حيرته دوشدی .
ينه سسسز سسسز ایچری كيتدی . بو سفر بيوك
خانمله برلكده كلديلر . صاچلری اينه‌لی ، باشی
قونداقلی ، ضعيف ، خانملرك قوجه‌مانی بر قادين .
غالبا قوله جنسی ، چراقدن يتشمه ... اونك
آياغنده قوندوره‌دن بوزمه بر ترلك . صرتنده
ييقانه ييقانه ايكی يانی پشلری صارقمش بازار
باصمه‌سندن صولوق ، قيرمزی يوللو بر خرقه .
قيصه بر تماشادن صوكره : «صفا كلديكز قرنده‌شم»
ديدی . قائن آنا محله واريمی محله واری . ايلك
سلامده قرنده‌ش اولدق . مسكين ، آيق كبی بر
شی ... لاقرديسی اويله چار چابق دوكيور ...

طوپلايوب ده سويله‌يه‌مييور . بر پوط قيرمش اولمامق ايچون يانه‌ده‌كی قادينك يوزينه باقدقدن صوكره : « اديبه‌می كورمكه كلمشسكز . پدرينك شمدی اونی كابين ايتمكه وقتی يوقدر . اوراده بوراده چوق پاره‌مز باتدی ، اللهك بيلديكی قولدن نه‌صاوللابه‌لم . حقيقتی ايچنده‌يز . آدمز زنكينه چيقمش . ايچ يوزمزی كيمسه بيلمز . قيزمزی زنكين اولادی ديه آلمق ايسته‌يورسه‌كز يا كيليورسكز . بز آدم آلداتمق ايسته‌مه‌يز . جناب حق كيمه قدر قسمت ايتمش ايسه ايشته اديبه‌می اوستنده‌كی اوستنده باشنده‌كی باشنده ايسته اويله‌سيه بر انسان بر كوملكله قبول ايده‌نه ويره‌جكز . صوكره شويله ايدی بويله ايدی ديمه‌يك . بز يالان سوزدن ايلديرغيچ بيلمه‌يز . سوزبر اه‌بر . حلال سوت امش ، بش وقت نمازنده ، باشی اوكنده بابايانی بر داماد ايسته‌رز . چوجغمزده اويله قوقوزورلی زمانه قيزلرندن دكلدر . بر حمام براو ، بشقه يربيلمز . (اليله جوار كوشكلری اشارت ايدرك) معاذالله ربمه صيغنيندم . شو جوارده نه قيزلر ، نه دليقانليلر كوريورز . كاور ، چيفيت ، مسلمان آرتق آييرد

اولیور. هپسنك باشنده بر بورونجك باش اورتوسی،
هپسنك آلت طرفی قیرمه‌لی، اویمه‌لی برشیلر..
هپسنده، بلی کیرملك قیچی چیقیق بچیملر. آخر
زمان آه آه یئنه چوق شکر که بیمه‌یك اکل
بولیورز. باشمزه طاش یغیور. بابالری دقوجه‌لری
آرتق بو خانلره سرسلرینه، قانتارلرینه یاره
یتشدیرسونلر... بو شرطلر ایله کمز، بلوسه‌لری
کوستره‌لم ده دیدی. مقصد اکلاشیلمه‌دن تیز
کوستریلیرسه ببیلالی کورده‌جیلره لاعلاج ایچرلمسی
لازم کلن ایکی فنجان قهوه زیان اولمدن حسابله
قادین بو قدر لاقردینك بانی بوکدی. منتظرده
سویله‌یه‌میور کلکلیوب ناردیبور. قاسم افندینك
تبزنی کورمکی طوغریسی مراق ایتدك. بن ده
جواباً «بزم آرادیغمز ثروت، پاره، پول دکل
بزده یوزی کوزی آچلمامش قاپالی بیونلش
قادین قادنجق حلالزاده قیز ایسته‌یورز. تعریفکزه
کوره سزککی بزم ایچون بچلمش (قفتان)
دیدم. بو صوك سوزلرمزه اوزرینه تعال ایده
ارتق بزی ایچری آلمه قرار ویرمیشلر،
بیوریکز دیندی. یوروردك. کندیمزی بونه کرا

اوی کزییورز ظن ایتدم. هرطرف طاقطاقیر.
صفه‌لر بوم‌بوش. اشیا نامنه اورته‌ده برشی یوق ه
قاسم افندی‌او اوی بورجه مقابل ضبط ایتمش،
یوکسك قیئاتله کرایه‌ویرمك ایسته‌مش، طوتولا-
مش‌ده کندیلری چوق اشیا کتیرمدن کویاشویله
تم‌التدارك کلی ویرمشلر. نهایت بزی بر اوطه‌یه
صوقدیلر. باصمه قابلی قارشی قارشی‌یه ایکی
کره‌وت. درت حصیر صاندالیه. اوچ پارماق
اکلی اکننده ورقلی قورنشاردن صارقان آرشونی
اللی پاره‌لق تول پرده‌لر.. ایکی سیغاره اسکمله‌سی،
قپاماجی ایشی برچاریق بورو، اوستنده اوچ مجیدیه‌لك
حوطوتوزلی بر آینه... مزادمالی بارداقلر، سیغاره
طباقلری، مسافر آغیرلامق ایچون الك باش
اوطه‌لری بسبللی ایشته بوراسی اوله‌جق...
چارشافلریمزك یالکز باشلرینی آتدق. اوطور-
دق. اورته یره یشیل حصیرلی بر اسکمله قویدیلر؛
تووالته چوق زمان صرف ایتمه‌دن خانم قیز
چیقدی. پك عجمیجه چارپق بر تپسی ایله یرینه
اوطوردی. اللریمزه قهوه‌لری صوندیلر.
فنجانلر، طباقلر، تپسی تك هپ آیری چشیددن...

قیزك آرقه‌سنده چوزمه تقلیدی مهاجر بزندن
صاری چبوقلی بر انتاری . قوللرنده یقاسنده
آرشونی اون پاره‌لق تنته دیکیلی ... دها
اوستنده بیچیمی هانکی زمانك مودهسی اولدیغی
بالینمز مطلق بدستانده زنجیلردن نا‌خوریده
برشی اوله‌جق قهوه رنکی پلوشدن اوموزلری
دوشوك شاپسال برخرقه ... بونك آیاغنده
قوندوره اسکیسی وار دییه‌جکم . قوندوره
اسکیسی یوق . فقط اوندن تحف برشی وار ...
اوکچه‌لری باصیق قابا برقناویچه ترلك ... باشنده
کناری یشیل اویه‌لی آچیق صاری خاربویامه‌سندن
مصرلی واری ، چارپق کیمش اوفاق بر
خوتوز ، بر اوروکو آرقه‌سنه صالیویردیکی
صاچینك اوجنه صاری قوردهلا ایله قاریشیق ،
هانیا سراچخانه‌ده بیکیر باشلقلرینه طاقارلر
بونجقلی ، بش پنجه‌لی نظر طاقملری یوقمی ...
ایشته اونلردن بردانه صاللاندرمش ... مغتون
اولادم الك تحفی اللرینه آلتمش پاره‌لق بیاض
چوراب قبالغنده برر الدیوه‌ن کیمش صیغیالی
آدسز پارمغنه قالای کبی ایکیوز الالی غروشلق

بر كل يوزوك طاقمش ... ياقادين ننه سندن قالمه بر ميراث ... ياخود باباسنك قيزينه قارشى بيوك بر سماحتى ... سيماسنه كلنجه نه الله اوكمش يارانمش . ايكى الميايمه كله جك نه يالان سويله يه يم .. اويله شمديكى تازه لر كبى پودره سى ، سرمه سى آلتى يوق ... ناتورهل بغدايسى بررنك ، وجود بالق أتنده . آلن چيقيق ، قاشلرك اوجلرى اشاغى يه دوشوك دوشوك ... كوزلر سياه اوفاق .. بورون ايچون لاقردى سويلمسى كناهدر . فقط قولاقلرى أتلى ، ايشته ، چكه يارادانه قربان اوله يم اوزون ، اوجى قيوريق . اختيار سيمالى برقادين .. بش اون دقيقه اوطوردى . قهوه فنجانلريله برابر ينه ابدالمسى برتمنا ايله اوطه دن چيقدى . نه لاقردى سويلدى نه برشى ... اوتوزسنه اولكى اصولده بر كوروجيلك . بزده « يك بكنمدك انشاالله بزه قسمت اولور » يه يه لريله قالقدق . قپودن چيقه جغمز اثناده قائن آنا خانم « سزه كيملرديرلر ؟ داماد نه جيدر ؟ . اقشام افندى يه نه سويله يه لم ؟ .. » سؤاللرنده بولندى . بوقادينك اليله بزم كوشكك طرفنى اشارت

ایدەرك « یارادانە صیغندم شو زمانەدە نه قیزلر وار ، نه دلیقانلیلر وار . » دیدیکی دقیقەدنبری عالمز علیهندە بونلرك پیدا ایتمش اولدقلری فلاکتلری اکلامق ایچون ارتق کیم اولدیغمزی سیاحه ایدەرك اوزرە دیدم کە « — بزده یك بیاغی نکاز - شوراده‌کی کوشکدن کلیورز . »

« قادین بردنبره نه ایسه اوغراشدی . یاییجه بزم کوشکی اشارتله :

« — تك کوز اوغلانلر . . . عجبا قیزلر کوشکندنمی ؟

« — خانم قونشولقده عیدر بونلر نابجا اسملر بویله ؟ . .

قادین الارینی دیزینه اورەرق شو کوزەلك بزم ایچیردیکی بر رفیجان آجی قهوەنك ضیاعنه اغلار کبی :

« — اورادن کالدیککزی بیلسه ایدم بن سزە قپوسی آچاز ؟ قیزمی کوستردم ! . . . ربم اسیرکەسون دنیادە ارکك اولمەق ! سزه اوغلکز قالسه بنه او مثلکه صورتلی ، تحنحی قیافتلی آدمه قیز ویرمه‌یز . . . امان نه جوله

بیلمش دوزنباز قادینلرمش بونلر !.. اوزاقدن
کلدکدیه بزی آلداتدیلر .

اوفکه ایله قپویی صوراتمزه قاپایی ویردی ...
بویله برحقارته مخاطب اولنجه مفتونک رنکی
صاریدن پنبه‌یه دوندی . تأثردن اللرینه خفیف
بر رعشه عارض اولدی .

— یتیشیر ...

اخطاریله قالقدی اوطه‌سنه چکلدی .

تیزه وسیله خانمک بو طوفان افاداتنده خیلی
مبالغه‌ده واردی . بره اون قاتیوردی . اونک
خیلی سنه‌لردنبری قوردیغی املی ربیعه‌یی مفتونه
ویرمك اولدیغندن دلیقانلینك دیکر برقیزله تأهلنه
دائر سوز اولنجه زواللی تیزه بردرلو قابنه سیغه‌ماز ،
ایلك بیکناه قیزلری ناصل یره جکنی بیلمزدی .
مفتونك اویله تأثرله تیتره‌ر برحالده چیقوب
کیتدیکنه ممنون اولدی .

وسیله خانم قاسم افندی عائله‌سیله مفتونك
آره‌سنده صهریت حصولی احتمالنی او آجی استهزالی
سوزلرله کاملاً برطرف ایده‌بیلدیکنه قانعدی .

صفه‌ده بوسوزلر اولورکن لبیبه ایله ربیعه

بیوك بر مراقله قپو آره‌لقلرندن ، آناختار دلیکلرندن بو محاوره‌یی استماعه جان آتیورلردی. چونکه قاسم افندی عائله‌سنه عائد هر سوزده سوکیلیلری مادرله پدری‌یه معنوی بر ... ایدییورلر، بو تأهلدن کندیلرینه ده ویریله‌جك حصه‌جك وهیله‌بیلك دولو قورونتولر کچیرمکدن منع ایده‌میورلردی .

وسیله خانمك صوك سوزلری بر ایکی قیزده انکسار امید و خیاللرینی بادی اولدی . قاسم افندینك باب صبریتی بر کره مفتون بك ایچون آچیلسه او قپودن کندیلری ایچون‌ده بر نوبت دخول کلمك احتمالی واردی .

قاسم افندی عائله‌سنه قارشی پیدا اولان بو انفعالی وسیله خانم کندی منویاتی ایچون بر مقدمهٔ موفقیت عدایدرك قیزی ربیعه‌یی براوطه‌یه چکوب معنیدار بر شفقت مادرانه ایله کوزلرینك ایچنه نصب نکاهله :

— یاورروم آنارك قیزلری بیوتمکدن باشقه مهم بر وظیفه‌لری دها واردر . اونلری ... بر آدمله باش کوز ایتمك ایسترلر . بن سنك ایچون

كوكلمدن تيزه زاده‌ك مفتونى چكيريـيوردم . بو دليقانلينك آلافرانغه‌لق بدلالغندن باشقه بر قصورى يوقدر . اونك بو مراقه‌ده اويووير مهك كوچ برشى دكلدر . ايشته كوريـيورسك يازين كوشكلرده قيشين استانبولده اوطوريـيورلر . يه‌لرى ايچمه‌لرى ، كينمه‌لرى قوشمه‌لرى ، كزمه‌لرى تورمه‌لرى يولنده .. سن بويله يتشكن طورورکن نيچون بر ايل قيزى كلسونده ، بو سعادته قونسون ؟ ..

مفتون پاره طمعيله قاسم افنديك قيزينى آلمغه اوغراشيـيور اما بر اينده ده موفقيت احتمالى كوره‌ميوردم ... آزيجق كنديكه چكى دوزه‌ن وير ... ياقه‌كى ، پاچه‌كى براه طوپلا ... مفتونك كوكلنى چلمه‌يه اوغراش . كنديكى بكندرمكه چاباله ... يالكز سوقاغه چيقاركن سوسلنيـيورسك . أزلك ايچنده اويله آلان طاراز چيارشنبه قاريسى كبى كزيـيورسك . بوقسمتى ألكدن قاچيريرسه‌ك صوكره حالكه كوبكلر كولر بابالك زنكين ، خاطرلى بر آدم دكل سنى آلسه آلسه خدمه‌دن ، اصنافدن شويله بويله بر آدم آله‌جق .. صوك (پشيمانلق) فائده‌ويرمز .

(قيزينك يوزينه دقتله باقه‌رق) ربيعه كوزلريكك

آلتنده‌کی او حلقه چوروکلر نه‌در؟ سنك
کوندن کونه بتك بکزك صولویور، بیونك اکیلیور،
ضعیفلایورسك .. بو کونلرده نشئه‌سزلکك،
دوشونجه‌لك، دالغینلغك زیاده — والده‌سنی دیه
سویله‌باقه‌یم :.. لیلا ایله آره‌کزده بر قصه‌لر
کیدییور . مشترك بر سر کزمی وار؟ صاقین ها
بر مناسبتسزلکه قالقشمه‌یکز . باباکز او ساعت یورتده
ایلر . ذاتاً آرزو لیلانك اولادندن طالبی بوقدر . حرفه
کی کنج قیزلره بعض نه زکی دلیقانلیلر طرفدارلق ایدیور.
بونلرله عیش پیش ایتمك بر قیزك حالی استقبالی
هر شیئی محو ایدر. قیز قسمنك آدی چیقه‌دنسه
جانی چیقه‌سی خیرلیدر . اکلایورمیسك!

ربیعه صاچندن چیقارمش اولدیغی بر
تور کته‌یی النده اویرزب چهره‌ده‌ لیك داغنی
بر طور ایله :

— آننه اوستمه یوردیغك شیلره باق ..

— اوستکه یورمیورم. آنالق حالیله ایچمه
طوغان شیلری سویلیورم ..

— ایچکه او یله مناسبتسز شیلر طوغمسون .
فقط ..

وسیله خانم تلاشله :

— ای فقطی نه اولیور ؟

ربیعه کوزلرینی اشاغی یه ایندیره رك :

— بن مفتون بکه چوجقلغمدنبری اغا بك دیوردم. آرتق بوندن صوکره اوکا باشقه برشی دیه مم.

— دنسزلك لازم دکل قیزم .. بن سکا حقیقت حالی یوقاریدن آشاغی یه قدر صایدم دوکدم.

— آننه بو نیتدن واز کچ . .

— هیچ بر وقتده . .

— بیهوده یوروله جقسك . ذاتاً بنی آغابکم آلمازکه . .

— آلدیرمق ایچون المدن نه کلیرسه یاپه جغم. سن ده بنم ایله همفکر اولدقدن صوکره هر بر کوچلککك عهده سندن ناصل کلدیککنی کوررسك.

— اویله ایسه پك اعلی . .

— ها شویله چلغینلغك لزومی یوق ... کیده یم باقه یم بوکون اوغرادیغمز حقارتدن دولایی تیزکده مراقلاندی دی ناصل اولدی ؟..

وسیله خانم اوطه قپوسندن چیقارکن کندی کندینه :

— اوبندن زیاده آرزو ایدییور ... وارمغه قیچ آتیور اما ایشته قیزلق حالی بویا .. بر دنبره «اولور» دییه‌جک‌ده نازلانه‌جق ... کندینی درهم صاته‌جق ...

ربیعه آناسنک آرقه‌سندن ألکیاتی ایله‌سانی بورونه دایایوب قاریشنی آجه‌رق یوانسنه :

— نه‌سکا غوغوق! بن آهو کوزلی بدیعی براقوبده بکی صوراتلی مفتون بکه وارمه‌جغم اویله‌می؟ عقلکه شاشه‌یم سنک ... آقشی یه کوزک چلک طور ...

٩

یاشامق اك ساده تعریفیله تجدید آمالدن بشقه برشی دکلدر. شوقدر که تخالف محیط وزمان و سن وحسال ایله نوع آمال دکیشیر . اك امل بیرونانه یاشامغه اوغراشان فیلسوفلرك شو قرارلرنده بیله برمقصد بر آرزو مختفیدر.

زواللی مفتونك قاسم افندینك بیکلرله ایوالری اوزرینه قوردیغی بنای سعادت کوروب امکان منجر اولدیغی عدم موفقیتله کوچی ویردی. قاسم بدراکنه

انتخاب ایتدیکی ذاتك ثروتی پهلوی زاده‌نك بتون خیالات مذهبه‌سنی بر کسوهٔ حقیقته صوقمغه کافیدی. مفتونك قوناغی، یالیسی، کوشکی (نه کی پاژ) لری اوله‌جق، بك اوغلی کبارعالملرنده آلا فرانغه‌لغی ظرافتی، درایتیله بر آنیله‌جق، قلوبلرده مواقع مخصوصه‌سی بولنه‌جق، استانبولده موده‌نك، یکی فکرلرك، غرب مخصوصات مدنیه‌سنك ناشر منفردی اوله‌جقدی. اختیار قاشیقجینك ثروت متراکمه‌سی نه مفید، نه بیوك بر مقصداغورینه صرف ایدیله‌جکدی. بو پاره‌لر مفتونك النه کچمز ایسه اوقبادنك ماهرله او آبدال قیزه زوج اوله‌جق بر ناهلك ایدی جهالتلرنده شبهه‌سز بر ضیاع الیمه اوغرایه‌جق، هباءً منثور اولوب کیده‌جکدی.

مفتون قاسمك ثروتی اله کچیرمکی یالکز کندی ارزوسنه تبعیت دکل یواش یواش عادتا بونی انسانیته بیوك بر خدمت تلقی ایتمکه باشلامشدی. بو امله وصول ایچون هردرلو حیل ودسائس استعمالنی مباح دکل ده ثواب عد ایدیبیوردی. قاسم افندی عائله‌سی کبی صاف، جابق اغفال اوله بیلیر انسانلره قارشی بو

ایلك موفقیتسزلكدن ییلمامق ، بو ایشه موانع براقان زانه یكی بر جرأت و دوستال ایله صاریلهرق کیریشمك لازم اولدیغنه قناعت کتیردی .

شمدی بو ایشه کیریشه بیلمك ایچون برا اوجی ، بر طوماقی یدن آرایوردی ... بر ایکی کره پك حالی بطالی کچیردی ، نهایت بر صباح قالقدی ، بر ایکی صیغاره یاقدی ، ایچك صیقنتیسیندن اوطهسنك پنجره‌لرینی هپ فورا آچدی . بو دولو قابنه صیغه‌مدی ، باغچه‌یه اینه‌رك دوندی دولاشدی . نهایت عقلنه همشیره‌سی لبیبه ایله تیزه‌زاده‌سی ربیعه‌نك محبتنامه‌لری واسطه‌سی کلدی . بو مکاتبه بو مسئله‌یه کیریشمك ایچون کوزل بر مدخل اوله بیلیردی . خدمتجی آنی او کون صباحلین مقوته ماهر بکدن همشیره‌کزه مکتوب وار » دیمشدی . فقط تلاشدن اوقومه وقتی اولمدیغندن آلنیه کتیرده کوروب امر ویرمامشدی . آلنی‌یی چاغردی :

— هانی یا سن بو صباح ماهردن لبیبه‌یه مکتوب وار دیوردك ... نه‌بایدك مکتوبلری ...

آلنی — طوریبور . فقط بوکون لبیبه خانم

ویرمیه جکم صوکره بالی اوله جق که صاقلایورم. ایسته یورسك وقومغه کتیرییورم. یوقسه ویره جکم.

— کتیر کتیر ...

آلنی مکتوبی کتیروب ویرر. قپالی برمکتوب. فقط نه ظرف قاپاغنك کوشه سنده بر امضا نده ظهرنده مرسل الیه دائر بر کلمه وار. ظرف علی العاده اولدیغندن مکتوبی ینه عینیله مشابهی بر ظرفه قویمق اوزره مفتون آچار. آلنی یی صاومازدن اول صورار :

— برقاچ زماندر بدریدن وبیعه یه مکتوب کتیرمیورسك ؟

— بونلر چابوق دارلدیلر ؟ نه یاپدیلر ؟ بیلمیورم بکا مکتوب ویرمیورلر ...

— اویله ایسه هایدی کیت ...

— مکتوب بواقشام ایسته رم ...

— یکی اوقویایم، ویریریم . سن ده صاحبنه تسلیم ایدرسك .

آلنی چکیلیر .

مکتوب اوزون ومفتون ایچون پك مفید معلوماتی جامعدی . اوچ درت دفعه اوقودی .

ماهر قاباجه بر اسلوبله شدت سوداسندن ، زخم افتراقدن شكايتله بيان سوزش درون ايديور . مكتوبك ايكى صحيفه‌سنى بويله يانوب ياقيلقله ايله طولديريوردى . صوكره شمر مدم جمله‌لر اوزرنده مفتون بر تفكر عميق ايله توقف ايتدى :

« بيلمم نه‌دن ؟ برقاچ زماندر والده‌مه آغير شبهه‌لر عارض اولمش . كيجه اوطه‌مه كيروب ياتدقدن صوكره بنى كوز تللكدن بر آن خالى قالميور . سوكيلم بنى عفو ايت ، ايكى دفعه‌در موعد تلاقئ ليلى‌مزه كله‌مدم . سنى بيهوده بكلتدم . »

« موعد تلاقئ ليلى » مفتون مديد بر دوشونمه‌دن صوكره بوتركيبى اوچ درت دفعه هرده هر كلمه‌سنى تقطيع ايدرجه‌سنه اغير آغير تكرار ايتدى . « موعد تلاقئ ليلى » ... كيجه وقت هرده يار واغيار خوابكاهنه چكلدكدن صوكره ليليه تنها بر محلده سوكيليسى دليقانلى به ملاقى اولمق اوزره آشيان عائله‌سنى ترك ايله اويله : وقت بر چوق مهالكى كوزه آلديره‌رق هانكى ايسه مواقعه شتابان اوليوردى ؟

مفتون طبيعتنى ، اخلاقنى بك اپى طانيديغى بر دليقانلى

ایله همشیره‌سنك قواعد مرعیه‌سنه توفیقاً «قور» پایه‌لرینه مسامحه‌لی بولنمش، بعض مرتبه اغماض عین ایتمك ایسته‌مش ایسه‌ده کیفیتك بویله چابچابق تهاجه «موعد تلاقیٔ لیلی» لره قدر وارەجغنی دوشونه‌مه‌مشدی . ماهرك تربیه‌سندن‌ده هیچ امین دکلدی . همشیره‌سنی بی پروا مهلکه‌لره جلب ایتدیکی ایچون دلیقانلیدن بر امنیتی شمدی کلیاً منسلب اولدی .

عادی برهیش پیشدن باشلایوب آز زمانده سیر معاشقه‌لرینی آلانورقه آلافرانغه هر درلو عادت خارجنده بویله بر دورۂ ترقی‌یه واردیران بوسودا کارلرك یاقین وقتده لیبه ایچون یوزقاره‌سی اوله‌جق ذروۂ جرأته قدر آتیلامیه‌جقلری ، حتی آتیلامامش بولندقلری نه معلومدی ؟ خایر .. خایر .. بیك دفعه خایر .. «قور» دیمك قطعیاً بودیمك دکلدر .

درحال کتبخانه‌سنه أل آته‌رق مادموازل «نه‌رمانس دوفو» نك «قور» بحثنی آچدی . اوروپاعاداتنده «قور» حقنده‌کی جوازشو صورتله تعیین وتحدید اولنمشدی :

«طالب ازدواج اولان ذات نشان کوننده

اعتباراً « قور » ایتمك مأذونیتیله قیزلر خانه‌سنه
قبول ایدیلیر، هر نه زمان ایسترسه او خانه‌ده‌کی
وجود ایده‌بیلیرسه‌ده تربیه‌لی بر آدم هانکی ساعتلرده
قبول ایدیله بیله‌جکنی استیذان ایله حالت مساعده
خارجنده تصدیعدن اجتناب ایدر . »

« بو ملاقاتلرده قیزك والده‌سی ده اوطه
ده‌ینه قائم اولمق اوزره بولنمالی، یاخود مجلسده
برقادین حاضر بولنمق لازمدر . »

« قیزایله دلیقانلی یان یانه اوطوره‌بیلیرلر،
فقط عین قناپه اوزرنده دکل . » « قپوسی صندوق
براوطه‌ده یالکز باشنه قالمازلر . اوطه قپوسی هیچ
اولمازسه یاری آچیق بولنمالی، خارجدن هر ایستینن
اوطه‌یه کیروب چیقه‌بیلملیدر . »

« برلکده سوقاغه چیقمش بولنورلرسه قیز
نشانلیسنك قولنه کیرمیوب والده‌سنك یاننده
یورومليدر . »

مفتون بك بو مسروداته مشابه بر چوق
تفصیلات دها اوقودقدن صوکره کندی کندینه:

ایشته آداب مخصوصه‌سی داخلنده « قور »
ایتمك دینیه بوکا دیرلر . فرنکلرده افترا ایتدیکی

اوروپا اخلاق وعاداتی غوامضنه غیرواقف ایشته
بویله کنجلر دکلمیدر ؟ قیزی کیجه یاریسی خانهٔ
عائله‌سندن خرسزلامه‌قالدیروب تارلالره ، قیرلره
کوتورمك چاپقینلغنه « قور » دینه‌مز . بوکا برشی
دینیرکه بوتجاوز همشیره‌مه قارشی وقوع بولدیغی
ایچون بورادە تصریحنه دیلم وارمیور .
مفتون مکتوبی قرائته دوامله :
— « ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی‌ده بنی
چوق دلخون ایدییور . معاشقه‌لرینك همان ایلك
خلواتنده بوفلاکت عظیمه . . اوچاپقینه المدن
کالدیکی قدر نصیحت ویرمکه اوغراشیورم . بویله
تعمیر قبول ایتمین خطالردن جناب حق جمله‌یی
محافظه بیورسون . »
مفتون اللرنده وصداسنده خفیف براهتزازله
تعطیل قرائت ایدرك :
— ایشته بومعماسی سوزلرنی چیلدیرته‌جق .
ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی ماهربکی چوق
دلخون ایدییورمش . عجبا بونه چشید ماجرا ؟ .
بودلخونه‌لی ماجرایی « برفلاکت عظیمه » ترکیب
مدهش المفکری تعقیب ایدییور . ذهن بوشور

افكن ترا كيبك مدلوللريله كورەشيركن اك
صوك كلن : « بويله تعمير قبول ايتمه‌ين خطالردن
جناب حق جمله‌يي محـافظه بيورسون ! جنس
هيسنك اوستنه توك ديكيور . بوسوزلرده معما
كونا برشي يوق . جمله‌سي واضح ، هپسي كوز كوره
پارماغم كوزيمه امان اكلامق ايستمييورم . قزك
اوستنه بويله شيار يورمكي وجدانم تجويز ايتميور .
ايتميور اما شمدي بر كيفيت مدهشه قارشيسنده
بوليورم . ناصل ايتسه‌م‌ده حقيقت حالي بر آني
اول اكلايه بيلسه‌م ! .. چابق يتيشـلير‌سه ماهرك
دعاسنه رغماً بلكه بر چارهٔ تعمير بولنه‌بيلير .

قرائته دواملە :

« برادركز مفتون بكك همشيره‌مه كوروشمه
كوندرمسي اوك ايچنده بيوك بر فورطنه قوپاردي .
والده‌م كوپاره بيندي . پدرم پاره ويرمكدن احترازاً
اوهيچ برشيئه بينمك ايستمز . اوده ياپا وله‌رق
حدتلندي . بر برين يديلر . نه معنا سز شماته ..
كاشكي بره داماد لغه قسمت اوله‌جق آدم برادركز
كبي اولسه .. بوخصوصده حوادثلرم چوق .
فقط نه وقت كوروشمك ميسر اوله‌جق ؟ سوزنه

یارین قشام و یا اوم استانبوله اینه‌جك . کیجه‌یی
اوراده گچیره‌جك . آه آیاق چکلدکدن صوکره
باغچوان قولبه‌سنك او کندی‌کی تخته قاپه‌دن بر برمزی
بکله‌یه‌لم . کیم اول کایرسه اوته‌کینك ورودینه انتظار
ایتسون . اوراده برلشدکدن صوکره امکان وزمان
مساعد اولورسه اصل خفاکاه سودامزه چکیلرز .

مفتونك تأثر وحدتی تضاعف ایده‌رك :

— باق . باق .. باق .. چابقینه باق .. ربیعه‌نك
ماجراسنه دخول ایتدیکنی یازیبوردن صوکره‌ده همشیره‌می
« خفاکاه سودایه » چکوب کوتورمك ایسته‌یور .
اوته‌کنه آجیرکن بر ماجراده کندیلری چیقاره‌
جقلر . هی کیدی انسانلر .. هی کیدی انسانلر ..
دیکرینی نوعمزده تعییب ، تقبیح ایتدیککز احوالك
برچوغنی بالنفس تجویز ایدیورز . کندی کندیمزی
تقبیح ، مؤاخذه عقلمزه کلمز . آه حوسلر او
خفاکاه سوداده برفلاکت عظیمه‌یه‌ده سزاوار اوله‌
سه‌کز؟ بوراسنی نظر امعانه نیچون آلمیورسکز؟
بنم پارسده قالدیغم مدتجه استانبولك حالی پك
عجایبلشمش .. هر بر فالق جریان ایدیور . فقط
هپ برده پرده ریا آلتنده ... خانه‌ك وار سیغور-

طه‌یه قویار تهلکهٔ حریقدن کندیمی خصوصیله [illegible]
ایده‌بیلیرسک. کنج قیز قرداشک اوغلان قیزلر وار
بونلرک ضامن عفتی اوله‌بیله‌جک بر چاره‌یی ؛
برسیغورطه‌یی نره‌ده بوله‌بیله‌جکسک ؟ .. بعض
فنالقلر وارکه ضروری الحدوثدر ، [illegible]
ایدییور. ایشته بنکده اویله .. شمدی کیدوب
همشیره‌می یاقه‌سندن طوتوب ([illegible]) بر جبر
وشدتله براوطه‌یه کیلیدله‌یه‌یم. بوفنالغی منع ایچون
ایلک تدبیره توسل ایتمش اولورم. شمدی‌یه قدر کیم
بیلیر قاچ دفعه یتیشمش اولدقلری خفا ایله موعد-
لرنده بوش طورمشلر ایسه بوکیفیتک اوکی آلنمش
اولور. فقط ادارهٔ جزئیه مسئله‌سنه دائر تمهیداتده
بولنان فلاسفه‌نک دیدکلری کبی هرفعلک واضح، خفی
برسببله بررابطهٔ قویه‌سی واردر. یعنی هرفعلی کورو-
نور کورونمز برسبب تولید ایدر. ایشته بومسئله‌ده ده
بنی شوایلک حرکت توبیخیه‌دن منع ایدن برسبب
وار. بزه داماد اولمق ایچون غیرشرعی بر استعجال
کوسترن ماهر بک همشیره‌مه یازدیغی مکتوبده
« کاشکی بزه داماد اولمه قسمت اوله‌جق آدم [illegible]
کبی اولسه » سوزلریله بکا ظهیر کورینیور . بو

امامك حصولی ایچون بكا معاونت ایده‌جكی
آكلاشیلیور. لیدیه‌نك عفتی تهلكه‌ده قالمغه مقابل
بر یانده سكسان بیك لیرالق بر ثروت وار.
مملكتمزده‌كی بو فقدان نقود اثناسنده بو مقدار
مبلغ عادتا بر خزینهٔ عظیمه دیمكدر. بو مقداره
نسبت قبول ایتمیه‌جك قدر جزئی پاره‌لر ایچون
ناموس، وجدانی صاتمش وصو كرده‌ده جمعیت
مدنیه ایچنده ساخته بر استقامت، ریاكارانه بر حیاتله
یاشامغه اوغراشمش آز انسانمی واردر؟ اوت
لیدیه‌یی حركتندن منع قالقشمالی. شوقدر
واركه بو ایشده آغیر طاورانمغه‌ده كلمز. اونلره
وقت براقمادن بن كندی ایشمی دها اول بجری
ویرملی‌یم... اونلر بجریكلكده بندن اول
طاورانیرلرسه ایش بتون فالصو اولور.
بو ایشه نره‌سندن باشلاملی؟ یارین اقشام لیدیه ایله
ماهرك موعد تلاقیلرنده حاضر بولنوب كوروشه‌
جكلری شیلره، آره‌لرنده جریان ایده‌جك
احوال خفیه‌یه اطلاع كسب ایتمكدن... فقط بو
ناصل قابل اولور؟ بو ایشده سكسان بیك لیرانك امید
تصرفنه عائد اوذوق تخیل نسبتنده مشكلات واره

مفتون مكتوبى برايكى دفعه دها اوقودى.
طويه‌مدى. اوسطرلرك اهميت فوق‌العاده‌لرينى
مبنى همان برقوپيه‌سنى آلدى. اصلنى آلتيه تسليم
ايتدى.

مكتوبده «باغچوان قولبه‌سنك آلتنده‌كى
تخته قپاقده بر يازى بكلييور» جمله‌سى واردى.
پهلوى زاده‌نك تحقيقاتنه مبدأ حركت ايتديريله
اوله‌جق. فقط بوراسى نره‌سى‌در؟

مفتون باغچه‌يه چيقدى. كوشكك اطرافنده‌كى
بش آلتى دونم اراضى اوزرنده كزنمكه باشلادى.
سبزواتى طولاشدى، دوت، ويشنه، شفتالى، كراز
آغاجلرينك آره‌سندن كچدى. قيلو قسمى اورمش
هر طرفنى يبانى اوتلر بورومش كوتوك قديدلرندن
متشكل قديم باغ خرابه‌سنى يوردى. اوراده، متصل
تلا ايله حد فاصل خدمتنى كورن خندقه اون
اون بش آرشون مسافه‌ده آشى بويالى قولبه‌سى
براوطه‌جق واردى. بونك جنوب جهتنه في الواقع
بر تخته قپاق، بر اوفاق ماصه بر قاچ صندالیه وضع
ايدلمشدى. بورايه اوطورانلر قپاغك وضعيتى
اعتباريله — اوطرفلرده كثرتله وزان اولان بوراز

دوه قابله آرقه‌دن كوشكده بولانلرك انظار
تجسسلرندن تماميله مصون قاله‌بيله‌جكاردى .
بوراسنى اينجه‌دن اينجه‌يه نظر معاينه‌دن كچيردى .
قنايه‌نك اطرافنده‌كى طپراقده بك چوق آياق
ايزلرى كوردى . بونلرك اركك ياخود قادين ياق
قابى ايزلرى اولوب اولمدقلرينى تدقيق ايدركن
خيلى سيغاره ازمارى ده كورديكنه فوق‌العاده بولدى .
بورانك معاشقلرك مكتوبلرده مصرح جلوه كاهى
اولديغنه هيچ شبهه‌سى قالمدى . اوراده بوراده براز
دها باقينيركن برده يالديزلى مقدنى قفس دوكمه
بولدى . قادين البسه‌سندن قوپمه بردوكمه . . .
كنديسى برعدليه مأمورى اوله‌ايدى بوقدراماره‌يى
برقذلكه تنظيمنه اساس اتخاذ ايده بيليردى .
چونكه سيغاره جيلرك قالت بالعاده اولديغندن
توتونك وقوت‌كه اولديغنى ... كنديلك تشخيص
قادينلردن هانكيسنك اوابنه‌دن قوپمش اولديغنى
تحقيقدن كنديسنى اوراده كزينلرك هويتلرينه قدر
ايصال ايده‌جك برسررشته يافه‌لامش ديمكدى .
بودوكونديلر ، بوراىى مجلس معاشقه اتخاذ
ايدنلرك زياده شاقه‌لاشوب اوينلشدقلرينه دلالت

ایدییوردی . زواللی دفتون معیشت خانه‌سی
«ساوواروبوری» کتابلرینك آداب خصوصیت
توفیقه اوغراشیرکن کیجه‌لری یاتاغی یوزارده
«أدیکت» خارجنده مکرمه نه لوحه‌لر یازی‌
یورمش !

بالوییه‌ده لوازماتی و منیره‌الاتی تکمیل
بولدی . یکانه حجره‌سندن ایچرو باقدی . طاق
طوپراق طاقیسنه مخصوص ارغال آل آناجی،
کوره‌کلر، بالر، قازمه‌لر، فضلاساری غسول،
صبیر یتاری نوعندن باغچه لوازمی گوردی، باغچوان
بولدی . بوکون کندیسنه خارجدن که بش آلا
کویکلری کیجه قرایه‌ده یاره‌جقندن بحث ایله
آناختاری آلدی . یقی یارین اقشام بعد الطعام
موقانه کیدیوردم دیه کوشکدن چیقدیغی و قولبه‌یه
گیریب صاقلانمق، تحته قناد ارالرندن جریان
ایده‌جك احواله خفیاً محرم اولمقدی .

ذهنندن درلو بلالر ترتیب ایده‌رك وقت مر-
ورنك ورودینه انتظاره باشلادی. یارین ایکندی
آقشام اولدی. یالکز بر یلدز کورنمکه باشلادی.
قاقدن طولاشوب ترلالردن چکیله‌رك ارقه‌دن

خندق آتلایوب قولبه‌یه كلدی . آناختارله قپویی
آچدی . ایچری كیردی . تلك پنجره‌نك جامنی
سوردی . تكرار دیشاری چیقدی . قولبه
قپوسنی ینه كلیدلدی . بودفعه پنجره‌دن قولبه‌یه
كیره‌رك جامنی ایندیردی . شمدی اوزرینه هم
قپو كلیدلی، هم پنجره قپالی اوله‌رق ایچریده
بولنیوردی . قولبه یالكز قات تخته‌دن عبارت
اولدیغندن اوكونه شدتلی كونشی بورایی عادتا
حمام حالنه چویرمشدی . فقط مفتون ایچون
بو صیجاقلق راحتسزلغنه قاتلانمقدن باشقه چاره
یوقدی . یاقه‌لغی، بویونباغنی، یلكی، كوملكی،
ایچ فانیله‌سنه قدر هر شیئنی چیقاردی، ینه ترله‌یوب
ینه بوكالیوردی .

پنجره قولبه‌نك جنوب جهتنده یعنی قناپه‌نك
موضوع بولندیغی طرفده ایدی . بر كیجه‌لر اجنبه
بو مكوكب سما آلتنده شو طبیعی تیاترونك وضع
محتشمنی ایدیله‌جك صراقلی لوحه‌نی تماشا ایچون
مفتون پنجره اوكنه یاتلاشدیغی دیواردن قرالتیسی
مجیله بیاملك محذوریی دفع مقصدیله فاصوله
صیریقلری پنجره‌نك اوكنه بیغه‌رق عادتا برنوع

نقش تشکیل ایتدی . مناسب محللرده کندینه
برایکی پانوراما دلیکی براقدی .

دها ساعت ایکی بیله یوق . عجبا آقشاملری
آقتریسلر محل لعبه قاپیسنه [illegible]
آل آرابه‌سنك [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
آطه‌لرده نه‌روحفزا شاتولر بنا ایتدیریوردی .

[illegible]
[illegible] آلافرانقه
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

زوكورتلره بى حدود ماليخوليا قدر صفا بخش روح، پرانكاهمى اولور؟ خوليا اوسرمايه سز ثروت، يوقلق ايچنده اوواراقدركه مخيله و قوۀ ايجاديه سى واسع اولان ارباب خياله شو عالم هستيده محال عد اولنان نه جنتلر، نه باده و اسعادتلر احسان ايدر. هر حقيقتك عاقبتى خيال دكلميدر؟ دائما برى ديكرينه انقلاب ايدن بو ايكى كلمه آره سنده تسلى ياب اولمق يولنى كشف ايده بيلنلر بصيرت اهلى عد اولنورلر .

مفتون ايكى بچق اوچ ساعت بويله خوليا ايله، سيغاره ايله آووندى. قولبه نك حرارتندن اولاحماده بونيوروش كبى ترلدى، صوكره ترى صوغويوب قوروييرق اوتق وجودى اوصيجاقلغه آليشدى . فصول ايه صيرتلرى آره سندن خارجى تماشا ايچون براقديغى دليكدن ديشارى باقدى . براق بر ماهتاب هر طرفه سيمين بر منوريت صاچمش . تر لالر، باغچه لر، حزين، پرسكون، اسرار انكيز بر ضيا آلتنده غنوده ... مد نظر كوشكلرك اطرافنده مبهم بر اسمريتله كومه لر تشكيل ايدن آغاجلقلر آره سنده سيران ايدركن

بعض قوله‌لرك « آردواز » قاپلی سرپوشـلرنده
وترلالره دوكولمش جام قیریقلرنده انكسار ضیا
وقوعیله اورادن بورادن پیـدا ناپـدید اولان
منظور اولیوردی.

قمر اصـل شعشـعهٔ التماعاتنی دكزه فرش
ایتمشدی. وسط مایه، حدودی، خرچین، بی
قرار بر مشرب سیرانه مالك بر پینك دولاشمه
سندن تحصل ایتمش كبی اعوجاجلی، جسیم
مقوسیتلی شكلنده بر آیینه‌پاره پارلشدی. بالعموم
جهاتی غیب بو معكسه دوكولور، بوراسی التماعنده
عادتا جـوانبی غیر منتظم عظـیم بر قمر حالنی
آلیوردی.

نظر، بو قطعهٔ مجلایی آتلادقدن صوكره
ینه دكز قویو لاجوردی بر اسمرلك پیدا ایدیور،
بر آز دها اوته‌ده كیجه‌نك رطوبتلی سیسلرینه
بوغولمش ایریلی اوفاقلی آطه‌لر بر هیولای ابهام
كبی كورینیوردی.

مفتون سنه‌نك هر موسمنده، حتی كوننك
هر ساعتنه كوره تبدل ایدن بو الواح بدیعهٔ
طبیعتی تماشایه دالمش اولدیغی بر صره‌ده خفیف

آدیم صدالریله قاریشق بعض مرلتیلر ایشیتدی . مهم بر وقعه حدوثنه انتظاراً بر نقطه‌یه تعیین ایدیلوب ده آن وظیفه‌سنك حلولنی حس ایدن برنوبتجی خاجنیله دلیقانلینك یوره‌کی تیتره‌دی . وکندی کندینه :

— ایشته کلیورلر !

دیدی . ومنع خلجان ایچون النی قلبنك اوستنه باصدیردی . فی الواقع قول قوله کولوشه‌رك ویناشه بری ارکك دیکری قادین اولدیغی اشکال ظلالرندن محسوس ایکی قرالتی کلدی . برابر کتیردکاری السپتنی ماصه‌نك اوزرینه قویدقدن صکره یان یانه قنایه‌نك اوزرینه اوطوردیلر . درحال هر ایکیسنك برر قولی دیکرینك بیونینه دولاندی .

مفتون پك دقتلی باقمغه محتاج اولمدن بونلردن تعاطئ حسیات عاشقانه‌یه چیقان بو جفتده قروك بری شعبان ، دیکری ظرافت اولدیغنی کوردی . بونلرك وکیجه اوراده‌کی حضورلری دیکرلرینك یعنی اصل ورودلرینه انتظار ایلدیکی کیمسه‌لرك کله‌لرینه مانع اوله‌بیله‌جکنی دوشونه‌رك پهلوی زاده‌نك پك جانی صیقلدی . نه یاپه‌لم ؟ کندیسی

ـسى براويون تماشاسنه حاضرلانيركن ايلك پرده بويله «قومدى» اوله‌رق آچلدى . مگر بو نصيبنده ، ظرافتله شعبانك مضحكهٔ سودالرينه يكه ياقيندن محرم اولمق‌ده وارمش .

ظرافت عالمنك جاذبهٔ آنى واقعاته برقاچ دها مسحور ايتمك مقصد شوخانه‌سيله آنه [illegible] خرقه‌سنى كيمش ، [illegible] اوطه‌سنك [illegible] غزته‌لرينك « قوواقور » ينه تطبيقاً كوبك خانملوله أنى‌ده كورديكى شكلده [illegible] كاه بيلديكى قدر اوضاشوب [illegible] اوستنه شكر رنك بر بروسه بورنجك [illegible] او سيم سياه جيبره‌سيله عادتا ياغمص بر [illegible] كومورك اطرافنه كول دوكولمش كبى بر منظره پيدا ايتمشدى ...

خانم خلاط شعبان ايسه دلداده‌سنك نوعشود بازانه توواتنه بيگانه نظر بولديغى كوستريرپر احوال ايله شال اورنكى أنتارى خرقه‌سى كيمش ، باشنه قالبسز كيجه‌لك فسنى كچيرمشدى .

كيجه‌لك انتاريسيله كزمك — ولو بويله كيجه ياريسى باغچه‌يه چيقمق قبيلندن اولسون — مفهومنه

لغارنده آداب معاشرته قارشی بیوك بر تجاوز ، نوعما بر جنایت اولدیغندن پهلوی زاده آشجی قادینك اوشاغلك اورایه اب براب اذواق عاشقانه اولاق نیتیله کلمش اوللرنده‌کی قباحتلرندن زیاده ظرافتك کوسترمش اولدیغی شو « قوکتری » یه مقابل شعبانك او آلاتورته قیافت لاابالیاسنه حدت ایتدی . کندی کندینه ایچندن دیدی که:

— حیوان حریف بن سنی « متردوتل »

یعنی بو خانه‌ده‌کی آلافرانغه مراسمه بر نوع ناظر، تشریفاتجی تعیین ایتمك ایسته‌یورم . سن ایسه ظرافت قدر اولسون بر استعداد تمدن کوسترمیورسك . هله بر دفعه قاسم افندینك وارث نقودی اولایم ده باق سنی اویله سوپرونتیجی بیله یاپمام ..

معاشقلر قناپه اوستنده تکرقوللرینی بر برینك بیونلرینه آنه‌رق یارم در آغوش حالنده بولنمقده‌لر ایکن شعبان مقدمهٔ جلوه اوله‌رق معشوقه‌سنك الك نرمین نازك بر طرفنه قوتلی بر چیمدیك باصدی . ظرافت :

— وا وا وای ی ی . . .

آوازه‌سیله برایکی حایقیردی .

شعبان تلاشله :

— كدى كبى باغيرمه ! بويله قوناقدن طويارلر .

— آيو هيچ انصافڭ يوقمى سنڭ ؟ او بتمل چيمديك . سيم سياه چورودى . جانى ياندى . باغيرمزمى هيچ ؟..

— نره‌سى سيم سياه اولدى باقه‌يم ؟

— امان الڭك كورى .. نره‌سى اوله‌جق ؟.. ايشته صيقديغڭ ير ...

شعبان طرافته يه صالديروب اوليكندن قوپال بر چيمديك دها آلدى . عرب بوسفر تضعيف آواز ايله عادتا بر نعره صاليويردى . شعبان سوكيليسنڭ آغزينى طوتمغه اوغراشه‌رق :

— صوص قوناقدن طويوله‌جق ديورم ...

— قوناقده كيم طوياجق ؟.. بيوك جادى اوچ ساعت اول زيباردى . اورتانجه جادى زيباردى . كوچك ده عندن زيباردى . «كوفتون» بك او آلافرانغه بدلاسى اقشامدن دفع اولدى كيتدى . ليبى خانم اوطه‌سنه چكلدى . دوستندن كلن مكتوب اوقويور ، اوكا قارشيلغنى يازيور . بن قاپو آره‌لغنه كوزه‌تله‌دى . يازيور ، بوزيور .

یازییو ، بوزییو آی ایچنی صیقلدی .؟.. رابعه خانم ده اونکله برابر اوطوریبو . لیلی یازییوا وته کنی اغلیو . پك آجقلی شیمی یازییو.. بیلمم که ؟ .. اوك ایچی بویله تنها اولنجه ألنی ایله راجی ده طاوان آره سنه چیقیو ، قپوسنی سوره مه له یولر . اوزمان بنده سنك یانکه کلیو . . .

ظرافت اولجه قـاپه اوکنده کی ماصه نك اوزرینه قویمش اولدیغی سپتی آچدی . ایچندن بر شیشه بیرا چیقاردی .

مفتون شیشه یه دقت ایده رك کندی کندینه :

— « اسپاتن » بنم کیلاردن آشیرلمش .

دیدی . بیرادن صوکره ایکی اییجه دیلم فرانجالا ، برر کوچك طباق خاویار ، بالق یمورطه سی ، برقاچ آرمود برده بارداق چیقدی . ظرافت بونلری بر ترتیب مخصوصله دیزه رك (تیر بوشون) ی شعبانك النه ویروب :

— آل شو طیرقوشونی ده شیشه آچ ... بیرا ایچ ده کیفنی کلسین ... طاتلی .. طاتلی قونوشه لی ، اولمازمی شعبانجق ؟ ...

شعبان منطارك اوزرنده کی بل باغی تیربو شونك اوجیله قوپارمغه وضع اشیرکن ظرافت :

— آیو شیشه‌نك باشنه اوتلی کیم باغلادی، نیچین باغلیو ؟

— شیشه‌نك ایچنده شیطان وار [illegible] قاچماسون دییه باغلیورلر ..

— ها ها های ... بوکاده باقسه‌که صانکه بنی آلداتمیه ... هیچ شیشه‌نك ایچنده شیطان اوطورورمی ؟

شعبان تیر بوشونی چوروب چویروب‌ده [illegible] چکنجه هوا شیشه [illegible] [illegible] بویوف . دییه‌جیتان [illegible] :

— آ آ پیت ایتدی . . شیطان قاچدیمی شمدی ؟ . .

— یوق دها قاچدی .. اوشمدی بنم ایچیمه قاچه‌جق . .

— آمن آمان سویله‌مه اویله... دقت ایت صاقین بنم ایچنه قاچمه‌سین ... بن ایسته‌مم ...

— کیجه‌وقتی‌بو... نه‌بیله‌یم ؟ .. بلکه سنك ایچکه‌ده قاچار ؟.

ظرافت بو لطیفه‌دن پك خوشلانمش [illegible] آ [illegible] یاصلانوب قناپه‌یی صارصه [illegible]

شعبان بارداغی بیرا ایله طولدیرر، کوپوکلو کوپوکلو یووارلار. الی مزه‌لرك اوزرنده بر طولاشیر. بر دیلم اکمکله خاویار، بالق یومورطه‌سنك همان بر ثلث مقدارینی طباقلردن سوپورو ویرر.

مفتون فصولیه صیریقلرینك ارقه‌سندن درونی:

— یوها آیونك مزه طبقیندشه باق. خالص روس خاویاری، اوقه‌سنی یوزار توزه آلیورم... کندم یمکه قیه‌میورم. مسافر ایچون کیلارده چشید بولندرمق ایچون آلدم... بورایه نه کورمك فكريله کلدم... نه‌لر سیر ایدییورم. مکرسه بزم اوده هر قادین بر دار ککله (پاتم ایچی پاتقه) ایمش. کیم بیلیر براز آراشدرسه‌م والده‌مك، تیزه‌مك باشکه‌ده بیوك والده‌مك بر یانلق چیقه‌جق. لبیبه ماهرله، ربیعه بدریله، راجی‌النی ایله، ظرافت شعبانله خانه‌مندن بشقه‌تك باشنه انسان قالمامش... بزم او چیفته‌خانه‌یه دونمش. یاقینده جیو جیولر چیقه‌جق.. برخانه‌نك ریاست اداره‌سی حقیقة بر دولت امورینه بکزییور. هیچ مسامحه کوسترمکه کلمیور. بر مملکت، بر حکومت تعرض اعدادن مصونیت ایچون ناصل حدودینی تحکیمه، اداره

داخلیه و خارجیه‌سنی هر لحظه تنظیمه ، حیثیتنه
عارض هر نوع خصماسنی دفع و ازاله ایلمکه
مجبور ایسه بر عائله رئیسی ده عیناً او قدر
مشکله قارشیسنده بولونیور . بر عائله‌نك ، بر خانه‌نك
بیك درلو دشمنی وار . بونلردن کیمیسی عرضه ،
کیمیسی ماله ، کیمیسی جانه مسلط . . . اعلان
عداوت ایدن خصمادن بلك او قدر قورقولماز . چونکه
بونلره قارشی انسان هر نوع تدابیر تدافعیه اتخاذ
ایده بیلیر . اصل دوست کورینن کوزل یوزلی
دشمنلردن اندیشه ایتملیدر . ایشته باق بو عربله
بو اوشاغك اویوشمه‌سی بو خانه‌نك قونوغینی
برباد ایدر . یارین حسابلرینی کوروب ایکیسنی
بردن دفع ایده‌یم . فقط ایکیسی ده عائله‌نك بر
مهم اسراره واقف . بورادن چیقنجه بزی هر طرفده
سویلیه سویلیه برپارماق بال ایدرلر . قاسم افندی‌یه
داماد اولمق املنده‌کی شمدی کورینن یوزده بر
ایکی امیدده اوزمان کلیاً محو اولور .

بیرا بارداغی ایکنجی دفعه اوله‌رق طولدیرلدی ،
شعبان بارداغك محتویاتنی یاریسنه قدر ایچدیکدن
صوکره موجود حضاره‌لری کاملاً سیلر سوپوروب ،

يك قابا جلوه‌لرله ظرافتك آمانسز طرفلرينه بر قاچ چيمديك دها آثار . عرب جيـاق جياق باغرير . فقط بوطاتلى جان آجيسيله اوده عاشق بى انصافنه صالديرر . شعبان كيجه‌لك (أنتار)يسيله اولديغنـدن ظرافت ايلك حمله‌ده حريفى قيو-راديره‌جق مهم اقسـام وجوديه‌سنى الده ايتمك چويكلكنى كوسترر . بو سفر شعبان طانالر كبى باغيرير .

مفتون بك بر حالت متزلزله ايله كندى كنديننه :

— بوناصل معاشقه ؟.. ناصل سويشمه؟.. بوعادتا اشك شاقه‌مى ... دوزجه حيوانلق ... مكرسه انسانلر ايچنده‌ده (قلاس) لر سويشمه‌مى باشقه درلو اولورمش ... بو حاله حدتلنه‌جكمه، شو قبالقلرى عادتا بر (تكوين) اولارق تماشا ايتمليم . چوق (أنتره‌سان) چوق ...

عاشق عاشقه يكديكرينى أججيسينه‌لايه‌جق درجه‌ده باغرتدقدن صوكره چيمديك خصوصنده نهايت عقد متـاركه ايدرلر . برر مديد بوسـه ايله بو متـاركه تمهير اولنور . بارش اكورد شى متعاقباً صارماش طولاش اولورلر . شعبان بومعامله اوزرينه

اوکنده طوران یاریم بارداق بیرایی‌ده کوندریر. آرانیر مزه بوله‌ماز. ظرافت تلاشله :

— آیو مزه‌نی قالمدیمی ؟

— قالمدی . فقط ضرری یوق شمدی باشقه مزه یییه‌جکم ...

— هانکی مزه ؟

— بیلیرسلک‌یا ؟

— ها ها ها‌های ...

— ویر باقه‌لم شو سنك کندی طاتلی خاویار کدن ...

ظرافت کمال عشوه ایله کرده‌نی [illegible] اشتهاسنه اوزاتیر .

شعبان یاپیشیر . بر شربت مداد رنك ایچر کی اوکرده‌نی سپاهی نصیله چکر چکر صوکره خاویار اکلی تقلیداً دوداقلریله چیم ، چیم ، چیم ایصروب یودییور کی یاپار .

مفتون نفرتله :

— الله بلاکی ویرسون معده‌سز حریف ..

بو منظره مقابلنده [illegible] بر دها خاویار [illegible] ..

[illegible] آدم بویله ایکرنج (مفتون) [illegible] ...

ظرافت ، بادهٔ کردنیله عاشـقنك عادتا مست اولدیغنی کوره‌رك صورار :

— آیو بنم آویاره چوقمی بکندی سن ؟

— صورمیسك ؟.. کوفتون بکك یوز اللی‌یه آلدیغی خاویار لذتجه بونك یاننـده بش پاره ایتمز .

— شعبان ...

—شعبان سکا قول اولسون . .

— بو آی قاچ‌فاره آرتیردق !..

— بو آی چوق پاره آرتدردق ... أتدن‌یدی اوقه فضله کوستردك . یاغ اون‌سکز اوقه‌یازدق . سن اون اوچ ایله اداره ایتدك . یومیه بربچق اوقه‌سود آلیورم ، سن یارم اوقه صوقانیورسك اولیور ایکی اوقه . . . بعض کون بربعض کون یاریم اوقه فضله اکمك کوستریبورز . بوسنه باغچه‌ده سبزه‌واتلر بوزولدی . بلدیه دیشاریدن بن کندم آلیورم . سبزه‌دن دهازیاده کاراولیور . آیاغم یوزالتمش غروش اما بویله ایکمزك أل برلکیله بشیوزی بولیور . . . سنك یوز قرق غروش آیاغکی‌ده ضم ایدیبورز آلتی‌یوزی کچیور . .

— نه وقت بر بیرمزی آلهجه یز؟. دها اوله جه قدر پاره بریکمدیمی؟

— دها اوقدر بریکمدی. [illegible] چالیشمق ایستر...

ظرافت مدید بر استغرابله:

— آ آ آ آیو.. بن دها قاچ سنه اوچاق باشنده یانه جه؟..

— بن سکا مریم آنا فندیلی کبی کیجه کوندز یانیورم یا؟ سنده اوچاق باشنده بنم ایچیمی یاقیجی دها یانیویر. نه اولور؟

— آیالانجی سن بکا اوقدر شوقله یانیورمیا

— کل باق کوکسمی الله ده آتشی آکلا.

ظرافت عاشقنك کوکسنی یوقلایه رق:

— شعبان شیشه نکی شیطان بورایه کیردی.

— کیردی کیردی شمدی کوروسون..

شعبار بارداغی بیرا ایله بر دها طولدیره رق یاریسنه قدر دیکر.

ظرافت قیریته رق:

— مزه ایسته مز میسك؟

— ایسته رم.

— هانكيسندن؟

— اوسنك شكر كبي شام پستيلكدن . . .

ظرافت بايغين برنظرله باشني سوكيليسنك كوكسنه طيايه‌رق ديلني اوزاتير بوشام پستيلي حرارت سودا ايله‌هليمه‌لوب ده‌صولري شعبانك ايكي منتهاي شفتيندن آقنجه‌يه قدر آغز آغزه اوزون برمعانقه دوام ايدر .

باشلاديغي نه‌تودي بردرجهٔ استكراهه وار ديران شوحال مفتوني حقيقةً ايكرندردي . آني سانحات فكريه‌سني نفسنه قارشي افاده‌ده مفتونك استعمال ايتديكي لسان صميمت فرانسزجه اولديغندن كندي كنديته :

Une gourmandise d'amour la plus dégoutante .

الك مستكره برسودا اوبورلغي ، ديدي .

بو حال ايكرنج اولديني قدرده تحفدي .

شعبان ظرافتك وجودني كندي ايچون خانك بركيلار ، بردكانچهٔ مأكولات يرينه قويمشدي .

بالاستعاره اوسياه وجوددن خاويار ، پستيل دها نه‌لر ايسته‌ميوردي . برشيشه بيرا دها ايچسه‌الماء

شفتالی، بادم، انجیر کبی یاش وقورو میوه‌لردن،
کیم بیلیر دها، دها نه‌لرده نه‌لر ایستیه‌بیلیردی!
چوق کچمدن مفتونك قیزاردیغی حزین یوزنده‌کی
عاشقانه منتونك کیلاردن مشروبات وکتمکلر
وجودندن دولو مزه‌لر تقدیم ایدن طرفندن بیرا
شیشه‌سنك بوشالدیغنی کوره‌رك:

— آه‌ابنی سوکیلی شعبانی... سن دها
بیرا ایسته‌یورمی؟

— هله صوردیغی شیئه‌باق! ایستریا!..
بو بر شیشه بیرا بو اوفاق تفك مزه‌لر بر دیشك
قوغوغه بیله کیتمه‌دی، ایکی شیشه دها کتیرده
برابر ایچه‌لم..

— قرنك آچمه؟.. سکا طاوق سکوشی
کتیره‌یمه؟..

— کتیر کتیر.. صیغیر دیلی.. بالق یومور.
طه‌سی، خاویار، میوه نه بولورسه‌ك کتیر..

— بو اقشام بیوك جانی طاوق سوکوشی
ایسته‌دی ده کدی قاپدی دییه‌ویرمه‌ده. خیالی
یسون قوچه قالطاق. سن طودورکی طاوغه
اوکامی یدیره‌جه؟.

— هایدی هایدی کتیرده بو کیجه سنکله شو (آی مهتابنك) ایجه بر صفاسنی چیقاره‌لم .

ظرافت قوش کبی اوچدی .

مفتون فصولیه صیریقلرینك آرقه‌سندن درونی :

— ایواه بو کیجه بزم کیلار بوشالیور . بو منحوس حریف عجبا هیچ اقشام یمکی یمامشمی؟ بو نه‌تودشدتله‌هم اعصابمه‌هم ده کیسه‌یه‌طوقونیور . کیلار کیلیدلی . عرب بونلری ناصل آشیرییور؟ یا آناختار اویدرمش یاخود بومهتابه حاضرلانمق ایچون اولجه چالمش اوملی . برقاچ شیشه‌شامپانیه واردی . هله‌چوق شکر اونلرك لذتندن شمدیلك غافل بولنیورلرده چالمیورلر . . .

مفتون بویله سویله‌نیرکن شعبان اولدقجه بر ادای مستانه ایله :

انتاریسی آله بکزییور
شفتالیسی باله بکزییور

شرقیسی مزلدانیوردی . ظرافت النده سپتله کلدی . بیرا شیشه‌لرینی ، بارداقلری مزه‌لری چیقاردی . اوقدر اشتها ایله ییوب ایچدیلر ،

یکدیگرینه قارشی اوصرتبه طاشقینلقله بولنه -
یلرکه بومناظرك باصره‌یی رنجیده ایلمسی جهتیله
اقسامنه قارشی مفتون اللری بوزینه طوتمغه
مجبور اولدی . بیرا طرافی ماشقه‌دن زیاده صاردی .
چوجقلغنه‌برنی زینت حافظه ایدیکی « (بوزغه)
شرقیسی طوتدردی . صوڭره‌ده حالا زهن
اصلیسنده کی حیات طفولانه عودت ایتمش -
صاچلری دها زیاده قاباردی . مستانه نظر ،
معوج القامه بر طوراله کوکنی صاله صاله بعض
صوله قیویره چارپیته دولو اخشارلیجنه بر فصل
طوتدردی . شهبازده‌ده شدتلی بر اویون هوسی
اویاندی . اورده میدان رقصه آتیلدی . الله
طوتوشدیلر . متنافر الاوضاع والاصوات برطاقم
بری بورنو ، دیگری زیبك هواسی اوینایورلردی ،
برقاچ دفعه پیقلوب قالقدیلر . نهایت یورغون
دوشه‌رك قناپه‌یه اوطوردیلر .

بیرانك چوق بارداقلرینی ده یووارلادیغی -
الا اوفاق اکمك قیرینتیلرینه قدر سویوندقلری -
ظرافت عاشقی اقسام وجودینك بك چوق
طرفلرندن ینه مزه اقبالنه تحریص ایچون :

— هانکی طرفنه مزه ایسترسك باقه‌یی ؟

— اکشی قره دوتدن...

معشوقهٔ شب رنك ایکی قات اوله‌اونه کولدکدن صوکره ذاتاً عاشقنك خرچین اللریله دیدیکلنه دیکلنه نیم کشاده دربدر برحالده بولنان پرنال رنکلی سینه‌سنی بوسبتون آچدی. غنجهٔ پستانی سوکیلسنك دهن رغبتنه صوندی .

مفتون کولمکله حدت آره‌سنده متحیر بر طورایله :

— نه کوزل تشبیه !.. اکشی قره‌دوت... عرب ترله‌مش ایسه طبق ... منظره‌جه ، لذتجه فرق یوق ... دیدی .

پنجره اوکنده بذرك صاف برنووه مستغرق ایلدیکی قناپه اوزرنده‌کی نه‌تود تخفنسی ، دها طوغریسی طبیعی قوه‌دی وضع انظار اغیار ایدیله‌میه‌جك بردوهٔ تکمله کیردی .

پستان دردهان اوله‌رق تکر قولدابتداءن ایدن دراغوش برازصوکره دیکر اللرك انضمامیله تقویت لازمه‌سنی بولدی . بو صارماش طولاشی متعاقباً معاشقلرده عارض اولان تموجات بدنیه‌نك

سرایتیله آلتلرنده‌کی تخته قناپه متمایل بر دکز
اوزرنده آهسته، لطیف یالپا اوران بر زورق
صفاحالنی آلدی . یلك طاتلی باشلایان وصالتلر
علی التدریج قاباره قاباره بر سودا بحر جوشی
وخروش کسیلدی . کیت کیده معاقل توحید
وجود تجربهٔ فیزیقیه‌سنه اوغراشیر کبی ارتق بر
صولت شدیده ایله یکدیکرینی بر دائرهٔ عمیق
سودا ایچنه آلدیلرکه کنیش کنیش تموجاتدن
رعشه درجه‌سنه این اهتزازات وجودلرینك
تأثیریله بو دفعه او تخته قناپه مثال اسب چالاك
طاقیر، طاقیر تپنمك، عادتا شاخه قالق خارقه‌سی
کوستردی . بو ایکی وجودك شدت احساس
وتلاطمندن قناپه‌نك یالپا زاویه‌سی بشکرا بیوه
بیویه نهایت بو کهوارهٔ عشق دودلدی . اوستی
آلتنه کلدی . ممه چوجنك اغزندن چیقدی .

سودازده‌لر اعلای سمای محبتدن ، او نعیم
صفادن تراب سخت حقیقت و تجربی هبوط
ایتدیلر .

آنیده قالان ظرافت زنجیلره شمسی بر
یایغاره ومستانه آرار ایله حایقره‌رق :

— اوو... واوای ی... قیرمزی خرقه‌نك پشنه سو كولدی . (قالچه‌سنی كوستره‌رك) یان قیجم سیم سیاه چورودی .

شعبان بو قره یاغیز مركوبنك اوستندن قالقه‌رق :

— باغیرمه اویله ... نه‌واردی اوقدر چیفته آته‌جق؟ باق نم ده پاچه‌دو كمه‌لرم توپمش... دیدی .

بوفورطنه‌لی، بوزالی معاشقه، اویوننك یكانه تماشاكری بولنان مفتون بك بوقدر طبیعی برلوحهٔ ذی حیاتی، رول ایفاسنده‌كی بوصنع كمالی واصل غایهٔ صنعت اولان پارس « آرتست » لرینك هیچ برنده كورمدیكنی و (فولی درامانیق) ده (فولی بەرژەر) ده (مولن روژ) ده سیرایتمش اولدینی لعبیات ماهرانه‌دن جمله‌سنك شعبانله ظراتنك شو طبیعی اویونی یاننده بارد، بی روح تقلیداتدن عبارت قالدیغنی كندی كندینه اعترافله :

Voilà une scène d'amour d'après nature, ou plutôt c'est la nature même dans toutes ses grossièretés.

ایشته طبیعتدن مستنسخ برصحنهٔ سوداء دها

ملوعر بدی بتون قباقاریله براز ذات طبیعتده
دیه فرلدانمقدن کندینی آلهمدی .

مفتون بو عشقه سوداین قالنا او ... آکی شراب
انفعال واستکراهله قاپیشیق نازاتلری ...
قالمش اولدیغندن ... افقک براز ...
اوصالتیلی بشیکده ارضاعی شاشندیغان قصوریه
صریقلو ... بورنی جکهرك بوکاله ...
ایکی وجودده آییرمق ایچون اوزدلرینه یوروشده
خصوصنده شدید بر ارزویه دوشمشدی . فقط
بوکیجه اوراده کی موجودیتنی حس ایتدیرمسی
موافق اولهمیه جغندن تسکین حدته مجبوریت
کوردی .

قیزغینلق زمانلرنده یرلره یوورلانان کدیلر
کبی طرافت بر طرفده ، شعبان ایله بر طرفده ایکیسی ده
طوپراقلرك اوزرنده بر مدت تکرلندکدن صوکره
یورغونلق کیدرمك ایچون بر زمان صیزدیلر .
بیهوش عشق بو ایکی متباین للون وجودی قمر
انواریله اوقشایوردی .

مفتونی اصل شمدی حدت صاری . بو بدمست
ایکی نائم سودا یاتدقلری شو فراش طبیعی اوزرنده

اویقویی اوزاتیرلرسه کا‌ه‌جك دیکر اویونجیلر صحنه‌یی بوش بوله‌مایجه اونلرده کیم بیلیر نه قدر عبرت آمیز اولان لعب سودالرینی اجرا ایچون باشقه بر خفاکاهه چکیله‌جکلر . مفتون شدتله مترقب اولدیغی اسراره آکاه اوله‌میه‌جقدی .

مفتون بو اندیشه‌ده ایکن نهایت ظرافت کوزلرینی آچوب میاولار کبی بر صدا ایله :

— قالق شعبان قالق بلینی آچیق قالمش . صوکره صفوق آلیرسك ... بنم‌ده بتون کمیکلرم قیرلمش ... واوا وای ی ی ...

اخطاریله سوکیلیسنی اویاندیردی . شیشه‌لرینی بارداقلرینی سپته طولدیروب قولقوله کیره‌رك بعض مضحك صحنه‌لرده (کیك وواق) اویونه چیقان قومیق « اشلر » کبی صالانه صالانه یورییوب کیتدیلر .

بو طبیعی اویونجیلر چکیلوب‌ده کوزی اوکنده کی اول لعبتکاه صفا بوش قالنجه مفتون فیلسوفانه دوشونمکه باشلادی :

— طبیعت اویله بر مؤثر شدیددرکه ایجابات قانونیاسنه جمله‌یی منقاد ایدر . شمدی بوراده

ایچن ، سویله‌ین ، چاغران ، باغران ، اوینایان ،
سویشن ، اوپوشن ظرافتله شعبان ، دکل ایشته بو
قوهٔ طبیعیه‌در . (شوپنهاور)ك دیدیکی کبی بو
معاشقه‌لرك وجودلرنده ، طمارلرنده ، قانلرنده
انسال بشریه تخملری وار . ایشته اونلر
وجوده ایرمك ایچون چالك عجبنه اوغراشیورلر
حصوللرینه بادی اوله‌جق ایکی وجودی یکدیکرینه
تقریبه چالیشیورلر . عاشق ، خولیالی ، زن
پرستلك ، چاپقینلق ، معاشقه ، سودا ـ اصطلاح
عامیانه ـ دها درلو نام ایلیاد ایتدکلری حقیقت
ایشته بوندن عبارتدر . بارقهٔ حقیقت مصادمهٔ
افکاردن چیقار قولی‌ده لافی ؟ حقیقی بارقه
صورتنده ، افکاری یکدیکریله قوچ کبی تصادم
جاننده کیم کورمش ؟ « ذریت آدم ایکی وجودك
اجتماعندن چیقار » دیمش اوله ایدی مبالغه‌سز ،
مجازسز ، استعاره‌سز بر حقیقت سویلنمش اولوردی .
فقط ادبامز ده ایش حقیقتده دکل کنایه ، مجاز ،
استعاره کبی صنایع لفظیه‌ده مهارت کوسترمکده‌در .
اخلاقیون حکما هرنه دیرسه دیسون شعبان
ظرافتی بر برینه دلداده بویله جفتلری ذوق ایدر

بوقوت بتون نصایح عقلایه رغماً فرمانفرمای عالم اولمقده‌در . بوایکی قابا ، جاهل ، سنأ کچکین مخلوقی بو قوراللره دوشورەن بوبی امان قوت کنجلری ، طمارلرنده منصب طبیعیسنه دوکولمك ایچون تخم حیات یکی قاینایشان تازه‌لری نه‌حاللره قویماز ! حرم دائره‌لرنده‌سورو ایله کوزل کوریه قیزلر ، سلاملقلرنده کنج ، توانا اوشاقلر بسله‌ین افندیلر پاشالر ایکی دائره آره‌سنده‌کی مابین قپولرینی کیجه‌لری جیفته کلیدلرله نه قدر تحکیم ایتسه‌لر بوشدر . طبیعتك یکدیکرینه ملاقی اولمغه وظیفه‌دار ایتدیکی مثبت منفی بوایکی قوت ، محیر عقول موانع براندازلقله البته بربرینی بوله‌جقدر . قوانین طبیعته قارشی کلمك اوغراشان بیهوده یوریلور . انسانلرك بتون ناشادیلر ، بدبختلری روش قوانین طبیعته تطبیق خطوات ایتمکی بیله مدکارندندر .

مفتون اوحار ، او مظلم محبسنده فصولیه صریقلری آره‌سندن قیزلری سیرایدرك مجذوب برفیلسوف کوه‌زه لکیله کندی کندینه دوره‌یوب بوبله سویلنیوردی . مهتابك

برسیالهٔ سیماب کبی یاییلمش خفیف انواری آره سندن اوزاقلرده اشکال مبهمه تشکیل ایدن تلالر، اغاجلر، تپه جکلر، یوللر ایچندن وجه زیارت ایدن عاشقك ورودینه انتظار ایدییور فقط او کیمدن اولمیوردی. برمدت دها بویله انتظاردن صوکره ینه کندی کندینه دیدی که:

— دنیاده هرشی بردرس صنعت ونمونهٔ عبرتدر. فقط عبرتبین اولمغی بیلملی... بیکلرجه لیرا قیمت تقدیر ایدیلن ماهرانه، استادانه رسم ایدلمش برتابلو نه‌در؟ برلوحه، برصفحه، برگوشهٔ طبیعتك مقلدانه بوصورتی دکلمی؟ بیلمك که برمقدار حقیقی ایچون هرجزء مکونات برتابلو، طبیعتك هربوجاغی صنایع نفیسه‌یه مأخذ، موضوع اولمق بدایعنی حاوی بردفینهٔ علم وادب ومعرفتیدر. بو تیاترولر، درامه‌لر، قومه‌دیلر، سینه‌ماطوغرافلر صامت، ذی لسان هپ بواویونلر، طبیعتك بر گوشه‌سندن، حیات عمومیه‌نك اوزمرهٔ شؤوننده استنساخ اولنمش برپارچه‌دکلیدر: حقیقی صنعتك رالك فلتندز دولایی اکثریا مشکوك، دونوق [illegible] رتلرله اجرا اولنان بوصور مستنسخه‌یی بوتقیدلر

کورمك ایچون دخولیه اجرتی ویره‌رك برقاچ ساعت پنجره‌سز بنالر ایچنده محبوسیته قاتلانیورزده انظار تماشامزه هرلحظه گشاده بولنان بوقوجه ساحهٔ طبیعتده‌کی تجلیات صمیمیه‌کبی سیرایتمه‌کی اهل بوندن عبرتبین اولمغی نیچون بیلمیورز؟ اشته اوده‌نکی (نه‌تود) لوحه‌سنی عمرم اولدیغی قدر اونوته‌میه‌جغم... الك بیوك استاذمز طبیعت، کتب تحصیل تمشق وعرفانیمز ینه طبیعتدر . هرموجود سطورذی‌مآل خلقتله مالی بر صحیفهٔ ازلیه‌در. فقط موادمندرجه‌سی هرزمان واضح ، اعیان دکلدر. بونی هرکوز کوره‌مز. هرکس اوقویاماز . انسان فطرتك، محیطك، تحصیلك لطف معاونتیله آچیلور. عمای خلقتله دنیایه کلمش نه‌باقار کورلرده واردر. عالم، جاهل، کنج، اختیار هپمز بوباقار کورلریمزله هرکون نه بیوك حقیقتلری چیکنه‌یوب کچیوروز ، پاستورلر، قوورزیه‌لرکبی دها شمشکلر عصرلرده انجق برقاچ دفعه چاقیور.

مفتون بردنبره اوزاقده باغچه‌نك اوبر اوجنده بیاض کسوه‌لی توأم خیالانه بکزر ایکی وجودك خندقی آتلایوب قارشی جهته کچدکلرینی کوردی.

درحال کندینی بوخلجان آلدی. قازباشنه فیرلادی
اولانجه قوۀ نظریه سیله نصب نگاه دقت ایتدی.
ارتق انحطاطه دونمش مهتابك اشباحی بر کل صیص
دله‌رك كورمكه اوغراشیوردی . بواکی پیاض
خیاله بر سیاه انضمام ایلدی . اوچی ده بر یع
آدم اوله‌رق کورینیوردی . آنی کوزلدن نهان
اولیورلردی .

مفتون ارتق اوقوایه ایچنده انتظاره وقت
كچیرمه‌نك موافق اوله‌میه‌جغنی آكلادی. قبوزی
آچوب همان ایشاری فیرلادی . هیجاندن مضطرب
اوله‌رق بر استعجال غیر مقدرانه ایله موثوق
صولوغه خندقه قدر قوشدی . او اوچ کشی ایله
آرهسنده‌كی مسافه‌یی همان یاریلادی، شمدی کوردی.
ایچلرینده‌كی . بونلرك ایكیسی قادین بری ارككدی.
تعیین هویتلرنده هیچ كوچلك چكمدی. لیلا ، زینب
ماهرو. آقا کندیلری... اونلرده آرقه‌لرینده نوبت
باقه‌رق مفتونی طانیمه‌یه‌جقلردی. دلیقانلی تعقیب
خلجانیله احتیاطه رعایت لزومنی حس ایتدی .
همان خندقه آتلادی . كورونمه‌مك ایچون ایكی
قات اکیلدی .

ماهر بکله کوچك خانملر نیچون تخته قنایه‌یه
اوغرامه‌دن خلاف قرار بویله کیدییورلردی ؟
بو کیدیش نه‌یه ایدی ؟ بسبللی مکتوبده ذکری
کچن خفا کاه سودایه . . او مکتوبده دهانه‌مدمش
سوزلر ، ایمالر واردی . ایشته کندی کوزی
او کنده همشیره‌سیله تیزه‌زاده‌سنی . . ایکی باکری
بزم وصاله کوتورییورلردی . اوراده دیگر ارککلر
بولنمق ده محتملدی . عشقك ناقابل مقاومت بی امان
بر قوت اولدیغی حققنده براز اولکی محاکمه‌سی
شمدی زیر و زبر اولدی . ذهنی او قدر قاریشدی که
نه یاپه‌جغنی بیلمه‌دن ، بر قرار مصیبده بولنمه‌دن
بر صولت مجنونانه ایله خندقدن دیشاری فیرلادی .
خریفك صوراتنه بر قاچ طوقات اوروق ، ایکی قیزی
صاچلرندن طوته‌رق کوشکه قدر سوروکله‌مك
ایسته‌یوردی . او دهینکی حوصله‌سی کنیش ، مدنی
الطبع ، آلافرانغه مزاجه مربوط تانمسر بست دوشونن
مفتون شمدی قابا ، خشین بر آسیالی کسیلدی
بوایلك فورانندهکی عدم اصابتی ثبات ینه عقلنه
بیك درلو شی هجوم ایتدی تکرار چکلدی خندقه
کیردی شعباتله ظرافتك رذالت سودالرینی « سینه

ماطلوغراف اسیر ایدرکبی اعتدال دماغنی اعیاده
وجداننده بو حالك غیرعادی تأثیرلرینی ایمك
ایستدیکی صورتده بر جنایت دکل الا مخزونه
بر فعل طبیعی اولدیغی صددنده آرزو ایلدیکی قدر
کندیسی محاکمه یوروته بیلیردی. فقط وجدانی
ناموس عائله‌سنه تعلق ایدنجه ایش بتون بتون
دکیشیوردی. لیلیه ایله بیرده‌نك قرینه‌دروانیلرینه
اوله‌جق مناظر سودلرینی مستریحانه تماشا ایده
بیله‌جك قدر هنوز حوصله سنده ادمان پیدا
اولمدیغنه تعجب ایدیور، فقط بخصوصده
سببی کندیده اکلایه‌مدیغی بر قوتك نزدینه
قالدیغنی کوروب مأیوس اولیور، هنوز مطرود
ایتمه‌یور، ممکن دکل حضور وبال ایله دوشونه‌میوردی.
رذالت حقیقیه‌دن صرف نظر بو امرده وقوع بوله‌جق
بر (اسقاندال) بر شایعه ولوله آور، بر کرازه‌ملك
قاسم افندینك ثروتی اوزرینه مبنی اولان کافه
خیالات ثروت وسعادتنی محو ایدییوردی. عائله‌سنك
خلاص ناموسنه آتیله‌جق آخره شمدی داها
قارشیسنه چیقان بو مانعه قویه عجبا کندیسنك سعادتندن
زیاده فلاکتنه‌می بادی اوله‌جقدی؟ بو رقه بو زمانده

متصوره هنوز قوودده ایدی. فقط فلاکت، رذالت
قریب الوقوع همان همان واقع دها طوغریسی وقوع
بولمش کبی کورینیوردی. بو دلیقانلی یاخود دلیقانلیلر له
قیزلرك خفاگاه سودایه چکدیکلری بو کیجه ایلك
دفعه اوله رق وقوع بولمیوردی. کیم بیلیر بو
قاچنجی ایدی؟ بو حال عیناً فورطه لی هوالرده
شمشك چاقدقدن بر مدت صوکره دویولان
رعددن بیهوده قورقمق قبیلندندی. شمدی یه
قدر نه اولمشسه اولمشدی. بو کیجه خلجان و تأثره
دالوبیتله بلا تأمل چیقاره جغی کورولتی، رذالتی
بیوتمکدن اشاعه دن باشقه برشیئه یارامیه جقدی.
کندینی اونلره کوسترمیه جك بر صورت
محترزانه ده باشنی خندقدن چیقاردی. لبیبه ایله
ربیعه مفتونك توصیفی اوزرینه حاضرلایه جغندن
مودایه چیقاره رق یاپدقلری قرمزی قاپیشونلی
(بورنوز) یلدیرمه لر کیمشلردی. لبیبه قوالیه سنك
قولنده کیدییور، آره ده بر دلیقانلینك قولاغنه
برطور عشوه بازانه ده اکیلوب برشیلر سویلیور،
ایکیسی ده برمدت تعطیل مشیتله قیصه برمشافهه ده
بولنوب ینه یوروییورلردی. بعضاً بومدت مشافهه

اوزاتیور ، باش ، ال اشارتلری کوستریور ، ماهر
بك نازك نقطه‌لرده تأیید مدعا ایچون قوتله [illegible]
واسطه ایکی بازوی اشتیاقیله [illegible]
صیقیور ، ایبه‌نك ارقه‌سی [illegible]
ایشیدیلیوردی ، [illegible]
بو ذات [illegible] حلول [illegible]
عموماً [illegible]
طوروب [illegible]

ایشته [illegible] آنلاسور [illegible]
قبل الازدواج [illegible]
هیچ بر [illegible] کوسترمك ایچون
خندقدن [illegible] فقط [illegible]
آدم افندینك [illegible]
[illegible]
[illegible]
کی ینه خندقه کیریوردی ، [illegible]
[illegible] ینه باشنی چیقاریور [illegible]
[illegible]
[illegible] اولدوق [illegible]
تپنیوردی .

۱۰

او آرالق خندقك يانی باشنده بر قرالتی پيدا اولدی . مفتونك حدتنه وهلةً برده قورقو انضمام ايتدی . بركت ويرسون كه بو خوفی چوق سورمه‌دن قرالتی خندقه تقربله يواشجه :

— آغابك ! ..

— راجی ! ..

— بوراده نه ياپيورسكز ؟

— ياسن نه گزييورسك ؟

— رذالتی كورميورميسكز ؟

— هانكی رذالتی ؟

— همشيره ايله اوچاپقين اوغلانی . . .

— نه اولمش ؟

راجی يواشجه خندقه آتلايه‌رق !

— نه‌می اولمش ؟ آی دها ايشی بيلميورميسكز ؟

— براز بيليورم . ايشته اونلری كوزتلمك ايچون بو خندقه كيردم .

— آه آغابك . . آه آغابك ! هپ قباحت سزده‌در . بو قيزلری لزومندن فضله سربست براقديكز . . .

— بنم مقصدم ازدواجه منجر اوله جق تربیه داخلنده بر مناسبتلرینه قارشی مسامحه کوسترمك دها طوغریسی (قور) یاپملرینه علی الاصول مساعده ایتمکدی. (ئه‌ر مانس دوفو) قورناسنده کنج طالبك، زوجهٔ مستقبله‌سیله قول قوله کیتملرینه بیله مساغ ویرمیور. نره‌ده قالدی که بویله بوزفزارته‌جق رذالتلره..

— قاسم افندی زاده اوله جق بو بیاناك باقینی ئه‌رمانس دوفونك قولنی نره‌ده بیله‌جك؟ بو قابا خوار دانك دها طوغریسی حیوانك بری... لیبه‌نك بو ایقانلی ایله پیدا ایتدیکی مناسبتلری سز بیلدیکار کزی بکا سویلیکز. بن ده بو کیفیت حقنده‌کی مسموعات و مشهوداتمی سزه آکلاتیرم. ایش پك فنا.. ناموس عائله‌مز تهلکه‌ده‌در. بونه عاجلاً برچاره بوله‌لم.

— سنك مسموعات و مشهوداتك اوزون می؟

— اوزون و مهم.. فقط شمدی اوزون سوزك صره‌سی دکل.. حریف همشیره‌مزی آلمش کیجه یاریسی کوتوریور. بز بویله آرقه‌لرندن باقوب طوره‌جقمی یز؟ غائب ایتمه‌دن

چاتلایورم .. سزك آلافرانغه مساعده‌لرکزه ..
نزاکتلرکزه مقابل بوحریفلر قیز قرداشلرمزه
قارشی بك آلاتورقه طوراندیلر بك ..
— بویله یاپمق آلاتورقه طورانمقمیدر ؟
— آی شاشیردم. سوزك ضدینی کوسترمك
ایچون اویله سویلدم . بك قباجه طوراندیلر
دیه‌جکدم .. شمدی نه‌یاپه‌جغز ؟
— نره‌یه کیدرلرسه تعقیب ایده‌جکز .
— فرض ایدیکزکه اویغونسز بریره کیتدیلر
— تعقیب ایده‌جکز . . .
— فرض ایدیکزکه جرم مشهود حالنده
یاقه‌لادق ؟ . .
— اوزمان نه‌یاپه‌جغمزی دوشونورز . . .
— دوشونورز اولماز . بو فرضیه‌مزی
واقع عد ایله شمدیدن برقرار ویرملی‌یز . . .
— بو حاله قارشی شمدی عاجلاً بر قرار
اتخاذینه مانع ذهنمده بیك درلو اندیشه وار . . .
— همشیره‌مزی برفلاکت ناموسدن قورتارمغه
مانع نه‌کبی اندیشه اوله‌بیلیر ؟
— اکلاتمسی اوزون . . .

— قیصه جهتی ترجیح ایده لم . بونلری هنوز جرم مشهود حالنده دکل فقط منتهاسی اورایه چیقار بر بولاه بولدق . وقت کچیور آنلار . وقت کچیور . . .

ایکیسی ده باشلرینی خندقدن چیقاره رق بیسود بر تلهفله :

— اوزاقلاشمشلر . . . نه یاپه جغز ؟ . .

ثانیه دن ثانیه یه سینیرلرینی استیلا ایدن بر غلیان شدید ایله ایکیسی ده آن واحدده وجدان بر حرب بیلمه تربیه لی بیوروق کبی خندقدن دیشاری فیرلادیلر .

راجی حدتله :

— نه طوریورز ؟ اوزاقلاشیورلر . . قوشه لم . یاتیشه لم . حریفی تحقیر ایده لم . شمشیرلرمزی النده آلالم . او ، بر کشی بز ایکی . . . البته باشه چیقارز .

— یا حریفك سلاحی وارسه ؟

— اوله بیلیر آ . . . او قاباداییده مطلق سلاح واردر . سزده یوقمی ؟

— یوق . . .

— بونوع تحقیقاته سلاحسز چیقیلیرمی ؟

— سن‌ده وارمی ؟

— بر ره‌وولوه‌رله بر لارقاسی وار ...

— امان سویله‌مه ... سویله‌مه ... لاز قاسنی هیچ سومم ... اسمنی تلفظ ایدرکن او سیوری اوجیله دیلم کسیله‌جك ظن ایدرم .

— اغابك سز آلافرانغه‌نك ساده طعامله تووالت جهتلرینه مراق صاردرمشسکز ... هیچ بر ره‌وورلوه‌ر تعلیملرندن بحث بیله ایتمزسکز . اسقریم بیلمه‌ین بر آدم آلافرانغه‌ده (قوم ایل‌فو) بر جنتلمن عد اولنه بیلیرمی ؟

— صحیح صحیح ... او جهتی چوق اهمال ایتدم . بوندن صوکره اونلره‌ده چالیشیرز . بن فیلسوفلغی باربارلغه ترجیح ایدرم‌ده ...

— هنوز زمان اوقدر ترقی ایده‌مدی . دها چوق وقت ایچون قاما ایله ره‌وولوه‌رله کوریله‌جك ایشلر وار ... مادام که انسانلر ایچنده یاشایورز . هر لزومه تبعیت ایجاب ایدر .

— فقط راجی ...

— بیوریکز ...

— انسان هر حرکتنی قواعدمدنیه‌یه توفیق ایتملیدر. بوده بر مجبوریت انسانیه‌در.

— بز شمدی او قواعده مغایر نه حرکتده بولندق؟

— کیجه یاریسی کیدوب ده بر قوالیه‌نك قولندن دامنی آلمق بر (اوم سیویلیزه) یه یاراشیرمی ؟

— C'est trop de scrupule ([illegible] قوروتی)

— یوق .. یوق ای دوشونملی ... مسئله نازکدر.

— بویله بر خصوصده (اوم سیویلیزه) [illegible] ایسته‌دیکی کبی شدتله حرکته مساغ قانونی واردر. چونکه مسئله ناموسه عائددر. اغفال ایدیلن قادین همشیره‌مزدر.

— اغفال تعبیرنی قوللانمه... نه معلوم ؟..

— اووو ! ..

— اووسی یوق. کیفیت سنك دیدیکك کبی فرض ایدلسه بیله همشیره‌مز عذاریت [illegible] بر بنده‌در. اونك قونساتجانی ایله ([illegible])

اولان برخصوصه‌سن بن نه‌دیه بیلیرز؟.. دمندن بن‌ده بویله سنك کبی شدتلی طورانمق ایسته‌دم اما درین بر ملاحظه نتیجه‌سنده یته‌عقلمی باشمه طوپلادم.

— مثلا بونك کبی غرّو (وخیم) اولورسه؟.. یعنی باکر همشیره‌مزی بویله کیجه یاریسندن صوکره طاغه، باغه، قیره طوغری آشیریرلرسه بومعامله‌یه قارشی بزهرشی‌دیر وهرشی یاپه‌بیلیرز.

— بوخصوصده (قود فرانسه) [١] نه دییور؟..

— نه‌دیدیکنی بیلمم. بن یالکز شونی سویلرم‌که (قود فرانسه) یی شمدی سوزه، هله بووقت ترلالر آره‌سنده جریان ایدن بروقعه‌یه هیچ قاریشدرمامليدر. بزماهرله قوزمزی‌اونك اکلایه‌جغی برلسانله یعنی قابا دایجه، پچغینجه پای ایتملی‌یز. اوکاقارشی اوله‌جق معامله‌ده (قود فرانسه) نك احکامی (نه‌رمانس دوفو) نك اقوالی، (بارون استاف) ك قورولافاری هیچ بریاره ایتمز. شمدی شوراده‌اورته‌سنه (تو) دییه‌توکورولمش

[١] فرانسه قانونامه‌سی

قوجه بر یومروق بتون اوروپاقوانین مدنیه‌سندن زیاده ایشه یارار . . اکلادیکزمی آنلیان . . .

هایدی یورویه‌لم . آرقه‌لرینه‌ده باقسه‌لر اونلر بزی سچه‌میه‌جك درجه‌ده آرمجن‌شغل . . . آچیلدی . خوش یورونلرینه . . . قدر یاقلاشسه‌قده مشغولیتدن بزی کوره‌جك حاللری یوق آ . .

— یورویه‌لم . فقط مقلمه‌ایکن سویلیه‌یم صاقین حدتکه مغلوب اولوب‌ده سلاح استعماله قالقیشمه . . بنم قومانده‌م خارجنده ایش کورمه . .

— پکی اما اغابك ایجاب حال بو . . . بیلنه‌مزکه . . .

— یوق . . . یوق . . . هیچ بر معذرت طانیمام . .

— بوبك افندیله خانملر نره‌یه کیدییورلر ؟

— شمدی کوره‌جکز . .

— هایدی باقه‌لم . .

کوزلرینی قیپمقسزین بو سودا فراریلرینه دیکمش اولدقلری حالده کیدییورلردی . سکز اون دقیقه قدر یورودیلر . اوکلرنده . . .

بیتیروب سوقاغه ایندیلر . بر قاچ دقیقه صکره اوزونجه بر دیوارك آرقه‌سنه کیزه‌رك کورونمز اولدیلر .

راجی تلاشله :

— اغابك صیقی بورویه‌لم . براز اوته‌ده درت یول اغزی‌وار . تعقیب انظارمزدن اول اورایه واررلرسه صوکره نه‌طرفه صاپدقلرینی کوره‌مزه.

خطوه‌لرینی تسریع ایتدیلر . عادتا جمناستیق آدیم کیدیورلردی . دیوار خذاسنه، ایلروسنی کوره‌بیله‌جك بر نقطه‌یه کلدیلر . ماهرلقیزلردن اثر یوقدی .

راجی بیوك بر تلاشله :

— بن سزه دیمدمی اغابك ! ایشته اونلری کوزدن غائب ایتدك . قوشه‌لم ... قوشه‌لم .

طبانلری قالدیردیلر . درت یول اغزینه قدر نفس نفسه کلدیلر . سوقاق آغزلرندن دردینی‌ده حده نظردن کچیردیلر . کیمسه یوقدی .

راجی بودفعه تلاشنه انضمام ایدن بر حیرتله :

— تعقیب اولندقلرینی اکلادیلرده بزه اویونمی ایتدیلر ؟

— ظن ایتمم او قدر مشغول ایدیلرکه بزی کوره‌که هیچ وقتلری یوقدی .

— بونلر یریاریلوب‌ده ایچنه کچمدیلریا؟ ایشته باقیکز : بو ووقاتلی حقیقی [illegible] تعقیب ایتسه‌لر کیمسه‌لری خلق کوره‌جکلر ، یاشو اطرافه‌زده‌کی خانه‌لردن برینه کیردیلر یاخود شو باغچه‌لردن برینه آتلادیلر

— بلکه فقط بونی نصل کشف ایده‌بیله‌جکلر ؟

ایکیسی ده انظار استغرابلرینی اطرافه طولاشدیرمغه باشلادیلر. او آره‌لق اوزاقدن الی یوطورلو الی صوپالی بکجی‌یه بکزر بر آدم پیدا اولدی . ایکی برادره تقربله:

— سلام علیکم . . .

ایکیسی بردن شاشیره‌رق :

— علیکم سلام . . .

— سز نه آرار بوراده کیجه یاریسنده ؟..

راجی ده‌وولوه‌رینی یوقلایه‌رق :

— سنك نه وظیفه‌ك ؟ .. سن کیمسك بکجیمیسك ؟

— یوق بکجی .. پاشانك باغجوانی ..

— پاشانك باغچوانی ایسه‌ك الكده صوپا ایله كیجه یاریسی بوراده سنك نه ایشك وار ؟

— نه ایشم وار ؟ چالیورلر كیجه‌ه بزم زه‌رزه‌واتلر ، یمشلر . . طاووقلر . . نه‌وقت یاقالایه‌جغم بوخرسزلر كبرته‌جكم علماه بو صوپا ایله . . .

راجی بر لاحول ایله باشنی ایكی طرفه صاللادقدن صوكره :

— باغچوان باشی هایدی‌ایشكه برادر، بزم پاشا ایله ، صوپا ایله ، طاووقله ، سبزه‌واتله ایشیمز یوق . . .

— بیلیرم جانم دكلسكز سز خرسز . بن آدمك صوراتنه قیافتنه باقار ا كلارم كه او نه‌در !. سز زنپاره‌سكز . . .

— زنپاره‌می یز ؟..

— اویله‌یا ؟ .

— های فراستكه قربان اوله‌یم . . . نه‌دن اكلادك اه‌عشقنه ؟

— نیچون اكلامیه‌جاق ؟ . . بوكیجه‌ایسته‌میورسكزمی كیرمك (دسپنو)نك اونده ؟ . .

— دسپنونك اوبنه‌مى كيرمك ايسته‌يورز ؟

— ها يا ! . .

— آل بوندن ده اون پاره‌لق . . . دسپنو كم ؟ اوى نره‌ده ؟

آرناوودبوزينى مخاطبلرينه برصورتده محرمانه ياقلاشديروب، اونلرك جهيه‌سيله كنديسى آرتق ايكى الى بالادخال سويليه‌جكى سوزلرك اكثر پارماقلرينك اوجنده وزن ايديبورمش كبى اونى پارمغنى اوينانه‌ه كوزلرينى قيپيرق :

— هانيـا اوقارت قارى . . . قاسـناق ايشله‌يور . . . بويله كچينور . . اويله ذكل نه بيليورم . . . بوكارخانه‌جى . . . كيجـه اوده مسـافر آليور . اركك ديشى برابر . . . بزم كوچك بك ده اوراده كيديبور . پاشانك ياورنه . . . (افهام محرميت ايچون باشنى دها زياده ياقلاشديره‌رق) بواقشام سزدن اول براركك ايكى قارى ينه اوراده كيرمشلر . . .

باغچوانك بواخبارمهمى اوزرينه مفتونله‌ر اجيلدا آياقلرى صويه ايردى . فقط شدت تأثر وتأسفدن محزنا بكزلرى صاپ صارى كسيلدى ، باغچوانك ...

قابا برصورتله توصيف ایتدیکی اویله فنا بر أوه لیبه ایله ربیعه بر یبانجی ارکك رفاقتیله ناصل کیره بیلیورلردی ؟ دیمك کیفیت مأموللرندن ، دها وخیم بردرکهٔ رذیله یه وارمش . مفتون تأثردن ، نطقی طوتولمش کبی بر حاله کلدی . راجی باغچوانه قارشی رنك ویرمامکه اوغراشه‌رق الیله کوستروب :

— دسپنونك أوی شو کوشه‌یی کچنجه ایلریده‌کی اوکوچك بنا دکلمی ؟

— یایا ... ایشته اوراسی ... بن بیلیورم امام نره‌ده اوطوریبور . ایسته‌یورسه‌کز امام خبر ویریورم ، بزم اغالری ده قالدیرییورم ، باصدیرییورز ، بوچابقین هانی بو اقشام اوراده کیرمش قاریلرله برابر ...

رذالتك عیوقه وارەجق بر استعداد پیدا ایتدیکنی کورەن راجی ادارۀ مصلحت مقصدیله :

— یوق .. یوق .. نه‌یه لازم ! بو اقشام او قادینلرله برابر دسپنونك اوینه کیرەن دلیقانلی بزم اقربامزدندر . کندیسنه نصیحت ویرمك ایسته‌یورز ... کوروانی چیقارسه صوکره باباسی

دویار. ایش فنا اولور. سن مرد بر آدمه بکزیه‌یورسلك..
سندن کیمسه‌یه فنالق کلمز ...

باغچوان باشنی ایکی طرفه صالladı.

— حاشا .. حاشا کلمز ... توه آناسی ننه لازم بنم بویله ایشلر قارشیورم ...

— تشکر ایده‌رز برادر اغا ... سن یاچکل ایشکه کیت . یاخود شویله آلارغه دورده برشیئه قارشمه ... بز بوراده بکلیه‌جکز. اونك چیقینجه آلوب کوتوره‌جکز . ایشته او قدر

آرناوود مقام تهدیده شهادت پارمغنی بورنك اوجنه کوتوروب :

— اما نه‌وقت کورویورم سزده ایچرده کیردیکز زنبازه‌لق ایچون بنده کلیورم سزك آرقه کدن ...

— کیردیکمزی کوروسه‌ك کل ... بز سکا طوغری سویلیورز. وبویله سوز ویریورز ...

— پکی ... پکی ... نه وقت امداد لازم اولیورسه‌کز . . باغریورسه‌کز زینل اغا بن کلیورم ...

— تشکر ایده‌رز ..

بو موافقت وتأمينات متقابله‌دن صوكره باغچه‌واندن آيرلديلر. سوداوى مسامرت ومسافرتلره كشاده‌باب اولديغى خبر ويريلن دسپنونك خانه‌سنه طوغرى يورودیلر. راجى كمال تأمله صوردى:

— كورديكزمى باشمزه كانى اغابك؟ ايلك خطوهٔ تعقيبمزده اوكومزه نه اوچـوروملر آچيلدى؟..

— صوص راجى ... صوص ...

— ناصل صوص؟.. بو فلاكته قارشى بر چاره بولمق ايچون شو آن قصيرك زياده‌قونوشمغه محتاج اولديغمز مهم بر زماندر. بويله بر وقتده صوصولورمى؟

— نره‌يه كيدييورز؟

— خانه‌يى ترصده ...

— يا پنجره‌دن بزى كوروب طانيرلرسه؟..

— طانيرلرسه طانيسـونلر. بز اونلردن چكينه‌جك دكلزيا!.. اونلر بزدن قورقسونلر.

— تعقيب ايتديكمزى اكلارلرايسه بو كيجه هيچ او خانه‌دن ديشارى چيقمازلر ...

— اونلر دیشاری چیقمازلرسه بز ایچری کیره‌رز .

— کورولتی اولور .

— هیچ کورولتی اولمه‌دن بویله برناموس مسئله‌سی تمیزله‌نیرمی ؟..

— خایر ... خایر طلومبه‌جی واری تسویهٔ مصلحت ایسته‌مم . ماهر بزه قارشی محقرانه تجاوزده بولنورسه تربیه‌لی ، مدنی بر آدمه یاراشیر صورتده اصولی دائره‌سنده کندینی دوئللویه دعوت ایده‌رز...

— آغابك بو بیهوده فکرلردن وازکچیکز . قاسم افندی زاده دوئللودن نه آکلار ؟ فرض محال اوله‌رق فصل مسئله خصوصنده دوئللویی قبول ایتسه‌ك بیله بونی اجرا ایچون حریفك باشقه تجاوزلرینه ، حقارتلرینه‌می انتظار ایده‌جککز : او دیدیککز تجاوز ، حقارت واقع دکیلدر :

— اوف راجی بو قدر اوزون (دیسکو - سیون) ك صره‌سی دکل . بنم‌ده شمدی بوراده تفصیل ایده‌میه‌جکم بر طاقم دوشونجه‌لرم ، حسابلرم

وار. سن سوزیمی دیکله. ایشته اوقدر... براغا
بك صفنیله بونی سکا امر ایدییورم.

بو مجادلاتله دسپنو قادینك خانه‌سی اوکنه
کلدیلر. باغچوان زینل انانك روایتنه باقیلیرسه
بو قادین سوزده قاسناق ایکن حقیقت حالده دیکر
کناهلر ایشلیه‌رك کچینیر عشق و هوا سمسارلرندن
بری ایمش. کیجه‌لری چیفت کلنلره مهماننوازلقده
بولنورمش.

اوفاق بر باغچه ایچریسنه مبنی اولان بو
خانه‌جکك کوچکلکی، وضعیتی بورانك بك اوغلی
سودا بورسه‌لرندن برینك شعبه‌سی بولنمقدن
زیاده خصوصی بر دربند اولمسی احتمالنی کوستر-
ییوردی. سوقاق جهتنه اولان پنجره‌لرده آیدینلق
یوقدی. یان طرف پنجره‌لرینی برپارچه کوره بیلمك
ایچون سوقاغك اوزون دیوارینی برخیلی آیقیریلامق
ایجاب ایدییوردی. مفتون صاغ، راجی صول
طرفه طوغری ایچه آچیلدیلر. نه طرفه کیتسه‌لر
خانه‌نك آرقه جهت پنجره‌لرینی کورمك قابل
اولمیوردی. بو برنجی استکشافدن صوکره
ایکی قرده‌ش ینه برلشدیلر. مفتون صوردی :

— نه کوردك ؟

— هیچ بر شی . . . پانجورلر صیم صیقی قابل . . . نه آیدینلق کوردیلر . . . [illegible] نه کوینه دلالت ایده‌جك بر شی [illegible]

— بن ده بر شی اکلایه‌مدم، عجبا اوناوودك ظنیاتی، تعریفاتی یا کلیشمی ؟

— ظن ایتمم، صباحه قدر بورادن آیرلمایز. ایش البته آکلاشیلیر .

— یا بز بوراده بکلرکن اونلر بزجه معلوم اولمایان دیکر بر مخرجدن چیقوب کیتدیلر ایسه . . .

— خانه‌نك وضعیت و حدودینه نظراً یان و آرقه طرفده‌کی قومشولردن برینك باغچه‌سنه آتلامدقجه دیشاری چیقمق احتمالی یوق کبی کوریلیور . . .

— خانه‌نك او بر طرفی رؤیت قابل اولسه آیدنلق کورمك دکل سس بیله ایشیتمه‌مکز تخمین ایدییورم .

— سز بکا بر پارچه اوموز ویرسه‌کز

[illegible]

محرمانه برقاچ سوزدن بزم ایچون بیوك حقیقتلره ایرمك احتمالی واردر . .

— اولماز . . اولماز . . .

— نه‌دن ؟

— ایچری کیرمامك ایچون آرناوودله معاهده‌مز وار . . .

— آدم سن ده ایجابی تقدیرنده برلین معاهده نامه‌سی بیله بوزیلیور ، بی حکم قالیور . . .

— بو برلین معاهده‌سنه بکزه‌مز . حریفك النده‌کی صوپانك معاهده احکامنك تطرق خللدن وقایه‌سی ایچون بر ضامن مادی اولدیغنی اونوتمامليدر . برلین معاهده‌سی بزم محافظهٔ عهدی متکفل قوتمز اولمدیغی ایچون ، اویله اولدی . 'وصوپایی ، سن ده ره‌وولوه‌ری قاپی چکنجه رذالت ، نلا کت عیوقه واردر . ایچریده‌کی قادینلرك بری همشیره‌مز دیکری تیزه زاده‌مز اولدیغنی خاطردن چیقارماملی‌یز . حتی بکا قالیرسه بزشورایه بریره کیزلنوب اونلرك خانه‌دن چیقمه‌لرینی بکلملی ، بوراده‌کی موجودیتمزدن قطعیاً سر رشته ویرمیه‌رك قیزلرك

سالماً کوشکه عودتلرینی یالکز انظاریمزله تعقیب ایتملی بز ...

— امان اغابك بنی چاتلاتمایکز . شورادە باغچوانك کارکه نامنی ویردیکی بو [illegible] کیجه یاریسی بر چاپقین حریفله برابر [illegible] قیزلرك ولو بلا جرح وتام الاعضا اولەرق [illegible] دونوشلرینه «سالماً عودت» تعبیری قوللانیله‌بیلیرمی؟

دیوارك اوکنده بویله حرارتلی سویلنه‌رك بش آشاغی بش یوقاری کزنلرك خانه‌ده کیلرك انظار اشتباهنی جلب ایده‌بیلیردی. اوساعتده اونوعدن بر اوه کیرنلرك خارجه قارشی دائما متیقظ وقوشقوده بولنه‌جقاری درکاردر. ایکی قردەش آغیر آغیر سوقاغك جنوب جهتنه طوغری یوزودیلر.

شیمدیکی زنکینلر اسکی حسنات ومبراتك کوکنی قورودقدن صوکره خیرات تأسیسندن بوسبوتون کیری قالدقلرینی کوستردکجه [illegible] سوزم اوکا اورایه بورایه چشمەلر، یالاقلر [illegible] ایتدیرییورلر. اوەن کویی جهتلری متمولاننك اثر فتوتلری اولان بوچشمەلر جداً شایان [illegible]،

واسلافله اخلاف بیننده کی فرق مروت وقدرته برمعیاردر. شرقده چشمه دیمجه کوز او کنه او مکلف، اومنقش، مذهب، مطرز، اوزون صاچاقلی صیوانلی، کنیش یالاقلی، کورول کورول شارلتیسیله آذان عطشانی اوقشایان، ونام بانیلرینك رحمتله، منتله یادینه بادی او خیرات لطیفه کلیر ..

اره‌ن کوینده شمدیکی اصحاب خیراتك چشمه‌لری اویله دکل .. برمجیدیه‌بر آیینه طاشی، قرق غروشه بر یالاق، صفر نومرو بر سماور موصلوغی، برقاچ طوغله، بر پارچه خرج، بر کونلك دیوارجی یومیه‌سی. بر قوزو زنجیری اوجنه مربوط پورسان دیدکاری او بترلی معمولاندن بر مشرابه ... ایشته سزه یارین اخرتده جلب شفاعته وسیله اوله‌جق برمؤسسهٔ خیریه... بانی، استحقاق مثوباتنه نائلیتده برذهول معنوی وقوعی اندیشه‌سیله بالای مؤسسه‌سنه نام مبجلنی حك واوزرینی تذهیب ایتدرمك جهتنی ده اهمال ایتمیور.

آشاغی‌یه طوغری براز دها ایلریلدیلر. تالاری آتلمش برپاپی او کنه کلدیلر. سوقاغك

قنارینه دوکولمش ایدی ایری دیوار طاشلرینی
کوردیلر . بونلردن برینك اوستنه مفتون ، بر
دیکرینه راجی اوطوردی . کیجه صباحلرینی
قاچیرمامق ایچون ایکیسیده کوزلرینی صیره
خانه‌دن آییرمیورلر ایدی . برده صباحه قدر
بیوك بر دقت ودرونله قاپلرینه صیغنمش بر حالده
ایتدیلر . شمدی همشیره‌لرینی او خاجنون عائله
برلکده دیشاری چیقمسنه نه یاپه‌جقلردی . بو او
قدر وخیم وعین زمانده او قدر نازك بر مسئله ایدی
که نه معامله‌ده بولنه‌جقلرینه دائر قونوشمق بیله
شمدی بو ماجرانك تزییدو خامتنه سبب اوله‌جقدی ،
کبی بر احتراز کسیلدیلر . بو حال کندیلکلرندن ناشی
بر صورت جریان آله‌جقمه اوکا انتظار آیدی تصادفه
تماییله بکله‌دکلرینی کوسترر بر وضع متوکلانه
پیدا ایتدیلر . فقط بر مدت صوکره راجی یوره کندن
قوپان بر فورانی ینه‌مز اولدی . کوپورمش بر
بوغاکی باشنی هوایه دیکرك اکلاشیلماز بر
شیئی خورولداندقدن صوکره یومروغنی قالدیروب
طاشلره طوپراقلره اوردیور ، حالبوکه بو صورتله
بر دشمن غائبی ازمك تپه‌لمك ایسته‌یوردی .

مفتون قردهشنك آن بآن شدتی آرتان بو غلیانلرینی کورونجه ارتق طیانهمیوب صوردی :

— اویله نه اولیورسك راجی ؟

راجی درجهٔ شدتی کیجه پك فرق اولنهمیان بر نظرله آغا بکیسنی مأیوسانه بر سوزدکدن صوکره :

— نهمی اولیورم؟ بوغازمده.. همان دیلمك آلتنده طولاشان... شمدی اغزمدن قاچیررسهم ایکیمزك آرهسنده بر طوپ طراقهسیله کورلهیهجك مدهش بر سر... فنا بر خبر وار . . . ایشته آرتق اونی ضبط ایدهمیورم.

مفتونك یوزینه بر صولغونلق ، وجودینه بر کسیکلك کلدی . مهتز بر صدا ایله :

— چکنمه سویله ... خبر ویرهجکك فلاکت نه قدر بیوك اولورسه اولسون بونی استماع ایچون بندهده او قدر بیوك بر متانت کورهجکسك . . .

دیدی .

راجی کوزلرینی یره دیکوب هر هجایی آغیر آغیر تلفظ ایدهرك :

— لبیب، ایله ربیعه کچن کونی کیزلیجه استانبوله کچمشلر ... بك اوغلنه چیقمشلر ... بر قادین دوقتوره یعنی ابه یه مراجعت ایتمشلر ...

بو صوك جملهٔ مدهشه اوزرینه ایکی قرنداش آره‌سنده‌درین برسکوت واقع اولدی. الا رنده کی باستونلرینك اوجلریله طوپراغك اوستنده کیجه سچلمز اینه روغلیفلر، اکلاشیلماز بر طاقم اشکال عجیبه چیزه‌رك صانکه ارضه تودیع اسرار ایدیورلر یاخود بوفلا کته قارشی اتخاذ ایده‌جکلری خط حرکت معماسنی، بو مسئلهٔ مشکلی غیر مأنوس برنوع جبرك علامات عجیبه وفوق الطبیعیه‌سیله حله اوغراشیورلردی. نهایت مفتون باستوننك اوجنی یردن قالدیروب قطعیت افاده‌دن ده اوزاق کویورمش کبی بر مبهمیتله صوردی:

— عجبا هانکیسی؟..

— اونی آکلایه‌مدم ... بو ایشه هنوز بر قاچ کون اولی بر تصادف یاردمیله مطلع اولدم. بر زماندر بك متألم بر حالده‌یم. کیجه‌لری اویویه‌میورم. ارتق هیچ ایشلرینی براقیورم. تحقیقاتك بو مهم قسمنی یاقینده اتمام ایده‌جکم.

مفتون بردنبره الکتریقله تحرك ایتمش کبی باستوننك اوجیله طوپراغك اوزرنده بیوك بر قوس رسم ایتدکدن صوکره دکیکی یره آتوب النی باشنه کوتوره‌رك مهم بر تخطرده بولندیغنی کوستر صورتده آوجی ایچنده بر قاچ دفعه آلننی صیقه‌رق :

— قضازده اولان ربیعه‌در ظن ایدرم .

دیدی .

راجی‌ده ، اغابکی سنك بو کشفنی استناد ایتدیردیکی وقعهٔ مخطره‌یی صورمیه‌جق درجه‌ده صانکه بر بطائت فکریه بر یورغونلق حاصل اولمشدی . ایکی قرده‌ش اوقدر دالمش ایدیلرکه یانلرینه قدر صوقولان زینل اغانك ورودندن خبردار بیله اوله‌مدیلر . وظیفهٔ ترصدلرنی‌ده همان بوسبتون اونوتمش اولدقلری بر صره‌ده آرناوود النده کی صوپایی (کوم) دیه شدتله یره اوردقدن صوکره :

— بره نه اوطوریورسکز بوراده بویله ؟

راجی بو اخطار ناکهانی اوزرینه براز عقلنی باشنه طوپلایه‌رق :

— چیقسونلر دییه بکلیورز . . .

آرناوود بر قهقهه صالیویره‌رك :

— کیم چیقسونلر ؟ . . چیقشلر اونلر . . سز شاشقینلر یوق خبریکز . . .

بو صوك اخطار ایکیسنی ده بوتون شاشیرتدی . زینل اغا ایله اوندن زیاده مجاوبه‌یه لزوم کورمیه‌رك ایکی قرده‌ش آو قوقوسی آلان حیوانلر کبی باغچوانك اشارت ایتدیکی جهته وار سرعتلریله بر صالدیردیلر . بوقدر تلاشله نه یاپه‌جقلرینی ایکیسی ده بیلمیوردی . مفتون راجی‌یی ذهننده معقول بر قرار ویرمش ظن ایدییور ، راجی ده اغا بکی‌ه‌ی حقنده عین قیاسده بولنیوردی .

آرناوود ویرمش اولدیغی ایلك سوزده‌کی ثباتی کوستردی . یك آچیق مسافه‌دن تعقیب ایدییور ، یا کارینه صوقولمیوردی .

ایکی قرده‌ش اوسرعتله کوشه‌یی دونوب . او ، اوزون دیواری ده بوینه قطع ایتدیلر . تارلایه آتلادیلر . آرتق شفق ده آغارمشدی . مشرقدن طاغیلان خفیف بر نور مغربده‌کی مهتابی طونو-قلاشدیرییوردی . کویا کونشك پیشدارلری ، ...

اولان بر قاچ پارچه خفیف بلوط نالك ایچندن یوكسلوب افقه یاییلدی . شمالدن موسمه نسبتله سرینجه بر روزكار اسیور ، هر طرفدن ژاله‌لر پارلدایوردی . تارلانك تا وسطنده جسامت طبیعیه‌لرینك همان نصفی قدر كوچولمش ایكیسی بیاضلی بری سیاهلی اوچ انسانك سرعتله یورودكاری كورولدی .

مقابلر نفسلری نفسلرینه یتیشه‌میه‌جك بر حالده تضعیف سرعته اوغراشه‌رق بایردن اینن برسیه جریانیله كیدییورلردی . مسافه‌یی یاری لایخیه راجی :

— طوریكز !..

اخطاریله بر نعره آتدی .

او كده كیلر شاشه‌لادیلر . همان دونوب آرقه‌لرینه متلاشیانه بر نظر فیرلاندیلر . مفتونله راجی‌یی او خلجان ایچنده كورونجه وهلهٔ بیت كسیلوب بلا حركت قالدیلر . نعره بر كره راجینك اغزندن فرلادقدن صوكره بونك موافق بر حركت اولمدیغنی مفتونله برابر دلیقانلی كندی‌ده اكلادی اما ایش ایشدن كچمشدی .

شمدی همشیره‌لری وعاشقیله یك مؤلم بر مواجهه وقوع بوله‌جقدی. بو قضیه آغیر بر ناموس مسئله‌سی ایدی. کیفیت نزاکتسزلکه چیقار نوعدن دکلدی. باشلانمیان بر ... ینه بویله سرعت بیترمك ایجاب ایدیوردی. طوغریسی اقتضای حال دائماً تعیین ایده‌جکدی. جداً مشکللشمشدی. شمدی بو کتابخانه‌ده غیرتلاغنه آتیله‌رق یومرقلاییوردی؟ قیزلر ده کورلرده بر صوواچمکی لازمدی؟ یاخود ... ایدی.

قیزلر برقاچ ثانیه صوکره ایلك شاشقینلقلرندن آییلنجه آچیلمجق بوعجا که بوغلامه‌سنده قارشی بالکز عاشقلری وکیل بر اثواب کنیلرینی کوشکه طوغری فرار ایتمك عزمیله اوطورمشلر ستردیلر. فقط ماهرك بر اشارتی اوزرینه ینه طوردیلر. جزئی مدت صوکره بتون یوزلر کلدیلر. هم فرط خلجان هم ده شدت تعقیب تأثیرات مضاعفه‌سیله ایکی قرداشك کوکسلری احتیاطی درجه‌سنده هوا آلمیه‌رق چابق چابق اینوب قالقان بر کوروك حالنه کیرمش، کوزلری

خانه‌لرندن بر از دیشاری فرلامش، یوزلری موصمور کسیلمشدی .

ایشیدنك‌ده یکدیکرینه قارشی ایلك تماطی انظاری پك مؤلم اولدی . ایکی قردشده‌ده عادتا بر نوع حالت افتراس پیدا اولمش کبیدی. دها راجی اغزندن زیاده بورنندن صولویه‌رق ماهرك وزرینه مهیای هجوم اولدیغنی کوستر ارتعاشلرله صارصیلوب طورییوردی .

عاشقلریله بویله لیلی سیرانلرده شمدی‌یه قدر تعقیبه، تهدیده اوغرادقسزین کیم‌بیلیر قاچ دفعه میزانیسزجه موفق اولمش بولنان کوچك خانملر بو کیجه‌کی اکانجه‌نك بویله برصباح مشئومله اختتامنه یعنی جنایتلرینك ارزوینه کونش طوغسنه قارشی نه‌دییه‌جکلرینی . نه‌دوشونه‌جکلرینی شاشیرمشلردی. تیجه‌لك آلتراستنداننی کوستردیکی رنك مظلم دها زیاده کوزلرینی قرارتیوردی. ایلك تلاقئ انظاردن صوکره کوزلرینی یره ایندیردیلر، ایکیسینك‌ده یواش یواش دیزلرینك باغی چوزیلیور، وجودلرینی بر لرزه استیلا ایدییور، دوشه‌مك ایچون بر برینه طوتونمغه، بر نقطهٔ استناد آرامغه اوغراشیورلردی .

واجی اغلامه ایله ابتسام آره‌سنده عجیب برانبساط چهره‌ایله بردنبره یومروغنی قالدیروب ماهره صوردی که :

— بافسه‌که آرقداش ! .. سن کیمسك ؟ . بووقت رفاقتکده بولنان بوقادینلر کیم ؟

بوسؤالك همان اشتعال‌منداری‌یه برقیل‌خدمتی کوره‌جکنی حس ایدن مفتون واجی‌یی قولندن چکوب :

— سن شویله طور . بوراده بن وارکن یسکا سوز دوشمز .

اخطار آمرانه‌سیله قره‌دشنی برینی طرفه آلدی ، بوایکی قره‌دشك سوزلرینه بدل ماهره صاپ صاری کسیلمشدی طوبراقلردن طاشلردن جانه انصاف ، استمداد آرار کبی نامعین شاشقین دالغین برنظرله اطرافنه باقینیوردی .

مفتون واجی‌یی ایلك صولت شدیده‌سندن منع ایتدی . فقط شمدی اونلك یزینه نه‌دیمك ، نصل اداره‌مصلحت ایتمك لازم کله‌جکنی کندیده بیلمیور ، تعیین ایده‌میوردی .

بوایکی مدعی ٔناموسك هدف غیظ و تلعینی

اولان ماهر خصملری طرفندن تعیین ایدیله‌جك مجازات عادلانه‌یه منقاد اولدیغنی کوسترر برروی تسلیمیتله بیوتی آکدی .. بر مدت بکله‌دی . راجی یه، کوپورمك علائمی ارائه ایدرکن مفتون آغیر، کسیك مهتز بر صدا ایله باشلایوب :

— برادر .. افندی .. بیانه حاجت یوق ...

شو آنده بینمزده فصلی ایجاب ... ایدن .. بر ناموس .. مسئله‌سی وار ... فقط چوق شکر هپمزده مدنی آدملرز . حدتله، شدتله، وحشتله حرکته لزوم یوق ...

راجی همان سوزه آتیله‌رق :

— بو یاپدیغکز عادتا بر *Sermon* در. تحقیر دکل... حال بوکه برادر افندی، ناموسی ایدیککز شو چاپقین حریفك ناموسنی ناموسنه قارشی کوستر- دیکی تجاوزه بوقدر صورت لینه‌ده مقابله ایدلمز . بوکا اعتدال معامله دکل، عادتا مسکنت دینیر ...

مفتون معنالی معنالی کوزلرینی سوزوب اشارت پارمغنی آغیر آغیر اغزینه کوتوره‌رك راجی یه سکوت امری ویرر ... برادرینك بویله اعتدالپر- ورانه معاملاتنه طاور اطوارندن قصدی نه اولدیغنی

راغب هنوز بيلميوردى . مفتون مناسبتسز حدتلره،
شدتلره مغلوبيت يوزندن بتون بتون خسرانه
اوغرامه‌دن ايسه، ايچنده بولندقلرى امكانك آل
تنده‌ن استفاده ايده‌رك بتون امللرينه قارشى
برباب موفقيت آچق ايستيوردى كه اوده لاقرديلرى
بر طاقمنه كتيروب ده بو مسئله‌نك الحق ايچنى
نكاحله آلمش اولاجغنى بيلمه‌جكنى برصورتده
اولسون قاسم افندى زاده‌يه آكلاتمغه قابل
اوله‌جق ايدى . بناءً عليه راغبك حمزه‌نى
كسيلدكدن صوكره ديدى كه :

— بيوك بر فنالق وقوع بولمش . شمدى
هيچ بردن تدبيرسزلك ، اداره‌سزلك كوستروب
بو فنالغى بتون بتون بيوتمه‌دنسه [illegible]
ترجيحه يول آره‌يالم ...

ماهر هر نه صورتله ايسترلرسه صاحه ياتمغه
حاضر اولديغنى كوسترن بر وضع مستترعانه ايله
كوزلرينى يره اكوب :

— بو مسئله‌ده ظن ايتديككز كبى بر [illegible]
يوقدر . بو استنادى نه بن قبول ايدرم نه [illegible]
ماهرك بو [illegible]

يىنه ضبط لسانه تحمل كوسترەميەرك برصداى استهزا ايله :

— بو مسئلەده ناموسسزلق يوقميدر بيورديكز؟ ناموسسزلغى سز مانداكبى ، دوه كبى ، فيل كبى بوينوزلى ، هوركوجلى ، خورطوملى مجسم ، ذيروح ، اوينار ، صيچرار ، چيفته آتار برمخلوقمى ظن ايدرسكز؟ .. خاير .. خاير ... ناموس بوقدر جسمانيتله كوزه چارپار برشى اولسه ايدى چوق كيمسەنك قوياسى ميدانه چيقاردى . « ناموس » غيرمجسم براسم ، بروصف موهومدر . اكثريا بعض كيمسەلردەكى وجوديله عدمى زور فرق اولور . فقط انجق بونك برحدى واردر . نه‌دى تلقيتە كلەمز . بيقلى قوصقوجه بر آدم اولمشسكز هنوز ناموسك نه‌اولديغنى بيلميورسكز ... سزه يبانجى اولان برخانەدن كيجه ياريسى ايكى نيزى بردن آشيروب دستنونك خانەسنه كوتورمكه عرضه ، ناموسه تجاوز ديرلر . بويله اديبانه لساندن برشى اكلايەميورسەكز بن سزك كلخان بكى ديلنەده واقفم . اوصورتلەده قونوشه بيليرم . اوندن ده آكلامامق ادعا ايدرسەكز (دەوولو وار

قالمق بولندیغی یرلری اشارت ایدرك) بویله
وسائط بیانه مراجعت ایدیورز . بونلرله قونوشورز .

ماهرك چهرهسی یواش یواش صـاری بالقدن
پنبه‌لکه تحول ایدرك :

— افندم عفو ایدرسکز . جهالت .. سودا ...
صبرسزلق ...

سوزلرینی اغزیدن قاچیردی .

زواللی سودازده‌نك [illegible] صرف ایتدیگی
بو (صبرسزلق) کلمه‌سنده وقتندن اول [illegible]
احتراصات [illegible] حالی [illegible] آکلاتدیغندن
ارتق [illegible] تحمل طاقت قالمدی . [illegible]
ماهی [illegible] گوزلدی . وخامت [illegible]
ایله [illegible] صابو [illegible] . فقط [illegible]
پرسرعت برقیه ایله مخاربلری آرهسنه آتیلدیلر
قرده‌شنی صیق صیق به گوکسلدی . او آن [illegible]
[illegible] ماهرك آرهسنده گوزل قاشله برقاچ اشارت
تبادلی اولندی . [illegible]
[illegible] قالان ماهر برنبره آرقه‌سنه دونوب [illegible]
طبانلرینه ویرهرك طریق فراره آتیلدی . [illegible]
[illegible] ایکی قولی قولتوق آلتلرندن [illegible]

آرقەسندە صیم صیقی کنتلەمك صورتیلە کوکسلەمش اولدیغندن راجینك مفتونی یرە یاتیروب پك چوق طارطاقلامە ایلە خرپالامادقدن صوکرە قورتولەبیلەسنە امکان یوقدی . بر ایکی شدتلی صارصیلتی یە جرأت ایتدی . فقط مفتون الیم برلسان توبیخلە :

— بو کونە قدر حقمدە فوق العادە بر اعتنا ایلە کوستردیککك حرمت دادرانەیی دیمك شمدی آیاقلر آلتنە آلوب بکا عصیان ایدییورسك . . یوق راجی یوق . . . انسانلقدن بتون بتون تعری ایلە بنی بوراده ایچە تپەلەمدکجە المدن قورتولەمازسك .

بو اخطارات قطعیەیە قارشی اطاعتدە مضطر قالان راجی بر تلهف شدیدلە خصمنك ارقەسندن :

— قاچ آلچاق قاچ . . . سکا ایندیرەمدیکم یومروقلرك بو غلیان حدتلە شریك جنایتك اولان بو قیزلرك قفالرندە پاطلایەجغنی دوشوندەدن سن یالکز خلاص نفسکە اوغراش . . . قاچ . . . جبین . . . قاچ . . . ملعون . . .

مفتونك بر اشارتی اوزرینه قیزلر كوشكه طوغری قوشمغه باشلادلر. راجی‌یه كه [illegible]:

— آغابك براق بنی باری شو قحبه‌لری اولسون تپه‌له‌یه‌یم. تكمیل اعصابمی ضبط ایدن استیلا ایدن بو حدت وجودمده قالیرسه بر [illegible] كبی بنی اولدیرر. بر ناموسلی آدم مالك اوله‌جغنه براق بر ایكی ناموسسز گبرسك. ...

— خایر هیچ كیمسه‌نك گبرمسنه لزوم كوروله‌دن بو مسئله فصل اولنور ...

— فقط اغابك بیلمیورمیسكز كه .. بو قیزلردن بری گبه‌در؟ ...

— بیلیورم.

— آه بلكه ایكیسی ده كیم بیلیر؟

— احتمال ...

— احتمالمی؟ آه بو حاله نصل تحمل ایدییورز؟ ... (ساووار ویوری) بویله‌می ایدییور؟ (شه‌ریانی دوفو) بونمی توصیه ایدییور؟ (قونفراسه) بوكبی احواله قارشی صبر، مسكنت، سكوتمی امر ایدییور؟.

— (ساووار ویوری) بوكبی رذائل

عاشقانه‌دن بحث ایتمز. (نه‌رمانس دوفو) عادات حسنه و تربیهٔ قومیه مشوقیدر. جنایاتدن دم اورماز. (قود فرانسه) بویله ناموس مسئله‌لرنده بعض آنلره مخصوص جوازلرده بولنور. فقط بو خصوصاتده پك دقیقدر. بز مدنی آدملرز. مجازات کیفیه، ایله قتل ایله جرح ایله تسویهٔ مصلحت بزه یاراشماز. بوکی احوالده هر فرد بولندیغی مملکتك قواننینه تبعیته مجبوردر. کیمسه شخصی اجرای عدالت ایده‌مز. آلکساندر دومافیسك مشهور بر پیه‌سنده‌کی « بویله بر قادینی نه یاپملیدر؟ » سؤاله جواباً Tue-la یعنی «اونی کبرت» دیه‌حایقرمه‌سی، بویله شدت کوسترمه‌سی شمدی پك زیاده مؤاخذه ایدیلیور. بویله چوجقجه متجاوزانه حرکت ایتمکله قرار ویریلدی. ایشته [illegible]

— آمان اغابك شمدی یاسمدن، حدتمدن چاتلارم. متجاوزانه حرکت ایدن بزمی یز؟ یوقسه اومیدر؟

— ماهر نه لساناً نه طوراً هیچ بر تجاوزده بولنمدی. بیونی اکدی. نه سویلسه‌ك دیکله‌یوردی. نه یه قرار ویره‌جکسه‌ك اونی قبول ایده‌جکنی بکلیوردی. سن ایشی بوزدك. برباد ایتدك.

— اولادبسزك ناموس عائله‌منه بو تجاوزندن
صوكره برده بزه قارشی طورویده جهالت،
سودا، صبرسزلق كلمه‌لرینی كمال استهزا ایله تفوه
ناصل تحمل ایدیلیر؟

— او كلمه‌لری ماهر مقصد استهزا ایله
سویلمدی. شاشقینلق، دها طوغریسی آجیمه
اثری اوله‌رق صرف ایتدی.

— بنم سویلدكلرمدن زیاده سز اومردارك
سوزلرینی حسن تأویله میال بولنیورسكز.

— بوماجرا عدلیه معرفتیله وهله سلاح ایله
هیچ تسویه ایدیلامز. بوخصوصی براقه‌لم.
ایشی بر صورت مصلحانه‌ده تسویه ایده‌جكمه
ایشته سكا سوز ویریورم. بو مسئله‌یی دغدغه
لاحق اولمادن آرتق باص ایتمك لازمدر. بنده
البته بیلدیكم، دوشوندیكم برشی وار جانم. اوینه
بوقدرایله آرالرنده كسرمه‌ده ایش كوردولمز.

— یارین اوبر كون باشمزه ویرانق، ویرانق
باغران بر ... چیقارسه بو ایش نصل اورته
باص اولور؟..

— شمدی بولاقیردیلرك لزومی یوق. بو مسئله‌یی

تسویه ایده‌جکمه بن سکا سوز ویریورم. سن ده شمدی أوه کیدنجه بر کورولتی چیقارمیه‌جغنکه بکا سوز ویره‌جکسک . قیزلری اینجه‌دن اینجه‌یه استجواب ایتمه‌م لازم کلیور . بنم بلانمی بوزمه... بو بابده بکا قطعیاً سوز ویرده یقاکی براقه‌یم .

راجی سکوت ایتدی . مفتون ینه اصرار ایله:

— نه سکوت ایدییورسک ؟ شمدی سنک یقاکی براقه‌یم ده اوفکه‌ک سنی هانکی مهلکه‌یه سوق ایدرسه اوراده آتیله‌رق هم کندیکی، هم قیزلری، هم ناموس عائله‌مزی هرشیئی محو ایت ، اویله‌می؟ اکر چیلدیردکسه سویله راجی ؟.. اولا سنی بر دارالشفایه قاپاده‌یم صوکره ایشیمی کوره‌یم ... هایدی سوز ویر ...

— ویرییورم . ا

— ناموسک اوزرینه یمین ایدییورمیسک ؟

— اوف آغابک ... سوز ویرییورم. ایشته بونکله اکتفا ایدیکز .

— یوق... یوق ... بوقدر مهم بر مسئله‌ده بن چوروک بر سوزله اکتفا ایده‌مم. بوندن صوکره بر کورولتی چیقارمیه‌جغنکه .. بن هر نه‌یه قرار

ویره‌ایسه‌م اونی اجراده بکا معاونت ایده‌جککزه
یمین ایسترم ...

— بکی ایدرم . فقط بو مسئله‌ده تحملمك
فوقنده بر ناموسسزلغه ، بر حقارته ، فلاکته
اوغرارسه‌م بو ایتدیکم وعد یمینك نه‌یه منجر
اوله‌جغنی بیلمم . فقط صرف سزه ویردیکم سوزی
طوتمغه اوغراشیرم . آغابك سزده نه‌قدر مقدس
آغیر بر وظیفه ، مسئولیت وجدانیه آلتنه کیرمش
اولدیغکزی کوزلجه موازنه ایدیکز . بر ایشی
باشارامامقدن تولد ایده‌جك خلاکت عظیمه‌یی
برکره کوز اوکنه کتیریکز ...

١١

مفتون بو ایشی حسن صورتله تسویه خصوصنی
برادرینه قارشی درعهده ایتدی . فقط بو امر
مهمی بر حسن خاتمه‌یه ایصال ایچون کندیسنده
معین ، امین بر پلانی یوقدی . چونکه هنوز
برقاچ ساعت اول مصادف اولدیغی بو حادثه
مهیجه‌یه قارشی اخذ تدبیر وقرار ایده‌بیلمك وقت
اولمدی که... اونك املی قاسم افندینك [illegible]

کندی آلمق، همشیره‌سی ابیه‌یی ماهره ویرمکدی . ایشته اوقدر .

مفتون بو امله وصول ایچون بر طریق مناسب کشف وتهیه‌سنه اوغراشیرکن اوته کیلر ایشه او قدر فنا بر طرفدن باشلامشلر ایدی که کندیسی بو کیفیته هانکی اوجندن یاپشه‌بیله‌جکنی شمدی شاشیردی قالدی . همشیره‌سیله ماهر دها اورته‌ده نه قول یوق نه شرطه یوق ایکن کلین کوکی اولمشلردی . مسئله‌نك وخامت آتیه‌سی بونا بو رسم عجولانه کلین کوکیانك استلزام ایده‌جکی نتایج مؤسفه‌نك درجاتنه نظراً آکلاشیله‌جقدی . نه اولورسه اولسون هر حالده اولا راجی‌یی اداره لازمدی .

کوشکده بیوك والده شکوره خانم صباح نمازینه قالقمش، عقیق تسبیحنی صباحلرینك ایچنده بولنه‌مایجه اکثریا ابیه‌نك، کرانه وتنوع بولان تنبیه خلافنه تسبیحات بوشلکو ایله کندی یاوریسنی اویناتمغی عادت ایدیندیکنی بیلدیکندن تسبیحنی صورمق ایچون تیزك اوطه‌سنه کیتمش بتاغنده بولنمدیغنی کورنجه مراق ایتمش، لطیفه خانمی اویاندیرمش،

اوك هر طرفنى آرامشلر لبيبه‌يى بوله‌مدقدن بشقه ربيعه‌نك ده يرنده يالراسديكى اكلاشلمش، اونك والده‌سنى ده دوشكندن قالديرمشلر. مختار راجينك ده خانه‌ده بولنمدقلرى ميدانه چيقنجه تدقيق كيفيت ايچون اليى ده اوياندرمشلر فقط اقشامكى يورغونلقلردن طولايى بيتاب اولان ظرافتله شعبانى اويله دورتمكله طاوراناقلقدن دوشكلرندن قالديره بيلمك قابل اولامامش.

خانه خلقى بو تلاشده ايكن كوچك شابا آلى آل مورى مور، بر خلجان، دهشتله برو حال، مؤسفده كوشكدن ايچرى كيرمشلر، هر آغزدن قوپان بر ديايم تكديره، بو اخفيه هدف اولشلر بربرى آرقه‌سندن ياغان سؤاللرك مجموعنه بر جواب مسكت اوله‌رق:

— نه طاريليورسكز؟.. اغابكلرمزله برابر ايدك. نره‌يه كيتديككزى اونلردن صورككز...

سوزلرينى صاووره‌رق، اوت بو جسارتى كوستره‌رك اوطه‌لرينه چكلمشلردى.

مفتونله راجى خانه‌يه كيردكلرى زمان افراد عائله‌نى ايشته بويله مهم بر اجتماع حالنده بولديلر.

اطینه خانم اوغللرینه همان دهن کشای تعذیر اوله‌رق :

— مفتون نره‌ده‌سکز بو وقتلره قدر؟ اوللری بویله طیشاریده صباحلادیغکز زمان نوا بکك اونده قمار اوینادیغکزی بیلیردك. قمار اویونی ده ایی برشی دکل اما هایدی نه ایسه مراق ایتمزدك. شمدی قیزلری ده برابر کوتوریورسکز... اونلرله برلکده قاره کیدلمز، ارکنجه باشقه بریره هیچ کیدلمز، نره‌یه غائب اولیورسکز آه عشقه؟. هپ بو تحفه صحبتلری، عادتلری فرنك کتابلرندنمی بولوب چیقاریورسکز؟

بیوك والده شکوره خانم ملایمت ایچون هر صباح قوللاندیغی کتابچه‌کدن اوقودیغی [illegible] صو ایچدکدن صوکره :

— چوق شکر قیزلر بولندی. فقط بنم تسبیح میدانده یوق. او پیچ قوروسی کدی یاوریسی آلیشدی یا، سجاده‌دن آلدی کیم بیلیر هانکی دلیکه کوتورمشدر.. تیزم اطینه ناصل یورودیکنی اوزمه.. سن نه قدر سویلنسه‌ك اونلر ینه بیلدکلرندن شاشمازلر. بو برنجی ایکنجی کلیش دکل که بن

قیزلری قاچیرمه‌دن دوشکلرنده بوله‌مدم . ایشته بویله
اوزایه‌جق عقلمه کلدی ایدی بو کیجه سیرالرینک
صاییسنی بیلمک ایچون چتله‌طوتالرنده بوکون سزه
حساب ویردم . های ربم اسیرکه‌سین . بز
کنجلکمزده اقشام اوستی اون برده صوکره
چارپیلیرز دیه قورقوردق . باغچه‌ده‌کی انجیرلرك
یاننه قدر کیده‌مزدك . بونلر ایسه ایدی
دوشکلرندن قالقوب خالیا فنار باغچه‌سنی قدر
بویلایورلر ... نه چارپیلدقلری وار ... نه برشی ...
بیلمم یکی زمانک جنلری شیطانلری ده انسانلری
کبی دکیشدیلر . نه اولدی ... اوللری
« چارپیلیرسك دیشلری چیقمه » دیه بزمی
آلداتیرلرمش ؟... مکرسه رقیه بزمده آلیقمش
نه آلیق ... ذوق سورمک ایچون مکرسه کنجلوب
دنیایه شیدی کلمه‌لی ایمش ... بویله قورقه قورقه
اوقوره ایکن دوشکمی براقوب مدهشجه خطره
قاره کیدنلك صباحی بزده ایشته اوزمان آکلادم
ایدك ... شو بزم ظرافتشعارلندن اولدیغکی
ایکیسی قول قوله شو انجیرلی درخته الاشملقدن
صوکره دوشکلرنه کیروب آغلازلر ... آغلادم ...

آقوزوجغم بوأوده سندن بندن باشقه اقشامدن اویوبان یوق ...

قیزلرك بویله دوشکارنده بولنمدقلری ایللك دفعه وقوع بولمدیغی، عاشقلریله دسپینونك خانه‌سنه قاپادقدن واوالیم مواجهه‌دن صوکره اوه کیرنجه براذرلریله برلکده اولدقلرینی ادعایه جرأت ایتملری، راجی‌یی بتون مأیوس واغضاب ایتدی فقط نه‌چاره که آغابکیسنك تحقیقاتی ختام بولنجه‌یه قدر هیچ برشی دیمامکه سوز ویرمشدی .

بیوك والده شکوره خانمك بی انتها کورول کورول آقان شلالهٔ مؤاخذاتنه قارشی مفتون :

— بو قدر سوزه مخاطب اولمق ایچون نه یاپدق جانم ؟ . . مهتاب واردی همشیره‌لریمزی آلدق [illegible] قالدق . جانمز بومی ؟

مقابلهٔ مختصره‌سنده بولندقدن صکره ایکی قرده‌ش اونلرده قیزلرك یاپدقلری کبی اوطه‌لرینه چکلدیلر . هر کس کیتدی . فقط بیوك والده برکره جوشمش بولندی . صفه‌ده کی حصیر قولتوقلیسنی پنجره‌نك کنارینه چکدی . بر

مخاطب غائبه قارشى اللريله درلو اشارتلر ايدەرك
اكلاتيوردى . شمديكى قيزلرى اسكيلريله يعنى
قديم مخدراتيله مقايسه ايتمك ايچون طنطنه
اجمال تاريخى ياپدى . استغراب موقعلرنده
آزيجق طورييوردى . آغزينى طوپلايوب كوزلرينى
سوزەرك بر تبسم مستهزيانه ايله كنديسنه ينه كنديسى
جواب ويرييوردى .

بو وقعه‌دن ممنون اولان يالكز نزهه وصيفه
خانمدى . اودە قيزينه قارشى صورتا تكدير كرانه
بر قاچ سوز صرف ايتدى . فقط مفتونك كيجه
يارىسى ربيعه‌يى آلوب قيزلرە سيرانده كوتورمسنى
كندنجه بر نوع تمايل قلبى ايله تفسير ايتديكندن
بو معامله‌يى قريباً قيزيله مفتونك اراسنده
بر ازدواجه منجر اوله‌جغنى دوشونەرك سوينجنه
پايان بوله‌ميوردى .

او كيجه‌كى ماجراى اليملرندن خانه خلقنه
هيچ زنك ويرمكسزين اوطه‌لرينه چكلمش اولان
بكلردن، خانملردن هيچ برينه بش دقيقه‌لق اولسون
استراحت نوم ميسر اولمدى . دردى دم هنوز تسكين
بر صباح چكيرديلر . تعب معنوى ده سوءهضمى

یورغونلقدن زیاده بی تاب دوشـوروز . مفتون وجود دینلندیرمك ایچون دوشـکه اوزاندی . هانکی وضـعیتی آلسـه راحت ایده‌میوردی ؛ دوشکدن فیرلادی . قولتوغه اوطوردی . بومسئله‌یی دلخواهی وجهله حل ایتمك ایچون درلو پلان دوشونیوردی . نقاط اساسیه‌یی تعیین ایده‌بیلمك قیزلرك استجوابندن صوکره قابل اوله‌جقدی . اواثناده اوطه قپوسی خفیفجه اورلدی . آچدی . راجی صاب صاری برچهره ایله کیره‌رك :

— آغا بك بن چیلدیره‌جغم .. نه‌اولدیغمی بیلمیوردم . بوماجرانك بکا بوقدر سـوء تأثیر ایده‌جکنی تخمین ایتمزدم . عادتا بنم قارشیلانیور

— راجی قرده‌شم اعتدال لازم .. حدتله ، شدتله ایش سوکمز .

— سزدن برشی رجا ایتمکه کلدم ...

— نه‌در ؟

— قیزلر استجواب ایدیلیرکن بن‌ده بوراده بولنه‌یم ...

— اعتدال دمکی محافظه ایده‌مزسك ، صوکره ایش فنا اولور .

— لزوم قطعی کوردکجه سوزه قاریشمیه جغمه سوز ویریورم ...

— لزوم قطعی نه اوله بیلیر ؟

— اثنای استجوابده ایجاب ایتدکجه توضیح حقیقت ایچون سزه یاردم ایتمك ..

— تشکر ایدرم . فقط ایشی بو صورتله تلاش واشکال ایلمه‌کزدن قورقارم . تیزلکله اثره د سوز آلمق ، حقیقتی اوکرنمك ایچون اولاً بن کوسترمك لازم کلیر . ایلك جانیلره اوچه سلمه السلام بلایه کیرمك ایی بر نتیجه ایرمز . نه اولمش : نه بیتمش اطرافیله اکلاملی‌یزکه اکا کوره تدابیر لازمه اتخاذ ایده‌بیله‌لم .

— کوچك خانملرك بو کیزه‌لکلرینه دائر اولا بن بیلدکلرمی سویله‌یه‌یم . اونلرك استجوابندن اول بنم افشا آتمی استماع ایتمکز اهم والزمدر .

— اولا بر قهوه ایصمارلایه‌لم . برازباشمی بنمی طوپلایه‌یم . بو کیجه‌یی نه بیوك بر اضطراب ایچنده کچیردیکمی تعریف ایده‌مم .

اڭا بر ایکی فنجان صباح قهوه‌سی ایصمارلادیلر . براز صوکره قهوه‌لر کلدی . ایشته ایچرکن

سورمه‌لیوب قارشی قارشی‌یه کچدیلر . برر الده
قهوه‌لر دیگرنده سیغاره‌لر، سوزه گیریشیلدی .
راجی، هر یودوم قهوه‌یی سیغاره دومانیله
جلالاندیره‌رق فتح دهان تأثرله :

— بزم قلمده شوقی بك اسمنده بر چوجق وار .
ایشی کوچی هفته‌ده انجق ایکی کاغد بیاض ایتمکدر .
قلمده‌کی بتون بو بوش وقتنی اونك بونك یاننه
صوقوله‌رق خوارتاقدن، عشق و علاقه‌دن بحث
ایتمکله کچیریر . هنوز کندیسیله تنزلاً بر اکانتی‌یه
کیتمدیکم ایچون بکا ده دائما ستم ایدر طورور ،
یك یوز ویرمم . کچنلرده ینه یانمه صوقولوب :
« آیول چاغردیغم یره تنزل ایدوب ده کلمیورسك .
باری سن بنی بر یره چاغر ده کله‌یم . أره‌ن کوینده ،
سزك سمتده آیینه‌لی ، خوشبو ، کوزل ، شیق ،
سوسلو قاریلر وارمش . . . شو کوزل مهتابلرده
انسانی برکره دعوت ایتمزسك که! . . . » دیدی .
بر قهقهه صالیویردی . برده یوزینه باقدم که
معناسزجه ظن اولنان ، او سوزلرینه بو معنیدار
قهقهه‌سیله هرزه کویانه بر آجیلق ویرمك ایسته‌یور .
یاخود بر آلینغانلق زمانه‌تصادفله بکا اویله کلدی .

چوق جانم صیقلدی. أره‌ن کوینده، بزه معتاد، شیق، سوساو خوشور قاریلر... بو سوزلرده بزم لبیبه‌یه ربیعه‌یه دائر بك چیرکین برایما حس ایتدم. دوشوندکجه بو بی ادبانه ایهام نظر خیالمده مزعج، مدهش شکللر آلمغه باشلادی. برقاچ کون صوکره حیدر پاشاده قاسم افندی ایله معهود ماهرله اونك اقرباسندن بدری بك اسمنده‌کی دلیقانلی‌یه اوت بوایکی هرکله تصادف ایتدم. چارده‌کی قهوه‌ده اوطوریوردم. اوکمدن کچدیلر. بدری بکا طوغری استخفافکارانه نظرلر فرلاته‌رق ارقداشنه برشی‌لر سویلیوردی. ماهرده جانقین برچهره ایله یواشجه برشیلر مرلدانه‌رق رفیقنه لازمهٔ ادبه رعایت وجوبی اخطار ایدیوردی. او کوندن صوکره بدری‌یه نره‌ده تصادف ایتسه‌م عین اوضاع مستهزیانه‌سنه هدف اولیوردم. بزم قیزلرله بو دلیقانلیلر آره‌سنده باشلامش، یاریده قالمش یاخود سوء نتیجه‌یه اقتران ایتمش بعض روابط عاشقانه بولنمسی احتمالی ذهنمی فنا حالده اشغاله باشلادی. بو حقیقتی آکلامق ایچون لبیبه ایله ربیعه‌یی عادتا تحت ترصده آلمه

اونلرده قوشقولانمشلردی. کوندوز کزینتیلرنده پك زیاده الزام احتیاط ایتدکلرندن برشی اکلامق قابل اولهمدی . اوك ایچنده اوفاق بر فیصلتی ، کوچك برحادثه ارتق نظردقتمی جلب ایدییور، معتاددن خارج کبی تلقی ایتدیکم هرشی بنی مراقه دوشوریییوردی . برکون مطبخ قپوسنك یانندن کچرکن سوپرونتی تنکهسی کوزمه ایلیشدی . محتویاتنی قارشدرمق ایچون کدیلر تنکهیی دویرمش. صوغان، سبزهوات، لیمون قابوقلری یاننده بز، کاغد، مقوا پارچهلری ده واردی. بومواد مختلفهٔ من بله آرهسنده قیرمزی کوچك برمقوا قوطو نظردقتمی جلب ایتدی، همان اکلوب آلدم. کوردم که بك اوغلنده‌کی قانزوح اجزاخانهسنك مارقهسنی حاوی برحب قوطوسی . . . رچته نومروسی اولان ٨,٤٥٢,٦٣١ ارقامی دهصره ایله راننده آوقونییور. قانزوح اجزاخانهسنك قوطوسی بزم سوپرونتو- لکده نه آرایور؟ وهلهٔ اولیده پك ساده کورینن چوق شیلر واردر که براز استکناهلری جهتنه کیدلسه میدانه بیوك بیوك حقیقتلر چیقار . فقط علی الاکثر بوخصوصده غفلت ایدهرز . اوت

قانزوحك قوطوسى بزم أوده نه كزييور؟ أو ايچون
رچته ياپدرتمق ايجاب ايتدكجه أرمن كريى اجزا
خانه سنه مراجعت اولنيور. علاجك بك او غالى
ياپيلمه سنده بر فوق العاده لك وار. علاجلرندن
برى ايچون بيله اولسه بونى اورانه ياپديرميه
جقسكز، يا بن، يا شعبان.. شعبانى ارمنستانه
اسقانديل ايتدم. اونك ياپديرتديغنى آكلادم.
كوروئوشده هيچ ايشه اهميت ويرمز كبى بن سزى ده
سزك اغزيكزى ده آرادم. سزك ده خبريكز
اولمديغى تبين ايتدى. ذهنم بو كيفيتله مشغول ايكن
بر ايكنجى وقعه مصادفه‌سى بوسبتون مراقمى، حتى
بيوك بر اضطرابه دوشوردى. بر كون فاريولده
ناشر بكك كوشكنه اوغرامشدم. باغچه‌ده صاحب
خانه ايله قريه‌نك آلتنده اوطورورکن يانمزه
كوچك سرى بك كلدى. الى اوپدى. چوجقجه
بعض آرزولر، فكرلر بيان ايتدى. او پارلاق صاف
مينى مينى كوزلرينى بكا دقتلى بعدا [illegible]
قولاغمه اكيله‌رك:

— آننه‌م بكا صاقين راجى بك عمجه‌كه سويله
ديدى. سويله‌مم كه..

بن ده یواشجه چوجغك قولاغنه:

— نه یی ؟

— ایشته اونی !..

— او نه در ؟

— سویله مم ... سویله مم ...

چوجق بنی اوزمکه باشلامش بولندیغنی حس ایتمکدن متولد ممنونیت قهقهه لریله ایکی النی بری برینه اوره رق طوتدردی :

— اوخ یا!.. سویله مم یا !.. بیلهمزسك یا !..

نهایت پدری :

— هایدی باقه لم . راجی عمجه کی راحتسز ایتمه... کیت باغچه یه کوچك آل آرابه کله اوینا...

اخطاریله چوجغی صاوودی . عاشر افندی سوز آره سنده کچنلرده لیبیه ایله وبیعه نك مسافرةً اورایه کلمش اولدقلرینی سویلدی . درحال انتقال ایتدم که چوجغك بکا هم افشا ایتامك هم ده آکلاتمق ایسته دیکی شی لیبیه ایله وبیعه یه متعلق برسردر ... بو سرك چوجغك عقل طفولانه سی ایره میه جکی مرتبه ده مهم اولمسی، بونکله قانزوح اجزاخانه سنك حب قوطوسی بیننده بر مناسبت

بوغلمسی احتمالی واردی . مراقدن قابه‌صیغامیه‌جق
بر حاله کلدم . عاشر افندیله کویا قونوشیوردم .
نقطه نه‌دیدیککمی بیلمیوردم . خلاصه هیچ فرصتنی
ناصل بر فرصت بولوب‌ده سیر ایله اوزاقلره
سوزی آله‌بیله‌جککمی طاسارلیوب طوریوردم .
عاشر افندی‌ده اوقدر لاقردینی اوزاتیوردی که
مبارك آدم بکا نفس آلمغه میدان ویرمدی . آرتق
وقت کلدی . وداع ایتدم چیقدم . او گیجه‌نی بیك
درلو احتمالات مزعجه ایله کچیردم . عقلمه نلر
کلمیوردی نلر ! . . . او کوندن صوکره عاشر
افندینك خانه‌سنه زیارتلری صیقلاشدیردم . نهایت
بر فرصتده ایکنجی اوله‌رق یارامازی باغچه‌ده
بر قرده‌شنه یاقلادم . اوپدم ، سودم ، بالخاصه
جیبمه قویمش اولدیغم قایماقلی بونبونلری ، فوندان
نلری ، چیقولاته‌لری برر برر چیقاروب صیرایله
آغزینه طاتدیردم . بو ایلك لقمه‌لر چوجغه
اوقدر لذیذ کلدی که بر طور استرحامله کوزلرینی
سوزوب دیکرلرینی طلب ایچون النی اوزاتیوردی .
شکرلری ویره‌روب چوجغك اغزندن سر آلمغه
تعلم صیره‌سی کلدی . چونکه بونلرك آرقه‌سی بر
سیره کلشدیره‌رك دیدم که :

— بنم سنی سودیکم قدر نافله سن بنی سومیورسك که!...

سری شکر طابی ایچون اوزاتمش اولدیغی ألنی آشاغی‌یه ایندرمکسزین براز قاشلرینی چاتوب جواب ویردی:

— عمجه‌جغم سنی چوق سوه‌رم... افندی بابام.. کوچك آننه‌م ... چیچی آننه‌م ، دلستو دادم طویمسون ... اونلرك هپسندن چوق سنی سوه‌رم ...

رشوت بو یاشده چوجغه بیله طاتلی کلیور، باقمقسزنه بیوك یالانلر سویله‌تیوردی . یاروجغك ارتق ضعیف طمارینی یاقه‌لامشدم . خفیفجه بر سرزنش طوریله دیدم که :

— سن بنی چوق سومش اولسه‌ك کچنلرده امینه ، وبیمه تیزه‌لرك بورایه کلدکلری زمان نه یاپدقلرینی سویلردك ...

چوجغك شکر ایچون اوزاتدیغی دست استرحامی بر مدت هواده بوش قالدی . کوزلرینی دالغین دالغین بکا دیکدی . بر از دوشوندی . نی بیوك بر مراقه دوشوره‌ن او کچن کونکی

معذبالكنی اونوتمشدی . شمدی وهلهٔ تخطر
ایتدی . کولومسه‌دی . النه بر قایتقلی شکر
صوندم . والده‌سنك اوسری محافظه ایچون ایلد
یکی قطعی تنبیهله اونی بکا افشا ایتمکده‌کی محذورینی
بسبالی مقایسه ایدییوردی . او بکا بوسردن بحث
ایتدیکی وقت لبیبه ایله ربیعه‌نی هیچ سوزه
قاتمامشدی . بن شمدی قیزلرك اسملرینی ذکر
ایتمکله بوسرده بر قدمه ایلریلمش بولنیوردم .
او ، کچن کونکی افشا آتنك درجه‌سنی پك تعیین
ایده‌میه‌رك بوخدعه‌یه مغلوب اولدی . دیدی که :

— لبیبه ربیعه تیزه‌لرم کچن کونی بورایه
کلدکاری زمان بریره کیتمدیلر که‌اوده اوطوردیلر .

— کیتدیلر ... کیتدیلر ... بن بیلیورم .

چوجغك اغزنده شکر اریدی . دست طالبینه اوزاندی . بودفعه بر (فوندان) ویرمرك براز
چاتغنجه دیدم که :

— یالانجی نه‌یه طوغری سویله‌میورسك ؟
بن صانکه کیتدکارینی بیلمیورمی‌یم ؟ . کیتدیلر ...
سری اغزنده شکری اریتمکه اوغراشه‌رق :

— عمجه‌بك كيتديلر اما آننه‌مك چارشافنى كيمديلر... كندى يلديزملريله كيتديلر...

هاه والده قورقوسيله چوجغك محافظه ايتمك ايسته‌ديكى سرك آناختارينى شمدى ياقلادم ايشته...

ديمك ابيبه ايله ربيعه عاشر افندينك كوشكنه يلديرمه‌لريله كلمشلر. اورادن اكرتى چارشافلره بورونوب يڭى تبديل قيافتله تكرار سوقاغه چيقمشلر. ياوروجق ناصلسه بو حاله آكاه اولمش. كيمسه‌يه برشى سويله‌مه‌مسى ايچون بالاخافه كنديسنه صيقى صيقى‌يه تنبيه ايتمشلر. بوقدر طاتلى رشوتلرى يديكى حالده چوجق حالا كندى عقلنجه بندن كنم حقيقته اوغراشيوردى. معده‌سنى بوزمامق ايچون ارتق باشقه شكر ويرميه‌رك سرى‌يه وداع ايتمك ايسته‌دم. صوك دفعه اوزانان الده برشى قويمقسزين وزاقلاشديغمى كورنجه يارامازك رشوتك آرقه‌سى جداً كسيلديكنى آكلانجه ارتق بوسفر كيتوملغك كنديجه موجب اوله‌جغى ضررى آكلايه‌رق بكاطوغرى باغرمغه باشلادى :

— عمجه‌بك كيتديلر... كيتديلر. همده

آننه‌مك سياه ، لاجورد غروب چپا شافقلرینی كيه‌رك كيتديلر . . .

چوجق بكا بوصولك افف [illegible] بونه صاتمق ايچون بازار بازار [illegible] چيقدم .

قاچ زماندر بنمی ازه‌ن شبهه‌لری ارتق بر اساس اوزرينه بنا ايده‌بيلمك ايچون [illegible] زمين عتيقه طوغری خطره انداز [illegible] ؛ بو خطره‌لرك هر برندن كيم بيلير [illegible] نه‌بها [illegible] قالقيوردم ، « [illegible] خبری » ديرلر . چوجقدن خبری آلدم . [illegible] بوندن صوكره محتاج اولديغم قوت [illegible] بوله‌جق ؟ كيمدن آله‌جقدم ؟ [illegible] ايچون تبديل قيافتله عاشر افنديك خانه‌سندن سوقاغه چيقمشلر . بو محقق . فقط نره‌يه ؟ نه ايچون كيتمشلر ؟ بو بر معلوم ايله ايكی مجهول حل ايتمك لازم كليوردی . حب قوطوسی [illegible] قيرمزی ، كوچك بر قوطو .. مهم بر مسئله جنائيه‌ده ايز آرايان بر اهل خبره كبی [illegible] آرزه‌سنده قوطوی أويردم ، چويردم . [illegible]

بتون نقوش وخطوطندن هپ برر مال استخراجنه اوغراشیوردم . بوقوملو بکا ایکی مهم افشا آتده بولونیوردی . برکره بو ایکی نقطه‌یه أل آتنجه حقیقته قدر اوزانی ویرمك پك آسان اوله‌جقدی. بو افشا آتدن بری قانزوح اجزاخانه‌سی ... ایکنجیسی رچته نومروسیدی . قانزوح انکلیز اجزاخانه‌سی پك اوغلنده معروف بردکان... اورایه قدر چیقوب قوطونك اوزرنده‌کی نومروایله بو حبلرك هانکی دوقتورك امضاسنی حاوی بر رچته ایله هانکی تاریخده یاپیلدیغنی وهانکی درده دوا اولدیغنی تحقیق ایتمك ثبوت حقیقت ایچون کافیدی. اقشام تقرب ایتدیکندن همان پك اوغلنه کیتمك اوزره یوله چیقمغی موافق کورمدم . مسئله بنم ایچون پك نازکدی . بو ایشك ایچنده اکی بویی حساب ایدیله‌جك پك دقیق نقطه‌لر بهتاردی. یاخود بن بو مسئله‌یی لزومندن فضله اعظام ایتدیکمدن بکا اویله کلیوردی . پك اوغلنه چیقنجه پك چوق قوی خصملرله بوغاز بوغازه کله‌جکم ظن ایدییوردم . کوشکه عودت ایتدم . او کیجه لبیبه ایله ربیعه‌نك هیچ برحرکتلرینی

نظر تدقیقدن قاچیرمدم. اوت قیزلرك ایکیسنده ده اسرارانگیز بر حال، پك دقیقاً آڭلاشیلمه‌یه‌جق بر درین تأثر واردی. آره ده صره ده معنالی معنالی تداخل نظرلرله یکدیگرینه گزلیجه بیلدی تألم و تسلیت ایدییورلر. وقت بوراسنده بر کره ویا بوجاقده چکیلوب فیصلداشیرلرده حال قالمیورلردی. او گیجه دوشکه گیردم. بر خیلی مدت اویویه‌مدم. ناصل اولمش بر آرالق داله‌رق رؤیامده قانزوح اجزاخانه‌سنه قدر چیقدم، نومرولی صویله‌رك دفترده بو وجهه‌نك صورت مستنسخه‌سنی بولوب آلاله الیمی اجزاجی قلفه‌سندن طلب ایتدم. حریف بو طلبه قارشی قطعیاً قطعیه‌ده بولوندی. بن اصرار ایتدم. بوغاز بوغازه گلدك. جداً بوغولیور گبی بر صیقینتیله طیقانقلقلر حس ایتدم. قان تر ایچنده اویاندم. او صباح طلوع ضحی بك اوغانه قانزوح اجزاخانه‌سنه چیقدم، قوطونك اوزرنده‌كی ۸،٥٤۲،٦۳۱ ارقامی اوزه ایله اجزاجی قلفه‌سنه دیدم که:

— بو نومرو ایله اوله‌جه یاپدرتمش اولدیغمز مبارك وجهه‌سنی غائب ایتدك! شمدی علاجه

تكرار ايدلمسى لازم كلدى . بو حيلەيى بردها ترتيب ايله دفتردن‌ده رچته‌نك برصورتنى چيقاره‌رق ويرمه‌كزى رجا ايدرم .

بو سوزلرمده اجزاجينك بعض شبهه‌لره دوشه‌رك بنى يوقاريدن آشاغى‌يه عريض و عميق سوزه‌جكى ظننده ايدم . فقط هيچ اويله اولمدى . اجزاجى (بوتيه) نك اوكنه كيتدى . كوشه‌لرى صارى تنكه‌لى بيوك بردفتر آچدى . برقاچ ياپراق چويردى . صحيفه‌لرك اوزرنده اشارت پارمغنى دولاشدردى ... دولاشدردى ، نهايت فرانسزجه !

— *La voilà* ديدى .

رچته‌يى ناباشدن امضايه قدر غايت سرعتله اوقودى . بن حكممده ، قيزلر حقنده پيدا ايلمش اولديغم شبهه‌لرده آلدانمش اولديغمى .. بتون بو سوء ظنونمك بطلانى كورمك ايسته‌يوردم . او جب قوطوسنك بزم سورپريزيمزه صورت آخرده كلمش اولمسى ، بونك بزم ليبه ايله ربيعه‌يه هيچ تعلقى بولنمامسى احتمالى ده واردى . شو علاج قوطوسنك ذهنمده بيويه بيويه قيزلرك ثبوت جنايتلرينه بيوك بروثيقه تشكيل ايتمسنده‌كى اهميتى

بردنبره غائب ایلمسنی چوق آرزو ایدییوردم . بو
حیلرك مثلا اکزه‌مایه، روماتیزمایه و یا اوقبیلدن
بعض امراضه قارشی قوللانیلیر بر دوا اولدیغی
تبین ایدی ویرمش اولسه‌یدی، قیزلر، بر چوق
کونلردنبری اوزرلرینه ییغیلدقده اولدیغم بار
مغلوبیتدن قورتوله‌جقلر، بن ده بتون استیجاب
رئیتیمله بیوك بیوك نفسلر آله‌رق فرحلایه‌جقدم.
فقط مع التأسف حقیقت بوتخیلم، بو آرزوم وجهله
ظهور ایتمدی. اجزاجی رچته‌نك مرتبی اولان
دوقتورك اسمنی اوقور اوقوماز، تپه‌مدن آشاغی‌یه
برقزغان قاینار صو بوشالتلدی ظن ایتدم. بو امضا
مادام (موراليه) ایدی. بو اسمك شهرمزده
طانمش معروف ابه‌لردن برقادینه عائد اولدیغنی
بیلیوردم. بر مجهولیتدن چیقوب چیقاره‌جغم
اسرار مخوفه‌نك سررشته‌سنی ایشته یاقالادم. فقط
بو حقایق مدهشه ایله قارشی قارشی‌یه کلمکه کندمده
جسارت بوله‌میور، چیلدیره‌جغم ظن ایدییوردم.
اللریمی، دیزلریمی خفیف بر تتره‌مه آلدی.
جنایت ایشلمك ایسته‌یوردم. لبیبه ایله
وہبیه‌یه بو حیلری یوتدیران.. اوت یوتدرمق

اضطرارنده براقان او خذله .. او وجدانسزلر كيملرايسه همان اونلرى بولوب كبرتمك آرزوى شديدينه، بويله برقصد مجنونانه يه دوشدم . مادام موراليه اسمى برطوپ طراقه سيله ذهنمده پاطلا- دقدن صوكره ييلديرمله سائقندن اورپلوب ده مهياى سقوط برحال آلان براغاچ كبى ايكى طرفه صاللانيوردم. عقلم، ذهنم كثيف بردومان ايچنده قالدى . اوندن صوكره اجزاجى بكا نه ديدى ؟ بن اوكا نه جواب ويردم ، بيله ميورم . يالكز المده بركاغدپارچاسى، واولجه اجزاجى يه كوستردیكم حب قوطوسنه مشابه ديكر بر قوطى ايله اجزا- خانه دن طيشارى يه چيقديغمى بيليورم . نه طرفه كيده جكم ؟ صاغمى؟ صولمى ؟ جولانمه هيچ برهدف، هيچ برجهت تعيين ايتمه دن اويله كيف ماالتفق يورومشم . . كندمى تقسيمده بولدم . سيرفى المنام حالنده كبى ايدم . ينه اويله غير ارادى بر صورتده اوراده كوشه باشنده كى افطاليبوسك تراجه لى قهوه سنه چيقدم .

بر صنداليه يه اوطوردم . فسمى باستونمى ماصه نك مرمرى اوزرينه قويدم. غارصون كلدى.

نه آله‌جغمی صوردی. بو سؤاله قارشی اولا: «هیچ
بر شی..» جوابنی ویردم. صوکره: «نه کبی بر شی
اونی آله‌جغم» دیدم. حریف متعجبانه یوزمه
باقدی. چکلدی. ارتق بیلمم بنی دلیمی؟ آپتالمی؟
یوقسه سرخوشمی؟ نه ظن ایتدیسه ایتدی.
اوراده، جاده‌ده، کوزلرمك اوکندن تراموایلردن،
آرابه‌لردن، سواریلردن، بیسیقلتلیلردن، پیاده‌لردن
مرکب قسلی، شاپقه‌لی، قالپاقلی، قادین ارکك،
چولق چوجقدن متشکل بر خلق بر غلبه‌لك چیویل
چیویل قایناییوردی. کیمی دخاوتلی کیمی عجول
مشیلرله سوقاغك هر ایکی جهتنه صرکی آقوب
کیدییورلردی. هر کسی شوقلی، شطارتلی
کوریوردم. خلقك بو نشئه‌سی بنی یواش یواش
اغضاب ایتدی. بنم یأسمه، کدریمه اشتراك دکل
شویله جزئیجه دقت ایدن بیله یوقدی. او غلبه‌لك
ایچنده البته بر چوقلرینك همشیره‌لری واردی.
فقط هیچ بری بنم دوشمش اولدیغم کبی بویله بر
شبهه‌نك اضطراب دوزخیسی ایچنده قاورولمیوردی.
او قدر اولمالی ایچنده همشیره‌سنك عفتندن شبهه ایدن
یالکز بن ایدم. بو بیوك کدرك نفسمه انحصاری

او غابه‌لك ایچنده یأساً بویله بر انفراد بر استثنا تشکیل ایدیشم بنی بتون بتون دلخون ایدییور، نظرمده المی دها بیوك کوستریبوردی . او تراچه‌یه اوطورالی خیلی مدت اولدی . اجزا خانه‌دنبری الده طوتمقده اولدیغم ایکی شیئی هنوز جیبمه قویمامش اولدیغمك فرقنه دها یکی واردم. بونلردن بری حب قوطوسی، دیکری‌ده بوکولمش برکاغدپارچه‌سی ایدی. کاغدی آچدم، بونك اجزاجیدن طلب ایتدیکم رچته صورتی اولدیغنی کوردم. دفترده منتسخ بو رچته غایت سریع برخطله یازلمشدی. قرائتنده خیلی کوچلك چکدم. برشفره حل ایدر کبی اوقومغه موفق اوله بیلدیکلرم ایشته شونلردی :

Le 22 juillet 18 xx

Extraît de jusquiame

o, 40 centig

Extrait d'opium

0,20 centig

Extrait et poudre du reglisse

M. F. des pilules N 20

à prendre 2 _ 5 p j .

3 heures d'intervalle

بو ادويه هانكى خسته‌لق ايچون يازلمشدى ؟

بر قادينك، بر باكرك بر أبه‌يه مراجعتى مطلقا بر فعل مجرمانه نتيجه‌سى اولارق وقوع بولماز؛ ايشى قطعياً شائبه‌دار اولمايان بر قاچ نوع خسته‌لق أبه‌نك تداويسنه احتياج كوسترمجك درجه‌ده دوچار اوله‌بيلير. بافكز حالا عقلم، ذهنم نزم ايزلرك معصوميتلرينى اثباته مدار اوله‌بيله‌جك براهين كشفنه اوغراشقدن كيرى طورمبورلر. بونلرك لهلرينه جمع ايلدكلرى ايچون مقدر وظيفه‌سنى معصوميتلرينه شهادت ايده‌جك اوراقى بر آرايه مصادف اولسه‌م چوق كچمه‌مشدن بنده بو حال معصوميتلرينى كوسترير بتين يتين سحاب مقابله بنمى صارى ويرييوردى. ليبيه ايله ربيعه‌نك أبه‌يه مراجعتلرى يوز قزارتمه‌يه‌جق بر احتياج اوزرينه اولسه بويله سكز عائله آشيرى بر شانه كيدوب طانيملق ايچون تبديل جامه‌لق احتياطلرينه، بونله بيوك بيوك تدبيرلر اتخاذينه نه‌دن لزوم كورسونلر؟

شو الده كچيرديكم رچته صورتنده‌كى ادويه غالبا هانكى نوع قادين خسته‌لقلرى ايچون يازلمشدر.

اونلر ؟ شمدی بنجه اک مسئله پك مهم اولان خصوص ایشته بو ایدی . مراجعت ایده‌جکم بر دوقتور بو دقیقتی بکا افشا ایدرکن کیم بیلیر بن نه حاللره کیره‌جك ، نه بیوك فنالقلر کچیره‌جکدم ؟ خانه‌مزاردزیند نظر اشتباهنی دعوت ایتمه‌مك ایچون بزی قطعیاً طانیمیان یبانجی بر طبیبه مراجعت لزومنی حس ایتدم . فقط همان شمدی . . درحال بو یبانجی دوقتوری نره‌ده بوله‌جقدم ؟ مراقدن چاتلایوردم . بو سرما یه ده‌دن کچه‌جك بش دقیقه بیله بکا پك اوزون کورونیوردی . قسمی باشمه کچیردم . باستونمی آلدم . تراجه‌نك مردیونلرندن یالدیر کولدیر سوقاغه فیرلادم . بلکه اغلب طوغری عادتا جناستیق آدیم کیدییوردم . ایلك تصادف ایلدیکم اجزاخانه‌یه طالدم . اجزاجی دستکاهك باشنده دفتره برشیلر قیدایتمکله مشغول . . سیاه ستین قابلی صندالیه‌لرك اوزوننده برقاچ کشی اوطورییور . باقدم هپسی یبانجی . نه اونلر بنی طانیور نه بن اونلری . اوح نه اعلی . .

— ایچکزده بردوقتور وارمی ؟

سؤالنی ایراد ایتدم . بو ذواتدن طیقنازجه
و آزیجق قیرسرپمش سیوری صقاللی بری :
— نه ایسته‌یورسكز ؟ دیدی .
— عفو ایدرسكز موسیو دوقتور . زوجه‌می
پك سوردم . بیچاره قادین بر قاچ زماندر خسته
بر طبیبه معاینه ایتدیردم . شو رچته‌یی ویردی .
بونی هانكی خسته‌لق ایچون ویررلر ؟ پك مراق
ایدییوردم . شو مشكلی بكا حل ایدرسه‌كز انسانیت
نامنه رجا ایدرم . دیدم .
همت حذاقتنه بنم كبی شو یولده مراجعت
ایدن بر مشتری‌یه غالبا هر زمان مصادف اولدیغی
ایچون دوقتورك قاشلری چاتیلدی . دعهدار رچته‌یی
الیمدن آلدی . شویله بر كوز كزدردی . آغیر آغیر :
— بو رچته‌یی بر قاچ خسته‌لق ایچون
ویره‌بیلیرلر . . فقط مراق ایتمه‌یكز بو علاجدن
هیچ بر وقت وخیم بر مرض آكلاشیلماز .
دیدی . رچته‌یی پارمقلرینك اوجیله بكا اعاده
ایدركن اوالكی چاتقینلغنه بدل شمدی بر آز
كولومسه‌یه‌رك :
— مادام موراليه‌نك ، بو علاجی كیه بر قادینك

استفراغلرینی تسکین ایچون ویرمش اولمسی محتملدر .
بونك ایچون کدرلنمیکز ، سوینکز . چونکه
یاقینده بابا اوله‌جقسکز دیمکدر . تبریك ایدرم .
سوزلرینی علاوةً درمیان ایتدی . بوتبریکه
قارشی تشکر ایدرم ، دیدم . فقط کوزلرم او قدر
قراردی . وجودمی اویله بر ضعف قاپلادی که
دوشمه‌مك ایچون ایکی المله اطرافده بر استنادکاه
آرانمغه باشلادم . امانسز بر طرفدن پارچه‌لنمش
کبی وجعناك بر حالده سندله‌یه سندله‌یه اجزاخانه‌دن
چیقدم . اوت لیبه ایله ربیعه‌دن بری کبه ایدی .
رچته‌نك دلالتیله بر آز کلاشلدی . فقط کبه اولان
هانکیسی ایدی ، بو حل کیلمدی . ایالك جوابلدن
صوکره حلی ایجاب ایدن ایشته دیکر مجهوللر . .
سز حملی ربیعه‌یه یوکله‌دیورسکز . دیمك فاعل
جنایت اولان عاشقی‌ده بیلیورسکز . ایشته بر
تحقیقات و مشهوداتم بو مرکزده . . صوکره
مادام مورالیه‌یه مراجعت ایتدم . بویله کندینه
اسناد ایدیلان بر رچته قوپیه‌سی اوزرینه بکا هیچ
بر معلومات ویرمیه‌جکنی ، هر کون معاینه خانه‌سنه
بر چوق مرضا کلدیکنی بونلردن برینه بویله بر

دخشه ویرمش اوله‌بیله‌جکنی فقط بونك کیم
اولدیغنی تخطر ایده‌مدیکنی سویلدی . حالبوکه
موراليه‌دن برشی اکلایه‌مایجغمه بناءً او ایکی
قیزلرك احوالنی ترصد جهتنه نصب ایتدم .
قاچ زماندر بنم استنباطاتمه طوغریلدقلری
ایچون مهم برشی کشفنه موفق اوله‌مدم . اشته
یالکز بو اقشام شو کوردیکمز حاله شاهد
ایتدم . شمدی قیزلری حال ایله استنطاق ایتمکم
صورتیله استجواب ایدیکز . فقط بونده بن اولا
مصورم لازمدر . حقیقتی میدانه چیقارمق خصوصنده
سزه پك چوق معاونتم اوله‌بیلیر . مسئله‌نك
وخامت فوق العاده‌سی انکارکرده عین زمانده
برلکده چالیشمه‌مزی مقتضیدر .

ایکی قرداش بیننده بر مدت درین بر سکوت
واقع اولدی . بو ایکی اوجی ملوث مسئله‌نك زه-
سندن بالتدریج تطهیرینه باشلامق ایجاب ایده‌جکنی
تعیینه اوغراشیورلردی . مفتون قاسم افندی
عائله‌سنی کوندرمه‌دن یعنی قاشیقجیلر کتخداسنه
داماد اولمق بابنی امیدینی دها آچیق بولوندقلری
بو نازك کیفیته بر صورت ائتلاف بولمق فکر

قطعیسنده ایدی بوقید، مسئله‌نك فصلنی فوق العاده اشکال وتصعیب ایدییوردی . بوسودا طوفاننده عفتی قضازده اولان یالکز ربیعه‌میدی ؟ لبیبه‌نك‌ده آز چوق بلکه ربیعه درجه‌سنده خساردیده اولمدیغی نه‌معلومدی ؟ بتون بوناموس خساراتنی حدت ، شدت کوسترمکسزین صلحاً تسویه نامل قابل اوله‌جقدی ؟ راجی‌اغابکینك بو مبهم ، بو دیپلوماتیه قرارینی بیلمدیکی ایچون او بو ایشه اورمق، کسمك ، آتمق ، صاوورمق کبی اولانجه قدرت وشدتیله کریشمك ایسته‌یوردی .

مفتون اثنای استجوابده احتیاط ، اعتدال ، متانت کوسترمسی لزومنی قرده‌شنه ینه دفعاتله تنبیه واخطار ایتدکدن صوکره لبیبه ایله ربیعه‌یی اوطه‌یه جلب ایتدی . ایچریده جریان ایده‌جك سوزلرك خارجدن ایشیدلمه‌سی ایچون اوطه‌نك صفه‌یه وبالقونه آچیلان ایکی قپوسنی کیلیدلدی .

ربیعه‌نك والده‌سی وسیله خانم او کیجه مفتون بکك کوچك خانملرله برابر صباحلره قدر قیرلرده دولاشوب سیران یاپمه‌سنی بو دلیقانلی حقنده بسلدیکی امیدلره ، کیردیکی قورونتیلره نه قدر

تقویت ویریله بیلیرسه او مرتبه‌ده حسن تفسیر ایتدی . دفتونده ربیعه‌یه قارشی بر عشق [illegible] اولدیغنی قطعیاً حاکمه قدر واراميوب [illegible] همشیره زاده‌سنك ایکی قیزی [illegible] انکیز بر صورتده اوطه‌سنه دعوت ایدوبده قبوللری کیلیدلمسی ازدواجك تعجیلی ایچون [illegible] بر مصاحبت محرمانه عقد اولنه جغنه عطف ایتدی . چونکه آلافرانغه ازدواجلرده سوزی [illegible] اول قیزلرك کندیلریله [illegible] عادت اولدیغنی براز ایشتمشدی . سونجدن قادینك [illegible] چالیور ، عادتا باصدیغی یری بیلمیوردی .

وسیله خانم بو سعادت محسوسه‌سنی واضحاً عیاناً سمع حقیقتیله‌ده ایشیدوب بتون بتون محظوظه ومنبسط اولمق ایچون خارجدن قولاغنی ویره‌جك بر دلیك ، اوطه‌نك بر یوفقه طرفنی آرادی .

بونیتی کیمسه‌یه حس ایتدیرمکسزین بر کومس اطرافنده طولاشان صانصار کبی هر جهتی [illegible] دوندی . نهایت بویله بر نقطه استماع اولمق [illegible] بالقون قپوسنی [illegible] الویریشلی بولدی . [illegible] طرفندن آچیلان دیکر بر قپودن اصولجه [illegible]

کیردی. قاپلامه‌لره سوروتونه یوویدی. قولاغنی قپویه یاپشدیردی. ازدواج حقنده وقوع بوله‌جق بو آلافرانغه استهزاجه قارشی ربیعه‌نك بر ترس جواب ویرمسی احتمالندن‌ده پك قورقیوردی. قیزنده قاچ زماندر کوردیکی نشئه‌سزلکی، طورغونلغی، علائم فتوری کندنجه بر طاقم یاکلش ظنلر ایله تفسیر ایدییور، هپ حکملرنده یا کیلیور، قیزینك سقوط مدهشنی تفرسدن پك اوزاق بولنیوردی.

١٢

ایکی قیز اوطه‌یه برادرلرینك یاننه کیرنجه عادتا بر ره‌مغلوب طورویله دیوار کنارنده‌کی صندالیه‌لره یان یانه اوطوردیلر. لبیبه‌نك حالنده بر محجوبیت الیمه واردی. اومدور، ملحم چهره‌سی آلنندن صاچلرینك بیتیم یرلرندن شقاقلرینه طوغری ترحبه‌لریله تملنمشدی. برادرلرینك تقبیحکارانه انظاریله تلاقیدن حیقلدیغی، قورقدیغی ایچون باشنی قالدیروب ده یوزلرینه باقه‌میوردی. کچیردیکی

ساعات الیمه زوالانی خیلی صولدیرمش، وجهنده درین یورغونلق ایزلری براقمشدی.

ربیعه دها صولغون، دها بیتکندی. اوندن آثار تعب سیماسنده دها واضح، دها الیم کورلکلرده کچیردیکی مدید، شدید اضطراب قورطنلرینه ترجمان بیان اولیوردی. فقط بونك حالنده ذره قدر اثر محجوبیت یوقدی. عادتا خصماریندن اوقوو جهسنه برجرأت نظرله کوزلرینی آچمش اطرافنه باقیوردی، هر کیمله اولورسه اولسون مجادله‌دن، مخاصمه‌دن چکینمیه‌جکنی، همان قوران ایچون بر کوچك اشارته منتظر اولدیغنی افهام ایدر، آرتق اضطراباتنك صوکنه کلمش، برشیدن پرواسی قالمامش، مهیای عصیان بر مظلومك توکل نومیدانه سیله اکلاتیوردی.

بو قیزلرك چهره‌لرندن استنباطاً احوال معنویه‌لرینه دائر ویردکاری ایلك حکم عاجلده مفتونله راجی آلدانه‌رق لیبیه‌یی دها سرنکون یأس، دها مقهور ندامت برحالده بولدیلر. ایکی قرده‌ش بو حقیقت الیمه‌یی یکدیکرینه افهام ایچون بر مدت درین درین تعاطی انظار ایتدیلر. مفتون بتون

جدیت مهیبه‌سنی طوپلایوب ، قیزلره هراس بخش اوله‌جق اطوار مؤثره اخذینه‌اوغراشه‌رق آغیر آغیر فتح دهان حاکمیتله :

— کوستردیککز ناموس شکنانه جرأتله بزی یعنی بتون عائله‌کز افرادینی غایت مشکل بر موقعده براقدیکز . استقبالکزی بیوك بر مهلکه‌یه‌دوشوردیکز .. سزه قارشی کوستردیکم مساعداتی سوء استعمال ایتدیکز . بو کبی لطف‌کارانه معاملاته‌دکریکز اولمدیغنی اکلاتدیکز . سربستلکله‌عفت‌سزلکی هنوزفارق‌بولمدیغکزی کوستردیکز . بو کون شو جنایتکزه قارشی بر طاقم قابا ، وحشی ، بابالر ، قرداشلر ولیلر کبی حقکزده‌ضرب‌وشتم‌بوغندن‌معاملات‌شدیده‌یه قالقیشمیورز . سزك‌حدادب‌رعنتی‌تجاوزکزه‌مقابل ایشته سزه آداب معاشرت ، دائرهٔ مدنیه ونزاکتندن‌خارج برسوزسویله‌میورز . لکن بوکونکی اقوام متمدنه‌دن الك مترقیلرینك بیله برر قانون جزالری ، محبسلری ، زندانلری ، جلادلری واردر . انسانلر هنوز بومثللو اسباب تجربیه‌دن

استغنا حاصل اوله‌جق مرتبه‌ده حال صلاحه
تقرب ایده‌مامشلردر .

مفتون سوزی بو وادیٔ تطویله صوق ایدیب کندینی بو دعوانك مدعیٔ عمومیلکی مقامنده فرض ایدن راجی ارتق سکوته تاب آور اوله‌میه‌رق بر تنبیه مهم مقامنده دیدی که :

— آغابك جسارتمی عفو ایدرسکز. کمال تأثریکزدن اطنابه دوشیورسکز. شمدیلك ایشك آداب معاشرته، حقوقه، فلسفه‌یه، آلافرانغه‌یه، آلاتورقه‌یه تعلق ایدن جهتلرندن صرف نظرله طوغریدن طوغری‌یه روح مسئله‌یه کیریشه‌لم دها موافق اولور . چونکه کوچك خانملر افشاءدن معناً ومادةً یورغون دوشدیلر. زواید کلامله ذهنلری دولاشه‌جق. بو کیفیتك ایسه نقاطنه اجوبهٔ لازمه اعطاسنده شاشیره‌جقلر .

کندندن بر استفسار وقوع بولمدقجه سوزه قارشمیه‌جغی حقنده ویردیکی سوزی دها ایلك خطوه‌ده نقض ایدن راجینك یوزینه حدتله باقه‌رق مفتون دیدی که :

— بلا لزوم سوزه مداخله‌کزله کوچك

خانملر ککندن اول سز بنم ذهنمی دولاشدیریورسکز. سکوتکزی رجا ایدرم برادر . (قیزلره خطابنده دوامله) سزه قارشی هر نه قدر نزاکت، انسانیت ابرازینه قرار ویرمش ایسه‌کده نه آداب معاشرت، نه ده دنیاده‌کی قوانین مدنیه‌نك هیچ بری بوکبی احوالده بوسبتون صورتلینه‌ده معامله‌یی امر اوله‌ماز. اوت بوکا هیچ بر قانونده جواز یوقدر . مسئله‌نك ناموس عائله‌مزه، وعفت ذاتیه‌کزه تعلقی جهتیله عریض وعمیق تدقیقی ایجاب ایدیور. هر ایکی طرفك یوزینی قیزارته‌جق بو ماجرانك بعض موادی حقنده خواه ناخواه سزی استجوابه مجبورم. بو بیوك خطاکزك وخامتنی براز تخفیف قابلسه اوده انجق سزه صوره‌جغم سؤاللره طوغری جوابلر ویره‌کزله ممکن اوله‌بیلیر . شمدی‌یه قدر آکلایه‌مامش اولدیغکز قیمت عصمتکزی باری بو نقطه‌ده تقدیر ایده‌رك هر ایکی طرفیده بیهوده مزعج یورغونلقلره دوشورمامك ایچون طوغری سوزدن آیرلمایکز . . .

لبیبه سندن یاشلایورم . بو کیجه سزی برلکده

کوردیکمز قاسم افندی زاده ماهر بکله نه زماندنبری مناسبت عاشقانه‌ده بولونیورسکز ؟

بو سؤاله قارشی لبیبه قپ قیرمزی کسیلدی باشنی بتون بتون اوکنه اکدی ، هیچ بر جواب ویرمدی . مفتون بر مدت بکله‌دکدن صوکره :

— نیچون سکوت ایدییورسك ؟ بونکله عار و حجاب معناسی ویرسه‌ك بو فضائل ساتر یعنی عارلانان اوتانان بر قیز کبیده یاریلرضاالشی خوارده دلیقانلیسیله ال اله قول قوله ـ ازن تلفظی بیله بکا مشکل کلیور . . لکن نه چاره ثبوت حقیقت ایچون هرشیٔ دوغری سویلك لازم — صارماش دولاش اوضاع بی ادبانه ایله ایله قیرلره چیقار ، عفیف بر ارککك بیله دخی الدن حذر ایده‌جکی دینو قادینك خانه‌سنه قاپانیرمی ! ایشته کوریورسکز که اوینادیغکز بو بی ادبانه سودا قومه‌دیه‌سنك صورت جریانه بوسبتون بیکانه دکلز . براز معلوماتمز وار . سزك ایچون دوغری سویلکدن باشقه چاره یوقدر . جواب ویر .

لبیبه جواب اوله‌رق قورساغنك آره‌سندن اوفاق کتن مندیلی چیقاردی . کوزلرینه کوتور-

رەرك خفيف خفيف هيچقريقلرلە اغلامغە باشلادی .
مفتون دواملە :

— برقيز منزلە عارە دوشمزدن اول اغلا-
مەليدر . سقوطدن صوكرە كوز ياشى بو نوع
كناهلری تميزلەيەمز . وخامت خطاسنى آكلاديغى
آندە كوزياشى دوكن قادينلر چوق كورولمش .
فقط بيلمم بوياشلرلەلوث ماضيلريدن قورتولەبيلمش
اولانلرە تصادف ايدلمشميدر ؟

لبيبەنك هيچريقلری دهازيادە صيقلاشدی .
بری يادن ربيعە ذاتاً ديك طوتديغى باشنى حيرت
آور برجرأتلە بوسبتون ديكلشديروب ديدی كە :

— ايشتە اوسويلەكە صيقيليور . بكا صوريكز .
ايلدر عجبسزجە سزە هرشيئى اولوب بيتديكى كى
آكلاتەيم ...

لبيبە برمدت تعطيل بكا ايلە شويلەبراز باشنى
قالديروب . منديلك آرەسندن بو جرأتنە قارشى
رفيقەسنك يوزينە باقدی . بونظرندە « اەعشقنە
آلديغكى بولديغكى سويليوب دە بنى محو ايتە »
مآلنى اشراب ايدن درين برمعنای استرحام واردی .

فقط مفتون انتظام استجوابی خللدار ایتمامك ایچون ربیعه‌یه :

— بن صوص . سکاده نوبت کلام کله‌جك ... بن سوزی کیمه خطاب ایدییورسه‌م جوابنی او ویرسون . دیدی ...

لبیبه‌نك سؤال واقعه جوابنه برمدت انتظار اولندی . قیزك ینه هیچ بر یقلردن ، مندیل ایله یوز قپامه‌دن باشقه بر حرکت کورولمینجه مفتون بر تأثر مستهزیانه ایله :

— کیجه یاریسی تنها تارلالردن ماص بکله قول قوله فینك آثارکن هیچ حالکده شمه حجاب یوقدی . بن او هوسبالغکی بر کره کورد کدن ، او رذالتك نظرمده تماميله ثابت اولدقدن صکره شمدی کوستردیکك شو صنیعهٔ عاره‌نی ایناندیره بیلمك ناصل قابل اولور ؟ اقشامکی رذالتك شمدی برده ریا ، صنیعه علاوه‌سیله نظریمزدن بوسبتون دوشه‌جکنه باری ایشلدیکك جرمی اعتراف ایده‌جك قدر مردانه بر حرکتده بولك .. قباحتکی بو صورتله تخفیفه بر یول آرا ... بو کون سویله‌یه‌جکسك ... مطلق سویله‌یه‌جکسك ... بن

کندی حسابمه بویله بر رذالتی نفسمده قبول، تجویز ایدییوردم. سزه نه اولیور» ؟ دییورایسه‌ك بو ظنکده خطا ایدییورسك. چونکه سن هنوز بزم وصایتمز تحتنده بر قیزسك . بو ماجرادن بزه ده بولاشدیردیغك حصهٔ رذالتی تمیزله‌مك ایچون عائله‌ك نامنه هرشیئی دوغریجه سویلمکه مجبورسك. فنالغی اساسندن بیله‌لم‌ده اوکا کوره چاره دوشونه‌لم. صاقلامه ایله، سکوتله بر جرمك ماهیت وخیمه‌سی تنقیص ایدیله‌من . سویله‌یه‌جکسك لبیبه ... لاعلاج سویله‌یه‌جکسك .. باشقه چاره یوق ...

بو اضراره قارشی لبیبه خانم مندیلی براز یوزندن چکوب دموع یأس وحجابله پرده دار کوزلرینی برادرلرینه عطف ایده‌رك ضعیف جبری برصدای مسترحمانه ایله دیدی که :

— سویله‌یه‌یم. امریکز باشم اوزرینه . سویلیه‌یم .. بو رذالتمدن عائله‌مه صیچرایه‌جق لکه‌یی قانمله تمیزلمکه حاضرم ... ایش بر کره بومرتبه‌یی بولدقدن صوکره حیاتمك بکا لزومی یوق..

مفتون — هانکی مرتبه‌یی ؟

لبیبه — رذالتم نظریکزده بو درجه آشکار

اولدقدن صکره .. دیمك ایسته‌یورم ... فقط ..

مفتون — ای ؟ فقط ؟

لبیبه — بو صورتده غیرسزالی بکا بك آغیر گلیر . بونلره هیچ لزوم یوق ...

مفتون — او حالده حقیقتی ناصل اکلایه‌لم ؟

لبیبه — ذکاکز، فراستکز، عرفانکز ایله ...

مفتون — بن فالجی، رملجی بافیجی دکلم .. بویله آغیر ناموس مسئله‌لرنده بالفراسه استکشاف کیفیتیله اکتفا اولنه‌ماز .

لبیبه — رجا ایدرم افندم ... ذهنکزدن علیهمده نه قدر آغیر فاشیلر عرض ایده‌بیلیرسه‌کز ایدیکزده تحقیری و آجی استنطاقکزله اولدیرمیکز، باشقه براز اولومله هلاک ایدیکز . مجرمم ... هر جزایه راضی‌یم ...

مفتون — (بیوك بر استغرابله) دیمك که لبیبه شهدی، سنك علیهکده اك آغیر اسنادات، فرضیات جنائیه‌ده بولنمه‌مزه رغما، تحمل گوسترمیورسك ... بو اعترافاتك بکا دهشت ویریور ... بو درجه‌ده محو اولمش برقیزمیسك ؟

لبیبه — علیهمده گوستردیککز شفقتدن

بویله دیمك ایجاب ایدییور. باشقه قیزلرك اکلنجه عد ایتدکاری برفعلده بن بولونجه بوحرکت اك اغیر جزالری مستلزم برجنایت.. برناموسسزلق اولیویرییور . . .

مفتون — وای کیجه یاریسی ایلك دایقاذیدیسیله دسپینو کبی واسطه‌جی برقادینك خانه‌سنه قپامق برقیز ایچون ناموسسزلق دکلمیدر ؟

ابیبه — سز کنجلرده مشهور بر رومانده اوقویوب ده تفسیر ایتدیککز سطرلری اونوتدیکزمی ؟

مفتون — (شاشیره‌رق) اونوتدم . بن هر کون بیك نوع شی اوقور هر اوکمه کلنه درلو تفسیراتده بولنورم . نه ایمش اوسطرلر ؟

ابیبه — عشق ادامهٔ نسل ایچون طبیعتك انسانلره تسلیط ایتدیکی بر حس شدیددر . بو حسك نامشروع صورتده تطمینی ارککلر ایچون عادتا بر نوع ظفر عاشقانه قادینلر ایچون ایسه عفو اولنماز بر یوز قاره‌سیدر . مسئله بیطرفانه تعمیق ایدیلیرسه بو حکمده نوع رجالك بیوك بر حقسزلغی کوریلور . بو حقسزلق شرقده

غربدن دها بیوك بر مقیاسده حكم سوریيور.
متأهل، بیكار هر اركك تسكین هوسات
شهوانیسه ایچون كوزه آلدیغی عشقلر،
سفاهتلر، نا مشروع محبتلر، جنایات جنسیه
هپ اكلنجه نامی آلتنده، عادتاً مباح عد
ایدیله‌جك بر صورتده تلقی كوریيور. عجب
دكل بو حاله تعجب ایتمك بیله كیمسه‌نك عقله
كلمیور. قادینلرك سودا خصوصنده الڭ خفی بر
هوسه تبعیتلری اعظم جنایاتدن عد اولنیور.
بو امرده كی غلبه برعكس یعنی قادینلرده اولسه ایدی،
دنیاده فحشخانه نامی ایشیدلمز، بتون انسانیت
راحت ایدردی...

مفتونك عقلاجه تضییقی اوززینه لبیبه
اولاً نیز روب بوزاره‌رق حجاب كوز یاشلرینی
دوكرن صوكره بو صورتله طاشمغه، تظلمه
باشلادی. لبیبه یالان سویلمیوردی. مفتونك اكثریا
اوقودیغی كتابلردن بویله بی سروبن احكام
چیقاره‌رق بو نوع اقوالك تیزلر اوزرنده
كوستره جكی سوء تأثیراتی اصلا دوشونه‌میه‌رك
معلومات فروشلق داعیه‌سیله ساعتلرجه بولاقیر.

بو سوزلرینی‌ده تنویر افکار نسوانه خدمت عد ایدردی .

راجی لبیبه‌یی اساس ادعاسنده دکلسه‌ده اغابکیسنک خفتنه قارشی اولان بو اتهاماتنده حقلی بولندیغندن محجوبیتندن دیشلریله طرناقلرینک اوجنی قوپارمغه باشلادی .

مفتون قاشلرینی چاتوب سوزنده دواملە :

— وای همشیره .. دها شمدی آغلایه صیزلایه باشکی یوقاری قالدیره‌میه‌جق قدر بر محجوبیت الیمه آلتنده‌ازیلوب طورورکن نه‌چابق آچیلدك .. تنویر فکریکزه خدمت ایچون بلکه بر رومانده کورمش اولدیغم اوسطرلری سزه اویولده تفسیر ایتمش بولنه‌یم . فقط روما- نلرده‌کی تهلکه‌لی تخیلاتك حیاته تطبیقی نصحتنده بولوندممی ؟

لبیبه — بنده‌کز رومانلرده‌کی وقوعاتی حیاتلرینه‌تطبیق ایدن آشفته ، دلی قیزلردن‌دکلم . جرممی قباحتمی پك اعظام ایدیبورسکز . ظن ایتدیککز درجه‌ده جانیانه ، عفتشکنانه بر حرکتده بولنمدم .

مفتون — پك اعلا ! . . پك كوزل ! . .
بزم آرادیغمزده ایشته بو .. بو سوزلریکزك حقنی
اثبات . . . اوت كیجه یاریسی باشی بوز ولیدل
ایله قیرلرده دولاشوب سوز شهرتلرکزك اکثریسنه
کیروب چیقمه‌نك عفتسزلکنه بر حرکت اولدیغنه
بنی اقناع ایت ...

لیدیه — مادام كه هر شیئی دوغرو سویلمکه
بنی اجبار ایدییورسکز ، عفیف بر انثی ایچون
برادرینه قارشی افشاسی بادیٔ محجوبیت اولان
پك عیب اوله‌جق بعض حقیقتلری سویلمکه
مساعده بیوریکز . چونکه سز محدود فکرلی
ارککلردن دکلسکز ، هر فعلك بر سبب ،
سائق تأثیریله وقوع بولدیغنی دائما بزه ایضاح
ایدر طوروسکز ..

مفتون — های های .. هر شیئی سویله‌یه
بیلیرسك.. مقصدم تماماً حقیقی اكلامق ..

لیدیه — مادام كه هر فعلی بر سبب طو-
غورورمش . . . بنم كنجلكمی .. حسمی ،
قادینلغمی نیچون نظر انصافه آلمیورسکز ،
(براز ککه‌لیه‌رك) بر دلقانلی‌یه قارشی حسد

طبیعتله بر مغلوبیت حسیه‌ده بولونور ایسه‌م بنی ناموسسزدر دییه سوقاغه آتمق ... تپه‌لمك ... اولدرمکمی ایجاب ایدر؟ .. سز برقادینه قارشی عین حسده بولوندیغکزدن دولایی نفسکزی بویله لوم وتقبیح ایتمك هیچ خاطریکزه کلیورمی؟

مفتوز درشتیٔ سیماسنی درحال طاتلیلاشدیررق:

— باق یاورم لیبیه اك آمانسز طمارلریمه باصیورسك ... اوت بویله مهم جدی برمسئله‌یه ریا، کذب قارشدرمق ایسته‌مم. قادینلرك بتون قیوددن روحاً، فکراً، معناً، مادةً *Emancipée* آزاده‌سر اولملری ایچون کتابلردن اوقویوب سکا آکلاتدیغم اقوال هنوز بوراده، بزم مملکتده برو جای تطبیق بوله‌ماز. دها بوکا اوروپاده بیله موفقیت تامه حاصل اوله‌مدی.

بحثك پك تهلکه‌لی بر منصبه جریان پیدا ایتدیکنی کوره‌ن راجی صیقیلتی وصبرسزلغندن اون پارماغنی بربرینه کنداله‌یوب چیتلاته‌رق یرنده اوطوره‌ماز برحاله کلدی. بحثه قارشمق ایچون قیورانمغه باشلادی. نهایت طیانه‌میه‌رق:

— افندم کیفیت شرق وغرب قادینلری

آره‌سنده شرائط اجتماعیه‌جه بر مقایسه یاپمق دكلدر . برخرسز چالوب اكل ایتدیكی برشی حقنده، فوق العاده بر اشتها حس ایلمش اولدیغنی سویلركن قانوناً جزادن قورتولماز . انقسام كوردیكمز وذاته نظراً ایكیسنی ده آچلقه باعث اولان شوقیزلره مكمل بر صوپا چكمك لازم ایكن قادینلرك رجال الندهكی مظلومیت، محكومیتلرینه دائر انجق ایكی اقران قیز آره‌سنده قونوشوله بیله‌جك ترهاتی بونلرك اغزندن معذرت مقامنده استماعه تحمل ایدیكزه تعجب ایدییورم برادر . شمدی موراللی، فلسفه‌یی براقیكز افندم ایش باشقه ...

مفتون بك كوچك برادرینك بو مداخلهٔ مزعجه‌سنه قارشی لاحول مقامنده برایكی دفعه باشنی صاللادقدن صوكره سكوتی آمر اوله‌رق شهادت پارماغنی دوداقلرینك اوزرینه كوتوردی بعده لبیبه‌یه خطاباً :

— هر بر فكر مترقیانه‌نك بر جای تطبیقه وضعنده زمان ومكانله موافقتی شریطه‌سی نظر دقته آلنیر. انسانلرك عمومیتی دائما یوكسك دوشونن زمره‌

قليلهٔ حكمايه نسبتله فكراً پك كيريده بولند.
قلرندن يكى بر فكر هرنه قدر مفيدده اولسه پك
چابوق طرفدار بوله‌ميور . هر يرده اهالينك بو
جهالتى او مرتبه‌ده‌دركه متفننين، متفكرين علما
هر دوشوندكارينى دوغريجه سويلمكدن بيله
چكينه‌رك سوزلرينى دائما اهالينك روش تفكراتنه
ملايم دوشه‌جك عاداتله مزج ايتمك مجبوريتده
بولنيورلر .

راجى كنندى كندينه ديدى كه :

— بو آغا بكمى، فكرلرى باجادن آشمش،
طرز حياتلرى بولندقلرى مملكتلرك عاداتيله
طبان طبانه ضد بولنان جوشقون كروهى ايچون
بر دارالفنون ،دها دوغريسى بر دارالجنون بله
كشاد ايدوب ده اورايه فخرى معلم تعيين ايتملى .
اوراده كرسئ خطابته چيقارق اقشامه قدر بو
عندى فلسفه‌سنى تمهيداً ديرلانسون دورسون...
بو آدم باشقه برايشه يارامازه شمدى بو سوزلرك
صره‌سيمى ؟ قيزلر يوز كوز اولدى كيتدى . بو
ناموس عائله مسئله‌سنى كيازه ايتدى براقدى.

مفتون سوزينه منشرحانه دوامله :

— اك صوك ترقيات فنيه‌يه تطبيقاً دوشونن علمای متأخرين بيله ايجاب زمانه اويمالی عصرلرك فكريه‌لرينی آچيقدن آچيغه ميدانه قويمالیدر كوره ياشامقده دوچار مشكلات اوليورلرمسه كی زواللی بر قيز بويله بر مملكتده دوشوندیكی صورتده ناصل ياشايه بيلير؟ . سنی يارين او كون بر قوجه‌يه ويره‌جكز . مادام (دانيه‌لی لزوميز) ياخود (ژيپ) كی دوشونن بر قيزی بويله زوجه‌لكه قبوله كيم جسارت ايده‌بيلير؟ مملكتمزك شيخ وشاب متمدنيلری كی دوشوندیكم ايچون بنم آديمی آلافرانغه ، زوپه ، شيب سنودی قويمشلر ... بر برلرينه اسناد ايدوب طوردقلری شو متدنی ، ارتجاعيون تعبيرلرينك اك حقيقيسی نه اولديغنی ، عجبا ايچلرندن بر بيلن وارمی ؟ بو عصرك سلسبيل افكار مترقيانه‌سی جريانه از چوق ضد دوشه‌جك فكر بسلينلرك حپسی بنم نظرمده ارتجاعيوندندر .

لبيبه — بنی كيمسه زوجه‌لكه قبول ايتمه‌سون . بو هيچ امورمده دكل . . . باقه‌لم سن فكر وحسنجه مجهول بر آدمی زوجه‌لكه قبول ايدييورمی ؟

مفتون — دیمك كه فكر و حسی سنجه معلوم اولان برذاته واره‌جقسك...

لبیبه — .....

لبیبه‌نك بو سكوتی مفتونك فوق الحد ممنونیتنی موجب اولدی. چونكه سكوتك اقراردن كلدیكی بزجه ضروب امثال مشهوره‌دندر. فكر و حسی لبیبه‌جه معلوم اولان ذات كیم اوله بیلیر؟ شبهه‌سز قاسم افندی زاده ماهربك.. دیمك لبیبه ماهره واره‌جق... قیزك بو املی مفتونك پلاننه تماميله توافق ایتدیكندن همشیره‌سنی اوركوتمه‌دن اغزندن بو مقصدینی تنویره كافی سوز آله بیلمك ایچون دیدی كه:

— سنجه بویله حسی حسكه، فكری فكریكه موافق برزوج منتخب وار دیمك؟.

لبیبه بو سؤاله قارشی مقرانه أزیله‌لر بوزوله‌لر اظهار ایتمكده ایكن اوته‌دن راحی بر دنبره بو مرموزی دیواره اوره‌رق:

— بزم مملكتمزده قوجه‌یی قیز دكل والیلری انتخاب ایدر. حس و فكره كلنجه قیزلر بزلك حسلری پك عامیانه، فكرلری ایسه مفقود كبیدر.

قیزی کیفینه براقیرسه‌ك زوروناجی‌یه وارير مثلی‌ده ایشته بو حکمته مبنی وارد اولمشدر . اکر حس رقیق، فکری عالی بر قوجه‌یه وارمغه موفق اولورلرسه بو ایکی فضائلی ذوجلرندن اقتباس ایدرلر . . .

مفتونك کوزلری ینه نقض عهد ایدن برادرینك یوزینه دیکلدی . فقط بو دفعه‌ راجی‌ده کوزلرینی یومش ، آغزینی کوپورمشدی. دلیقانلینك وهله‌ٔ پیدا ایتدیکی بو انفعال شدیده قارشی مفتون شاشیردی . قیزلره ایسه عادتا خوف وخلجان طاری اولدی . راجی اوطانمشلغین تأثریله :

— برادر بن ده بو قیزلرك بیوکی‌یم. کندیلرندن بر ایکی شی صورمق صلاحیتنی بن ده حائزم . عائله‌مزه عائد بو ناموس مسئله‌سنی عادتا بر مضحکه‌یه چویردیکز . ذات مسئله‌نك بو کونا حکیمانه ، فیلسوفانه‌ ، دها طوغریسی لطائف پردازانه تطویلاته ، تفسیراته تحملی یوقدر . ناموسله اوینانمز . بر کلمه ایله شقه ایدیله‌مز . بو استجوابه قارشمق ایچون اوجه سزه سوز ویرمشدم . فقط سز

سلسلهٔ کلامی اویله بر وادئ ناروایه سوق ایتدیکنز ، بو اوتانماز قحبه‌لره قارشی اوقدر یموشادیکنز که بوراده بیقید بر سامع صفتیله بولنه‌بیلمك هر درلو تحملك فوقنده چیقدی . ایشته عمرمده برنجی دفعه سزه قارشی عصیان ایده‌رك بو ناموس دعواسنی کندیمز جه رؤیت ایچون سزی عائله ریاستندن عزل ایله مقامکزه بن قائم اولیورم .

مفتون بولندیغی صندالیه‌دن حدتله دوغریله‌رق :

— برادر سکا آنی تجننمی عارض اولدی ؟

راجی بتون صدای غیظیله باغیره‌رق :

— اوتشو آنده بر متجننه‌دن فرقم یوقدر . سوز دیکله‌مم . اعتراض قبول ایتمم . قرارم قطعیدر . بو ناموس دعواسی ایجاب ایتدیکی اهمیت مبرمه‌سیله بوکون بوراده حل و فصل ایدیله‌جکدر .

کوچك برادر شو صوك سوزلری استیناف قبول ایتمز بر قطعیت متهورانه ایله بیاندن صوکره قیزلره یاقین کلمك ایچون اسکمله‌سنی اوطه‌نك وسطنده‌کی ماصه‌نك اوکنه چکدی . پانطالوننك آرقه جیبندن اوفاق بر رووه‌لور چیقاروب ماصه‌نك اوزرینه قویدی . بر تأثر شدید ایله

وجودی زانغیر زانغیر تترهیوردی . رعشهدار ،
مهیب برصدا ایله :

— ایشته شمدی قونوشهلم . (پارماغیله
رووالوهری اشارت ایتمهرك) تاریخ ایجادندنبری
پك چوق معندلره مرام آكلاتمش ، پك بیوك
دعوالر فصل ایتمش اولان شو كوچك آلت ،
مسئلهده بنم معاونمدر . حقیقت تظاهر ایتمهدن
نیصوصمدرمغه قالقارسه كز نوبت كلام بو رووالوهره
قالهجك ، او بو كون شو اوطه ایچنده مینی مینی
فر آتشفشانیله بتون بلاغت مؤثرهسنی چهرهلریكزه
پوسكورهجكدر .

مفتونده خوشافلك یاغی كسیلدی . راحتینی ،
بودلی اوغلانی اوصباح اوطهسنه قبول ایله ایشه
قارشدرمش بولندیغنه فوق‌الحد نادم اولدی .

On ne prend jamais deux fois le renard au lacet.

(تلكی ایكی دفعه طوزاغه دوشمز) مثلنی
ایراددن صوكره كوچك برادرینك پك نابجل
كوردیكی شو حدتی تسكین ایچون حكمای
قدیمهدن بر قاچینك اقوالنی اوكه سورهرلر . او

هرزمانکی صفراسز کبراسز مشکوك دومانلی فلسفهٔ مدیده‌سنه کیریشمك ایسته‌دیکی اثناده راجی اولکی تهدیدینی بر قاچ درجه دها تشدید ایله قطعیت مقصدینی تکرار ایلدی. لیبیه‌یه خطاباً:

— دون کیجه یانکده‌کی او حریف کیمدی؟

لیبیه‌نك دمندن حرارت حجابله دوکدیکی ترلر شمدی بو سؤاله قارشی بوز کبی صغردی. بتی بکزی بم بیاض کسیلدی. دون کیجه یانده‌کی دلیقانلینك قاسم افندی زاده ماهر بك اولدیغنی او صباح بالمواجهه تبین ایتمش، دها براز اول مفتون بکك استجوابی اثناسنده بو ماهر اسمی بر قاچ دفعه ینه کچمش ایکن حکام عدلیه‌نك بعض معروف مظنونلره حضور محکمه‌ده اصولاً اسماء معلومه‌لرینی تکرار صوروب سویلتمه‌لری قبیلندن راجی، اغابکیسنك بو سؤالنه نه معنا ویره‌جکنی بیله‌مدی. قیز سکوت ایتدی. راجی جیبندن کاغد قورشون قلمی چیقاره‌رق دیدی که:

— شو آنده بزم یکدیکریمزه قارشی اولان موقعمز همشیره ایله برادر دکل بر مستنطقله بر مظنون وضعیتیدر. سوزلریمه جواب ویر... دون اقشام

یانکده کی دلیقانلی کیمدی؟ اوحریفی بن طانیمیورم
سویله.. شوفوق العاده غلیانلی حالده بیله اعتدالی
محافظه‌یه غیرت کوستره جکم. بنم مقصدم حقیقتك
تظاهری بعده ایجاب حالك اجراسیدر. قورقمه
جواب ویر...

لیبیه اولانجه جسارتنی طوپلامغه اوغراشه‌رق:

— قاسم افندی زاده ماهربك...

— بو دلیقانلی ایله نره‌ده طانشدیکز؟..

— شوراده بر قاچ کوشك آشیری
قومشومزدر.

— قومشومز اوله بیلیر... فقط عادت بلده‌مز
مقتضاسی بو مملکتده قادینلر قادینله، ارککلر
ارککله احباب اولوب قونوشه بیلیرلر. ماهربك
ارکك سن قادین.. سز نه مناسبتله طانشوب
کوروشه بیلیورسکز؟

لیبیه باشنی اوکنه اکوب برقاچ دفعه متابعانه
یوتقوندقدن صوکره:

— کنجلك... جاهللك... مناسبتیله...

— کنجلك... جاهللك.. بو ایکی کور
سائق انسانی پك تهلکه‌لی کریوه‌لره سوروکله‌یه

بیلیر .. بو ایکی کلمه‌نك ضمننده اکثریا عشق و
سودا مستتردر. سزده‌ده اویله برشی وارمیدی ؟

— اوت ...

— دیمك بربریکزی سوییوردیکز ؟

— اوت ...

— نه‌وقتدنبری سویشیوردیکز ؟

— بو کوشکه کلدکدن صوکره...

— نه زمانلر بولوشوردیکز ؟ کیجه‌می ؟
کوندوزمی ؟

— نه‌زمان فرصت دوشرسه ...

— بو فرصتلرك آره‌سی اوزادقجه مکتوبلا-
شمازمیدیکز ؟

— خایر ...

— مکتوبلاشمامکزه نه مانع واردی ؟

— ماهر والده‌سیله پدرندن چکندیکی بن‌ده
سزدن‌پك زیاده قورقدیغم ایچون مکتوبلریمز اله
کچنی ویرو اندیشه‌سیله بربریمزه برشی یازمازایدك.

— دوغری سویله ... صو کره بو سوزك
عکسی ثابت اولورسه سن بیلیرسنك ها ؟ ..

— طوغری سویلیورم .

راجی قورشون قلمیله کاغدك اوزرینه همشیره سنك بو ادعاسنی قید ایتدکدن صوکره:

— سویلدیککز نظراً تاریخ مناسبتکز بلکه او قدر اساسلی دکل.. فقط بو یکیلیککز غالباً آره‌ده‌کی تکلیفسزلك پك ایلریله‌مش، ناموس عائله‌کزی استقبالکی هرشیئکی بویله تپه‌له‌مش یعنی هرشیی کوزه آلدیرمش اولدیغکز باقیلیرسه بو جهتله کوزلریکزك پك قرارمش بولندیغی آکلاشیلیور.

لبیبه بر از جسارتنی طوپلایوب باشنی قالدیره‌رق:

— خیر افندم. بن هیچ برشیئی تپه‌له‌مدم. کوزلرم ظن ایتدیککز مرتبه‌ده قرارمدی. ناموس عائله‌مه‌ده بیوك بر شین کتیرمدم.

یالکز کنجلك فورانیله بر سودایه.. فقط عفیفانه.. معصومانه بر سودایه قاپلدم. کناهم بوندن عبارتدر. بوقدر بر قباحت بویله بر صوچ همان هرقیزده بولنور. بو حرکت ایللك بنده کورلمیور. بونی بن ایجاد ایتمدم...

راجی دوداقلرینی ایصیرمق صورتیله ضبط حدته اوغراشه‌رق:

— ديمك كه محبتكزك قطعياً عفيفانه، معصو-
مانه اولديغنى ادعا ايديورسكز ...
— أوت قطعياً ...

راجى بر مدت اختيار سكوتله اولادلغين
دالغين اوكنه وصوكره اوطه‌نك محيطى ايچنده
يالكز كنديجه قابل رؤيت بر طقم اشكال مغلقه
وارمش كبى يردن طاوانه دوغرى بر قاچ دفعه
كوز كزدردى. سكوتله كچن شو قيصه مدت
اثناسنده دليقانليده جمليتى پك فرق اولنه‌ميان
بروضع حليمانه پيدا اولمشدى. حتى ليديه شوحاله
آلدانه‌رق برادرينى اقناعه موفقيتندن دولايى
درونى كنديكنديني تبريك ايتمكده ايكن راجى
بردن بره كوزلرينى خشونتله همشيره‌سنه ديكوب
وهلة پارلايى ويرن برحدتله صوردى :

— سز كچنلرده فاريولنده عاشربكك كوشكنه
كيتمشسكز ؟

ليديه برادرى طبيعى حتى خفيف برتبسمله :

— كيتدك. هفته‌كچمز براورايه دائما كيده‌رز.
كچنلرده ديديككز نه‌وقت؟ هانكى كيديشمزى
صوريورسكز ؟

— اوراده قیافتکزی بالتبدیل سوقاغه چیقمش اولدیغکز کونکی زیارتکزی ؟ ...

ابیبه چهره‌سنده هیچ بر بوزغونلق اثری پیدا اولمقسزین پك طبیعی برجواب طرزیله :

— بوده کثیرالوقوع برحال... بزم اوراده یلدرمه چارشاف دکیشدیرمه‌مز بر ایکی دفعه‌یه مخصوص بر وقعه‌دکل‌که.. بوده چوق اولدی... بردن‌بره بر یره کیتمکه قرار ویررز. حال‌بوکه قیافتمز اوکا مساعد اولماز. اوکا کوره یلدرمه‌یی چارشافه ویا چارشافی یلدرمه‌یه تبدیل ایده‌رز. عاشر بککیلرده قاچ دفعه بزم اوده بوراده قیافت دکیشدردیلر ...

— عاشر بکك کوشکنده یلدیرمه‌لریکزی چارشافه تحویل ایتدکدن صوکره بو دفعه‌کی تبدیل قیافتکزك برسر اوله‌رق محافظه ایدلمسنی عائله خلقندن بالاسترحام ربیعه ایله برلکده استانبوله کچوب بك اوغلنه چیقمش اولدیغکز کونکی سیاحت خفیه‌کزدن بحث ایتمك ایسته‌یورم.

بعض مشوش حرکتلرینه قارشی استیضاحاتده بولونلدیغی زمان اداره مصلحت ایچون قاتینلرده

ارککلره قارشی یالان سویلمک میلی پك زیاده‌در.
ایجابنده یالانلری یوزلرینه چارپماز ، دها فناسی
دوبارالرینه ایناندقده غفلت کوستریلیرسه بوجرأتلری
دها زیاده آرتار ، بداهته قارشی قویه‌جق بر درجه‌یه
واریر ... لبیبه ده دفع تهلکه غیرتیله بویله برجرأته
قالقیشه‌رق فقط بودفعه برازرنکی آتمش اولدیغی
حالده دیدی که :

— اوت کیتدك ... یلدرمه‌لریمزه دیکمك
ایچون بك اوغلنده براز بهالی دوکمه‌لر بکنمشدك .
اسرفدر دییه والده‌م بو دوکمه‌لری اشترایه
اعتراض ایتمشدی . والده‌می قوشقولاندرماق
ایچون أودن یلدیرمه‌لرله چیقدق . عاشر بکلرده
تبدیل قیافتله بك اوغلنه کیتدك . ایشته سبب
سیاحتمز بو ...

واجی براستهزای غیظ ، براشمئزاز مؤلم ایله :

— ظن ایدرم که آرادیغکز او بهالی
دوکمه‌لر بك اوغلنده أبه مادام مورالیه‌نك معاینه
خانه‌سنده صاتیلماز . . .

لبیبه شمدی صفری توکه‌تیر کبی اولدی .
بکزی بتون بتون آتی ویردی . واجی اغابکیسنك

مجهول اوزرینه سوز سویله‌مه‌یوب معلومات
صحیحه‌یه ابتناءً سرد مدعیات ایله‌دیکنی اوزمان
آکلادی . نه یاپه‌جغنی شاشیردی . [illegible]
قالدی. بو بداهته، بو حقیقته قارشی حاضر جوابلغی
بولنه‌مدی. اطرافنده‌کی اشیادن امداد و اعانت طلب
ایدر کبی کوزلرینی اوطه‌نك هر جهتنه دولاشدیردی،
نهایت او کنه باقه‌رق ناچار سکوت ایتدی .

دمندنبری کندینه هیچ خطاب ایدلمامش
اولان ربیعه‌نك کوزلری بیوودی . اسراری
آچیلدی . فقر الدم استیلا ایدن دوداقلری غلیان
حسیاتله، کوچ ضبط اولنور بر آرزوی جوابله
اهتزازه باشلادی. احتیاطه دعوت ایچون لبیبه‌نك
کوز قویروغیله توجیه ایتدیکی بر نظره مؤثر اوزرینه
سکوتده دوام ایتدی. راجی ایکی قیزك ده جان
طمارلرینه باصمش اولدیغنی آکلادی.

بری طرفدن، مفتون آن بآن نزاکتی
آرتان شو حالك وخامتنی تزیید ایتمامك ایچون
هیچ سوزه قارشمیور، آره‌ده بر کوزلری
ماصه‌نك اوزرنده طوران ره‌ولوه‌ره دوغری
بلا اختیار قایه‌رق مداخله‌سنی ایجاب ایتدیره‌جك

بر آن مدهش حلولنده سوزه آتیلمق اوزره شمدیلك سکوتی کمال اهمیتله محافظه یه اوغراشیوردی.
رجی بر مرضك نقطهٔ وجعنی آرایوب بولدقدن صوکره پارماغنی اورادن قالدیرمیه‌رق ثانیه‌دن ثانیه‌یه تضیق بی رحیمانه‌سنی تزیید ایدن بر طبیب کبی هر آن مرارت استهزاسنی آرتدیره‌رق دیدی که:

— نتیجهٔ معاینه‌ده مادام مورالیه‌نك ویرمش اولدیغی حب رچته‌سی‌ده بك اوغلنده قانزوح اجزاخانه‌سنده یاپدرلدی. سز بلکه دقته لزوم کورمامشسکزدر. رچته نومروسنك ۸،٤٥٢،٦٣١ اولدیغنی‌ده سزه خبر ویره‌یم. تبدیل قیافتله بك اوغلنه چیقیشکزك اویله دوکمه، قوپچه شتراسی ایچون اولمدیغنی آکلادیکزمی؟ مسئله بویله چوجق آلداتیر کبی عادی یالانلرله کتم اولنه‌بیله‌جك بر ماهیتده دکلدر. پك آغیردر. پك.. مادام مورالیه‌نك رچته‌سیله آلدیغکز کوچك قیرمزی بر قوطو درونده کی حبلرك بدایت حملده بعض قادینلره عارض اولان بولانتیلری باصدرمق ایچون اولدیغنه قدر هرشیئی نقطه‌سی نقطه‌سنه

بیلیوردم . فقط برجانی‌یی سویلتمه‌دن حقنده
حکم ویرمزلر. قاعدهٔ عدالت بویله‌در. سویلیکز
باقه‌لم. حامل اولان هانکیکز ؟

مسئله‌نك آلدیغی بوشکل وخیمه هله‌شو سوك
سؤال مبرمه قارشی ویریله‌جك جواب معناسی تعیین
ایچون ایکی قیز غایت سریع طعاطئ انظارده
بولوندیلر. خلجان بخش اوفاق بر آن تردد وقوعندن
صوکره ربیعه ، طراز طوراز آلندن آشاغی‌یه
دوغری طاغلمش اولان صاچلرینی عصبی بر
حرکتله یوقاری ایته‌رك :

— بن !

کلمهٔ واحده‌سیله قیصه‌جه جواب ویردی .
سوز کوچك فقط اعتراف بیوکدی. تیاترو صنعتکا-
رلرینك صحنه‌لرده حصولنه اوغراشدقلری الواح
مؤلمه‌نك بر صورت حقیقیه‌سی جلوه‌نما اولیوردی.
بو درت کشی یکدیگرینك چهره‌لرینه نصب
انظاردن توحش ایدییورلرمش کبی کیمی برمدت
اوکنه باقدی. کیمی کوزلرینی طاوانده ، دیوار-
لرده کزدیردی. اخلاقك لازم المحافظه بر رکنی
آره‌لرنده دوچار انحلال اولدیغی قاعتی وجوه‌ن

برحرارت حسیه ایله درین برسکوته واردیلر .
بو وخامت انگیز استجوابك شومؤلم ایلك سوزندن
دها مؤلم اوله جغنده شبهه قالمیان صوك سوزینه قدر
وارلمق ارتق تحت وجوبده ایدی . مفتون بو مسئله نك
ناموس ، عادات واخلاقه تعلقنجه اولار وخامتنك ،
تأثیراتندن بتون بتون قورتولامامقله برابر بر
ارککله بر قادین آره سنده واقع اولان شو قباحتك
مساغ قانونی خارجنده کی وقوعندن باشقه ماهیتاً
طبیعةً شکلنده اوقدر بیوك بر وخامت جزمیه
بوله میور ، بناءً علیه کندی کندینه دییوردی که :
— بو خصوصده اصل شایان مؤاخذه اولان
نه اوغلاندر ، نه قیز ، نه ده طبیعت ... انسانلردر ..
انسانلر ... بو وخامتلری هپ اونلرك وضع ایلد-
کلری قوانین تولید ایدییور . حریت کلمه سی هیچ
بر قوم نزدنده تعاملجه اوله جق نقطهٔ تعالیسنه
هنوز ایریشه مدی . برچوق خصوصاتده حریت
سوزی لفظاً موجوددر . مادةً دکل . هر برخطوهٔ
حریتمزی بر مانعهٔ قانونیه سد ایدییور . بونك یك
فرقنده دکلز . قانون حقوق آخره تجاوز اثناسنده
اثبات موجودیت وحاکمیت ایتملیدر . ایکی کوکل

بر بریني جذب ایتمش آره‌ده قانونك نه‌ایشی‌وار؟
قانون ازلی‌یه، قانون بشری ناصل غالب گله‌بیلیر.
بویله عشق و علاقه خصوصنده قانون آنی بر
کیره‌که اوغراشیوره‌ده اوشه‌ایله، او لابد موانع
جزائیه‌سنه رغماً بر تأثیر قطعیسی گوسترمیورمی؟
کیجه، کوندوز ایشیدیلان گوریلان بونجه سودا
فاجعه‌لرینك منع وقوعنه مقتدر اوله‌بیلیورمی؟
چونکه طبیعت انسانلرك خادم کیف استبدادی
دکلدر. کندی قوانیننه مخالف اولان شیلری رد
و دائما اراداتنده غلبه ایدر. خاقانینك شو:

انجلای رخی یاقدقده فتیل
سوندی قندیل زبور وانجیل

اسکی شعری عجبا بویکی حکمته تماس ایدر
بر فکر ایله‌می سویلنمشدر؟

راجی، همشیره‌سی لبیبه‌نك ده قضای محبته
اوغرامش بولنمه‌سندن شبهه و اندیشه ایتدیکی ایچون
حقیقت حالی آکلامق اوزره ربیعه‌یه قارشی اولان
ایلك سؤالنی شو صورتله تکرار ایتدی:

— هر ایکیکز ده سودازده‌سکز. فقط حائل
اولان یالکز سنسك دکلمی؟

ربیعه همان فتورسز دینه‌جك بر طرز تلفظله:

— اوت . . .

— بو حالك بر قیز ایچون اولومدن بدتر بر فلاکت مدهشه اولدیغنی بیلمیورمیسك؟

— بیلیورم . . بیلیورم . . اما نه یاپه‌لم ؟ ایشته بر کره اولدی .

— بویله بر قضایه اوغرایه‌جغمه کاشکی کبره ایدك . . .

— کبرمسنی بنده چوق ارزو ایتدم . دوشورمك ایچون چوق چاره‌لره ، علاجلره باش اوردم . لکن اولدیرمه‌ین تکرم ایشته اولدورمیور . نه دینیر؟ . . مراجعت ایتدیکم ابه‌لر . . دوقتورلر باشلرندن قورقویورلر . بویله شیئه علاج ویرمیورلر . بن کندی بیلدکلریمی . . طبندقلریمی یاپدم . . هیچ برشی کار ایتمدی . هنوز بن ده صاغم . . قارنمده‌کی ده . . بو فلاکته سبب اولان ده . . فقط بنم ایچون فلاکتك اك بیوکی بونلر دکل . .

— یا نه‌در ؟

— اوحریفك محبتی . . کندیسندن کوکلمی بر درلو آله‌میورم . .

رجی قیزك بو کستاخانه افاده‌سنه .مقابل پارمغیله رووه‌لوه‌ری ارائه ایده‌رك :

— اغزکدن چیقانی قولاغك ایشیتسون ربیعه .. صوکره بنی قاتل ایدرسك .. بونی ایی بیل ...

بوتهدیده قارشی ربیعه قیزلق خلقتی عنصرو. صاننده‌ن اولان نزاکتلردن، اندیشه‌لردن، حجابلردن، همان متعری کورینه‌رك جامع حویلیرنده ارکك چوجقرله قایدیراق، جوز اوینادیغی آثناده‌کی احوال روحیهٔ طفولانه‌سنه عودتله قباداییواری برطور آله‌رق کندیسی‌ده رووه‌لوه‌ره دوغری النی اوزاتوب :

— بنی بونکله‌می قورقوتمق ایسته‌یورسکز؟ های اونی بکا قارشی صیقه‌جق للر نوردن قویسون ...

— دیمك که سن ارتق کمی آری‌یه آلدك . اوتانمه‌یی عاری اکمك پینیر ایله‌یدك . هیچ شیدن پرواك قالمدی .

— جانم نه اکمك ایسته‌یور. نه پینیر . نه‌ده باشقه درلو بریه‌جك . . . بقلوا قایمق اولسه

کوزم یوق . بو دردبنی ییوب بیتیرییور . . .
هرشیئی طوغری سویلیکز دییه سز دمندن
زیلغیدی ویردیکزده اونك ایچون سویلیورم .
فقط آه بوماجرا سویلمکله بیترمی ؟ آننهم بنی
طوغوره‌جغنه طاش طوپراق طوغوره ایدیده
بو کونلری کورمیه ایدم . بو آجیلره اوغرامیه
ایدم . بودردك بر ساعتی بیله چکیله‌جك شی
دکل اما بیلمم نصل اولیورده مولام ینه صبرینی
ویرییور . . . سز صوص دیسه‌کز بیله ارتق
بن‌سویله‌یه‌جکم . دروندمه کیلری بتون‌ا کلاته‌جغم .
ذاتاً بن قاچ زماندر دردیمی دوکمك ایچون
قارشیمده اودوندن آدم آرایوردم . فقط
سویلرکن آجیدن ، اوفکه‌دن برشیلراولیورم‌ده
کندیمی غائب ایدی ویرییورم . لاقردینك
نره‌یه واردیغنی و‌ره‌جغنی دوشونه‌میورم . سوز
آره‌سنده بعضاً صاچمه‌لرسه‌م بني عفو ایدیکز اغا
بکجکم . . .

ربیعه‌نك شو طرز تلهفاتنده‌کی جدیت ؛
صفوت مؤثره وصمیمیت بیان مستمعلرینی متأثر
ایتمکه باشلادی . زواللینك سوزلری جبلت

بشریه‌مزی ستر ایچون تربیه نامنه قوللانیلان
الفاظ ریاکارانه‌دن واکثریا نه کندیلرینی نه
مخاطبمزی آلداته‌میان کاذب تحشمات کلامیه‌دن
عاری ایدی .

زواللی قیز مکتبده آلدیغی اوقودیغی تربیه‌نک
ایکی طرفنه صاللانه‌رق باشلادی :

— استانبولده‌کی دار ، قپانیق اویمزده
صیقلیورز . سایه‌کزده براز هوا آلیق ، کون
کونش کورمك ، ییوب ایچمك ایچون شورایه
کلیورز . اه عمر ویرسون . تیزه‌م بنی کندی
اولادلرندن آییرد ایتمیور . عالمك ایچنه تمیز ال
چیقمق ایچون سوسلو یلدرمه ، آیاق قاب ،
باش اورتوسی ، شمسیه ، هرشی آلیور ، یاپیور .
کینیورز . قوشانیورز . شوجوازلرده ، فارده ،
چیفته حوضلرده قوش دیاندن ایل عالمك قادینلری
کبی بزده طولاشیورز . کزییورز . دلیقانلیلر
قیزلره هیش پیش ایدییورلر . قیزلرده اونلره قارشی
فینکیر دییورلر . کنجلرك ذوقلری ، اکلنجه‌لری
هپ بوندن عبارت . بزده قاش ایدز ، کوز
قیرپار ، بییق بوران برایکی دلیقانلی پیدا اولنجه

ظاهر عادت بویله ایمش دیه اونلرك بو التفاتلرینه قارشی نه یالان سویله‌یه‌یم بزده صیریتدق . قیرتدق . . قورشونی چاکتلیسی بنمکی ... یشیل بیون باغلیسی لیبه خانمککی اولدی . اولا اویله آد قویدق . سوقاغه چیقدقچه بن بنمکنی .. اوده کندینککنی آراشدرمغه باشلادق . اونلره تصادف ایده‌مدیکمز کونلر ایچمزه بر صیقینتی باصار ، کوردیکمز کونلریورکمزفرحلار ، بتون دنیالر بزم اولوردی . کنجلك اغابکجکم کنجلك ... بر دلیقانلینك بر قیزه ، بر قیزك بر دلیقانلی‌یه کوکلی آقنجه انسانك یوره‌کی قاباریبور . دنیالره صیغه‌میور . نه اولدیغنی نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌میور ... صوکره‌دن بویله دردلری ، رذالتلری اولمسه نه طاتلی شی . . نه طاتلی شی تعریف ایده‌مم . هرکسده کوردك . عادت بویله ایمش .. دنیانك ذوقی صفاسی بوایمش دیه بزده کولدك اکلندك . بزده ام جهانك قیزلرینك یاپدیغنی یاپدق . کیمسه‌یه برشیجکلر اولمدی . بافکز بزم باشمزه نه جزیره‌لر کلدی . بندن بتون قیزلره نصیحت اولسون . بو ایلك طاتلیلقلره

کيمسه آلدانمسون... صوکي پك فنا اوليور. صوکره
انسان کنديني آته‌جق قويو. آصه‌جق آغاج.
ييه‌جك زهر آرايور.. قارشيدن قارشي‌يه اشارت
فلان ديرکن ايش حرارتلندي. قيزيشدي
نهايت آلو آلدي. کيت کيده سودالي‌لريمز قارشيدن
قارشي‌يه اشماره، اشارته قانه‌ماز اولديلر. بزه
ياقلاشدقجه ياقلاشديلر. يانمزدن سورتونه‌رك
کچرکن قولاقلريمزك ديبنده سوزولك کوزلر ايله
مرلدادقلري سوزلر، ايتدکلري رجالر بکا اوقدر
طاتلي کليردي که حظمدن باييلوب همان اورايه
دوشه‌جك کبي اولوردم. صوکره اسملريني ده
اوکرندك. بنمکي بدري... ليبه خانمکي ماهر.
بر شيدن دولايي بر بريمزه قارشي بر پارچه‌جق
عناد ايتمش اولسه‌ق بدري ياخود ماهرك باشي
ايچون، آند ويرر ويرمز او ساعتده سننبرلريمزي،
وجوديمزي، هر طرفمز کوشه‌يي ويرردي. کيت
کيده هر شيئمز.. توبه‌لر اولسون ديمز ايمانمز بو
دليقانليلردن عبارت اولدي. ايشته جناب مولا
جزامزي ويردي. ارتق کينمه‌مز، سوسلنمه‌مز،
بتون ياشامامز بونلر ايچون اوليوردي. کنديلريني

بر قاچ کون کورمسه‌ك بو دار دنیا باشمزه زندان کسیلیردی. سوقاغه چیقوب‌ده بولوشوب کوروشه‌مز ایسه‌ك ارتق او کون ایچ صیقینتیسندن نه یاپدیغمزی بیلمزدك. یالکز کوندوزلریمزدکل کیجه‌لریمزده بونلره منحصر قالدی. رؤیالریمزده بن بدریدن ربیعه خانم ماهردن باشقه برشی کورمز، باشقه شی ایله اوغراشماز اولدق. بربریمزك یانندن سورتونوب کچرکن یواش یواش اوفاق اوفاق خطابلره جوابلره کیریشدك. صوکره آهلریمز واهلریمزله برابر سوزلریمزده اوزامغه باشلادی. کوروشمك ایچون تنها، ایزبه یرلره چکیلیردك. محبتمز بیودکجه جسارتمزده آرتدی. «عاشق عالی کور، دورت طرفنی دیوار ظن ایدرمش» دیین آدم مکرسه نه حقلی سویلمش. بز بویله کوروشدیکمزی، بولوشدیغمزی کیمسه بیلمیور صانیرکن مکرسه هرکسه داستان عالمه بر پارمق بال اولمشزده خبرمز یوق. ارتق کون، ساعت بیله تعیین ایده‌رك بولوشیوردق. عاشقلریمز بی‌پروا یانمزه کله‌رك چانطه‌لریمزی آتقیلریمزی اللرینه قوللرینه آلیورلر، کویا بر عائله‌دن ایمشزکبی دولا-

شیوردق. بوستانلره کیروب مارول ییوردق،
صنداله بینوب آچیلیوردق.

راجی ایله مفتون « باق نه‌لر اولیورمش ده
خبریمز یوق » مآلنی اشرابا آرمده بر یکدیکره
تعاطیٔ انظارده بولنیورلر فقط بیعه حاضر چو-
شمش ایکن بتون شو حقائق مؤلمه‌یه قارشی بالکز
ایچون قیزی اورکوتمکدن احترازا هیچ بر فکر
درمیان ایتمیورلردی.

سویلدیکی سوزلرك حرارتی وجودینه سرایت
ایده‌رك ربیعه‌نك صولغونلغی زائل اولدی. چهره‌سنه
براز رنك کلدی. کوزلرینی مخاطبلرینك برندن
دیکرینك یوزینه توجیه ایده‌رك بتون صمیمیت
قلبیه‌سیله سویلیوردی:

— سودالم بك افندی محبتمزك باشلانغجنده
عشقنی بکا تعریف ایچون نه تعبیر قوللانه‌جغنی
نه سوز ایجاد ایده‌جکنی بیلمیوردی. امان یاربی
نه‌دیلر دوکدی.. نه‌دیلر.. بونلرك بیکده برینی
شمدی سزه آکلاتمغه قادر دکلم. اونك جانی..
جنانی، مالی.. منالی.. هر شیئی ارتق بن ایدم.
مکر بونلر هپ یالانمش.. عشق دیدیکی کججی

بر هوسدن باشقه برشی دکلش . دیلك کمی یوق
نه طرفه چویرسه کز دونیور . سز ارکك سکز .
بو صنعتی البته بزدن أیی بیلیرسکز . بورایه
والده سنی کوندروب آللهك امریله بنی زوجه لکه
طلب ایده جکدی . ایشته اك بیوك یالانی بورادن
میدانه چیقدی . ایلریده بویله قاری قوجه اولمق
قرارینی ویردکدن صوکره تکرینك بیلدیکنی
قولدن نه صاقلایه یم بن ده کندیسندن هیچ
برشیئی اسیرکه مدم . هیچ برسوزینه اولماز .
دیمدم . (یومروغیله باشنه اوره رق) آه احمق
قحبه دیسه بریسی بکا ... بویله چوق دوکوندم
اما ارتق پاره ایتمیور . مکرسه او حریف سودا
مطربازی ایمش . بندن اول قاچ قیزه دها بویله
یاپمش ... قاچ زواللینك قانینه کیرمش .. بر بریمزه
طاتلی طاتلی جانم ، جکرم دیرکن بدری بکك
بردنبره (نه وری) دونی ویردی . ایشی کوشتدی .
کوروشمه لری سیرلدی . بولوشمامق ایچون درلو
درلو بهانه لر ایجادینه قالقشدی . مکرسه بندن
بیقمش . بنم خبرم یوق . یابن اوندن اول برقاچ
ارککه دها کوکل ویرمه مدی که ... نه بیله یم ؟

بونم ایلك سودام . اونککی صاپی سزمش ...
او بکا کندینی تازه چکدکجه بن فنیلی آلمغه باشلادم .
بن هیچ بر شیئك فرقنده دکلم . چیلدیره‌جغمی به
سوییورم . او وفاسزه یانیورم . شمدی یالوارمق
دیل دوکمك نوبتی بکا کلدی . ایسته‌دیکك قدر
یان ... چیرا کبی طوتوش .. اول ، کبر .. کیمك
اوورنده ... اوللری صیقجه صیقجه بولوشوردکن
شمدی کونلر هفته‌لر کچیور ، یوزینی کورمك دکل
بر خبرینی بیله آله‌میورم . او اویله ایتدکجه نه حکمت
بیلمم بی بتون بتون بر آلودر صاربیور . نه کیجه‌م
کیجه ... نه کوندوزم کوندوز . نه یاتدیغمی
بیلیورم . نه قالقدیغمی .. نه اویودیغمی .. نه
ییدیکمی .. نه ایچدیکمی .. بن عادتا بویله بر خیال
فناره دوندم . دنیا کوزومدن غائب اولدی . هر
ساعت ، هر دقیقه یوره‌کمده بر خلجان .. بر
چارپیندی که سزه تعریف ایده‌مم .

سوزك بوراسنده دبیعه هیچقره هیچقره
اغلامغه باشلایه‌رق دوام ایتدی :

— آه چوق چکمدی . قریمده یوره‌کمدن
باشقه برشیئك دها اوینادیغنی حس ایتدم ..؟

نه‌در دییه بیلنلردن صوردم . چو .. چو ...
چوجق دیدیلر ... آلیقلغمك درجه‌سنه باقکز که
(بطنی ارائه ایله) بوزاده‌کی شیشانكك چوجق
اولدیغنی آکلاینجه کدولرم بردنبره‌سونجه دوندی .
(حامله)یم دییه کندینه خبر کوندریر کوندرمز
اوده سونجمه اشتراك ایده‌رك همان نكاحمز قییلی
ویره‌جك ظن ایتدم . (قفاسنه بریومروق دها
اوره‌رق) ناه قفا بنده ... اوردم دوءاز : نه
بیله‌یم؟ . چوجغی طانیمامق، انکار ایتمك اولورمی؟
بنم صاف قلبم بویله فناالقلره احتمال ویررمی ؟..
کندی کوزوکمدی . فقط چوق کچمه‌دن خبریمه
قارشیلق بر تذکره کلدی .

ربیعه قورسازینك آره‌سنه النی صوقدی .
قیرمزی رنکی ایپکلی منديله صاریلی بر قاچ کاغد
چیقاردی . بواوراق چوجقلرك درس کتابلری
صحائفی کبی کثرت تماس وقرائتدن عادتا کیرلنمش،
اوزرلرنده تکرلك تکرلك پارماق ایزلری پیدا
اولمشدی . بونلرك ایچندن برینی چکدی .
راجی‌یه اوزاتدی . اوده محتویاتنی آغیر آغیر
ومکررا سوزدکدن صوکره کاغدی بر انفعال

غضوبانه ایله قاشلرینی چاتەرق بالا تکلم برادیه اوزاتدی . مآل ورق شویله ایدی :

« خانم افندی !.

«قادینلر بزك جهالت وصفوتلری معلوم جهاندر . فقط مع التأسف سزه اوزون بر درس حکمت ویرمکه نه بنده جسارت ، نه‌ده بویله بر درسدن استفادەیه سزده لیاقت وار . دنیاده بر شکل مؤبدده مکون هیچ بر شی یوقدر . بتون اشیا مائل تغیر وفنادر . محبتی بو قاعدۀ عمومیۀ کائناتدن استثنایه اوغراشمق اثر بلاهتدر . بو عالمده عمرینی تك محبته حصراً کچیرمش بر آدم معدوم ایکن بعض سودا زدکان بو محالی بر شکل احتماله صوقق غیرت بیهوده‌سیله بی قرار بولنورلر .

«فرق سیاسیه‌ده بیله انسانلرك اك احمقلری دائما محافظه‌کار قالمق ایستەینلردر . دکیشدرلر ، دکیشدرەلی .. کائناتك هرشیده کوستردیکی شرب تبدل وتحوله اویمالی . حیاتك بویله اك بسیط قواعدینی بیلمەینلر یاشامقده چوق مشکلاته مصادف اولورلر . بز یکدیکریمزی سودك . ابتدا ایدن برشیئك انتهاسی بولنمق طبیعیدر . هرفعل

انهار کبی بر منبعدن بر منصبه دوغری آقار . بو سوداجریانی‌ده منتهای طبیعیسنه ایرشدی. شمدی بنه دست بدست وفاق محبت اوله‌رق بر حرکت معکوسه ایله منبعه دونمك هوسنی کوسترمك رماده تحول ایتمش بر آتشك تکرار شعله‌ریز اولمسنه انتظار ایلمك قبیلندندر . »

« بو قدر حقیقت، بو قدر نصیحت، بوقدر درس یتیشیر. شمدی مسئله‌نك بر آزده‌اکلنجه‌لی کولنج طرفندن بحث ایده‌لم. حامل اولدیغکزی خبر ویریورسکز. بوکا هیچ شاشمدم. چونکه قادینلرك وظیفه‌ٔ خلقتلری تولیددر. یالکز بو مژده‌نك بکاویرلمه‌سنی معناسز بولدم هله چوجغك بکا نسبت ایدلمه‌سنه چوق کولدم. ایشته کیفیتك اکلنجه‌لی طرفی بوراسی. مدت معاشقه‌مزجه کامیاب وصالکز اولمق سعادتنك نفسمه انحصارینه قانع بولنه‌ایدم سزی بوصفوتکز حسبیله تقدیس، کندیمی‌ده یك آزانسانه میسر اولان بو بیوك موفقیتدن دولایی تبریك ایدردم. فقط سزك کبی کارسودایه ایرکن باشلایان قادینلرك کوکللرینی عاشقلرینك عددیله تقسیم ایتملی، خارج قسمت نه‌چیقارسه چوجغك پدرلرینه نسبت کمنیه‌سی او اولمش اولور.»

« حامل اولدیغکز جنینی آره‌مزده بر واسطهٔ تقریبه عد ایده‌ك زدواج تکلیفنده بولنیورسکز . معلوم ظرافتکزدرکه عادةً ازدواج چوجق حصولندن اول اولور . ازدواج مقدم ، حمل مؤخردر . نظام طبیعی بویله ... سزکی کبی احوال فوق العادهٔ عاجله وقوعنده چوجغك برصلبه نسبتنی یالکز والده‌سنه صوره‌رق تعیین ایتمزلر . بوبابده محتاج اثبات برچوق شیلر دها واردر . کندینه پدرلك اسناد ایدیلن ذاتك بوشرفی بالاطمینان قبولی ده شرطدر . »

« مدنیت ترقی ایده‌لی ازدواجلرکده انواعی چیقدی . مطلقا هر ازدواج ظن عالیکز وجهله امامی ، مختاری ، محله خلقنی بتون أشی دوستی طوپلامقله ، اطعامله اولماز . قولکز عاجزانه افدل و افکار بسیطه اربابندنم . بویله داغدغه‌لی شیلردن خوشلانمم . آرامزده اجراسنی تکلیف ایتدیککز ازدواج کلدی . کچدی . رضات طرفیله کلەتسزجه اولدی بیتدی . بو ازدواج طبیعیدن صوکره برده دعوتله درنکله دوکونله صنعیسنی یاپمق ، بطنده نسبی نامعین برچوجقله

کوشه‌یه اوطـورروب کلین اولمق بویله بر حال حقیقی بر زدواجدن زیاده تیاترو صحنه‌لرنده وضع انظار عبرت ایدیله‌جك برقومدیایه بکزه‌مزمی؟ حالا کوستردیککز بوتجاهله‌شاشیورم . باشمزدن کاوب کچن ازدواج طبیعی‌یه بو عصر مدنیتجه *Mariage civil à l' improviste* یعنی «بالارتجال ازدواج مدنی» دیرلر . بومقامده *instantané* تعبیرینی استعمال‌ده جائزدر . بونك خوارده‌جه ترجمه‌سی «شیپك ایشی اولنمه» در . «شیب سودی» ده بو اصلدن متفرع ایسه‌ده مدلولاً بینلرنده‌فرق واردر . بومعناده برنجیسی اقوی اخفی ایکنجیسی‌عد اولنور . اجنبی ترکیباتیله اکلانمق ایسته‌دیکم سوزلرك نه‌دیمك اولدیغنی فرانسزجه‌ده‌کی تبحریله مشار بالبنان اولان مفتون بك افنـدی اغابککزدن سؤال ایدیکز . اڭ سزه تکمیل نکات مضحکه سیله افهام حقیقت ایتسون . بزم کبی شعلهٔ عرفانیله تنویر افکار اناثه خادم اولانلر ارائهٔ امثال حکیمانه ایچون هرشیده حتی بویله کوکل آلیش ویریشلرنده‌ده اثر عوامه تبعیتدن متوقی اولمیدرلر . عهد سودا ، سـوق

طبیعتله منعقد اولور . قوام لازمنه ایریشنجه ینه بالطبیعه انحلال ایدر . سودای جبری یه قاپیلیر برطاقم فجایعه سبب اولانلر ایشته بو حقیقی بوقاعدهٔ طبیعیه‌یی غیرمدرك طولومباجی نفرلر جهلادر . سزی‌ده کندیمی‌ده بو گروهدن عد ایده‌جك قدر محقر کوردم .

کوکل معشوقه مودوع برامانتدر .
آنی غصبه قیام بی‌شك خیانتدر .

امضا

المعلوم

مفنون بو علاقه ابرانامه‌سنی نهایتنه قدر اوقویнجه هرحرکتنده اثر عوامدن آیرلمق ادعاسنده بولنان دنیاده یالکز کندیسی اولمدیغنی اکلادی . حکمیات عندیه واقوال غریبه سالکی بوعالمده دها نه تره‌للی بکلر وارمش کوردی . *C'est du propre, c'est du* بلا اختیار *nouveau* دیدکدن صوکره کندی کندینه شویله دوشوندی :

— فنا فلسفه دکل . فقط بو قدر درین حکمیاتدن بزم وبیعه نه اکلار ؟ حریف علاقه‌یی

رضای طرفینله عقد اولنور بر نوع شرکت عد
ایدیور. طرفیندن برنجه‌لزوم عقد زائل اولورسه
انفساخ ایجاب ایدر دیور. اویله‌یا پك دوغری...
بوده بر نوع بوشامق دیمك. ازدواجده طلاق
وارده رابطهٔ عاشقانه‌ده نیچون اولماسین؟ معاشقیندن
بری دیگرندن بیقوب‌ده ارتق ألویردیدیکی زمان
بو غنایه مقابل ـ ویشمه‌ده مصر اولمق موافق
حالمیدر؟ دوزجه‌سی عارسزلقدن، یوزسزلکدن
باشقه بر شی دکلدر. بویله سرناشیقلر بر قاچ
«عنایت اوله» ایله دفع اولمیان مزعج سوقاق
دیلنجیلرینه بکزرلر. پارسده، بوراده بن
راحتسزلغی بن‌ده چکدم. بو کوکل مسئله‌سی ایچنده
اوقدر جرأتلیلری واردر که حقارتله، تهدیدله هیچ
بر صورتله اللرندن یاقه‌یی صییرمق قابل اولماز.
آفرین بدری بك بو بی اویغونسزلقلره قارشی
اربابنجه مرعی ولمق اوزره برقاعدهٔ کلیه وضع
ایتمك ایستەمش.. بن سنك درجه‌ذ کاکی ذاتاً ایلك
مکتوبکده‌کی «قارتری یانبزم» ترکیبندن اکلا۔
مشدم. ایلك ایله بوصوك مکتوبك آره‌سنده فکر
وافاده‌جه نه بیوك بر فرق ترقی وار!.. اویله‌یا

هرشیده تجدد وتعالی کرك... هرشیئمزی ایجاب مدنیت وزمانه اویدرمغه اوغراشه لم ده عشق وعلاقه خصوصنده حالا آتالریمزدن کوردیکمز کبیسی قاله لم؟. بودور ترقیده ده حالا بانئ حکومت سلطان عثمان اول زماننده کی کبی سویشیله مزیا؟ «بالارتجال ازدواج مدنی» تعبیرنده کی نکات مضحکه نك تفسیرینی بکا حواله ایتمکله حقمده پك صریح براستهزاده بولنیورسك. فقط ضرری یوق.. بویله «أسپری توئل» بویله ظریفانه استهزالره هدف اولمقده بنم کبی دقیقه سنجان عرفاجه برذوقدر.

راجینكده تفکرات منفعلانه سی شویله ایدی:

— سنك همشیره کده بنم الیمه کچسه حق عفیفانه سنده عین معامله ده بولندقدن صوکره شوتذکره کك برصورتنی بالاستنساخ اعتذاراً صوب برادرانه لرینه کوندرسه م عجبا درجهٔ تأثرك نه اولوردی؟ نه یولده مقابله ده بولنوردك؟ صفوتلری بدلاقدنجه سنده بولنان بویله ز واللی قیزلرك عرض واستقباللرینی بازیچهٔ آمال شهوانیه ایدنمکده کی بوجنایتکی ، هیچ برنظریهٔ حکیمانه یه توافق دکل الك بسیط قواعد عقل ومنطقه بیله اویمیان بوخود

بیانه عقلالغنی ، زوجه لکی او زمان براز اکلاردك ظن ایدرم .

ذهندن بو فکرلر کچرکن ارزوی انتقامله راجینك کوزلری پارلدابوردی . مکتوبك مدت قرائتنجه سکوته کچن زمان اثناسنده زواللی ربیعه نك فکروقلبی پك مؤلم خاطراتله صارصلدیغندن کوزیاشلرینی مندیلنه سیله رك کسیك کسیك دوام ایتدی :

— بومکتوبده یازدیغی شیلرك هپسنی اکلایه میورم . سوزلرینك پك چوغنی اوقومشجه اینجه لاقردیلر . عرفانلقده بن اونك دنکی دکلم . ایشته بوندن دولایی بو جزیره لر باشمه کلدی . بن اکلایه مدمسه ده نه دیدیکنی مراق ایتدم . اکلایانلردن صوردم . بنی چوق زه کانمش اولدیغنی سویلدیلر . کویا بن عشق دیلنجیسی ایشمده بکا عنایت اوله دییورمش ، بنی قوغویورمش ده بن ینه کیتمیورمشم . . چوجق کندندن دکلمش . . باشقه سندن مش ایشته ایکی جاملمزه ییان ایدییورم . اکراوندن باشقه برار کله حرام اولقده بواندمسه حضرت علی افندیمزك کسکین قیلنجنه کله یم .

اوتانمه‌دن عارلانمه‌دن بکا بو افترایی ایتدیکی ایچون
دیلرم باری خدادن اوده طاتلی جانندن بولسون.
(الیله کوکسنی دوکوب ایکی طرفنه چیرپنه‌چیرپنه)
اوخیاسزه نتظار (انکسار) ایدییورم امایالکز دیلم
سویلیور. قلبم سویله‌یورکه... نه‌یاپه‌یم!.. نه‌قدر
فنا آدم اولورسه اولسون ینه قرنمده‌کی چوجغک
باباسیدر. بنی ایسته‌دیکی قدر زه‌کلنسین.. بکا
آلیق دیسین.. صالیق دیسین.. جانک ایسته‌دیکنی
سویله‌سین.. نه حقارت ایدرسه ایتسین... عیب
دکل یا. سوییورم. دنیا کوزمده دکل. اونسز
بوجهانک بنم ایچون بر پول قدر دکری یوق...
بتون ارواحلر قوردلر قوشلر شاهد اولسون
اوندن باشقه‌سنه وارمامغه عهد ایتدم. پیمان ایتدم.
بودنیاده برارکله طوران قادینلر او بردنیاده
ینه اوارکله واریورلرمش. شمدی وارمازسه‌م
یله یارین آخرتده بن اونک قاریسی اوله‌جغم.
نکاحمزی ملکلر قیه‌جقلر... کندیسی انکار
ایتسین. جناب مولا بیلمیورمی؟ چوجغمک
باباسی اودر.

اواثناده بالقون قپوسی آرقه‌سندن مدید

بر « ایواه » صدای دلخراشی متعاقباً اغیر بر جسمك سقوط جامدانه‌سنی آندیرر برپالدرتی ایشیدلدی . نظرلر همان برر تجسس متألمانه ایله اوطرفه دیکلدی . قولاقلرده ، چیقه‌جق دیکر صدالری استماعه موقوف ایکن راجی یرندن فرلادی . آناختارینی چویروب قاپویی آچدی . باشی نفتی پاپازه ایله قوندالی ، مور خرقه‌سنك پالطو بیچمی یاقه‌سی برطرفه قایمش ، کوکسی بغری چوزولمش ، تولکینك تکی قارشی‌یه فرلامش بر قادینك همان یوزاوستی دینه‌جك بر وضعیت غیر منتظمه‌ده یرده یاتدیغی کورولدی .

بو بدبخت ، والده وسیله خانمدی . قیزینك استماع ماجراسندن صوڭ تألمات بیانه ارتق طاقت کتوره‌میه‌رك بی‌تاب تأثر اوراجغه‌یغلی ویرمشدی .

بیهوشك باشنه اوشوشدیلر . زواللیده بتبکز لیمون کسیلمش ، نیم‌کشاده کوزلر سوزولمش ، برقاچ قطرهٔ تأثر یوزندن آشاغی یوارلانیرکن یکدیکریله برلشه‌رك یناقلری اوزرنده اینجه برر سلسبیل یأس پیدا ایتمشدی .

البسه‌سنك بتون رابطه‌لرینی کوشتدیلر .

کیمی صو ، کیمی لیمون، کیمی سیرکه یتشدیردی.
قوللرینی ، بیلکلرینی اوغوشدیرمغه باشلادیلر .
لطفیه خانم صاچلرینی بویامقله مشغول ایکن
کورولتی‌یی ایشتمش، صاغ شقاغنک تلوینانی اکمال
ایده‌مدن قوشمش، شاشقینلقله الندن براقه‌مدیغی
فورچه‌یی اورایه بورایه آقیده آقیده کلمشدی.
قادین ننه شکوره خانم وهلةً ایشتدیکی او آجی
چیغلق اوزرینه نه‌یه‌اوغرادیغنی بیله‌میوب تلاشله
دکنکنی اله کچیره‌مدیکی ایچون بلامتکا یردیواردن
دیکرینه‌وولطه اوره‌ارره‌قوشدیغندن کذرکاهنده
خیلی هم برهرج مرج حصوله کتیره‌رك کله-
بیلمشدی.
ظرافت قزارتدیغی پاطلیجان طواسندن
قشام ایچون شعبانك مزه‌لکنی آیرمقله مشغول
ایکن قوللری صیغالی ، اوکی پشتماللی بر حالده
اوجاق باشندن کلش، النی‌ده اوتوسنی براقوب
قوشمشدی. خانه خلقندن یالکز حسنه ، بیوك
والده‌سنك دوردیکی قهوه طاقمندن صاچیلان
شکرلری یرلردن طاووق کبی آغزیله طوپلامق
مشغولیت مهمه‌سنه دالوب محل وقعه‌یه شتاب
ایده‌مامشدی.

وسیله خانم اطرافدن کندینه اوزادیلان ایادیٔ تقیدات آلتنده ایکم ایکم ایکله یور ، یکدیکرینه کندلنمش دیشلری آره سندن ، آره صره ، آکلاشیلماز برشیلر خوردانیبوردی .

شکوره و لطفیه خانملر ایشتدکاری اوصیحه دن ، کوردکاری بویایپلمه دن هنوز قطعی برشی اکلایه مامشلردی . اوطه ده کی درت کنجك اوچوق رنکلری ، یکدیکرینه قارشی آلمش اولدقلری خشین طورلری ، اندیشه لی نظرلری بونلرك آره لرنده وخیم ، هیجان آمیز بر وقعه جریان ایلمش اولدیغنی افهام ایدیبوردی . حقیقتی اکلامق ایسته دیلر . ایراد ایتدکاری بیك درلو سؤاللره قارشی پك مختصر ، غیرمقنع جوابلر ویرلدی . کوروشوب طورورکن بردنبره وسیله خانمه بر فنالق کلمش اولدیغندن باشقه همان برشی سویلنمدی .

ألنی ذاتاً بوایکی سودازده قیزك سرداشیدی . آشجی قادین ده کوچك خانملرك کیجه سیرانلرنده کی حکمته پك بیکانه اولمدیغندن شمدی شوکوریلن حالك دلیقانلیلرله طاتلی طاتلی پشیریلوب قوتارلمق ایسته نیلن اولذیذ سودا حلواسنك میانه سنده

برکچکینلك وقوعه کلمش اولمسندن آزمه بر ایش اولدیغنی آکلامشدی. حتی ربیعه‌نك آلت قاتلرده کیزلی، کیزلی کوشه، بوجاغه سوقوله‌رق اوکور. دیکنی ایشتدکجه ألنی‌یه صوراردی:

— قیز ألنغو آیو.. بو ربیعه‌یه نه اولدی؟ نیچون اوکوریور بویله؟

ألنی تبسمله:

— معده‌سنه بوزولدی. قرننده‌سیسیور..

— قرنمی شیشیبو؟ سویله‌یه‌لم ده قورو فصولیه چوق یمسون.. آچ کوزلو.. نه بولسه طیقینیو...

— کچن کون هکمده کیتدی که علاج آلسون. (انیله کبه‌لك اشارتی ویره‌رك) بوقنالق نه‌وقت دیساریده براقه‌جق.. اووقت خسته‌لق قاچه‌جق. ایی اوله‌جق..

ظرافت بوشیشکینلکك فصولیه‌یلی اولدیغنی اکلایه‌رق برادای مخصوصله دیواره دایانوب کوره‌ك کولدکدن صوکره:

— آیو.. اوناسل علاج اویله‌او؟ صوروب ده ایچه‌اوکرنمدیمی؟ بلکه برغون سکاده بکاده لازم

اولور. اه دردینی ویروب ده درمانی آراتمسون..
صوروب اوعلاجی اوکره نه لی اولمازمی؟ دیمشدی.
کوستریلان تدابیر سریعه تأثیریله وسیله خانم
کوزلرینی آچدی. ربیعه یی قارشیسنده او صولغون
رنکی ، اومأیوس چهره سیله کورونجه دمندن
قیزك بتون صفوت ومهارت بیانیله نقل ایتدیکی
ماجرای بدبختانه سنی تخطر ایده رك کمال تأثرندن
اغلامغه باشلادی. سبب بکانه سنی صورانلره :
— بن اغلامه یم ده کیملر اغلاسین ؟..
جمله سندن باشقه جواب ویره میوردی.
شکوره ولطفیه خانملر عائله جه ایضاحنده مشکلات
اولان برمسئلهٔ وخیمه قارشیسنده بولندقلرینی
حس ایتدیلر. بربارداق صود ونه یاریم فنجان
چیچك صویی علاوه سندن صوکره تسکین خلجان
ایچون بوباردق تکمیل آغزلری دولاشدی.
صوك یودوم ظرافته قالدی. اوده حصهٔ مسکنه سنی
یوارلایه رق بوسود ماجرالرینك نهایة النهایه اوجی
چابان اوغلنه واردیغنی دوشونه رك اواقشام
شعبانله اوله جق ملاقات لیلیه سنده عاشقنه احتیاط
توصیه سنده بولنمغه قرار ویردی.

بعض مجلسلرده حاضرونی سکوته دعوت ایچون چینغراق چالمق قبیلندن راجی عائله افرادینه مهم تبلیغاتی اولدیغنی ایماءً ماصه‌نك اوزرینه بریومروق ایندردی. بو درشتانه مقدمه‌دن مابعد حالی کشف ایله مفتونی بر تلاش آلدی. قادینلری راجینك دهشت بیاناتندن صیانت ایچون همان قولاغنه اکیلوب:

— برادر ایکیمز بر اوطه‌یه چکیله‌لم. بو عائله فلاکتنه قارشی نه یولده تدابیر اتخاذی لازم کلیورسه بو کاداٸر بینمزده تلاشسزجه، خفیاً قرار ویره‌لم. شمدی بو قادینلره هیچ برشی سویله‌مسه‌ك دها ای ایدرسك. چونکه بلکه شو ساعتده تهوره اغز کدن چیقه‌جق برسوز ایلریده‌کی اجراآتمزی اشکاله سبب اولور. هم‌ده بیوك والده‌مزك کچکین سننی نظر دقته آلمق لازمدر. معلوم یا فلاکت آمیز سوزلرك تأثیری بویاشده برقادین ایچون مهلك اوله‌بیلیر. اداره‌ٔ مصلحت ایده‌لم دیرکن معاذالله برده عائله‌جه فلاکت دیکره سبب اولمه‌یه‌لم.

دیدی. فقط راجی برادرینك بو اخطارینی نظر اهمیته آلمیه‌رق ماصه‌نك اوزرینه بر ایکنجی یومروق دها ایندردکدن صوکره:

— خانملر ! . شمدی بك عنفهسیله تفصیل ایدهمیهجکم اسبابدن دولایی بو أوده تربیه ، ظرافت ونزاکت نامنهدونن بر چوق مسخرهلقلره ارتق نهایت ویرهرك خانهجه بر نوع اصول زجریه وضعنه یعنی نوعما ادارهٔ عرفیه اعلاننه مجبور اولیورم . شویله که : بوخانهده بولنان قادینلردن هیچ بری بعدما هر نه وسیله ایله اولورسه اولسون نه کیجه، نه کوندوز سوقاغه چیقهمیهجق، خانهدن تباعدلرینی مقتضی احوال ضروریهوقوعنده بکا مراجعت ایدیلهجك ، هر احتیاجکزی تسویهیه اوغراشهجغم . اولجه معارفهمز بولنمیان ذوات هله بوخجهجی ، ایشجی قبیلندن مجهول الاحوال هیچ برفرد خانهیه قبول اولنمیهجق ، بکا معلومات ویرلمکسزین خدمتجیلر وساطتیله پوستهیه ویا صورت خصوصیهده هیچ بر طرفه مکتوب ، تذکره ارسال ایدلمیهجکدر . کیجه نهایت ساعت درتده خانه دروننده لامبالر سوندریلوب هر کس خوابکاهنه چکیلهجك ، قراناقده آچیق پنجره اوکنده سیغاره ایچلمیهجك ، باغچهیه چقلمیهجق، خارجله هر نه صورتله اولورسه اولسون اشارات

مخصوصه ایله مخابره‌یی آندیرر حرکاته جرأت ایده‌جکلر حقنده مجازات شدیده اجرا اولنه‌جقدر.

راجی بیوك برادری مفتونی زوزه‌جه‌بعض مسامحه‌لرینه مبنی ریاست عائله‌دن عزل ایله‌مقامنه کندی قائم اولوب‌ده خانه‌جه ادارهٔ عرفیه‌یی آندیرر صورتده تقیدات فوق العاده اعلان ایتدیکنك ایرتسی کونی، بوقرار انضباطکارانه‌سنك برنتیجهٔ معکوسه‌یه اقترانی کوردی. چونکه بتون خانه خلقنی شدتلی برقونترول آلتنه آلدیغی کونك ایرتسی صباحنده لبیبه‌یی اوطه‌سنده بوله‌مدیلر. تاقویولرك قعرلرینه وارنجه‌یه‌قدر اوك هرطرفی تحری ایدلدی. قیزیوقدی. سره‌قدم باصمشدی.

۱۳

موسیو ماقفرلان... تحف اسم.. فقط بونك بر واقعیس اسمی اولمدیغی شکلندن آکلاشیلیور. صاحب نام، ماقفرلان دینلن اوربه‌یی صرتندن هیچ چیقارمدیغی، قیش ویاز همان دائما بونکله عرض اندام ایلدیکی ایچون بو اسم ذاتنه علم

اولمشدی . اصل آدی موسیو دورله دوفرای ایدی . فقط نام مؤخری هرکسه ایلکنی اوقدر اونوتدرمشدی که بوذاتک ماقفرلاندن باشقه بر اسمی بولنوب بولنمدیغنی کیمسه مراق ایدوب دوشونمیوردی .

ماقفرلان دینلن بو کنیش « پاردوسو » نک جداً تحف بر مظهریتی وار . بوللغی ، راحتلغی ایچونمیدر نه‌در بیلنمز بعض ذوات مکیفاتدن برینه آلیشیر کبی بو کامبتلا عادتا دلداده اولیورلر . آرقه‌لرندن هیچ چیقارمیورلر . اسم جامه‌نک بتون مبتلالرینه تعمیمی لازم کلسه بر چوق « ماقفرلان » افندینک ده بزم ایچمزده بولندیغی کوریلور .

موسیو ماقفرلان « آرتست » مشرب بر ذاتدر . اوزونجه صاچلری اوزرنده دائما باشنک برطرفنه چارپیلان کناری اکای یموشاق شابقه‌سی ، مسامحه‌لی بر دوکوله طوتدرلمش بیون باغیسی ، کایشی کوزل بر صورت آوارده کی طرز تلبسی کندینک یانه‌سنی تخیلات شاعرانه وصنعتکارانه‌یه قاپدرمش فکر ومسلکی دربدر بر مشتاق محاسن

اولدیغنی کوسترر . یاخود کندینی کورنلره هر طوریله اوظنی ویرنکه چالیشیر .

صنایع نفیسه‌دن هانکیسنه سالکدر ؟ بو سؤاله ویریله‌جك جوابلر دائما وضوحدن عاری قالیر . موسیو ماقفرلانك نه اولدیغنی جداً نه کندی تعیین ایده بیلیر ، نه‌ده دیکری . دهاطوغریسی بوذات هر فنه کندندهوس ، هر ادعایه نفسنده جسارت کوروب ده هیچ بر مدعاسنی حقیله اثباته مقتدر اوله‌میان لیاقت مشکوکه اربابندندر . تورکجه ده برضرب مثل واردر « هر بویایی بویادی شمدی فستقیسی قالدی » دیرلر . ماقفرلانك حالی بو مثلك ضدینه مقارندر . چونکه او ، فستقی‌یی الوان سائره‌یه تقدیماً بویامشدر . شو قدر وارکه پك کوروندیکی قدر مائل عطالت دکلدر . بوش طورماز .. چالیشیر .. نفیس وغیر نفیس برقاچ صنعتله مشغولدر . برچوق خصوصاتندن کیمسه‌یه برشی سزدرمز . البسه‌نك یتاقلغی ، سوقاقلغی اولدیغی کبی بونده کی صنعتكده هر دوسته فشا ایدیلیر و ایدیله‌مز اقسامی واردر . صنعتك کسادملری اولور . فقط اکثر زمان بکار ، پاشالر

کبی مرفهاً کچینیر . ماتفرلانك شرقده، کی کسب و کاری ، صورت معیشتی بیوك بر معمادر .

اوروپاده عادی صاییلان برفرنك شرقده ذی قدرت ودهری کسیلیر. نه بضاعه سنك ، نه سرما یه سنك قلتنه باقمیه رق هر ایشه کیریشیر. شرق اوروپالیلر انظارنده ایشلنمامش ثروت ترابیه سی، دفائن طبیعه سی قدرده اهالیسنك جهالت و تنبللکی ایله معروفدر .

دور حمیدی ده آلمانیا، فرانسه ار دولرنده کی چاووشلر ملازملر قدرت وقیمت عسکریه جه تورکیاده لوغلغه تعالل ایدرلردی . فرنکلر تورکلره « فاتالیست » نامنی ویررلر . بو کلمه نك معناسی هرشیئی قدر وقسمته عطف ایله بلاجهد توکل تام ایچنده یاشامقدر. اوقدر بصر وبصیرتنی قاپامشدر واونلری اویله قاپالی بولندرمقدن اومرتبه خوشلانیرز که قدر وقسمت کلمه لری حقنده بر قاچ دوغری سوز سویلمك بیله متجاسرینی اك شدید بلای تنقیده اوغراتیر . « ایش اوله جغنه واریر » سوزی هر فعلده دستور فلسفه مزدر .

فرنکلر بزم ایچون شویله سویلرلر :

تورك بابا آبانی صریغیله تجارتکاهنده اوغو-
شوق بر حالده اوطوزور . مشتری جلب
واقناعی ایچون اوروپالیلره خاص اولان تکلفات
ووسائل تجاریه‌دن هیچ برینه تشبث ایتمز .
چونکه نیچون بیهوده زحمته کیرسین ؟ قسمت
ایسه مشتری کندی آیاغنه کلوب اونی بولور ،
قسمتدن زیاده هیچ برشی اولماز .

کونش پارلدار ، یاغمور شارلدار ایسه تورك
بابا اکدیکی اکنی ادراك ایدر . زیالینك یوزی
کولر . عکس تقدیرده قحطه رضا داده اولور .
آلات زراعیه‌سنك اصلاحنی ، تارلالرینی ارواء
واسقاء ایچون جدوللر کشادینی هیچ دوشونمز .
قوراق اولدیغی سنه‌لر کوستره بیله‌جکی تشبث
فعالانه اولسه اولسه برقاچ دفعه یاغمور دعاسنه
چیقمقدر .

منابع طبیعیه‌سی همان أل سورولمامش دینه‌جك
مرتبه‌ده باکر ، انسانلری صوك درجه اوغوشوق
وعاطل اولان بر مملکتده کوزی آچیق بر فرنك
نه فرالداقلر چویرمز !

موسیو ماقفرلان شرقده اوروپالیلرك الده ایش

بيلمز وسرسريلری بيله ايچون تون تومن كارلر، تجارتلر اولديغنی ايشيدهرك بورايه سائقهٔ معيشتله كلمشدی .

ابتدای ورودنده عجميجه اوزايه بورايه برقاچ قولاجان ايتدی . اوروپاده بعض تجارتخانه‌لرك آژانلغنی ايتمك ايچون دوائری دولاشدی . كنديسی شن ، كوللر يوزلو ، وصوقولغاندی . ايش واردی . واردی اما زحمتی چوق قازانجی آزشيلردی . قارشی غزته‌لرندن برقاچنه يازی يازدی . يرليدن اجنبيدن برايكی احباب پيداه‌لادی . كندی همشهريلرندن برقاچينك بوراده‌كی طرز معيشتلری نظردتنی جلب ايتدی . بو آدملر دوستلر آليش ويريشده كورسونلر قبيلندن بعض تجارتلرله مشغول كورنيورلردی . حال بوكه اوايشلردن پك اوقدر پاره قازانيله‌مديغنی ماقفرلان تجربه ايتمشدی . بوهمشهريلری فيطونلرده كزييورلر ، برنجی صنف اوتللرده اقامت ايدييورلر ، ياخود دوستلر ايچون مزين صالونلر كشاديله خصوصی خانه‌لرده اوطورييورلردی . بواسباب رفاهه نره‌دن ونه صورتله نائل اوليورلردی ؟

ماقفرلان بوجهتی مراق ایتدی . تدقیقاته
کیرشدی . یواش یواش احوال مملکتی ایيدن
ايي يه اوکرندی . ذی نفوذ برایکی ذاتله مناسبت
فلان دیرکن ییلدیزه چاندی . عبدالحمیدك حسنی
پولتقه سنی اوکرندی . سرایجه ذاتندن مسلکندن
اوروکولان کیمسه لرك شاعر ، ادیب ، مورخ
محرر ، غزته جی مقوله لری اولدیغی سرینه اطرا
فلیجه وقوف پیدا ایتدی . کندیسنی اوماهیتلرده
کوستردی . ییلدیز قوماندانلری آره سنده پادشاهه
قارشی اویله سرلر ، انتریقه لر ، خارجی ، داخلی
و ایجدن ایچه پولتیقه لر دونیوردی که بونلردن مهم بر
ایپ اوجی یاقالامه نك الکتوکنمز معدنلردن زیاده
تأمین ثروت ایده جکنه شبهه سی قالمدی . فقط ییلدیزه
آدیمنی آتمق ، جلب امنیت ایده بیلمك ، اوراده دون
مختلف پارتیلردن مقصده الك زیاده توافق ایدنی
آله کچیرمك .. سرایده پادشاه ثانی کبی یاشایان
ذی نفوذ حریفلردن برینه بیوك یارارلقلر
کوستره رك کندینی سودیره بیلمك جداً مشکل
بر کیفتدی .

موسیو ماقفرلان کندنجه برحن تصادف

یارد،یله ییلدیزك باب تزویراتندن ایچری دالار.
بو امر مهمه دلالت ایدن ذات بونی کوتوروب
قودامانلردن برینه یاپاشدیرر . بوقودامان بزم
موسیونك تسویلاته اولان درجهٔ استعدادینی
بر قاچ دفعه محکه اوردقدن صوکره کندینه
« ایجاد وقایع اجنبیه کتابتی » دینه بیله جك
نازك بر خدمت توجیه ایدر . بو خدمت عبد
الحمیدی تلاشه دوشورمك ایچون اوروپا
جرائدنده موجب مقال اوله جق سیاسی وعادی
برطاقم انتریقه لی وقوعات اختراع ایتمك ، یاخود
طبیعةً مستعد اعظام اولانلرك زماننسیانی سیلکه رك
کوزلره باته جق برحاله کتیرمکدر . بویله زمینلر
تهیه ایدلدکدن صوکره شایعاتی باصدیرمق ایچون
بولنه جق چاره لر ، یازیله جق تکذیبنامه لر غالی
فیأتلرله صاتیلور .

جمیع الانتفاع مهم برمسئله یی ، امتیازفروختی
کبی خصوصاتی علاقه دار انتریقه جیلرك دلخواهلری
اوزره تدویر ایتمك امرنده عبدالحمیدك فکر
ورضاسنی ایسته دکاری نقطه یه جلب ایده بیلمك
ایچون نه لر اویدرمازلر ، نه قوی لزوملر احداث
ایتمزلردی .

موسیو مانفرلان بو کولنج اویونلرده او قدر ایلری کیتدی ، کندینه تودیع مصلحت ایدن ذواتك اعتمادلرینی او مرتبه سوء استعمال ایلدی که نهایت سرایده بوکا کیمسه‌نك امنیتی قالمدی ، تزویراتك ده برحدی اولمق کرك . مانفرلانك نه متاع اولدیغی اکلاشلدی . یلدیزدن بز دورولدی .

بزم موسیو یلدیزه تماسدن آلدیغی فروتاب اعتبار تأثیریله بر مدت کچندی . الآن نه کچیور . یازییور . چیزییور . برچوق یرلره کیروب چیقیور . آره‌ده بر آوروپایه سیاحت ایدییور . منبع وارداتی نامعین بر صورتده ، فقط شهریمزك بوکبی طاوجیلر ، مساعد امراض اجتماعیه سندن بالاستفاده بکلر پاشالر کبی یاشایوردی . مفتونله مانفرلان پك دوست ایدیلر . فرنك تورکك عقل خواجه‌سی ایدی .

مفتون نه زمان بر مشکلده قالسه

— *Cher ami je suis venu pour profiter de vos lumières* « سوکیلی دوستم ذکاکزدن استفاده‌یه کلدم . » جمله استمدادیه‌سیله مانفرلانه مراجعت ایدردی .

کچن کیجه کی ترصدانده مفتونك مصادف اولدیغی احوال الیمه، قیزلرك اعترافات مأیوسانه‌لری، راجینك آلدیغی وضعیت سرکشانه، لیدیه‌نك غیبوبتی، هپ بو وقوعات مفتونك عائله‌سنه قارشی هر شیدن مسؤلیتی اعتباریله اولان موقعنی مشکلکده فوقنده بر بحران ایچنده براقشدی.

مفتون او کون کندینی مافرلانك شیشلیده‌کی خانه‌سنه دار آتدی. مادام مافرلان یتاقله صالون قیافتی آره‌سنده مسامحه‌لی بر تواله قارشیسنه چیقدی. اك دوستانه تبسملرینی ابذالاً أل اوزاتدی. صوکره مسافرینی کوچك بر صالونه آلدی. آچیق رنك (پرتقال) باصمه‌سی دوشه‌لی بو صالونك صورت تنظیمی، برقاچ تازه‌ ونابلونك تعیین موقعلری، بعض اوفاق تفك أل ایشلری مادامك ظرافت طبعنه دلالتدن خالی قالیوردی. هر جهتده فرنکلره مخصوص بر حسن ترتیب، بر سویملیلك حاصل‌لی بر صنعت اثری مشهود اولیوردی.

مادام مسافرینك یوزینه بر از دقت ایتدکدن صوکره صوردی:

— نه‌وار ؟ سزی براز صولغون واندیشه‌لی کوریورم .

— صورمایکز مادام . عربلرك بر ضرب مثلی واردر که اونی سزه فرانسزجه ici bas il n'y a de repos que dans le tombeau (دنیاده راحت انجق مزارده‌در) صورتنده ترجمه ایده‌بیلیرم .

— مادام تبسملرینه خلل کتیرمیه‌رك :

— بوکون سزی بوقدر ، پسیمست اولمغه سوق ایدن سببی اکلامق ایسترم .

مفتون فندی قناپه‌نك براوجنه فرلانه‌رق :

— دنیاده هرشی برسبیدر مادام . انسانلرك اك عالی فیلسوفندن اك عادی ایشجیسنه قدر جمله‌سنك وظیفه‌سی ، ایشی کوجی ایشته بو اسبابی حسن استعماله یول آرامقدر . فقط ممکن اولیورمی ؟ . نه‌کزر . مثلا صاغلق خسته‌لق ایچون برسببدر ..

مادام مانفرلان مفتون بکك نتایج عندیه ومشکوکه اوزرینه یوروتدیکی بو قفا شیشیرن فلسفهٔ عجیبه‌سنی چوق دیکله‌مش اولدیغندن اواوجی بوجاغی کلمین وادیٔ حکمیاته‌دوشمامك

ایچون سوزی طاتلی بر طرفه چویرمك اوزره دیدی که :

— قوجه‌مك سزه ویره‌جك بر مژده‌سی وار . . .

— عجبا نه‌یه دائر ؟

— او کندی سویله‌یه‌جك . .

— فقط بن پك مراقلی‌یم... بویله شیلرده ایکی دقیقه انتظاره بیله تحملم یوقدر . . هیچ اولمازسه اوجندن بوجاغندن اولسون برپارجه‌جق چیتلاتسه‌کز . . .

— بونی سزه کاملاً اکلاتمغه مأذون دکلم . . فقط نه‌یه دائر اولدیغنی برآز آچه بیلیرم .

— تشکر ایدرم ...

— سزه قیزینی ویرمك ایچون قاسم افندی‌یی تشنه بر حاله کتیره‌جك بر (تروك) [1] بولدی . .

مفتون شاشقنجه برسونجله :

— یاشاسین موسیو مانفرلات...والله تروك ایچون یارادلمش بر آدمدر . او ، بولور . او یدورور . آدمنه کوره انسانلرك الك حساس طمارلرینی

[1] ماهرانه برچاره

اهتزازه کتیره جك چاره لری بیلیر ... فقط قاسم
افندیله بزم آرهمز شمدی پك بوزوق ... اونك
اوغلی بزم همشیره یی ...

مفتون سوزی بر ایکی عصبی او کسوروکله
کسر ... مادام، مخاطبنك مابعد افاده سنه، مراقلی
برچهره ایله، برمدت انتظاردن صوکره :

— ای ؟ اونك اوغلی، سزك همشیره یی ...
نه یاپمش؟...

— آه مادام آه ... صوصکز جانم چوق
صیقیلیور ... دها سزه دردیمی اکلاتمدم که ...
هانیا موسیو نره ده ؟ اونی ده کورسه م ده بو سوزلی
مسئله یی هپکزه بردن اکلاتسه م ... چونکه
بونی دفعاتله اکلاتمق ... بنی چوق متألم ایدییور.

— بو بر علاقه ماجراسیمی ؟ ..

— اوح باقکز نصل کشف ایتدیکز !
قادینلرك بوجهتدن حسلری غایت نازك، فطانتلری
پك کسکین اولور .. اوت علاقه ماجراسی ..
دنیاده هرایلکه برابر هرفنالق ده ایشته بو کیله
ایله باشلار ...

— نیچون بوقدر مراق ایدییورسکز؟...

بوحال بتون کنجلر ایچون عمومی بر خسته‌لق حکمنده‌در . سز، شرقلیلر بویله شیلره‌لزومندن فضله اهمیت ویریورسکز ...

— خایر مادام.. خایر... سز بنی شرقلیاقله اتهام ایده‌مزسکز. چونکه بن عادةً الک زیاده غربلی‌یه بکزه‌ر بر شرقلی‌یم ...

— بیلیرم ... مالمی بیلیرم.. بوتلاشکزی بیهوده بولدیغم ایچون سویلیورم .. نه‌وار سومك کناهمی ؟ بن مراثیلکدن خوشلانمم . بزده سودك ... بلکه الآن‌ده سوییورز . هپ محبت اولادی‌بز . عشق مواجهه‌سنی شرقلی غربلی اولماز. هپسی اونك زبونی ، فرمانبریدر .

— بن بوخصوصده بلکه‌سزدن‌ده سربست دوشونورم ... فقط بوکبی مسئله‌لرك هیئت اجتماعیه‌جه تولید ایتدکاری بر طاقم تحفلقلر... نصل سویله‌یه‌یم ... بعض عجائبلکلر ... مضرتلر وار ...

— جانم ایکی کنج بر برینی سومش. بونده‌توهم اولنه‌جق اوقدر بیوك مضرت نه اوله‌بیلیر ؟ ..

— مادام بو دنیاده هر شی اوچ فصله

منقسمدر . منطقده بو كا كبرى ، صغرى ، نتیجه‌درلر . طبیعتجه مطلوب اولان بر نتیجه‌یی استحصال ایچون اكثر احوالده بز بو كبرایه صغرایه دوشه‌رزده هیچ بر شیدن خبریمز اولماز . كندیمزی مسعود اولیورز ، اكلنیورز ظن ایده‌رز . حال بوكه یاپدیغمز ذوق بر نتیجهٔ طبیعیه خدمتدن باشقه برشی دكلدر .

مادام كوله‌رك :

— بو تعریف ایتدیككز نظریه آلانورقه منطقمی ؟

— خایر بونك آلافرانغه‌سی آلاتورقه‌سی یوقدر . بتون قوانین طبیعیهٔ عمده بو اوچ فصل عیناً بو دیدیكم صورتده مقیددر . حتی حیوانات میاننده بیله بو قاعده عینیله ینه بو آهنك بو تمپو داخلنده جریان ایدر . . . تشبیهم براز فنا اوله‌جق اما فلسفهٔ حقیقیه‌ده قبالق اینجه‌لك یوقدر . بر مركبك ییوب ایچمسی ، صاحبنه خدمتی ، ... عفو ایدرسكز مادام ... كندی نوعندن جنس لطیفه مصادف اولدیغی زمانكی فریاد عاشقانه‌سی هپ بو نتیجه‌یه خدمت ایچوندر .

مادام ماقفرلان ایکی الیله یوزینی قاپایوب فقیردایان صو کبی بتون صدر وبطنی تیتره یه تیتره یه کوله رك :

— امان یاربی ینه بو کون سزدن نه لر اوکره نیورم ؟ ..

— بو بحثلرده بندن درس آله جق قدر سزی جاهل ظن ایتم ... اوت مادام هرشی اوچ فصله منقسمدر دیدك . بونك خواجه سی .. باشلانغیج ، وسط وانتهادر . بزم قیزلر بوعشق مقامنه براز یوکسك پرده دن باشلامشلر . همان وسطی کچمشلر ... نتیجه یی ألە آلیویرمشلر .

مادام معنادار برتبسمله ینه فقیردایه رق :

— آکلادم ...

— بنات حوادن سکز . آلبته اکلایه جقسکز ... پك طبیعی ساده برشی ...

— (دوداقلرینی ایصیره رق) پك عامیانه حرکت ایتمشلر . .

— بن ذاتاً بومقامك عامیانه سنی ، کبارانه سنی قبول ایتم . بوسیرك دیا پازونی هپ اودر ... صورت اصلیه بردر . فقط بعضاً محیط وتربیه یه

نظراً اشکال تعدد ایدر . بزمکیلرك عامیانه‌لکی صایغیسز، دها، دوغریسی صبرسز طورانه‌لرندن ایلری کلیور ...

— سز شرقلیلر قادینلرك یوزلرینی پچه‌لیور، اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورسکز ده ینه بو ایشلر بویله نصل اولیور ؟

— مادام بز بونلرك نه یوزلرینی پچه‌لیور ... نه‌ده، اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورز . اوکوردیککز پچه‌لر شرعی برشی دکلدر . حتی زمان استبدادده برطاقم هویتی مجهول کیمسه‌لرك چارشاف وپچه‌یه کیره‌رك بعض مظلم احواله تصدی ایده‌بیلملری احتمالنه مبنی حکومت قادینلری چارشاف پچه استعمالندن رسماً منعه پك چوق اوغراشمش فقط بردرلو موفق اوله‌مامشدی . قدیم واسطهٔ تسترلری اولان یاشماق فراجه‌یی شمدی قوللانمق ایسته‌میورلر . فقط مادام عفوکزی رجا ایدرم، بوکون بویله (آقاده‌میق) سوزلره حصر ایده‌جك وقتم یوقدر. پك مشکل برموقعده‌یم. زوجکز موسیویی کوروب استشاره ایتمك ایسته‌رم .

— زوجم بوراده ، ایچریکی اوطه‌ده‌در ، یاننده مادام شهیم وار . اوده عائله ایشی ایچون استشاره‌یه کلمش ..

— اوح مادام .. اوح اویله کنج کوزل بر قادینله زوجکزی بر اوطه‌یه قاپایوب نوعی بك معلوم اوله‌میان استشاره‌لرینه مساعد بولنه بیلمك ایچون انسان مطلقا سزك کبی براوروپالی خلقتنده بولنملی .. چونکه تورکلرك بنم کبی اك سربست فکرلیسی بیله بو حالدن درلو قورونتولره دوشمك امنیتسزلکندن کندینی آله‌ماز ...

مادام ماقفرلان لطیفه کونه براز قاشلرینی چاته‌رق :

— اوح موسیو انجق آره‌مزده‌کی دوستلغك قدمی ، تکلیفسز لکك درجه‌سی اعتباریله بو اخطاریکزه تحمل ایده‌بیلیرم .. یوقسه !..

— امان مادام حدتلنمیکز ... کندم بالنفس نوع رجاله منسوبیتم اعتباریله ارککلری سزدن ایی طانیرم‌ده ...

— بزم ایچون تربیه ، حسك فوقنده‌در .

مثلا باقیکز ایشته بن ده شمدی سزکله شواوطه‌ده باش باشه بولنیورم . ایکیمزده کنجز . بوندن نه مضرت توهم ایده‌بیلیرسکز ؟... زوجه‌ك موقعنی شمدی شو بزم بولندیغمز حالدن استثنایه محل وارمی ؟

— آه مادام ... آه ... آیلردنبری قلبمده ایشله‌ین یاره‌لری غیجقلایورسکز ... سزکله شوراده باش باشه یالکز بولنمقدن کوکلده قوپان فورطنه‌لری ایضاحه براز جسارت ویرمش بولنسه‌کز بنی حساً احاطه ایدن تهلکه‌یی، عذابی آزیجق کورمش اولوردیکز. فقط بن ده نه‌زمان بویله بر مقدمهٔ بیانه حاضرلق جرأتی حس ایتسه‌کز درحال تبدیل طور ایله بی رحیانه بر درشتی آلیورسکزده ...

— آمان موسیو مفتون قوجه‌مك سزه اولان امنیت دوستانه‌سنی جداً سوء استعمال ایدییورسکز ..

— بن کذب .. ریا بیلمم ... حسمی سویلیورم . بو دوغرولغمی‌ده حقمده داعیٔ

مجازات بولیورسه کز هر حکمکزه راضی‌یم .
الك صمیمی سودالر نومیدانه اولانلریدر . .

مادام مانفرلانك بالق أتندن براز فضله طولغونجه بیاض وجودی چوقدنبریدر مفتونك نظر اشتهاسنی جلب ایدوب طوربیوردی . قویو قومرال قالنجه قاشلرینك آلتنده‌كی كستانه رنكی كوزلری آره‌ده برطاتلی طاتلی شهلاشوب حدقه‌لرنده الوان مبتدله‌دن متشكل قمری كوكسی منوشلر پیدا اولدقجه ، مفتون بیاغی استغراقلره دوشویور ، مادامك هر تبسمنده‌دها زیاده‌درین له‌شن منتهای شفتینی‌ایله چكه‌سنك اورته‌سنده‌كی اوچ چقورجغه نظر مفتونانه‌سی تمركوز ایدوب قالیوردی .

یا شمدیكی البسه‌لرقادینلرك وجودلرنده‌نه‌قدر اقسام مدوره وارسه برارتسام دلفریبانه ایله میدانه چیقارمق اساس صنعتكارانه‌سی اوزرینه بچیلیور .

اكسه‌یی ، كردنی ، اوموزلری ، صدری ، ظهری هرطرفدن احاطه ایدن ومیاندن انجلوب قالچه‌لرده بالتوسع صوكره ینه دارلاشه‌رق اینن

خطوط منحیه‌نك اثواب آلتنده پیدا ایتدیکی تدورلره ، شوخ برقادینك اوضاع وحرکتیله ویردیکی (تعبیر جائزایسه) طاتلی قوجلرلسانیت آشنایانجه جدا آسامانسور منظره‌لر حاصل ایدییوردی.

هله مادام ماقفرلان البسه‌سنك اك اینجه قاتلرینه وارنجه‌یه قدر اولان ترتیباتی ، اوطورودیغی زمان قیام وجودندن هانکیسنی ایچریده ، هانکیسنی دیشاری‌یه قوسلاندرمك لازم کله‌جکی جهتلرینی اوقدر « متود » ایتمشه بکزبیوردی که غایت لاقیدانه طورلرله ارائه ایتدیکی بومهارتلرینه مسحور قالمیه‌جق برارکك تصور اولنه‌مازدی .

مادامك شو اوصافندن ، شرقده تأمین موفقیت ایچون کوزل ، شوخ برقادینك دخل کلیسی اولدیغی دقیقه‌سنه موسیو ماقفرلانك شدت وقوفی اکلاشیلیوردی .

مفتون مادام ماقفرلان ایچون چوقدن نفسیلی آلمشدی . فقط بوسبتون نومید قاله‌جق درجه‌ده دکلسه‌ده یك ده تزیید جسارت ایده‌بیله‌جك قدر یوز بوله‌میوردی . مع هذا عرض سوزش دورن ایچون هیچ برفرصت ده قاچیرمیوردی .

مفتونك آتشنی یاپاز، لهین جهت بشقه ایدی.
او خانه یه شهیم بك اسمنده دیکر بر تورك جنتلمنی دوام ایدییوردی . مادامك بوشهیم بکه قارشی اولان شدت توجهنی مفتون هیچ چکه میوردی. ایشك ایچنده اویله قاریشیقلقلر، تحفالقلر واردی که بونلرك بر اوجنی بولمق ایچون ، مفتون اوغرا- شدقجه ذهنی بتون دولاشوب قالیوردی.

شهیم ده بر فرانسز قادینیله اولیدی، بونك بر مترس اولدیغنی ده سویله ینلر واردی . نکا- حلرینك هانکی امام ویاپاپاس مواجهه سنده قیلندیغنی نره نك بلدیه سنده مقید بولندیغنی بیلن یوقدی. بو جهت کندیلرنجه بر سر کبیدی. قادینه عموماً مادام شهیم دینیوردی. مادام شهیم مادام مافقرلانه نسبةً، نارین، اینجه، دها (آرتستیق) بر ملاحته مالکدی. لوناً صولغوندی فقط چکه سنك تناسبی بر آز یومروجه آننك اوزرنده اینجه آچیق قومرال قاشلرینك چیزدیکی قوسلر ، اوزون کیرپیکلرله هاله دار وطونوق صاری صاچلرینه نسبتله قویو کورینن الا کوزلری کندینه باقانلری یوتقوندیره جق بر راطافتی حائز ایدی. یااندام بلندی

فرانسزدن زیاده انکلیز قادینلرینه ، میسلره بکز بیوردی. بوقادین کلمك طوغرولمق اوضاعی آلدقجه بدننده کورینن ناریناك، عادتا بر هزاران کبی سهولت انحنا وجودنده کی کمیکلرك هنوز تعظم ایتمیوب قیقرداق حالنده قالدیغی ظنینی ویردی.

شهیم بك مفتون کبی نه کیسه، نه ده چهره جه زوکورت دکل مرفه الحال ویاقیشیقلیدی . پاریس نسوانی آره سنده «بوغارصون» صیتنی اکتسابه موفق اولمش . وجود ، بوی ، بوص ، قاش ، کوز یرنده کوزل بردلیقانلیدی . فرانسه ده تورکلکی - تفننی ، تنوع معلوماتی ، ترقیات فکریه سیله دکل سه بیله ایری چاپی، قوت و صرفیات بدنیه سیله کوزل «دبره زانته» ایتمش ، اوروپایه غیر رسمی تحصیل نیتیله تك کیتمش فقط چیفت عودت ایلمشدی .

بو جیفتك ماقفرلان عائله سیله اولان دوستلغی، تکلیفسزلکی پك ایلری، پك ایچلی دیشلی ایدی. حتی او مرتبه ده که بوکا بر درجه تعبیننه اوغرا-شیرکن مفتونك ذهننه بیله بر طورغونلق کلیردی. موسیو ماقفرلان مادام شهیمه، مادام ماقفرلانده

بالمقابله شهيم بكه بايه‌ايردی . بو بايیلمه‌نك على العاده
قورو بر دوستلق سووشمه‌سنك فوقنده برشی
اولدیغنی مفتون حس ایدییوردی . شو چاپراز
محبت عجبا بو درت قلبك موافقتيله قورولمش بر
نوع كوكل ترامپه‌سی اويونمیيدی؟ موسيوماقفرلان
كنديسنك مادام شهیمه قارشی اولان سوداكارلغنه
مساعد بولنمسی شرطيله زوجه‌سنك آغوش شهیمه
آتیلمسنه كوز می يومیيوردی؟ متأهلين آره‌سنده‌كی
بو يیلانقاوی ، بو مبادله‌لی محبتلره مفتون
Moeurs parisienne نام عمومیه‌سی آلتنده‌كی
مصورات ادبیه‌ده چوق تصادف ایتمشدی .
شمدی كورديكی بو دكیش طوقوش ، بومبادله‌لی
زوجيت رومان دكل بر حقیقتدی . عجبا مفتون
سوء ظننده پك ایلری واره‌رق آلدانیيورمیدی ؟

بزم پهلوی زاده ، مادام ماقفرلانك جلب
مرحمتی ایچون اطرافنه كوز كزدیروب برواسطهٔ
سنوحات آراركن نظری همان یانی باشنده كوچك
بر ماصه‌نك اوزرنده آچیق طوران بر ، ثنابه
مصادف اولدی . النه آلدی . بونك
« سونمز آتشلر » عنوانلی بر رومان اولدیغنی

کوردی . عجبا بو حکایه آتشکده‌لرده‌می ؟ یوقسه مریم آنا قندیلنده‌می ؟ بحث ایدییوردی . آچیلی طوران صحیفه‌لرده‌کی بعض سطرلرك قورشون قلمیله « صولنیه » ایدلمش یعنی آلتلری چیزلمش اولدیغنه دقت ایتدی ، اشارت ایدیلن عبارات شو مألده ایدی .

« ید ازلئ قدرت بعض کوکللری بربری ایچون یراتمشدر . طبیعی محبت مشروعه بویله مثبت منفی ایکی قاب جاذبك برلشمه‌سندن حصول بولاندر . یوقسه صرف نکاحله دعا ایله توحیدی فرض اولنان کوکللرده میمنت ازدواج آرامق عبثدر . . . »

« . . . هر کیجه کوکلم سنده ، سن ایسه آغوش زوجکده مهمان اولدقجه ، وکندیمی یکدیکریمزه قانوناً و جسماً قریب فقط قلباً بعید بر قادینله همفراش بولدقجه ، استراحت بال ووجدان امم نامنه وضع ایدیلن قوانین مدنیه‌نك ضده مقارنتله نه غریب جلوه‌لر ، مضحکه‌لر ، فاجعه‌لر تولید ایتدیکنی کورییوردم . . . » .

مفتون بو اشارتلی سطرلری اوقورکن

دوداقلرینی ایصیردی. صانکه «سونمز آتشلر» حکایه‌سینك محرری بو سوزلری شهیم بکله مادام مافقرلانك وضعیت اجتماعیه‌لرینی کوز اوکنه کتیره‌رك یازمش ظن اولنیوردی. مادام‌مافقرلان رومانك بوپارچه‌سنی کندی خصوصیت حالنه فوق‌العاده تماس ایلش اولمسندن دولایی چیزه‌مش بولنملی. حتی مفتون بوتفرسنی مادامه اکلاتمق معذبلکی ایله دیدی که:

— رومانلرده کی بعض مصورات حقیقته اوقدر تماس ایدییورکه!.. حکایه صحائفنده، بوصنعت آیینه‌لرنده بعض کیمسه‌لر کولکه‌لرینی دکل اندامی اندامنه کندی شخصیتلرینی تماشا ایده‌بیلیورلر.

بوایهام اوزرینه مادام مافقرلانك چهره‌سی عادتا پنبه‌لشدی. فقط دفع اشتباه ایچون بالبداهه دینه‌جك برسرعتله همان برقواب اویدره‌رق جواب ویردی:

— بورومانی بکا محبه‌لرمدن بری ویرمشدی. اوسطرلری کیم بیلیر؟ نه‌دن دولایی ایسه کندی اشارت ایتمش. سز کلمزدن اول تصادفاً اوقسمی

اوقویوردم. سزایچری کیرنجه کتابی المدن آچیق اوله‌رق ماصه‌نك اوزرینه براقشدم. بو چیزکیلی سطرلر کوزکزه ایلشدی...

— محبه‌کز بو سطرلرده ماصدق حالی اوله‌جق سوزلره تصادف ایتمش اوملی..

— ارتق اوراسنی بیلمم...

مفتون جبندن ساعتنی چیقاروب باقه‌رق تلاشله:

— آمان مادام! جلب توجهکز ایچون ساعتلر دکل آیلر، سنه‌لر صرف ایتسه‌م ینه یورولمام. بوکون متألم بر حالده‌یم. بر عائله بحرانی اثناسنده همشیره‌م اورته‌دن غائب اولدی. ایتدیکمز تحریاتدن بر ثمره حاصل اولمیور. روش حاله نظراً بو ایشك صوکی بر فاجعه‌یه منجر اولمقده محتمل.. شاشیردم. نه یاپه‌جغمی بیلمیورم. بر عقل دانشمق ایچون سزك موسیویی کورمکه کلدم.

— باش اوستنه افندم... فقط سویله‌مشدم یا! موسیونك یاننده شمدی مادام شهیم وار. اوده مهم بر ماده حقنده استشاره ایچون کلمش. صوردرملم. باقه‌لم. سوزلری بیتدیسه موسیو ایله سزی ده کوروشدیره‌یم...

مادام الکتریق دوکمه‌سنه طوقوندی . خدمتجی قادین قویو رنك فیستانی، بیاض پرو- ستلاسیله عرض اندام ایتدی .

مادام — ماری، کیت موسیویه مفتون بکك مهم ومستعجل بر ایش ایچون کندینی کورمك ایسته‌دیکنی سویله ...

ماری خفیف، بر باش اشارتیله چیقدی . او اثناده سوقاق قاپوسنك چینغراغی أوك آلت قاتنی چین چین اوتدردی. مفتون ایچندن : « آل سکا بر مسافرده‌ا. » دیدی. چینغراق سسنی ایشیدنجه مادامه تازه‌رك اوزونده‌کی ظریف بر ساعته غایت سریع بر نظر فرلاندی . غالبا ساعت معینه‌ده بر بکلدیکی واردی. همان ینانلرینی بر حمرت استعجال قاپلادی . یرنده آدیم صایان بر تعلیم نفری کبی بولندیغی نقطه‌ده طوره‌ماز بر حاله کلدی. نهایت موسیونك نزدندن مارینك عودتنی بکله‌مکسزین دیشاری فیرلادی . چینغراغی اوتدیره نه‌بالذات قاپویی آچمغه کیدیویردی . اون بش، یکرمی ثانیه صوکره خدمتجی ماری موسیونك یانندن عودتله صالونده یالکز بولنان مفتونه :

— بیوریکز افندم موسیو سزی بکلیور.

دیدی . بودعوته اجابةً مفتون قوریدوره طوغری بر قاچ آدیم آتنجه صردیوه‌دن میرل میرل قونوشه قونوشه ایکی کیشینك چیقدیغنی ایشیتدی . مادام ماقفرلانی بوقدر خاجانه دوشیره‌ن بو ایکی زائرك کیم اولدیغنی اكلامق ایچون آدیملرینی آغیرلاشدردی . نهایت بونلك شهیم بك اولدیغنی کوردی . مادامده‌کی اوتلاشارك سببنی شمدی اكلادی . شهیم مفتونله یوز یوزه کلنجه غیر منتظر، ناخوش بر تصادف، اوغرایانلرده کوریلن علائم اغبرار ایچنده تحف بر شکل آلدی . استقامت خطواتی موسیونك اوطه سنه‌می؟ یوقسه مادامك صالوننه‌می؟ چویرمك لازم کله‌جکنی تعیینده تردده دوشدیکی کوریلیوردی. نهایت مادام :

— شهیم بك بنم صالونه بیوریکز . مفتون بك زوجمله محرمانه بر خصوصه دائر براز کوریشه‌جکلر ...

سوزلریله ادارهٔ کیفیت ایده‌رك شهیمی قولندن چکوب صالوننه آلدی .

مفتون بك موسيو ماقفرلانك اوطه قپوسنه تقربله مساعدهٔ دخول ایچون عادت اولان اوچ کوچك ضربه‌یی طیق طیق ایندردی. ایچریدن همان بردقیقه‌لق برسکوتدن صوکره «آنتره» صداسی کلدی. قاپونك طوپنی چویروب ایچری کیردی. بوراده‌کی منظره جداً شایان تدقیق، وحشی کور کور پارماغم کوزینه ایدی.

مادام شهیم نیوك بر قباحت ایشله‌یوب‌ده صوچنی بللی ایتمامك ایچون سوت دوکمش کدی کبی برسکونت محجوبانه آلان برچوجق‌طوریله اورته یرده‌کی ماصه‌نك کنارینه اکلمش پك‌درین برمطالعه ایله مشغول کورونمکه اوغراشیوردی. بوطور مشغولیتی اوقدر ساخته ایدی که نارین وجودینی‌ستر ایدن شکررنکی‌سوره‌دن قورساژی آلتندن جزئی مدت اولکی خلجان شهوانینك بقیهٔ ضرباتنی مفتون ایشیدییور کبی اولیوردی. ایکی یناغنه شدتلی برر شمار یمش ظن اوله‌جق برحالده‌تا کوزلرینك آقنه‌وارنجه‌یه‌قدر وجهنده یریر پنبه‌لکلر پیدا اولمشدی. مختصر بر توالت اجراسیچون عاجل پارماق ضربه‌لریله انتظام

قدیمنه صوقمق ایستدیکی طره‌لرده‌ده مطلوب درجه‌ده بردوزه‌ن حاصل اوله‌مامشدی. اورادن بورادن صاچ صارقینتیلری کوریلیوردی. تلاطم دریادن یکی قورتیلوب ده چالقانه چالقانه ایپلری یلکنلری کوشه‌مش برکمی کبی عاشقنک سینهٔ اشتیاقنده اپی برفورطنه کچیرمش اولدیغی حالندن قیافتندن اکلاشیلیوردی.

موسیو ماقفرلانده بسبللی مفتونک کیره‌رکیرمز نظر اشتباهنه هدف اولمه‌مق ایچون آرقه‌سنی قابویه دونمش، کویا کتبخانه‌سنک اوکنده برشیلر یرلشدیرییوردی.

مفتون اوآنده کندی دردینی برازاونوتوب نزدلرنده مسافر بولندیغی بو قاری قوجه‌نک لطائف زوجیه‌جه اولان صداقت متقابله‌لرینه حیرتدن کندینی آله‌مدی. طوغریسی ایشک طیقبرنده کیدییوردی.

مادام ماقفرلان: «مفتون بک زوجمله محرمانه برخصوصه دائر براز قونوشه‌جقلر. سز بورایه بیوریکز» اخطاریله شهیم بکی یوته‌جقمش کبی نه‌تدروتهالکانه قولندن چکوب صالونه آلمشدی.

مفتون ماقفرلانله قونوشـه جقلری خصوصـك محرمیتندن قطعیاً بحث ایتمه‌مشـکن قاری بونی نصل اویدیری ویرمشـدی . مادام شهیم ایچون محرم طوتولیان برشیئك شهیمك کندی ایچون محرمیتنه اعتنا کوسترلمسی لزومنه مفتون چوق شاشدی .

زوجك اوطه‌سنده کی فصل سودا مفتونك دخولیله قاپانمشدی . فقط زوجه‌نك صالوننده کی یکی باشلایوردی . تیاترو صحنه‌لرنده خلقه اویناتان ساخته مضحکه‌لر نه بیاغی شیلر ! .. انسان عائله‌لر آره‌سنده جریان ایدن بویله حقیقیلرینی سیر ایده‌بیلسه نه‌لر کوره‌جك .. نه‌لر ! .

قاری قوجه بیننده بو نصل بر مساعدهٔ متقابله ایدی ؟ مفتون مادام مانفرلانی بر محبت غیر مشروعه ایله سودیکی حالده بیله شمدی اونك ایکی آدیم اوته‌ده‌کی بر صالونده دیکر بر ارککله لب برلب سودا اولدیغنی کوز اوکنه کتیرنجه بی تحمل ، بی آرام قالیوردی موسیو ماقفرلان بوکا نصل کوز یومیوردی ؟ قاری قوجه آره‌سنده‌کی بو ، بر برینك قباحتنی ، خیانتی کورمامك یاخود عفو ایتمك دریا دللکنی مفتون بر درلو ذهننه

صيغدرەمامغە باشلادى. صورتا قوانين موضوعهٔ انسانيەيە مراعاتلە ياشـار كورونوبدە حقيقتدە قوانين صـميمهٔ طبيعتە اويـايان بتون بوقيود نافلەدن آزادەسر ووجدان اولەرق بر عمر سورمك، بوده بر نوع فلسفە ايدى؟ مفتون كندى كنديە دوشوندى: «انجلمك، انسان كامل اولمق ايچون دها چوق يونتلمق لازم.. چوق يونتلمق لازم.» ديدى.

بر ازدواج وقوع بوليور. قيصە ياخود اوزون بر مدت صوكرە قارى قوجە يكديكرندن اوصانيور. اوروپادە شمدى بر نوع طلاق وار. فقط هر اوصانج وقوعندە طلاقلە تسويهٔ مصلحتە قيامدە باشە چيقار برايش دكل.. اكر مادامدە بو حقايق مشكلەيى ادراك ايدەبيلەجك قـدر منورالافكار ايسە نظامات موضوعەيە صميماً مطاوعتى حمقايە براقەرق قانون فوقندە عارفانە ياشـامقدن باشقە شو دنيادە بر راحت صحيحە اولەميەجق... حكما، عقلا، قانون واضعلرى وارسونلر هر مشكلەقارشى برچارەتحريسيلە اوغراشە طورسونلر. عصرلردن شمدىيە قدر بو مشـكلاتك قاچنى حلە موفق

اولمشلرکه شو قیصه عمر ایچنده راحت ایده بیلمك
ایچون ایجاب طبیعتی براقملرده الآن اونلرك بوله
بیله جکلری چاره لره تعلیق سعادت ایدوب بکله یه لم..
مفتونك هنوز تکمیل دقایقیله آکلایه مدیغی
موسیو ماقفرلانك فلسفه سی ایشته بو ایدی.
مسافر، او صاحبنه بتون دردینی اکلاتدی.
ماقفرلان جنابلری جزئی بر تفکردن صوکره
شو جوابی ویردی:
— سز ماجرایی لزومندن زیاده دغدغه‌
لاندیرییورسکز. بو سودا کیفیتی دنیا
قورولالیدنبریدر بویله کلمشدر، بویله کیدر.
بو خصوص اعصاب بشریه یی اك زیاده یوران،
زوجینی، وابوینی اك زیاده اوزەن، شئونات
بشریه نك سر صحیفهٔ مؤلمه سنی اشغال ایدن بر
مسئلهٔ مؤبده در. شمدی یه قدر بوکا کیمسه بر
چاره بوله ماش که بز بولمغی دوشونمك حماقتنی
اظهار ایده لم. فرصتیاب اولنجه معاشقلر علی الاکثر
یکدیکرینك آغوش وصالنه آتلمقدن منع نفس
ایده میورلر. حکما، فضلا، بوکا مساغ ویرمیور.
ایشته بورادن انسانلره بیوك بر درد قاپوسی

آچیلیور . قوانین بشریه ، کنجلرك اوزرینه
مقاومتسوز بر تأثیر کوسترەن قوانین طبیعیەنك
بوشدائدینه قارشی یەنی مخالف قرار ویرەکده
دوام ایتدکجه بوقاپو دائما آچیق طورەجقدر
عزیزم . انسانلر مقررات قانونیەلرینی ایجابات
طبیعیه یه توفیق ایتمك حقیقتنی درك ایدەبیلنجه یه
قدر بووصقیتیلری چکەجکلر . بو باب معاشقەدن
نوبت نوبت بزم کیروب چیقدیغمز کبی اولادیمز ،
احفادیمز ، بتون ذریات بشریه ده کلوب کچەجکدر .
فقط انسانلرده برقاعده وار در . اوکاربنه طبیعی
بر محذور ، ناقابل ازاله برقوت چیقدیغی زمان
اوکا قارشی اعتراف مغلوبیت ایتمزلر . مرائیلك
کوستررلر . او حقیقتی وضع دیکره تقلیبه اوغرا-
شیرلر . شکل حقیقیسنی اورت باص ایتمك ایسترلر .
او فقط الحق ینه باقیدر . اونلر یالکز ظواهری
قورتارمغه چبالارلر .. اولان بر کره اولمش .
شمدی بزده بوکا بر قواب طاقمغه ، صورت
اصلیه یی دکیشدیرمکه بریول آرایەلم . تیزەزادەکز
ربیعه خانم بدری بکدن کبه قالمش . بدری هیچ
برصورتله ایتلاف جهتنه یناشمیورمش . او حالده

پاشلیجه، فقیر، دوشکون بر آدم بولوب قیزی اوکا
تنکیح صورتیله بو ایشی قپاتی ویرملی . السلام ...
لیبیه نك غیبوبتنه کلنجه بوندهده اغلانه جق بر
فاجعه ، سزك ظنکز کبی اسرار انکیز بر حال
کورمیورم . قیزك فرارندن صوکره عاشقی قاسم
افندی زاده ماهر بکك نرهده ونه حالده بولندیغنی
تحقیق ایتدیکزمی ؟

— خایر .. دها وقت اولمدی که ...

— قیز اوکا قاچمشدر ظن ایدرم .

— احتمال ..

— بونلری‌ده بر بریته ویرملی ، بو مسئله‌ده
قاپانسون کیتسون .. یالکز سزك میلیونر قاسم
افندینك قیزیله ازدواجکز قالیر . بو ماده حقنده
بر « تروك » دوشوندم . عادتا سنوحات مهمه‌دن
دینه‌جك عقامه برشی کلدی . بو درده قارشی
اوفاق بر رچته ترتیب ایتدم . حسن استعمال
ایدیلیرسه موفقیت محققدر .

— رچته‌می ترتیب ایتدیکز ؟ اوت بیلیرم
سز امراض غیرمرئیه متخصصی‌سکز .

— بو رچته هیچ براجزاجینك دارالاستحضا-

رنده یاپیلمیه‌جق، اجراسی خصوصی یالکز سزك
ید مهارتکزه تودیع ایدیله‌جکدر . بو (ترولك)
حقکزده برشایعه چیقارمقدن عبارت .. پك
ساده برشی ...

— امان علیهمده‌می؟ زمان پك عجایب ..
بویله بر شایعه چیقاریرسه‌م خلق بوکا اینانیر.
صوکره تصحیح ماده پك مشکل اولور . ذاتاً
علیهمده شونك بونك اشاعات مفتریانه‌سی یتشمیورز-
مش کبی برده بن کندی کندیمی کوتولیه‌یم؟ ..
خایر علیهکزده دکل .. لهکزده ...

— اووو ... بو اعلی شی .. فقط کندی
لهنده شایعه چیقارمه‌یی هرکس ایستر ...
اینانیرلرمی؟

— طوپ کبی .. خلقك ذاتاً ایشی کوجی
نه؟ .. باشلیجه مشغله واکنجه‌سی کندیلرینی
اغفال ایچون چیقاریلان سوزلره اینانوب مغفللرینك
منافعنه خدمت ایتمك دکلمی؟

— طبایع بشریه‌یی سزك ایی بیلیرسکز ...

— بوصوك کشیده‌نه سزه شرق شمندوفرلری
پیانقوسنك برنجی اکرامیه‌سی اصابت ایتمش .

— اكله‌نیورسکز ؟ بر تك تحويلم بيله يوق .

— اكلنميورم .. چيقاريله‌جق اشاعه‌ايشته بو ...

— بزم جيبمزه بر پاره كيرمدكدن صوكره بتون دنيانك پيانقولريني كنديمزه چيقمش فرض ايتمكدن نه فائده حاصل اولور ؟

— چوق ...

— تحف شی ..

— بو يولده شايعاتله بيوك بيوك منافع تأمين ايتمش كيمسه‌لر طانيرم .. شمدی بو سوز چيقار چيقماز عالم نظرنده‌كی اعتباريكزده درحال اون بشبيك ليرالق بر ترفع حاصل اولور . بر چوق كيمسه‌لرك حدتنی ، بعضلرينك حيرتنی ، بر طاقمنك ده حرمتنی جلب ايدرسكز .. فقط بو شايعه‌نك اك بيوك اهميتی طمعكار قاسم افندی‌يه قارشی عادتا بر طوزاق خدمتنی كورمسنده‌در . حريفی بو قاپانه صوقه‌بيلير-سه‌ك سزك ايچون قيزينی دكل دها مهم ومقدس شيلرينی فدادن چكنمز ...

— ظن ايدرميسكز ؟

— ظن دكل عادتاً قطعياً تأمين ايدرم ..

— شيق ايش . . . شيقانغى نسبتنده قولاى كوريليور ... فقط برشايعه نصل چيقاريلير ؟ بن بوفنه آشنا دكلم .

— پك قولاى .. بن بوحوادثى قارشى غزته‌لرندن برينه يازدرتيرم . استانبول جريده‌لرى بونى درحال ترجمه ايدرلر . ايرتسى كونى كنديكزك اون بشبيك ليرالق براهل ثروت اولديغكزه سزده ايناذيرسكز . غزته محررلرى عموميتله زوكورت اولدقلرى ايچون لطف طالعك آره صره شوكا بوكا كوستردیكى مددكارانغى يازمقدن پك محظوظ اولورلر . شوقدر واركه سزده ايشى پك جدى وعين واقع كبى طوتمايسكز . سزى تبريكه مسارعت ايده‌جكلره قارشى جدى مقابلهٔ شكرانيه‌يه اهتمامله ايشك أكنى هيچ بللى ايتماملسكز .

— بوديدكاريكز هپ كوزل اما بوصنيعه‌مزه قارشى بعض معترضلر چيقمازمى ؟ باخصوص بانقه تكذيبه قالقيشمازمى ؟

— بانقه عين نومرونك برقاچ كشى‌يه چيقديغنى غزته‌لرده كوره كوره بويله حوادثلرك

تکذیبنه قالقشمق کلفتندن ارتق استغنا حاصل ایلمشدر . او ، مطلوب اولان نومرونك تحویلنی کیمك یدنده کوروسه اونی صاحب طانیر . باشقه دیدی‌یه قودویه اهمیت ویرمز .

— پکی اما بوصوك کشیده‌ده بیوك اکرامیه البته برینه اصابت ایتمشدر . تحویلك حامل حقیقیسی میدانه چیقوب ده بزدن دعوا ایتمزمی ؟

— حامل حقیقی کیم بیلیر شامده‌می ؟ عراقده‌می ؟ اوروپاده‌می ؟ افریقاده‌می ؟ کندینه پیانقو اصابت ایتدیکنی بك کچ خبر آلانلرده واردر . اوزمانه قدر بزم ایشیمز کوریلوب بیتر . بو پیانقولر ساخته صاحبلرینه منفعت تأمین ایتدکاربنك معکوسی اوله‌رق بعضاً اصل صاحبلرینه مضرت ایراث ایدرلر . اونك ایچون عقلی باشنده کیمسه‌لر کندیلرینه پیانقو اصابت ایتدیکنی اشاعه‌دن چکینیرلر . بونك ده بیك درلو محذوری واردر .

— دیسه‌کزه که طوروب طورور کن بز باشیمزی درده سوقاجغز ...

— جانم سزه بونك مضرتدن زیاده منفعتی اوله‌جغنی حسابلادق . اونی مراق ایتمیکز .

یالکز بو ایشی کوزل اداره ایتمکزی تکرار علی التکرار اخطاره لزوم کوریورم . بو ایشك بر صنعه اولدیغنی بر بن بیلیورم ، بر ده بزم مادام ... بر ده شمدی بوراده حاضر بولنوب شو مصاحبه‌مزه محرم اولان مادام شهیم ...

چوقدندر کتابدن کوزلرینی آییره‌رق بو محاورهٔ عجیبه‌یه حصر دقت ایدن مادام شهیم لطیفه طوریله :

— ساخته کارلغکزه بنی ده اشترا که یلته‌نیورسکز اما یغمایوق ... بو کارلرکزه‌ الی راضی اولوردم ، او هوائی پیانقونك هیچ اولمازسه بر روبنی اولسون بکا ویرملیسکز .

مادام شهیم دمندنبری بو دوغونلغندن متولد بر رخاوت وفتورلقله بولافردیلری سویلرکن آلدیغی بیتابانه لطافته مفتون جداً حیران اولوب قالدی ، دمندن کوچك صالونده مادام مافقرلانك آتشلی کوزلرینه ، طومبول وجودینه اغزینك صویی آقوب طورورکن شمدی بونازین قادینك ظرافت اندامنه ، نزاکت بیانه بایلمقدن کندینی آله‌میوردی .
مفتونك نوع لطیفه قارشی اوقدر بیوك بر ضعف

واردی که قادینلر ایچنده خوشلانه‌مدیغی «تیپ» ك هانکیسی اوله‌بیله‌جکنی دوشـونور ، دوشونور بردرلو تعیین ایده‌مزدی. او، بو خصوصده دنیاده سـومدیکی بر یه‌جك تصور ایده‌مین اوبورلره بکزردی.

شمدی مفتون مادام ماقفرلان ایله مادام شهیم بیننده کوچك بر سبب رجحان تعیین ایده‌میور، عادتا بر تراپه‌زی براقوب هول جان ایله دیکرینه صاریلان جانبازلر کبی بر ندن اوتکنه قوشمق، اوندن او برینه آتیلمق یعنی سوداده بر چالی قوشی اولمق، بر اوچنجی، دردنجی دلبرك ظهورینه قدر کوکلنی، وجودینی بو ایکی نازنینك آره‌سنده تقسیم ایتمك ایسته‌یوردی. مفتونك فلسفهٔ محبتنده تثنیه، تثلیث، تربیع، تخمیس علاق یعنی الی نهایه تعدد جانانه مساغ واردی.

موسیو ماقفرلان کوله‌رك :

— تشبثاتمزده دائما موفق اولمق ایچون بز کیمسه‌یه رشوتسز ایش کوردرمه‌یز مادام. بو معاونت نازکانه‌کزه مقابل چیقان پیانقونك سزه ربعنی دکل بر ثلثنی بیله تقدیم ایده‌بیلیرز...

فقط مفتون بك بوندن صوكره شو اوطه‌دن ایچری‌یه هر کیم کیره‌رسه سزاوكا قارشی بویوك اكرامیه‌یی قازانمش بر لطف دیدهٔ طالع رولنی مكملاً اوینامغه باشلاملیسكز .

مفتون صربته‌رق :

— فقط افندم بنم بك تكلیفسز اخوانم واردر . بونلر پیانقو اصابت ایتمش اولان ینمده‌كی تحویلی كورمك ایسترلرسه ... بن نه ابراز ایده‌جكم ؟

ماقفرلان — دوشوندیككز شیئه باقكز . بویله بر پیانقو اصابت ایتدیكی زمان اوكا متعلق معاملاتك نه‌دن عبارت اوله‌جغنی بیان بك آز كیشی واردر . بنم دولابلرمده بانقه‌لر و سائر مؤسسه‌لر ایله جریان ایتمش امور مختلفه‌یه دائر مطبوع غیر مطبوع بیك درلو اوراق و جدوللر وار . اونلردن برینك اوزرینه ملیون خانه‌لی بر نومرو آتار و « عثمانلی بانقه‌سنك فلان نومرولی قرعه‌قازانان روم‌ایلی تیمور یوللری تحویلاتك اصلیله پیانقو اثمانی تأدیه وعده‌سنك حلولنه قدر بالمبادله صاحبی‌یدینه اعطا قلنان موقت سندیدر »

شکلنده آکلاشلماز، قاریشیق برعباره یازارز. سزدن تحویل سؤال ایدەنه بوکاغدی کوسترر، واصل تحویلك علی الاصول باتقەیه تودیع ایدلدیکنی سویلرسکز. بوکا اینانان ایناندیر. اینانمایانی‌ده اقناع ایچون بوندن زیاده کلفت اختیارینه بر مجبوریتمز یوقدر.

شهیم بکله مادام مافقرلان تعدیل تحسر مدتنی پك اوزاتمغی مناسب کورمیەرك ازالهٔ افتراق صولتلری اثناسنده تواللرینه عارض اولان قاریشیقلغی آتیده مهماامکن سرعتله باتنظیم اوطه قاپوسنه علی الاصول اوچ ضربهٔ استیذانیه ایندیردکدن صوکره ایچری کیروب داخل دائرهٔ مصاحبه اولدیلر. اوطەدن ایچری کیرەرکن شهیم بك خلاف معتاد تورکجه. شرقی مرلدانیور:

آمان آمان الماس

اوهرزمان اولماز

اولدی‌ده بیتدی

مصارع غیر مقفاسنی ترنم ایدییوردی. عین زمانده یکدیکریله زوج زوجه وعاشق مترەس اولان بو درت مخلوق آرەسنده چاپراز واری

برصورتده تعاطئ انظار ایدلدی. مفتون، شهیمك میرلداندیغی بو آشکاره صاقلامباج اویوننك «اولدی بیتدی مصراعیمی؟» یوقسه کندینه تودیع ایدیلن ساخته لوتریا قزانجمی؟ دها تخف اولدیغنی صفدرونانه دوشونیوردی.

مفتونه تودیع ایدیلن رولك ایلك تجربه سنی شهیمه قارشی اجرا ایتدرمك اوزره موسیو ماقفرلان همان آیاغه قالقوب مسافرتنك ایلك جلسهٔ احترامیه سنی مادامك صالوننده چیرمش بولنان دوستنه دست قبولنی اوزاته رق:

— ورودیکز پك سونجلی، نشئه لی برزمانه تصادف ایتدی.

شهیم بك ماقفرلانك بو سوزلرندن وهلهٔ برشی اکلایه میه رق کندینك بعض ایهاماته هدف اولدیغی ذهابنه دوشمکده ایکن مخاطبی اتمام مقصد ایچون دیدی که:

— مفتون بك دوستمزی تبریك ایدیکز. طالعك پك آز کیمسه یه نصیب اولان بیوك بر لطفنه اوغرادی.

شهیم حاضرونك چهره‌لرینه بر نظر كزدیره‌رك اغزندن قاچیردی .

— عفیف بر قادینله‌می ازدواج ایدیور ؟

طالعك انسانلر حقنده كوستره‌بیله‌جكی اك بیوك لطفك شهیمجه بو صورتله كوردیكی تلقی مادامه‌لرك وجهلرنده اولاناخشنودی بوروشقلقلری پیدا ایتمكله برابر ینه هیچ‌سنی كولدردی .

مادام شهیم زوجنه قارشی سوزه آتیله‌رق :

— طالعك ارككه كوستره‌جكی اك بیوك لطفی ، اندر بخشایشی قادین‌دكلدر . قادین ارككه مبذولاً نصیب اولان برعطیهٔ خلقتدر . ایش عفته كلنجه ارككلرك كندی نفسلرینه تطبیقده حماقت معناسنه استعمال ایتدكلری بو كلمه‌یی قادینلر ایچون مال دیكرده قوللانمق ایسته‌ملرینه شاشارم . .

موسیو ماقفرلان سوزك ودیٔ دیكره صاپیتمه‌سنه میدان ویرمیه‌رك :

— مفتون بك دوستمزه روم ایلی تیمور یولی پیانقوسنك صوك كشیده‌سنده بیوك اكرامیه اصابت ایتدی .

شهیم بك اوفاف برتبسم استغرابله :

— لطیفه‌می ایدییورسکز؟

ماقفرلان — لطیفه دکل پك جدی سویلیورم.

شهیم درحال دست تبریکنی مفتونه اوزانوب النی قوتله صیقه‌رق:

— خلوص قلبله تبریك ایدرم دوستم..

مفتون بو صمیمی و حرارتلی تبریکه قارشی براز شاشیره‌رق نه دییه جکنی تعیین ایچون محرم حالی اولانلرك یوزلرینه استمدادکارانه بر نظر کزدیره، کزدیره:

— تشکر ایدرم...

بو اثناده سوقاق قاپوسنك چینغراغی یرندن قوپاریلیر کبی برشدتله برقاچ دفعه چیرپیندی.

نه اولیورز؟ مقامنده هرکس بربرینك یوزینه باقیشدی. مادام شهیم کوزینی قاپویه، قولاغنی خارجه ویره‌رك:

— خبر بونده... غالبا مفتون بکه خطاً چیقان پیانقویی تصحیح ایچون بانقه‌دن مأمور کلدی...

مفتون شاشیره‌رق:

— همان‌ده دیدیککزه اینانه‌جغم کلیور

مادام . . . طالعمك بكا قارشی بویله آجی بر شاقه‌ده بولنمسی‌ده مستبعد دکلدر . . .

مادام شهیم — اکر کیفیت تخمینمز کبی ظهور ایدرسه سزده طالعکزله اکلنمك ایچون « یکرمی درت ساعتلك سونج » نامیله بر قومدی یازار، بك اوغلی تیاترولرنده اویناتیرسکز . . .

موسیو ماتفرلان — تلاش ایتمیکز جانم... مفتون بکك یدنده بانقه‌نك اویله متین ، معتبر بر سندی وار کن عثمانلی بانقه‌سی هویتنی انکار ایتمدکجه نقص تعهد ایده‌من .

خدمتجی سوقاق قاپوسنی آچمش اولدیغندن مردیونلردن یوقاری بر پاطیرتیدر پیدا اولدی . بویله دلی فشنك کبی ایچری‌یه دالان ذات خدمتجینك ممانعتلرینه هیچ قولاق ویرمیه‌رك قوریدورك اوزرنده‌کی اوطه‌لرك قاپولرینی بر بر یوقلادقدن صوکره نهایت مسافرلرك بولندقلری محله بلا استیذان بر صالدردی .

بوکان رنجی ایدی . ترجبه‌لریله چیچك چیقارمشه دونن یوزی موصمور کسیلمشدی . برادرینی آرامق ایچون حاضرونك آره‌سنه تلاشلی تلاشلی

بر کوز کزدیردکدن صوکره نهایت مفتونی
کوروب طیقانیر کبی برصدا ایله :

— براوو برادر!.. براوو !.. نه‌لر اولوب
بیتیور خبریکز یوق .. سز بوراده بویله کولوب
اکلنکز ...

مفتون شاشیره‌رق :

— نه‌وار ؟ .. نه اولدی ؟ ..

— نه اوله‌جق ... همشیره‌دن خبر وار...
هرشی اولمش بیتمش ...

لیبه خانمك وقعهٔ عاشقانه‌سنی بیلنلر ایچون
بو «هرشی اولمش بیتمش» سوزی اوقدر معنیدار
ایدی که اطرافده‌کیلر کولمامك ایچون دوداق
ایصیرمغه باشلادیلر .. فرط تأثردن یالکز مفتون
مزایای تامنه وارامیه‌رق صوردی :

— نه اولمش بیتمش ؟

— ماهر ایله بزم همشیره‌یه نکاح ...

راجینك اوقدر اوركوب تلاش کوستردیکی
بو حقیقتی آکلاینجه مفتون باشنی اوطوردیغی
صندالیه‌نك آرقه‌لغنه طیایوب برقاچ دفعه کنیش
کنیش نفس آله‌رق :

— اوح یارب شکر ... بونك ایچون کوستردیککز شو بیوك تلاشه نه لزوم وار ... دیمك که کیفیت نظام وشریعت دائره سنه کیرمش. بز بوکا جداً ممنون اوالی وشکر ایتملی یز... بویله خصوصاتده علاقه داراندن زیاده شونك بونك تلاشنی، کفت کوسنی موجب اولان احواله بو نکاحله ارتق نهایت ویرلدی. دیدی قودی دیراتی بیتدی دیمکدر ...

راجی کوبوزه نك :

— دیدی قودی ناصل بیتدی ... اصل ایش آلوی بوندن صوکره آلیور. بوایکی کپازه استانبوله کچمشلر، صوفیلر طرفنده برمحلّه ده نکاحلرینی قیدرمشلر. بو خلطی یدکدن صوکره ماهر پدرینه، لیبیه ده بزه برر بیاننامه کوندرییورلر... قاسم افندی قتیلی آلمش... اوفکه سندن قودوریویرمش...

— قودورسون ... اونی مکتب طبیه سریریات خانه سنده بلا مصرف آشیلاتیرز... شمدی قوندوزلغك اسکیسی قدر اهمیتی قالمدی...

— ماهری اولادلقدن رده قرار ویرمش...

موسيو مافقرلان :

— ابيبه خانمك خانهٔ مادرندن حين فرارنده برابرنده قيمتدار پك چوق اشيا كوتورمش اولديغندن بحثله ماهر عليهنده برسرقت دعواسى آچەجغكزه دائر قاسم افندی‌یه بر تهدیدنامه كوندريكز ... او طمعكار حريف اوغلنك بويله على الغفله صورت خفيه‌ده بعيد محله‌لرده تأهلندن كنديسى ايچون كيم بيلير نه بيوك مصرف قاپولرى آچيله‌جغنی توهمله قودوروب دورور . يوقسه بو ايشك بلامصرف اولوب بيته‌جكنى بيلسه تلاش بيله ايتمز .. شمدى سزاونى بوديديكم صورتده بر سرقت دعواسيله تهديد ايدرسه‌كز بر بليهٔ عدليه‌یه كيرمامك ايچون سزكله صورت خصوصيه‌ده او، هر يوله ياتار ...

راجى يومروقلرينى صيقوب اغا بكيسنى كوسترەرك :

— اصل قباحتك بيوكى كيمده اولديغنى بن بيليرم يا ! ..

موسيو مافقرلان بر اهميت عظيمه ، نوعما بر حرمت مخصوصه ايله النى مفتونه طوغرى اوزاتوب قاشلرينى چاتەرق راجى‌یه خطاباً :

— سزك بزه كتيرديككز بو خبره مقابل بزم‌ده سزه ايده‌جك بيوك بر تبشيريمز وار . . برادركز مفتون بكه شرق تيمور يوللرى پيانقوسنك بيوك اكراميه‌سى اصابت ايتدى . تحويل بانقه‌يه يانيرلوب سند مخصوص آلندى . كوچك بر وعده ختامنده آلتيوز بيك فرانق اخذ ايديله‌جكدر . اغا بككزى تبريك ايديكز .

آغا بكيسنده بر تيمور يولى تحويلنك موجوديتندن بيله خبردار اولميان راجى بو ناكهانى بيوك مژده‌يه قارشى بردنبره آفاللادى . نه دوشونه‌جكنى ، نه ديه‌جكنى شاشيردى . فقط موسيو ماقفرلان وضعاً ، طوراً اخذى قابل اوله‌بيلن بتون اهميت مخصوصه‌سنى اشارت پارماغنك اوجنه جمع ايلمش‌ده اونى‌ده بر هيكل طالع ارائه ايدر كبى چاتغين قاشلرى آلتنده كى كسكين نظريله براشديره‌رك مفتونه ديكمش بو انديغندن حريفك بو حقه‌بازلغنه قارشى راجى عادتا مانياتيزمه‌لانير كبى بر حاله اوغرادى . غير ارادى بر حالده اوكنده زانو بر زمين احترام اوله‌رق برادرينك النى طوتدى . مع التقبيل صيقدى .

اومهود راجی طالعك مظهر تعزيزی اولان برادرينی تقديس حسندن كنديني آله‌مدی .

تماشاكراندن واقف اسراری اولانلر بو ساخته مقبل طالع قومديسنی جدی بر لذتله سير ايدييورلردی . مفتون ثروتك انسانه ويرديكی قوت واعتباری اوآن قصير ايچنده بالتجربه اكلادی . او ، سرت راجی‌يی چارچابق بالموم كبی يموشاتی ويرن سحر زوك تأثير فسونكاريله بك چوق شيلره موفق اوله‌بيله‌جكنی وحق قاشقجيلر كتخداسی قاسم افنديك ناصيهٔ عنودينك بيله بو آلتون كومه‌سی اوكنده اكيله‌جكنی حس ايتدی . موسيو ماقفرلانك حقنی شمدی قلباً تسليم ايله هركس كنديني تبريك ايدركن اوده بو مهم اختراع واشاعه‌سندن دولايی فرنكك شدت ذكاسنی تقديس ايدييوردی .

١٤

بو ييانقو حوادثی اوچ كون صوكره اولا مطبوعاتله بعده آغزدن آغزه بتون استانبوله ياييلدی . بو كبی شايعاتك الك ولوله‌لی ، الك مهيج

جولانکاهی اولان محله قهوه‌لرینه، لسان عوامه دوشدی. هر کس بونی بر برینه ایچنی چکه چکه اکلاتیوردی.

— نه اولورسه اولسون بو اوکومنده‌کی کشیده‌ده نقیه‌می صاتار برنصف، یاخود رابع حصه بیلتی اولسون آلیرم . . . چیقینجه چیقی ویرییور ایشته . . .

دیه‌نك حدی حسابی یوقدی.

خلقمز، تشبثات جدیه و بیوك غیرتلر نتیجه‌سنده جمع ثروت ایدن ارباب جهد واقدامك صور کسبیه ومعاملات جاریهٔ تجاریه‌سنی تدقیق ایتمك بیله ایسته‌مز. بو جهتی کندی فطرتی، استعدادی ایچون قبالی، قرانلق، مشکوك بولور. بو خصوصده تجربهٔ طالعه قیام جسارتنی کوستره‌بیلن ارباب عزم پك آزدر. اونلرده همان اکثریتله بیوك مشکلات قارشیسنده آپیشوب قالیرلر. فقط پیانقو کبی بلا مزاحم هوادن کلمك احتمالی اولان بر ثروتی طویونجه بوکا کلاهلرینی آتارلر. پیانقو دنیالن شیئك اساسنی، بونك قاچ یوز بیك یاخود ملیونده برکشی‌یه احتمال اصابتی بولندیغنی

تدقيق ايتمزلر.. شهريمزده جيبلرنده کی جزؤدانلری
اجنبی پیانقولرینك عادتا برر فاطوره سنه بڭزه ین
بعض ذوات واردر . بونلر هامبورغك ، لیونك ،
آتنه نك ، فيلادلفیانك دها بیلمم نره لرك مشکوك
المقصد پیانقو بیلتلرینه هفته ده آیده پاره یتشدیرمکی
ایش کوچ ایدنمشلردر . هر بیلتك کونی ساعتی
واردر . بونمراقده بر آدم ، صراف صراف طولاشیر ،
آلمانیادن ، آوستریادن مکتوب ، تلغراف صورار ،
نهایت ایشی ترك ایله آلدیغی نومرو جدوللرینی
ساعتلرله بیلتلرك ارقامنه تطبیق ایدر طورور .
درت بچق آیده بر ثلث حصه نك ایکی خمسنه
چیره ك نومرو اصابت ایدن نه عقل ایرمز طولا-
باجلی حسابانه ذهن صاردیره جغم دیه حرص
ایله دیدینیر ، چابالار . بوکالیر ... شهری بو اوغورده
درت بشیوز غروشی فدادن صوکره ایکی اوچ
آیده بر اصابت ایدن نصف قرامیچ یاخود
چیره ك قوروته ، لطف طالعه اوغرادم ، کار
ایتدم دیه سوینیر طورور ...

حکومت ایسته دیکی قدر اجنبی پیانقولرینك
داخل مملکتده کی رواجنی منعه اوغراشسون ،

بوكارك دوشكونلرینی جانانلرینه ملاقی اولور كبی خان اوطه‌لرنده بومطربازلرله بولوشوب ساعتلرله درتله‌شه‌رك تنظیم حساب ایتمكدن منع قابل اوله‌ماز .

مطبوعاتمز بو پیانقو حوادثی برایكی دفعه یازمقله طویاماز . طاتلی طاتلی بازیلان بوسطرلرك ینه طاتلی طاتلی اوقوندیغنی محررلریمز بیلیرلر . غزته‌نك بری : « كچنلرده اوراق حوادثده شرق تیموریوللری بیوك اكرامیه‌سنك مفتون بك اسمنده برذاته اصابتی كورولمش ایسه‌ده بوایلك اشاعه‌نك اصلی اولمیوب مذكور اكرامیه‌نك بالق‌پازارنده كیغورق اغا اسمنده برقورو قهوه‌جی‌یه چیقدیغی تدقیقات اخیره‌مزجمله‌سندندر » قیلاقلی برتكذیبده بولنور . برایكنجی غزته بوخبرك جمله‌سنی ردایله پیانقونك زیره‌كده برعطاره اصابتنی ادعا ایدر . بردیكری منازع فیه پیانقونك كمرك حماللرندن برینه اوردیغی دعواسنه قالقار . سوز براز قاریشیر .. حوادثك دومنی یدمهارتنده طوتان موسیو ماقفرلان قارشی غزته‌لرینه صیقشدیردیغی بش اون سطر ایله ینه ابرۀ طالعك مفتون بكك

اوزرنده تقرربنه عالمی اینـاندرمغه موفق اولور .

اوكونه قدر طانیمدیغی برقاچ كشی مفتونه مراجعتله بیوك تجارت امیدلری كوستره‌رك بالاشتراك بعض تشبثات مالیه تكلیفلرنده بولنورلر. ائمهٔ محلات اولندیریله‌جك اوكسوز قیزلر، خانه‌لرینه قیولر قازیله‌جق طول قادینلر بولندیغی مأانده مفتونی خیرات و حسناته تشویقاً تذكره‌لر كوندررلر . دها غریبی اوزمانه قدر اسملرینی بیله ایشتمدیكی باباسندن، دده‌سندن مطلوبی بولنان برطاقم آله‌جقلیلر ظهور ایدر. مفتونك سنه‌لردن بری آصیلتی‌ده براقدیغی داینلرده بوفرصتدن استفاده‌یه شتاب ایدرلر. مفتون كندی كندینه :

— ارباب اذعاندن بعض ذوات كندیلرینه پیانقو چیقدیغی كیزلمكه توكلی اعتنا ایتمیورلرمش. بالحقیقة پیانقو چیقسه ایمش مكر یاپیله‌جق نه‌قدر شیلر وارمش !..

دیمكدن كندینی آله‌ماز .

مفتونك بو پیانقو خوادثی بر مدت غزته‌لرده وافواه ناسده چالقاندقدن صوكره مزار شئون

اولان نسیان زمان اعماقنه یواش یواش کومولور کیدر .

قاشیقجیلر کتخداسی قاسم افندی‌یه قارشی آلنه‌جق وضعیتی موسیو ماقفرلان ایله بر مدت تدقیق ایدرلر . محاربه‌یه حاضرلانان بر قوماندان کبی اختیارك ضعیف وقوتلی طرفلرینی هپ حدهٔ نظردن کچیررلر . هر احتمالی دوشونورلر . هر مشکله اقتحامه حاضرلانیرلر . قاسمك خانه‌سنده بر ایکی کون باغریشمه‌لر ، چاغریشمه‌لر ، اغلاشمه‌لر ، کورولتیلر قوپدیغنی ایشیدرلر . زواللی اختیارك قان باشنه صیچرار . اون بش یکرمی دقیقه قدر نطقی طوتیلور کبی اولور . نزول یوقلادی ظنیله طبیب بیله جلب ایدرلر .

مفتونه پیانقو اصابتی شایعه‌سندن صوکره قاسمك حالنه بر طورغونلق کایر . اوزمانه قدر زوپپه ، تره‌للی ، طاتلی صو مادموازی ، پنایوطا نوعندن کندنجه اولان القاب تزییفه‌دن برینی ترفیق ایتمکسزین اسمنی یاد ایتمز ایکن شمدی ساده‌جه قومشو بك دیمکه باشلار .

بر قاچ کون کچیردکدن صوکره مفتون امضاسیله :

ماهربكك لبيبه يى بالاغفال قاچيروب وليلرينك رضالرى خلافنده اوزاق محلاتده وقوع بولان ازدواجلرندن ، قيزك بو فرارى اثناسنده خانه ده بر چوق قيمتدار اشيانك ده غائب اولمسندن شمدى يه قدر مقامات عائده سنه اسماع شكايت ايده مامشى كنديسنه بيوك اكراميه نك اصابتندن دولايى بانقه جه اوله جق معاملاتله مشغول بولنمه سندن ايلرى كلديكى مألنده بر تذكره كوندرمشدى.

قاسم افنديننك پاره يه قارشى اوقدر بيوك برضعف وحرمتى واردى كه اونك نظرنده هرايرا مكيناتدن هيچ برشيده بولنميان مادى ، معنوى برقوه مؤثره يى حائز ايدى . هرشخصك اهميت وقدرتى مالك اولديغى نقودك مقداريله تعيينه آلشمشدى. شمدى وهلةً اولده اون بش بيك ليرالق بالثروه مضمه ايله تزييد اعتبار ونفوذ ايلمش بولنان مفتونى اختيارك نظرنده بيومش بيوممش آليون كسلمشدى. ارتق بويله بر آدمك سوزينى اهميت مخصوصه ايله تلقى يى كنديجه بر فريضه بيليوردى. قيزى لبيبه يى مفتون شمدى ايسته سه كمال ممنونيتله ويرمكه حاضردى . فقط اولجه وقوع بولان

طلبنی رد ایتمش اولدیغی ایچون دلیقانلی یی قطعیاً کوجندرمش بولندیغندن پك قورقیور ، اندیشه ایدییوردی .

شمدی مفتونله کوروشمك، طالعك بوقدر بیوك برلطفنه اوغرامش برآدمله تماسده بولنمق، کندنجه‌ده نصیب آچیقلغنه خدمت ایده‌جکی قبیلندن غریب فکرلره دوشمشدی .

تذکره ارسالنك ایرتسی کونی صباحلین شعبان اغا اورته قاپویی اوروب : « اختیار بر مسافر کلدیکنی ، سلاملق اوطه‌سنده مفتون بك افندی یی بکله‌دیکنی » ایچری‌یه خبر ویردی .

بو مسافر محترم قومشو قاسم افندی ایدی. مفتونك قبول صالوننده‌کی ده‌قوراته طابلولر، بعض مشاهیرك « پوست » لری ، انسان، حیوان هیکلجکلری ، حاصلی نظر تعصبنی رنجیده وغیظ ونفرتنی جلب ایده‌جك برچوق اشیایی بوصوفی مسافر دائما شاشیله‌جق برمتانتله تماشا ایدییور، حتی بعضلرینه استغفرایکارانه، متحیرانه تبسملرده بیله بولنیوردی.

بوکوچك شیلرك برطاقمنه بیوکجه پاره‌لر ویرلمش اولدیغنی قاسم افندی بیله ایدی مطلق او تبسم

استغرابی دوداقلرنده طونه قالیردی . او ، بو اشیانك الك قیمتدارینه ایکی مجیدیه چیره کندن زیاده قیئات تخمین ایتمیور ، بونلرك بر چوغنی قیمةً بزم شکرجیلرك صاتدقلری فوللر سماع حالنده اوزانمش صاریلی قیرمزیلی مولوی درویشانی شکرلەلرندن پك فرقلی ظن ایتمیوردی .

قاسم افندی ناصل برصورت قبول کوره جکی حقنده بیوك بر اندیشه ، باصدیغی یوریدیکی یرلری آشیندیروب اسکیده جکمش کبی اخسایه مخصوص بر تردد واحترازعجیبله صالونك ایچنده یواش یواش ایلریله یه رك اوطوره جق بر یر آرایور ، فقط جلسهٔ معتادهسیله باغداش قوره رق ویادیزچوکه رك آلاتوروقه یرلشه جك برمحل بوله میوردی . صاغنه صولنه باقندی . بر شی دویرمامق ایچون صوك درجه محترزانه برایکی آدیم آتدی . نهایت کوچك بر قناپه نك او کنه سرلمش خالینك اوزرینه باجاقلرینی قیویره رق چوکدی . تحیاتنده اوطورور کبی اللرینی ده دیزلرینك اوزرینه قویدی . آبانی صاریقلی باشنی اورایه ، بورایه چویریبور ، کوزلکنك آلتندن اوطه ده کی رسملری ، تکمیل او ممبیلوهٔنی

تدقیقه اوغراشیوردی . اطرافنه باقندی . اغزندن :

— اورطه دکل چیفت چارشیسی ... بیت بازاری ...

سوزلرینی قاچیری ویردی . عجبا برایشیتن اولدی؟ دییه درحال متخاشیانه صاغنه، صولنه، کوز کزدردی . قاپونك صاغ جهتنده‌کی کوشه‌یه درەده ییقانان چیریل چیبلاق برنف ، بر صو پریسی لوحه‌سی آصلمشدی . پری اویله بر وضع دلپذیرانه ایله سطح آبه میلانمشدی که او موزلرندن آشاغی‌یه دالغه‌لانان صاچلریله خط میاننك ایچری طوغری پیدا ایتدیکی انحنا اختیاری غشی آورانه دینه‌جك قدر سوزوك کوشك بر تبسمه مجبور ایتدی . کندی کندینه :

— امان بو فرنکلر .. امان بو فرنکلر .. هرشیئی یاپوب یاقیشدیریورلر .. یالکز بر جان ویره‌میورلر .. صانکه کوزل برقزی صویمشلر صوغانه چویرمشلرده شورایه چرچیوه‌نك ایچنه اوطورتمشلر .. جانلیدن هیچ فرقی یوق .. همان همان دودا‌قلری قیپیردایه‌جق . لاقیردی

سویله‌یی ویره‌جك ظن ایدییوردم . بونلرك شو دنیاده‌کی صانعلرینه یارین آخرتده : « هایدی شو یاپدقلریکزه جان ویریکز باقه‌لم » دینه‌جك. بیلمم اوزمان ایش ناصل اوله‌جق ؟ دیدی . .

صوکره اختیارك کوزلری بوعریان قیز تصویرنده مبهم برنقطه آراشدیردی . نظرینی رسمك چقورلاشان کولکه‌لی برطرفنه سوقه اوغراشدی. اونك آرادیغی محلی رسام ایریجه برنیلوفر چیچکیله ستر ایتمشدی، رسامك بواهل پرده‌لکنی کشف ایدنجه اختیار، ینه صیریته‌رق:

— اورایه شوچیچك تصادف ایتمسه ایمش ناه انسانك آبدستی بوزوله‌جقمش . . چونکه ..فرلر یاپدقلری شیلری طبقی طبقیسنه یکزه . تیورلر . دیدی . .

مفتون بردنبره ایچری‌یه کیردی . اختیاری، ..وزلرینی صوك درجه برعناد نظر ایله صو پریسی ..رحه‌سنده‌کی نیلوفرك تحتنده مستتر شکلی کشفه حصر ایتمش، اویله آغزی آچیق ، حیران عادتا حال استغراقده بولدی .

صاحب خانه بشوش بر چهره ایله بو محترم مسافرینه طوغری یورویدی .

— بونژور افندم .

خطابیله همان اختیارك النی یاقه‌لادی . قاسم افندی مفتونك قاورادیغی ألی اویه‌جك ظنیله بورننه طوغری اوزاتدی . فقط مفتون بو ألی تأیید مودت ایچون بر قاچ دفعه شدتله فرنك واری صارصوب براقدی . بو صارصیلتی اثناسنده اختیارك تکمیل وجودی سالخورده بر دوت اغاجی کبی سالکینتیلر کچیردی . مفتونك سائقهٔ اعتیادله صرف ایتدیکی بو (بونژور) خطابندن قاسم افندینك پك خوشلانمدیغی چهره‌سنده پیدا اولان اشمئزازلردن آکلاشیلدی . مفتون سرینجندن عادتا نه سویله‌یه‌جکنی بیله‌میوردی . بونژوردن صوکره برایکنجی لاف اولمق اوزره دیدی که :

— طابلویه پك دالمشدیکز . بابا افندی بیوك بر « قونه‌سور » سکز ظن ایدرم ..

قاسم افندی تعجبله :

— عفو ایدرسکز اولادم اکلایه‌مدم . (قونسول) می بیوردیکز ؟ .

— خایر... صنعتدن اکلایورسکز غالبا؟..

— بونده اکلاشیلمیه جق نه وار ؟.. اکر رسام اورایه اوچیچکی ترسیم ایتمامش اولسه ایمش ایش تمام اوله جقمش.. باقانلرده نه آبدست قاله جقمش نه تحمل ... چیچکله ستر عورت... بوده فرنکاره مخصوص برظرافت ، تحف بر اهل پرده لك... ینه آفرین... بو بر ادبلی رسام ایمش. اونلرك پك ادبلیسی اولماز... یعنی یا ادبلی اولوب ده نه در ... حریف یتهلهمش اما اوسته توك دیکمامش ... ایشته بو قدر ...

— بوکوردیککز واوقدر حیرتله باقدیغکز رسم مشهور ملهنك « سنبولیك » برتابلوسیدر . اورا سنی اعتراف ایدرم که اوریژینالی دکل بو بر « ایمیتاسیون » در. افندم باقکز. دقت بیوریککز. کردندن آشاغی ایکی ممه آره سنده کی کولکه ایله ضیانك تعارضنه باقکز. اوراده کی «ژودولومیه ر» ه دقت ایدیککز . رسام ضیا ایله کولکه یی حساس پارمقلرینك آره سنده ازمش ، اورایه بورایه طوقوندیره رق بر هیچی حقیقته تقلیب ایتمش... الك مشکل ، الك مسرت شیلری مهارت رسامانه سنه

او قدر رام ایلمش که حیرتدن انسان کندینی آله‌میور .

— عجبا هر شیئی تمام تصویر ایتدکدن صوکره‌می بو چیچکی اورایه قوندورمش ؟ بنم مراقمده بوراده .. هانیا شونی دیمك ایسته‌یورم که او چیچك قازنسه آلتندن هو ضمیری چیقه‌جقمی ؟

— اوت .. اوت .. (پنتور) صنعتی درینندر .. تحتنده مستتر چوق شیلر واردر . او نیلوفر قازنسه آلتندن برشی چیقماز . بو طبیعی .. فقط رسام چیچکك تحتنده توهم اولنان شی وارمش « ایللوزییونی » ویره‌جك برمهارت کوسترمش . یکی نه قولی بکه‌نیورمیسکز ؟

— نه بیوردیکز افندم ؟ قولاغم برآز آغیر ایشیدرده .

— یکی مکتبی بکنیورمیسکز ؟ دیمك ایسته‌یورم ...

— کچن سنه سمتده انشا ایدیلن محله مکتبینیمی ؟ ایچریسی قرا کلق .. بتون پنجره‌لر قبرستانه ناظر . ایلك یاغموردده هر طرف شاقیر شاقیر آقدی .. خلاسی سوقاغه یاقین .. صانکه اوراده‌کی آلتمش

یتمش چوجق یتشمیورمش محله‌نك قصابی بقالی
هپ اورایه طاشینیور . حوالیده تعفن زیاده . .
مکتب یاپیله‌لی هله شکر ، بکر افندینك اوینك
او ، قویتـو کوشه‌سی بولدن قورتولدی . قاچ
زماندر خلقی اورایه ایشه‌مکدن کسه‌مدکدی .
زواللی آدم قیرمزی جلی خطله دیواره : « اشبو
محله تبول ممنوعدر » عبارەسنی یازدیرتدی .
کیمسه آلدرمدی . چونکه تبول ایدنلرك چوغی امی ،
ظریف قاز کبی کوزینی او عبارەیه دیکیورده
اویله ایشیور . بوجهلادن برقاچی ده : « بکر افندی
غالبا أوی صاتیلغه چیقاردی . . دیوارینه قیرمزی ،
مرکبله اعلان یازدرمش » سوزینی اورته‌لغه یایدیلر .
ایش بوصورتله سوکمه‌یجه زواللی آدم یدی مجیدیه
مصرفله اورایه برمزار طاشی کتیرتوب دیکدی .
اسمارلامه برطاش ایمش . صاحبی برچوق زماندر
کلوب آلمامش . بویله برمشتری چیقنجه طاشجی ده
قیئاتنه باقمیوب ویرمش . . اولادم شو آنه صقالمله
سویلیورم که بعض کیمسه‌لرده حیا ، انصاف
قالمامش . . . چوقلری بوطاشه‌ده آل رمدیلر . . .
بزم سمتك آلت طرفنده‌کی میخانه‌لر معلوم . . .

اوراسی کیجه‌لری سرخوش اوغراغیدر.. جناب حقه بیك شکر قوللانمدم. بیلمم... تکرم بنده بیلدیرمسون... عشرت چوق ادرار کثیر رمش... آرپه صولرینك دیکر عشرتلرك شمدیکی اوجوزلقلری ده معلوم... جیبنده برقاچ متالکی اولان اذاندن صوکره بلوط کسیلیور... ادرار صیقشدردیمی قرانلقده سوقاغی دونرکن برکره پانطالونك دوکمه‌سنه أل آتان کوشه‌یه یاناشیور. یازی‌یی، طاشی، فلانی کیم کوره‌جك! حریف باجاقلرینی کره‌رك سوروجی بیکری کبی اورایه برقاشانیور... مکتبك انشاسندن الکزیاده خوشلانمه‌من جوار سوقاقلرك براز ادراردن قورتولمش اولمسندن دولاییدر.

اختیار لزوم کوردیکی وقت پك لاقردیجی بر آدم اولور، سوزی‌ده بر منفعت ملحوظه اوغرینه صرف ایدر، سائر زمانلرده تصرف کلامه بغایت رعایت کوستردی.

مفتون لاقردیجیلقده دکمه زوزه‌کاره طاش، چیقارتیرطاقمدن اولدیغی ایچون چوراب سوکوکی کبی رشتهٔ کلامی صالیویردی. یاغلی بویارسمك

اوروپاده كچيرديكي ادوار تكاملي تفصيله كيرشدي ...
اختيار ايچون برطاقم تصويتات غريبه‌دن باشقه
برشي افهام ايتمه‌ين اجنبي كلمات ورسام اسملريله
مملو اولان بوشوره‌زار بيان اوكنده آفيون يوتمش
كبي بيچاره‌نك بيني اوغوشيور ، غلبهٔ نومه تاب
آوراوله‌ميور ، آره‌ده بر سنديله‌نك باشني يوقاري
قالديروب كوزلريني آچمغه چاليشيوردي. مفتونك
غرائب اعتياداتندن بريده سوزيني ، منطقني
مخاطبنك ذوق طبع وسويهٔ فكريه‌سنه ملايم دوشه‌جك
موضوعلردن عدم انتخابده كي غفلتي ايدي . زواللي
قاسم افندي رسام مشهور «له‌ئوناردو ووه‌نسي» نك
رفائلي تقليداً آغوش مادرانه‌سنده طفل مسيحله
تصوير ايتديكي حضرت مريم لوحهٔ دينيه‌سنك
بين الرسامان موجب اولديغي تنقيدات ترسيميه‌دن
نه اكلاسوز ؟ .. ايكيسي‌ده بكديكرينك جلب
تقديري ايچون سوز آرايورلر ، فقط بوله‌ميه‌رق
ديكر بروادئ اطنابه صاپتيورلردي . مخاطبه
اثناي حظ ايتمه‌نك اك موافق يولي ، يالكز ديكله‌مك ،
قيمه كلمات تقديريه ايله قارشو كزده‌كينك ذكاسنه
بيان حيرت ايتمك ومحظوظيت استماعكزي

اكلاتمقدر . جبلت بشر بويله . انسانلر استفاضهٔ عرفاندن زیاده افاضه‌ده بولنمش اولمق حسندن ممنون ومغرور اولیورلر .

قاسم افندی مفتونك وسعت عرفانی قارشیسنده برخیلی اویقوصاغناقلری چكیردكدن صوكره نهایت اوصباحكی سبب زیارتنی بیان ایچون برمقدمه‌یه كیریشه‌رك :

— بلك اوغلم شوراده برقاچ آیدر قوه‌شولق ایدیورز . اسلامیتده قوه‌شولق حقی بیر كمسه‌یارین آخرتده طقوزیرده سؤالی وار دیر . شمدی‌یه قدر كاوب صفا كلدیكز دیمك ایجاب ایدردی . قصوریمزی عفو ایدرسكز . تقصیرات بزده اولدی .. قسمت بوكونه ایمش . قسمتدن خارج برشی اولماز .

دیوب سوزك آلت طرفنده بوتمقوتمغه باشلانجه صاحب خانه مغبرانه برتبسمله :

— بابا افندی بنده كز اوروپا كوردم . ریادن پك خوشلانمام . لاقردیی بر آز دوغری سوبارم . مملكتمزده دوغریلقدن چوق حظ ایدلمیور . اخلاق اجتماعیه‌مزده سیاستمزكبی خسته ..

ينه اسكی اوزون تمنالر، مداهنه‌لر، اوت افندمار، سيت افندمار، بيوك برذاتك تك اسمنى ذكردن اول سكز القاب تعدادی نوعندن غرابتلر بردوام . حقیقتدن زیاده مزاجه ، منفعته خدمت معلوليتى كچامش وقولای قولای ده كچميه جك .. شو حته كلدك . سزی اوزاقدن كوردوركوردمز آق صقالكزه قارشی بيوك برحرمت حس ايتدم . هرحالكزی تحقيق وتدقيقه كيريشدم . مكمل بر « بورژوا » اولديغكزی اكلادم ..

قاسم افندی قاشلرینی چاتوب تلاشله :

— بورجم وار اولديغنيمی اكلاديكز ؟ .. سزه يا كليش سويله‌مشلر .. حاشا كيمسه‌يه بش پاره بورجم يوقدر .

— خير افندم بورجلو ديمدم . « بورژوا » ديدم . بزده اوروپاده برصنف خلقدر كه مساعد بركونده اولديغنى سزه اوزون اوزادی يه آكلاتيرم ... اوت سزدن حظ ايتدم . او درجه‌ده كه امكان مساعده ايدرسه صحبتكزله شرفياب اولمق املنه قدر دوشدم . بوفكرمكده بيوك بيوك سببلری وار . اوروپاده چوق شی كوردم . چوق شی

اوکرندم. بومتاع فکریمی بوراده وطنداشانمك وممالکتمك منفعتنه اوله‌رق (ئه‌ناله) ایتمك ایسترم. بواسکی کیدیشلریمزی براز دکیشدیرملی یز. سرمایه‌لریمزی ارتق باشقه درلو قوللانملی یز. بوراده تجارت وهرشی هنوز باکردر. قازانیله‌جق نه ملیونلروار. نه ایچون اغزیمزی آچوب طوره‌لم؟ الله بزه‌ده کوج، قوت، بین، اذعان ویرمش، بونلری حسن استعمال ایده‌لم.

ملیون لفظه قاسم افندینك صالیالری آقمغه باشلادی. مفتون دوامله:

— بنم معلومات و درایتم سزك ثروتکزله برلشیرسه نه‌کارلر، نه‌تجارتلر، نه خارقه‌لر حصوله کلمز...

قاسم افندی اغلامه‌لی کبی برحالده:

— ثروتمی؟. امان اولادم بنده اویله‌شی یوق.. بن ده دنیالق نه‌کزر؟ عائله‌می زور، زار کچیندیره‌بیلیورم. محله‌دن برایکی زوزه‌ك فقیریکزك آدینی زنکینه چیقارمشلر.

— اوت بیلیورم، محویت کوستریپورسکز. بونجه زمانلق آدمسکز. ییلده بش یوز لیرا

آرتدرمش اولسه‌کز اللی التمش سنه‌ده مهم بر یکون تشکیل یدر .

قاسم افندی بودفعه عادتا آغلایه‌رق، بیوك بیوك یمینلر ایله حالنه آجنه‌یه‌جق درجه‌ده ضرورتندن بحث ایتدی . مفتون بر استغراب فوق‌العاده ایله :

— وارلغکزی بوقدر کیزله‌میکز افندم . بوعصرده ثروت موجب مباهاتدر . هیچ برپاره‌سی اولمیانلر بیله وار کبی کورونمك ایچون نه غریبه‌لره، نه‌تدبیرلره، نه ایلهفریبانه دسیسه‌لره مراجعت ایدییورلر .

قاسم افندی کندینه اسناد ایدیلن ثروتی پروتستو ایتمك ایچون عادتا طیقانیر کبی تلاشلر اظهارینه باشلادی . اختیارك شدت تأثرله جداً برفنالغه اوغرایه‌جغنی کورن مفتون :

— ایناندم .. ایناندم افندم تلاش ایتمیکز . ذاتاً سزه قارشی حس ایتدیکم حرمت مخصوصه ثروتکز ایچون دکلدر . ثروت چیفتده‌ده وار . بن ار اوغلی ار ، تورك اوغلی تورك برعائله‌یه داماد اولمق ایسته‌دم . اوروپایه تحصیله کیدن

امثالم قوللرينه بر فرنك قيزى طاقوب كتيريورلر. صوكره نه وللوله‌لر قوپيور. بن بونى ارزو ايتمدم. قائن پدرم سزك كبى آپانى صاريقلى، زوجه‌م عايشه، فاطمه ادلى اولسون ديدم. صوكره قسمت بزى كتيره كتيره سزه قوشوايتدى. مليتى، توركلكنى سوه‌ن بر آدمك سزك كبى نورسيمالى بر پير محترمى كورونجه مجلوب اولماسى قابلميدر؟ داماديكز اولمق، سزك او مبارك اللريكزى اوپمك بر كنج ايچون نه بيوك شرفدر. اوراسنى بن بيليرم... ايلك طابمده بنم نه كبى بر حسله سزه مجلوب اولديغمى اكلايه‌مديكز، حقكزده‌وار.. دنيا شمدى عجايب... انسانلرك ايچى ديشنه اويمايور.

اختيار، او كونه قدر كيمسه‌دن ايشيدمه‌ديكى شو مزايا و فضائلنه كنديده براز قناعت كتيره‌رك دعوع افتخار اساله‌سيله ديدى كه:

— اولادم بنى‌ده تعييب ايتميكزه سزى بكا باشقه صورتله اكلاتديلر. بوقدر انسان اوغلو انسان اولديغكزى بيلميوردم. سزك كبى فرنكستانى طولاشمش، آلافرانغه مشرب، سوسلو بر بكه بنم قيزى ويرمكه ناصل جسارت

ایدهبیلیرم ؟ کریمهم غایت قبالی بیودلمش ابکم جوش بر قیزدر. او، شو اوطهیی سپورمکی بیله بجرهمز. بورادن کچسه کیم بیلیر قاچ شی دویرر... جسارتسزلکمك اك بیوك سببی بو...

— فرنکستانی وقتیله اولیاءدن دینهجك ذواتده طولاشمشدر. بو بر قباحت دکلدر. آلافرانغهلغه، شیقلغه کانجه زمان اویله کوتوریور. (یوزینی اختیاره یاقلاشدیروب) بن ممنون میم شو حالدن ؟. سزك کبی صالطه، شالوار، یعنی کیسهم شبههسز دها راحت و مسعود اولوردم.. قلباً اولدیغی کبی شکلاً ده اجدادیمه بکزهمکله افتخار ایدردم. فقط ایش اویلهمی ؟ نه ایچون اولورسه اولسون شمدی بر انسان هرهانکی بر «سوسیهته» ومقامه کیتسه ردینغوتك هانکی مقاصدن چیقدیغنه، یقالغك بیچمنه، بیونباغنك شکل ولوننه باقیورلر. ایشته بو برقاچ شی تعیین ماهیته معیار عد اولنیور. «کزبکا اویمازسهایام اویارم ایامهبن» دیمشلر.. کچنمك ایچون بوروش عالمه اویماقدن باشقه چاره یوق... دنیادونمدی. شمدی بتون دونیور. هرشی دکیشیور.

یواش یواش شهریمز اوروپا کبی اوله جق ... هر شی آتش بهاسنه چیقه جق . کومور ، مقارنه کبی پاکت ایچنده صاتیله جق .. اوطونلر رمضان پیده سی ، قندیل چوره کی مثالی الوان کاغدلره صاریله جق . الما ، شفتالی ، نوعندن میوه لر اوقه ایله دکل دانه ایله صاتیله جق ، قیمه سنی یوزپاره یه بهالیدر دیدیکمز یمشلرك دانه سنی بش غروشه ییه جکز . اهالینك شویله بویله پدتنکرانی صنفلری بشه ، آلتی یه اویله بوز کبی قیویرجق اتی ییه میه جکلر . قصابلر بیکیر ، مرکب ده کسه جکلر . بعض محللرده رمضانیه لك یاپیلان بیکیر واشك اتی صوجقلری صیغیردر دییه اهالی یه یوتدرلمیه جق .. هر حیوانك صوچوغی ، اوزرنده نوع لحمك مارقه سنی حاوی اوله رق صاتیله جق ... اهالی اویله ده اسمی تارنا وال وار کبی عقلده کلن شکل ورنکده البسه کیمیه جك . اوچ صنف خلق اوله جق : عسکر ، سیویل ، عمله ... قیافتلرده بویله اوچه انحصار ایده جك . قیافتلر تنسیق ایدیلنجه اوکچه سی باصیق «شیپیدیق» وکیجه لك انتشاریسیله محله قهوه لرنده صدر نشین مشورت اولوب اللریله چپلاق آیاقلرینك پارماق

آره‌لرینی قارشدیره‌رق پولتیقه‌دن بحث و محترم
مبعوثلریمزك سوزلرینی تنقید ایدن یاوه کویانه،
برانسانه معلومات سیاسیه‌سندن اول قیافتنی تنظیم
ایتمك لزومی بیلدیریله‌جك و آداب معاشرتدن بی
خبر بولنانلره اصول اداره وسیاستدن دم اورمه‌نك
پك عبث اوله‌جغی تفهیم ایدیله‌جك. مدنی برقوم
ایچون آداب عمومیه دنیلن قیودك شرطه‌لری
اهالیمزه مجاناً تعلیم اولنه‌جق. اصنافلق نوعاً شهر
امانتنجه مسجل اوله‌جق. نورعثمانیه طرفلرنده
وبعض خصوصی خانه‌لرده کی بیوجیلرك نوع
صنعتلری اصنافلق قادروسنه ادخال ایدیله‌مدیکی
صورتده بوکبیلرك تجارتخانه‌لری سدوبند اولنه‌جق.
سوقاقلرده باشلرندن لوله لوله کیرلی صاچلر
صارقارق آواز آواز حایقران صرتی پوستکیلی،
سینه‌سی تسبیحلی، ألی تبرلی، او کشکول بدست
صاچاقلی حریفلردن نه‌صاندقلری سؤال اوله‌جق.
هر سؤاله: «یادوست! مانغرایواه هو» دن باشقه
جواب آلنه‌مینجه هپسی «ده‌پو» یه ایصال
ایدیله‌جك... هپ بونلره بر صنعت تعلیم اولنه‌جق.
بونلرك ایچنده تمانلی اوپرا تیاترولرنده (تنور) لق

ایتمك لیاقتنی کوسترەنلر بولنەجق . بوکون سوقاقلردە الك عادی شیلری وسیلۀ تماشا اتخاذیلە آغزلرینی آچوب آقشاملرە قدر شوکا بوکا وقف انظار ایلە وقت کچیرەن ، دیدی قودی ایلە قهوە پیکەسی چوروتمکدن باشقە مشغولیتلری اولمیان کیمسەلرە هپ مناسب بر ایش تکلیف ایدیلەجك .. مملکتمز بوکبی کوچلی قوتلی ایشسز کوجسزلردن ایکی صورتلە متضرر اولمقدەدر. بو مملکت ، زمانەنك ترقیاتیلە متناسباً کسب عمران ایدەبیلمك ایچون اولادینك مادی ، معنوی فعالیتنە محتاجدر . ایشتە بزدە چوقلریمزك بو فعالیت عمومیەیە اشتراکی وظیفە ایدنمدیکمز و آزایلە یعنی همان اولمیەجك قدر بر شیئلە قناعتە آلیشمش اولدیغمز ایچون ایلك ضررە اوغرایورز. ایکنجی ضرردە ایشسزلکك ام الخبائث اولمسندن ایلری کلیور. بر انسان نە قدر تنبل اولسە ینە طبیعةً برشیلە مشغول اولمق احتیاجندەدر، نافع بر مشغولیت بولنەماینجە مضریلە اشتغال ایدیلەجکندە شبهە یوقدر. بوکون اوروپا اصول معیشتیلە بزمکینك آرەسندە چوق فرق

واردر . اوراده ایشلره اوقدر هجوم ایدلمشدرکه
بوکون ایشله‌دیله‌جك برچوق سرمایه ایله دماغ
و قول موجود اولدیغی حالده اورته‌ده ایش
آزالمشدر . یعنی بوفعالیت شدیده‌یی تماميله تطمين
ایده‌جك ایش قالمامشدر . ایشته بونك ایچون
اوروپالیلرك بر قسمی بو سرمایه و فعالیتلرینه
مملکتلری خارجنده جولانکاهلر آرامق
اضطرارنده بولنیورلر. بتون مملکتلردن اسکی
دره بکلکلری وخرجکذارلقلر قالقدی . فقط
شمدی اونلرك یرینه دها مدهشی قائم اولدی .
چالیشه‌میان ملتلر چالیشانلرك خرجکذاری
اولیورلر دیمکدر. بومحاربهٔ اقتصادیه‌نك نتیجه‌سی
چالیشمیان ملتلر ایچون اوقدر مدهشدرکه صوکنی
تعقل ایتمکسزین دائما حاضردن ییوب نهایت الامر
خدمتکارلرینه خدمتجی اولان احمق میراث
یدیلرك حالنی آندیرر. بوسوزلرم آیری آیری
تفصیل ایدلسه هر برینك اوچی واریر بر مستقل
فنه دایانیر.. بنی دیکله‌مك خصوصنده کوسترمش
اولدیغکز متانتی دها زیاده سوء استعمال ایتمکسزین
نتیجةً شونی عرض ایده‌یم که ایچمزده بنم کی

امور آشنا کیمسه‌لر وار کن تدارك ایده‌بیله‌جکمز قدر سرمایه طوپلایوب ده ایشلرمزدن بزجه قابل انتفاع اوله بیلنلری کندیمز اداره ایتمه‌یه‌رك نیچون فرنکلرك ایدیء استفاده‌لرینه براقه‌لم ؟

مفتون بك لاقردی‌یه براز مولا ویره‌رك افاداتنك مخاطبی اوزرنده‌کی درجهٔ تأثیراتنی اکلامق ایچون قاسم افندی‌یی درین ، درین سوزمکه باشلادی .

قاسم افندی بو سوزلری حظ موسیقیدن بیکانه‌لکی بین الناس مثلاً ایراد ایدیلن قابا بر حیوانك قاوال دبکله‌مسی قبیلندن بر بی‌قیدی ایله استماع ایدییور ، دها طوغریسی مخاطبنی دلکیر ایتمامك ایچون دیکلر کبی برطور ارائه ایلیوردی . یالکز آره‌ده بر میلیون سوزینی ایشتدکجه طاتلی برأسنه‌مه ایله ذهننی بو کلمه‌نك دلالت ایتدیکی ارقامك کشف ماهیتنه سوق ایتمك ایسته‌یور ، فقط تعداد وترقیمده‌کی کورکوسی معلومات سائرهٔ فنیه‌سی کبی پك ضعیف اولدیغندن بو تعبیرده ذهنلرك آلمیه‌جغی درجه‌ده بر کثرت مقداردن باشقه برقطعیت کمنیه بوله‌میور ، بوسوزك حین ایرادنده

دماغی بر آلتون بانیوسنه دالیور ، اوراده بوکالیور ، بروضوحه ایرهمیوردی .

بوممالکتده باکرمنابع ثروت بولندیغی سوزی قاسم افندی ایچون بی معنا برلافدی. اویله برقاچ کشی برلشوب سرمایه وضعیله زراعتدن، تجارتدن ویا زیرزمیندن ثروت چیقارمق قبیلندن سوزلر بوزواللی اختیارك نظرنده وعد منافعله پارەلی کیمسەلری اغفال ایچون اویدورلمش بر دسیسه اولمقدن باشقه هیچ برحکم واهمیتی حائزدکلدی. اویله بیوك بیوك قزانج مواعدینه قاپیلەرق نتیجەسی مشکوك خصوصاته کرشمکدن پك محترز بولنوردی. پاره مادەسنده اونك هیچ کیمسەیه، حتی اك معتبر مؤسسات مالیەیه اك بیوك بانقەلره بیله اعتمادی یوقدی. اونك نظرنده هرفرد، بنی نوعندن دیکرینك پارەسنی طولاندرمق ایچون یارادلمش برر ابلیسدن باشقه برشی دکلدی. « پاره پارەیی طوغورور » ضرب مثلنی ایشتدکجه اکثری دفعەده پارەنك پارەیی اولدردیکی حقیقتنی تأییداً مثل دیکرایراد ایدلمامش اولدیغنه تأسفدن کندینی آلەمازدی. حفظ اقچه ایچون کندنجه اك امین اصول

آلتونلری قاوانوزه طولدیروب کومورلکك بر
قارانلق کوشه‌سنه خفیاً دفن ایتدکدن صوکره
اوزرینه کومور توزی چکمکدی . او خزینهٔ
مدفونه اوراده طوغوره‌ق سونجندن ویا اولمك
تهلکه‌سندن مصونیتله سنه‌لرله اویویه‌بیلیردی .
اك بیوك معامله‌سی ، اك بیوك جسارتی کوزینه
کسدیره بیلدیکی کیمسه‌لره غایت فاحش فائض ،
معتبر کفیل ، مکمل مرهونات مقابلنده پاره
اقراض ایتمکدی . بوکا پك ایی عقلی ایرردی .
فقط وعدهٔ اقراض ختام بولوب‌ده پاره‌لری
قاوانوزه یاترنجه‌یه قدر نه مراقلر ، نه کوکل
اوزونتولری ، نه اندیشه‌لر چکیرمزدی . هرکسی ،
هرکسی کندینه‌قارشی بر دولاب اغفال چویرمك ،
بر طوزاق قورمقله مشغول ظن ایتدیکندن
عمومك نظر بیقیدیله کوردیکی اك اوفاق شیلردن
قوشقولانیر ، کیمسه‌یه امنیت ، اعتماد ایتمز ، افراد
عائله‌سنه ، اولادینه‌قارشی بیله درلو تدابیراتخاذیله
یاشار ، استراحت بال نه‌در بیلمزدی .

قاسم افندی باشی شابقه‌لیلردن هیچ خوشلانمازدی . بونلرك کیریشدکاری ایشلرده مطلق

بر سوء نیت، مطلق بر فساد بولندیغنه، بو اجانبك عموماً استانبوله تورکاری آلداتمق ایچون کلمش اولدقلرینه قانعدی. باشی شابقه لیلری هپ عروق واحده دن عد ایدردی. اونك نظرنده فرانسز، انکلیز، آلمان، ایتالیان یوقدی. هپسی کاووردی. حتی بو ملل مختلفه یی عین لسانله متکلم ظن ایدر، ارمنیجه ایله آلمانجه نك، فرانسزجه ایله روسجه نك بر فرقنی کوره مزدی. بونلرك کافه سی قاسم افندی ایچون کاوورجه ایدی والسلام...

مفتونك اختیار ایتدیکی بو اوزون سوزلرندن، بو کلفت بیاناتندن کندینی یره اورمق ایچون حاضرلاندیغنی، بتون بو مقدماتك کریسنده کندی ضررینه تأمین ایدیله جك بر فکر خفئ منفعتپرستانه بولندیغنی، اختیار تجارب مدیده ایله حواس خمسه دن صوکره آلتنجی بر حس اوله رق اکتساب ایلمش اولدیغی بر قوتله واضحاً ادراك ایدییور، فقط مفتونك بو صفوتنه کیزلی کیزلی صقالنك آلتندن کولمکدن ده منع نفس ایده میوردی. اوت کندینی کونده دن آتمغه اوغراشان بو کنجه، خدعه شناس بر اختیار پهلوان مهارتیله بر چلمه

آتمق فکرینه دوشمشدی . باقه‌لم کیم کیمی دویره بیله‌جکدی ؟ شدتنی زمان مناسبده اظهار ایتمك ایچون تمامیله کتم قوت ایدن قورناز بر خصم تصبصیله پك صاف ، ضعیف ، بدلا کورینه‌رك ایشه کیرشمکی تصمیم ایتدی .

مفتون کندی عقلنجه اختیاری درین درین تدقیق ایتدکدن صوکره بونك تمامیله بر « بون اوم » یعنی بر ساده‌دل اولدیغنه ، کندی کبی جن فکرلی ، سیوری عقللی بر هزارفن ایچون بوزواللی بوناق حریفك بتون ثروتنی برقاچ آیده یوتی ویرمك ایشدن بیله اولمدیغنه قناعت کتیردی .

اختیار ایسه قیزینی مفتون بکه ویرمکدن نه کار ویا ضرر ایده‌جکنی اك اوفاق تفصیلاتنه قدر چوقدن حسابلامشدی . مفتونه مراجعتی ایشته بو حساب نتیجه‌سنده تعین ایدن لزوم اوزرینه وقوع بولمشدی . مفتونك کندینه داماد اولمسیله ماهر ایله لبیبه مسئله‌سی ده یولنه کیرمش اوله‌جقدی . اختیارك زعمنجه مفتون پیانقودن اوز بشبیك لیرا قازانمشدی . دلیقانلی ایله بویله صحبت تماسنده بولنور بولنماز بومهم مبلغك نه مقدارینی چیره

بیله جکدی؟ قاسم افندی بوتون قوۀ شیطنتکارانه سیله عمق مسئله یی بو جهتدن اسقاندیل ایتدی. اول حساب بشیوز لیرا اوره بیله جکنه عقلی کسدی. ایشته بو هدفه توجیه مقصدله بر ترتیب ذهنیده بولندی. بو پاره یی قیزینه آغیرلق اوله رق طلب ایده جکدی. مفتونك بو مقداری بلااستکثار قبول ایده جکنه قانعدی. چونکه قاز مأمول ایدیلن یردن طاووغك اسیر کنمیه جکی امراشکار ایدی. هانکی نقطۀ نظردن باقلسه قاسم افندی بو آلیش ویریشده کارلی چیقیوردی. چونکه جاریه فرضیله قیزینه بر قیمت تقدیری لازم کلسه بو فیأتك اونده برینی بیله کتیرمیه جکنی رعنا بیلیوردی.

بو فکرینك حصولنه موفق اولورسه قاسم افندی بر اوروشده، قیزینك تارحم مادردن سقوطندن او کونه قدر اولان مصارف روزمرۀ حیاتینك بر قاچ مثلنی الده ایتمش اوله جقدی. چونکه فودوله، باصدیرمه، زیتون برده صیجاق طعام نامنه عمارت جورباسی، کوله طویوران تعبیر ایدیلن پینیر خاشلامه سیله بسلدیکی کریمه سنه

مدت حیاتنجه من حیث المجموع یوز لیرا صرف ایلدیکی یك مشکوکدی . بو حسابجه قیزی ایچون اولان مصارف اعاشه‌یی مع فائض بر حمله‌ده اله کچیریور دیمکدی . بو آز بیوك بر کارمیدی؟

بشیوز لیرا ایله آچیلان بو باب صهریتك ایلریده موجب انتفاع برچوق صفحه‌لری اوله‌جغنه شبهه یوقدی . اوت ایشته آغیرلقدن صوکره نکاح مسئله‌سی کلیوردی . بشیوز لیراده او ... ایتدی بیك آلتون ... یا بو لیرالری تعقیب ایده‌جك یوز کوروملکی کیفیتی ... کیسهٔ طالعنه پیانقودن دومانی اوستنده هنوز اون بشبیك لیرا کیرمش بر آدم ازدواجنه بو قدر شدتله طالب اولدیغی بر قیزه ایکیوز لیرادن آشاغی به یوز کوروملکی طاقه بیلیرمی ؟ قاسم افندی کریمه‌سنی عادتا آغیرلغنجه آلتونله ترامپه ایدییور ، یالکز آنزینك او کونه قدر اولان یدیکنی ایچدیکنی دکل تعیشاً بر قاچ باطنه‌قدر جبر مافات ایلیوردی .

بو صهریتده هر ایکی طرف کندینی یکدیگرینك ضررینه تأمین منافع ایدن بر مغفل کار آموز فرضیله درلو خولیالر کچیردیکندن شو مسئله‌یه مناسب

برطرفدن كيريشوب ايشى بتيرى ويرمك ايچون
كمال تهالكله هر ايكيسنكده قلبلرى شدتله
آتوب طوريوردى . مفتون بو كيفيتك موفقيت
و عدم موفقيت جهتلرينى ذهنندن بر كوزلجه
طاسارلايوب برموازنهٔ مخصوصه ياپدقدن صوكره
اختيارك ضعيف طرفندن باصدرمق ايچون
ديدى كه :

— مخدومكز ماهر بنك عائلهمزه قارشى كوستر-
ديكى تجاوز بزى ايكى صورتله متأثر ومتضرر ايتمشدى .
بويله ولى‌لرينك رأيلرى خلافنه خانهٔ مادرى ترك
ايله عاشقنه قاچان برقيزك بو حركتى عالمجه نه‌قدر
سوء تفسيراته ، ديديلره قودولره بادى اوله‌جغى
معلوم عاليكزدر . بو تألمله والده‌مك صحتى مختل
اولدى . بيوك والده‌مى بر از نزول يوقلادى .
ديكر طرفدن ضايعات ماديه‌مزده پك بيوكدر .
همشيره‌م عاشقيله اوزونجه مدت ياشايه بيلمك
ايچون كندى مجوهراتندن باشقه والده‌مككيلرى
ودها يوكده خفيف بهاده آغير برچوق شيلرى
طوپلايوب كوتورمش ... بو ضررلرمزى كيم
تضمين ايده‌جك ؟ كيمدن دعوا ايليه‌جكز ؟

قاسم افندی بر تفکر عمیقه دلالت ایدر صورتده قاشلرینی چاتوب، کوزو دوداقلرینی بوزوشدیره رك:

— دعوامی ؟. اویله شیئه نه لزوم وار ؟ دعوا ایتسه کز ده ماهرك نه سنی آله جقسکز ؟ طوت کلك پرچمندن . . .

— کندیسی بی قدرتسه ولیسنه تضمین ایتدیررلر ...

— شمدیکی عدالت، یکی حقوق بویله می؟

— بویله . . .

— اوغلانك سرقتندن دولایی پدرینك محکوم اولدیغنی طوغریسی هیچ ایشتمامشدم . . بن او چاپقینه بویله می تربیه ویردم؟ انسان اولاد پیدا ایدیور اما خوینی پیدا ایده میور.

— پدر افندی بوخصوصده سزه قارشی بر دعوا آچارسه م امین اولکز چوق مصرفه کیررسکز. چوق باشکز آغریر . . . بتون بو فنالقلری، ضررلری، دیدیلری قودولری قاپاتمق ایچون برچاره وار.. .

— (بایغین برصدا ایله) نه در؟

— کریمه کزی بکا ویرمك . .

قاسم افندی بو تکلیفی قبوله تا آجان آتیوردی. تکلیفات متصوره‌سنی قبول ایتدیره‌بیلمك ایچون بر آز متانی کورونمك ، نازلی بولنمق ، آغیر طورانمقدن باشقه چاره اولمدیغندن باشنی کوکسی اوزرینه اینديروب جعلی بر تفکره واردقدن صوکره:

— نکاح ، آغیرلق ، یوز کورومکی خصوصلرنده اویوشه بیلدکدن صوکره ویردم کیتدی ... سزدن ایسته‌مه‌جکم؟.

— اوجهتلری مراق ایتمیکز. کوکلم غنیدر. دوسته ، دشمنه قارشی پاره ایچون نه کندیمی محجوب ایدرم نه‌ده سزی ...

— وار اول اولادم ... اویله ایسه بن‌ده سزه قیزیمی زوجه‌لکدن کل جاریه‌لکه ویره‌جکم.

— بکا جاریه‌نك لزومی یوق .. بن زوجه ایسته‌یورم.

— سز نصل ایسترسه‌کز اویله قبول ایدیکز. قیزم ادیبه جاریه‌کز ، اوغلم ماهر کوله‌کز اولسون. بن او نیتله ویرییوردم ..

قاسم افندینك بویله کوله ، جاریه تعبیرلرینی

استعمالدن مقصدی مفتون بك عائله‌سنه اوغلنی دامادلغه قیزینی کلینلکه طادیله توزیله یعنی بك بهالی صاتمق نیتنده اولدیغنی اشراب ایدی. فقط مفتون، خسیس اختیارك بو نکته‌سنی اکلایه میه‌رق کوله، جاریه تعبیرلرندن او، یالکز انسانیت نامنه نفرت طویدیغی ایچون او یولده رد ایله جواب ویرمشدی. قاسم افندی داماد مستقبلنك بو صورتله جوابنی قورنازلغه حمل ایله «دمیری طاونده دوکمك کرکدر» مثلنه توفیقاً بو ایشی همان او کون اوراجقده پشیروب قوتاری‌ویرمك مقصدیله دیدی که:

— اولادم کل شویله قارشمه کچ.. سنکله برپازارلغه اوطوره‌لم.. اکر قسمت ایسه بش آشاغی‌یه بش یوقاری‌یه ایشی بیتری ویره‌لم والسلام..

قاسمك بو صحبت اخذ واعطاسنه بر نوع حیوان آلیم صاتمی چاشنیسی ویرمسی مفتونك بر آز تحفنه کیتدی. فقط اختیارك ذوقی نه ایسه اوجهتی اوقشایه‌رق ایشه کیرشمك موافق اولدیغنی، دوشونوب مخاطبنه ممکن اولدیغی قدر خوش کورونمك ایچون دیدی که:

— امان افندم اوزون اوزادی یه پازارلغه نه لزوم وار؟ نه ارزو بیورور، نه امر ایدرسه کز ایفایه حاضرم ..

بو جواب قاسمك خوشنه کیتمدی، چونکه متونی کندیله الکانه یور ظن ایتدی، هر نه آلیش ویریشده اولورسه اولسون بوغاز بوغازه چکیشه رك پازارلق ایتمك قدر اختیارك ذوقنی آرتدیران بر شی یوقدی قاسم همان قاشلرینی چاتوب:

— آلیش ویریشده امر ایله ایش اولماز، پازارلق حلالدر. انسان بر اینك بیله آلسه پازارلغنده برقاچ کون چکیشیر.

بو توجه اوکوزك کره سی حقنده کی شو ... نزاهتدن بعید فقط حقیقته قریبدی. ...ن قارشیسنده کی اختیارك جنت خستیله هم ...نك اولمقدن باشقه چارهٔ موفقیت اولمدیغی ...لایه رق بورنی بورننه یاقلاشدیرر درجه ده ... بدوینك قارشیسنه دیز چوکوب:

— یك اعلی .. مالکزه بر قیأت ایسته یکز چکیشه لم .. دیدی

اختیارك نیتی بشیوزلیرا آغیراق ایستمکدی،

نقط آقینتی‌یه کوره‌ك چکن بر قایقجینك محل مطلوبك چوق اوست طرفنده‌کی بر جهتی هدف حرکت اتخاذ صورتیله انجق نقطهٔ معینه‌یه ایره‌بیلمسی قابلندن اوله‌رق دیدی‌که :

— کیسه کزك آغزینی آچکز اولاد . تیزه‌یه اول مزاد بیك لیرا آغیرلق ایسته‌رم ...

بو « بیك لیرا » سوزی مفتونك بینی ایچنده فنا چینلادی .

تیزه‌سی وسیله خانمك کوروجیلکدن عودتنده تعریف ایتدیکی پرتیق باصمه طونلی ، اویحنی یناق ، او ، مانغفا قبزه بیك لیرا آغیرلق طلبی لطیفه طرزنده ایراد ایدلسه بیله استماعنه تحمل اوله‌نه بیلیر بر سوز دکلدی . مفتون همان یرندن فیرلادی . اختیارك بویوزقاویلکنی ، بو بیك لیرانك دماغنده حصوله کتیردیکی طنین نامتناهی‌یی براز ذهنندن سیندرمك ، براز هضم ایتمك ایچون صالونك ایچنده آشاغی یوقاری کزنمکه باشلادی . داماد مستقبلنك بوتلاشندن ، واقع اولان شو برنجی تکلیفنده ذهناری سرسمله‌ته‌جك برطوپ طراقه‌سی قوتی بولدیغنی اختیار اکلادی . براز ایلری

واردیغنی ایما ایدر عجیب بر تبسم ایتلافکارانه ایله :

— نیچون بوقدر تلاش ایدییورسك اولاد؟..
بیك لیرا دیمکله همان جیبکدن پاره‌کی آلمدمیا ؟...
سن ده برشی ویر باقه‌لم ..

بیك لیرالق برطلبه قارشی نه‌ویریله‌بیلیردی؟
بویله برطلب غالی‌یه مقابل قرق اللی لیراویرمك
بك چنکانه‌جه بر پازارلق اوله‌جقدی . یوز ،
ایکی یوز لیرایه چیقمق لفظاً قولایدی . فقط
مادةً تأدیه ساعتی ورود ایدنجه نه‌یاپیله‌جقدی ؟
اوزبش بیك لیرالق پیانقو صنیعه‌سنی آرایجی
تشنکی کبی برپاطرتی ایله اورته‌یه صالیویردکدن
صوکره بوحوادثك تولید ایده‌جکی بوکبی محاذیری
دوشونه‌مامش اولدیغندن دولایی شمدی ماقفرلانی
از مؤاخذه‌یه باشلادی . مفتون هیچ برشی
ویره‌میور، بلاانقطاع کزینیوردی، اغزندن، الك
ارفاق برمقداری قاچیرمغه قورقیوردی . چونکه
یکرمی لیرا دیمش اولسه بیله حاضرده بوقدر
نقدی یوقدی . بو سماحتی قوه‌ده قاله‌جقدی .
فقط بویله بر امر عظیمده ایلك مشکله قارشی

مغلوب قالمقده... مفتون کبی بر صاحب عزمه یاراشیرمی ؟ ویریله جك بوپاره اختیارك یوز بیك لیراله واران ثروتنی أله ایتمك ایچون بر نوع (آوانس) دیمکدی . بر اوفاق یمله مه ایدی . مفتون باشلادیغی بو پازارلغی هر حالده بر حسن خاتمه یه ایصاله قرار ویردی . اوده بو بیك لیرایه پك انسبتسز دوشمیه جك، کداچشملك عد اولنمیه جق مقدارده برشی ویره جکدی . تأدیه زمانی حلول ایدنجه موسیو مانفرلان ایلك صنیعه یی ترتیب ایتدیکی کبی وارسون بوکاده بر قواب ویدورسون.. اول مقدار اوله رق مفتون اوچیوز لیرا ویردی . اوروشه چکیشه آغیرلق بشیوز لیرایه کسیشلدی . بو پازارلق آقینتیسنك نقطهٔ توجهیله نقطهٔ معینی آره سنده کی بوجالامه بعدینی پك ماهرانه تعیین ایلمش اولدیغندن دولابی قاسم افندی کندی کندینی تبریك ایتدی . چونکه اونك ده ذاتاً قراری بشیوزدی . بیکدن طوتدیروب ده تاس تمام بشیوزه دوشمك خصوصی مفتونك تخمین سخاوتی حقنده اختیارك کوستردیکی اصابت نظره جداً شایان حیرت بر معیار اوله

بیلیردی. اکر قاسمك دامادی حقنده کی تخمینات مستقبله‌سی‌ده بویله نقطه‌سی نقطه‌سنه مطابق ظهور ایدرسه ایشی ایش دیمکدی .

جمعیتك قریباً اجراسنه قرار ویرلدی. اختیار اودن چیقدقدن صوکره مفتون همان ماقفرلانك خانه‌سنه قوشدی. قاسم افندینك زیارتنی وبتون ماجرایی اکلاتدی . پاره مشکلاتی ایچون چوق دوشوندیلر. قادین ننه شکوره خانمك صندیغندن آنتیقه پیریول ساعت وسائره آشیرمق، راجیدن قزلیجه والده‌سنك اوفاق تفك بعض مجوهراتنی ترهین ایتمك، مفتون کندینه عائد پانفاته‌طرفلرنده‌کی بر عرصه‌یی صاتمق صورتیله درتیوز لیرا قدر تدارك ایده‌بیلدی. ایاریده قاسم افندینك توپلری یولونمغه باشلاندیغی یاخود اختیار جغز تبدیل عالم ایلدیکی زمان کندینه حصهٔ مناسبه آیرلمسی شرطیله ماقفرلانده یوزلیرا تدارك ایتدی. آغیراق آقچه‌سی جداً پك آغیر تدبیرلر، چاره‌لرله تهیه ایدلدی. مهر مؤجلك وعدهٔ تأدیه‌سی استقباله عائد هم‌ده بر شکل تهیتده کبی کورولدیکندن بشیوز لیرا نکاح قیمقدن اورکمدیلر. یوز کورولمکنه کانجه موسیو ماقفرلان

کرچکندن فرق اولمیه‌جق قدر بر یالانجی پوروش بوله‌جغنی وعدایتدی . بو ساخته کارلغك قویه‌سی میدانه چیقنجه‌یه قدر قائن پدرکده جانی چیقمش بولنمق محتملدی .

بویله هر شی کسیشـیلوب ترتیب ایدلدکدن صوکره قاسم افندی بشیوز لیرا آغیرلغی آلدی . اوقدر ساده صـویه خفیف بر دوکون یاپدی که بو جمعیته یکرمی لیرادن زیاده صرف ایدلمدیکنی بالادعایمین ایدن بولنسه کناهه کیرمش عداولنماز ایدی .

قاسمك کندی ایچون بیوك بر موفقیت عد ایتدیکی بو ایلك غلبه‌سنه قارشی مفتونله‌ما فقرلان بیق آلتندن حمولانه براستهزا ایله صیریتیورلردی . چونکه بویله بشیوز لیرا یملمه‌دایله اختیاری بتون ثروتیله دام صـنیعه‌لرینه دوشورمش اولدقلرینه کال قناعتله حکم ویرمشلر کیتمشدی .

١٥

قاسم افندی بشیوز لیرا آغیرلغی قاوانوزه ایندیرمك ایچون دوکونی کندی خانه‌ســنده یاپدی . بو درنکده لبیبه ایله ماهرك قباحتلری

عفو و کندیلری بتکرار میانهٔ عائله‌یه قبول ایدلدی. قیزینی دکرندن پك فضله بر فیئاته چاقمش اولدیغی کبی اوغلی ده برپاره‌سز اولندیرمش بولندی، قاسم افندی آخر عمرنده ولوله‌سز، دغدغه‌سز، تنها بر حیاته احتیاجی بولندیغنی وسیله اتخاذیله اوغلی قیزینی، دامادینی کلینینی باشندن صاوردی. بو درت جان طاقوش طوقوش مفتون بکك والده‌سنك خانه‌سنه کلدیلر. ذاتاً مفتون ایچون قاسم افندینك او ساده حیاتنه، بالخصوص او یاوان اوغایت محدود، ساده صویه یمکلرینه آلیشمق قابل دکلدی. بتون عائله خلقی، یره اسکمله اوزرینه موضوع سینینك اطرافنده‌کی مندرلره دیزیلوب تحته قاشیقلرله برکاسه‌دن چوربا، تك بارداقدن صو ایچمك کبی برحاله داماد بك بر ایکی هفته زور تحمل ایتمشدی.

پدرینك خانه‌سندن زوجنك کنه نقلندن صوکره صورت معکوسه‌ده، عین راحتسزلق زواللی ادیبه خانم ایچون باشلامشدی.

مدت عمرنده پارماقلری چتال بچاغه تماس ایتمامش اولان کلین خانم آلافرانغه اصول تناوله

اوقدر بیگانه ایدی که یاپدیغی تحفلقلره ظرافت بیله کولمکدن کندینی آله‌میوردی، زوجنك چولوغك چوجغك انظار تمسخرلری آلتنده بر ایکی لقمه شی یدکدن صوکره یاری آچ یاری طوق سفره‌دن قالقیور، تنها اوطه‌لره چکیلوب کیزلی کیزلی آغلایور، اوغرادیغی شو تحملفرسا حالدن قورتارمسی ایچون یانه یاقیله جناب حقه دعا ایدییوردی .

زواللی ادیبه طوغدیغی کوندنبری آلیشدیغی معیشت وعاداتك اوقدر ضدی وخلافی بر محیطه دوشدی که عقل قاصرانه‌سیله حقلرنده بردرلو موافق بر حکم ویره‌مدیکی بر چوق شیلره دائر پیدا اولان استغرابلری کوندن کونه آرتیور ، بویکی شیلری نه اکلایور نه‌ده بو تحفلقلره آلیشه بیلیوردی. پك زیاده صیقلدیغی بوکالدیغی زمانلر عزیزه خانمی چاغیرتیور . هفته‌لرجه یانندن صالیویرمیوردی . عزیزه خانم صورتا تسلی کونا فقط حقیقتده یانغینه کوروکله کیدر سوزلرله زواللی‌یی بوسبتون جیله‌دن چیقاریبوردی . بو ازدواجك هفته‌سنده عزیزه خانم یکی کلینی

استفساره کلدیکی زمان ایکیسی بر اوطه‌یه کیروب قاپویی سورمه‌لیه‌رك ساعتلرجه درتلشدیلر. اوطه درونده کندیلرینی اغیاردن خالی بولنجه زواللی ادیبه همان عزیزه‌نك قوللری آره‌سنه آتیله‌رق بر هفته‌دن تحمل کوستردیکی اشکنجه‌لی حیاتك رنج افزا آنلرینی بر مرارت بیانله تفصیله باشلادی. زواللی یکی کلین دموع نومیدی صاچه‌رق دییوردی که:

— عزیزه خانمجغم حالمی صورمه... بکا اولدی اولانلر. کلینمی اولدم؟ اسیرمی اولدم؟ جهنمه‌می دوشدم؟ حالی نه اولدیغمی بیله‌میورم... اوچ قائن آنا... حسابسز کوروجه... او آشچی ظرافت قادین بیله بعضاً باشمه کل کهیا کسیلیور. اوبیچ قوروسی حسنه‌یه وار نجه‌یه قدر بو اوده هپسی بنی (نظاره) یه ماهتابه آلیورلر... آرتق کوچکنك بیوکنك (مسقره) سی اولدم. نه یدیکمی بیلیورم... نه ایچدیکمی.. هپسی صورتا مسلمان، فقط یاشاملری هیچ بزمکنه اویمیور. یمکی ال ایله یمیورلر. چتال دیدکاری او زیقیمی قوللانیورلر.

کور اوله‌سی‌یی قاچ دفعه دماغمه باطیردم .. آغزم شیشدی .

عزیزه خانم متأثرانه کوزلرینی سوزه‌رک :

-- دنیاده اوزیقمله یمك یینلره یارین آخرتده زبانیلر اوچلری سیوری قیزغین چتاللرله یمك ویره‌جکلر ... امان ربم مرحمتکه صیغندم ... اللهك ویردیکی پارمقلر طوریرکن دیرپارچه‌لریله یمك یه‌نیرمی ؟ آه ادیبه آه ... باباجغك بو ایشی نیچون ایتدی بیلمم که ؟ بش وقتنه بش دها قاتار نور کبی مسلمان آدمدر . بر آیاغی ده چقورده . اما جناب مولا تقصیراتنی عفو ایتسون . پاره‌یه طیانه‌ماز ... سنی اوبورایه کلین ویرمدی . عادتا یوز (کساهجه) یه صاندی . اوچ قائن آنادییورسك ، بنم بیلدیکم بر دانه .. ایکیسی ده تره‌دن چیقدی ؟

— بریسی اصل قاین آنام لطفیه خانم .. اوبری ده بیوك آنا شکوره خانم .. اوچنجیسی ده تیزه وسیله خانم .. بوایکیسی اصل قاین آنامدن دها دالاجان .. دها غرغری ... وسیله خانمك کویا أوی بازقی ده آیری . . فقط بورادن چیقدیغی یوق که ... هپسی ده بر برینه اویغون ... یاشلی باشلی

قادینلر . هیچ بری اختیارلغنی بیلمیور . سوسلنوب
اوك ایچنده یاپمه ببك کبی کزییورلر . باری براز
یاراشسه یورەکم یاپماز... آخرتی هیچ دوشونمیورلر .
هیچ برینك برکره جك اولسون سجدهٔ رحمانه
واردیغنی کورمدم . أوك ایچی بعضاً قوقونالرله،
فرنك قاریلریله طولویور . برفاریفان برفینفوندر
کیدییور . هپسی جانه کوره فرنکجه‌دن بر ایکی
لاقردی اوکرنمشلر... « سویله‌سه‌که » دییه‌بنی‌ده
دورلایورلر... آیول بنم دیلم دونرمی اویله شیلره؟
مسلمان اولادی‌یم الحمدلله ...

— سویله‌مه قیزم صاقین‌ها... صوکره چاییر
چاییر یانارسك... فرنکجه سویلدیکك لاقردی
اشنه‌یازین آخرتده سکا عذاب اوله‌جق... دیلك
بزغین ماشه ایله اکسه‌کدن چکیله‌جك...

— مراق ایتمه عزیزه خانمجغم هیچ سویلرمی‌یم؟
ایسته‌سه‌م‌ده هیچ بوندن صوکره دیلم دونرمی؟
اوفان‌فانلر لاقردی‌یه بکزه‌ر شیلر دکل که...
دیل یاپماز برطاقم بلابرزخ غیرلتیلر... کچن کونی
ونك قاریلری بورایه طولدی . بکا نه دیسه‌لر
بکه‌نیرسك ؟..

عزیزه خانم یوزینی اکشیته‌رك :

— نه دیدیلر قیز ؟.. زواللی ادیبه !..

— مادام مفتون دیدیلر !..

عزیزه خانم آوازی چیقدیغی قدر حایقره‌رق :

— قیز صوص ... دیللری طوتولسون...
اوصل سوز ؟.. (توبه) دی... توبه دی ی ی ی...

— آه دیدم ... دیدم ... توبه‌لر توبه‌سی
دیدم... بوسوز نه قدر کوجمه کیتدی بیلسه‌ك..
صباحلره قدر اغلادم .

— قیز استغفار ایت ...

— ایتدم .. آناجغم... ایتدم عزیزه جگم..
یالکز ایشته اونی آکلایه‌مدم. قوجه‌مه نیچون مادام
دییورلر؟ هیچ ارککك مادام اولورمی؟ قوصقوجه
بیقلی آدمه مادام مفتون دینیرمی؟ صوکره بونك
حکمتنی کوروجه‌مدن صوردم . بنم سؤالمه لبیبه
خانم اویله کولدی اویله کولدی که شاشیره‌قالدم .
بکا : « آه آلیق یاریم سن بوقدر صاف بوقدر
بون نره‌ده بیودك ؟ شمدی بویله شیلری بش
یاشنده‌کی مکتب چوجقلری بیله بیلیور... مادام
مفتون دیمك اغابکمه قادینلق اسناد ایتمك دکلدر .

مادامدن مراد سنسك. مادام مفتون دیمك مفتونك قاریسی دیمكدر.. اكلاندكمی مانقفا... بردها كیمسه‌یه بویله سرسمجه شیلر صورمه، صوكره انسانی دفعه قورلرده چارلارلر» دیدی. بنی تپه‌دن طرناغه قدر سوزدی‌ده نهایت! «نه‌در بو چاپاچوللغك ؟.. ظرافت بیله سندن درلی طوپلو كزییور. براز یاقه‌كی باچه‌كی طوپلا، كندیكه آزیجق چكی دوزه‌ن ویر.. درت لاقردی اوكره‌ن... انسان یاننه چیقه‌جق معامله‌لره آلیش... اغابكمه یازیقدر. بورادن باشقه استانبول یوق. سنی بیابانده‌می پیدا ایلدیلر قاری ؟.. صباحلین قالقنجه قوجه‌كه بون جوزونا.. سوقاغه كیدركن اوراوارا. اقشام اوستی بول صووار.. دها بیلمم نه‌لر دیمه‌لیسك» دیدی،

— صوص.. صوص.. اغزیكی آلیشدیرمه اویله كوتو، اویله پیس لاقیردیلره... اوراوارا صوراوارا نه دیمك‌مش اونلر اویله؟ آ!.. سوز قطلغنده آصمه‌لر بودایم.. الحمدلله سن قاسم افندینك قیزیسك.. اویله اوراوارا.. موراوارا سنك اغزیكه یاراشیرمی؟ سنی كیمك قیزی اولدیغكی

بیله بیله آلدیلر.. مادامکه ارزولری بوایمش. اونلرده پانغالتهدن، دیللنمش، ییرتیق برفرنك قیزینی آله ایدیلر..

— کچن کونی بزمکی بکا ینه «مادام» دیمزمی؟.. هایدی او فرنك قاریلرینی بن آدم یرینه قویمیورم.... یسته‌له‌مکله دکز (موندار) اولماز.. قوجه‌م اوله‌جق حریفك ایکیده‌برده بو سوزینی ارتق چکه بیلیرمیم‌یا؟..

— والله بن اولسه‌م همان اغزینه شاماری ایندیری ویرردم.

— عجله ایتمه... یواش.. یواش یوز کوز اولیورز.. کیده کیده اونیده یاپه‌جغم... هپسی اوله‌جق... فقط دها شمدی قورقویورم... حقه‌باز کبی حالنده برعجائبلك، برتوه‌للیلك وار. کوزلری والفجری اوقویور... هرصباح یومر وقلریله قوللریله تعلیملر ایدییور... طاپینیر کبی برشیلر یاپیور. آی‌قدر قوتلی... فقط ایجابه ایدرسه الحمد لله دین قوتیله بن اونیده پاطاقلارم، کوروجه‌کمیده... قادین ننه شکوره خانم بوناقی بوناق... تیریده دونمش.. هرطرفی صاپیر صاپیر

تتره‌یور ... اصل قاین آننه‌مه صیصقه .. بر
صیقلمق جانی وار... اول الله هپسنی حقلارم...
طورباقه‌لم.. بو اوده نه (پاندومینا) لر اوله‌جق...
ممکن دکل بوراده بن بونلرله ایده‌میه‌جکم...
بابام آلدیغی بشیوز لیرایی کیری‌یه ویرد، بنی
بورادن آلدیر... باشقه چاره یوق ... بن بو
قاریلرله غوغایه باشلارسه‌م سن ده کلوب بکا یاردم
ایده‌جکسک دکلمی عزیزه خانمجغم ؟

— ایتمزمی‌یم هیچ؟ ایتمزمی‌یم ؟.. اونلرله
دالاشمه‌نك غزا ایتمك قدر ثوابی واردر، تورك
ایسه‌لر تورلکلرینی بیلسونلر.. فرنك ایسه‌لر و
باشقه. بونلرك طمارلرینه نعوذبالله شیطان کیرمش.
هر طرفلرینه یاییلمش. کوکللری قرارمش..
قلب کوزلری قپانمش ... بز اولا الیمزدن کلدیکی
قدر بو جهنملکلرك اصلاحنه اوغراشه‌لم. بن
علاج خواجه‌یه کیدوب برخواصلی، تأثیرلی نسخه
یازدیره‌یم. بو نسخه‌یی حریفلك خبری یوقکن
البسه‌سنك برطرفنه دیکی‌ویر ... برده توتسو
یاپدیره‌یم. اویورکن فلان کندینی توتسوله‌مك
مجربمز ایسه‌ك چماشیرلرینه اولسون باص توتسونی،

باص توتسوني، البته كونك برنده عقللانير .. لاتي
لوقوم شكرينه‌ده بر كوزلجه اوقوده‌يم . نه بيله‌جك
اوني ده يدير .. فقط دقت ايت شراب ايچديككي
آقشامه تصادف ايتمه‌سين . بيليرسك يا بن اسكيجي
خواجه‌دن اذنلي‌يم ... سنك آغزيكه توكوروب
بن ده سكا اذن ويريرم . سندن صوڭ ايسته‌ديككي
وقت سكا اوكره‌ده‌جكم دعايي اوقو ، بارداغك
ايچنه توكور . وير ايچسين .. مؤمن توكروكي
اوليالرينه شفادر . اوتانمازلرك كيمينك صوراتنه
كيمينك صوينه توكورملي .. بيلمزميسك
استانبولده بزم قومشو قوافك داماڭي صائم
نه قدر ايچكي‌يه مبتلا ايدي . بن پاره‌يي چوجقك
لازملي سنه آتدم . تمام يدي كون اوراده طوردي .
صوكره اوپاره ايله راقي آلدق . ايچنه برز حامله
ادراري قارشدردق ... طور ... شيئك كي ...
مختارلرك مزين اوزمان كبه ايدي .. هيچ عقلمدن
چيقماز ... حريفه ايچردك . اوندن صوكره
سرخوشه راقيدن برايكرنمه كلدي ... نهايت توبه
ايتدي قورتولدي . قاريسي صديقه بكا حالا دعا
ايدر ... ايلار ايچون چاليشدمده هيچ سنك

ایچون اوغراشمازمی یم ... بویله شیئك اجری بیوکدر . هم ثوابه نائل اولورز. همده سن راحت ایدرسك ...

— بورایه کلنلرك ایچنده شهیم بك دییورلر بر دلیقانلی وار ... قاریسی فرنك ... قول قوله کیروب سوقاقده کزییورلر ...

— قیامت علامتلری ... شمدی بزم شیق بکلره قوقونا قاریسی آلمق موده اولدی. ارمنی اولسون، روم اولسون، چیفت اولسون ، فرنك اولسون ... تك تورك اولماسینده نه اولورسه اولسون ... بکندکاری قاریلر باری آلدقلری جنسلك خانمندن قادیندن سچلمش اولسه انسانك او قدر اسمامی یانمـاز . اویله یرلردن چکوب آلیورلرکه سویلرکه انسانك یوزی قزاریور .. نه قرق ییللق یانی اولورمی کانی ؟.. آه آه زمانه انقه.. زمانه باشقه .. الله رحمت ایلهسین خانم هم بونلری وقتیله بزه سویلردی . . . قیامت علامتلرینی هپ صایوب دوکردی .. بنا ایله زنا وغالهجق ، قاطرلر طوغوره‌جق ، دیردی ، هپ دیدکاری شمدی اولمیورمی ؟ جاهلك بز

اوزمان قادنجغزك نه ديدیکنی اکلامازدق ...
یاشلاندقجه ، بویله دزلو فنالقلری کوردکجه
شمدی .. شمدی هرشی بوقالین قفالریمزه دانق
دییور ..

— آدی شهیم بك .. ایشته سوزم اوکا
مسلمان .. الهی بویله‌سنی بکار کوتورسون ..
قاریسی قوجه‌سنك قوالندن چیقیور باشقه ارککك
قولنه کیرییور .. بربرلرینك اللرینی صیقیورلر ..
بر کولوشمه برحقه‌بازاقدر کیدییور . بو قاریلر
کندی قوجه‌لرینك یاننده باشقه ارککلرله
صارماش طولاش اولوب موزیقه ایله اوینارلرمش .
فرنکلر کوزلرینك اوکنده بویله شیلره نصل
مساعده ایدییورلر ؟ مادامه‌لرینی باشقه‌لرینه نصل
پشکش چکیورلر ؟ بونلر قاریلرینی هیچ
قصقانمازلرمی ؟

— قیصقانمازلر .. قیصقانمازلر .. چونکه
اونلر آدی باته‌سی فنا حیوانك أتنی یرلر ...
طوموزده قیصقانمه اولمدیغندن حکمت خدا أتی
ییانلرده ده اولمازمش ... حاجی بابام اویله
سویلردی ...

— بنم کیده یدیمی عجبا ؟

— های زیفتك پکنی یسون .. سنی موزیقه ایله اوینا تمغه قالقارلرسه نه یاپارسلك ؟

— آی سوزیکی یل کوتورسون ... بن قوقلامی یم ؟ چنکانه قاریسیمی یم چالغی ایله اوینانه جق ؟ چالغیلری ده هیچ برشیئه بکزه میور . کوروبجه م هر تون دان، دان، دان پیانا چالار .. انسانك کناهه کیروب ده دیکاه دیکنه کوره باری چالدیغی بر هوا اولسه ! .. آه تره للی للی بی بالسه، هاید کدی مینی مینی ماشا اه کبی فرحلی برشی بالسه یوره کم یانماز . قادانا بیکیرلری کزینیور کبی کوم کوم اورته لغی اوتدورور . بعضاده هم چالار هم ابر اوزون اوزون اولور . أدك ایچنده کیلرده تقفا قالیر، نه بین .. راحتسزلغملك هانکی بریسنی کلانه یم ؟ بو أوده صالون دیورلر بر یروار . ایدی سنی اورایه کوتوره یم ده باق .. بوراسی مسلمان اوینه می ، یوقسه بر بتخانه یه می ، بکزییور ؟ اکلارسلك .

اوطه قاپوسندن اصولجه چیقدیلر . صفه ده بر صندالیه اوزرنده اوتویان فینو همان یرندن

آتلاری . يبانجی قادينه قارشی خصمانه نظرلر فيرلاتهرق ديشلرينی كوستره كوستره اوفاق خرلتيلردن صوكره حاولامغه باشلادی .

عزيزه خانم — (قورقوب كری چكيلهرك) ايصيريرمی ؟

— يابانجی مصيبت ... ايصيرماز ... حايقيرر طورور ... فقط كوپكدر بو ، اينسان اولورمی؟ ترلككی ألكه آل ده حاضر طوت... آتيليرسه صوراتنه چارپشديری ويرر ...

— آدی نه ؟ .. آدينی سويله بلكه صوصار...

— های آدی ده يره باتسين كنديسی ده ... نه ايدی طور باقايم ؟ شی « قوقان » [١] .

— اوف (موندار) .. نصل ده كنديسنه لايق براسم بولوب قويمشلر ... هايدی اورادن قوقان كافر ...

— حالا بكا ده آليشهمدی ... كورديكی يرده خيرلار طورور ...

— بو اوغورسز بوراده ايكن اوك ايچنده مالك ده كيرمز ... كبرتی ويركيتسين ...

[١] Coquin قوكن

— آنصل کبرته‌یم؟.. صوکره بکا نه یاپارلر؟..

— سنك اولدردیککك بللی بیله اولماز . . .

کبریتلرك اوجلرینی قوپار . اکمککك ایچنه قوی یوتدری. یوتدری ویر ... قیوریلیر قالیر ...

« قوکن » علیهنده‌کی بو توصیهٔ مدهشه‌یی اکلامش کبی عوعوه‌یی آرتدیروب عزیزه خانمه اوفاق، اوفاق صالدیریشلره کیریشیر ... عزیزه تلاشله :

— هایدی اورادن قوقمش ... شمدی ترلکمی فیرلاتیرایسه‌م صوراتکی طاغتیرم سنك...

بوتهدید اوزرینه کوپك یایغره‌یی آزیشدیرر. عزیزه خانم ایصیره‌جق ظنیله ترلکنی فیرلاتیر... ایکی قادین کوپکك اوکندن صالونه طوغری قوشمغه باشلارلر... حیوان کندندن خوف ایدلدیککنی آکلاینجه صالدیرر. عزیزه‌نك اتکندن یاقالار. برترلك دها فرلاتوب صالونه کندیلرینی دارآته‌رق قاپویی قاپارلر...

عزیزه خانم ایچه برخلجانله برقنایه‌نك اوزرینه ییغیله‌رق :

— آیوره‌کم کوپ کوپ آتیور... قورتدیغم

برشی دکل.. اوقوقمش اغزیله انکمی ایصیردی. آبدستنی بوزدی. قاچ سنه‌در کوپکه سورتوندیکم یوقدی.

عزیزه‌خانم قنایه‌نك اوزرینه کندینی براقوب او، اوفاق خلجانك ایللك صیق نفسلرینی کچیردکدن صوکره آغیر آغیر باشنی قالدیره‌رق اطرافنه بر کوز کزدیرنجه دیوارده نظرینه ایللك تصادف ایدن شی (شعرای دقادانیه) دن مشهور «وه‌زلن» ك فرانسزجه مصور غزته‌لرك برندن کسیلوب چرچیوه‌نلمش، ایجه بیوك قطعه‌ده بر رسمی اولمشدی. شاعر بیوننه قالین بر آتقی طولامش، صقال بیغنه قارشمش، کور قاشلرینه طوغری عادتا بر تومسك پیدا ایدن آلنی آلتنده «آبسنت» قوتیله پارلایان چکیك کوزلریله کسکین بر نظر فرلانیوردی. عزیزه‌نك کوزلری شاعرك بو نافذ انظارینه مصادف اولنجه قادین باغیره‌رق :

— آیتشمه‌سین.. بو پاپاس کیم؟ آمان انسانه نه‌ل ده باقیور!.. قیز نامحرمدر باشمزی اورتهلم بویمزجه کناهه کیردك.

عزیزه خانم تلاشله انتاریسنك اتكنی چكوب باشنه اورتدی . اونك بو تلاشنی كورونجه ادیبه ده عین صورتله تستر ایدهرك دیدی كه :

— عزیزه جكم های اهسندن راضی اولسون . بنم بو پاپاسدن قاچمق عقلمه كلمدیدی . قاچ دفعه كوروندم . نه بیوك كناهه كیرمشم . شمدی بن نه یاپهیم ؟ . .

— بزم حافظهمزلایه صورالم . اوده كنندندن ها بر اوقومشنه دانشسون . نه دیرلرسه اویله یاپارز . كفارتمی ویردیررلر ؟ قورباره أكمكی طوغراتیرلر ؟ .. آرتق باقهلم نصل اولور ؟

عزیزه خانم « وهران » ك انظار نافذهسنه قارشی اتكیله ستر چهره قیدینه رعایتدن صوكره شاعری ایجه سوزهرك :

— های كور اولهسی بیونه قوجهقوجه ده بر آتهینی صارمش ! بو صیجاقده اوشونورمی ؟ . های پینپون سنی ! . چیق دیوارهده بورایه كان قادینلری هپ بویله سیر ایت دكلی ؟ . ادیبه بن سنك یركده اولسهم بو حریفك كوزلرینی چیقاریرم . های ی‌ی انسانه پلك فنا باقیور .

عزیزه خانم باشنی « وەرلن » دن بر از چویردی .

مشهور هیکلتراش « اودون » ك اثر مهارتی اولان « وولتر » هیکلینك بر « غراوور » ینی کوردی. فیلسوف ، مطروش سیماسی، اومستهزی خفیف تبسمی و آرقەسی بر آزقنبورلاشمش بر وضعیت پیری ایله برقولتوقده اوطوریبوردی .

عزیزه ینه یایغارەسنی باصەرق :

— بوقوجه قاری نەیه کولیور بویله؟ بوقدر ارککك ایچنده نەایشی وار ؟ های بوناق های!.. آلیق قاری ؟.. هله صیرتیشەباق ... اوتانمامش بو یاشده رسمنی چیقارتمغه !.. عجوزه !.. جهنم کوتوکی ...

عزیزه بر آز باشنی قالدیرنجه قاسم افندینك ایللك زیارتنده نوعما مجلوب کارانه دینەجك بر صورتده انظار تقبیحنی جلب ایتمش اولان معهود عریان صوریسنی کوردی. آنی برحمرت حجابله اللرینی کوزلرینـه کوتوردی . یوزینی قاپایەرق :

— امان ادیبه اونه ؟ .. چاس چاولاق بر

قاری ... توه اوتانماز ... یارادانه صیغندم . . .
نه ده یوارلاق قیچی وار ... ارکك قادین بوکا
هرکیم باقارسه غسل لازم کلیر.. قیز ادیبه بیلدکمی
اوقاری کیم ؟

— آبن نه بیله‌یم ببانك قالطاغی ؟..

— بن بیلدم ... (أللرینی کوزلرندن چکوب
بو دفعه دقتله باقه‌رق) بیلدم . . . بیلدم . . .
علماه تا کندیسی ...

— کیم آیول ؟..

— قوجه‌کك دوستی ! .. مفتون بکك
اویناشی . .

— اماده یاپدك ها عزیزه خانم !..

— اینان اولسون که او !.. او دیدیکم !
تا کندیسی ...

— نه‌دن بیلدك ؟

— بر ارککه دوستندن باشقه هانکی
قادین بویله طباق کبی اوراسنك بوراسنك رسمنی
چیقاروب ده کوندرر ؟ سویلتمه بنی ... کناهه
صوقارسك شمدی ... ذاتاً ایکمزده بویعزجه
کناهه کیردك کیتدی . . . بو نصل اوطه ؟..

نه مسقره رسملر بونلر ؟. نه كيازه قوجه‌ك وارمش ؟.. او فرنك قاريلرى ارككلرله برابر كلوب بو اوطه‌ده‌مى اوطوريورلر ؟

— اويله يا ؟..

عزيزه خانم ايكى طرفنه صاللانوب اللريله دوكونه‌رك :

— جناب حقه بيك شكرلر ايده‌لم كه ينه قيامتلر قوپميور . باشمزه آتشلر ياغميور . . .

اديبه او ساعته قدر زوجنه قارشى اولان حسنى تحليلدن عاجزدى . مفتونى سويورميدى ؟ اوندن آيرلسه درجهٔ تأثرى نه اوله‌جقدى ؟ عزيز بيلميوردى . مفتون زوجه‌سنك كمال صفوتنى ايلك كيجه‌دن اكلاديغندن الندن كلديكى قدر زواللى‌يه يانتاقلانيور . هيچ بر قصورينى كورميور . هيچ بر حالنى تنقيد ايتميور . . قاسم افنديك ميليونلرينه أل آتنجه‌يه قدر زوجه‌سنك بتون حماقتلرينه ، بتون دنسزلكلرينه تحمله قرار ويرمشدى . هر كيجه درلو نوازشكار سوزلرله تأييد شدت سودادن كيرى طورميوردى . اديبه زوجنك بو اغفالاتنه ، بو خدعهٔ بياناتنه تماميله

قابلمش، کندینک شدتله سولدیکنه قناعت ایتیرمشدی .

بو، کندنجه برحقیقت مسلمه اولدقدن صوکره آرتق دیکر جهتلری دوشونیور، کندینک ده مفتونی براز اولسون سودیکنی اعتراف ایتمك ایسته‌ییور، قوجه‌سنك شدت سوداسنه قارشی کویا کندیسی مرحمةً اوکا براز یوز ویریورمش کبی برطور آلیوردی .

عزیزه خانمك «صو پریسی» حقنده کی افشاآت مهمه‌سی اوزرینه ادیبه‌نك عزت نفسوبه‌سی وهلةً غلیان ایتدی . مفتون کندندن باشقه برقادینی سومش بولنسون . . برخاطرهٔ تبجیل سودا اوله‌رق اوناموسسز قارینك عریان رسمنی دیواربیتنك معلا برمقام افتخارینه تعلیق ایتسون . . . اودقیقه‌ده ادیبه‌نك قلبنه ایلك قصقانج قوردی کیردی . براز قزاردی . بوزولدی .

عزیزه خانم :

— توه اوتانماز ! . . توه کپازه . .

تفضیحاتیله عریان صو پریسنك اوکندن

چکیلوب بودفعه نظر تماشاسنی « پرومه‌ته » نك رسمنه نصب ایدر. اونی ده دقتله سوزه‌رك :

— امان یارب بو صالونده رسم دینه‌جك آدم عقللی برشی یوق ... هپ کیازه‌لك ... بو قوجه قوش بوصاچلی، صقاللی چیپلاق حریفك قیجنی نیچون ییور بویله؟

بو سؤال اثناسنده صالون قپوسی آچیلیر. لبیبه آرقه‌سنده « قوکن » ایله ایچرویه کیره‌ر؟ قوکن خصمنی کورونجه ینه دیشلرینی کوستروب خیرلدامه‌یه باشلار ...

لبیبه حدتله :

— ته تووا قوکن، پا دو به‌تیز [۱]

بو تکدیر اوزرینه حیوان سسنی کسر. خانمك اتکنك آلتنه طوغری صوقولور.

عزیزه خانم کوپکك بو اطاعتنی کورونجه :

— سبحان‌اه کاوورجه آکلایور ... بز دمندن اوقدر مسلمانجه سویلدکده هیچ آلدیرمدی ... دهازیاده حدتلندی. اونك بیله طماری اوطرفه دونمش ...

---

[۱] صوص قوکن حیوانلق ایتمه .

لبیبه کلین خانمله مسافرینك انتاریلرینك اتکلرینی باشلرینه چکمش اولدقلرینی کوردی. بوکا برمعنا ویره‌مدی. استغراب ایتدی. فقط برادری مفتون بك کلین خانمده کوریله‌جك دینسزلکلرك، غرائب احوالك هیچ بریسنه اعتراضه قالقشماه‌سنی همشیره‌سنه اکیداً تنبیه ایلمش بولندیغندن لبیبه بو تخفلغك هیچ فرقنه وارمامش کبی کورینه‌رك خفیفه بر ره‌وه‌رانسله:

— بونژور، مه‌دام...

عزیزه خانم عجیب بر تبسمله:

— اودیلدن اکلامایز که قیزم... کوپك بیله اکلایوز پك شاشدم...

لبیبه — کوپکم پك جنسدر...

عزیزه — کوپکك جنسی نه اوله‌جق خانم... کوپك بو والسلام... باقسه که قیزم شورسی مراق ایتدك. بوقارت حربنی اورایه باغلامشلرمی نه یاپه‌شلر؟.. قوش ده کلمش قوجه‌غاغه‌سیله زواللی‌یی ییور... امان کاوور اولسون چیفت اولسون یوره‌کم یوفقه‌در. بویله شیلره طایانه‌ماز...

لبیبه رسمه باقه‌رق:

— ها «پرومەته» یی صوریيورسکز . . .
او « میتولوژیق » بر « سوژه » در .

عزیزه — قیزم فرنکجه ا کلامەیز . رجا
ایدرم . بزه دوبه دوز تورکجه سویله . . .

لبیبه — اساطیره عائد برموضوعدر ...

عزیزه — او نه دیمك او ؟.. صانکه بو
سویلدیکك تورکجەمی !

لبیبه — عربجه !..

عزیزه — بنم آنامی عربه ویرمدیلر
یاوروم ! . . بن نه اکلایەیم اوندن ؟ . بونك
تورکجەسی یوقمی ؟

لبیبه — افسانه ...

عزیزه — قسخانەمی ؟

لبیبه — آی ینه دیلم عربجەیه کیتدی ..
مصال ... مصال ...

عزیزه — مصال مصال ماتی طاس ، قائن
آنانك ... طاس .. آی آکلات بقالم ، نصل
مصال بو ؟ ..

لبیبه — « پرومەته » بر روایته کوره

«اورانوس» ایله «تار» لك، دیگر روایته کوره «ژاپه» ایله «قلیمن» لك اوغلیدر.

عزیزه — آی پاطلاسین .. کیمك نه‌سی اولورسه اولسون اوراسی لازم دکل.. بو قوجه قوشه اونی نیچون یدیرییورلر؟ قباحتی نه؟.

لبیبه — طور خانم صره‌سیله آکلاته‌جغم.. بر روایته کوره «پرومه‌ته» انسانی بالچقدن یاراتوب، آشیردیغی آتش سماوی ایله اوکا روح ویرمشدر.

عزیزه — صوص اولادم صوص. کنه الله کیرمه. انسانی بالچقدن یاراتوب روح ویرن جناب حقدر. بویله چیلاق حریفلرك انسان یاراتمق نه‌حدلرینه.. توبه.. توبه صوص.. بویله شیلرك سویله‌یه‌نه‌ده دیکله‌یه‌نه‌ده کناهی واردر.

لبیبه — باشلامازدن اول سزه بونك ماصال اولدیغنی سویلدمی؟ بو کونکی دینلردن اول انسانلر آره‌سنده بر طاقم خرافات دورلری کچمشدر. بن ایشته او زمانلردن بحث ایدییورم.

عزیزه — خراده اولسون قوراده اولسون نه اولورسه اولسون... بویله شیلره صاقین

اینانمه قیزم . عقیده‌ك بردفعه بوزیلورسه غیـا قویوسنه قدر كیدرسك ... سن بونلری كیمدن اوكرنیورسك ؟ آغا بككدنمی؟

لبیبه — بونلر معلومات عمومیه وعادیه قبیلندندر . براز « انستروكسیون » ی اولانلر بویله شیلری بیلیرلر ...

عزیزه — (الیله كوكسنی طوته‌رق) چوق شكر اللهمه ... بویله شیلر اوكرنمكی بكا قسمت ایتمدی . و انشااله بوندن صوكره‌ده ایتمز . . . كلینككز ادیبه خانم‌ده پك طویدر . اعتقادی تمامدر . ایكیمز برلكده « احمد بی جان » حضرتلرینی تمام یكرمی دفعه ختم ایتدك ...

لبیبه — خانم دیككه یه جكمیسكز ؟ سویله یه یمی ؟

عزیزه — بركره باشلادك . سویله قیزم اما كناهی سنك اوستكه اولسون... شو قوش اونی نیچون پارچه‌لیور ؟ اونی مراق ایتدم‌ده ...

لبیبه — « ژوپیته‌ر » انسانلره آتش استعمالنی یاساق ایتمشدی .

عزیزه — جمعه ایرتسی كونلریمی ؟..

لبیبه — یوق دائما ...

عزیزه — آدلی... هیچ آتشسز اولورمی؟ یمك نه ایله پیشه‌جك؟.. قهوه نه‌ایله قاوروله‌جق؟. یاساق ایدن کیم؟

لبیبه — ژوپیته‌ر...

عزیزه — کیم او حریف؟ فرنکلرك ضبطیه ناظریمی؟..

لبیبه — اساطیر آلهه‌لرینك باباسی...

عزیزه — ینه اغزیکی بوزمغه باشلادك... بن بویله شیلر ایشیتمك ایسته‌مم. بکا ضبطیه ناظری دیده کچ...

لبیبه — پکی.. پکی.. فرنکلرك ضبطیه ناظری (ژوپیته‌ر) «پرومه‌ته» نك کونشدن آتش چالوب ده انسانلره ویردیکنه پك حدت ایدر. بونی جزایه چارپمق ایچون برطوزاغه دوشورمك ایستر... (پاندور) ی خلق ایدر.

عزیزه — (پاندور) کیم؟

لبیبه — برکوزل قادین...

عزیزه — آشفته‌نك بری دیسه‌که...

لبیبه — نه‌یه اولسون آشفته جانم؟..

عزیزه — او قدر حریفك ایچنده عرض اهلی قادینك نه ایشی وار قوزوم؟ ...

لبیبه — عرض اهلی ایمش دکلمش شمدی اولاقردینك بورانه لزومی یوق ...

عزیزه — آ اویله یا ... اویله یا .. عرضك، ناموسك ارتق کیمسه‌یه لزومی قالدیمی؟ ،

لبیبه — خانم اویله ایسه صوصیم ..

عزیزه — برشیئه باشلایوبده یاریم بر قمق اوغور دکلدر . مادام که باشلادك بیترملیسك ... اما ایشته ینه تکرار ایدیورم که بتون وبالی سنك اوستکه اولسون ..

لبیبه — اولسون ضرری یوق ...

عزیزه — نه هایدی دیکلیورز ...

لبیبه — (ژوپیتر) مصائب قوطوسنی پاندورك آلنه ویرر « پرومه‌ته » یه کوندرر .

عزیزه — مصائب قوطوسی نه‌در خانم؟

لبیبه — بو دنیاده‌کی بتون مصیبتلری بتون فنالقلری اوقوطونك ایچنه طولدرور ..

عزیزه — آ ایشته بو ایی .. استانبولده بزم محلده، اورته‌لغی بربرینه قاتان سراجك ا

آفاجان اوغلانله خدمه‌نك قاریسی سحری‌ده
طوتوب اوقوطویه قویسه‌ایدی نه‌اعلا اولوردی.
مصیبتك بیوکی ایشته اونلر .. امان او اکسیلك
ویرەن بقالی‌ده طقیشدیرملی .. بو دنیانك بتون
مصیبتلری بر قوطویه صیغارمی هیچ ؟.. ایشته
مصال بویا!. دکلمی خانم؟.. بن بو مصالی قومشوم
قیومك حافظ‌یه! کلاتسه‌م ایچنده عقیده‌یه طوقونور
شیلر وار دییه بنی سپورکه صوپاسیله دوکرلر ..
تحف مصال اما هرکسه سویلانمز ..

لبیبه — بو شمدیکی زمان حقنده دکل ..
پك اول زمانه عائد. او، وقت بودنیاده‌دین فلان
هیچ برشی یوقمش ..

عزیزه — هانکی زمانك مصالی اولورسه
اولسون ایچی کفر طولو .. شرك طولو ...ای
صوکره ؟..

لبیبه — «پرومه‌ته» قورناز، قوطویی
کورونجه حقیقتی آکلار. ألنه آلماز ...

عزیزه — کوردکمی؟ های تیلکی های..

لبیبه — کوچك، قرده‌شی «ئه‌پی‌مه‌ته»
آلدانوب قوطویی آلیر ...

عزیزه — امان آلیق مصیبت .. بو مصال
أبی اما ایچنده اسم چوق .. همده « آخته‌یه‌تا »
کبی عجایب شیلر . عقلده قالمازکه ..
لیبه — (ئه‌بی‌مه‌ته) قوطونك قپاغنی آچار .
عزیزه — (تلاشله) بتون مصیبتلری
دیشاری قاچیرر دکلی .. « آچدیرمه قوطویی
سویلتمه کوتویی » دیرلر .
لیبه — اویله‌یا ! ..
عزیزه — امان یتشمه‌سین اویله آلیق
حریف ...
لیبه — بتون بلالر ... فنالقلر دنیایه
داغیلر ... کندیله رقابته قالقیشدیغی ایچون
(ژوپیته‌ر) « پرومه‌ته » یی طوتدروب قافقاسیه
طاغلرندن برینك تپه‌سنه زنجیرله باغلانیر ...
بر روایته کوره قوجه بر آق بابا ، دیکر روایته
کوره بیوك بر قرتال کلیر قره‌جکرینی یمکه باشلار .
قرش بیوب بیتیردکجه جکریکی باشدن ینه‌سوردر ...
عزیزه — امان حکمتنه قربان اولدیغم ... ایچم
فنا اولدی . صوص .. زواللی بیوك « آخته‌یه‌تایه »
آجیدم . هیچ صوچی یوق . باق کوچوکنك قباحتی

وار. چونكه قوطويی آچدی مصيبتلری عالمك
باشنه صاليويردی . . . بزم مصاللرده برطاقم
ديولر، پريلر، پادشاهلر واردر. هم اويله طاغلرك،
مملكتلرك اسملرينی سويله‌مزلر . . .

عزيزه خانم برازباشنی چويرر . ينه اساطيری
موضوعلردن « پاندورا » نك رسمنی كورور . ينه
خيال تأثرله يوزينی كوزينی بوروشدروب كوزلرينی
يومه‌رق :

— آی امان بو، بتون بتون زفنا . . . آی كبی
هلال بر حريف ، برالنده ياپين بر قيلنج ،
اوته كنده كسيك بر قفا، قيلنجدن ده، قفادن ده
شيبر، شيپبرقان طاملايور. او آياقلرينك آلتنده كی
نه در؟ آی.. آی طور باقه‌يم!. قفاسنی كسديكی
آدمك وجودی غاليا .. بونلر خوشلانوب ده
رسم ديه ديواره آصيله جق شيلرمی؟ كونجه
انسانك توكلری اورپه‌ريور . سن صاقلا ربم،
بونلر كيجه آدمك رؤياسنه كيره‌ر . بو جانی
حريفك وجودينه باقسه كه نه چيركين. طمارلری
اوق كبی قابارمش... اك اوفاق سينيرلری بيله
كورينيور. جانم عيب دكلمی؟ بومصيبت رسملری

یاپارلارکن بونلرك باجاقلرینه برر طون کیدرسه‌لر اولمازمی؟ ادب حیا یوق که طوموزلرده ... بو حریفلر بزم چپلاق مصطفایی کورمشلرسه مطلق رسمنی آلمشلردر. آنه تحف! طونسزدن خوشلانیورلر.

لیدیه «پەرسه» نك «مەدوز»ك باشنی نصل کسدیکی حکایه‌سنی، مقتوله‌نك ملاحت فوق‌العاده‌سنی، صاچلرینك لطافتنی، فقط «مینه‌روا»یی کوجندردیکی ایچون بو کوزل صاچلرك برر مار مخوفه تحولنی، زواللینك کوزلرنده انعطاف ایلدیکی شیلری طاشه تحویل ایتمك خاصه‌سنی پیدا اولدیغنی هپ تفصیلاتیله‌ا کلاتدی.

عزیزه خانم بو فجیع حکایه‌دن عادتا متأثر اولدی. دها زیاده یوره‌کنی اوزوب همده کنار کیرمامك ایچون سائر تصاویر واشیای عجیبه حقنده معلومات صورمقسزین صالوندن چیقدی.

١٦

سرین، حزین برصوك بهار کیجه‌سی.. تمامیت قرصنه براز نقصان عارض اولمش بولنان قمر،

خفیف بر شمال روزکارینک سوقیله آتیلمش
پاموق کبی جنوبه طوغری اوچوشان سحاب
پاره‌لرك حیلولتندن آره صره کاملاً قورتوله‌رق
اورته‌لغی سیمابی بر نوره غرق ایدییور. بعضاً نیم
شفاف بر غازهٔ سحابله یاشماقلانه‌رق استتار ایله‌یور.
بعضاده کثیفجه بر بلوط پارچه‌سی آلتنده بر مدت
منخسف قالیور.

بولوطلرك ضیای قمرله بو جنبشلرندن حصوله
کلن تعاقب ظلال و انوار تأثیریله باغچه‌ده اشجارك
قندیللری آره‌سنده مقمر صحنه‌جکلر تشکل
ایدییور. بونلرك اوزرنده عجیب شکللی اسرار
انکیز کولکه‌لر کزینیور. نسیم لیلك اوراق
اشجارده کاه وبی کاه حصوله کتیردیکی حشیلیلر،
بر پری سائر کبی اورایه، بورایه قاچیشوب
کیزله‌نن بو کولکه‌لرك نفخ لری ظن اولنیور.

بویله حزین، بویله سوداوی، بویله صمت
مؤلمانه‌یه مستغرق کیجه‌لرده زواللی ربیعه‌نك
کوکسنده بر چوشغونلق، چشمانده بر انهماك کریه،
اعصابنده ناقابل تعریف آلام پیدا اولوردی.
کائناتی بویله اظهار تأثراتنه موافق بر صحنه

صورتنده کورونجه هرطرف غنوده ایکن، کندیسی
یواشجه پنجره‌نك اوکنه کچه‌رك اشك حزنی،
آهنك طبیعته تبعاً، کیجه‌نك بو مناظر ملال آوری
اوزرینه قطره قطره سرپمك ایستردی.

او کیجه، هرکسك درین اویقویه وارمش
اولدیغی بر زمانده ربیعه دوشکی ایچنده صاغنه،
صوله یوارلاندی، یوارلاندی خرابك غفرهٔ
بیهوشی آوریسنه دالوب برقاچ ساعتجك اولسون
او اذای اعصابدن قورتوله‌مدی. بر اوطه‌ده تك
باشنه یاتیوردی. دوشکندن یواشجه قالقدی.
پنجره‌نك اوکنه کیتدی. پانجورك تك قنادینی
آچدی. بوله یالکز باشنه قویتو یرلره چکیلوب
دوشونمه عادتنه اوغرایالیدنبری توتونه آلیشمشدی.
پاکتندن بر سیغاره یاپدی. مهتابی، بولوطلری
آغاچلری، کزینن کولکه‌لری تماشایه طالدی. کیجه‌نك
بوتون بو مهابت حزینانه‌سی کندینه برچوق شی اخطار
ایدییور، روزکارك مشافههٔ محرمانه‌سی یالکز بر اسم
تلفظ ایلیوردی: بدری، بدری، بدری، کائناتك
بتون مناظرنده، بتون اشکالنده، حزین ناله‌لرنده،
جوشقون فریادلرنده هپ بو چهره، هپ بو اسم

تکرر ایدییوردی. پدری‌یی نصل سودیکنی، اونك نیاز عاشقانه‌سنه طیانه‌میه‌رق ایالك دفعه قوللری آره‌سنه نصل تسلیم وجود ایلدیکنی، جوهر عصمتنی بو ایلك عاشقك صولت شهوانیه‌سنه نصل چکنندیکنی، شمدی هرکسك وعاشقی انظارنده نصل ملوث بر قیز اولوب قالدیغنی، دوشوندی. ارتق کندی اقرانی باکره‌لر کبی بر قیز دکل، بدبختی‌یه محکوم برجانی‌ایدی. اوباشده، عمری قرارمش، بتون امید استقبالی سونمش، حیاتك شبابته قارشی اولان خندهٔ تکریمی بر عبوست مظلمه‌یه تحول ایتمشدی.

فلاکت ذات عقوردیشلرینی کوستربیوردی. ایدیکی فنالق، اوغرادیغی مصیبت یالکز کندی نفسنه منحصر قالمیوردی. والده‌سی، پدری بونن تعلقاتی‌ده بو رذالتدن حصه‌مند فلاکت اوله‌جقلردی. هر نفسنی آلوبویردکجه قرنده‌کی ثمرهٔ محبتك بیودیکنی حس ایدییور کبی اولیوردی. بدنی بو یله کندینی رده دوام ایدیب بطننده‌کی چوجق بیودکجه نتیجهٔ حال نه اوله‌جقدی؟ اغا بکلری، والده‌سی، بورذالت سوداسندن، بوحمل

نامشروعندن خبردار اولدیلر . آره یره مفتون بکك دوکونی قاریشدی . بوکا دائر هیچ بر تدبیر اتخاذ اولنمدی . عجبا نه دییاجکلر ؟ نه یه قرار ویره جکلردی ؟ زندان بلاسنده منتظر محکومیت برجانی کبی ایشته بو قرارك نه وله جغنی دوشوندکجه نه جانکدز آنلر کچیریپوردی .

اولدن پك طویدی . بو فنالك او قدر بیوك برقباحت اولدیغنی بیلمیوردی . ناقابل مقاومت برقوت کندینی ، بر دلیقانلینك آچدیغی آغوش نیازه آتمشدی . او وقته قدر هیچ طاتمدیغی غشی آور حظوظات ایچنده قیصه بر مدت کچیرمش ، صوکره فرط تلذذدن کندینی غائب ایلمشدی ... ایشته او قدر . باشقه شی بیلمیوردی ... بو او قدر بیوك بر شناعت ایسه شریك جنایتی نه ایچون بو عذابلردن ، بو جزالردن معافیتله اورته دن چکیله رك هر بلایی ، هر آجی یی کندینه چکدیریپوردی ؟ اونك بو انصافسزلغنی دوشوندکجه یومروغنی کیجه نك مبهمیت ظلمتی ایچنده طائر ظن ایتدیکی خیال دلدارینه طوغری اوزاتدی . صوکره او خیالی ، الیله دکل انجذاب قلبیله ، چشم روحیله بولدی .

رویینده تبسم اغفال ... کوزلری مخمور سوداء،
دوداقلرنده اهتزاز شهوت، تربیه‌لی بر آفت...
یالالاشدی... یالالاشدی خفیفجه اللرینی بیعه‌نك
اوموزلرینه وضع ایتدی. اغزینی یناشدیردی،
یناشدیردی، دهن مظلومانهٔ دلداده‌سنه طو-
قاندیردی. زواللی دبیعه بو تماس خیالینك حظ
بی‌نهایه‌سیله اوفاق بر آن کندینی غائب ایتدی.
صوکره یواش یواش عقلی ینه طوپلادی. فقط
بو خیال دلفریب قارشیسنده شمدی او قدر
ناشکیب، اوقدر ضعیف، اوقدر بی‌تاب و توان
ایدی که او آنده بدری حقیقةً قارشیسنه
چیقوب ده تجدید سودا تکلیفنده بولونسه، بر
شی دوشونمیه‌رك، هیچ بر بلادن چکنمیه‌رك
او آغوشه همان ینه تسلیم نفس ایده‌جکدی.
او آن تلذذك بر دقیقه‌سی ایچون بر عمرلك
فلاکته، بدبختی‌یه راضی ایدی. خیال
دلدارینه قارشو بویله صولنلر، نیازلر،
تظلملر ایله مشغول ایکن قولاغنه خفیف بر
انین، ایکلتی‌یه بکزر بر سس کلدی.
قولاغنی دیشاری‌یه ویردی.. خفیف بر روزکار

یاپراقلری حیشلداتیور ... باشقه برشی یوق..
برمدت دیکله‌دی... ینه یوق... تکرار خیالاتنه
دالدی . او ایکلتی تکرر ایدرکبی اولدی .
والده‌سی بیتشیك اوطه‌ده حسنه ایله یاتیوردی .
زوالی قادین قزینك سرحملنه آکاه اولدقدن
صوکره نه فنا بر حال کسب ایتمش ، نه قدر
ضعیفلامشدی . اوخسته ایدی . فقط کیمسه‌یه بر
شی سویلمیوردی . عجبا ایکله‌ین اومیدی ؟

ربیعه شمدی براز والده‌سنك حالنه سوق
فکر ایتدی . کندی حیاتندن زیاده اونککنی
زهرله‌مش اولدیغنی دوشوندی . بو قادینی عجبا
ارتق هیچ برصورتله متسلی ایتمك ممکن دکلمیدی؟
والده‌سی دائما چانغین دالغین برچهره‌ایله کزییور ،
برشی سویله‌میور ، عجبا نه دوشونیوردی؟ ربیعه
والده‌سنك ، پدرینك معاونتارینه محتاج اولمقسزین
بو فلاکتدن قورتوله‌مازمیدی ؟ خلاص ممکن
اوله‌میوبده کندیسی مطلق مستحق جزا ایسه
بونی ترتیبی نیچون اونلره براقیوردی ؟ قیزجغز ،
ینه مغلوب تفکر اولدی ، اودمنکی ایکلتی تکرر
ایتدی ... بر دها دقتله قولاق ویردی : یاریم

دقیقه قدر صوکره بوغوق، ضعیف بر انین ایشیتدی . بو بر انسان سسی ایدی . بو دفعه واضحاً طویدی . اوت انسان سسی ایدی . فقط بویله حزین بی درمان بر صدانك دیکر بر خانه‌دن کله‌بیلمسی ایچون بولاندقلری کوشکه یاقین باشقه بر ابنیه یوقدی . بو صدا نره‌دن کلیوردی؟ کندی باغچه‌لرندنمی؟ یوقسه کوشکك ایچندنمی؟ بویله نصف اللیدن صوکره محکوم انین او اوك ایچنده کندندن باشقه بری دهامی واردی؟

ربیعه باشنی پنجره‌دن دیشاری اوزاتدی . دقتله اطرافی دیکله‌دی . جزئی مدت بر فاصله‌دن صوکره سس ینه کلدی . برینك مانع فریادی اولمق ایچون طیقایوب ده قیصشدیریلان غایت درینه‌دن بوغوق بوغوق کلن آواز استمداده بکزه‌ر بر سس . . . ربیعه براز دها اوزاندی . بو مذبوحانه انین الك آلت قاتده‌کی ظرافتك اوطه‌سندن کلیور کبیدی . . بو کیجه ظرافتی بوغویورلرمیدی؟ . . آشاغی‌یه آشجی قادینك اوطه‌سنه اینمك ایچون آیاغه قالقدی . فقط قورقه‌دن نصل اینه‌جکدی؟ براز دوشوندی . . نه‌دن قورقه‌جقدی؟

ظرافتی اتلاف ایچون اوزانان اودست قاتل عربی براقوب ربیعه‌یی یاقالامش اولسه، بو ایبلکی اونك ایچون یاپمق ایستەسه دها موافق اولمازمیدی؟

موم یاقمقسزین ال یوردامیله دیوارلره طوتونه طوتونه صفه‌یه چیقدی. مردیوه‌نی ایندی. بر مردیوه‌ن دها ایندی. یولنده دوام ایتدکجه‌سه تقرب ایلدیکنی اکلایوردی. طاشاغی بولدی. ایکنجی شمدی دها أیی طویوبوردی. مرصلقلی آرالغی کچدی. تمام ظرافتك اوطه‌سی اوکنه کلدی. قولاغنی قاپویه ویردی . . . اوسس حالا بوغوق بوغوق کلیور، فقط بو بوغونتی ایچنده مرلدانیلان کلماتدن بو دفعه برچوقلرینك معناسی اکلاشیلیوردی. ایشته شویله ایدی:

— آمازیاورم.. آمان قیزیم ألنغو. ظرافت اولیو... ظرافت کیدییو... بونك برچاره‌سنی بول ... قوزوم ألنغو .... اهانی ألنغو...

— باغیرمه قاله ... دیسنده صیق ... اوك ایچنده نه قدر آدم وار سمدی هپ اویه‌جق.

— نصل باغیرمه ؟ .. طایانیلیومی ؟..

— منديل اغزه کمه قوی که سس چیقمه‌سین!..

— قويدى . . . منديل طيقادى . . . سنه چيقمازسه جانه جيقه‌جه . . . وا وا واى‌ى‌ى . . .

— آه بر دقايه‌نى بن نه يا په‌جق ساييردى قادى .

ربيعه، ظرافتك اوطه‌سنده‌كى ماجراى ايليه شوقدرجق وقوف پيدا ايتدى . فقط حقيقت وقعه‌يى بك اكلايه‌مدى ظرافت صانجى لاغشه بكزيپوردى يك اعلا اما صانجيلانان بر انسانك منع فريادينه اوغراشلمقله‌مى اكتفا ايديلير ؟ انصافسز ألنى عربجعزى كنيش كنيش نفس آله‌جق صورتده بيله باغرتمق ايسته‌ميوردى . خسته‌لق صاغاق نزم ايچون دكلمى ؟ باغروبده خانه خلقندن برقاچ كشى اويانيرسه نه اولور ؟ طبيبه آدم كوندريلير . علاج ياپيلير . بر چارهٔ تداوى دوشونيلور . . . فنامى اولور ؟ . .

اوطه‌ده‌كى محاوره‌نك مابعد اليمى اساس كيفيتى ربيعه‌يه بوسفر أيدن ابى اكلاتدى . . ظرافتك منديل طيقانمشه بكزه‌ين اغزندن أزيله‌رك، يوغروله‌رق، بوغوله‌رق ايكلتى شكلنده چيقان شو سوزلره قولاق ويردى :

— یاربی ظرافتی اولدیره جهسه .. آرتی اولدیرت ...دیراتدیره جهسه آرتی دیراتدرتدر ..

— یا آبلا اولی نیچین دوسونمدی ؟ ..

— نه بیله جه بن ؟ .. قرق ییلدر ایشته اولمدی .. اولمدی ده .. بوقضا شمدی باشنه کلدی .. اکسیك چوجق بویله بیوك اغریلرله چیقارسه ... عجبا تمام چوجق نصل اغریلرله طوغه جه .؟. آه توبه لر توبه سی ... تکمیل ارککلر شعبانله برابر یرك دیبنه کیرسین ... بر دها یاننه صوقمام .. ألنی ألنه سورمم ... قورتولورسه (بایازید) ه کی کوکرجینلره چناق چناق داریلره آدقلری اولسون ... امان اوایو ... ظرافت کیدییور ... بیتیو ... أشلره .. دوستلره بندن نصیحت اولسون ... هیچ کیمسه نکاحلو اولمادن نی کبی قوجه یه وارماسین ... امان بوارککلر .. امان بوظالملر ... یالانجیلر ... ایلك اونجه سنی آله جه دییه قاندیرییورده .. قرنی شیشیردکدن صکره یوزنی چویرییور .. حرام اولسون ویردیکی پاره لره .. یدردیکی کولباصدیلره .. یمکلره .. طاتلیلره .. کوزینه دیزینه طورسون ... شمدی

کندینی ده.. بنی ده ..سودیکنی ده... ایتدیکنی ده..
قباحتنی ده چوجغی ده هپسنه انکار ایدییور...

بر از سکوت واقع اولدی . بو سکوتی پك آجی بر فریاد تعقیب ایدرکن سس منديل ، أل هرنه ایله ایسه بوغولدی... باصدرلدی. طاغیدلدی ... اوتولدی ... ضعیف بر انین حالنده اینجلتلدی ... یرده بر شی سورونیلیر کبی بر خیشیرتی اولدی . ینه ایکلتی کسیلدی...

ظرافتك دردی ربیعه‌نککیله نه قدر توافق ایدییوردی : زواللی آشجی قادینك :

— کیمسه‌لر نکاح اولمادن بنی کبی قوجه‌یه وارماسون... واوا واوای ی ی...

فریادی بوفصاحت عجیبه‌سی ایچنده بیله ربیعه ایچون نه بیوك بر درس حکمتی حاوی‌دی. بونك نه دیمك اولدیغنی ألنی پك اکلایه‌مدی اما ربیعه بتون قوت معناسیله اکلامشدی . فقط نه چارکه بو درس حکیمانه‌نك عبرتبین اوله‌بیلمك زمانی هرایکیسی ایچون ده کچمشدی. چونکه‌ ایشته ظرافت ده ربیعه ده نکاح اولمادن قوجه‌یه وارمق بلیه‌سنه دوشمشلر، او قباحتی ایشلمشلردی

شمدی فلاکتہ ظرافتك ربیعه‌دن برفرقی وارسه، اوده عربك طوتولدیغی درددن خلاص اولمش ویا اولمق اوزره بولنمش اولمه‌یدی.

بیچاره ظرافت اوده بر عاشق مغفلك ایلك آتش وصل ایله ایتدیکی وعد وفا وصداقته، او یمینلره ایناغشدی.

ربیعه ارتق اییدن ایی‌یه اکلادی. ظرافت یاپوجق طوغوریور ویادوشوریوردی. دیمك عرب قاریسی کندندن بجره‌لکلی چیقمش، دوشدیکی خطایی تعمیرده تتك طاوراغشدی.

بو درد اورتاغیله بر آیاق اول حسب حال ایتمك ایچون ربیعه یواشجه «طیق طیق» قاپی‌یی اوردی. ایچریده‌کیلری بر تلاش آلدی. ظرافت بایغین بر سسله:

— آه غوردکمی آیو طوتولدی؟.. اغزینه بز طیقادی.. باغرمدی ینه طوتولدی..

— سمدی نه یاپه‌جغز قاله؟..

— (یواشجه) صوص سسنه چیقارمه اورسون، اورسون کیتسون..

ربیعه دیشاریدن مسترحمانه برصدا ایله:

— ظرافتجکم .. رجا ایدرم ..

ایچریدن هیچ جواب یوق ... ربیعه ظرافتك شعبانله معاشقه‌سنی اوجه حس ایتمش بولندیغندن بو عاشق مغنالك اسمی آشجی قادینك اوزرنده بر تأثیر پیدا ایدر ملاحظه‌سیله :

— باق شعبانه نه اولمش ؟ سکا اونی آکلاته‌جغم ...

دیدی. فی الحقیقه تأثیر مطلوب حاصل اوله‌رق بو اسم قاپینك کشادی امرنده بر آناختار خدمتنی ایفا ایتدی . ظرافت یواشجه ألنی یه :

— باق شعبان دییو ... ینه قور اولاسنه نه اولدی عجبا ؟ آچ باقه‌لی ... آکلایه‌لی ...

ألنی سوره‌یی آچدی . ربیعه همان ایچری کیردی قاپی سرعتله تکرار قاپادی .

یره سریلی بردوشکك آیاق اوجنه یورغانلر ، اوفاق منددرلر . یاصدقلر ییغیله‌رق سدیر کبی بر ارتفاع ویرلمش .. بونك اوزرنده ظرافت طبع ماکنه‌لرینك مرکب مردانه‌لری سیاهلغنده‌کی چبلاق ایکی اینجه باجاغنی برر زاویهٔ منفرجه تشکیل ایده‌جك صورتده کروب آچه‌رق آچقی

آره‌سنه صو قولان لکنه مائل بر وضعده اوطوریور .
عربك باشنده کی منکشه اویالی قیرمزی غاز
بویامه‌سندن قونداغی ، قباریق ، قیویرجیق صاچلری
اوزرندن قایمش قایمش تمامیه‌سنه طوپلانمش ...
زواللی جغز شدت اضطرابدن قملدادقجه او
قطرانی کردانه‌سنده کی بونجق حلیاتیله برابر اوطه‌نك
لوشلغی ایچنده کوزلری ده پاریل ، پاریل پارلایور .
آرقه‌سنده مور آتغیسی ، قوللرنده متعدد بیله‌
زیکلری ، قولاغنده یاقوت تقلیدی کوپه‌لرینه
وارنجه‌یه قدر تزیینات معتاده‌سنده هان نقصان یوق .
ألنی اوکنده بیاض پروستلا ، قوللر یوقاری قدر
صیغالی ، عملیاته مهیا بر «اوپراتور» کبی عربك
باشی اوجنده کزینیور ... نه اولیور ؟ نه اوله‌جق ؟
بیلمیورلر . یالکز ، ظرافتك بطنندن ظهور
ایده‌جك عجیبه‌نك نزولنه ایکیسنده ده شدتلی بر
انتظار وار ... فقط بوشی نصل ظهور ایده‌جك ؟
بونی تسریع ، تسهیل ایچون نه یاپملی ؟ ایشته اوکا
هیچ عقللری ایرمیور ... یالکز طبیعته ترك
مصلحتله بکلیورلر . بعض بعض ألنی ظرافتك
اوواسنی بوراسنی قاریشدیرییور . عرب ده ارتق

الویرر طوقونه دییور. اوطه‌نك ایچی آلان، طاران... یوکسك اوکچه‌لری جارپیلمش، طازا- رلانمش، پنبه اطلاسی ترلکلر برر طرفه فرلا- تیلمش، قیرمزی پلوش خرقه بر کوشه‌ده بوروشمش یاتیور. اوراده، بوراده قانله ملمع خرقه اسکیسی، حاولی، بز پارچه‌لری.. کیرلی قندیللر... دیوار- لرده آصیلی أتکلکلر، انتاریلر، بونلرك آره‌سنده یمش هوتکلری، چرچیوه‌لر اوزرنده صابون قالبلری، اورته یرده، دورلمش بوش بردیتی... بر حمام طاسی... بر کنارده اوزرنده اوفاق بر باقیر کوکم طوران قاپاقلی صاچ منقل.. دیوارلر اوکنده هر زمان ظرافته تووالت ماصه‌سی خدمتی کورن یرده بر چرق بارداق کاسه غلبه‌لغی...

ظرافتك صحنهٔ ولادیه‌سنده، کی بتون بو تجملات، دها زیاده آیدینلق ویرمسی ایچون آچیلدیغی ایس صالیویرمش اوفاق بر لامبه‌نك قرارمش شیشه‌سی ایچنده تتره‌ین بر شعلهٔ ضعیفه اعانه‌سیله مرئی ایدی..

ربیعه ایلك خطوهٔ دخولنده اوطه‌نك شو قارغاشه‌لغنه کوز کزدیردکدن صوکره کوزلرینی

ظرافتك عریان قاره باجاقلری آره‌سنده‌کی لکه‌نك محزونیاتنه دیکلدی. بیچاره چوق دم ضایع ایتمشدی، بونك ایچنه صوده قاریشمش اولملی که اوکنده عادتا بر بحیرهٔ حمرا حصوله کلمشدی. آغارمش دوداقلر بنك تقاصیله بر حال بی‌تابی‌یه کلمش چهره‌سی، کدی کبی پارلایان کوزلریله ظرافت بلاتکلم باقیوردی. ربیعه قوشدی. زوالینك صغرق بر تره ایصلاتمش آلنی اوقشایه‌رق:

— واه. ظرافتجکم واه نه اولدی سکا بویله؟..

عرب دوشوندی. وهلةً تودیع اسرار ایلمه‌نك موافق حال اولوب اولمیه‌جغنی کسدیرمکه اوغراشیوردی. نهایت احتیاطه لزوم کوره‌رك خفیف بر صدا ایله:

— قانلی باصور. دیدی.

قانلی باصورك افراغاتی بویله ترس بر مجرادن وقوع بولمیه‌جغی بدیهی ایدی. ربیعه بوکا عقل ایردیره‌میه‌جك قدر بر چوجق دکلدی. دیمك ظرافت کندندن کتم حقیقت ایتمك ایسته‌یوردی.

ربیعه براز بوزولدی . سکوت ایتدی . ألنی بو
قانلی باصور حکایه‌سنده ظرافتك معاونتنه‌شتابله:

— اوت قانلی باصور ... زواللی ظرافت
چوق‌قاوون، اوزوم‌یدی بویله‌اولدی ... دیدی.

ظرافتك یدیکی خلطك اوزومدن قاووندن
یك باشقه بر شی اولدیغنی ادعایه ، اثباته حاضر-
لانیر کبی ربیعه‌ده عدم خشنودی‌یه دلالت ایدر
برقاش اویناتمه، باش صاللامه حرکتی کورولدی.
ظرافتده شعبانه تعلق ایدن خبری ایشیتمك
ایچون فوق‌العاده بر استعجال وار ایدی . همان
صوردی :

— سن قاپینك آرقه‌سنده ایکن شعبانه بر
شی اولدی دیبودی ... نه‌اولدی اه عشقنه ؟

کندندن کتم اسرار ایلدیکی ایچون عربدن
انتقام آلمه‌نك تمام صره‌سی اولدیغنی دوشونه‌رك
ربیعه همان آنی بر پلان ترتیبله دیدی که :

— نه اوله‌جق اوشاقلقده یك چوق پاره
بریکدیرمش.. حالی وقتنی دوزمش .. شمدی
استانبولده کوزل بر خانم بولمش . . اونکله
أوله‌نیورمش . .

ظرافت بو موحش خبری ایشیدنجه کویا وهلهٔ باصورصانجیسی صوك شدتله صیقیشدرمش کبی اویله بر :

— وا وا وا وای ی ی

نعره‌سی صالیویردی که بو صدمه ایله سقطمی واقع اولدی نه اولدی عربدن برشیلر کلدی. بو فلاکتك دهشتی قارشیسنده بیچاره اوقدر مدهوش قالدی، اوقدر شاشیردی که منع آواز ایچون طیقاچ مقامنده النده حاضر طوتدیغی بز پارچه‌سنی اغزینه کوتورمکی بیله اونوتدی. شدت فریاددن جاملر صارصلدی. ربیعه دیدی که :

— نه حایقرییورسك آبلا اوقدر ؟ یالکز اوده کیلر دکل یدی محله خلقی اویانه جق ..

ظرافت بایغنلقلر کچیره‌رك :

— اویانسین ... یدی محله خلقیله برابر آنشاره یانسین ... واواواوای ی ی ...

ربیعه — شعبان سکا فنالق ایتدیسه یدی محله خلقنك نه قباحتی وار ؟ .. (ام عالم) نیچین چایر چایر آنشلره یانسین ؟ ..

ظرافت — یاسین . . یاسین، بن یاپیورم هركسلرده یاسین!..

ربیعه متأثرانه بر طور ایله یوزینی ظرافته یاقلاشدیره‌رق عربی دقتلی سوزدکدن صوکره :

— واه زواللی ظرافتجکم ؟.. کوزلرك بلرمش ... دوداقلرك کوکرمش ... بو حالکه سبب اولان سبیسز قالسین انشاالله ...

ظرافت — قالسین ...

ربیعه — (ایکی کوزلری) کور اولسون ...

ظرافت — اولسون ...

ربیعه — بن سنی آبلام کبی سورم اما سن بندن ینه هر سریکی صاقلارسك ... فقط سن نه‌قدر صاقلاسه‌ك سکا بو فنالغی ایدنك کیم اولدیغنی بن ینه بیلیورم ...

ظرافت — کیم آیو ... سویله؟

ربیعه — او شعبان مصیبتی ... شعبان ... شعبان ... شعبان ...

بو اسمك هر دفعه تلفظی عربك تا اعماق روحنده الکتریق صدمه‌سی کبی بر صارصنتی

حصوله كتيريبوردی. بو صارصينتيلردن صوکره قلبنه برسخونت و آنی متعاقباً تکميل وجودينه صانکه بررقت ياييلدی. شمدی ضطرابات ماديه سنی اونودوب شعبانك وفاسزلغنه متأسفاً کوزلری صولاندی. برتعب مديد ايله درمانسز دوشن قولنی ربيعه نك بيوننه آته رق يناغنی نيزك يناغنه ياپشدردی. بوتماسله تهوين تألم ايدييورمش کبی کوزلرينی قاپايوب بر مدت اويله طوردی. هر ايکيسنك ده کوزلرندن حزين قطرات دوکوليوردی. کندی اشك آلامنه ربيعه نك ده نوع متأثرانه سی قاريشديغنی کورونجه ظرفت آرتق پر رقت کسيله رك :

— واه زواللی ربيعه ، سن بنی ايچون آغليومی ؟ بکا آجيومی ؟

— آجيمازمی يم هيچ ؟

ظرافت بوترحمندن طولايی ربيعه نك يناغنی بوسه لره غرق ايده رك :

— آها بنی ايکی کوزی ربيعه... بن سندن جانی بيله صاقلاماز ... ايشته بنی بو حاله او

خاین شعبان قویدی ... بو قانلی باصور دکل،
چوجغی دوشویو ...

ربیعه تلاشله :

— کندی کندینه‌می دوشویور؟ یوقسه
علاجی یاپدك؟

ظرافت بو سؤاله جواب ویرمدی. چونکه
کندینه آرتق بر بایغینلق کلمشدی. ربیعه‌یی
براقدی، ارقه‌سنده طورن الی‌یه طایاندی.

جوابی روم قیزی ویره‌رك :

— علاج یاپدی ... باق اوراده ماصه
اوزرده طوریور .. کاغد ایچرده صاریلی ...

ربیعه علاجی معاینه ایتمك ایچون شاپ آیاغه
قالقدی. بیوجك بر کاغده صاریلی بر طوتام
یاپراقجکلر کوردی. پارمقلرینك اوجیله آوجنه
طوغری ایتدی که بونلردن اوچ درت دانه‌سنی
چالدی. نه ظرافت نه ده الی بو سرقتك فرقنه
وارمه‌دیلر ..

ظرافت کوزلرینی آچارق :

— دمندن لکنك ایچنه برشی کیتدی.
چوجغی دوشدیمی عجبا؟ ..

ألنی — بن نه‌ییه‌جك آبلا ؟ ..

ظرافت — دوشـدی .. هایدی لامبه

کتیرده باقه‌لی قیزمی ؟ اوغلانمی ؟ ..

اوچنده‌ده جننی کورمکه بیوك بر مراق پیدا اولدی . بو دوشوك چوجق ، اللی ، آیاقلی ، قاشلی ، کوزلی کوچوجوك انسان موده‌لندن بر شیمیدی ؟ ألنی لامبه‌یی کتیرمکه قوشدی .

او اثناده طیق .. طیق اوطه قاپیسی اورولدی . بویله مهم بر زمانده ییانجی برأل ایله قاپینك طیقردامسندن دولایی اوچی‌نكده یکزلری آتدی . جانلری صیقلدی . نه یاپمق اقتضا ایده‌جکنی تعیین ایچون بربرینك یوزینه باقمغه باشلادیلر . بر قاچ ثانیه صوکره عین طیقرتینك تکروریله برابر :

— آچسه‌کزه قوزوم ! .. او دمندن قوپان چیغلق نه ایدی ؟ بریمی اولدرییورلر ؟ یوقسه بریرمی طوتوشدی ؟ .. شمدی میریل میریل قونوشـیوردیکز ... « لامبه‌یی کتیرده باقه‌لم » دییوردیکز . نه‌یه باقه‌جقسکز ؟ آچکز قاپی‌یی‌ده برابر باقه‌لم .. بن‌ده کوره‌یم .. نه‌ایمش‌او ؟

ایچریده کیلر بتون بتون شاشیردیلر. ظرافت یواشجه صوردی:

— کیم او آیو ؟ .

دیشاریدن :

— بنم بن .. عزیزه خانم .. فیس قوزك صره‌سی دکل قاپی‌یی آچك ...

بو محله قاریسنك دیلنه دوشمه‌دن ایسه دیبسز بطال قویولره دوشوب کیرمك دها اولی اولدیغنی اوچی‌ده بیلیورلردی. فقط باشقه چاره یوقدی. آچمق لابددی. چارچابق دوشکی براز تنظیم ایله ظرافتی ایچنه یاتیروب یورغانی اوستنه چکدیلر. لکنی بر چارشافله اورتدیلر. مهما امکن هر طرفه غایت سریع برچکی دوزن ویردکدن صوکره قاپی‌یی آچدیلر ..

عزیزه خانم النده یانار برشمعدان، باشنده بر نمازبزیله ایچری کیردی. شمعدانی اورایه بورایه اوزاته‌رق اورته‌لغی معاینه ایله :

— بو ساعتده قورد، قوش اویقوده ... سز کیجه یاریسی بورایه طوپلانوب ده نه قومپاص قوریورسکز؟ (لکنه طوغری کیدوب اور-

تونی قالدیرهرق) آ آ آ . . . بو نه بو ؟
هانکیکزك ایچی بوشاندی بویله ؟.. صانکه بر
طانه بوغازمشلر کبی لکن قانله طولمش ... دمندن
توکلی آجی آجی حایقیریوردیکز ؟.. بر انسان
بو قانی دوکونجه یه قدر کیم بیلیر نه آجیلر
چکر ؟ . . (دوشکه تقربله ظرافتك بوغانی
اوجندن براز قالدیرهرق) های یتشمه فلاح ...
دوشکده قورنه باشی صویغونی کبی چیریل
جبلاق یاتیور ... بو قان عرننمی کلدی ؟

رفیعه — زواللی قانلی باصور چکیوردهه ...
بو کیجه فنا حالده صانجیسی طوتمش . بزده
یالکز براقه میورز ...

عزیزه خانم — های توبه‌لر اولسون اینانمام ...
قانلی باصوردن بویله لکن مولولری دم کلمز . .
هم اودمنکی باغیریش باصور حایقیرمه‌سی دکلدی .
او .. دنیایه چوجق کتیرر کبی آجی برسسدی ...
بن قرق ییللق قادینم . . . چیغلغك چیقیشندن ،
انسانك زوری هانکی طرفنده اولدیغنی آکلارم .

هنوز آرهلق طوران قاپی آچلدی . ایچری‌یه
وسیله خانم کیردی . ارقه‌سندن لطیفه خانم ،

أنده دتنكيله شكوره خانم اديبه ، لبيبه مفتون ، راجى هپ كلديلر . . . .

ربيعه ايله ألنى مسئله نك پك دغدغه لاجغنى اكلادقلرندن يكى كلنلرك هنوز آغز آچه لرينه ميدان ويرمه دن اكنى قارشيلقلى برر طرفدن طوتوب كوتوره رك خلايه بوشالتديلر .

هر آغزدن :

— دمنكى باغرمه نه ايدى ؟ اورته لغك بو خالى ، بو قانلر نه در ؟ ظرافت نه دن بويله بيهوش ياتيور ؟

سؤاللرى باشلادى . عزيزه خانم سوزينك درجهٔ اهميتنى افهام ايچون معنيدار تقلصات آلان چهره سيله حاضرونه برر تبسم طولاشديره رق هركسدن اول جوابه شتابله :

— اوطه مده اويويور ايدم . آجى بر باغيرمه اولدى . اويواندم . او نه حايقرمه ايدى خانم !.. « عجبا قومشولرده منزل ارسته ده برقاديمى وار ؟ آ . والله قورتارسلك » ديدم .. او آواز انجق ابه صنداليه سنه اوطوروب آغريننك صوك دمارينه كلمش اولانلردن طويولور . اطرافه قولاق ويردم .

قومشولر اوزاق .. بوحایقرمه جوار کوشکلرك
برندن کلسه بویله انسانك قولاغنك دیبندن
ایشیدیلیور کبی بوقدر حیزلی کلمز. بوراده حاله
یوق . . مراق ایتدم . آشاغی‌یه ایندم . بتون
اوطه قاپیلرینی دیکلدم . هیچ بر یرده چیت
یوق . نهایت ظرافتك قاپیسنه کلدم . ایچریده
میریل میریل برقونوشمه وار . . . صانکه
دیشاریدن طویولمسون دیه غایت یواش
قونوشیورلر . صوکره قولاغمی قاپی‌یه ویردم .
بریسی « کتیر شولامبه‌یی باقه‌لم قیزمی اوغلانمی؟»
دیدی . یاخود وهمدن بکا اویله کلدی . اللهك
بیلدیکنی قولدن نه‌صاقلایه‌یم ... قاپی‌یی اوردم.
ایچریده برشیلر یرلشدیرر کبی برکزمه اولدی.
نه‌دن صوکره قاپی آچلدی . « بوحال نه » دیه
صوردم . « ظرافتی قانلی باصور طوتدی . اونی
بکله‌یورز » دیدیلر.. آ قرداشلر، بویاشه کلدم .
نه‌بویله باصور کوردم . نه‌ده اویله حایقیرمه . . .
بن‌ده اونلرك یالانجیسی‌یم . ایشتدیکمی، کوردیکمی
سویلیورم . کناهلری اوستلرنده قالسین ...
عزیزه خانم غایت صافدلانه برطور وساده

برانای بیان آله‌رق محله قاریلرینه مخصوص بر
دیدی‌قودیجیلق ممارسه‌سیله دهشت مسئله‌یی انظار
حاضرونده ماهیت حقیقیه‌سندن بش اون درجه
دها اعظامه اوغراشیوردی . مفتون بك اوطه‌
ده‌کی حالی کورونجه عزیزه خانم دها اغزینی
آچه‌دن حقیقتی اکلامش ، ظرافتك نوع مرضنی
اوآنده کشف ایتمش ، بوقانلی باصورك شعبانله‌اولان
سودای مزمنك نتیجه‌مؤلمه‌سی اولدیغنی بیلمشدی .
حقیقت حال میدانه چیقسه آداب عائله نامنه
او ساعتده شعبانله ظرافتك خانه‌دن دفعی لازم
کله‌جکدی . حال بوکه‌اوشاغك‌ده آشجی‌قادینك‌ده
متراکم بر چوق معاشلری واردی . بونلری
دفعةً تسویه قابل اولمیه‌جق ، کندینه اون التی
بیك لیرا پیانقو اصابت ایتمش بر ذاتك بر قاچ
بوزغروشی تأدیه ایده‌مامسی یار واغیاره غریب
کورینه‌جکدی . بو محذوردن باشقه شعبانله
ظرافتك آلافرانغه بعض اصوله ارتق اللری
[illegible]مش کیبدی . مفتون بك بوایکیسنده شوقدرجق
[illegible] الفتی پیدا ایتدیرنجه‌یه قدر نه‌لر چکمشدی
نه‌لر ! . بوندن صوکره ینه درت بش مجیدیه‌یه

طوته‌جغی خام حالاط خدمتکارلری بونلر قدر انجلنه بیلمك ایچون نه اوزون اکلر صرفی ایجاب ایدییوردی .

ایشته بو اسبابه مبنی مفتون بك عزیزه خانمك بدزبانلغنه قارشی ظرافتی مدافعه‌یه لزوم کوره‌رك دیدی که :

— عزیزه خانم ظرافتك، خسته‌لغنی اویله کندیلکلکزدن اکنه ، بوینه معنا ویره‌رك درلو صورتلرله تفسیره قالقیشمایکز. کناهدر. زواللی عرب کندی دردیله اوغراشیور. اوکچن سنه‌ده عیناً ینه بویله خسته اولدیدی. عزمن بر قانلی باصوری وار . هرسنه بو وقتلری اوزوم وقتی نکس ایدییور. بی‌چاره‌یی یاتیرییور. ایشته بوسنه براز شدتلی یاقه‌لامش ...

بکك ظرافتی بو التزامنه ، بویله حرارتلیجه مدافعه‌سنه قارشی عزیزه خانم بوزولدی . دوداقلرینی ایصیره‌رق :

— عفو ایدرسکز باصورك برده بودرلوسی اولدیغنی بیلمیوردم . ظرافتك هرسنه بویله بردرد کچیرمك عادتی ایسه « الله شفالر ویرسین » دیمکدن باشقه

کیمسه‌یه برسوز دوشمزه. بوخسته‌لغنه او، کندی آلیشمش سزی ده آلیشدیرمش دیمك اولیور. هرسنه بویله ها !.. طوغریسی اونك چوق طایانقلی بنیه‌سی، سزك ده پك گنیش حوصله‌کز وارمش !..

عزیزه خانم ادعاسنده اویله قولایجه مغلوب اولان قادینلردن دکلدی. اونك ایشی کوچك صنعتی دیدی قودوجیلقدی. بعض صنعت اربابی مرور زمانله مسلکلرینك خرده‌جهتلرینه تصل وقوف پیدا ایدرلرسه عزیزه ده عادی بر خصوصی مهم بر مسئله شکلنه صوقمق، مصادف اولدیغی برحالك، ایشتدیکی برسوزك دیدی قودویه اك الویریشلی نقاطنی انتخاب ایتمك امرنده فوق‌العاده بر مهارت پیدا ایتمشدی. او شمدی ظرافتك غرابت مرضی کیفیتندن، دها مهم بر ایکنجی مسئله چیقارمق جهتنه سوق ذهن ایلمکله مشغولدی. مفتون بك عربی نه‌دن بویله حرارتله مدافعه ایدییوردی؟ ظرافتك چوجق دوشورمه سندن اوکا نه مسئولیت توجه ایده‌بیلیردی که بو مرتبه تلاش کوستریپوردی؟

اوت ! مفتون کوز کوره بر حقیقتی کتمه جابالایوردی . بونك سببی نه اوله‌بیلیر ؟

عزیزه کوز قویروغیله ادیبه‌یه ، مهم کشفیاتی بولندیغنی افهاماً سریع براشارت ویردی .

عزیزه خانمك اتهامات و خیمه‌سنه قارشی مفتونك مدافعه‌سی ظرافتلك اعادهٔ ناموسی ایچون عائله افرادنجه کافی کورلدی . خسته‌نك یاننه یالکز آنی‌یی براقوب هپسی اوطه‌دن چیقدی .

عزیزه ادیبه‌یی قولندن طوتوب تنها بر کوشه‌یه چکه‌رك :

— کوردکمی قوچه‌لك عربه نصل صاحب چیقیور ؟ قباحتنی اورت باص ایتمکه اوغراشیور ؟

— عجبا نه‌دن عزیزه خانم ؟ ..

— آی آلیق قاری اکلایه‌مدکمی ؟

— یوق ؟ ..

— عربك خسته‌لغی اکر چوجق دوشور-مه‌سی دکلسه بن بوایکی الیمی بیلکلرندن کسرم ...

— ایتمه اللهه‌سه‌ك ! .

— ایتمه‌سی متمه‌سی یوق ... ایشته ماده دیدیکم کبی ...

— اویله ایسه قوجهم بو ناموسسز عربه نیچون صحابت ایدییور ؟

— آی حالا آکلایهمیورمیسك شاشقین...

— خایر ...

— چوجق کندنده اونك ایچون ...

ادیبه فنا حالده بوزولور . دوشمهمك ایچون دیواره استنادله :

— امان عزیزه خانم امادهٔ یاراشدیروب اویدیررسك ها ؟

— بونك یاراشدرمهسی ، اویدرمهسی فلانی، فلانی یوق ... کور کور پارماغم کوزینه ...

— بو حریف بوقدر معدهسزمی ؟

— ارککك کوزی قیزنجه ارتق اوندهٔ معده، کوکل ... قالماز ... نه بولسه هضم ایدر ... محاسبهجیلرك « قدم خیری » بیلمزمیسك ؟.. کونك برنده کومبور کومبور براوغلان طوغوری ویردی . کیمدن ؟ دیدیلر « کوچك بکدن » جوابنی ویردی. اومارصیق کبی عرب « کوچك بکك بکا علاقهسی واردر » دیدی . دنیاده هر شی اولیور قیزم. ارکك قسمی هله درت دانه

راقی زیفلندیمی ارتق اونك ایچون عربده بردره چوراب‌ده ... بعض ارککك پریسی دوشکون، سفلی اولوره نه‌پیس بوغازحریفلر واردر. عربلری خانم افندی ایدوب کوشه‌یه اوطورتان (کاللی فللی) افندیلر اوله یغنی بیلمزمیسك ؟

— بو کور اوله‌سی قوجه‌م بنم هیچده‌می خاطریمی صایمامش ؟ بوهرزه‌یی نصل یمش ؟

— حسابجه بو (نانه) یی دها سنی آلمادن یمش اوله‌جق ..

— اویله ایسه میمون بنی آله‌جغنه عربه نکاح ایدوب اوطوره ایدی ..

— قیزم اونك نه‌سنده کوزی وار نه عربده... بویله‌لرینه « شیب‌سودی » دیرلر. شمدی‌سوه‌ر، شمدی کچر... اوتلاقجی طبیعتلی اولورلر. سنی‌ده سور بنی‌ده، اوته کنی‌ده، بریکنی‌ده... طوربافه‌لمدها نه کوردك؟ بونلر اویله‌اوچ درت قادینه قناعت ایتمزلر. بعض ارکك قیزم قادین‌اوبوری، سوداخوسونی اولور . دیش‌اهلتنه بردرلو طویه‌ماز. بعض‌قادین‌ده ارکك جیل اولور . برکره کوزی قیزدیمی ارتق دنیایی کورمز . نه تکدیرایله‌اوصلانیر. نه‌طیاقله.

هیچ برشی کار ایتمز . مطافلرك حوریه‌یی بیلمز-
میسلك ؟ قادینك کوزینه نه توجه ، نه اولاد ،
نه آنا ، نه بابا هیچ برشی .. جهان کوزوکمدی
شویله... باری سودیکم ده بر آهم شاهم اولسه...
یورکم یانماز . آت خرسزی قیافتلی برحریف ..
جناب حق جمله‌مزی بوایکی درلو آزغینلقدن ده
محافظه بیورسون ... آبیوك سویله‌ماملی ..
انسانلق حالی بو . دها کنجز .. مولاصاقلاسین .
بودنیاده نه‌لر اولماز ؟ سن بوندن صوکره بو
(دیدون) ك [١] یوزندن نه‌لر چکه‌جك ، نه‌لر
کوروب ایشیده‌جکسك ...

— افندی بابام بنی بوبله‌سنه ویره‌جکنه
کاشکی قیویه آته ایدی ..

— او ، خسیسلکندن دولایی بوایشی یاپدی
اما صوکره چوق ندامت چکه‌جك کورورسون...
واه زوللی ادیبه !... دها اغزك سوت قوقیور .
قویدیغم یرده اوتلایورسك ... نصل برحریفه
دوشدیککدن خبرك یوق ... کوزیکی آچ ...

[١] بو ، ایکی قادینك آره‌سنده مفتونك اسمی
کچدکجه عزیزه اونی تزیفاً بونامله یاد ایدردی .

قولاغکی اورایه بورایه ویر. درت طرفه بر قولاچان ایت.. چوق شیلر اوکره نیرسك.. بن سکا شاشه جق برشی دها سویله یه یمی؟.. اقشامه صباحه بویله بر قانلی باصوره مادماز ه‌ل آلنی ده اوغرایه جق.. حزبزه دیدی دیرسك. عربی بوشلامایان بو آچ کوزلولر آلنی یی صاغلام برافیرلرمی هیچ؟... آ.. قاشلی، کوزلی قیز... اه ابچون. رومدلبری... آلنی ظرافتدن دها عقللی چیقارده باصورینی اسپتالیه ده تداوی ایتدیررسه اونی بیلمم. ظرافت کیبلرینك پك چوغی‌ده یکی باغچه ویا خصکی قادینلر خسته خانه سنه کیدوب بو معرفتی اورالرده بجررلر اما آشجی قادین نصاسه غافل بولنمش وقتنده اورالره قپاغی آتامامش.. بلکه بوایلکی عجمیلکیدر.. بر ایکنجی اوچنجیسنده هپسنی اوکره نیر، اوسته اولور..

بی چاره ادیبه‌نك قلبنده زوجنه قارشی اویله بر عداوت وبو عداوتله برابر اوقدر شدید بر محبت پیدا اولدی که بردنبره نه حاله اوغرادیغنی بیله مدی. کیجه‌لری قوجه‌سنك مغفلانه نوازشلرینه مستغرق اولدقجه، شمدی یه قدر کندندن غیری

قادین یوزی کورمامش اولدیغی حقنده‌کی تأميناتنی وصدق‌وفا وابدیت سوداسنه دائر درلو مواعید ویمینلرینی دیکلدکجه بو طاتلی یالانلره هپ ایناتیور، مفتون کبی چوق بیلمشلك وهزارفلك ایله مشهور بر ارککك قلبنی بو درجه‌لره قدر تسخیره موفقیتندن دولایی عادتا مغرور اولیور، کندی کندینی تبریك ایدیوردی. فقط کورونوشده یالکز هر کسه دکل کندی نفسنه قارشی بیله زوجنی سودیکنی اعتراف ایتمك ایسته‌میور، هر کون دیلندن درلو شکایتلرله: «الله بنی بو حریفدن تیز کونده قورتارسین» وردینی‌ده براقمیوردی.

ایشته عزیزه خانم آندلر ایله سویلیور. قوجه‌سی اوله‌جق او دیدون حریف مکرسه نه مالمش، نه متاعمش بویله... کندندن اول باشقه قادین یوزی کورمامش اولدیغی حقنده‌کی او کولنج، او ابلهفریبانه، او قوصقوجه یالانی شویله بر طرفه طورسون، مکرسه دفتر عشق واعمالنده سیاهنه وارنجه‌یه قدر رنك رنك معشوقه‌لر وارمش.. قادین اوبوری، یوق

سودا طوسونی ... یوق عشق تکه‌سی دها بیلمم نه‌لرمش نه‌لر ... زوجنك ، کندندن اول دیکر قادینلری سومش بولنمسی ، هله هر ارککك تنزل ایتمیه‌جکی ظرافت کبی زنجی بر آشجینك وصل منفورنده بر لذت بولمش اولمسی بداهتی ادیبه‌یی پك اغضاب ایتدی . اونك یالان سویله‌ین دوداقلرینی ایصیره‌رق ، بوغازینی صیقه‌رق ، هر طرفنی دیدیك دیدیك دیدکله‌یه‌رك ، دنسز ، شماریق بر محله قیزی جوشغونلغی ایله اوندن شدید بر انتقام آلمق ایسته‌یوردی .

زوجنك قبل الازدواج دیکر قادینلرله هم آغوش سودا اولمش بولنمسی ادیبه‌نك کوکلنده اویله بر بورا قوپاریبور ایدی که قلبندن سمدار بر صیجاقلغك ترشحله طمارلرینه یاییله‌رق تکمیل اعصابنده طاقتفرسا آلام ، بتون وجودنده بر بی‌تابی ، بر درمانسزلق حصوله کتیردیکنی حس ایدیبوردی . عجبا محبت دنیان شی بو میدی ؟ خیر !.. بو نزیه ، صاف بر محبت دکلدی . هر جنتك حظوظات روح افزاسی مقابلنده بر ده جهنم بولنمق یعنی برینك امکان تصوری دیکرینك

وجودینی استلزام ایتمك بشریتك مقدرات ازلیه‌سندن اولدیغی کبی ادبیه‌ده‌کی بو حال شدیدده محبتله توأم ظن اولنوب نامنه « قیصة انجلق » دنیلان واستیلا ایتدیکی قلبی هر لحظه کمیرەن او اژدر عقور ایدی .

ظرافتك بر خانه خلقنی ولوله‌یه ویرەن بو شدتلی قالبی باصوری لیله‌ٔ مهیجه‌سندن برکیجه صوکره عین حال ربیعه‌نك اوطه‌سنده وقوع بولور. قیزجغز عین درددن خلاص اولمق ایچون چالدیغی علاجك تأثیرشناسنه مراجعت ایدر. ظرافتك برکیجه اولکی جانگدازانه فریادلرینی ، تحملسزلکنه، عرب یایغره جیلغه حمل ایله کندیسی شدت وجعدن ترك حیات ایتمك مرتبه‌سنه کلسه بیله «ویق» دیمەلك، قطعا باغیرمامق عزم وقراریله علاجی استعمال ایدر . فقط او دوای مسروق وجودنده اجرای تأثیره باشلاینجه قرارنده ثباته امکان کوره‌مز . چاك تحمل ایله ظرافتی سکوتی براقه‌جق برشدتله اورته‌لغی چینلاتمغه باشلار . مستمدك فریادینه الك اول آنی قوشار . مریضی کوروب مرضك نوعنی اکلاینجه، براقشام اول

سبق ایدن تجربه‌سی دلالتیله ، لکن ، حاولو ، بز ، صو وسائره کبی بو ایشده لزومی کوریلان شیلری اوکرنمش بولندیغندن درحال هپسنی تدارك ایدر .

آلنی عین فلاکته کندینك ده معروض بولندیغنی بیلدیکندن برقضاوقوعنده استعمال ایتمك ایچون ظرافتك علاجندن آشیرمقده اوده قصور ایتمامشدی . فقط دوانك بو ایکنجی شدت تأثیرینی ده کوردر نجه بك زیاده اورکدی . خدانکرده بوکبی بر حاله کندی‌ده دوچار اولدیغی تقدیرده بویله حیاتله ممات آره‌سنده جانخراش وجعلر ، تحملفرسا عذابلر چکیرمکدن ایسه عالمك دیدی قودوسنه باقمیه‌رق اسپتالیه‌یه کیدوب دوبه دوز طوغوری ویرمه‌نك دها خیرلی اوله‌جغنی اکلامش وبوکا قرار ویرمشدی . صوکره قونداغی قوجاغنده خسته‌خانه‌دن چیقدیغی زمان ، کندینه اواولادی احسان ایدن جناب مولانك البته رزقنی ویره‌جکنه قناعت ایدییوردی .

آلنی هرشیئی حاضرلایوب ربیعه‌یی‌ده لکن اوکنه اوطورتدقدن صوکره افرادعائله بر دایکیشر

سوكون ايتدى . چيقلغى طويان كوزلرينى اوغوشديره‌رق مريضك اوطه‌سنه قوشويوردى. خسته‌لغك نوعنى صورمغه لزوم وارمى؟

آنى مرضى تشخيص ايتمش، صانكه «طابله»يه شوصورتله قيد دوشمشدى. «قاتلى باصورا» ... لكنك محتوياتى، بر پارچه‌لرينك قيرمزى بولاشيقلرى، بودردك فى الحقيقه قاتلى اولديغنى كوستريوردى. فقط اعضاى عائله‌دن بعض صافدلان بومدهش باصورك طرافندن ربيعه‌يه يكرمى درت ساعت ظرفنده‌كى سرايت سريعه‌سنه پك شاشيورلردى. بوخسته‌لق ده قولرا درجه‌سنده سريع برماهيت ساريه‌مى پيدا ايتدى؟ عجبا بر كيجه صوكره خانه‌ده‌كى قادينلردن هانكيسى بومرض مخوفه طوتيلوب اوطه‌سنه قانار صاچه‌جقدى؟ حتى زواللى قادين ننه شكوره خانم قيزلرندن اول كندى باشندن قورقه‌رق دوسمك بودردى توليدده‌كى تهلكه‌سندن مصونيت ايچون ارتق اوصوك بهارده اغزينه اوزوم، قاوون، ميوه وزيتون ياغلى اطعمه قويمامغه قرار ويردى.

حاضرون ايچنده آلدانميان يالكز برقاچ

کشی واردی. عزیزه خانم ده بو میانده ایدی.
قادین اولا فریادی ایشیدوب صو کره لکنی، قانلری
کورونجه، همان ادیبه نك قولاغنه اکیله رك اك
زهرلی صدای استهزاسیله :
— دون کیجه بن سکا دیه ممیدی ؟ یالکز
تخمینمده یاکلمشم. أنی دن بکلدیکم حال ربیعه دن
ظهور ایتدی ... ربم جمله مزی اسیرکه سین ...
بو قانلی باصور بو خانه یه فنا داداندی .. بزم
قومشونك اوغلی چابقین ذهنی بل صنقولغنه
اوغرادیغی زمان : « کیجه رؤیامده آلدانمشمده
سیدیك زورینه اوغرادم. » دردی. یاتوب یاتوب
قالقاردی. اصل دردی نه اولدیغنی کیمسه یه،
قاریسنه بیله بللی ایتمزدی. بونی بکا خدمتجی
قیزسویلدی. شمدیکی خدمتجی قیزلر فندیلرینك
کیزلی دردلرینی خانملرندن أیی بیلیورلر. آمان
یاربی خسته لغك آدینی دکیشدرمکله هر کس
آلدانیور. هر شی اولوب بیتیور. بو أوده
توره ین قانلی باصوره ده کوله یم باری ...
ادیبه خانم متفکر بر حالده :
— دون اقشام ، « عربی او حاله قویان

مفتون بكدر » ديوردك . شمدى ربيعه ايچون نه ديه جكسلك باقالم ؟

عزيزه خانم قيلدر فيلدر دونن كوزلرينى اطرافه بر دولاشدردقدن صوكره :

— قيزم اه سكا صبرلر ويرسين ... ربيعه ايچون ده ينه دون كيجه سويلديكمى سويله يه جكم ... ينه اونى دييه جكم !..

— كيمى ؟

— قوجه ك مفتون بكى !..

اديبه آتيلوب ايكى اليله عزيزه نك اغزينى قاپايارق :

— امان اه عشقنه صوص ... آرتق يالان سويليورسك .. قوجه مه افترا ايديورسك ... بوقدرى ده كناهدر ...

— (حمدلله) بن هيچ بر زمانده يالانى ، افترايى قبول ايتمم ... كوزمله كورمش كبى بيليورم كه او ... بو معرفتى ياپان ينه مفتون ...

— نصل بيليورسك ؟ نه دن آكلادك ؟

— جانم بونده بيله جك ... اكلايه جق نه وار ؟ مفتون بك سنى آلمازدن اول وسيله

خانم قیزینی اوکا ویرمکه اوغراشمش .. عادتا نشانلامش بیله ..

— اوت ... اویله ایمش بن‌ده ایشتدم ...

— بونی سن‌ده ایشتدکمی ؟ های، اه راضی اولسون ... بر أو ایچنده بر اوغلانله بر قیز نشانلی کبی برحالده بولنورلرسه نکاح ، دوکون اوزانیجه اکثریا نتیجه بورایه چیقار ...

ادیبه‌نك قوجه‌سنه حسن نظری ذاتاً مفقود اولدیغندن عزیزه خانمك بو دهشتلی منطقنه قارشی ینه مغلوب قاله‌رق کوز یاشلریله دیدی که :

— نه‌طالعسز باشم وارمش ؟ .. بنی قوجه دیه بو آزغین حریفه‌نصل ویردیلر بیلمم‌که ... دیلرم باری خـدادن افندی بابام‌ده ایتدیکنی بولسون انشـاءاه ... بوکا قوجه دیه‌ملی آرتق باشقه بر اسم بوملی ...

— بوحریف قوجه دکل، عادتافادینلرایچنه صالیویرمش انسان تکه‌سی ... کیه قالانلر هپ طوغورسالر أوك ایچی مالطیز کچیسی ماندره‌سنه دونه‌جك ...

— امان یارب بونه کیازه‌لك .. نه کیازه‌لك ..

بو فنالغه کیمسه برشی دیه‌مزمی ؟ بوکا حکومت
قاریشمزمی ؟ بو حریفك برقورقدیغی یر ...
صایدی بر آدم یوقمیدر ؟

— آلان راضی ، صاتان راضی اولدقدن
صوکره بوکا کیمسه برشیجك دیه‌مز قیزم ...
میدانده دعواجیسی یوق که ... بوقباحتی کیمکه
ایشلدیککنی ظرافته صورسه‌ك طوغریسنی سویله‌
مزکه ... کیم بیلیر اوشاغك اوسته‌می آتار ؟
باغچوانه‌می افترا ایدر ؟ ربیعه‌یه صورسه‌ك کذا ...
اوده، اولدم الله‌دیسه‌ك کیمسه‌یه برشی سزدرمز ...
هم باقسه‌که ادیه‌جکم. میدانده چوجق دوشورمك
لاقردیسی وارمی ؟ «قانلی باصور!» ایشته اوقدر ..
قاوون اوزوم یه‌مکله، پیس بوغازلقله کلمش بردرد ...
بوکا « الله شفالر ویرسون » سوزندن باشقه
کیمك نه دیمکه حقی وار ؟ .. عجبا مفتونك بیوك،
کوچك آنالری ده بو دوبازه‌یه اینانیورلرمی ؟
اینانیورلرسه نه آلیق قاریلر ... اینانمیوب ده
حسب اللزوم سکوت ایدیورلرسه نه کیازه‌شیلر ...
قادین ننه شکوره خانم اینانیور ... زواللی
قوجه‌قاری پك بون ... انسانك یوزینه بل بل

باقیور. أوك ایچنده‌كی بوصالغین باصور خسته‌لغنه اوغرایه‌جغم دییه زواللینك اودی قوپییور ...
بن شكروه‌نك قولاغنی بوكو ویره‌یم، اولمازمی؟ قادنجغزه بو باصورك جنسنی آزیجق چیتلاتی ویره‌یم ...

— یاصوكره برپاطیرتی قوپارسه ...

— نه‌پاطیرتیسی قوپه‌جقمش؟.. بلكه حریف بیوك آناسندن اوتانیرده بوخلطی بردها یه‌مز ...

ایكی قادین بویله فیس قوز قونوشورلرایكن یانلرینه لطیفه خانم كله‌رك :

— آنه‌در بزم اوك ایچنه عارض اولان بو باصور خسته‌لغی؟.. بنم ده كوبكم قوپاریپور كبی كلیورده اودم پاطلایور.. صاقین یارین اقشامده بن طوتولو ویره‌میه‌یم؟.. شاقه‌سویلمیورم والله قرنم بورغوب بورغوب طورییور. آی كیده‌یم براز قاقوله، نانه شكری فلان ییه‌یم ...

لطیفه خانم كیدر، عزیزه خانم قائن آنانك صالنه یورویشنه آرقه‌سندن باقه‌رق :

— آی خسته‌لغه بوده‌اوزه‌نیور... سوردیكی آزوج آووج پودره‌لر، كیدیكی بونجقلی قیرمه‌لی

خرقه‌لره باقارسه‌ك اونكده بودرلو خسته‌لغه چناق آچان طاقمدن اولدیغی آکلاشیلیور اما... آه زواللی وقتك کچمش... هر خسته‌لغك بر موسمی اولور. آ کهنه جوانم... سنك کبی اوچ یکرمیسنده کیلر کوفه کوفه اوزوم قاوون یسه‌لر... ینه باصورك بودرلوسنه اوغرامازلر... اوزولمه... کوکلك راحت اولسون...

شکوره خانم طورونی اوحال اضطرابده کورونجه اوزون مدت رؤیته تحمل کتوره‌مدی. صفه‌یه چیقدی. حصیر قولتوقلیسنه اوطوردی. برمعتاد کندی کندینه سویلنمکه باشلادی. عزیزه خانم همان اختیار قادینك یاننه تقربله:

— بیوك خانمجغم نه‌سویله‌نیورسك بوراده؟

— نصل سویلنمه‌یه‌یم قیزم؟. ایچم خون اولدی کیتدی. دیبعه قیز نه‌حاله کلمش؟.. باقمغه یوره‌کم طایانمدی. اونصل یره باته‌سیجه خسته‌لق اویله؟.. بن بویله باصور هیچ کورمه‌دم...

— أوت باصورك صونطورلوسی... دوستلر باشندن ایراق...

— لکنده قیزغین کوللی صو یاپسه‌لرده

قیزی اوزرینه 'وطورتسه‌لر ایی کلمزمی عجبا؟ •

— (اغزینی چارپته‌رق) هـا بیلمم ؟•
قیزغینلقله کان خسته‌لق بلکه قیزغین کول ایله
کچر …

— نه دیدك یاوروم؟. بو خسته‌لق ربیعه‌یه
قیزغینلقله‌می کلمش ؟ کیمه اوفکه‌لنمش بوقدر ؟•

— اوفکه‌لنمسی فلانی یوق .. طوغریسنی
سویله‌مکه بردرلو دیلم وارمیور.. عارف، (ظاریف)
قرق بیللق قادینسك.. آبیوك خانمجغم !• هیچ
بوبله باصور اولورمی؟ کلایی ویرسه‌که! عربك
دون آقشامکی خسته‌لغی ایله ربیعه خانمك بو
آقشامکی دردی ایکیسی برعلت ..

— ها اویله‌ایمش.. قیزم ظرافتدن، کچدی
دییورلر اما .. بوش لاقیردی .. عربه نره‌دن
کلدی؟. هپسی ربه‌دن .. کیمسه‌نك عاتی کیمسه‌یه
کچمز ..

عزیزه خانم درونی سویلنه‌رك :

— امان بوبوناق قاری‌ده 'وردم طویماز..
هرشیئی باشه‌قاقه سویلیورمده بردرلو اکلامیور.
آ آرتق چاتلایه‌جغم.. (آشکاره) بیوك خانم

اونلرك خستەلكی سنك آكلادیغك درلو دكل..
درد، دوشوربیورلر.. درد..

بیوك خانم براز شاشەلایەرق :

— دردمی؟ اون یدی یاشنده، كی برقیز اوغلان قیزده بویله آواز آوازه دوشەجك نەدردی اولورمش ؟ آربیەمی بن بیلمزمی‌یم ؟ . . برشیجكی یوقدی. كل كبی قیزدی . هپ بنم اولادلرم صیزیرلمش آلتونه بكزەرلر ... الله امانت ...

— اولادلرك صیزیرلمش آلتونەمی بكزرلر؟..
آقادینم چوقدن اونلرك عیاری بوزولمش ... واه زوللی سنك برشیدن خبرك یوق ... سنك آكلایەجغك دوزجەسی ... طوروكاك چوجق دوشوریبور ... شمدی قفاكه دانق دیدیمی ؟..

بیچارە شكورە خانمه بیوك برشاشقینلق عارض اولدی . كوزلری بیودی . بلاتكلم آفال آفال مخاطبنك یوزینه باقیور، عزیزه خانمك اك قابا صورتدەكی وضوح افادەسنه رغماً ینه برشی اكلایەمامش كبی كورینیوردی . عزیزه بودفعه أل ، قاش ، كوز اشارانیله وضوح بیانی بالتقویه:

— چوجق دوشوریبور .. چوجق ..

— آ آ او نصل سوز ؟ ربیعه‌م دها قوجه‌یه وارمدی که !..

— ایشته فناليق اورادديا ! او غوغورورقلر.. سوسلی یلدیرمه‌لر.. سیرلر.. سیرانلر.. کوز سوزمه‌لر، اشمارلر.. چیفته حوضلر، فنارلر، قوش دیللری.. کیجه‌لری صباحلره قدر اللهك ماغنده بایرند، سورتمه‌لر... نه اوله‌جقدیا البته صوکی ایشته بوکا چیقار... بزم بیوك آنالریمز قیامته یاقین قیزلر قوجه‌سز طوغوره‌جق دیمزلر-میدی ؟. ایشته نه دیدیلرسه اولیور.. عقللریمزی باشیمزه طوپلایالم.. وقتلر یقین.. بو اوی الله اصلاح ایتسین. دون کیجه ظرافتدی. بو کیجه ربیعه.. باغه‌لم یارین کیجه بوراده ایچیمزدن کیم طوغوره‌جق ؟..

بوصوك سوزلر اختیار قادینك اوزرنده صاعقه‌بر یلدیرم ضربه‌سی تأثیر مدهشنی کوستردی. باش آرقه‌یه دورلدی. چهره موراردی. اغز چارپیلدی. کوزلر بر نقطه‌یه دیکلدی... خفیف بر هیچقریق کبی بر ایکی صارصینتی کچیردی... صوکره بر کتله جامده حالنه کلدی.

عزيزه خانم بو زواللى صاف اختياره ايندرديكى بو آنى ضربۀ مهلكه‌نك درجۀ دهشتنى آكلادى. فقط ايش ايشدن كچمشدى. سائقۀ جهل و نادانى ايله ارتكاب قتل ايدن بو قارى همان :

— آ دوستلر قوشكز بيوك خانمه برشى اولدى . . .

ييغاره‌سيله خانه خلقنى اورايه طوپلادى. هر اغزدن وارد اولان سؤاللره شو جوابى ويريوردى :

« واه زواللى بيوك خانم شمدى بنمله كوزل كوزل قونوشيوردى . برشيجكى يوقدى . . . بردنبره ايكى اوچ دفعه منغالده جزوه قاينار كبى «حيق ميق» ديدى . كوزلرى قارشى‌يه ديكلدى . . بيوك خانم نه ياپيورسك ؟ ايتمه آيول . كنديكه كل . . . هو . . . هشت ، پيشت . . ديدم . . يوزينى اوقشادم . . قولنى قملدتدم . . بيوك خانم نرده ؟ زواللى بى قوبدكسه بول . . . آنه أيى قادينندى . . . »

هكيمه اوشاق قوشدرلدى . بتون چهره‌لرى درحال بر يأس عميق استيلا ايتدى . كوشه‌دن

بو جاقدن حزین، حزین، کسیك کسیك اینیلر ، بکالر ... «واه آننه جکم» کلمات ماتم انکیزی طوبولمغه باشلادی. حاضرون ایچندن اشك یأ-نی سیلمك ایچون میدانه اك بیوك بر منديل چیقاران عزیزه خانم اولدی. نوحه کرانی بتون بتون چوشدیرمق ایچون متوفیه‌نك تعداد محاسننه کیریشه‌رك :

— آه نه قدر آغلاسه‌کز . کوز یاشی دوکسه‌کز یری ... اویله نور کبی آنایی برده نره‌ده بولورسکز ؟ دوشکه یاتمه‌دن ، کیمسه‌جکی اوصاندرمادن اوچدی . کیتدی . نه قدر عملی صالح بر قادینمش ... جنت قوشی ... اولوم قاشله کوزك آره‌سنده دیرلر ... آه باقکز نه قدر طوغری. بر وارمش ، بر یوقمش... آه غفلت دنیاسی... آه بو قالین قفالریمز... اولومی، آخرتی بر کره خاطرمزه کتیرمه‌یزده بر بریمزی ییوب طورورز... دیدی قودیدن هیچ باش قالدیرمایز... آدم نه اولیورز... دنیانك مالی دنیاده قاله‌جق... ییه‌جکمز بر لقمه، کییه‌جکمز بر خرقه دکلمی ؟.. هر قویون کندی بجاغندن آصیله‌جق . . عملنك حسابنی هر کس کندی ویره‌جك . . عالمك

دردیری .. أییلکی .. کوتولکی نه‌وظیفه‌مز ...
زواللینك دون صباح قهوه‌سنی پیشیروب ألنه بن
ویردی . زحمت اولدی قیزم حلال ایت . دیدی .
آنه‌لازم طوغریسنی سویله‌ملی ... حق حوق
بیلیر قادینه‌دی . بندن طرفه غنی غنی حلال
اولسون ... هیچ اینجنمدم ... ایشته بو صباحکی
قهوه‌سنه یتیشه‌مدی .. آه یالانجی دنیا ...

١٧

بك اوغلنده موسیو ماقفرلانك خانه‌سنده
« شرق آقاده‌میاسی » نامیله اعضاسی قادین
وارککدن مرکب بر « مجلس عرفا » تشکل
ایتمشدی . هیئتك بویله جنسیندك ترکیبی بو مجلسه
دنیاده‌کی آقاده‌میلرك رونقداری اولمق لطافتنی
بخش ایدیوردی . جمعیتك بری قادین دیگری
ارکك ایکی رئیسی وقرق اعضاسی اولمق مقرر
ایسه‌ده مملکتمزك علم وعرفان پیاسه‌سنده سنه‌لردن
بری حکم سوره‌ن قحط عظیمدن دولایی او
مقامات فاخره‌یه شرفبخش اوله‌بیله‌جك ذوات
معارف‌نمانك ندرت مؤسفه‌سی اعضانك شمدیلك

قرقه نسبتله نصفدن ده یك دون بر اقلیتده تشکلنی موجب اولمشدی .

رئیس موسیو مانفرلان، رئیسه مادام شهیم‌دی. قادینلر صره ورأی اعتباریله حائز تفوق ایدیلر. مفتون بك اعضای بولندیغی بو جمعیته او صفتله برادری راجی‌بی‌ده ادخاله موفق اولمشدی . همشیره‌لری لبیبه خانمده قاده‌میانك اعضای غائبه‌سندندی، هیچ برزمان مجلسده اثبات وجود ایتمز فقط هر هفته‌نك ضبطنامه‌لرینی مطالعه ایله بیان رأی ایده بیلیردی .

جمعیتك سبب وحکمت تشکلی آلافرانغه‌نك محاسن عاداتندن شرقده قابل تطبیق اوله بیلنلرینی همان تعمیمه خدمتله تنویر افکار انامه همت ایلمکدی . بو بر نوع *Propagande laïque* دیمکدی که شرقلك هنوز یونتولمامش بعض قبا-اقلرینی غربك علم وعرفان ونزاکت جاده‌لرندن کچیره‌رك دماغلریمزی اینجلتمك وطرز حیاتمزی آسیالیلق پوروزلرندن قورتارمق، نیت خیریه‌سیله تأسیس ایدیلیوردی . جمعیتك تأسسنی تعقیب ایدن ایلك وقعه شکوره خانمك وفاتی اولدی .

او كيجه مفتون بكك خانه‌سنه طبيب جلب اولنوب حادثهٔ وفات تحقق ايتدكدن صوكره أرهن ئوينئدن بك اوغلنه تلغراف چكلدى . ايرتسى كونى جمعيت بر صورت فوق العاده‌ده اجتماع ايله رئيس ، حيات ، ممات حقنده فرانسزجه برجه آتى بر نطق ويردى :

« ايشته حيات دنيلن شى بويله‌در ، بر كون اول بر عائله تكميل افراديله بر شوق وخندان ايكن برقاچ ساعت صوكره آنى بر حادثهٔ موت ايله نشئه‌لر سونيور ، چهره‌لرى يأس افتراق بوريبور . او شن عائله بر آنده ماتمزده اولى ويريبور . وبتون عمر وسعادتمزده‌كى بورنك فنالي بز انجق بويله بيوك وآجى تجربه ساعتلرنده كوريورز . صوكره هرشيئى اونوديورز .

« مذبحه‌لرى قربنده‌كى چايرلرده سوره‌كسز برنشئه ايچنده غفلتله اوتلايان قويونلر كبى اذواق حياتمزده برسرمديت ابلهانه تصوريله كنديمزى آلدانه‌رق ساخته حظوظات آرقه‌سندن طولاشوب طوريبورز .. صوكى بويله بر ظلمت مطلقه‌يه واران آلايش حياتدن متلذذ اولمق .. بونجه

حقایق باهره یه قارشی کوز یومق ... ایشته ذکای بشر !.. ایشته منتهای مساعیٔ امم !.. ایشته غایهٔ علوم وفنون !.. ایشته سرحد فلسفه !..

« خانملر افندیلر !.

« بر عائله ایچنده اقربادن برینك وفاتی .. بو فلاکت ، اعظم مصائبدندر فقط نیچون صاقلایه لم ؟ . بو کون بیوك والده مزه واقع اولان بو حال الیم یارین اصل والده مزه ده وقوع بوله جقدر . او بر کون عمه جه مز ده اوکره برادرمز هپ بر بر بو حفره یه تکرلنمکه نامزددرلر .. هپ صره مزی بکلیورز . کیدنلری زیرلحده قدر تعظیمله تشییع ایده رك بو سیاحته آلیشالم ... یواش ، یواش کندیمزده حاضرلانه لم . چونکه زمان اولمق اعتباریله ابدیته قارشی تیز دولکده عصرلرك دقیقه لردن فرقی یوقدر . چونکه شو آنده اولومله آره مزده پك اوزون فرض ایتدیکمز مسافه حلول موتده ، صفره ، هیچه اقتران ایدر . چونکه دائما بر بعدیت غیر متناهیه صورتنده تصور اولنان بو مسافه بتون خوابیدکان مقابری آلداتمش اولان بر سراب زماندر . حیاته احمقلر کبی تمنیٔ

مؤبديتله فريفتــه اولميه‌لم . اولومدنده بی‌لزوم قورقمیه‌لم. ماهيت حیاتی تحلیل ایده‌بیلنلر کنه‌موتی تفرسه اك زیاده یاقلاشمش اولورلر . »

« خوف ایدیله‌جك شی اولوم دكل بلكه بر سـودای جاهلانه ایله تمنی ایدوب طورديغمز مؤبديت حیاتدر. مؤبديت حیات ! .. اوف.. حقیقتبین متفكرين ايچون بو تركيبك تلفظی بیله روحه ثقلت ويريیور. دماغی صيقیور. مؤبديت حیات ! .. حكمایی ایكرندیره‌ن، فلاسفه‌یی كريه‌بار شـكایت ایدن ، ظلمه‌یه درلو جنایات زمینلری تهیه ایتدیره‌ن « سـفالت بشریه » بزءله مؤبداً یاشایه‌جقمی ؟ بوشفاناپذیر معنوی خسـته‌اقلر ، الملر ، كريه‌لر الی نهـايه پایدارمی اوله‌جق ؟.. چونكه مدنیت حاضره سینهٔ فخر واحتشامندن بوسفالتلری قوغوب چیقاره‌مدی. »

« خانملر افندیلر !

« احكام طبیعته سرفروبردهٔ اطاعت اولمقدن باشقه چاره یوقدر . نه تحمید ایله نه تنقید ایله اونك بر نقطهٔ ارادیه‌سنی تغییرایده‌مه‌یز. بزم ايچون بودنیایه چاغرلمنجه كلمك، يول ويريلنجه كیتمكدر.

ایشته بزه جبراً تحمیل اولنمش بر وظیفه ... بونی شکایتله ، مؤاخذه ایله ایفا ایتمك طبق یاشامق ایچون مساعئ بازه یه محکوم بر خدمتکارك صیز. لانه رق، خورداندرق چالیشمسنه بکزر. حیاتی ترك ایتمك ایسته مه یشمز سعادت دنیویه افسانه سنی قبولمزه دلالت ایدر . حال بوکه چوغمز بو کون بونی منکرز . غفلتمزه غلبه ایده میوب ده خلقتك مایه مزی تخمیر ایتدیکی ضعفدن قورتوله میه رق حیاندن خوشلانیور ایسه ك بو سودامزی عقل واذعان حدندن افزون بر مرتبه یه واردیرمیه لم . الی نهایه اولمك ایسته مه مك کبی بر محاله تعلیق امل ایتمك چوجقلغنده بولنمیه لم . طبیعت دفتر کا. ئناتده ادخالات، اخراجات خانه لرنده کی نسبت لازمه یی دوشونور، بر مقتصدبی مانندر . اولومك قازدیغی حفره لری تولدات طولدورور وفضله قالیر. بر خانه دن طابوتك گوتوردیکنی بشیك اعاده ایدر. قسمتموتی انجق نشئهٔ ذریت اورته بیلیر ...

« خانملر ! افندیلر !

« طبیعتك انسانلر آره سنده ، توزیعات حیاتده کی انتظام حکیمانه سنه دقت ایدیکز . بر

عائله میانه‌سندن آق صاچلیلر موقع محترملرینی بوش براقه‌رق برر برر ماورای مقابره چکیلورلر. بابا، امالرده، قندیللرده [١] مبارك اللرینی اوپمك ایچون حضورلرنده احتراماله دیز چوکدیکمز وشتای حیاتله سفیدسراولمش جد وجده‌لریمزی بوکون تخطر ایدییورمیسکز؟ بوس دست ایچون اوکلرنده اکلدیکمز زمان قورومش ایکی صولغون دوداغك، بالمقابله تبریکاً جبهه‌لریمزه آن تماسنده اختیارك کوزلرندن قوپان ایکی صیجاق قطره ایله یوزیمزك ایلندیکنی چوغمز هنوز اونوتمدق. فقط صغیر سنمز حسیله بوقطره‌لرده‌کی بلاغت مؤثره‌یی اوزمان اکلایه‌میه‌رق اوبیرام سروری ایچنده بیوك پدر ویاوالده‌مزك اغلادیغنه تعجب ایدر ایدك. شمدی اکلایورز. اوزواللیلر منتهای عمرده بولندقلرینی ایماءً اوپاشلر ایله بزه وداع ایدرلرمش. اوت بوپك حزین، فقط شمدی باشکزی شوراده چویریکز... باقکز بو پنبه طومبول یناقلی، صیرمه صاچلی،

[١] مافرلال نطفنده هپ شرقلیلغی نظر دقته آلدیغی ایچون بوتعبیراتی استعمال ایلشدر.

بوشن، بو، کورولتیجی ملکلر نره‌دن چیقدی ؟
او اختیارلری فراش موته اوزاتدیغمز زمان
بونلر وارمیدی ؟ ایشته جناب حق قرب رحمانینه
اونلری آلدی . یرلرینه بونلری کوندردی .
بوکون حیاتك باب معصومیتندن کیره رکن اللرندن
طوتدیغمز عاجز چوجقلر یارین بزی صوك منزل
استراحتمزه ایصال ایده‌جکلر .. بو قانون طبیعته
اعتراض ایتمیه‌لم . صره‌مزه راضی اوله‌لم .
طبیعتك هضم و تحملی مشکل ارادات لایتغیری
قارشیسنده ایده‌جکمز شی عصیان دکل بونلرده‌کی
حکمت ازلیه‌یی دوپیش ملاحظه ایده‌بیله‌جك
متانت فکریه پیداسیله اکتساب فضائله، تربیهٔ
نفسه چالیشمقدر .

« شکوره خانم بوکون اولادلر ، طورونلر
ترك ایدییور . بو محترم قادین طبیعته اولان دین
ذریتنی مع زیادة ادا ایتمش . شمدی اوکا قارشی
ایفا ایدیله‌جك اك بیوك وظیفه نین صورتله یعنی
اولاد یتیشدیره‌رك تقدیس وادامهٔ خاطره‌سنه
خدمت ایتمکدر .

« جمعیتمزك منور الافکار اعضاسندن بولنان

مفتون وراجی بکاره قارشی حکمت ازلیه‌دن وبو کبی احوال مؤلمه‌ده لزوم مکانتدن بحث ایتمه‌نك معلومی اعلام قبیلندن اولدیغنی بیلیرم. فقط انسان طبیعتنك ضعفیله شائبه‌دار ایتدیکی بر مخلوق وهن آلوددر. باخصوص حیاتك بویله الیم تجربه آنلرنده اك زیاده مقویات حکمتله متغذی متین دماغلرك بیله دوچار تزلزل اولمسی مستبعد دکلدر. بر انسان علماً، فضیلةً محب الله دیده‌سنك ماوننده بولنسه بیله بوکبی بیوك یأس و ماتم زمانلرنده، اوداسنی دیلنك دونه بیلدیکی مرتبه‌ده الفاظ تسکینیه ایله تسلیه ایتمکله وظیفه‌داردر. بناءً علیه شوراده حاضر بالمجلس بولنان ایکی دادر ماتمزده‌یه جمعیتمز نامنه بیان تعزیت ایدرم.»

شو نطقك حین ایرادنده ایکی قرده‌ش جداً متأثر اولمشلردی. هله راجی برقاچ دامله یاش دوکمکدن منع نفس ایده‌میه‌رك شویله دوشونمشدی:

— نامنه ماقفرلان دنیان شو آدمك نه‌قدر اخلاق دوشکونی اولدیغنی بیلیورم. علمیله کندی عامل اولمیوب فقط سوزلریله بکارجه

کشی‌یی ارشاده مقتدر نه قدر فضلای سفها وار!.
ترقیات حاضره‌نك اك مدهش امراضندن بری ده
بو ... مانفرلانك علم وذكاسی كندی مملكتنده
تأمین تعیشنه كفایت ایده‌مدیكی ایچون اكمك آرامغه
بورایه كلمش ... اوروپانك علم وعرفانی ناقص
اولان بر اخلاقسزی بوبله، هرخصوصده مكمل
یولونانلرینك نصل بر آتش پاره‌دها اوله‌جقلرینی
ارتق تصور ایتملی ... سوزلرنده عاری فكر
وضوح بر جمله یوق . هپ كلمه‌لر بر فائده‌یه
ابتداءً رشته‌بیانه دیزلمش .. یا عبارانك ساده‌لكی!.
فرانسزجه‌ده‌كی عذوبت فصاحتندمیدر نه‌در ؟
مستعملر ایچنده اصنافدن بری ده بولنسه بر كاتب
قدر متأثر اولور ... بزده توركجه اسانله ویریلن،
یازیلان نطقلرده‌كی او كلمه غلبه‌لكی، سطرلری
بر برینه اولانسه بر اندازه‌یه واران اوطمطراقلی
او، پارلامسیله سونمسی بر اولان تالاش آلوینه
بكزر او قوف سوزلر نه‌در ؟ هله اخلاقیات
وحكمیاته دائر بعض *Abstrait* وادیلرده فكر
قارئی ویا مستمعی ظلمتدن ظلمته سوروكله‌یه‌رك
نهایت ذهنی آفیون كبی اوغوشدیران عباره‌لر

بیلمنز همانکی فائدهٔ ملحوظه‌یه ابتداءً یازیلیر .
سویله‌نیر ... بر ملتی راه ترقیدن کیری قویان
مؤثراتدن اك برنجیسی لسانندهکی عدم وضوحدر .
بو وضوحسزلغك اك مدهشی بعض حقیقتلری
سویلتمه‌مك ایچون لسان ادبا وعلمانك محکوم
رکاکت ایدلمسیدر . اکلاشیلمه‌یان سوزلرله دماغلر
طولدورلمغه اوغراشلدقجه فکر محاکمه وذکا
سونر .. یرلرینه حمق وبلاهت قائم اولور . هر
کس انظار مطالعه وتدقیقدن کچیردیکی شیلرك
چوروکنی صاغلامندن آیرمغه موفق اولسه ،
اکلادم ظن ایتدکلرینك اکلاشلماز شیلر اولدیغنی
بیلسه یاخود تغدیٔ فکره غیرخادم ساخته منطق
یالدیزلریله اورتولمش مالایعنیات ، سفسطه اولدیغنی
فرق ایتسه ترقیاته قارشی عیون اممی پرداایدن
حائللردن اك بیوکی رفع ایدلمش اولور . ثبوت
حقایقه وضوح بخش اولمق ایچون ایجاد ایدیلان
« منطق » بیله عصرلرله اثبات بواطله آلت
اولمش واولمقده‌در .

موسیو ماقفرلان آز بر استراحت واعضای
جمعیتله قیصه بر مذاکره‌دن صوکره ینه باشلادی :

« — انسان غربدن شرقه کچدجه مادیاتدن معنویاته قدر هر شیده کی تقلبات کلیه‌نك تأثیرات متضاده‌سی آره‌سنده قالیور. بو ایکی محیط بیننده دنیادن آخرته قدر هر شی دکیشیور. شرقلیلرده هر نوع دنیا ، ودینه قارشی بیوك بر قیدسزلق کوریبورم. استراحت حیاتی تأمین ایده‌جك اسباب ترقینك هیچ بر یه اهمیت ویرلمیور. هر شیده دوه یورویشنی آندیرر اوروش عتیق اهمالکارانه‌دن آیریلنمیور. ماضی انظار انتباهه آلنمیور. حالك اصلاحی جدیتله دوشونلمیور. آتی ایچون ذهن صرفی بی سود ، عادتا کناه عداولنیور. تورکار اوروپانك تأثیرات مدنیه‌سندن کلیاً تجرید ایدلسه همان بداوته ، حال ابتدائی بشریته عودت ایچون کندیلرنده بیوك بر انهماك وار. بونك اسبابنی بعض تورکاردن صوردم. شو جوابی ویردیلر:»

« — بو دنیا بر مسافرخانه‌در. او سزك طاپدیغکز زر وسامان عادتا لوثدر. بو دنیا ارفانك آلایشنه قاپلق امور اخرویه‌یی فراموشه سبب اولور. موقت بر حیات ایچون مؤبدی اهمال ایسه موافق عقل وحکمت دکلدر. سز افرنجلر دنیا پرستسکز. بز مسلمانلر آخرت آدمی یز. »

« بوجواب کوزل لکن شرقلیلرك قوللری فعللرینه اویمایور . بوخصوصده سزه کوچك فقط مؤثر برمثال عرض ایده‌یم . نه زمان سور خارجنه چیقسه‌م مقابر اسلامی شایان اسف بر حرمتسزلك ایچنده خراب ومتروك کوریبورم . آخرته مربوطیت موته حرمتله باشلار . برچوق قبر قوووقلرنده کابلر یاوروله‌یور . ذکرندن توحش اولنه‌جق دیکر کونا احوال وقوع بولیور . قبرستانلری احاطه ایدن بیوك یوللرك برندن دیکرینه کچمك ایچون مزارلقلر کسدرمه طریق عد اولنه‌رق پامال ایدیلیور . عظام اجداد وهم دینکزی هر ملته وحیوانلره چکنتمکده بی باك ایمه‌کز عصرلر سوره‌ن اهمالکزدن دولایی دوریلمش ، خراب وسرنکون یرلرده یاتان وبعضلری آیات جلیله ایله موشح [١] مزار طاشلرینی پای کستاخانه کزله نصل تپوب کچیورسکز ؟ آخرته دینه قارشی کوستردیککز تقید وحرمت بومیدر ؟ اوروپایه

[١] فرنکلر خطوط ، نقوش وکتابه‌لری حقنده تدقیقات اجراسی ایچون برچوق ضراد طاشلرینك فوطوغرافیلرینی چیقاردقلرندن بوبابده آذچوق صاحب معلومات درلر .

قدر كيتمه يه لم، فرى كوينده، شيشليده كى خرستيان قبرستانلرينك اطرافنى احاطه ايدن متين ديوار-لرى، دمير قاپيلرى، نظيف، لطيف روضه شكلنده كى خيابانلرى، دقت متماديه يه مأمور پاسبانلرى كور-ميورميسكز؟ دنياپرستلر ايله دار بقامتوغللرينك قرارگاه اخرويلرينه باقكز. اولويه، اولومه حرمت آثارى هانكيسنده باهر؟ دينلسه نه جواب ويريله جك؟ مثوبات اخرويه يه نائليتده چاليشمقله اولورمسز شرقليلر حد ذاتنده تنبل، اوغورشوق آدملرسكز. چاليشماق ايچون هرشيئه برعذر ايجاد ايدييورسكز. مسلمانلق سائق ترقى پك علوى بردينندر. تمدن ايچون بودين عالى بى مانع كوسترمك عظيم بروبالدر. اوقدر بيوك بروبالدركه دينه بهتانله بوعطالتده دوام ايدرسه كز چكه جككز جزا پك وخيم اولور. بوجزايى دنياده قومشو-لريكز مترقى ملتلره چيكنه نمك، آخرتده ده كيم بيلير نصل عقوبات شديده ايله چكرسكز.»

«سزده جنازه لر على الاكثر وفات وقوع بولان محله دن كان بش اون كيشيله قالديريليور. اوزاقده بولونان اودا واحبابكز بوصوك خدمتده اثبات

وجود ایتمك ایچون کیفیت وفاتدن وقتیله خبردار اوله میورلر . جمعیتمزك کاتبی بو مثللو احوال مؤسفه ده ارسالی معتاداولان واسمنه «لتردوفرپار» دنیلن بر دعوتنامه صورتی قلمه آلسون . طبع ایتدیریله رك ایجاب ایدن ذواته ارسال وبر قاچ عددی ده نشرایدلمك اوزره غزته اداره خانه لرینه کوندرلسون . بتون اوذنبی جازه یه جلبه وساطت صورتیله جمعیتمز متوفاة حقنده ابراز حرمت وخدمت ایتمش اولیور . »

شرق آقاده میاسی جمعیتنك کاتبی بك اوغلو «لوانتن» زاده لرندن موسیو «لومه ر» اسمنده کنج بر ذاتدی . آلافرانغه یاد ایدلمك ایستنیلدیکی زمان بو نامله چاغریلیر ، آلاتورقه توسیمی ایجاب ایدرسه اسمنه عمربك دینیردی . بویله مضاعف اسملی ذوات تورکلکك شرقیلیغك مراق اویاندردیغی یرلرده ، تجارته وسائر خصوصاته رواج ویردیکی صره لرده عمر بك اولورلر . تورکلره قارشی درایت چالمی صاتمق ، آووروپا ایتمك نوعما اصالت مدنیه ادعاسنده بولنمق لازم کلیرسه موسیو «لومه ر» نامیله فرنك کسیلیرلر ...

عمر بك نام دیگر موسیو « لومەر » مکتب سلطانیدن مأذون بناءً علیه اخلاق وعادات شرقیەیه ولسان عثمانییه بیوك برمقیاسده وقوف ادعاسنده ایدی . دعوتنامەنك تحریری ایچون ایجاب ایدن معلوماتی مفتون بکدن اخذ ایله برکاغده « نوط » ایتدی . فرنگجه دوشونوب تورکجه یازان متین بیلی ، آلاجه فکرلی بعض ادبامز کبی تسویدینی اولا فرانسزجه یابدی . صوکره تورکجەیه ترجمه ایتدی . بو ورقۀ مترجمه بر مطبعەیه کوندریلەرك بر چوق نسخه طبع ومحال لازمەیه توزیع ایدلدی . غزته اداره‌خانه‌لرینه ده کوندرلدی . جدی غزتەلریمزك هیچ بری جنازەیه دعوت ورقەسی نامنه کان بوتسه‌یه عجیبی درج ستون ایتمدیلر . یالکز شهریمزده (ددقاداناق) ایله معروف هرشیده بدعت وتجدد هوسکاری برغزته ایکنجی صحیفەسنه درج ایله ابراز غرابتدن چکنمدی . بو دلالت تجدد پروانەسندن دولایی بعدما شرق (آقادامیا) سنك واسطۀ نشر افکاری اولمق شرفنی احرازایتدی ،

ایشته عیناً دعوتنامه :

کریمه‌لری لطفیه، وسیله خانملر، حفیدلری مفتون، راجی بکار، حفیده‌لری لبیبه، ربیعه، حسنه خانملر، بیوك دامادی مصطفی افندی، کوچك دامادی ماهر بك یکنلری صائم وتحسین بکار واولادلری، قائم برادرلری بهجت افندی واولادلری وبالجمله اقربا ومتعلقاتی!

.... سنه‌سی تشرین اولنك طقوزنجی صالی کیجه‌سی ساعت آلتی بچق راده‌لرنده قیصه برخسته‌لق نتیجه‌سی اوله‌رق وفات ایدن سوکیلی والده‌لری، بیوك والده‌لری، قائم والده‌لری، خاله‌لری، تیزه‌لری وینکه‌لری!

پهلوی شکوره خانمك

ضیاع المناکنی سزه اشعار ایتمکله براضطراب ایدرلر. جنازه ماحال رومینك اونجی کونی ساعت ... ده متوفانك ازل کوبنده ... سمتنده‌کی خانه‌سندن قالدیریله‌جقندن وقت معیندن برآز اول خانۀ مذکورده اجتماع ایدلمسی بالجمله احبا واودایه اعلان اولنور.

درسعادت ١٠ تشرین اول سنه ** ١٣

دعوتنامه اخذ ایتمه‌ین ذواتدن اشبو اعلانك او مقامده تلقی بیورلمسی وپلنك وسائر درلو چیچك کتیرلمه‌مسی ایروجه استرحام اولنور.

مفتوناله راجینك قبل الطبع بو اعلان عجیبی کورمکه وقتلری اولمامشدی. راجی بونی ایرتسی کونی غزته‌ده اوقوینجه او قدر حدت ایتدی که شرق آقاده‌میاسنك بو عجمی کاتبنه کلیاً بیکانه‌سی

اولدیغی عادات شرقیه و کتابت ترکیه‌ده‌کی جهلنی اعتراف ایتدیرنجه‌یه قدر آلاتورته بر صوپا چکمك ایستەدی .

§

« آقاده‌می » متوفاتك عائله‌سنه بیان تعزیته مادام شهیمی مأمور ایتدی. رئیسهٔ جمعیت تورك قادینلری حقنده خیلی مدتدنبری اجرا ایتمکده اولدیغی تدقیقاتك بر قسمنه برزمین تشهیر بولمق ایچون فرانسزجه مؤثر برنطق قلمه آلدی . غرابت دیکره میدان ویرمکدن خوفاً نطقك ترجمه‌سنی بودفعه راجی کندی درعهده ایتدی .

بر فرانسز قاریسی مفتون بکك خانه‌سنه کلوب استانبول قادینلری حقنده بر نطق ویره‌جکمش حوادثی اطرافه یاییلدی . قونو قومشو کوشکه طوپلاندی .

مادام شهیم ، مادام ماقفرلان دها بر قاچ اجنبی قادین، ایکی آرابه، عادتا برهیئت کلدی . مادامار قویو رنکلی وساده قوستوملری لابس ایدیلر .

بوهیئت افرادی اعضای عائله‌دن هر برینك

آیری آیری أللرینی طوتوب صیقه‌رق فرانسزجه برشیلر سویلدیلر . نه دیدکلرینی لبیبه ایله أنی‌دن باشقه کیمسه آکلامدی . . صوکره مادام شهیم صفه‌ده برصندالیه‌نك اوزرینه چیقه‌رق بتون اوقادین غلبه‌لکنه قارشی قائماً نطقنی اوقودی . اوبیتیردکدن صوکره بردیکر صندالیه‌یه لبیبه چیقدی . برقاچ سرزله‌، هیئتی ، حاضرونه یعنی قومشو خانملره تقدیم ایتمك ایستدی ، فقط دها کوناوتی کی اوزنه‌لقده‌بیوك بر کورولتی، اوغوراتی حکمفرما اولیوردی . نه‌دیدیکی یلك‌لایقیله آکلاشیله‌مدی . قادینلر بربرلرینه :

— خانملر صوصکز . نه‌دییور ایشیته‌لم .

اخطاریله هر طرفدن برسس چیقیور ، الك زیاده کورولتی‌یی سکوت توصیه ایدنلر یاپیوردی . بوشماته آره‌سنده نطق اولا عائله‌یه خطابله تعزیةً شویله باشلادی :

«اوغرادیغکز ناکهانی افتراقدن دولایی عائلهٔ محترمه‌کزه بیان تعزیته کلدم . رئیسه‌سی بولندیغم «شرق آقاده‌میاسی» جمعیتی بو خدمت خزینی ایفایه بنی مأمور ایتدی . شکوره خانم کچن کونی

اولادلری ، طورونلری ، بتون انسال نجیبه‌سی اورته‌سنده وهلة سونی ویردی . موت هپ فانیلره شامل برقانون لابدرد . بوحادثهٔ طبیعیه مناسبتیله المکزه الم، کوز یاشلریکزه دیگر یاشلر قاتمق ایچون سوزه کیریشمک ایسته‌مم . یالکز «بتوفاة» ك جنس لطیفمزه منسوب اولمسی، استانبوللی بولنمسی بنی شرقلی قادینلرك مقدراتی حقنده بعض مطالعات سردینه سوق ایدییور . ظن ایدرم که بوخصوصده‌کی حسن نیت ومقصد خیرخواهانه‌م هیچ برصورتله مشکوك عد ایدلمز .»

«سوزلریمك تعلق ایتدیکی حسبیله شمدی بنی احاطه ایدن کوزل سامعه‌لرمجه بر دقت مخصوصه ایله استماع ایدیله‌جکندن امینم . .»

شکوره خانم کیمدی؟ سزك ایچون اختیار ، محترم بر والده . . بنم ایچون شرقلی بر تورك قادینی . . . تورك قادینی نه‌در ؟ ایشته بتون اوروپالیلرك انظار تجسسلری اورتسنده تیتره‌ین وسویملی سیمالریکز کبی شمدی‌یه قدر اورتولو قالمش برمسئله . . . حلی ایچون برچوق سوزلر صرف ایدلمش مراقلی برلغز . . .»

« شرقده قادینلرك تابع طوتولدیغی ساده ، یکنسق ـ ملال آور اولمسه همان بوش دییه جکم ـ او حیاتی تدقیقه اوغراشدم . نه بولدم؟ (سوزلریمه کوجنمیکز) عطالت ، جهالت ، محرومیت ... یاشایشکزده درین بر مرارتده وار . فقط اعتیاداتکزله چوجقلغکزدنبری اشباعه کلمش اولدیغکز ایچون بو جهت بزم قدر سزجه محسوس دکلدر ظن ایدرم . سز عالم مرئینك ماوراسنده بر جهان خفاده یاشایورسکز . بتون غراملریکز ، احتراصلریکز ، سرورلریکز ، الملریکز هپ اورتولو ... سزدی حیات بر معماسکزه . او قدر پوشیدهٔ اسرار ، او مرتبه منخسف یاشایورسکز که نه اولدیغکزی کندیکزده بیلمیور- سکز ، دییه بیلیرم . طبیعتك ، هر شیئی روشنا قلان مشمس ، شو ماوی ، کنیش سماسی آلتنده آچقده جریان ایدر بر حالکز یوق ... نیچون طبیعتدن ، ضیادن ، حقیقتدن بو قدر روکردان وکریزانسکز ؟ »

« حیاتکزك طرز واحدی حسبیله بریکزك ترجمهٔ حالنی نقل عمومکزك حکایهٔ عمرینی اجمال دیمك اولور . »

« ایلك سؤالی بردها تکرار ایدیم: شکوره خانم کیمدی؟ سکسان سنه‌لك عمرینی قفسلك چبوقلری آرقه‌سنده گچیرمش بر «انسان قناریه» نامحرم انظاردن ستر جمال ایچون طوپلرله قماش اسکیتمش بر مستوره ... دنیانك طوپ کبی یووارلاق اولدیغنی بیان ایدنلرك بوادعای مجنونانه‌لرینه قهقهه‌لرله گولن ... ایچدیکی صویك ترکیبات کیمیویه‌سنی بیلمه‌ین بر بیگانهٔ فن و حقیقت ... اسکندرله، ناپولئونك مظفریاتی سمع حیرته واصل اولمامش ... تیمورلنکه اسیر دوشن پادشاهك اسمنی اوگرنمامش بربی خبر تاریخ ... شعرك آهنك نوشینیله دوچار مستی اولمامش، تهیجلر، غلیانلر، وجدلر گچیرمامش ... صنایع نفیسه بدایعی قارشیسنده استغراقه دوشمامش ... محاسن طبیعته پرستشی اوگرنمامش ... دهای بشرك نزهرات کمالاتندن هیچ بر بوی حظ واطافت استشمام ایتمامش ... انشراح سنوحاتدن روحی برشی طویمامش ... افق عالمی بولندیغی قفسك آره‌لقلرندن گوروندیکی قدر ظن ایتمش ... قفسی درونده طوغان،

محبوسیتندن بی خبر و بر اینجه شعاع شمسله
شوقه کلن قاریه‌نك شطارت غافلانه‌سیله بهار
عمرنده یالکز زوج مقدرینه قارشی ترنم عشق
ایتمش . . . چیفته‌خانه‌سی ایچنده اولادیتشدرمکه
اوغراشمش . . . نوازش زوجنی اورتاقلریله
پایلاشمغه، کندینه آز حصهٔ التفات دوشدیکی زمانلر
اغلامقله اکتفایه آلیشمش بر قادین . . .

« سز حیاتك ماضی عادتلرندن متولد هر اجی تلقینی
کایشی کوزل تلقیه، هر بلایه توکله آلیشمشسکز؛
قضایه رضا داده اولیورسکز . فقط قضا ظن
ایتدیککز شیلرك چوغی نتایج مسامحه و تسیبکزدر .
جهالت انسانی مسکین، علم و فضل ایسه تقویه
ایدر. بر قسم وجدانکزك سزی نابینای جهالتده براقمق
ایسته‌ملری، اوزرلریکزده اولان غلبهٔ نارولرینی
الی نهایه ادامه ایچوندر . طبیعت ارککله قادینی
ذریت بشره خادمیتله توظیف ایتمشدر . بو وظیفهٔ
مشترکه یرینه کتیرلدکدن صوکره ارککك
قادیندن فضله مطالبات آمرانه‌ده بولونمسی ،
قوروللمسی صرف خشونت طبعندن ایلری کلن
بر خودبینلکدر . »

« مقدراتکزك حاکملری سزه بسیط فقط آغیر وظائف تحمیل ایتمشلر . نسوانده بر عزت نفسك وجودی قبول ایدلمامش .. سز زواللیلر حضرت حوانك اصالت خلقیه‌سی بوزولمامش اك صاف ، اك نجیب قیزلری سکز .. بیلکیکز ، اخلاقکز ، حیاتکز ، توالتکزه وارنجه‌یه قدر هرشیئکز ساده ، طفولانه ... ارککلریکزك النده تاللی ، پوللی بیوك چوجقلرسکز . اوت رجالکز سزی هر وجهله چوجقدن باشقه درلو عد ایتمیورلر . چونکه بر ارکك افراد عائله‌سنی تشکیل ایدن قادینلردن بر محلده بحث ایتمك ایسته‌دیکی وقت ، سکز یاشندن سکسانه قدر ، جمله‌کزك حقنده « بزم چوجقلر » تعبیر استصغارینی استعمال ایدرمش ... دیمك سزی مادةً دکل لفظاً بیله بیوتمك ایستمیورلر . سزی اك بیوك ، محترم یاشلرکزده بیله دائما چوجق کورمك ارزو ایدییورلر . قادینلری دورهٔ طفولیتدن چیقمامغه محکوم بر ملت نصل تکمل ، ترقی ایده‌بیلیر ؟ بتون نسوان جهان نامنه بو بر ذاتیدر . بوندن قورتولمغه چالیشکز . »

« آنالریکزدن کوردیککزدن باشقه برمکتب تربیه‌کز یوق . رجالکز سزك ایچون تحصیلی بی لزوم کوریبورلر . بویله مستظل جهل قالیشکز قصدی . . بو حقیقت میدانده ایکن بعض یکی فکرلی ارککلریکز ، سزك نقصانی عقل و عرفانکزله اکلنمکده ، تأهل ایچون بزی یعنی فرنك قادینلرینی سزه ترجیحده نصل بر صلاحیت وجدانیه بولیورلر ؟ . . نسوان ملیه‌سنی حقیر کوروب اجانب قادینلریله ازدواجده شرف آرایانلر ، بو حرکتلرینی مدار فخر و غرور عد ایدنلر ، شایان خنده خسته فکرلی انسانلردر . اکثریتی اصلاحه باقملی ، بر ایکی مستثنادن ، بویله تورکلی ، فرنکلی آلاجه عائله‌دن نه چیقار ؟ . . اولا قادین ، آنا یتشدیرملی که صوکره هر مسلکده ارکك یتشسون . »

« خانملر ! . . عزت نفسلریکزه طوقونمق ایسته‌مم ... آنجق فقط آجیلمق قدرده طوغری کوچك بر مثال ایله ایضاح مدعا ایده‌جکم . . بر والده تصور ایدیکزکه الفی کورمه ، سزك تعبیریکزجه مرتك نان ایده‌جك قدر قره جاهل ...

بو بیلمه‌یکسز آنانك نور کبی جوال، ذکی، سکز،
طقوز یاشنده براوغلو وار. مکتبه کیدییور.
قرائت ابتدائیه‌یی بتیرمش.. غزته وقوییور..
مکتوب یازییور... کیجه چوجق وظیفه‌لرینی
یازارکن والده‌سی بر غرور مادرانه ایله یاورو سنك
اوموز باشندن، قالمك سطح ابیض ورقده‌کی سیر
معوجنه باقییور. بو سیاه چیزکیلردن، نقطه‌
جقلردن او بیك درلو معنانك نصل چیقدیغنه حیرت
ایدییور.. اولادینك بو کسب ایتدیکی علمینی مشاهده‌دن
افتخارله کوزلری طولانیور.. زواللی
والده، سکز یاشنده‌کی چوجقندن دها جاهل...
حقیقةً اغلانه‌جق حال!.. او کوچك، کوچك
سیاه قیوریتیلردن استخراج مآل کیمسه ایچون
مستحیل بر موفقیت اولمدیغی حالده او بدبخت
آنانك ولیلری بولعاقی، بو همتی قیزلرندن اسیر-
که‌مشلر... تحصیلنه هیچ اهمیت ویرمامشلر...
بونك درجهٔ لزومنی درك ایده‌مامشلر... بیچاره‌یی
سکز یاشنده‌کی چوجقلردن جاهل قالمق خجالت،
فلاکت مؤبده‌سنه محکوم براقمشلر.. او چوجق.
سکز یاشنده‌کی او صبی والده‌سنك کندندن جاهل

اولدیغنی اوسنده او کره نیور .. نقصانیٔ نام عرفانی ، محاکمه‌سزلکنی ، عقلسزلغنی ، صفوتنی حس ایدییور .. دها او زماندن والده‌سنی استخفافه باشلایور .. حرمتی منکسر اولیور ، رعایت ، اطاعت قالمیور . اوت خانملر ارککلره قارشی ذلتکنز دها او وقتدن باشلایور ..»

«شمدی برده اولادینك انظار خشیت وحرمتی قارشیسنده بر عالمه والده تصور ایدیکز . چوجغنك درسلرینی مذاکره ایدییور . وطن ، وظیفه ، انسانیت ، حمیت ، مدنیت ، ترقی سوزلرینك حین تلفظنده اك مؤثر صداسی ایله نافذ نظریله آلدیغی طور تعلیمی دوشونکز . كاه نرمین اللریله یاوریجغنك ایپك صاچلرینی اوقشایه‌رق ، كاه جبین صافنه بوسه‌لر قوندیره‌رق ، باغرینه باصدیره‌رق ، تفسیر حماست ایتدیکی بیوك کلمه‌لرده اهتزاز لسانیله ویردیکی ابتدائی بو درس انسانیتی چوجق بو تأثیر لطیفله هانکی مکتبده هانکی خواجه‌دن آله بیلیر ؟ .. صوکره بو معلم والده پیانونك باشنه کچر ، کندی نازك لحنی چوجغك صدای معصومانه‌سنه قارشدیره‌رق

پارمقلری اوجنده‌کی او آهنك رفاقت نغمانیله وطن شرقیسنی، ملی هوایی یاوروجغك دقت ورقتنی جالب بر صورتده مزایای کفته‌یی تقطیع ایده‌رك روحنواز بر آهنکله اوقور. بر چوجغك کوربه دماغنه تخم حماست وترقی ایشته بویله آتیلیر. بویله بر والده اولادینك انظار شکرانده دائما موقر ومحترم قالیر.»

«طبیعت، حیواناتدن برچوقلرینی بیله یاورو-لرینی جنسنه مخصوص تعلیم وتربیه ایله توظیف ایتمشدر. سکز یاشنده‌کی چوجغندن جاهل قالان والده کیمك زوجه‌سی اولورسه اولسون، بو عجزینه دائما آجینیر برزواللیدر. زوجی اولان پاشا بویله برقادینی نسوانیتنی تکریماً نه قدر مزین حرم دائره‌لرینه قاپاسه، نه قدر ایپکلر، الماسلره غرق ایتسه بیهوده‌در. برچوجق قدر سعی تدرسله تنور ایتمامش، جواهر علم وفضلدن عاری بوش بردماغ اوزرینه پرلانطه جلنك طاقمق نه حظ ویرر؟. رجالکز، ترقی ایچون، چالیشمقده نسوانك لزوم معاونتنی بیلمیورلر. بوخصوصده قادینلرکده بیوك برحصۀ فعالیتلری واردر. بو مهمه‌درك ایدلدکجه ایلری کیدیله‌مز..»

« سوكيلى خانملرم ! باشكزى آغرتمه‌يه‌يم .. بر تورك ضرب مثلى ايله بحثه ختام ويره‌جكم . بوراده قادينلره « صاچى اوزون عقلى قيصه » ديديور . بو مثل يالديزلانمش قلب بر سكه كبى شرقده ضرب اولنمش . فقط حقيقتده نه درجه موافقتى پك دوشونلمامش .. عقل‌ده تنميهٔ تعلم وتكامله تابعدر . اوروپانك « ژورژسان » « لوئيز آقه‌رمان » كبى داهيه‌لرى شرقلك عقامت عرفانى ايچنده حياته‌ايره ايديلر البته عقللرى صاچلرندن قيصه قاليردى .. »

« ايچمكزده فقر علمله تباه اولمش .. هيهات فكرى عقيم قالوب يالكز صاچى اوزامش نه‌قدر ضايع « ژورژسان »لر وار .. زواللى خانملر .. »

سامعين ايچنده بو آجى نطقك مؤداى مؤلمندن متأثر اوله‌حق قدر قدرت تفهم وتفكر كوستره بيلنلر آزدى . خانملرك چوغى خطيبه‌نك پارماقلرنده‌كى متعدد يوزوكلرله ، باشنده‌كى قوجه شابقه‌دن بر دال كبى اوزنان سياه تويه نصب نكاهله اويالانه‌رق وقت كچيرمشلردى .

يالكز آخر نطقده بزده‌كى صنايع «ژورژ-

سان » لردن حزین بر صورتده بحث اولنورکن کنج بر قیزك ، ایکی اوچ کریه هیچقریغی ایشیدلدی . فقط زواللینك درحال مندیللی اغزینه کوتوروب ضبط بکانه اوغراشدیغی کورولدی .

بو بیچاره چوجق ولیلرینك رأیلری خلافنه اوقومه اوکرنمك ایچون نصلسه النه کچیردیکی کتابلرك بولنوب ییرتیلمش اولمهسندن متولد هیجانه تاب آور اولهمیهرق اظهار تأثردن کندینی آلهمامشدی؛ فقط ترقی یه معطوف چوق خواهشلرك، فریادلرك، کریهلرك محافظهٔ جهالت اصرارلری ، طغیانلری ، تهدیدلری قارشیسنده سونوب ایشیدلمز اولدیغی کبی بو اینلرده کسیلمشدی .

صاچلرینی صاری یه بویامش بر خانم یاننده کنه :

— دقت ایتدیکزمی قردهش؟ نطق (سویله ین) مادام تورك قادینلرینی قفسده قناریه یه بکزهتدی ...

— های الهی نعلقی طوتولسون ... بزم نرهمز قناریهیه بکزهیورمش ؟ باشنده قوجه تو بله کندیسی قازه دونمش ... اوکا باقسین ..

اختیار قومشو خانمك بری ده :

— جنازه چیقان بر أوده بزم بیلدیکمز ختم شریف ایندیرتیرلر . مولود اوقوتورلر . بوراده درلو لسانلردن نطق ویریلیور...

اوته‌دن آچ کوزلونك بری :

— آطوغری سویلدك بیوك خانمجغم ... نطق اولدیغنه کوره باری شکرلی ، شربتلی اولسه یینه انسانك اغزی طاتلیلانیرده اولمشه‌ده بر « قل هو الله » اوقونور... بو در ، در ، در قورو لافیردیدن عبارت ...

١٨

پهلوی زاده‌لرك خانه‌سی آز وقتده ایچه وقوعاته صحنه‌ٔ جریان اولدی . ظرافتله دبیبه‌نك چوجق دوشورمه‌لری ، شکوره خانمك ، زواللی اختیارك متأثراً وفاتی ، نطقلر ، کورولنیلر ...

قضای سودایه اوغرایان بو ایکی قادینك نوع مرضلرینی خانه خلقندن آکلامیان قالمدی . فقط حیثیت عائله‌نك محافظه‌سی نامنه کتم حقیقت لازم کلیوردی . بناءً علیه ایلك شایعهٔ مؤوله اولان « قانلی باصور » سوزینك عائله‌جه کرهاً قبولنه

مجبوریت حاصل اولدی . اطرافده اویله اشاعه ایدلدی . یالکز عزیزه خانم ادیبه‌یی بر کوشه‌یه چکوب کوزلرینی بیولته‌، بیولته بومروقلرینی صیقه‌رق :

— آی ! اوفکه‌مدن چات دییه شمدی ایکی‌یه آیریله‌جغم ... اویله باصورمی اولور ؟ صاچلری اوچ رنکه کیرمش ، قاچ دفعه چوجق آناسی اولمش ، طوغورمش ، طوتومش قوجه‌قوجه یاشلی باشلی قادینلر کبه لکله باصوری بر بریندن آیرد ایده‌میورلر .. یوقسه ایدییورلرده مخصوصمی بویله سویلیورلر ؟ بیلمم که ؟ .. دنیا فنا اولمش فنا ... طوغریلق اورطه‌دن قالقمش .. ناصل ایشلرینه کلیرسه لاقیردی‌یی اویوله چویرییورلر . ادیبه‌جکم سن بوکا نه‌دیرسك ؟

— نه‌دییه‌جکم ! اه هپسنك جزاسنی ویرسین، دیرم . آلنمك قاره یازیسی بویله‌ایمش .. بر کره بونلرك ایچنه دوشدم . بو حیاسزلرله برطام آلتنده یاشایورز . اونلره بولاشان بریوز قاره‌سی بزه‌ده بولاشمش دیمکدر . نه‌یاپه‌لم ؟ چاره وارمی ؟ بن قوجه‌می بوشایامام که « ارادهٔ الکندی اولسون »

دییوب قاپی یی چبقی ویره یم. بزم بورادن قورتولمه مز افندی بابامله مفتون بکك ألنده... ایشته بویله ناچار برحالده یز.. کبه لك اولسون، چوجق دوشورمك اولسون أله کونه قارشی کیازه اولمه دنسه مادامکه اونلر باصور دییورلر، بزده اویله دیر ایشلك ایچندن چیقارز.

عزیزه خانم دوکونوب ایکی طرفه صاللانه رق:

— امان سن اسیرکه ربم.. بویله کوتو برفعله بزی ده یالانجی شاهد طوتیورلر. بونك بزه بیوك وبالی واردر.

عزیزه خانم بر حقیقتك بویله شکل دیکره تقلیبنی بر درلو ذهنه صیغدیره مدیغندن بو سر قادینك عادتا ایچنی یوب بیتیرییور، اصل مسئله یی هرایکنه کابه اولدیغی کبی اکلاتمق حرصیله بی قرار قالیور. لطیفه ویا وسیله خانملردن برینی بر طرفه چکه رك:

— آیول سز قاچیقمیسکز؟ هیچ اویله باصورمی اولور؟ عرب چوجق دوشوردی.

دیمك ایسته یور. فقط شکوره خانمه قارشی عین افشاآتده بولندیغی اثناده زواللی اختیارك

فیقیر فیقیر دوداقلری تیتره‌یه‌رك كیدی ویردیكی كوزی اوكنه كلیور. بو نوعدن بر ایكنجی فلاكته سبب اولمامق ایچون بوكانده بر درلو جسارت ایده‌میوردی.

عزیزه‌نك «حاد» دن مزمن حالنه كچن برخسته‌لق كبی بودرونی جدللری دوام ایتدیكی مدت اثناسنده ظرافتله ربیعه اكتساب عافیتله آیاغه‌قالقارلر. وقت كچر. بو خسته‌لقلری عائله‌جه اونودیلور. فقط نه‌قدر زمان مروراید‌سه عزیزه‌نك نار غیظی بردرلو سونه‌مز. رماد نسیانله قاپانمق دوره‌سنه كیره‌ن بوماجرای مؤلمی هرلحظه خاطرلرده اویاندیرمق، تازه‌له‌مك ایچون وسیله چوقلقدن خالی قالماز. عزیزه بو وقعه‌یی عادتا مبدأ تاریخ اتخاذیله هرنه اولسه:

— تمام ظرافتله ربیعه‌خانمك قانلی باصوردن یاتدقلری صره‌لرده ایدی..

سوزلرینی اورته‌یه آتەرق افراد عائله‌نك چهره‌لرنده اشمئزاز تألم حصولیله، كوزلرینی اوكارینه ایندرمه‌لرینه سبب اولور، بوشفاناپذیر مرض نفسانیسندن شو صورتله اولسون تشفی‌یه یول آراردی..

مفتونك تأهلی اوزرندن ایکی سنه مرور ایتدی . برده اوغلو اولدی . « نوال ـ شارق » بوباشنده چیقنجه اسمه عائله افرادندن اعتراض ایتمه‌ین قالمدی . هله « نوال » ك آوال ایله قربیت تلفظلرندن دولایی تبدیلنه راجی چوق اوغراشدی . موفق اوله‌مدی .

مفتون :

ـــ یوزلرجه سنه‌لردنبری کثرت استعمال ایله عالمك آغزینی آشیندرمش اسماء خاییده‌یی اوغلمك تعیین هویتنه نیچون علم ایده‌یم ؟ بویله ایشیدلمدك ترفنده اسملر بولوب قویملی که بزده هر شیئمز کبی پك محدود اولان اسماء خاصه لغاتچه‌سیده زنکینله‌سین ... مکتبلرك امتحان جدوللرینه باقکز . بر صنفده‌ده بش حسن ... بیلمم نه قدر علی .. بزم اهالی قیون سوروسنه بکزر . ترقی ایده‌مز خوفیله هرشیده تعاملدن برخطوه آیرلمغه اودلری قوپار ... بیوك حسین ، کوچك حسین ، بیدیق حسین ، چهارشنبه‌لی حسین دیه دفع التباس ایچون درلو لقبلر ، محله اسملری ذکرینه مجبور اولمه‌دن ایسه ، باریك ،

شارق، فارق کبی استعمالده تحذره هیچ بر معنا اولمیان یکی یکی اسملری قوللانمق دها مناسب اولمازمی؟

§

مفتون چولوق چوجق صاحبی اولدی. همشیره‌سی لبیبه خانمك ده دنیایه بر اوغلی کلدی. علی خسرو.. رجبی ده اولندیره‌جکلردی. عائله بیودی. فقط معیشت، اداره ودیرلك جهتیله ایش پك بوزوق‌دوزه‌ن کیدییورایدی. اسکیدن اوطوزدقلری خانه‌لره صیغه‌مامغه باشلادیلر. مطبخ مصرفی ازلکینك همان ایکی مثلی بولدی. بوکا مقابل واردات تزاید دکل تناقص ایتمشدی. بتون درد اداره مفتونك باشنده ایدی. بورج بوغازی‌ده کچدی. قولاقلره چیقدی. ترهین ایده‌جك منقول، غیر منقول بر مال قالمدی. داینلر ارتق الك کوچك بر اقراضدن امتناع ایدییورلردی. کویا اوه داماد آلندی. ماهرك الی پك یوفقه ایدی. قلمده‌کی معاشی انجق ایکی یوز غروش اوله‌بیلمشدی. اوکاده، ییوب ایچمه‌سندن، اوستنه باشنه تاجیب خرجلغنه‌قدر

مفتون باقیوردی. قاسم افندی اوغانی ده قیزینی ده باشندن سیلکوب آتمشدی. طمعکار اختیار اولادلرینه اون پاره‌لق معاونت نقدیه‌ده بولنمدقدن باشقه اون بشبیك لیرالق برپیانقونك لطف تصادفنه اوغرامش زنکین بر عائله‌یه قارشمش اولدقلری ایچون اوغلندن، قیزندن انتظار مروت ایدییور، «اختیارم چالیشه‌میورم. ایشلرم ترس کیدییور. بکا باقمق دامادمك بیوننه بورجدر» قلیقلی خبرلر بیله کوندرییوردی.

مفتون صیقلمشدی. ارتق ترهنده برنجی موقعه بینه‌میور، سنه‌ده بر قاچ‌قات البسه یاپدرته‌میور، بلك اوغلنده، شورادە، بورادە مصرفلی اکلنجه‌لردن، مسرف ارقداشلردن قاچمغه مجبور اولیوردی.

پهلوی زاده بوبلای معیشتی باشنه نیچون آچدی؟. قاسم افندینك طمع ثروتی یوزندن دکلمی؟.. بو ثروتك قاسمدن اوغلنه، قیزینه صو کرده دولاییسیله کندی أنه انتقالنه دها نه قدر مدت واردی؟. کیم بیلیر؟ بو وراثت بهمه‌حال انجق قاسمك وفاتیله حصول لیاقته اوله‌بیله‌جکدی. اختیار نه وقت قالبی دیکلندیره‌جك؟ کسن کس

بو کا بر حد تعیینی قابلمی ؟ عمر طبیعی ایچون یتمش سنه دینیور . بوده اویدیرمه بر لاف ... غایهٔ عمر بشر جداً یتمش اولسه بو سندن بولنانلرك عمر طبیعیله گریبان حیاتلرینی عزرائیله آلدیرمهلری لازم گلزمیدی ؟

حیات بشر ایچون یتمش یاشی حقیقةً دنیادن آخرته بر گچید باشی اوله ایدی ؛ بو عالم چوق قاریشیردی . کیمسهنك اخر عمرینی تعیین ایدهمامسنده بیوك بر حکمت واردر . عمر طبیعینك علی التقریب تعیینی خصوصندهکی اقوال حکما متخالفدر . سکسان دیین وار ، طقسانه چیقان وار . هله شوپنهاور ، غایهٔ عمر بشر اولهرق انجق یوز یاشنی قبول ایدییور . أرت ، آلمان فیلسوفی بو مبحثده دییور که : « انسانلر دنیایه ناصل هرشیدن بی خبر شیرخوار بر طفل گلیورلرسه مقصد طبیعت اونلری غایهٔ سنه ، عته یری یعنی تمامیله طفل ثانی یه ایردیرهرك ینه ویلدهان خبرسزجه اوبر دنیایه گوندرمکدر . فقط حیات اوقدر چیغرندن چیقارلمش ، سوء استعمالاته اوغرادلمش که شمدیکی انسانلرك چوغی عمر طبیعینك نصفنه بیله وارمهدن تکرانیورلر ... »

مفتون بو واديده تعميق تفكراتله كندى كنديسنه دييوردى كه :

— اوت تكرلنيورلر . . . فقط تكرلنلر كيملر؟.. حياتنى سوء استعمال ايدنلر... حيات ناصل سوء استعمال ايديلير؟ مسكرات، مكيفات، قمار، قادين واكلنجه نامنه امثالى شيلره، وجودلريمزى كميرتديكمز، زهرلتديكمز انواع سفاهته توديع نفس ايتمكله... جانم بتون شوانسانلرك ايچنده، النه براز پاره كچنجه شوصايديغم سفاهت قويولرينه دالمق ايستەمەين قاچ كشى بولنور؟ ديمك بن زنكين اولسەم «شوپنهاور» ك يارى حياتده آخرته تكرلتديكى كيمسەلردن اولەجنم... فقط قاسم افندى اويله مى؟ او .. بكا، شوكا، بوكا بكنزييورمى ؟... تقصير عمر ايدەجك شو سفاهتلردن هيچ برينك روزكارى اولسون شو آدمك حياتنه طوقونمشمى؟ حرص وطمع اونى اوقدر رياضتله ياشامغه مجبور ايتمش كه بو ذاتك معدەسى بوزولونجەيەقدر دكل بلكه مدت عمرنده قرنى طويونجەيەقدر يديكى بيله واقع اولمامشدر. عمر طبيعى يتمش ياشمش... امان افندم اوقول بو

اختیاره کوره‌می؟ طورونلرینك مزارلرنده سنه‌لرله «یس» اوقویان نه آغا بابالر طانیرم... عمر طبیعی یتمش سنه ایمش... بو جوهری کیم یوزطلاشسه یوزطلاشسه . هایدی بونی برحقیقت اوله‌رق قبول ایده‌لم . فقط بزم قائن پدرك هفتاد سالی آطلاته‌لی اون سنه‌دن زیاده اولمش... عمر بشرجه هرکسك حد تهلکه عد ایتدیکی برکچیدی اون سنه‌لك برشطوهٔ حیاتله تیمش کچمش.. اولومك ده حدلری، سینیرلری، عاننا میانه‌سی واردر . اونلر برکره کچدیمی ، وجود صاغ ایکن مومیالاشیر . جانلی برقدید اولور . سن هرمه عارض امراض مهلکه‌نك هیچ بری ارتق بوانسان قورونه دیش کچیره‌مز... اوزمان بوکیبلر، «شوپنهاور» ك غایه عد ایتدیکی یوز سنه‌یی ده فرح فرح آطلاتیرلر... بو اختیاره پیدای صهریت ایده‌لی بوقدر وقت اولدی . بومدت ظرفنده هیمز اوفاق تفك خسته‌لقلر کچیردك . بوذاتك یارم ساعتجك اولسون برنزله‌دن مضطرب اولدیغنی ایشیدلمدی . شمدی قائم پدر افندی‌یی سکسانده فرض ایدرسه‌ك دها ختام

عمر طبیعیسنه یکرمی سنه وار ... بو وراثت بویله یکرمی اوتوز سنه دها اوزارسه بنم حالم نه اولور؟ بنم آناتی آی بیله بکله‌مکه وقتم یوق ...

پهلوی زاده بو مسئله مشکله قارشیسنده باشنی ایکی الی آره‌سنه آلوب شقاقلرندن صیقه‌رق ایری ایری خطوه‌لرله صالونده کزینمکه باشلادی. بو عمر طبیعی خصوصنده بر آز فرح ویره‌بیلك، امید اویاندیره‌جق، قاسم افندینك - یکرمی سنه فرض ایدیلن - عمر محتملنی برقاچ آیه ایندیره‌جك بر احتمال فنی، مرضی، بو ظلمت افکاری آره‌سنده شویله کوزلرینه پارلادی و بر سه !.. آز قالدی یورکنه صوسرییله چکدی. ایکی سنه‌در اودنبری زوجه‌سنك، اودیدیجی قودیجی عزیزه‌نك او خام خیالات احمق انشته‌سنك اللرندن نه‌لر چکدیکنی اه بیلیوردی. شمدی قائن پدرینك وفاتی قریب اولمق احتمالاتی جهتنه سوق ذهنه اوغراشمغه باشلادی. نومیدیدن بوغولماق ایچون بر ایکی احتمالده بو جهتدن بوله‌رق بیننی یاقان حمای مأیوسیتی بر آز تعدیل ایتمك ایسته‌یوردی..

کندی کندینه شویله دوشوندی :

— حرص و طمعده صحتی رخنه‌دار ایدن برنوع مرض دکلمیدر ؟ قاسمك بوقدر ایرادی، عقاری ، بانقه‌لرده یاخود قاوانوزلرده نقودی وار... بوثروتك برقسمنه جزئی برضرر عارض اولیویرمش اولسه بوحریف یأسندن چاولاغی چکر ... اویله حرصلی آدملر نزول تهلکه‌سنه پك معروضدر .. بو حرص‌ده حیاتجه بر سوء استعمال دیمکدر . اوحالده آلمان فیلسوفنك عمر طبیعی‌یی یوکسلتدیکی یوز سنه‌یی بوله‌دن سکسان بشنده‌بلکه دها اول، لیرالری بزه برافه‌رق کیده‌بیلیر. بوده محتمل..(باشنی ایکی طرفنه صاللایه‌رق) نه‌غریب حال !.. (پوزیسیون صوسیال) جه پك تحف بر موقعده قالدم . اوت.. شودوشدیکم کریوه‌دن قورتوله‌بیلمك ایچون عمرطبیعی بشرك قیصالمه‌سنی تمنی ایده‌جك بر وضعیت اجتماعیه‌ده بولنیورم .. فقط حال موقعم نه‌اولورسه اولسون بویله ایکی ألم بوکرمده ، بواختیارك وفاتنه عطف امیدله بکلرسه‌م محو اولورم. هرحالده بنی بومشکل وضعیتدن چیقاره‌جق برچارهٔ خلاص دوشونملی‌یم. قائن پدرمك دنیا قدر عقاری ، ایرادی وار ..

خانلر ، حماملر ، آپارتمانلر ، بوستانلر ، کدکلر..
نقود موجوده‌سنك مقدارینی کیزله‌یور . صریحاً
مقدار حقیقی‌یی کیمسه بیلمیور . فقط بالق
بازارنده‌کی خانلر ، بك‌اوغلنده‌کی آپارتمانلر جیبه
قاصه‌یه کیزلنه‌مز ، قاوانوزلره وضع ایدیلوب
کومولمه‌مز آ... بونلری عالم بیلیور . استقراض
ایچون باش اوردیغم برقاچ محلدن : «قائن پدریکك
خانلرندن حماملرندن برینك سندینی کتیرسه‌کز
استه‌دیککز قدر پاره ویره‌لم دییورلره...» بوسندلر
ناصل اله کچر ؟.. بزم آلیق قارینك برقاچ
دفعه‌اغزینی یوقلادم . اوزواللی دنیادن بی‌خبر..
املاك پدرینك سنداتی نره‌ده طوردیغنی دکل
ارقه‌سنه کیه‌جکی چماشیرینی نره‌یه قویدیغنی
بیلمیور ... بو خصوصده عجبا انشته‌م ماهر بر
ایشه یارارمی ؟ اوده‌قازك بیوکی ... بردنه‌یم..
تجربه‌یی کوکه چکمدیلریا ! اوقاز ایسه بزه
قورناز اوله‌لم ...

§

برصباح مفتون انشته‌سی ماهر قاسمی اوطه‌سنه
دعوتله قاپی‌یی ایچریدن کیلیدله‌دی . آلنه برسیغاره

طوتوشديروب بردانه‌ده كندى ياقدقدن صوكره غايت اهميتلى بر سوز آچيغه حاضرلانديغنى ايما ايدر طورلرله :

— برادر بز بر بريمزله اقربا يعنى انشته‌قائن برادر اولدق . آيريمز غيريمز قالمدى . شوخانه‌يه باشمزى صوقدق ايى ، كوتو ايشته نه حال‌ايسه كچينيورز . بتون ادارهٔ بيتيه‌نك‌ده بنم اوزرمده اولديغنى بيليورسكز .

بو صباح دعوتنك نتيجه‌سى پاره كيفيتنه چيقه‌جغنى انشته‌سنك طوتدرديغى بشو مقدمه‌دن كشف ايدن ماهرك بوغازينه برقورولق عارض اولدى . يازلق بياض پيكه خرقه‌سنك اوزرينه دوكيلن سيغاره كوللرينى ايليه سيلكه‌رك بر ايكى اوكسوروكدن صوكره اهميت مخصوصه ايله كوزلرينى آچدى . قولاقلرينى ويردى . مفتون دوام ايتدى :

— دنياده ياكيله‌يان انسان اولماز . ناصلسه بن‌ده ياكلدم . بزه روم‌ايلى تيمور يوللرى بانقو- سنك بيوك اكراميه‌سى اصابت ايتمشدى .

ماهر تبسم ايده‌رك :

— أوت . پدر بنی کوردکجه دائما بو پانقو مسئله‌سنی سویلر . « عجبا بزم داماد پاره‌لری ییورمی ؟ نه‌یاپیور ؟ بو بیوك اکرامیه‌دن برشی اکلایه‌مدم ... شمدی دنیانك حالی عجایب . . کیمسه‌یه امنیت قالمدی . انسان آولامق ایچون بیك درلو طوزاقلری قورویورلر . درلو نامده بانقه‌لر ، فونده‌لر ، سهملر ، تحویللر بیلمم نه‌لر وار . انسانه بیوك بیوك منفعتلر کوستریورلر . . صاقین بزم داماد بونلردن برینه قاپیلوب‌ده زیاده نما آلمق طمعیله نقودینی آلدن چیقارمش اولماسین ؟ » دییور .

مفتون همان یرندن فیرلار پارماقلرینی فاخیه‌لاشدیروب صاچلرینك ایچنه صوقه‌رق کویاشدت تأثرله بینی قارشدیرمق ایسته‌یورمش کبی اشمئزازلی ، عصبیت حاللری کوستره‌رك :

— اوخ قائن پدرم . . . بومبارك آدم اولیادر علماه . . . نصل کشف ایتمش ! . . اوغرادیغم بلیه‌یی ناصل اکلامش ؟ . . .

— پدرم پاره‌یه تعلق ایدن خصوصاتده هیچ یا کلماز . . .

— دنیایی اکلامش ، تجربه کورمش ، اسکی آدم افندم .

— دیمك پدرمك کشفی دوغری . . .

— تمامیله . . .

— شمدی او بوفلا کتی طوپسه مراقندن برقاچ هفته اویقو اویویه‌ماز . . .

— البته یبانجیسی دکلم یا . . . دامادی‌یم . . . بن ده بر اولادی دیمکم . . .

— پدرم پاره مسئله‌سنده اولاد ، داماد دیمز . . یدی قات یبانجی‌یی ده بر طوتار . . . کچنلرده فائضجیلردن برینك کلی مقدارده پاره باطیرمش اولدیغنی غزته‌ده اوقومش ده عمرنده بردفعه اوذاتك یوزینی کورمامش اولدیغی حالده کدرندن اوچ درت کیجه اویویه‌مدی . ساده صویه چوربادن باشقه (قورساغنه) بر شی کیتمدی .

— قاسم افندی صابنه قدر انسان آدمدر . بنی نوعندن برینك اوغرادیغی فلاکتی عیناً کندینه واقع اولمش عدیله متأثر اولور ..

— بوفلاکتکزی طویسه تأثری سزککندن بیوك اولور .. بلکه‌ده یوره‌کنه اینر ..

— صاقین‌ها!. کندینه برشی آچیغه کلمز..
بنم اوغرادیغم زیان هنوز تعمیر قبول ایتمز بر درجه‌یی بولمدی. بو ضرردن قورتولمق امیدلرم باقی.. وقوتلیدر.. اخواندن برینک اصراری اوزرینه اجنبی تحویللری آلدم. بز بیوك بر ترفعه انتظارده ایکن اشترامزدن برقاچ آی صوکره همان بر ثلثدن زیاده تنزل وقوع بولدی. شمدی بیك بشیوز لیرامز بیك لیرا بیله طوتمیور. شمدی صاتسه‌م ضرر بیوك اوله‌جق. ینه ترفع امیدلری پك زیاده.. بکله‌مکی مناسب کوریورم. برقسم پاره‌مز ایله‌ده پیاسه‌دن آفیون طوپلادق. آفیونلری بانقه‌یه تسلیم ایتدك. مقابلة پاره آلدق. یعنی بشبیك لیرا ایله اون بش یکرمی بیك لیرالق ایش کورمکه، باشمزدن بیوك خلط ایتمکه قالقیشدق... آفیون‌ده دوشدی. بانقه بکله‌مز. بو تنزلدن حصوله کلن آچیغمزی قاپاتمق لازم... براز موازنه‌یی بولنه قویه‌بیلمك ایچون درت بش بیك لیرایه احتیاجم وار...

سوزك بوراسنده مفتون سکوت ایتدی. ماهرده نتیجهٔ کلامك نره‌یه واره‌جغنی آکلامق

ایچون شاشقین ، شاشقین باقیوردی . مفتون اللرینی اوغوشدیره‌رق بو سفر براز کوچلکله باشلادی :

— بك بیوك یأس وفتور ایچنده قالدم . نه یاپه‌جغمی شاشیردم . صوکره عقلمه سز کلدیکز ...

ماهر فوق‌العاده بر حیرتله :

— عقلکزه بنمی کلدم ؟..

— اوت ...

— بویله مشکل بر خصوصده سزه نه صورتله معاونت ایده بیله‌جکمی کسدیره‌میورم !..

— ایسترسه‌کز بکا پك بیوك بر قرداشلق ایده بیلیرسکز ...

— اکر پدرمدن بر قاچ بیك لیرا قوپاره‌بیلمك ایچون وساطتمه مراجعت خولیاسنده ایسه‌کز، بونك امکانی اولمدیغنی بیلیکزه بو کون اوغلنی، قیزینی، دامادینی هپمزی میدان سیاسته کوتورسه‌لر بو آدم قورتارمق ایچون یوزغروش فدا ایده‌من ...

— بیلیورم ...

— ای اوحالده ؟ . .

— سز بکا معاونتکزی وعد ایدرسه‌کز پدریکزك خبری اولمادن‌ده چوق ایش کوره بیلیرز...

— ناصل ؟..

— ها !.. ایشته بو ناصلی تفسیر ایدرکن سوزلریمه ایی دقت ایتمکزی رجا ایدرم...

ماهر عادتا شاشالایه‌رق اغزینی آچدی. کوزلرینی انشته‌سنه دیکدی. مفتون، رولنك الکزیاده محتاج مهارت اولان برقسمنه کلمش بر آقتورطوریله اللرینی اوغوشدیره‌رق اوطه‌نك ایچنده کزینمکه، والك حزین صداسیله تقریر مرامه باشلادی:

— برادر ! .. بودنیاده حقا مقدرات نصیبه بویون اکرلر .. سیوری عقلیلر ایسه احکام نصیبی د کیشدیرمك یوللرینی آرارلر ... بو عالمده هرشی بر سببه ، بر نظریه‌یه ، مرئی ، غیرمرئی بر قانونه باغلیدر . بوقانونلری مهما امکان کشف ایده‌رك اونلرك نتایجندن استفاده ایتمه‌نك چاره‌سنه باقملی یز . یوقسه حالمز بیتیکدر .. مثلا طاوونی یورطلامیان بر آدم .. « نه قدرم بویله‌ایمش ..

قومشونککی یومورطلایور ، فقط بزمکی یومورطلامیور ، حکم مسکیناسیله توکه دالوب گیتمهلی.. طاووق نیچون یومورطلامایور؟ بونك سببنی تحری یه اوغراشملی. یمك نوعنی دکیشدرملی. کومسی باشقه شکله قویملی.. حاصلی حیوانی یومورطلاتنجه یه قدر جابالاملی .... بر « پوف » یری واردر. او کشف اولنورسه طاووق یومورطلار .. ایشته هر شی بویلهدر .. چوق یرده انسان نصیبنی کندی تولید ایتمك اقتدارینی حائزدر . بنم ده قسمتم بوایمش.. بویله ایمش دییه قدره باغلانوب طورمامليدر .

بودرین فلسفهدن نه چیقاجغنی ، هیچ بر صورتله کشف ایدهمدیکی ایچون ماهرك حیرت ومراقی گیتدکجه تزاید ایدییوردی .

بو دفعه مفتون کزنتی یه ختام ویرهرك آلتنه بر صندالیه چکدی. بورنی بورننه تماس ایتدیرهجك صورتده یوزینی قائن برادرینه یاقلاشدیرهرق قارشیسنه اوطوردی. مانیاتیزمهلار کبی کوزلرینی کوزلرینه دیکوب :

— قردهشم ، ماهرجکم ... سن .. بن .. ایکیمزده ایشته او طاووغی یومورطلامیان آدمك

مسكنت توكلیله یاشایورز ... باباكك بیكلرله
لیرالری عالمك چكه‌سنی یوروب طوریور. فقط
سنكله بنم اون پاره‌لق ایشیمزه یارامیور. حال بوكه
پدریكك صاغلغنده بزم ایچون بو ثروتدن استفاده
ایتمه‌نك چاره‌لری وار...

بو دفعه ماهر صندالیه‌سنی برقاچ سانتیم دها
انشته‌سنه یاقلاشدیره‌رق:

— چاره‌لریمی وار؟..

— های.. های‌ی‌ی... نه‌سكا نه‌بكا جناب
حق اوكونلری كوسترمسون‌یا... بز بو ثروتدن
مستفید اوله‌بیلمك ایچون كویا اومحترم اختیارك
موتنی بكلیورمشز كبی طوریورز. سن بكا
اویارسه‌ك باباكك صاغلغنده بز او ثروتك بلكه
نصفندن زیاده‌سنی أله‌كچیره‌بیلیرز. وارسین قوجه
اختیار كمال عافیتله ایكی یوز سنه دها یاشاسین...

— بوقدر سنه‌در یوقسزلق، پاره‌سزلق
چكدم. حالاده چكیورم. پدریمك صاغلغنده
ثروتندن استفاده ایده‌بیلمك طریقی هیچ عقلمه
كلمدی.. بوكا بر چاره بولنه بیله‌جكنه‌ده حالا
احتمال ویره‌میورم.

— ویره‌مزسك . دها طویسلك اولادم طوی ... ها !.. شونیده خبر ایره‌یم که بن پدر بکك ثروتنه محتاج بر آدم دکلم . پاره‌لریمك نه‌صورتله نره‌لره قپادلمش اولدیغنی آکلادم . ینه شویله الك عادی الك آشاغیدن برحسابله یکرمی بش اوتوز بیك لیرانك ایچنده‌یم .. موازنه‌می دوزلتنجه‌یه قدر سندن طلب ایده‌جکم صورتله بکا معاونت ایت .. نه آلدمسه ینه تماعیله اعاده ایده‌جکمه سنی ناصل ایسترسه‌ك تأمین ایدرم ..

— بویله تأميناته حاجت یوق ... سزه نه صورتله معاونت ایده‌بیله‌جکم ؟ مراقم بونی آکلامق ؟ بنم المده بر شی یوق ... سز بو دوشونجه‌کزده یا کلیورسکز ظن ایدرم ...

— خایر یا کلیورم ... پدریکك برقاچ خانی ، حمامی ، آپارتمانی وار دکلمی ؟

— اوت وار .. فقط اولوب اولماسنك شمدیلك برجه براهمیتی یوق که .. بونلرك ایرادینی تماعیله هر آی قاصه‌یه‌ایندیرو . اون پاره‌سنی صرف ایتمز ... نه‌یر ، نه‌یدیرو ...

— يمه‌سين ... ينه ايرادلريني آلوب قاصه‌يه قاونوزه استيف ايتمكده دوام ايدييورسون ...

— فقط بكا بك زياده مراق ويديبورسكز.

— بك اوغلنده‌كي بيوك اوتلك قيمت مخمنه‌سي نه قدردر ؟ ..

— اوتوز آلتي بيك ليرا ...

مفتون صل شمدي اولانجه قوتيله مخاطبني مانياتيزمه‌لامايه اوغراشير ثابت برنظرله باقه‌رق :

— بو املاكك سندلري نره‌ده طورور ؟

— بدستانده قاصه‌ده ..

— كوزم ماهر ! سن شو سندلردن بريله باباكك مهريني ايكي ساعتجك بنده طورمق اوزره چالوب كتيره‌بيليرميسك ؟ ..

بو تكليف اوزرينه ماهر بورون بورونه، بو عجيب مواجههٔ سميميه‌دن بردن بره كري فرلايه‌رق استيناف قبول ايتمز برصداي رد ايله :

— بو تكليفي تكرار ايتميكز .. قبولي بنجه ممكن دكلدر .

— واه چوجق واه ...

— واهی ماهی یوق... بو تکلیف ایتدیککز شی عادتا بر سرقت ...

— دها سوزمی بیترمدم که ...

— بیتیرمکه لزوم یوق ...

— نه‌دن سرقت اولیورمش ؟

— پدریمك سندیله مهرینی قاصه‌سندن آشیرمق ... سرقت دها نصل اولور ؟

— چوق صافسك ماهر چوق ... سن بو عقلده ، بو صفوتله یاشارسه‌ك دنیاده رفاه یوزی کوره‌مزسك ... اونك ، بونك خدمتکار آمال ودسائسی اولمقدن قورتوله‌مازسك . چونکه صاف آدملر بر طاقم حیله کارلری زنکین ایتمك ایچون چالیشیرلر . شمدی باق دقت ایت ... مثلا بر بانقه‌ده‌ك آغیر ایشلری حمال کورور . اك چوق پاره‌یی «دیره کتور» آلیر ... بر غزته اداره‌خانه‌سنده بتون مساعی محررلرك اوزرنده‌در . بوزواللیلرك هپسی برقاچر یوز غروش معاشله صاحب امتیازك قاصه‌سنی طولدیرمغه اوغراشیرلر . مثلا قلمده سن ایکی یوز غروش آلیورسك ... ممیزك بیك بشیوز ، مدیرك آلتی بیك ، ناظرك اوتوز قرق بیك

آلیور ... هپسنك امری آلتنده ازیلن، الڭ چوق
ایش کورەن سنسك ... بومأموریتلر اونلره
من طرف الرحمن توزیع ایدلمدی یا ! . . اونلر
آچیق کوزلولك ایتدیلر ... آلت طرفلرندەکی
زواللی خمیللری تکمەلەیوب ایلری کچدیلر .
سرقت سوزینی بوراده تمام معناسیله تطبیق ایت
باقەیم؟.. دیمك که صوباشلرینی اولجه چویره‌نلر
پاطلایجه‌یه قدر تسکین عطش آمال ایتسونلر ..
آچلقدن اولمامك ایچون، کناردن، قییدن آوجنی
طولدیرمق، بر یودم طاتمق ایستەین بی نصیب
سفیللره سارق نام مذمومی ویراسون.. صاحب
سرمایه ویادرایت اولمغی بر «حق» عدیله‌یوزلرجه
کشی‌یی چالیشدیروب اونلرك ثمرات مساعیسنی
بر ویا بر قاچ آدمك کندی قاصەلرینه ایندیرمه
ملری اصول غیر عادلانەسی دوام ایتدکجه بو
دنیا دوزەلمز. دیمك که سن سرقته عوامك شکل
تلقیسنده معنا ویریورسك؟.. تدقیق ایدەلم.
میلیونلرجه لیراره مالك بر آدم او قدر
ثروتی نره‌دن قازانمش ؟ . . دنیاده‌کی ثروت
موجوده‌یی نفوس باشنه تقسیم ایدرایسه‌ك

هر فرده بیوك بر شی اصابت ایتمه یور . ناصل اولمش ده او میلیونر ، او بر آدم بیکلرجه انسانی حصه لرندن محروم ایده رك کندی قاصه سی درونه یاخود امضاسی آلتنه اوقدر ثروتی وضع وادخال ایده بیلمش؟.. بونی قازانج نامیله انسانلردن چالمش ، فقط کسبنی ظواهر بینانی آلداته جق صورتده مساغ قانونی یه اویدورمش . هله بو قازانجی نقطه بنقطه تحلیل و تدقیق ایده لم . قارشیمزه جسیم بر کتلهٔ سرقت چیقار . صوکره بو سرقهٔ عظام ثروتلر - ینك یوزده بری ، ایکیسی نسبتنده فدا کارلقلرله مکتبلر ، کتبخانه لر انشا ایتدیروب بنی نوعلرینك حرمتلرینه ادعای استحقاقه اوغراشیورلر . نه کولنج قومدی !.. صاحب وجدان بر آدم هیچ بر مسلکده میلیونر اوله من . چونکه جزئی بر مبلغك فقدانی یوزندن کوشه ده بوجاقده جان ویره ن بیچاره کانك سفالات مدهشه لری ، او صاحب وجدانی لزومندن زیاده پاره ادخا - رندن دائما منع ایدر . عادتا ایکرندیرر ... سن اصل خرسزی جیبلرنده اسقاربله وچاالق بکزله یاری آچ یاری طوق طولاشان اوزواللیاری

ظن ایتمه ... انسانیتی صویان سارقلك بیوکی ایشته اومیلیونردر . آلتله قاپی ، قاصه آچان خرسزلر حیاتلرینی تهلکه‌یه قویوب بر محله کیریورلر . اونلری طوتمغه، دوومکه، یاره‌لامغه حتی اولدرمکه صلاحیتدارسك . فقط بریکیلری قانون حمایه ایدییور. اونلر سنی ، بنی چالیشدیرییورلر، بزه لاشی قبیلندن براجرت ویره‌رك ثمرهٔ مساعیمزی الیمزدن آلیورلر . بونلر ایچون چالیشمغه محکوم اولان انسانلرك، بورأس‌المال صاحبلری نظرنده بوغاز طوقلغنه اقشامه قدر دولاب چویره‌ن بیگیرلردن هیچ فرقلری یوق ... بونی بر کون سکا ایکی کره ایکی درت ایدر وضوحیله اثبات ایلرم . ایشته اومیلیونرلر بنم کبی سیوری عقللیلری سومزلر. چونکه بن قفاده کیلردوتکن شعاعی وضع ایدلمش کبی اونلرك ایچنی دیشنی سیر ایده‌رلر . حقیقتی بیلیرلر . سنك کبی حمقا ایسه « جناب حق اوکا ویرمش بکا ویرمامش » سوزیله یکی الی بوکر بنه‌صوقوب اوطورورلر ... بن باباکك قاصه‌سندن سندنی آلمی سرقه عد ایدییورسك ؟ خاير یا کایش . . سارق بن

دكلسك . اصل سارق بابك . . . اونك ثروت
موجوده‌سنده سنك حقك وار . سنك حقكی
ایشته اوسندن چالیور ... آیده برقاچ یوز لیرا
ایرادی اولان بر آدمك مخدومی بویله سنك
یاشادیغك كبیمی یاشار ؟ سنی كوچكدنبری
عمارت چورباسی ، فودوله ، باصدرمه ایله
بیوتمش . . . مصرفی موجب اولور خوفیله
تحصیلكده اعتنا ایتمامش . . . سنی بویله سفالتله
بیوته‌جكنه هیچ پیدا اولامیه ایدی . بر
بابا اولادینی ثروتنك مساعده‌سی نسبتنده
تربیه‌یه ، بیوتمكه مجبوردر . اما دیه‌جكسك كه
پدرم وفات ایدنجه هپسنی بكا براقه‌جق . . .
آدم سنده !.. كیم اوله ... كیم قاله ؟ پدرك
وجودجه بو كون سندن بندن زنده ... بز
اویاشه كلیرسه‌ك نه اونك یورودیكی یولی یورومكه
قدرتمز ، نه‌ده یدیكی فودوله‌لری هضمه قوتمز
قالیر .. پدرك ، اوكارندن ، عزرائیلك ، بر
تبسم اهمال ایله كچدیكی لایموت اختیارلرك ،
ممتاز فانیلرك صره‌سنه داخل اولمش .. او ،
طقسانی دكل یوزی‌ده آطلاتیر . قورقمه ...

شمدیکی خسته‌لقلرك چوغی سوء استعمالاتدن دولایی اختیارلردن زیاده کنجلره عارض... او « آپاندیسیت » لری قره‌جکر ، شکر ، قلب ، ورم دها بیلمم نه خسته‌لقلرینی آطلاته‌بیلیرسه‌ك اللی یاشنده برمیراث یدی اوله‌جقسك... بو سندن صوکره کله‌جك ثروته‌ده بیوك شیخ الاسلاملر. یمزدن برینك یاپدیغی کبی... نی ویر کیتسون...

ماهرك چهره‌سی دوندی. قاشلری چاتیلدی. کوزلرکه شمدی‌او باشلادی. برایکی دولاشدقدن صوکره اللرینی جیبنه صوقوب مفتونك قارشیسنده معنیدانه برطور آله‌رق :

— بکا باقسه کزه انشته‌بك.. بن لسان بیلمم. اویله بیوك مکتبلرده اوقومدم . بو سویلدیکز حکمتمیدر؟ فیلسوفلقمیدر؟ اویله شیلره بك عقلم ایرمز... وافعا سویله‌دککز بولاقیردی غلبه‌لکی ایچنده حقلیلری‌ده وار . اویله حس ایدییورم. نه‌یاپه‌لم که بنده بوسزك حکمتلر یکزه آدیم‌اویدیره‌رق کیده‌جك قفایوق.. بابام بکا باقمش باقمامش بوباشقه مسئله . . . نه ایسه أیی کوتو بیوتمش ، شو بویه کتیرمش .. او آدم بندن اسیرکه‌دیکی بر شی

نفسندزده اسیر که‌یور . بکا عمارت چورباسی
یدرمشسه کندیسی طاووق صویی ایچمامش که..
هم او ثروتی کندیسی چالیشمش قازانمش...
شمدی بابامك بو قزانجنی تدقیق ایدرسه‌ك
میدانه نه چیقاجغنی بیلمم . فقط بزده چالیشه‌لم
قازانه‌لم... بزم الیمزی قولمزی کیمسه طوتمیوریا؟..
سز بویله اوچ کون قرق دره‌دن صو کتیره‌رك
سویلنسه‌کز پدرمك قاصه‌سندن سند ، مهر
چالمه‌نك سرقت اوله‌میه‌جغنی بکا اثبات ایده‌مزسکز...
فقط بن سزدن قورقمغه باشلادم . دوشونیورم،
دوشونیورم سوزلریکزك چوغنه جواب ویره -
میه‌جکمی اکلایورم .. چونکه عیب دکل یا بن
بویله حکمتلری شمدی‌یه قدر نه بریرده اوقودم،
نه کیمسه‌دن ایشتدم . بن ساده عقللی بردلیقانلی‌یم.
بویله سویلنه سویلنه عقلمی چله بیلمه‌کزك ده احتمالی
واردر . اکر بردها بکا بویولده درس ویرمکه
قالقارسه‌کز . هم کوجه‌نیرم هم ده بردها یانکزه
کلمم . شمدیلك اه اصمارلادق ...
ماهر اوطه قپوسنك کلیدینی آچوب دیشاری

چيقدى . مفتون بولنديغى نقطه‌ده فنا حالده بوزولدى قالدى . كندى كندينه :

طمعكار A père avare enfant prodigue بابانك چوجغى مسرف اولور. ديرلر اما بوباشقه درلو بر اولاد .. پاره‌يى بولسه صرف ايده‌جك فقط احمق بوله‌ميور ... بولمه‌يى‌ده جنايت ظن ايديبيور . Il y a temps pour tout هرشى ايچون بر زمان واردر . ضرب مثلى‌ده بوشنه سويلنمامشدريا ؟.. انشته ، قائن برادر ، بزده بو زوكورتلك دوام ايتدكجه عقلمزده فكرمزده دها بيك قالبه دونر ... هى كيدى احمق هى...

§

اوك ايچى قسوت افزا برحال آلدى. ربيعه حملدن قورتولديغنى ، ينه تجديد مناسبت ايتمك سوداسنده بولنديغنى انهاماً مؤثر برايكى محبتنامه يازديروب بدرى‌يه كوندردى . فقط جواب آله‌مدى . يأسندن مجنونه دوندى . بدرى‌يى قارشيدن براز كوره بيلمك صورتيله اولسون تسكين اشتياق ايتمك ايچون يوزينى كوزينى قالين پچه‌لرله صيقى صيقى‌يه اورتوب تبديل قيافتله

حیدر پاشا چایرلرینی دولاشیور . سوکیلیسنی دیکر قادینلرله مشغول دادوستد بولنجه تحملفرسا بر حال الیمه دوشیوردی . نهایت بو عذابه تحملك دشوار اولدیغنی اکلاینجه بیچاره انتحاره قرار ویرر . بوقرارینی برصورت فجیعه‌ده فعله چیقارمق اوزره ایکن کوریلور . تخلیص ایدیلیر . قزك نفسنه قارشی اولان بوتشبث جنائیسی خانه خلقنه پك زیاده سوء تأثیر ایدر . ارتق نه کیجه نه کوندوز پشنی براقمیه‌رق تحت ترصده آلیرلر .

تیزك سبب ضعف واضطرابی قانلی باصوردن اولدیغنه اك بیوك اطمینانله اینانلردن بریده پدری مصطفی آغا ایدی . زواللی آدم هرکون باصوره قارشی یکی اوکرندیکی ادویه‌نك رچته‌سنی یا ذهننده یا جیبنده حفظ ایده‌رك أوه کلیردی .

ظرافته باش کوسترن نحوست سوداه ویبه‌نککنندن آشاغی دکلدی . عربك اسقاط جنینی ماده‌سندن صوکره باشنك یاقینده بردرده اوغرایه‌جغنی حس ایدن شعبان دلدار سیاه‌رویندن اوکونه قدر جرایده بیلدیکی نقودی کافی کوره‌رك بر صباح بك افندی‌یه قیصه‌جه براعتذار مفارقت

بیان ایتدکدن صوکره یشیل بویالی اوفاق تحته صندیغیله بر هکبه، بربوخجه، شیلته ویورغاندن عبارت اولان اشیاسنی بر حماله تحمیلاً، سقط دوشکنده بین الحیات و الممات ایکله‌ین قضازده ظرافتله وداع ایتمک خاطر شناسلغنده بیله بولنمیه‌رق چیقوب کتمشدی .

ظرافت او قضادن افاقت بولوب ده آیاغه قالقنجه شعبانک یرنده یللر اسدیکنی کوره‌رک برحمای یأسله تکرار برقاچ کون دها قفایی یره اوردی . مشابهت فلاکتدن دولایی ظرافتله ربیعه بیننده شدید بردوستلق اویاندی . بو ایکی قضازدهٔ سودا، کیجه‌لری برلشوب درد اشدکلری زمان ظرافت پنجره‌یی آچیور، شعبانک پک اوزاقلره کیتدیکنی ایماءً ایکی قولنی ظلمت لیل ایچنده پارلدایانییلدیزلره اوزاته‌رق :

— هانی برلره صاووشدی ده کیتدی عجبا؟. یدی. یدیردی. ایچمدی ایچردی . بتون آلدیغی آیلقلرینی النه ویردی. قدریمی قیمتمی بیلمدی. قاچدی.. کیتدی .. آه‌بوار ککلر.. آه‌بوارککلر کشکه‌م چوجغنی اولسون دوشورمه‌یی دیده ،

بکاشمه‌دی یادکار قالیردی . باباسنی غوره‌جکی کلدکجه چوجغنك یوزینه باقار آکله‌نیردی .. کچن اقشام رؤیامده ینه غوردم . « بو آی آیلغکی آلدیسه بکا ویر » دییه آلنی اوزاتدی .. کلسین ده ویره‌یم .. ارتق بنی غوزمده دنیا ، آیلق فلان قالدیمی ؟ عجبا دنیا غوزیله غوریشه‌جه‌می ؟..

برقاچ کون صوکره شعبانك یرینه کنج بر اوشاق طوتولدی . علی ... شاب امردلکدن هنوز قورتولمش ... بیقلری ترله‌مش ، اون طقوز یکرمیسنده ، بویی ، وجودی یرنده ... لونی بیاض ، قاشی کوزی کوسته‌ریشلی .. پنبه پنبه یناقلرینك اوست طرفارندن آیوا تویی صقال باشلری بلیرمش .. کوزلرینك ایچی کولیور تعبیرینه ماصدق اوله‌جق برحالده چهره‌سی دائمی بر تبسم شباتله جاذبه‌دار ، سویملی بر دلیقانلی ...

ظرافت بونی مطبخ قاپیسی او کنده ایلك کوردیکی کونی النده‌کی طابله‌یی بر طرفه چارپیتوب آرقه‌سنی دیواره ویره‌رك شاشالایه قالمشدی . کوزلرینی بویکی اوشاغك بهار حسننه دیکوب :

— نره‌دن چیقدی بوماششاءاه ؟ . نظر دکمز انششاءاه ! . سنك آدك نه آیو ؟ ..

یکی اوشاق ظرافتك بویله (شین) لری یایوب چاتلاته‌رق آغیز طولوسی صاوودیغی (ماشاءاه) لردن صیقیلارق محجوبانه :

— علی ...

ظرافت اك عشوه کار فیقیردیلرینی، قیرتمه‌لرینی اظهار ایله :

— علی می؟ آدم آدی ده غوزه‌ل .. کندی ده غوزه‌ل .. صیقلمه اویله آیو .. هیچ انسان قاپی یولداشندن اوتانیرمی ؟ بوندن صوکره سن هپ بنمله دوشوب قالقه‌جقسك ... یا علی جکم ...

بو « علی جکم » ادات تملکیه تصغیریه‌سی اویله عشق ایله شوق ایله تلفظ ایدلدی که قارشیسنده کینك بادهٔ حسنیله سرمست کسیلن ظرافتك بونوخط علی‌یی برمزه قدر کوچولته‌رك یوتی ویرملك جننته دوشدیکنه شبهه قالمدی .

ظرافتك بو پك عجولانه تکلیفسزلکاری اوکنده علی‌نك چشمان محجوبیتی بردها آشاغی‌یه دیکلدی .

اوکونی ظرافت یمك پیشیردکن سوتی لیمونه سرکه‌یی باله قارشدیره‌رق نه یاپدیغنی بیلمز بر وجده

دوشدی . أت تختەسنك باشندە ساطورك صاپندن
یاقالایور :

علم علم کل علم
کل دیبنه کل یارم
کل دیبنه کلمزسەك
برشفتالی ویر علم

شرقیسنك مصراعلرینی لایعد دفعه تکرار
ایله اوکندەکی تختەیی بیوك برسرعتله بلاانقطاع
یکرمی اوتوز دفعه طاقیردانیور . . صوکره
شفتالی مصراعنه کلنجه قوللری کەوشەیور ،
کوزلری سوزیلیور ، سالیالری آقەرق مدیدبر
قهقهه ایله صاغنه صولنه یاپالایوردی .

بوکنج اوشاغك اوخانه یه ورودندن صوکره
آشجی قادینك قلبنده شعبانه اولان کانون قدیم
سوداسی کوللنی ویردی . اونك یرینه ، علی ایچون
بربرکان آتشفشان فورانه باشلادی ... اوغلانی
الندن کاسه قوش سودیله بسلەیەجکدی . طاووق
بوطلری ، اك یموشاق فیلەطولر ، بورەکلر ،
قرەمالر ، لالانغەلر ، کیزلی کیزلی هپ علی یه
یدیریلیوردی . اوغلان اول امرده بوطاشقنجه

اكراملره برمعنا ويره‌ميه‌رك قبولده بر آزمستغنى بولوندى . فقط ظرافتك شرين تبسم اقناعاتى ابذال ايله :

— آ.. يه آيو... سن كنجسك.. يه‌ده وجوديكه قوت اولسون .. أيى ايش غور ..

اشتهاسى كمالده اولان على بر ايكى استغنادن صوكره يوزه طورمامغه باشلامش ، صباحلرى مطبخ قاپيسنه كله‌رك :

— آبلا اقشامدن بكا نه‌طاتليسى صاقلادك ؟

ديه‌جك قدر تكليفسزلكى ايلريلتمشدى .

بر آى باشنده ظرافت يدى مجيديه آيلغنى كتيروب علينك آوجنه قويه‌رق :

— آل بو (فارا) سنده طورسون ...

ديمشدى . بو بيوك امنيته وجه استحقاقنى وهلةً تعيين ايده‌مه‌ين على شاشقين شاشقين مخاطبه‌نك يوزينه باقه‌قالنجه ظرافت درلو انحنا وفقيرديلر ايله :

— آ ! يوزيمه نه‌باقيورسك آيو ؟.. تكليفمز وارمى ؟ . بنده طوره‌جغنه سنده

طورسون ... بن سندن جانمی اسیر کرمی‌یم آه
علی جکم ؟ ..

علی لزومندن فضله اوردم طویماز بر دلیقانلی،
عربك بو سماحت وفرط امنیتنی بر حس مادرانه
ایله اویانمش بیوك بر توجهه، بر محبته حمل ایدییور.

ظرافت شمدی شعبانك افتراقیله یانوب
یاقلدیغی زماندن زیاده مضطرب سودا. کیجه‌لری
راحت نومدن محروم. بودلدار شابنه المدرونی
نه یولده افهام ایده بیلمك چاره‌سنی بی آرام تحریله
نالان ...

— « عجبا ایچمده یانغین وار » وار دیه
باغرسه‌می؟. یوقسه بر دنبره بیونته می صارلسه‌م؟.

قبلندن درلو صور انترافیه آره‌سنده بی قرار،
متردد ... نهایت بر کون ظرافت علی‌نك، کندینه
«باجی» خطابنده بولنمه‌سندن بالانفعال :

— آیو بکا بردها « باجی » دیه ...

— یا نه دییه‌یم ؟

ظرافت النی اوزاتوب دلیقانلینك چکه‌سنی
اوقشایه‌رق طاتلی، یاییق وبانغین بر تلفظله :

— نه‌شیم دی ..

بی فهم علی بو تعبیری عربك صورت استعما-
لنده کی مقصددن بوسبتون اوزاق بر معنایه آله‌رق
یعنی قاپی یولداشی مآلنده باتلقی :

— پکی نه‌شیم ! . بوندن صوکره اویله دیرم ..

دیمشدی . ظرافت اوغلانك کولکه‌لنمش
بییقلری آلتنده‌کی کوده‌یه پنبه دوداقلریله
تلفظ ایتدیکی بو تعبیر صمیمیتی ، استماعه
بردرلو طویامیه‌رق :

— اما یاپیلدم علی !.. نه‌غوزه‌ل سویلدی ،
بردها سویله باقه‌یم !..

— نه‌شیم ...

بو تلفظ لطیفدن عربك تکمیل موجودیت
سوداسی جوشه کله‌رك :

— آدوستلر بیتدی آرتق بنم ایشم ...

نعره‌سیله زوالّی علی‌یی بر بهت عظیم ایچنده
براقدی ...

§

مفتون ، میلیونرلر علیهنده‌کی فلسفهٔ مخصو-
صه‌سنی ماهره تلقین ایله نتیجهٔ حکمیاتنده دریغان
ایلدیکی مهر ، سنك سرقتی تکلیفندن صوکره

ارتق دلیقانلی به بو بحثه دائر شق شفه ایلامشدی. ماهرده آره‌لرنده هیچ بویله بر سوز کچمامش کبی بولنیوردی . فقط ماهرك صفوتنه نظراً مفتون عادتا سوك بر « پسیقولوغ » علم احوال روحیه عالمی عداولنه بیلیردی . قائن برادرینك هیچ بر حالنی، حرکتنی نظر دقتندن دور طوتمیور، دمیرك قیزوب قیزوبده نهایت چکیچ آلتنده استه‌نیلان اشکالی اخذ ایده‌جك بر یموشاقلق پیدا ایتسی کبی مفتونده، ماهرك ایشته اویله بر طاو زماننه انتظار ایدییوردی .

بعض کیمسه‌لر واردر هرهانکی برشی حقنده پیدا ایلمش اولدقلری اعتماد وقناعتی الی الابد محافظه قیدنده بولنورلر . بونلرك بطلان قناعتلری کندیلرینه اثبات ایدلسه حقیقته قارشی طوره‌رق ینه رد ایله مقابله ایدرلر . کثیریلن الك قوی دلائله قارشی جواب اعطاسندن عاجز قالنجه الك زیاده کوستره‌بیله‌جکلری صورت تسلیمیت: « اه عشقنه صوص . . فکریمی بوزه‌جقسك . ایلری وارمه . . سویله‌سه‌ك ده ارتق دیکله‌مم . نافله یورولمه . » سوزندن عبارت قالیر . فقط بوذوات ، او قناعتلر-

ينك صفحاتندن هركون بريني دلوب دشەجك مؤثراتله طولو بر محيطه دوشرلر ايسه نسكي اعتمادلرندن يواش ، يواش كنديلرنده بر شي قالماز . . . همان خبرلري اولمەدن تبديل قناعت ايدرلر . .

دفعةً وقوع بولان تكليف معهودنك موافق اولەميان مفتوننك تدريجي حركتي تغدير تأمين غلبه ايدەبيلمسي ممكندي . قائن برادري بعض جميتلره ، اكلنجەلره آليشديره بيلمك ايچون زواللي‌يي كركي كبي يونتمق ، اينجلتمك لازمدي . غيرارادي واقع اولەجق قاباقلرينك صنفوتنه ، كوركوسزلكنه ، جهالتنه باغشلانمسي ، نظر عفو ايله كورلمسي استرحاميله ماهري بك اوغلنده بعض دوستلرينه تقديم ايتدي . قائن برادر ، بو عالملره قارشي اولا بيكانەلك وعادتا وحشت كوستردي . يواش ، يواش براز آليشدي . ايكي شي الك زياده خوشنه كيتدي . قادينلر وقمار . . . فقط لسانه بالخصوص برچوق عاداته عدم وقوفي پك چوق تحفلقاره سببيت ويرييوردي .

مفتوننك نظر حرصي اوكنده قاسم افندينك

وفاتندن اول ثروتنك برقسمنه آل آتمق احتمالی
پیدا اولی ویرنجه ماهری یملهمك ایچون ایجاب
ایدن پارهیی صوك وسعنی استعمال ایله تدارکه
اوغراشیوردی . قائن برادری طومبول مادام
ماقفرلانه باییلیور ، بیتیوردی . فرنك قاریسی‌ده
بوقاشلی ، کوزلی طیقناز ، کوربوز تورك دلیقا-
نلیسنك بلاهته قریب بر ساده دلکله ، کویا
بومفتونیتندن هیچ برشی حس ایتدرمامکه چابا-
لایه‌رق ، آره‌ده‌صره‌ده کندینی‌اونوده‌جق برمستی
غرامله قایدیردیغی باییغین نظرلر. قارشیک بی حس
قالمیوردی .

فرنك عائله‌جه ، بولوشمه ویا وداع زمانلرنده
أل أله طوتوشمق لازم کلوب‌ده ماهرك بر حس
شدید اشتیاقله اوزاتدیغی دست رعشه داری
مادام ماقفرلانك یموشاق پارمقلری آره‌سنده
خفیف بر تضییقه اوغرایجه دلیقانلینك یوزی
حمرت سودا ایله آتشله‌نیور ، یدعفت زوجه‌سنك
مخالصت دوستانه نامنه‌دیکر بر حس غیرموالاتکارانه
ایله صیقلدیغنك فرقنه واروب‌ده موسیو
ماقفرلانك حسدندن بر آتش کسیله جکنه

ذاهب اولان ماهر خوف ومحجوبيتندن يرلره كچيووردى . اويله كوزل الك سكسان اركك آوجى ايچنده صيقلمه‌سنه بر زوجك ناصل تحمل ايده بيلديكنه ، بودريا دلكنه زواللى صاف دليقانلى بر درلو عقل ايرديره‌ميووردى .

قائن برادرينك فرنك قاريلرينه بويله آشنالمه‌سندن زوجه‌سى ليبيه‌يه قارشى محبتى پك كه‌وشه‌مش اولديغنى مفتون اكلايه‌رق كنديى كنديسنه :

— زواللى قادينلر انسانيته قارشى اولان اك بيوك خدمتكز توليدايكن بووظيفهٔ قدسيه‌يى ايفادن صوكره اعتلايه بدل چوغكز زوجلريكزك انظارنده سقوط ايديورسكز . برقادينله اركك آره‌سنده ايكى چوجق سنه‌لك برمدت زوجيت .. برده چوجق .. محبت عائله‌نك اك يوكسك طبقاتنده طيران ايدن زوجلرك بال سوداسنى بيله‌يوريور ، دوشوريور ، قيريور ، بيچاره ليبيه اكثرى قادينلرك دوچار اولدقلرى بو نكبته اوغرامامق ايچون سن خام خلاط برقوجه انتخاب ايتدك . اونك برچوق بدلالقلرينه‌ده قاتلاندك . او بوكون نظر اشتهاسنى سندن چويردى . بارك نه قدر

خمیل ، کورکوسز ، جاهل اولورسه اولسون
ینه ارککدر. چیچکدن چیچکه طولاشان آری
کبی برسوق شدید طبیعتله حسندن حسنه کوکل
کزدرمك حس رجولیتنه غلبه ایده‌مز ... بنی
عفو ایت لبیبه ! بو بدلا قوجه‌که دیکر قادینلری
سودرمك ایچون درس عشق ویرمك ، اوکا اصول
موفقیت و آداب سودا تعلیم ایتمك مجبوریتنده‌یم.

بك اوغلی مسامره‌لرینك برنده مادام ماقفرلانك
نشئهٔ سوداسیله ایچکی‌یی فضله قاچیران ماهر
انشته‌سنی بر کوشه‌یه چکه‌رك براز شاشی نظر
ومستانه ادا ایله :

— بکا باقسه‌که انشته‌جکم ...

— سویله ...

— بنی برده‌ها بو عالمره کتیرمه .. رجا
ایدرم ... بنم آیاغم بورالردن کسیلسون ...

— نیچون ؟ ..

— آه ناصل سویله‌یه‌یم ؟.. انشته‌م سك !

— انشته‌ك اولمقدن نه چیقار ؟

— ایش باشقه ... ایکی کوزوم .. ایش
باشقه ...

— نه ایشی ؟ ..

— اوف... بکا ده قاریه‌نه یازیق اوله‌جق...

— نه‌دن یاوروم ماهر ؟ نه‌دن ؟ ..

ماهر انشته‌سنك ایکی الندن طوتوب صیقه‌رق :

— سویلرسه‌م بکا لعنت ایتمزمیسك ؟

— قطعا ...

— مادام ماقفرلان یوقمی ؟..

— ای ؟..

— ایشته اونی کوردیکجه بنی بر آتش بورویور... وجودی وجودیمه بر آز تماس ایدنجه او قدر الکتریقله‌نیورم که ... آه أنشته‌جکم آه مادامده برقادین قوقوسی وار ...

مفتونك صیم صیقی طوتدیغی اللرینی دوداقلرینه کوتوره‌رك بوسه‌لره غرق ایدنه ایدنه، قطرات یأس ایله ایصلاته ایصلاته :

— ایلیق ایلیق ... تا روحمه قدر نفوذ ایدن، مسکر بر رایحه . آه ایشته او قوقو بنی بتیریور، اولدیرییور ...

ماهر بر آز دیکلندکدن صوکره :

— بز، بر بریمزك عم قان برادری . هم

انشته‌سی اولیورز؟ بنم کبی بر أنشته‌یه شمدی
لعنت ایدییورسک دکلمی؟..

— هیچ بر وقتده...

ماهر شاشقین شاشقین مخاطبنک یوزینه باقه‌رق:

— هیچ بر وقتده‌می؟.. اکلایه‌مدم...
چونکه آچیقجه سویله‌یه‌مه‌می؟ سن بنم همشیره‌مک
اوزرینه بویله بر فنالق ایتسه‌ک بن سکا چوق
کوجه‌نیر... طوغریسی لعنت ایدرم...

— چوجقسلک ماهر چوجق!.. بر انسانک
مشروع قاریسی باشقه بویله خارج مشروعیت
مناسبت پیدا ایتدیکی قادینلرده ینه باشقه...
دنیاده بر قادینله... زوجهٔ منکوحه‌سیله طورمش،
اوطورمش قاچ ارکك بوله‌بیلیر؟ بن ارککلکی
نقطهٔ طبیعیه‌سندن محاکمه ایتدیکم ایچون.. نه سنک
بویله بر سودایه دوشمش اولمه‌که قیزارم. نه ده
بنده بویله بر حال وقوعه کلدیکی زمان سنک حدت
ایتمه‌کی ایسته‌رم... سن سکسان قادینه کوکل
ویرسه‌ك لبیبه ینه سنک زوجه‌کدر.. اونک
مشروعیتنه هیچ خلل کلمز..

— فقط سنک همشیره‌ك چوق حسلی قادین..

بویله سنکله بك اوغلنده بولنوبده صوکره أوه عودت ایتدیکمز زمان بنم هرحاله دقت ایدییور. درلو بهانه‌لر بولوب جیبلرمی قاریشدیرییور.. البسه‌لریمی قوقلایوب: «اوف اوستك باشك هپ فرنك قاریسی قوقویور» دییور... أودن غیبوبت ایده‌جکمز کیجه‌لرده باشقه قادینلره کوز آتمامقلغم... سنك سوزلریکه اویمامقلغم ایچون بکا درلو آندلر ویرییور.. یمینلر ایتدیرییور.

— قادیندر جانم... اونلرك هر دیدکلرینه اهمیت ویریلیرمی؟ اونلرك سوزلرینی طوتمق لازم کلسه هرکون ایکندی زمانی أوه کلملی صباحلین قام وقتی چیقملی... یلکه بویله یاپان ابدال قوجه‌لرده بولنور. فقط نه یاپسه‌ك اونلره یارانیلماز.. ینه دیراتی چیقه‌رەجق برشی بولورلر...

ماهر، انعطاف ایتدیکی نقاطده ثانیه‌لرله طوران آغیر، مجف، مستانه نظرلرله انشته‌سنی یوقاریدن آشاغی‌یه سوزه‌رك:

— سن ناصل انشته‌سك به؟.. قائن برادریکه باشقه برقادینی سومکه مساعده ایدییورسك.. بکا اوقدر یوز ویرمکه کلمز... یوز بولاجه صوکره آستارینی‌ده ایسترم‌ها!..

— بن نه‌قاش برادر بیلیرم.. نه‌انشته ... بن حقیقت پرست بر آدمم... الله‌قادینی ارککک، ارککی قادین ایچون یاراتمش.. فقط برارککک تك برقادینله یاشایه‌جقدر دییه امر ایتمامش . هیچ بر دینده ، هیچ برفلسفه‌ده بویله برصراحت یوق... شمدی سن بنم انشته‌مسـك دییه بویله اك بیوك حقیقتلری انکارمی ایده‌جکم ؟ .. بزم کبی حقی، حقیقتی، انسانیتی طانیر ، عقلی باشنده ، محاکمه‌سی یرنده انسانلر ، بربرینی ملائك صنفندن عد ایتمزلر ، آلودهٔ معاصی اولان بشردن اولدقلرینی بیلیرلر ، یکدیگرینك قباحتنی تعییب وتشهیر ایتمزلر ، کورمه‌مزلکدن کلیرلر . اورت باص ایدرلر . بنم همشیره‌مه قارشی بن سنك قباحتکی کیزلرم .. سنککنه قارشی سن ده بنمککنی اورتوسك، کچنمه بویله اولور ...

— آه انشته‌جکم کوزل سویلیورسك اما بنم کوکل ویردیکم قاری، قوجه‌لی.. بلانك بیوکی اوراده ... سینیور پاردیسومیدر ؟ چلبی قابوطمیدر ؟ موسیو ماقفرلانمیدر ؟ نه‌در ؟ ایشته او حریف بو ایشی سه‌زوب‌ده ، اوفرنك قفاسی

بر كره قیزارسه دوشمه‌دیگنی اولدرمکه قالقمازمی؟ وای جانمه!؟.. روولور نشانه‌ده هیچ ادمانم یوق ... باقی صوپا ایله، توبوزله، چوپانلر اولسه ایمانی گه‌وره‌تیرم ...

— یووووق ماهر! بو جمیترلر ایله صوپا، چوب مطراق فلان گیرمز.. دقت ایدرسه‌لك.. آغیر تمكینلی، احتیاطلی طاورانیرسان. هیچ بر شی چاقدرمازسك... بو سنه ینقیلانلار، دانغین، شاعر بر حریف، نه آكلایه‌جق!..

— ناصل نه آكلایه‌جق به؟.. قادی یك سربست... قوجه‌سنك یانینه گلیور لاقیردی‌لری المدن یاقه‌لایور... «مون بی قومان صاوا؟» دییور. بن ده «صاوا ایه‌ن تره بیه‌ن! تره بیه‌ن! تره بیه‌ن!..» دییوردم. صوكره گولویور.. گولویور.. گولویور.. الی بر قاچ دفعه صیقیور.. یومشاق، یومشاق اونك بیاض طومبول الی بكا طوقوننجه تكمیل وجودم عینی و سویلمسی اینته اویله تحف بر حال... بر شیلر اولیور... ایسته یاقه‌لامش كبی هایدی بنی بر تیتره‌مه آلیور... ایكی چكمم زانغیر، زانغیر بر بیرینه اورمغه باشلیور..

امان غیرت ایده‌یم، برشی چاقدرمه‌یم، دییورم. ایستمه‌ه نوبتی کچمیورکه ... قاری کوپوغلو قورناز... وجودیمی زلزله‌صاردیغنی آکلایور... صوکره‌مادامك یانندن قاچیورم.. نه‌لازم بنم.. بوقاری بکا حرام، بنم اوده‌مسك کبی زوجه‌م وار دییورم.. اوه کیدوب بتون حرصمی لیبه‌دن چیقارمق ایسته‌یورم... لکن آه ناصل اکلاته‌یم انشته؟ قاریمی سوییورم. اوقشایورم... أندن طوتیورم. نافله.. اولذت یوق.. هیچ برشی طویمیورم. مادام بکا صانکه قایمق، قاریم صمان کبی کلیور. واه، کچمشنه، بو حرام شی نه قدر طاتلی اولیور!..

— های اه مستحقکی ویرسون نه آیدالسلك ماهر...

بویله بنده اوغلنده کیجه‌لر کچیروب انشته قاین برادر یورغون آرغین، اویقوسزلقدن یاری بایغین بر حالده أوه عودت ایلدکاری زمان لیبه زوجنده کلی بر تبدل، اسکی عاداتی خلافنه تحف تحف یکیلکلر، بعضاً ایپه صاپه کلمز دلیلکلر کوردیکندن آغا بکیسی مفتون بکلك، زوجی

ماهری آلافرانغه‌لق عالملرینك «ده‌بوش» قسمنه «اینی‌سویه» ایتدیکنی اکلایوردی . فقط بر أنشته قانٔ برادرینی نیچون آزدرسك؟ ایشته بوکا برسبب کوره‌میور ، بر معنا ویره‌میوردی . بر سکوت ایتدی . ایکی سکوت ایتدی . نهایت ماهرك احوالنده سکوته، تحمله آرام براقیه‌جق طاشقینلقلره، صقر قلقلره، بالخصوص دیکر بر ادینه کوکل ایلیشدرمش . . خایر عادتا طوتولمش اولدیغنه دلالت ایدر امارهلره مصادف اولنجه بر کون برادریناك اوطه‌سنه کیده‌رك استیضاحات مهمه‌سی اولدیغی اشرابا قاپی‌یی قاپادقدن صوکره:

— آغا بك بو نه رذالت ؟

— نه اولمش ؟

— زوجم کوندن کونه چیغرندن چیقیور . .

— آدم سن‌ده براق شو آبدالی . . .

— آبدال مابدال اما قوجه‌مدر . . . .

— قوجه‌کسه الله مبارك ایتسون انکدن آلان یوق‌آ . . .

— ناصل آلان یوق؟ آیارتمغه اوغراشیورلر . .

— کیمی ؟

— زوجمی ...

— ماهریمی ؟ سن ده قوجه‌کی فصولیه کبی نعمتدن عد ایدییورسـك . بن دنیـاده اونی آیارتمغه هوسـلنه‌جك قاری تصـور ایده‌م . قادینلرك طوپی بردن ایشته بویله سنك کبیدر . آلیق صـالیق قوجه‌لرینی آفت ظن ایدرلر . دنیانك کوزنی اوکا دیکلمش قیاسنده بولنورلر .

لیبیه حدتله قاشـلرینی قالدیروب تأیید مدعا ایدر صـورتده برقاچ دفعه مثالی مثالی باشنی صاللادقدن صوکره :

— أوت آیارتیورلر . هم آیارتانده بر فرانسز قاریسی ...

— او .. او .. او ... ماهربکی آیارتان تورك ده دکل ده فرانسز قاریسی ایمش ... بونی نه‌دن آکلادك قوزوم لیبیه ؟

— بنی انصافله دیکلیکز . بو آدم بزم أوه بکی ایچ کوکیسی کاسـدیکی وقت تورلی تورلی کوملك کیمکده ، یاقه‌لق ، قولاق تولالغنه بیله یاك آلیشماـ مشدی . قالبسز فس ، دیزی چیقق پانطالون ، طوزلو اوکجه‌سی چاریق اسـقارپنیله کزردی .

بیون باغیسنك برساعتجك اولسون بیوننده طوغری طوردیغنی کوزه مزدم . همان بر طرفه چارپیلی ویردی . نه ایسه اوغراشه اوغراشه براز آدمه بکزه تیر کبی اولدم .

— نه یاپه لم . سن کندك بکندکده وارده . عملکدر چك ...

— شمدی ده لزومندن فضله اکلنمکده ، ایکی دوهم برچکردك اولمغه یاتمیور . اکنجه لك ، شیقلق خلقتنده اولمدیغی ایچون کولنج حاللره کیرییور . پانطالونلرك قاتلری بوزولماسین ایچون باصقیلر ، چاکتلر ، پاردیسولر آصقیلر ، هرلو رنك وشکلده بیون باغیلر آلمش . برینی چیقاروب برینی طاقیور . هراشــب یازاشمه‌یغنی بندن صورییور . اولدن ایکی کلمه فرانسزجه اوکرنمه‌سنی ایسته مزدی . شمدی جیبنده کوچك بر مکالمه کتابی ، طوتمیوب ازبرله‌یور .

Bonjour madame. Comment vous portez-vous?

قبیلندن مکالمات عادیه‌دن باشقه آیریجه کلمه‌لر یازلمش :

Madame vous êtes la reine de mon Coeur

(مادام کوکلمك ملکه‌سی سکز)

Madame pourriez vous me dire les heures où s'absente votre mari ?

(زوجکزك غیبوبت ایتدیکی ساعتلری بکا سویله‌یه بیلیرمیسکز ؟) جمله‌لری پك جالب دقت ، پك معنیدار دکلمی ؟ ایشته بو دلائلدن ، ماهری طبیعتی خلافنده‌کی بو دلیلکاره ، بو خواهشلره سوق ایدن برقوت ، بر مؤثر ، دها طوغریسی بر مادام اولدیغنی اکلایورم . کفته‌سیله ، بسته‌سیله فرانسزجه برشرقی ازبرلامش سویلیور . قولاغمك دیبنده کیجه کوندوز مرلدانمه‌سندن بونی بن ده اوکرندم .

L'aveu que je voulais vous faire
Est un aveu tendre et discret
Mais je tremble de vous déplaire
J'en aurais un si grand regret

(سزه ایتمك ایسته‌دیکم اعتراف ، براعتراف دقیق و خفیدر . فقط سزه بکنیلمامك (خوفیله)

تیتره‌یوردم . (بکله‌نیلمزسه‌م) . أیوسیتم بیوك اوله‌جقدر .)

هپ بوسوزلر ، مصراعلر ، پارلاق دکلمی ؟ زوجنك اغزندن چیلرندن چیقان ، طاشقین بویداهتلره قارشی بی تأثر قاله‌جق بر زوجه تصور ایدیله‌مز . هپ بونلر ماهرك صداقت بتیه‌دن زوجیتدن انحرافنی کوستریور .

مفتون بر برینك اوزرینه آتدیغی ایکی باجاغنی تیتره‌ته‌رك دالغین بر طورله :

— تحف شی ! . . بر دلیقانلی فرانسزجه‌دن دوت مصراع ازبرلرسه صداقت زوجیه‌دن انحرافمی ایتمش اولور ؟

— یوق .. یوق . . بویله بیهوده مدافعه‌لره ، تأویللره لزوم یوق . مسئله‌نك اصلی تحفی ، ماهرك بو غرابت احواله سزکله صیقی فیقی دوشوب قالقمغه باشلادقدن ، بلك اوغلنده بعض عائله‌لر نزدینه داداندقدن صوکره اوغراسیدر .

— ها !.. هایدی باقه‌لم بنی‌ده زوجلك کبی بر احمقی آزدرمق تنزلنده بولنان بر شیطان درکه‌سنه ایندز .

— بیلەمم سزك فلسفە‌کزجە انسانلرك شیطانانە قیاملری بر تنزلمیدر ؟ یوقسە بر اعتلامی؟ یالکز بنم بیلدیکم ، حس ایتدیکم ، عادتا واضحاً کوردیکم شی قوجەمك شو آداق آزمەسی... اونك بو آزغینلغندە سزکدە دخل وتأثیریکز بولنمەسیدر .

-- صاحچە سویلیورسك لبیبە ... سنك قوجەکی آزدرمقدە بنم ایچون نە منفعت تصور اولنەبیلیرکە بویلە بر مناسبتسزلکە قالقەیم ؟

-- بیلەمم ؟ سزك حرکاتکزە ، افعالکزە باخصوص فلسفەکزە کیمەنك عقلی ایرر . حتی کندیکزك بیلە ... اوت بو آزمەسندە سزك حقیقةً بر تأثیریکز یوقسە سودیکی فرانسز قاریسنك کیم اولدیغنی ، مناسبتی نەدرجەدە بولندیغنی تحقیق ایدوب بکا خبر ویریکز .

— او .. او .. قنا دکل ... خانم افندی زوجی‌نك تحقیق احوالی ایچون بی ، آغا بکیسنی جاسوس کبی استخدام ایدەجك ..

— بویلە مهم ومشروع بر خصوصدە انسان

هشیره‌سنه معاونتده بولونورسه جاسوسلغی ایتمش اولور ؟ ..

— جاسوسلغك مهمی علی الخصوص مشروعی بولندیغنی بیلمیوردم .

— سز بو رجامی قبول ایتمزسه‌کز راجی آغا بکمه مراجعت ایدرم ..

— راجی مرد اوغلاندر . او بویله عادی برجاسوسلغی هیچ بر وقت قبول ایتمز ...

— اویله ایسه بو ایشه کندم صیغانیرم ...

— هاه شمدی اولدی ایشته .. پاچه‌لریکی صیغا .. چارشفی چك باشکه ، دوش آرجه‌کك آرقه‌سنه .. بك اوغلنده میخانه‌ ، بیراخانه ، دها بیلمم نه خانه .. اونره‌یه کیدرسه سنده کیر ... اوزمان ماهرك اسرارینه واقف اولورسك ...

برادر ایله همشیره آره‌سنده‌کی مجادله اوکونی بو واده‌یه قدر وارمش صوکره قپانمشدی ، لکن آغابکیسندن آلدیغی تحف جوابلر ، کوردیکی عجیب طورلر لیبه‌یی بوسبتون قوشقولاندردی . قادینجغز اوکوندن صوکره زوجنك حركاتی اوزرینه کوزلرینی دورت آچدی .

§

ایدیه‌نك بو بله بر ده‌لنمسی مفتونك جانی صیقدی .
همشیره‌سنك آچدیغی انظار اشتباهی آووتمق ،
اویوتمق ایچون برچاره دوشونمك فکریله دلیقانلی
سوقاغه چیقدی . او دوشونجه ایله طوتدردیغی
مشیتله دالغین ، دالغین کیده کیده کندینی بك
اوغلنده موسیو ماقفرلانك قاپیسی او کنده
بولدی . چینغراغی چکدی . ایچری کیردی .
موسیو ماقفرلان ییلدیزجه پك زیاده اهمیت
ویریلن سیاسی برمسئله‌ده سرای قوداملرینك
ارهاماتنی تطبیب ایده‌جك برصورتده حل بولمش ،
« شانتاژ » عوعوه‌سیله کیفیتی آلولندیره‌ن غزته‌
لری ده هر زمان آلدقلری حق سکوتك همان
نصفندن آز برمبلغله صوصدرمغه موفق اولمشدی .
بو خدماتنه مقابل ماقفرلان جنابلری ییلدیزدن
آووجلرینی طولدیره‌جق برمکافات نقدیه‌یه سزا
کورولمشدی . بوندن دولایی کیفی پرنده ایدی .
مفتونی کمال بشاشتله قبول ایده‌رك همان دیدی که :
— أیی که کلدیکز . سزی کورمك ایسته‌
یوردم .
— نه‌وار ؟

— بیوك برا كلنجه ...

— نره‌ده ؟

— أره‌ن كوینده سزك كوشكده...

— تمام اكلنجه محلنی بولدیکز..

— نه‌دن ؟ سزك كوشكده اكلنجه یاپیله‌مازمی ؟

— یاپیلیر. ذاتاً هركونده یاپییورز ...

— ناصل ؟

— قاریم بمله... لیبه‌قوجه‌سیله.. ظرافتلی ایله.. راحی هیمزله هرساعت غوغا قیامت قوپیور...

— جانم براقکز اوعائله دیرلتیلرینی ... او، هر یرده اکسیك دکل... ذاتاً قادینلرك غوغاسز ایچاری صیقیلیر... بونلرك عقللیسی بزم مادام دکلی؟ بعضاً بر کونده اوچ دوت دفعه‌دالاشیرز..

مادام ماقفرلان کنایه‌لی بر تبسمله :

— تشکر ایدرم موسیو ... أش ، دوست مواجهه‌سنده بنی دائما دیرلکسزلکه دائر اولان حکایه‌لره سوی مثال اوله‌رق تشهیر ایدوسك .

موسیو ماقفرلان بر قهقهه صالیویره‌رك :

— سزه دیمدیمی ؟ لاقردیسی اولورکن
ایشته غوغا باشلادی . ذاتاً زوجه‌مك اڭ بیوك
ذکاوتی هر سوزی قماش کبی اوکنه یایه‌رق غوغایه
الویرشلی اولان جهتنی چکوب آله آلمقده کوستر-
دیکی مهارتده‌در .

— امین اول موسیو که سکا نسبتله بو خصوصده
بن بك کری قالیرم . یانکده غوغاجولقده چیراق
بیله اوله‌مم . . .

مفتون بولندیغی صاندالیه‌دن بردنبره دیم دیك
آیاغه فیرلایه‌رق :

— یوق . . . یووووق . . . دیکله‌یه‌مم .
بزم اوده‌کیلره نسبتله بو سزك غوغاکزیك طاتلی ،
بك ظریفانه . . . عادتا باللی بورك . . . فقط
تورکجه‌ده ، ضرب مثل واردر « انسان هر کون
یمق یسه بیقار » دیرلر . . بن ده غوغادن او قدر
بیقدم که ارتق اڭ طاتلیسنه بیله یوزم یوق . . .
فقط تحف شی . . بو عائله حالی ، قاری قوجه
کچیمی . . . محیطه ، تربیه‌یه ، تمدنه عائد فرقلر
طی ایدله‌یکی حالده افریقاده‌ده او . . . آسیاده‌ده . . .

اوروپاده هپ او . . . اوت موسیو شمدی
بز اکلنجه‌دن بحث ایدییورسکز . . .

— اوت . . . بك اوغلنك « پتی شان »
دیدکلری کوچك باغچه‌لرنده بیوك جاده یانی
ویردکلری دار سوقاقلرنده، قرانلق هوا آلمز
بیراخانه‌لرنده ، طوزدن نفس آلنماز شیشاینده
ارتق بوکالدق . کوکل براز قیر هواسی آلمق
ایسته‌یور . تکمیل مصارفی بکا عائد اولمق اوزره
آره‌ده کوینده سزك کوشکده بر اکلنجه ترتیبی
ارزوسنده‌یز . .

— پك أيي اولور . . .

— برقیر بالوسی یاپه‌جغز . . .

— اعلی . . . اعلی . . .

— سزه برهفته مساعده . . بویله بر اکلنجه
ایچون ایجاب ایده‌جك استحضاراته باشلایکز . .

— بو فکریکزی آلقیشه سزا درجه‌ده
کوزل بولدم . فقط بو مسامره‌مزی وجودلریله
تزیین ایده‌جك ، ذواتك نیسار اوله‌جغنی لطفاً
سویلرمیسکز ؟

— غلبه‌لق یوق . سز ، بز . . شهیم بك

ومادامه‌سی... جمعیتمز اعضاسندن موسیو قامیل..
بر ایکی ارکك بر ایکی قادین... ایشته همان بو قدر...

— یالکز بر جهت بنی دوشوندرییور..

— هانکی جهت ؟

— بزم عائله خلقندن رقص فننه آشنا بر فرد یوق ...

— عائله کز افرادینه « آداب معاشرت » تعلیمی ایچون سزك بر « قور » آچمش اولدیغکزی بیلیورز ...

— اوت...

— « دانس »ده « آداب معاشرت » تتمه‌سندن بر قسم دکلمیدر؟..

— حقکز وار ...

— شمدی خانه کزه عودت ایدرکن کتابجینك برندن بر « رقص رساله‌سی » آلیرسکز . کوشکه کیدر کیتمز تعلیمه باشلارسکز .

۱۹

مفتون او اقشام کوشکه جیبنده بر « تره دولا دانس » ایله عودت ایتدی . بو بالو خبری خانه خلقندن کیمینك صوراتنی صمورتدی .

کیمنی فوق العاده نشئه‌لندردی. ماهر سونجدن عادتا قابنه‌صیغه‌میوردی. بالو اثناسنده ایجیله‌جك، اوینانه‌جقدی. دامادبك مادام ماقفرلانی آغوش سوداسنه آلوب ده برقاصیرغه کبی او یون میدانی دونرکن او نشئهٔ رقص، او سرمستیٔ غرامله معشوقه‌سنك سمع رقت ومرحمتنه نه طاتلی کلمات استرحام فیصلدایه‌جق، بو بالو اعلان عشق ایچون نه کوزل برزمین تهیه ایده‌جکدی.

مفتون النده رساله ایله تعلیم رقص ایچون میدانه چیقدیغی زمان اك بیوك خواهشله اورنیه آتیلان طالب ماهر اولدی.

زوجینك بو آرزوسنی، بو هوس شدیدینی بو چیلغینلقلرینی کورن لبیبه فوق الحد مأیوس اولیور فقط بو بالونك ماهرك اسرار معاشقه سندن بر قسمنك ترشحنه مدار اوله‌بیله‌جکی احتمالنه مبنی کتم تأثره اوغراشیوردی.

بو اکلنجه‌یه چیلغینلق درجه‌سنده سونلردن ایکنجیسی ده ظرافت اولمشدی. آشجی قادین «بالو» نك نه‌ دیمك اولدیغنی آکلامق ایچون ماهره مراجعتله:

— قوزوم كوچك بك . . . « بالو » نه‌در؟ آيو بن بيلميو . . . بكا اكلاتسه‌كه . . .

بو استيضاحه قارشى ماهر سونجدن ايكى النى بربرينه چارپوب كال نشئه ايله آغزينى ظرافتك يناغندن پوسه‌چين اوله‌جق مش كبى يوزينه ياقلاشديره‌رق :

— بالو نه بيوك بر اكلنجه‌در بيلسه‌ك ظرافت ؟..

عرب استغراق ايله :

— نه اوله‌جه ؟

— چالغى چاله‌جق . . بر قادين بر اركك، بر قادين بر اركك، بربرينه صاريلوب اويناية‌جقلر . . .

بو سفرده ظرافت ايكى دست سرورينى بربرينه اوره‌رق پشتمالى بلنى صاغه صوله براييكى چالقه‌دقدن صوكره :

— اوخ نه اعلا . . . اوخ نه اعلا . . . بن‌ده على‌يه صاريلوب اوينارم . . . اوخ كل، كيفم كل . . . نه قدر ايش اولورسه بن كورورم . . . قاچ تجربه يملك ايسترسه پيشيريرم . . .

آشجی قادینده کنج اوشاغه اعلان عشق ایچون بالویی برصحنهٔ موافق عد ایدیوردی.

دانس تعلیمی ایچون خانه خلقی صفه‌یه طوپلاندی. عزیزه خانم اورتولو باشنی قوریدورك قاپیسندن چیقاره‌رق کندی کندینه:

— سن اسیر که ربم.. بو اوك خلقی عینی تیمارخانه قاچقینی.. شمدی بونلر همپ ایدیلی اوفاقلی اورته‌یه چیقوب سیچرایه‌جقلرمی؟..

آی تیمارخانه‌جینك کوزی چیقسین... سیر ایده‌یم. باقه‌یم...

مفتون النده‌کی فرانسزجه رقص رساله‌سنی آچه‌رق:

— «والس» اویونلرك شاهیدر. بو اویونك محل ایجادی آلمانیا اولدیغی روایات قدیمه‌دن ایسه‌ده مأخذیمز بونی قبول ایتمه‌یور. («والس» اصلاً فرانسز محصولیدر. بو اویونی ایلك دفعه اوله‌رق قراللریمزدن اوچنجی هانری اوینامشدر) تفصیلاتیله سوزه کیریشوب برطاقم وثائق تاریخیه سرد ایدییور. شمدی بونلرك بزه لزومی یوق. بالومزیاقینده و بریله‌جکندن والس حقنده معلومات

مجمله ومستعجله اعطاسی مجبوریتنده‌یم. «والس»
خطوه‌سی اوچ تمپو اوزرینه و براز سریع اوله‌رق
اجرا ایدیلیر. برنجی تمپوده صول آیاق، صول
جهته قایدیریلیر. ایکنجیده دیزلر براز قیوریله‌رق
مکث ایدیلیر. اوچنجی‌ده صاغ آیاغی آرقه‌دن
صول آیاغه سرعتله یانلاشدیروب صول ایلری
سوریلور... بو خطوه آیاقلری عین صورتله
آرقه جهته سورمکله‌ده قابل اجرادر. قوالیه‌نك
رفاقت رقصیه‌سنده بولنان مادامده عین خطوه‌لری
آته‌جقدر.

لیبه پیانویه اوطورتلدی. مفتونك او-
قودیغی نظریاتك قسم عملیسنه کیریشیلدی. اووته‌ده
ربیعه ایله آلی‌دن باشقه «داما» یوقدی. بیچاره
ربیعه‌نك‌ده، بدرینك ناز افتراقیله یوره‌کندن
قان کیدیبوردی. چوق رجالردن صوکره رقصده
مفتونه اش اولمسی قیزه قبول ایتدرلدی. آلینك
کنجلکی، کوزللکی متأهل ارککلرله اوینامه‌سنه
خانه بولنقه‌سنجه برمانعه ایدی. ادیبه‌ده، لیبه‌ده
روم قزنی زوجلرندن قصقانیورلردی. آلی
راجی‌یه داما اولدی. ماهر باشه قالدی. همشیره-
سنه مراجعتله:

— هایدی ادیبه سن‌ده بکا داما اول ...

ادیبه قونداقلی باشنی برغیظ شدیدله قرده‌شنه طوغری اوزاتوب :

— نه اوله‌یم ؟ نه اوله‌یم ؟ ..

— داما ...

قاسمك قزی آیاغندن چیقاردیغی ترلککنی ترسنی قرده‌شنه کوستره‌رك :

— شونی شمدی سنك آغزیکا یاپشدیره‌یم کورورسون .. قوجه‌مك بکا تکلیفه جسارت ایده‌مدیکی برشیئی سن ناصل سویلیورسك ؟ بك افندی‌یه داما اولوب‌ده تعلیملی میمون کبی صیچرایه‌جقمشم ! .. الله عقللر ویرسون ... سن آزدك ماهر .. سن برشی اولدك .. طور باقه‌لم صوکی نه‌یه چیقه‌جق ؟ ..

ظرافت قیرمه‌لی دانتلالی فقط کرلیجه بیاض « پروستلا » سیله صوفه‌نك قپوسندن باقیوردی. لیبیه‌نك پارمقلری « زورژ روسه » یه عائد قیوراق براسپانیول والسنك مدخلی اوزرنده کزینیرکن عرب باشنی قاپینك سوکه‌سنه طیایوب کوزلرینی سوزه‌رك :

— آه بو کوچك خانمك چالغیسی بکا نه قدر
طوقونیور ... دییوردی .

علی نك او خانه یه ورودندن بری حقیقةً ظرافتك یوره کی اوقدر یوفقه لاشمش دی که قاپی غیجیرده سه زواللیده بر میل گریه پیدا اولیوردی .

مفتون آشجی قادینی کوره رك :

— آ ایشته ظرافتوار . ماهرك داماسی ده او اولسون .

دییه حایقردی ، آشجی قادین بو تکلیفی ایکی دفعه ایتدرتمدی . همان برنجیده قبول ایتدی . ظرافته والس خطوه لری بیك مشکلانه براز آکلاتیلدی .. « آکلادی » دییور . تعریف ایدیلن شیئك ضدینی یاپیوردی .

پیانو والسك برنجی خانه سنه کیردی . ماهر داماسنی اوموزندن ، بلندن یاقه لادی . عرب ، کره ویز ترشیسیله بیاتلامش صارمساقلی یخنی آره سنده اویله کسکین بر قوقو نشر ایدییوردی که زواللی ماهر بورنینی نه طرفه چو- یره جکینی بیله میوردی .

مفتون قارشیدن ، فائق برادرینك بو راحتسزلغنی آکلایه‌رق :

— ماهر بك داما کزی «نه‌وزه نفکته» ایچون برقاچ کیلو «سوبایه» لازم.. لطیفه‌سیله حایقردی.

ماهر بورنی ظرافتدن ممکن اولدیغی قدر اوزاقلاشدیروب کوزلرینی‌ده نیم قاپایه‌رق ، بو ، بولاشیق پاچاوره‌یی کبی قوقان عربه بدل بر هفته هوکره قوللری آره‌سنده طوته‌جغی وجودی لطیف ومعطری تصورله ؛ پیانونك ضربات آهنك دارینه تبعاً ، اوکون اوکرندیکی «والس» تمپوسنی بر ، ایکی ، اوچ ، دییه صایه‌رق بوعجمی آلاینك طوتدردیغی « دانس » قاصرغه‌سنه قاتیشوب کیدییوردی .

اسکمله‌لری دویرمك ، اثواب پشی‌سو کوملك ، دوشوب قالجه اینجنمك ، پنجره‌یه چارپوب جام قیرمق نوعندن هرج ومرجلر ایچنده بو رقص تعلیمی برقاچ ساعت دوام ایتدی .

عزیزه خانم صفه‌نك قاپیسندن اوه‌نه‌ش دهن تزییفنی آچه‌رق :

— ادیبه باق قیزم باق ... بر برینی قوجاقلا-

مشلرده ناصل صیچرایورلر ؟ شوعربله ربیعه نك
اویونلرینه باق ... نه اركك جانلیسی قاریلر
بونلر ! ... كورورسك ... عزیزه قادین دیدیدی
دیرسك ... بوعربله بو قیزك اولوملری الك نهایت
ینه قانلی باصوردن اوله جقدر ... سنك شیب سودی
قوجه كه باق ... قره قیزه ناصل صارلمش؟... یا
اسكی كوز آغریسی .. بوراسی بابوخانه میدر ؟
اومیدر؟.. ناصل شی بیلم كه؟ .. عرب، اوشاقله...
بك، تیزه قیزیله ... او، اونكله ... بو بونكله ..
عرب بو یكی اوشاغی ده باشدن چیقاره جق ..
زواللی كنج اوغلانیك بون... آ، ظرافت اونی
بر یودوم صو كبی ایچی ویرر والله

فی الحقیقه اوبون پایدوسنده ظرافت علی یی
مطبخه جلب ایله تازه اوكرندیكی بو دومانی
اوستنده كی رقصی كنج اوشاغه مشق ایچون
خلجانلر ایچنده دیدی كه :

— علی ...

— افندم ...

— بو قوناقده هفته یه بالو وار ... یمكلر
یاپیله جه ... چالغیلر چالینه جه ... هركس بربریله

اوینایدجه ... برقادین برارکاك ... حسابلادیلر
سن بنم حصه‌مه دوشدك .. بن ده سکا دوشدم ...

— بن نره‌یه دوشدم آبلا ؟ ..

— آبلامی؟ ها اونوتدکمی؟ هانیا نه‌شم ؟..

— نه‌شم بن نره‌یه دوشدم ؟ ..

ظرافت قاب سودازده‌سنی کوستره‌رك :

— بورایه دوشدك ... بورایه ... ظرافته، شمدی سنك آدك «قاوالا» بنم آدیم ده «مامادا» اویونده اویله دییورلر ..

— سنك آدك مامادامی ؟

— یوق آیو !.. مامادا‌ی نیچین اوله‌یم ؟. ارککلر «قاوالا» قادینلر «مامادا» آکلادیمی؟ شمدی بورایه یانه کل... برالکله بنم بلمه‌صاریل اوته‌کی الکله‌ده بیونمه صاریل ...

علی کمال محجوبیتله بوتعریفاته تطبیق حرکته اوغراشه‌رق غایت که‌وشك، کوکلسز برصورتده برالنی عرباك بیوننه دیکرینی بلنه آتار.. ظرافت حایقره‌رق :

— اویله دکل... صیقی صاریل .. صیقی صاریل...

علی براز دها یاقلاشیر.. ظرافت :

— اوتانمه جانم... بن صاریل دیدکدن صوکره سن نه صیقیلیوسك؟ اویون بو... بویله صیقی اوله جه، بك افندی اویله تعریف ایتدی... شمدی صاغ باجاغکی بنم صول باجاغمه یاقلاشدر.. بر، ایکی، اوچ دیدیلمن بن ناصل صیچرایورسه سن ده اویله صیچرا...

ظرافت بو اوچ تمپوسی اوزرینه علی یی بر خیلی دفعه صیچراتدقدن صوکره کنج اوغلانك سینه حار شبابیله تماسه کلمك ذوق جانفزاسنه بردرلو طویه میه رق بر، ایکی، اوچ تمپوسنی بو دفعه :

آمان یار، باشام یار.
اولدم یار، جیمداللی

شرقیسنه بالتحویل، اوچاغك اوکندن بولاشیق چقورینه، اورادن طباقلغك یاننه آتیله رق زواللی علی یی مطبخك ایچنده درت دوندورمکه باشلادی. « جیمداللی » دن صوکره :

هایدکدی هوپلاده کل...
...، دیکی طوپلاده کل...

آنی متعاقباً

آه آنا جغم بکا نه اولدی بن بیله‌مم .

شرقیسنه کیریشدی . عرب کنج قوالیه‌سنک

انفاس تازهٔ رجولیتنی ، یاقیندن ایلیق ، ایلیق

تنفس ایتدکجه عادتا قوقولیوردی ، کورولتلی

بر طریقت مقترسه منسوبینه امثال اوله‌بیله‌جک

بر وجد مفرطله اوداعی اداسی آکیلیوردی .

بر ایکی صحن قپانمی ، تجره یووارلاندی .

براوزون طبلاق دوشدی . توزله بوز اولدی .

زواللی علی بر استانبول قصقاچی آرسنده

قالمش قدر آزلدیکی بوصیخالی ایکی سیله حرات

تضییق بی رحیمانه‌سندن قورتولمه‌ق ایچون بیله

اوغراشیور ، موفق اوله‌میوردی .

عربده یواش یواش افقی کوریوردی . کوزلر

دوندی . شمدی :

آه . . . آنا . . . جغم . . . شرقیسی ارتق

اوزون فاصله‌لرله تقطیع ایدیلیرکن ، سیله‌لری

غائب اولمش کوزلرله ، باغیق نظرله ، پرخمار

سودا کسیکلکلریله سویله‌نیوردی .

علی ایله سینه بوسینهٔ جذبه اولان شراکت

هر درلو قواعد رقصیه فوقنه چیقاردیغی بو والس چوروجنه‌سی اثناسنده مطبخده قوپان کورولتی‌یی الك اول عزیزه خانم طویه‌رق همان محل ولوله‌یه شتاب ایلمش، بی چاره علی‌یی عربك آغوش مضیق تضییقنده بوکالمش ، عادتا مورارمش بر حالده کو. رنجه وار آوازیله :

— یتیشك ... ظرافت علی‌یی بوغیور ...

دیه خایقره‌رق بتون خانه خلقنی مطبخ قاپیسنه طوپلامشدی. کلنلر « والس » دن باشقه هرشیئه بکزه‌ین بو دراغوش عجیبك نه‌دی ؟ یوقسه غوغا بوغوشمه‌سیمی ؟ حاصلی نه اولدیغنی بر درلو کسدیره. مدکلرندن اویله باقه قالمشلردی . بر ایکی اغزدن :

— ظرافت اوغلانی براق ذوالی موموړ کسیلمش ...

قیلندن وقوع بولان اخطارلره عرب هیچ آلدیرمیوردی .

عزیزه خانم :

— چوجقلر کورمیورمیسکز ؟ ظرافتك کوزلری دونمش آغزی کوپورمش ، اونك عادتا باباسی طوتمش ... بویله حالی وارمیدی ؟

وسیله خانم :

— واردی... واردی .. اولدنده بوبله بر قاچ دفعه دها باباسی طوتدیدی ... اونك علمنی شعبان بیلیردی.. بیلمم برشیلر یاپار آییلتیردی...

عزیزه خانم :

— تعجب‌شی ! بو عربك باباسی بویله مطلق علی ایله شعبانه‌می طوتار ؟ . . بولمش بیلیج کی اوغلانی صیم صیقی صارلمش . . آه صوباپوقو فلاح آه . . .

بیك کرولتی ایله کنج اوشاق عربك آغوش تجاوزندن قورتارلدی . وعلی‌جنابلرانك بویله باباسی طوتنجه انسانی بوغمق احتمالی اولدیغی تهلکه‌سی وبر دها یانینه اوقدر یاقلاشمه‌مسی لزومی اخطار ایدلدی .

§

اوك ایچنده « والس » تعلیملری دوام ایدییوردی . بو اوصانماز ، بو غیور رقص طالبینه هر لحظه رفاقت ایچون قادینلرك نزلرنده ، هله پیانو چالمق خصوصنده ایبه‌نك قوللرنده قوت قالمدی . ارککلر (داما) یرینه قولاری

آره‌سنه بر حصیر صندالیه آلوب دوداقلریله بجره بیلدکلری قدر بر « والس » هواسی ایصلغی طوتدیره‌رق مشقده دوام ایدییورلردی .

نهایت بالو کیجه‌سی تقرب ایتدی . بر کون اول موسیو ماقفرلان طرفندن بر صندیق شامپانیه ، فوچی ایله بیرا .. مسکرات سائره و بر چوق مأکولات کوندرلدی . ایرتسی کون پیانو باغچه‌یه ایندیرلدی . مناسب بر طرفه مکمل بر بوفه ترتیب ایدلدی . آغاچلر ، جام و کاغد فنارلرله دونادلدی ... ظرافت اوجاقلره بیواز تجره‌لرله یمکلی اولدی . آلی بوفه‌جی ، علی‌ده اوته خدمته تعیین ایدلدی . کوندلکده ایکی خدمتجی قادین دها طوتولدی .

اذاندن صوکره بالو هیئتی آرابه‌لرله صوکون ایتدی . کتیرلدکلری کجکیان بر پیانست ایله بر اوفاق سیاه تابوت شکلنده‌کی محفظه آلتی آلنده طوتان بر کنج کمانی پیانونک باشنه کچدیلر . بو « آرتیست » لر صقال و بیقلرینی طراش ایدوب صاچلرینی اوزاتمشلردی .

« پیانست » بوقوجه آلتنک سیاه قاپاغنی قالدردی . باقانلره حیرت‌ویر کی بر صره‌یه قویه

بیاض دیشلر میدانه چیقیوردی . آرتیست صاغ
الینك پارمقلرینی بالتقویس قلاویه اوزرینده سریع
ضربه‌لرله، آشاغی یوقاری برقاچ دفعه کزدیردی .
اوزون بوغازلی نازین بر بلور صراحیدن صو
بوشالتیلیر ظن اولنه‌جق ، بر برینه اولاشمش بر
غلغلهٔ آهنکدار ایله خفیف ، عشاق، یووارلاق
سسلر ایشیدلدی . آرتیست قوموزلرینی دوکن
اوزون ساچلرینی سیلکه‌لك باشنی صاللایوب ،
پیانونك آقوردندن عدم خشنودیسنی بیان ایدر
صورتده یوزینی اکشیتدی . صوکره آلتك
مارقه‌سنه باقه‌رق :

— *Un vieux Blancher* دیدی .

کمانی آلتینی محفظه‌سی ایچندن چیقاردی .
پیانستك ویردیکی (لا) اوزرینه آقورد ایلدی .
کیجه تمامیله حلول ایلدی . بتون فنارلر اشعال
ایدلدی . مدعوین ایچنده توجه طمأنینه‌لرندن
باشقه برقاچ چیفت مادام و موسیو دها واردی .
ماداملر یالدیزه کبی کیمش اولدقلری ممتاز
بویه‌ولی اوزدلرندن آچیلان بیاض کیدلری
قوللری دکولته اوله‌رق میدانه چیقدی . اونك

قادینلری کندیلری ایچون غیر مشهود بر تماشای فوق العاده اولان بو بالویی سیر ایتمك تهالکیله خانه نك پنجره لرینه دیزلمشلردی.

برنجی والس باشلادی. دها مسکراتله وجودلره حرارت قفالره جسارت کلمش اولدیغندن راجیله، ماهر داخل رقص اولمق جرأتنی کوستره مدیلر. بو ایکی دلیقانلی، مقتدر اوله بیلدکلری مرتبه ده برر دقیقه باقیورلر، بو رقصك الك اینجه بر قاعده سنی بیله حد نظردن قاچیرمامغه اوغراشیورلردی. ماهر قاچ کوندر مفتوندن آلدیغی درس تفصیلاتنی یکان یکان ذهناً احیایه اوغراشه رق کندی کندینه:

— قاوالیه، داماسنك صول طرفنده بولنوب صاغ قولیله بلندن صاریله جق، صول الیله ده مادامك صاغ الندن طوته جق.. قاوالیه نك صول ألی، مادامك صاغ قولنه آنی بر ماهیتده مختلف استقامتلر ویره بیلمك ایچون زیاده جه آچیلمش بولنه جق.. قاوالیه نك صاغ اوموزی، دامانك صاغ اوموزینه دائما عمودی طوره جق، ایکی وجود یکدیکرینه تماس ایتمیه جك...

برقاچ والسدن صوكره قادریله باشلانیلدی.
برارکاك بر قادین چیفت چیت برر خط اوزرینه
اوکه آرقه‌یه‌قوشو شورلرکن عزیزه خانم نجره‌دن
برقهقهه صالیویروب :
— های یتشمیه‌سیجه‌لر… بونلر عادتاچالغی
ایله بزم بیلدیکمزه کوشه قاپمه‌جه ایله سکه سکه
بن کالدم. اویونلرینی اوینایورلر..
بر ایکی ساعتك ایچنده بالو قیزیشدی.
بوفه‌نك اوکنده مسکرات قدحاری طولوب
طولوب بوشالیوردی. مفتون مختلف قادینلرله
برقاچ نوبت اوینادی. راجی ایله ماهر حالا
آلارغه‌ده‌طوره‌رق رقصه داخل اولق جسارتنی
کوستره‌میورلردی. نهایت ماهر راجینك قولندن
چکوب بوفه‌نك اوکنه کوتوردی :
— هایدی شورادن آدم عقللی چکلم ده
اویونه کیرمکه جرأت کاسین.. دیدی..
ماهر، بو توصیه‌سنه ابلك نمونه‌یی کندی
کوسترمك ایچون برصو بارداغنی یاریدن زیاده
(دوز) ایله طولدیردی. بر از صو علاوه‌سیله
دیکدی. راجی انشته‌سنك بو حاضرلغنی بر...

بكنه‌مه‌رك ، او ، احتياطه رعايةً ياريم بارداق
بيرا ايله اكتفا ايتدى . ماهر شمدى صدرندن
بيننه طوغرى بر حرارتك ترفعنى حس ايديوردى ،
يرندن قيملدانيغى وقت باشى خفيفجه دونيوردى .
كنديسنده فى الواقع اسكيسنه نسبةً خليجه جسارت
پيدا اولدى . عجميلك خطالريله مادام ماقفرلانه
قارشى محجوب قالمامق ايچون اول امرده
ديكر قادينلرله بر قاچ دفعه اوينامغى مناسب
كوردى . اوينادى ، دانس رفيقه‌لرينك بر ايكى
دفعه خفيفجه آياقلرينه ، فستانلرينه باصمق ،
اوزرلرينه ييقيله‌جق كبى سندله‌مك قبيلندن
قضالر كچشدردى .

باشلايه‌جق « والس » ى كنديله اوينامسى
وعدينى آلمق ايچون يرخلعاتن مادام ماقفرلانك
اطرافنده طوپلاشمغه باشلانمشدى . كوزلرينى
قيرپشديروب ، يوقونيوردى . افاده‌سى مشكل بر
ديه‌جكى اولديغنى ايماءً ايدن غريب اشارتلرده
بولونيوردى . راجى‌ده ايلدن آبيه كوزينه مادام
شهيمى كسدرمشدى . فقط اغا بكيسى مفتوندن
راحت يوقدى ، مادام شهيمك بر ديكريله اوينا-
ماسنه مفتون همان هيچ نوبت براقميوردى .

ماهر ينه بوقه‌يه يناشدى . برسيلمه بارداق دها يووارلادى . بوسفر بالو بتون اويونجيلريله صاللانان فنارلريله، پيانوسيله ، بوقه‌سيله آتلى قره‌جه كبى باشنك اطرافنده دونمكه باشلادى ، يوريمك ايسته‌دى . حادثاسندن‌له‌ديكنى حس ايتدى . آغير آغير بر كناره چكلدى طوردى . «ماڭياتيزه» ايدلمش كبى كوزلرينى مادام ماقفرلانه ديكدى . هيچ آيلميوردى هيچ ... عقلنده برسوز كونللك ، بربيتكينلك ، تحمل غايه‌ى بولمش بر اشتياقله باقيوردى . وقصه فاصله ويردى . بودفعه ديكر براركك مادامك يانندن كيتمسنه ميدان براقمه‌دن همان قوشدى. سرخوشلغنى بللى ايتمامكه اوغراشير بيهوده احتياطلر و آغير بر تلفظله كويا فرانسزجه سويله‌مك ايستيوردى :

Vous et moi danser

ديدى . فقط فرانسزجه‌سنى بكنمديكنى اكلايه‌رق عقبنده توركجه :

— بواويونى .. عاجزيكزله ، يعنى بنمله . ماهر بنده كزله اوينامكزى رجا ايدرم ..

صورتنه تبديل كلام ايتدى . ماهرك بو

بر تکلیفه چوقدنبری حاضرلنمقده اولدیغنك مادام ذاتاً فرقنده بولندیغندن اوده تورکجه :

— یکی افندم .

جوابنی ویردی . ماهر بر قوالیه صفتیله اصولاً قولنی رفیقه‌سنه تقدیم ایده‌جك یرده کندیسی مادامك قوانه کیردی . رقصك باشلامسنه انتظاراً طولاشیورلردی . دلداریله وجود وجوده اولان بوتماسدن قاسم افندی زاده او قدر بیوك بر بختیارلق حس ایدییوردی که بونك شکرانهٔ عظیمه‌سنی قولاغنه فیصلدامق ایچون مادامی تنها بر طرفه چکوب کوتورمك ایسته‌یوردی . بر ایکی طولاشدیلر . بودوشونجه‌سنی اجرایه وقت اولمه‌دن رقص باشلادی .

بزم عجمی اویونجی ، هندسه‌دن بر دعواباشی ازبرلر کبی ذهناً حفظ ایتمش اولدیغی : « قوالیه داماسنك صول طرفنده بولنوب صاغ قولیله بلندن صاریله‌جق الی آخره .. » والس نظریه‌سنی تخطره‌ او غراشه‌رق داماسنی برقاور ایشدرقاورادی . کندیلرینی اورته‌یه برقایوب صالیویردیلر ... ماهر خیلی سرخوش اولمقله برابر بوطوتومك

قواعد رقصیه‌یه موافق برطوتوم اولمدیغنی آکلا-
یه‌رق وجودینی مادامدن ممکن اوله‌بیلدیکی قدر
اوزاق طوتمغه اوغراشیور، فقط ناقابل مقاومت
برمقناطیسیت ینه ایکی بدنی بربرینه راميه ایدی
ویریبوردی . برایکی دوراجرا اولندی . موزیقه-
جیلرده اویونجیلرده قیزیشدیلر . عادتا حاللندیلر .
مادام ماقفرلاندن انتشار ایدن طاقتشکن بربوی جاذب
ماهرده تحمله قدرت براقمدی . بوزواللی دلیقانلی
بورنی دامادنك کوکسنه ، ایکی بدیعهٔ معطره‌سی
آره‌سنه سوقمش ، یالکز کندینك اوراده
پنجره‌دن باقان برزوجه‌سی ، قوللری آره‌سنده کی
قادینك اوبالوده برقوجه‌سی بولندیغنی دکل آرتق
کندی وارلغنی ، بتون موجودیت کائناتی بیله
اوتونمشدی . قاچ زماندر ازبرله‌مش اولدیغی :

Oh madame comme je vous aime

(اوح مادام سزی نه قدر سوییورم)

جمله‌سنی آره‌ده‌بر ، آغیر بایغین بر تلفظله
تکرار ایده‌رك بورنی آلتنده‌کی اوغشی آزر
« بوکت » ی محتضرانه سوز کونلکلرله اشتمام
ایدییور ، عادتا ایچیوردی .

بر چیفت والس طوتومندن خارج بر صارماش طولاشله دیگر اویونجیلرك آره‌سنده عادتا سرسریانه دینه‌جك بر سیر تعقیب ایتمکده ایکن همان سورتونه‌جك قدر بربرینه تقرب ایتدکلری بر صره‌ده مفتون مادام ماقفرلانه طوغری ایلرولك ماهری قصد ایتدیکنی بر کوز اشارتیله اکلاتوب دیدی که:

— *Je vous prie madame de travailler au dressage* [۱] *de cet animal-là*

(شو حیوانك تعلیم و تربیه‌سنه وغیراشمه‌کزی رجا ایدرم مادام)

مادام ماقفرلان همان شو جوابی ویردی :

— *Ne vous inquiétez pas monsieur il est déjà demi dressé*

(مراق ایتمیکز افندم. اوشمدیدن یاری تربیه ایدلمشدر .)

ماهرك فرانسزجه‌سی قالب اوله‌رق بر قاچ جمله ازبرله‌مکدن عبارت اولدیغی ایچون، قولاغی دینده صرلدانیلان تسوکات تربیفیه‌ایه تك بر

---

[۱] Dressage حیواناتك تعلیم و تربیه‌لرینه عائد قواعد

سوزینی بیله اکلایه‌مدی . فقط جریان ایدن شو سوزلرك ، کندیسنك مدافعه‌اولان شدت سوداسنه تعلقنی حس ایتدی . ایکنجی دوزده یه مفتونك یانندن صیبرتوب کچدکاری اثناده مشاقی اوسیله روحفزادن آییره‌رق :

— أنشته‌جکم ... تکمیل عقابات بدیعیه سندلرینی اگر باریستا دعتیله کیه‌جکسم بلکه ماهر دیه‌سونلر ... امر ایتسه ، أفندم ماهر قوله امر ایت ...

دیدی و انشته‌سنك بو بیوك لطفی تعدیا پرسته‌سنك کردنه بر بوسهٔ آتشین قوندردی .

مفتون ماهرك بو تبشیرنا کهانیسنه مقابل شیطنتکار بر تبسم کوستره‌رك :

— هی آلیق ! طوربانه‌ای بن شمدی باغت سندلریله اکتفا ایده‌جکمی‌یم ؟

دیدی .

بالو مخلقنك بوقدر نماطی اقدامه وبردیکی آرتدقجه آرتدی . موسیو ماقرلاندیکر بر قادینله اوقدر مشغول ایدی که زوجه‌سنك کردنه یایشان اوبیقلی سوارکی شویله بر خفه

اولسون كورمكه وقتی یوقدی . . شهیم بك كذا . . صانكه بو ایكی زوج قوللری آره‌سنده‌كی یبانجی قادینلردن آلدقلری حصۀ ذوقه بدل كندی زوجه‌لرینی او كیجه‌لك بر متروكیت تامه ایله آغوش آخره تبرع ایتمشلردی .

مادام ماقفرلان تربیه‌سزلكی‌ده عشقی كبی حددن بیرون اولان سودالیسنك بو تجاوزلرینه ، تحملكنه حرمة بر از مساعده كوستریبور ، فقط كایاً مساعد بولنسه دلیقانلینك زنك تجاوزی بك قویولاشدیره‌جغی آكلادیغندن « سوسیته » ایچنده بر قادینه قارشو بو كبی طاشقینلقلرك پك بیوك حقارت عد اولنه‌جغی كاه قابا كاه حالیله انهامه اوغراشیوردی . . . نه قدر كه بو یكی آدمی قاپاجه‌دن اوزاقلاشدیرمه‌سنده بوسبتون قاچیرماق ایچون ایشی یاری یارییه‌ده خوش كورمكه شتابه بولوشدرمغه مجبور اولیوردی .

مفتونك مادام شهیمله اولان صورت رقصی‌ده « والس » قواعد معروفه‌سنی طاشه‌رق داهیانه‌لك پاپیشقانلغنه بكزه‌ر بر حاله كلدی .

دیگره اوكنده بولنان قادینلر زوجلرینك

بو خیانت علنیه‌لری اوتق رؤیته تحمل کتیره .
میه‌رك صانجی طوتمش کبی قیودیم قیودیم
قیودانیورلردی . لیبیه نه یاپه‌جغنی شاشیره‌رق
اوفکه‌سنی ماهرك همشیره‌سندن چیقارمق ایستر کبی
عتاب آمیز بر طورله ادیبه‌یه :

— قرده‌شکزبك افندینك اویونه‌باقه‌کزه
داماسنه اوقدر یاپشمش که باشنی اوزادنجه‌ك
قارینك کوکسنده معلاق اغزینك دیشی جیقمش کبی
کوریله‌جك ...

دییوردی . ادیبه‌ده :

— یا سزده برادرکز مفتون بکك حالنه
باقه‌کزه ! . اوسرچه کبی ضعیف قاری‌یه عادتا
بر آتمجه حرصیله صارلمش ...

جوابنی ویرییوره عزیزه خانم ایسه هرایکی
قادینك حدتیده برجیرینده کوروکلمك ایچون :

— کیمك کیمه برشی دیه‌جك یوزی وار ...
ایکیکزك قوجه‌سی‌ده بربرندن کپازه ...

باغچه‌ده‌کی بالونك کیده کیده حواله ..
هه‌وادن خاوداله دوندیکنی کورمن ظرافت
مطبخی ترکله اوده‌اوکنده پروستالیه کاروانه

قاریشندن چیقدی. بوفه یه تقرب ایتدی. راجینك
برقدح ایچکی بووارلادقدن صوکره آلنی دن شعبان
واری منه‌لر آلدیغنی کوردی. ظرافت بیرایه
بایپلیردی. اوراده برصانداله‌یه ایلیشدی. بردانه
بووارلادی. برقاب دروننده بوز ایچنده شامپانیا
شیشه‌لری کوردی. بونلرك هانکی نوع مسکراتدن
اولدیغنی بیله‌مدیکندن آلندن صوردی:

— آیوقیز آلنی. بو بوزك ایچنده کیلر نه‌در؟

آلنی سوزی قیصه کسمك ایچون:

— غازوز آبلا.. غازوز...

— بن ایچیم. بوکیجه شوق یاپیور دیمدیك
برغازوز...

— آبلا بو غازوز چوق مرتفع پاسیك
اورور...

— طلم ایچیو... اورمیورده بکاهی اوره
جه‌؟.. ویر...

آلنی ناچار قالی بولداشنه برقدح شامپانیه
اکرام ایدر. عرب کوزلرینی سوزه‌سوزه ایچرك:

— اوخ... اوخ نه‌شوزه‌لی غازوز بونی..
قوقوسی بر آز سرت اما ایچیشی خوشمه کیتدی...

ظرافتك ایچکیه هیچ بوزی یوقدی . بر بارداق بوزا ایچنه نشئه‌لی ویردی . بیرا ایله شامپانیادن صوکره عرب بربیتانی نظرله گوردن قیرمغه باشلادی . بر از بولانان گوزلریله عملی‌نی آراشدیریبوردی . محبوبیله قطاره قاریشه‌رق والس ایتمه‌نك تمام صیره‌سیدی . اوغلانی اوزاقدن گوردی . زواللی دلیقانلی هر ایشه یتشه‌رك اوغراشیبوردی . فقط گوکسی آچیق بر قادینك یانندن گچرکن مبخلامش گبی بولندیغی یرده قالیوردی ، لبنی بیاضلقلریله بر طراوت گوزیتن وتعب رقصله شمدی دالغه دالغه پنبه‌لشمش ، دانته‌لرك چرچیوه‌سی ایچنده اطرافینه نیعیا او عالی کاغد چیچکلری ، آچیق شفق رنکلی سنبل ایله زنبق دمتنه بکزه‌ین بو وجودی والهانه تماشایه بردرلو طویامیوردی .

بزم سیاه ظرافت ، دلپسندینك ، بیاض وجودلره بو مجذوبیت شدیده‌سنی قارشیدن حس ایله آنی بر قیصقانج قوتیله قورشدی . دلیقانلینك اوموزندن یاقه‌لایوب سیلکه‌رك :

— اورایه ، بورایه باقوب نه آلنیوسك

آیو.. اوقوقونا قاریلری سنك قارنکی طویوروری؟ سکا ظرافتدن باشقه کیمدن فایده وار ؟ .. هایدی کل شورایه .. مطبخك آرقه‌سنه... موزیقه‌یه اویالمده سنکله اوینایه‌لم ! ..

ظرافتك اوینه‌دن بك آغزی یانمش اولان علی مهم برایشی بولندیغی بهانه‌سنی سردایله همان یورویی ویرر. صاووشور... فقط عرب دلیقانلینك آرقه‌سنده تهدیداً پاماغنی صاللایه صاللایه :

— آ آ آشـابقنه باق ... قارت قاریلری آچیق صاچیق غوردیده ایترندیمی؟ نه‌یاپدی ؟ بن آدمك غوزینی چیقاریرم ...

ظرافت بوحدتله بوفه‌یه یناشوب :

— ألنقو قبز ! . ویر شوردن برغازوزدها ایچم یانیو.

ألنی براز صوراتی آصه‌رق :

— یوق آبلا غازوز مسافرلر ایچوندر...

— پاطلاسین مسافرلر، ویره‌بیورم... ایچمی برآتش صاردی ...

ألني شامپانیه ویرمدن آبلایی صاومق

قابل اوله‌میه‌جغنی اکلایه‌رق طولدیرر . قدحی ویرر کن :

— آبلا ایسته‌بوصوك ... آرتق ویرمیه‌جك ...

ظرافت شامپانیایی دیکر ... هر یودمده کوزلرنی‌ده برابر آچوب قاپایه‌رق :

— آه بونه غوزه‌ل غازوز ... بوغازمدن فیشیر فیشیر فیشیر ایچمه کیتدی ... آه شعبان ایکی غوزلرك قور اولسون ... آه علیم علمده کل علیم ... کل دیبنه کل یارم ... آه نه فنا اولیور بنم حالم ... ظرافت یانیور ... امان کل یشاقلی جوان علیم ...

آلی اوراده طوروان صندیقدن ایکی شیشه شامپانیه آلیر . بوزك ایچندن اکسیلنلرك یرینی طولدیرمق ایچون صندوق قاپه‌قور ... ظرافت شامپانیه صندیغنی کورور . آلی‌نك بر مشغولیتلی زماننده‌ن بالاستفاده صندیقدن بر شیشه آلیر . صندوق قاپه‌قور . اورادن بر دیکرینی آشیرر . آلنه کچیردیکی بر باداقله علینك یاننه کیدر !

— علیجکم ! شو صندوق غازوزدن ایچ بر

دانه . . آمان نه‌غوزه‌ل انسانلر ایچنده فیشیر ،
فیشیر . . ایدییو .

علی‌یه یورغونلقله حرارت باصمش اولدیغندن بر تکلیفه قارشی طوره‌میه‌رق ، قره‌ساقینلك النده‌ن بیاض کوپوکلو شامپانیه‌یی آلیر ، ایچر . . اوغلانلك وجودینه خوش بر سرینلك بیننه خفیف بر نشئه یاییلیر . عرب النده شیشه ایله علینك آرقه‌سنی هیچ براقماز . اون دقیقه‌ده ، چهره‌کشه بر ایچیریر . . . دماغی اعصابی مسکرات تأثیراتندن اوزمانه قدر مصون قالمش اولان علی حیاتنك بو ایلك سکرنده ایکی اوچ قدحله بیاغی نشئه‌لنیر . . . عربك والس تکلیفنه نهدن موافقت کوستر ، مطبخنك آرقاسنده « دانس » باشلار .

بش اون دقیقه هیچ اوقادار صوکره بر طرفدن شامپانیا دیکر طرفدن علینك استفهام کال برخیاله بر مست پران انسیلی ظرافت دلپسندی خولانی آره‌سنده اوچوره اوچوره تا عمومی رقص صالونه قدر کوتورر .

موزیقه « ژول قلهن » ك شامپانیه والسنی چیلغینجه بر سرعتله چالیوردی . . اویونجیلر اوقدر

قیزشمشلوردی، که اورته‌ده دونن فستان اتکلری قورتنه‌دن باغی کوشه‌مش یلکن اوچلری کبی یلپین، یلپیر، دالغه‌لانه دالغه‌لانه صاوریلیوردی. صاغه، صوله اوریلن والس یالپاسنک هم سرعتی هم وسعتی کیتدکجه آرتمقده ایکن بردنبره بر قیامتدر قوپدی.

بو والس خرمننک اورته‌سنه، کویا بکدیکرینه ایپله صاریله صاریله صیقی صیقی‌یه ربط ایدلمش ایکی انسان وجودینک توحیدندن حصوله کلمش بر طوباج قاپیلوب صالیویرلمشدی. بونی آمان: بو عقیر طوباج، درت آیاغک اجتماعندن بر مجرد حاصل اولمش ظن اولنه‌جق بر سرعتله هم دونیور هم کندیکانه تصادف ایدن شیلری قاصیرغه کبی هرج مرج ایده‌رک کیدیوردی. بالو میدانندم درحال دهشتلی بر آنافور پیدا اولدی. طوباجک مصادمهٔ شدیده‌سنه اوغرایان اویونجیلر ارککلی قادین همان اورایه بورایه دوریلیورلردی. هر کس نه‌یه اوغرادیغنی بیلمه‌مدی. بر مدت صوکره رقص ساحه‌سنده ظرافتله علیکی وحدتندن وجوده بولمش بو مدهش طوباجدن

باشقه کیمسه قالمدی . بتون بالو خلقی کناره‌یه بر طرفه چکیله‌رك شمدی بو سیاهلی بیاضلی قاصیرغه‌یی سیر ایدییورلردی .

موزیقه‌ده صوصمدی . ظرافتك پروستلاسی بر طرفه کیتمش ، صاچلری بر سیاه دومان کبی قاباروب بر هوا اولمش ، .. کوزلرینك قاره‌سی ایچری دونمشدی . موزیقه‌سی کندندن جسیم بر اویونجاق کبی بوطوپاچ اورطه‌ده‌دونیوردی ، چونکه ظرافت بسبالی وطن هوالرندن بری اوله‌جق :

هونغولو قالالا والالالاوا
هونغولو قالالا والالالاوا

طرزنده املایه زورکلیر ، بسته‌سی کنته‌سندن عجیب برهوا طوتدیرمشدی . فرنکك بوی - فرانسزجه :

بوقاصیرغه باشمزه نره‌دن قوپدی ؟ حرکت محوریه وسیریه‌سی حقیقی سیقلوندن بدتر دیدی .

بتون اویونجیلری صامان کبی درت طرفه صاوروان بوطوپاچ ساحهٔ رقصده یالکز قالنجه « هونغولو قالالا » هواسیله دوندی ، دوندی .

نهایت کندیسی ده بی تاب و توان قاله‌رق بر طرفه تکرلندی کیتدی .

بو فورطه اثناسنده چاکتی سو کوللك ، فستانی ییرتیلمق ، دیرسکی ایجنمك قبیلندن خساره اوغرایانلر اولدی . فقط بالو خلقنی بر (بورنو) هواسیله اکلندرمك ایسترکن نصلسه باباسی طوتمش اولدیغی بیلدیریلن آشجی قادینك ، بوذی حیات قاصیرغه‌نك شوحرکتی هرکس طرفندن بر قهقهه ایله تلقی ایدیله‌رك خوش کورولدی . کچدی .

§

زوجلرینك آرتق رؤیتنه تحمل کتوره‌میه‌جك درجه‌یه واران آداب رقص خارجنده‌کی طاشقینلقلرینی تماشادن زواللی قادینلر ارتق پك بوکالمشلردی . صحنهٔ رقصده‌کی احوال جاریه‌نك الك اوفاغنی بیله اویمان نظر تنقید و تعیبندن قاچیرمیان عزیزه خانم رفیقه‌لرینه دیدی که :

— چوجقلر !.. بو حریفلر ، قاریلر بر برینه صاریلوب هایمانا ! بیکری کبی اورته یرده فیریل فیریل دوندکدن صوکره بو فه‌میدر ؟ کوفه‌میدر ؟ نه‌در ؟ ایشته او میخانه (تزکاه) ی کبی یرلو

اوکنه کیده‌رك برشیلر زیفتلنوب ده دها صوکره نه طرفه چکیلیورلر ؟ فرقنده‌میسکز؟

لبیبه — باغچه‌نك تا اوبر اوجنده‌کی قریه‌یه کیدییورلر. اغابکم اورایه بر آبینه، برفنار، طراق، پودره کبی شیلر قویدیرتدی. اوراسی بو کیجه‌لك مادامله‌ره تووالت اوطه‌سی خدمتنی کوریپور. قادینلر اورایه کیدوب کیدوب تووالت تازه‌له‌یورلر..

عزیزه خانم — آایکی کوزم أیی سویلیور. سك اما قادینلر اورایه یالکز کیدیورلر که !.. یانلرنده قادینلر کبی بر ردانده حریف کم توردییورلر. اونلر نه‌جی ؟ تووالتلرینی بو حریفلرمی یاپدیر. تیورلر؟

لبیبه جانك صبرسزلیغندن بر قاچ دفعه پوفلایه‌رق :

— بیلمم ...

— آ الله‌عزده آلافرانغه حاتلرینی الك ایی بیلن سنسك .. بن برشیئه دها دقت ایتدم .. او قریه‌ده‌کی لامبه سوندیرملی هانیدر .. اوکا جوقدن « پوف » دیدیلر ... شمدی تووالتلر نه قارانلقده یاپیلیور .. بورادن اورته برده آشکاره

«والس» اوراده قارانلقده كيزلى برشى اوينانيور.
آه سن اسميركه ربم ... آلافرانغه‌نك بالولرى
هپ بودرلوميدر؟ بويله برفصلى آيدينلقده هركسك
ايچنده اوته‌كى نصلى قارانلقده يالكزجه‌مى
اويناتير ؟ ..

عزيزه‌نك ارتق چكه‌سى آچيلدى . لبيد
بووقته قومقومه‌سى قارينك سوزلريله بوسبتون
زهرلنمامك ايچون صو ايچمك بهانه‌سيله غيرنك
اوكندن قالقدى . بيوك بر جان صيقينتيسيله
ايكى اوطه‌يه كيردى . چيقدى . برذهرده عقلنه
برشى كلدى ... بووارد ذهنيسنى اجرا ايدوب
ايتمامك خصوصنده بر مدت تردد كوستردكدن
صوكره نهايت يابمغه قرار ويردى . او كيجه
ملداملرك توالتارينه تخصيص ايديلن ضياسى
اوفلنمش قريه‌نك يانه كيدوب زوجنك ديكرو
قادينله اولان وضالت سوداسنى كوزيله كورمك ،
قولاغيله ايشتمك ... صوكره اوزلرينه آتيه‌رق
ايكيسنى‌ده ديدك ، ديدك پارچالامق ايسته‌يوردى ..
همان يلديرمه‌سنى كيدى . باشنى اورتدى . باغچه‌يه
چيقدى ..

قوجه‌سنك خیانت علنیه‌سنی رؤیتدن عادتا جنت حالنه كلمش بولونان ادیبه كوروجه‌سنك هیچ بر حركتنی نظر دقتدن قاچیرمامش اولدیغی ایچون اوده همان یلدرمه‌سنی كیروب باشنه بر اورتو آته‌رق بش اون خطوه آرقه‌دن لبیبه‌یی تعقیباً باغچه‌یه چیقدی . اونلر كیدرده عزیزه هیچ طورورمی؟ اوده بر چارشافه بورونه‌رك بوایكیسنك پشنه طاقلدی، خانملرك بویله بر برینی تعقیباً اورتونوب اورتونوب چیقدقلرینی كوره‌ن ربیعه ده اونلره امتثالدن كیری طورمادی ...

لبیبه غالبه‌لكك اوزاغندن طولاشه‌رق كیتدی، قریه‌نك یاسمن وبیاض كل، دال ویاپراقلرندن متشكل جدار خارجیسنك مناسب بر محلنه صوقولدی. طوردی .

ادیبه ایله عزیزه كندیلرینی یكدیكرینه سزدرمكسزین اونلرده برر طرفه بوزیلوب چكلدیلر ..

لبیبه كوزینی قولاغنی قریه‌نك موافق بر دلیكندن ایچری‌یه اویدرمغه اوغراشیركن بر موسیو ایله بر مادام تووالتلرینی هنوز اتمام ایتمشلردی . اونلر

چیقدی . چوق سورمه‌دن بر چیفت دها کلدی .

بو مظلم تووالت محلنك اك بیوك غرابتی تنظیم چهره وقیافت قصدیله ایچری کیره‌نلرك برمدت اوراده قالدقدن صوکره کیردکلرندن بشقه بدتر بوزوق بر تووالتله دیشاری چیقمه‌لرنده نمایان اولیوردی .

بو یکی کلن چیفتك سسلری لیبه‌ایچون یاخین دکلدی . ارکك مفتوندی . براز دقتدن صوکره قادینك ده مادام ماقفرلان اولدیغی اکلاشدی ...

ناصل اولمش‌ده بو قاری ماهرك او بدمستانه صیرناشیقلغندن، او کوشه‌ملك ، چوزولمك بیلمه‌ین آغوش حرصندن قورتوله‌بیلمش؟... فرانسزجه قونوشیورلردی . قاری اوزون اوزون بر قاچ دفعه پوفلایه‌رق ، نتیجه‌سنده قاچ ساعتدر ترا کم ایدن ضجرت شدیده‌یی بوشالتمه اوغراشوب :

— امان مفتون بیتدم .. نه‌یاپشقان شی او...

الندن قورتولنجه‌یه قدر آق ایله قره‌یی سچدم.. تورکلرك عاشقلقلری هپ بویله بدلاجه‌میدر ؟ قاچ برادرك اوله‌جق بو ماهر اسملی حریف عمرنده هیچ قادینله بولنمامشمی؟ سه‌وکی ، نوازش ناصل

اولور قطعياً بيلميور . بونلكى محبت دكل عادتا يامياماق .. بى چيك چيك يىيهجك ... آزيجق دها سرخوش اولوب ده بونك متمادى مهاجمات عاشقانه‌سنه قارشى مدافعهٔ نفسده براز دالغينلق كوسترسه‌ايدم مطلق يارين صباح قوللرندن كوكسمدن برقاچ غراماق آتيمى اكل ايدلمش بوله‌جقدم ... وجوديمك حالنى كورمه . بكا آجيرسك .. دليك دشيك اولدم ... توجه‌ملك اون سنه‌لك سا وكيسنى ، دراغ. شنى ، پوسه‌سنى بر آرميه طوپلامق قابل اولسه ماهرك بوكيجه بندن آلديغى كام سودايه نسبة مطلق لاشى حكمنده قالير ...

مذبون آغزينى ماءاسك كردننه ياپشديروب بر شهيق مديد ايله ايكليدكدن صوكره بوسه شاپيرتيلرى آرهسنده :

-- عفو ايدرسكز مادام ... يك يورغون اولديغكزى بيليورم ... فقط طيانه‌ميورم ... بو بياض ، بو نرمين ، بو سكز سينهٔ لطافتدن بنمده حصهٔ تلذذم واردر . بنم سوتلريمى ، قايماقلريمى ، شكرلريمى بتون غداى عشقمى بو كيجه ، اوقهوه اوله‌سى ماهر سيلدى . سوپوردى .

— چکیل مفتون .. چکیل ... بو آقشام
هر طرفم ماهرك ساليسيله ييقاندى... اوچ دفعت
بانیو یتمدکجه تمیزلنه‌میه‌جکم ... اغزیکی بولاشیق
چکیل ...

مفتون بر ایکی شاپیرتیدن صوکره:

— بولاشسون .. بو نوردن بدنله، بوسودا
طلسمیله تماسه کلن هرشی ترکیب عنصرینده‌کی
بیاغیلغی غائب ایده‌رك عادتا بر وجد صفایه ...
منقلب اولور.

— هایدی .. هایدی ... بدلالغك لزومی
یوق ... سن ده تورکسك ... سن ده ماهرك
جنسندن سك . . . سن ده او متاعسك . . .
بو چکلدیکی کیجه یاپیوردك ؟ بو کیجه مادام
شهیمی اوپمکدن اغزك یوروتلمدیمی ؟ . .

— آه مادام ... اوپدم انکار ایتم ... فقط
ذکی بر لزوم مبرم اجباریله ... بیلیورمیسك ؟

— اوخ تحف شی ... بر ارککك کوزل
بر قادینی اوپمه‌سی تحقیق بر نوع ارزو صویله‌موق
بونور، ایکی دیمك دکل . . . بونلرده نه‌صل

بر ارزو اولدیغنی نه سن بکا ، نه بن سکا اوکرده‌جك قدر ایکیمزده عجمی ، احمق دکلز ...

— معلوم مادام ... معلوم ... فقط بیلسه کز مادام شهیم بو اقشام بکا نه قدر یالوار دی ... بورجاسنی ردایتمکی دوغریسی کندی ار ککلکمه « غالانتری » نزاکته موافق بولمدم ...

— اوخ آمان نه قدر تحفسکز ! بنی کولمکدن اولدرمکمی ایستیورسکز ؟ مادام شهیم سکا ، هیچ بر بالو آدابیله توافق ایتمیه‌جك بر جرأتله عالمك ایچنده بکا صاریلدیده اوپمی دیدی .

— او ، آچیقدن آچیغه اویله دیمدی . فقط اونك دیدیکندن بن بو معنایی چیقاردم ...

— ناصل ؟ ...

— شهیم بکك شمدی مادام آدمون بازیله شدتله طوتولمش اولدیغنی بیلیورسکز ...

— اوت بیلیورم ... او ، نانکور بر حریفدر . دها اوچ کون اول بنم ایچون دلی اولوب طوریوردی . شهیم بر قاچ زماندن بر کوملکنی دکیشدیره‌ن یلان کبی محبتنی دکیشدیر ...

— سنك اطفالريكه قارشى اونك كوسترديكى بو كفران طوغريسى ...

— نه ايسه شمدى اونك لزومى يوق ... مادام شهيملك سكا ايتديكى رجالك نوعنى اكلامق ايسترم ...

— قوجه سنك مادام ادمونه پيدا ايتديكى ابتلايى بلانش چكه ميور .. بوكا هر دنسه تحمل ايده ميور ... شهيسى قيصقاندرمق ايچون بنم كنديسنه قارشى شدتلى بر عاشق رولى اوينامه مى ارزو ايدييور .

— بوده بر نوع قادين جنتى .. تحف ارزو .. فقط سنده ايفاسنى ذرعهده ايلديكك روله پك ايلرى وارييورسك ... بويله اصرارلامه عاشق رولارى سنك ايچون بيچلمش (قافتان) .. بزم موسيو ماقفرلان مادام شهيملك نه سنه الويريورده سوزم اوكا سنك كبى بويله ساخته عاشقلر استخدامنه قالقيور ...

— آه مادام بندن ايى بيليرسك يا ... موسيو ماقفرلان سوكيلى زوجك شمدى مادموازل

غابریه‌ل ایله زیاده مشغول دکلمی ؟.. بو کیجه‌کی
طاشقینلقلرینه دقت ایتمدکمی ؟.

— اوخ .. اوخ مادموازه‌ل «غابریه‌ل»
نه کولنج عنوان ؟ الیمده بر اقتدار حاکمانه
اولسه بویله اوتوز یاشنده‌کی قارت ، بالخصوص
صفت بکارتی بر امتیاز مخصوص فحش کبی استعمال
ایدن قاریلرده مادموازه‌ل دینمه‌سنی رسماً منع ایدردم.

— چوق حقلیسڭ... بو فکرکدن دولایی
دنیانڭ بتون ناموسکار مادموازه‌للری سکا مدیون
شکران اولسه‌لر یری وار...

— پك ایلری وارمه... دنیانڭ مادموا-
زه‌للری دیدیکڭ او آخر عائله‌لری نه ایلیورز؟..
شمدی اللیده بو عنوانی حامل اوله‌جق قدر
اوصلو طورمش «مانانا»لر چوق چیقماز ..
توجهم مستثنادر . بویله مادموازه‌ل عنوانلی
فاحشه‌لره زیاده حرص و اشتها کوستریر ..
زواللی بلانش بو کیجه توجهسزلکده ، آماننده
آغوش سودالرنده بر رقیب کوره‌رك متألم
اولیور ... اویله خیال قدر رقیق ، نازك کوزل
بر قادین سنك کبی کوکلکجی بر عشق رنجیری

طوتمغه مجبور اولیور... اه بو ارککلر آه بو ارککلر... چاشنی دکیشدرمك ایچون چوق دفعه لطافتدن دون بر قادینی اسکی معشوقه‌کزه ترجیح غرابتنی کوستررسکز... زواللی بلانشله ایکیمزك دردی‌ده باشقه درلو... او یاپمه عاشق استخدامی مجبوریتنده بولنیور. بن‌ده سببنی یلك بیله‌مدیکم حالده قابا، خویرات، خشن بر تورکه پیشکش چکیلیورم. بونك صوکی نه اوله‌جق؟

— زنکین اوله‌جغز.. زنکین...

— قاسم افندینك میلیونلرینه بزمی وارث اوله‌جغز؟

— شبهه‌سز...

— اختیار خسته‌می؟

— خایر هنوز طورپ کبی...

— اوحالده...

— بن بو وراثته اختیارك صاغلغنده وضع ید ایچون بریول کشف ایتدم...

— اوطوغریسی قطب شمالی کاشفلکندن مهم بر کیفیت...

— فقط بو كشفمده سنك معاونت دفينه‌ك سايه‌سنده موفق اوله‌بيله‌جكم ...

— ناصل ؟

— ماهرده سودا آتشی صاچاغه صارديمی؟

— باجانی بيله كچدی ...

— برايكی كون صوكره ايكی اوچيوزليرالق براحتياجكدن بحث ايت ... طوری دكيشدر .

— صوكره بوپاره‌لری اليدنمی آله‌جقسك؟

— خاير سنككی بكا ... بنمكی بكا ...

— اكلايه‌مدم ...

— ماهرك يدندن نه‌قوپاره بيليرسه‌ك سنك اوله‌جق ...

— ياسن نه‌صورتله جرنقودايده‌جكسك؟..

— اوده بكا مخصوص برسر ...

او كيجه توالت اوطه‌سی نامنده احضار ايديلن بوسودا منزلنه برجفت اوبوجكی دها كلدی . اولنكيلر تووالتارينك ايجابنه باقش اولدقاری ايچون بوحجرهٔ مظلمهٔ تزينی يكی كلنلره ترك ايله چكلديلر . برساعت قدر سوردن قيصه برمدت ظرفنده مفتونك اورايه اوچ مختلف

قادينله كانديكنى قريه‌نك خا جنده مختفى بولنان خانملر، دليقانليلك سسندن آكلاديلر ...

لبيبه اوايشيتديكى سوزلردن عادتا زهرلندى، اديبه اوفان فانلردن بر شى آكلايه‌ميور، يالكز بوسه شايرتيلرينك بلاغت مؤثره‌سيله زوجى عليهنده تزييد غيظ ايدوب طوريوردى، عزيزه خانم كندى كنديته مفتون ايچون :

— امان نه‌شيب سودى حريف‌مش بو!.. بالوده‌كى قاريارك هپسنه ايروب يتشيور ... بو دنياده اونك بكنمديكى هيچ برقادين يوق كه .. كيم بيلير بنم ايچونده ذهننـدن نلر كچيور ؟ اوشت كوپك يوز كوكلم اولسه والله سكا برينى ويرمم .

§

بوبالو دلوله‌سى بتون جوار كوشكلره طنين انداز شطارت اولقده ايكن قومشونك اوشاغى، آشجيسى ، باغجيسى ، ادريس ، ولى ، كريم .. واوچى، ديوارك آرقه‌سندن بيونلرينى اوزاته‌رق مفوتله بلاهت آره‌سنده برر تبسم ديلشقا . نقله اويونه باقيورلر ، كوكسلرى آچيق ،

کوزلری سوزولك مادامله صاریلوب ده بو خرمن رقصده فریل فریل دونن ارككلرك بو بختیار- لقلرینه لعاب اشتهالرینی آقیده‌رق غبطه ایدییورلردی .

آشجی ولی ظرافتك اوزاقدن بر مشتاق حسبیسی ایدی . عرب قرمزی پلوش خرقه‌سی، قاباریق صاچلری ، الوان بونجقلریله باغچه‌ده طولاشوب قاپی یولداشی اوشاقله جلوه‌لەشیرکن ولی قارشیدن بیاغی کوکس کچیرر، ظرافته دادتا دیش بیلردی . بو سیاه آفت جاننك آدینی قره طاووق قویمشدی . ایشدن خالی قالوب‌ده مطبخلك یاننده‌کی اوطه‌ده کچه کلاهنی برطرفه چاربیتوب طنبوره‌سنی چالدیغی واغستوسده بیله اوکیرلی یوك چورابلرینی چیقارمدیغی قوقان آیاقلرینی بربرینك اوزرینه آتەرق مخمرالك جنبش زیر زیرنه تطبیقاً صالادیغی زمان قره طاووغك اوزرینه بیتلر ، داستانلر دوزردی . بعضاً رفیقی خدمتکاره :

— اوغلان ادریس ... قیمتنی بیلنمه قاره طاووق پیلیچدن دها کوردك ... دها آلندره ...

دیردی .. او کیجه ظرافت، علی ایله طوباج حالنـه کلیب رقص میـدانی آنافوره ویردیکی وقت آشجی ولی آرقداشلرینه :

— همشهریلر غورویوکزمی ؟ هی غوزکزی سودیکمك قاره‌طاوه‌غی هپسنه طرپان آتدردی.. بریاخالاوسه‌م برقاچ طرپانده بن اوکا آته‌جغم آ.. فقط طوغوز جلودلی.. جیوه‌کبی قاینیور أله کچمیوکه ؟..

ادریس آلیق آلیق کوله‌رك :

— آشجی باشی، طبیعتکه طورپ صیقام ... بویله قایماق بیاض قاریارك یاننده سن ده غریبی خیرلانیوك ؟...

آشجی — اوغلان ادریس سن ده آغزیکك طـادینی نه بیلك ؟.. قصراغك أییسی طـاتلی اوردوقلان کیشنه‌یوب شاغه وارانلر، رنککنه نه‌باقیوك سن؟.. کریم سن ده، نه‌یه برلاف دیمه‌یوك؟ هانکیمز حقلی ؟..

کریم — کریمه بوآقشام برقادی اولسون ده هامودی، قارانلقده رنککی نه لازم بنم .. ایستر قارا اولسون ایستر ماوی ...

ادریس — هایدی اورادن خیلی ماوی قاری اولورمی ؟

کریم — سوزینك تمثیلی سویلمشم .. ماوی اولمازسه صاری اولسون نه ضرری وار؟ ..

اوچ ارقداش بو محاورهٔ غیر نزیههلرینی برخیلی مدت اوزاتدقدن صوکره نهایت آشجی ولی :

— شاشقین شاشقین طوروب ده بورادن نه بافیو یوخ .. دیواری آشسهق ده یانلرینهوارسهق، بزی قوغهجقلر دهغول آقوجه ضیافت بو !.. او صاحبی یك نزاکتلی بریکدر ...

آشجینك بو فکری دیگر ایکیسی طرفندن درحال تصویب ایدیلیر .. دیواری آشارلر ... اوراده طوره .. بوراده کانه .. یواش یواش ایلری طوغری صوقولورلر ... نصلسه بو اوچ دعوتسز مسافر ألینك کوزینه ایلیشیر ... دوم قیزی شامپانیهنك اك بیوك حصهسنی نفسنه افراز یتمش اولدیغی ایچون قفاسنك او طاشقین نشئهسیله قارشیدن بزم بابا یکیتلری طانیر .. قوشارق خاطر نوازلغنه قالقیشهرق :

— آسجی باسی کل بورده ... او ... ویره

قایمه‌نی... ادریس ده کریم ده برابر... بو اقسام بزم ایکی قدح ایچکیمزه قوللانمازسکز ؟..

ندای تلطیفنده بولنور.. آشجی ولی بوا کرامی طویونجه :

— خوخونه قیزی بزه اشمار ایدییو...

کیده‌خمی ؟

ادریس — غوردکمی قاری‌نی؟ ایشته بن ده بو کا بیتی‌یم.. اوغلان نه طورویوخ ؟ کیده‌خ کیده‌ح...

کریم — مادام کنه چاغرییورلر. نیچون کتمیورز اوراده ؟..

اوچ رفیق بوفه‌یه یاناشیرلر. ألفی بره بیرا اکرام ایدر. ادریسله، کریم یووارلارلر. فقط آشجی باشی بیرایی اعاده ایله :

— بن آربه صویی قوللانمه‌م.. آق جینلی یوقمی ؟ آق جینلی !..

ألفی — تارچینلی ؟..

— آشجی — یوخ خوخونا... دارچینی نیده‌م ؟..

ادریس ألفی‌یه قارشی بر ظرافت طاسلامق ایسته‌یه‌رك :

— اوغلان دارچینی نیدهك اولورمی ؟ اوده قوخوسی مبارك لازملقلی برشیدر ... دارچینی شواورته‌ده زیپلایان قاریلرك بیاض كوسكولرینه اكوبده‌صوكره طاووق كوسكی دیبه‌قاشیقلایاخ اولمامی ؟

آشجی — بورده بوقدر نعمت طورورکن طاووق كوسككنی نردن خاطرلادك اوغلان ؟ . . پیس بوغازلغك لزومی یوخ ... هایدی خوخونا خانم بكا بر آنظوروت آكرام ایت كه كیفلنه‌یم ...

النی — آنظوروت ؟ . بونه ؟

ادریس — دوزجاسی بزم آشجی باشی ایرانجی ایسته‌یی ... ایشته لاغیردی‌یی جلوه‌لندرمك ایچون اوزاتی‌یی . .

النی — راقمی ؟ . .

آشجی — ایرانجی ... اوت . .

النی — دوزیقو وار ...

آشجی — قدحه دوزقوی ... آكزی قوی اوبوغازمدن كیدركنه ای دوزه‌لیر . . آها ایشته بوپاریاغم كبی طوس طورغو اولور . .

عربه‌جی ویسی اخوودن حیوانی تیمارایتدكدن

صوکره کلمش ارقداشلرینی میدانده بوله‌مانجه دیوار کنارندن بالوبی سیر ایتمکه باشلامش . بو اثناده ولینك سسنی ایشتمش ، . . . بر از باقمش ادریسلك ده کریمنده اورده اولدقلرینی اکلایه‌رق ارقداشلرینه التحاق ایچون دیواری آتلامش ، بوفه‌یناشوب ألنینك اکرامنه اوده نائل اولمشدی .

ألنی بو درت خدمتکاره اکراماً صوندینی قدحلرك عددینی تربیه‌لریله موازنه ایتمك احتیاطنده بولنه‌مدینی ایچون بو حشراتك باشلری دونوب کوزلری دومانلانجه ، کوزدکلری شو اکرامك مقابله‌ٔ شکرانیه‌سنی بر صورت مسکوسه‌ده ادایه کیریشدیلر . . .

ظرافت اولجه یووارلانوب صیزمش اولدیغی یرده مدت خواب مستانه‌سنی اتمام ایدوك او آز لق قالقوب ، یاننده بر لحظه افتراقنه تحمل کتوره‌مدیکی علی‌یی آرامغه باشلامشدی . عرب شامپانیه خماریله آغیز چارپیق ، کوز شاشی بر حالده بوجقلرینی بیله‌زیکلری شاقیرده‌ته شاقیرده‌ته سنده‌له‌یه منده‌له‌یه و هر تصادف ایتدیکنه :

— آیو علی‌یی غوردکمی ؟

سؤالنی تکرار ایده ایده بوفه‌نك یاننه قدر کله‌رك آلنی‌یه :

— آیو قیز آلنغو .. علی‌یی غوردکمی؟ نره‌یه غیب اولدی بوچیفت ؟..

سؤالنی ایراد ایدنجه ولی یاننده‌کی ادویسی دورته‌رك :

— امان قره‌طاووق کلدی ... شونی بر قپانه‌صو خامازمی‌یز ؟ .. بونجقلری ایشیل ایشیل ایشیلدییو .. آه‌غو کولك (کوکلمك) یوصمه‌سی ... (ظرافته خطاباً) آه غوزه‌لم علی‌یی نیده‌جکك که؟

ظرافت قاشلرینی چاتوب حدتله :

— سن کیمسك آیو ؟ . نه وظیفه‌ك سنك؟. الله .. الله .. تربیه‌سزه باق !

ولی — علی‌یی غوردم : ه اونك ایچون صو- رییوردم ... نه‌قیزییوك ؟ ..

— غوردکسه سویله ...

ولی آلیله قراکلق طرفی اشارت ایده‌رك :

— ناه ایشته شو طرفه یوللاندی ...

ارائه ایدیلان بو قرانلق جهته ظرافت همان صالدیرر .. آشجی ولی آرقداشلرینه خطاباً :

— بن قره‌طاووقله وصالل‌نمكه كيديورم ... سزده شويله بر اطرافی طولانك ... بواقشام بو باغچه‌ده آو چوق ... نه قسمت ياخالارسه‌كز همان ذوقنی چيقاردك ...

توصيه‌سنده بولندقدن صوكره قره‌طاووغك آرقه‌سندن قوشار. ياران نزاكت التماسی‌ده ايديلن بو توصيه‌يی اجراده ثانيه‌فوت ايتمكسزين باغچه‌نك جهات مظلمه‌سنده آو تحريسنه طاغيليرلر ...

آشجی ولی ظرافتی كثيف بر ظلمت ايچنده ياقه‌لايه‌رق اشتياق شديدله بلندن بر قاورار ... وهله نه‌يه اوغرادیغنی بيله‌مه‌ين ظرافت :

— اوخ امان بلم قيرلدی ... علی ميسك سن ؟.

ظرافت بومشتاق متهورينی اليله يوقاريدن آشاغی‌يه قدر بر يوقلايه‌رق چاپنی علينك كوربه وجودينه نسبت قبول ايتمز صورتده خاطال بولونجه فريادە باشلار :

— آ .. آ ... آ بوقوصقوجامان بيقلی ... دستور .. تو .. تو ... تو .. ياعلی يتيش !.. بنی شيطانلر ياقه‌لادی ...

— ارسلان كبی ولی طورورکن علی یی نیده جکك ؟..

— حریف چکیل شمدی بابام طونار ...

— آناك باباك دکل آ ... بتون قوم وقبیله‌ك کلسه براقمام غیریق ... بریول یاخالادم ...

§

بوسیاه بیاض ایکی آشجی قراکلقده بربریله بوغوشورکن دیکر آوجیلر قریه‌نك اطرافنی طولاشیر طولاشماز آل یوردسیله ایلك هجومده ادریسك یوشاق یوشاق لبیه‌یی یاقه‌لایه‌رق:

— بن برسمیز بیلدیرجین آولادم ..

نداسیله باغیره‌سی عقیبنده کریم، عزیزه خانمی، عربه‌جی‌یسی‌ده‌دادیه‌یی‌ده آغوشله‌یوی:

— ها‌موری برهندی طوتدم ..

دیکری‌ده :

— سفتاح قسمت ایشته بن‌ده بر ککلك یاقه‌لادم آبه ! .

آواز مسرتلریله، دوکمند سودا ایندکاری آولرك نوعلرینی بربرینه خبرویردیلر ...

زواللی عزیزه خانم، ینه آش دکشدیره‌رك

تووالت محلنه کلن مفتون بکلك قادینه دوکدیکی دیلری ایشیده بیلمك ایچون قولاغنی یاپراقلرك آره‌سندن ایچری‌یه ویرمکه اوغراشیرکن قادینجغز بردنبره بیاغنه توکلو برچیقت سولوك کبی یاپیشان غایت حرارتلی دوداقله، بوینـــه دولانی ویره‌ن ایکی قوی قوللك تحت تضییقنده بوکالمق درجه‌سنه کله‌رك کندی کندینه :

— آبن غالبا أیی ساعتده اولسـون‌لره اوغرادم . بو کیجه دیشـاری‌یه دسـتورسزمی چیقدق نه یاپدق ؟..

خوف وتلاشیله اطرافنه اوقویوب اوفله‌مکه باشلامشدی ، لکن کیده کیده وجودینی سراپا استیلا ایدن بوغفور پرینك اویله اوفله‌مه‌پوفله‌مه ایله قاچار بویدن اولمدیغنی آکلایه‌رق :

— سن نفسله .. اوقومه ایله .. دفع اولماز میسك ؟..

— حاشا اولمام ...

عزیزه خانم بوجن متسلطی اللریله یوقاریدن آشاغی‌یه یوقلایه‌رق :

— سن بیقلی سلاحلی ، آبی کبی برانسانه بکزییورسك ، کیمسك سن ؟..

— هاموری بن عاشقم عاشق ... سکا یانقم خانم ....

— اوف ... اوف .. آغزیده قوقویور ، سرخوش .... امان بن نه بلایه اوغرادم بو کیجه ؟..

عاشق کستاخ تجاوزینی براز دها ایلری واردیرنجه عزیزه خانم بیوك بر خلجانله :

— آی بن قورقارم . ایتمه حریف ...

— نه وارکه قورقاجقسك !..

— غیدیقلانیورم آمان براق ....

عزیزه خانم هول جانله وار قوتی غیرتلاغنه طوپلایه‌رق :

— آ دوستلر ناموسم بوزیلیور .. جان قورتاران یوقمی ؟

نعره‌سنی صالیویردی . عین زمانده دیکر آوجیلرك دام بی‌رحمانه‌لرنده کالهٔ عفتاری دوچار هتك اولمق تهلکه‌سنده قالان بیلدیرجینلرك ،

ککلکلرك فریاد بلند استمدادلری ایشیدلدی . باغچه‌یی بر چیغلقدر صاردی .

هر طرفدن قوشوشدیلر .. آوجیلر سلاح جرأتلرینی استعماله وقت بوله‌مادن مجبور فرار اولدیلر . قرالیچه ، قولتوقلرینه کیریله‌رك یاری بایغین بر حالده قادینلر کوشکه کوتورولدی . . .

بو ولوله عظیمه‌نك سببی نه اولدیغی دیکرلرینجه پك آکلاشیله‌مدی . واجیه‌هفتون سبب شماتتی لیبیه ایله ادیبه‌دن صوروبنجه :

— امان نه اولدیغمزی بیله‌میورز . ایشته اویله بر حاله اوغرادق صیقنتیدن بایلدق . . بزه بونی بر دها صورمیکز

دن باشقه بر جواب آلامیورلردی . عزیزه خانمه مراجعت وقوعنده قادینجغز بر خلجان عار ایله ایکی آلنی قالدیروب یوزینی اورته‌رك :

— امان صورمیکز . . سویلنمز . ایشته اویله بر و قضادر کچیردك .. نه ایسه صاواشدق .. ینه ویرلمش صدقه‌لریمز وارمش . . سقطسز قوتولدق . . .

وقعه‌نك اوزرندن بر قاچ كون مروروندن صوكره قادينلر بربرينه :

— هايدى بيلديرجين، كَكلك، قاز، هندى... طوپلانك باقه‌لم ...

دعوتيله هپسى بر اوطه‌يه كيروب قاپى‌يى سوره‌له‌دكدن صوكره عزيزه خانمدن صورديلر :

— قوزوم عزيزه‌جكم آرناوود اوجى‌سنى ناصل ياقه‌لادى ؟ آكلات ...

عزيزه ينه آووجاريله يوزينى اورتوب حيرت حجابله بيلكلرينه قدر قيزاره‌رق :

— قيز الله جزاكى ويرسون... صوص عقلمه كتيرمه ... فنا اوليورم .

— جانم عزيزه‌جكم هايدى تعريف ايت ناصل اولدى ؟

عزيزه اركك تلفظنى تقليداً سسنى قالينلاشديروب :

— حريف « هامورى هندى » ديدى .

يوزيمه صيجاق صيجاق اغزينى ياپشدردى . قوللرينى بوينمه آندى . آزدها بنى بوغيوردى..

اوقودم. اوفله‌دم کیتمدی... « براق بنی نه سلك سن ؟ » دیدم . « موری خانم بن سکا عاشق » دیدی. شویله بر الله آرناوودك اوستنی یوقلادم که نه باقایم؟ حریف پرسلاح.. اودم قوپدی کیتدی.. ای بیلدیرجین.. کوکلك.. سزی ناصل آولادیلر؟ سز هیچ اکلامیورسکز . . خانملر ساده بر سویله‌توب اکله‌نیور . کیمك کیمه کزلدیکی بللی وار . بنمکی ارناوددی . سزککی لازمیدی ؟ عرب میدی ؟ نه‌ملتی سویله‌سه‌کزه ..

ظرافت الك کوزه‌لك قهقهه‌لریله قفیرداقدن صوکره هپسندن اول جواب ویره‌رك :

— قوز اوله‌سی بنمکنی آشجی ایدی. . . بچاغنی آوجمه باتدی.

دیدیلر که بو آوجلردن هنکیسنه اصابت ایتدیکی اکلاشیلمدیغی کبی بویله وحشیانه بر تعرضه هدف اولمقدن هیچ بر کونه شکایتده ایشیدلمدی.

٢٠

بالو صباحی مفتون بکك کرشکنه برفزله قیامتدر قوپدی . چونکه قادینلرك انظرنده

ارککلرك قویه‌سی تمامیله میدانه چیقمش ، نه‌مال اولدقلری اکلاشلمشدی..

او کیجه تمه‌ٔ رذالت اوله‌رق قومشو خدمتکارلرینك تعرض بهانه‌لرینه اوغرایان قادینلر ، عزیزه خانمك توصیه‌سی اوزرینه هپ ابدست تازه‌له‌مشلردی . هنوز باشنده نماز بزیله استغفار ایتمکده بولنان ادیبه ، قوجه‌سی اویقودن قالقار قالقماز همان کوزینی یوموب آغزینی آچارق :

— ماشاالله بك افندی « بالو » دیدیککز رذالتی کوردك .

مفتون اغشامکی بو غزلنی هنوز چیقاره‌مدیغنی کوسترر بر خاطره کوزلرینی اوغوشدیره‌رق :

— صوص جانم .. صوص .. سن بالودن نه اکلارسك ؟ .. بو کلمه‌یی تلفظی بیله اغزیکه یاراشمیور ...

— طوغریسی بو کلمه سنك اغزیکه ... هر طرفکه پك کوزل یاراشیور ... کیازه !..

— مادام اغزیکی طوپلا ...

— نه‌دیدك ؟ نه‌دیدك ؟ مادامی ؟ اغزیکی سن طوپلا .. رذیل ... نه‌دن مادام اولیورمشم

باقەیم ؟.. چوق شکر بابامك آدی حاجی قاسم...
بنمکی دیبه... مادام، اقشام بر بریکزه صارپلوب ده
براجر طوپاچ کبی فریل فریل دوندیککزی قاریلردن.
بن دکلم ... اوتانماز ... هیسنی کوزجکزمله
کوردم .. اولا ، توالت یاپمق ایچون حاضرلا .
نوب ده صوکره باشقه ایشه چویرندیککز قربنك
پشیلمکلری آرقه سنه صاقلاندم ، هر شیئی بر بر
سیر ایتدم . آکلایورمیسنك ؟

مفتون بیوك برحدتله :

— تأسف ایدرم .. ذاتاً بزم قادینمزده
ارککمزده جاسوسلغه ، انسان کوزتمکه بیوك
برمیل وار .. ایکی کیشی محرمانه قونوشورکن
خارجدن کوزلەیوب دیکلەمك ... بوده بیوك
تربیەسزلك ! .. نه وجدانسزلق ! ..

ادیبه استغرابکار بر انفعال ایلەسسیله برقهقهه
صالیویردی :

— آآآآ ایشیدی (مانه) یه باق ..
هانکیمزککی تربیەسزلك؛ هانکیمزککی وجدا
نسزلق ؟ .. الله ایچین سویلەسونلر ؟ .. ینه
صاپمه قدر قادینم ، انسان اولادینی بینه کوزتمکه

شيلره تحمل ايتدم . چهره كدن ، باشقه برقادينه
صاريلوب ده قارشيمده جلوه لنديككه زمان شكر
ايت كه قالديروب ده قفاكه برشى اورمدم . « شيب
سودى » مصيبت . . .

— خانم اغزكدن چيقانى قولاغك ايشتسون . .
بنم نه قارته درجه تحملمى تجربه ايچونمى بو خلطلرى
ايديورسك ؟ . .

— بن ارتق شويله بويله لاقيردى بيلمم . .
شيب سودى ، كاسك نه يابمسك ؟ آيدون ؟ . .
دقالانمسك ديه ، يزليدن كيزلى شو دنياده سكا
باغيرم قالمدى . . پانجاق شريفدن صوكتيروب
ايچردم . مركز افنديدن طاش آلدم . . .
چماشيرلريكى يدى امرله اوقوتدم . . پاپوجى
بيوكدن نسخه آلدم . چانتكك ايچنه آنماره
يوزك آره سنه ديكدم . صراحيله صوينى هنديار
تكيه سنه اوقوتدم ، اوفلتدم . توكورتدم . اتيروب
سكا ايچردم . عقلانمدك ... عزيزه خانم بكا
نفس ويردى . هر كيجه ايچنه اوقويوب اوفله يوب
توكوره دن سكا صو ايچيرمزدم . ينه پارده ايتمدى . .
يكى طوغمش چوجغك ايلك ابدستى ، بنكسمز سياه

کوبکك ترسی ... دها هانکیسنی سویله‌یه‌یم ؟ نه طویدمسه یاپدم .. بر درلو عقلك باشکه کلمدی حریف ! .. سنك طمارك بوزوق ... اصلاح اولور شی دکلسنك که ...

مفتونك استکراهدن رنکی دکیشه‌رك :

— الله بلاکی ویرسون ... هپ بو سویلدکلرینی بکا یدیروب ایچردکمی ؟

— یدیردم، ایچیردم ... عافیت اولسون ...

— بن بونلری، یرکن هیچ بر شی حس ایدوب اکلامدمی ؟

— نره‌دن اکلایه‌جقسك ... هر شیئی بیلیرم ادعاسنده بولنه‌نه دها دیککك ... لك بیله فرقنده دکلسك ...

مفتون مقدمهٔ استفراغه بکزه‌ر بر اشمئزازله پنجره‌یی آچوب دیشاری‌یه توکورمکه باشلایه‌رق :

— قهر اول یزید قاری ... وجدانك بوکا ناصل مساعده ایتدی ؟

— بن وجدان مجدان بیلمم ... جناب حقه معلوم . عقلالان دییه یاپدم ...

— یا بن اكلایه ایدم !.. سكا نه یاپاردم بیلیورمیسك ؟

— ناصل اكلایه جقسك جانم ؟.. یدیردمسه بونلری سكا كتیروب ده چوجغه بولاماج ویرر كبی پارماقله یدرمدمیا .. كیمیسنی پاستەیه قاریشدردم . كیمیسنی شروبه ... كیمیسنی چقولاته یه .. رنكنه، كوره ...

مفتون پنجره‌دن اوكوروب توكوره‌رك :

— (درونی) قاسم افندینك میراثندن اول بن باشقه شی یمشم‌ده خبرم یوق . (آشكاره) كوكلم بولانیور.. فنا اولیورم ...

— نه‌وار كوكلك بولانه‌جق ؟.. یدكسه شمدی یمدكیا؟.. قاچ آی اولیور! ..

مفتون برانفعال شدیدله :

— های كوراولاسی قاری بكا بوپیسلكلری یدیره‌جككه شو سن كندك آدم اولمه‌باقسه‌كه... سكا قادین دیین برانسان كفرایتمش اولور...

— آها نه‌هم‌ده ... نه‌هم... صانكه بك افندی لاف سویلدی، قادین دكلشم‌ده‌یانه‌ایمشم؟..

ارككمى ايمشم ؟ تحف شى ! برانسان ياقادين اولور، يا اركك.. باشقه نه اوله بيلير؟..

— طوغرى... سنك ايچون قادينلق، اركككلك طبيعتك ويرديكى علامت فارقه ايله اكلاشيلير. باشقه برشيله دكل... قادينلغك حيوانيتنى ناصلسه اقربا كدن اوكرنمشسك. «سن نه سك؟» ديه صورارلرسه علامت نوعيه كه باقوب قادين اولديغنى سويلرسك... فقط قادينلغك فضائلندن كلياً بى خبرسك... برقادين اركگنه: ديشاريده كوزك وار. چاپقينلق ايديورسك. سن شويله سك. بويله سك ديملى اما بو مؤاخذه لرده بولنه بيلمك ايچون كنديده براز يوز، صورات اولملى...

— بنم يوزم، صوراتم يوقمى ؟

— الله امانت وار. يوزكده صوراتكده. هپسى تمام. قادينلقجه اعضا جهتيله بر نقصانك يوق... بن يوز، صورات تعبيرلرينى بوراده حق، صلاحيت مقامنده ايراد ايديورم. ايشته بونى اكلايه جق قدر تربيه ك، درايتك، ظرافتك يوق..

— دون اقشامکی رذالتك اوزرینه بنم سکا طارلمغه حقم یوقمی شمدی ؟

— یوق . . .

— آی نیچین ؟

— نیچین اوله جق ؟ . قوجه‌سنی قیصقانان . . زوجنك خارجده کوزی اولماسین دیه‌ن ، بر قادین کندی وظائف زوجیه‌سنی تمامیله ایفا ایدرده بوکا مقابل زوجی نانکورلکده بولنورسه او زمان بوزسه بلکه کندنده بر صلاحیت کورور . .

— بن سکا قادینلق وظیفه‌منی یرینه کتیر-میورمی‌یم ؟

— کتیرمیورسك . شمدی بنی قابا قابا سویلته‌جکسك . . . قادینلق وظیفه‌سی یالکز سنك اکلادیغکدن عبارت دکلدر . بر قادین زوجه اوله بیلمك ایچون کینمه‌سنی ، قوشانمه‌سنی ، سوز سویله‌مه‌سنی ، زوجنه قارشی ایدیله‌جك معامله‌یی ، اونی آوو تمه‌سنی ، اکلندیرمه‌سنی ، آلداتمه‌سنی ، جذب ایتمه‌سنی بیلملی . . . هب بونلر اوله‌جك بر قیزایچون عادتا لازم التحصیل بر وقفدر . سویله باقه‌یم ؟ بونلرك هانکیسندن خبرك وار ؟ . .

— طوغری .. بونلرك هیچ برینی اوکرنه‌مدم . هله قوجه آلداتمه‌سی ناصل اولور ؟ هیچ بیلمم . اقشامکی قادینلر بوقوجه آلداتمق فننی طوغریسی کوزل تحصیل ایتمشلر . کوزمله کوردم . واقعا « فین فون » لریکزدن برشی اکلایه‌میوردم اما رذالتلك چینجه‌سی ، انکلیزجه‌سی ، فرانسزجه‌سی اولمیور . کوزی قولاغی بولنان بر انسان ایچون بو ادبسزلك هانکی لساندن جریان ایتسه آکلاشیلیور . بنی یاآواره یاقعزه ، بابامه خبرلر کوندره ، کوندره بیك منتله آلدك . بن جاهلی ، احمق ایسه‌م بر عقللیسنی ، اوقومشنی آله‌ایدلنده سنی شویله دونه دونه آلدانه ایدی . کوروجکم کچن کونی فرانسزجه بر رومان اوقویوب‌ده بکا تورکجه‌یه ترجمه‌سنی یاپیوردی . قارینك بری زنبازه‌سی قوجه‌سیله یاتدیغی قاریوله‌نك آلتنه صاقلامش . . . بن ایشته بویله قنان ، ناموسسز برقادین ایسته‌یورسك ، چوق شکر بنم سوتم بوزوق دکل . . .

ادیبه حدتندن کوکسنی یاغرینی چکوب دیدیکله‌یه‌رك :

— آه المدن كلسه‌يده شو قوجه‌مي بر آلداتسه‌م... اقشام كورديكم كپازه‌لكلره قارشيلق نه ياپسه‌م حينجيمي آله‌ميه‌جغم...

§

قارشيكي اوطه‌ده لبيبه ايله ماهرده بربريني يه‌يورلردي. اوك ايچنده اركك قادين، كوچك بيوك هپ طوپلانديلر. كورلتي بيودي. اغلامه‌لر، صيزلامه‌لر، حايقرمه‌لر باشلادي. مسئله غايت وخيم برشكل آلدي. عادتا بر اختلال بيتيه حالنه كيردي. برقاچ كون سوره‌ن مجادلات شديده نتيجه‌سنده اركك‌لرك، طاشقينلقلري، هرجانيلكلري تسليم ايدلمكله برابر قادينلرك ده برچوق قصورلري، قيدسزلقلري، زوجلرينه قارشي مسامحه‌لري بولنديغي درميان ايدلدي.

مفتون قادينلري آووتمق مقصديله اورته‌يه برمشغوليت چيقارمق ايسته‌يوردي. نتيجهٔ حالده زوجلريني اداره ايچون خانملره سوس، نظام، «قوكتري» درسي ويرملك تقرر ايتدي. نهايت برصباح عزيزه خانمدن طرافته وارنجه‌يه قدر اوك قادينلري مفتونك درس اوطه‌سنه طوپلانديلر.

پهلوی زاده بومبحثده کندینه مأخذ ایدندیکی
« پارس قادینلرینك کوزللك و تزیینلرینه عائد اسرار
ورچته‌لرك تورك خانملرینه‌ده تشمیل فائده‌سی »
نامنده بویله عنوان طویلی اوچ سطر سوردن بر
کتابی اوکنه آچدی . تقریره کیریشدی :

— اساس مقصدیمز قادینلرك زوجارینه قارشی
کوسترملری اقتضا ایدن اطوار شو خانه‌لرندن ،
ظرافتلرندن ، صورت تلبس و تزیینلرندن یعنی
بر ارککی اداره و مسعود ایتمك ایچون لازم التحصیل
اولان بر فن مهمدن بحث ایتمکدر . کنج قیز
بر غنچهٔ لطافت ایکن عشقك قدرت خارقه‌سی
تأثیریله یواش یواش آچیلیر ، قادین اولور . بو چاغه
ایردکدن صوکره قادینك وظیفه‌سی محاسن مادیه
ومعنویه‌سیله ارککی تسخیره حصر مساعی ایتمکدر
بر ارککی تسخیر ایتمك اکثریا قولای ایدر . فقط
بو تسخیری دائما ید ضبطده بولندیرمق پك
مشکلدر . فتح ایدیلان بر قلعه‌یی تمادیاً تحت اطاعتده
طوته بیلمك ، اونی فتح ایتمکده‌کی فراسندن
دها مهم بر مهارته برفنه توقف ایدر . ایشته
خانملر انظار دقتکزی جلب ایتمك ایسته‌دیکم

دقیق نقطه بوراسیدر. قادینلر بو وظیفهٔ مشکله‌لرینی
ایفا ایچون مالك اوله بیلدكاری بالجمله وسائط
تسخیریه و اسلحهٔ اغفالیه‌لرینی استعمال احتیاجنده
درلر. کوزللك، نزاکت، ظرافت، جاذبه بو
اسلحهٔ تسخیریه‌نك باشلیجه‌لرینی تشکیل ایدر.
رقیق قلبلر، صنعتکار نظرلر ایچون جاذبهٔ
نسوانده، تصویر، تعریف اولنه‌ماز اویله خوارق
خلقت، تأثیرندن قاچیله‌ماز اویله ساحر بر قوت
واردر که بر قادین شیقاقدن، شو خلقدن، لطافت
ادادن، او یالتاقلانمه‌لرندن بتون فعالیت نسوبه‌
سندن مرکب اسلحهٔ نوعیه‌سیله قانوناً وعادةً
کندیسنك حاکم و آمری اولان ارککی مطیع
منقاد بر اسیری منزله‌سنه کتیره‌بیلیر. خانملر
یشته بو نقطهٔ مهمه اوزرینه نظر دقتکزی
جلب ایدرم. زوجکز سزدن بیقدیسه، اونك
نظر ذوق واشتهاسی خانه خارجنده طولاشمغه
باشلادیسه، بو قباحتدن یالکز ارکك دکل سزده
مسئولسکز. دیمك که سز ایالك محبت زوجیه‌یی
حسن اداره ایده بیله‌جك مهارتی کوستره‌مامشسکز.
بو اویله اینجه بر صنعتدر که بعض قادینلر بلا انعام

بونك عالم طبيعیسی ، عارف خلقیسی اولورلر .
قوجه‌لریکزه بعضاً نه قدر سویمسز ، حتی قوزقونج
شکللرده کوزوکدیککزی خاطرلایورمیسکز ؟ او ،
قوللری کسیلمش اسکی پاموقلی خرقه‌لرله ، که نسه
قدر چکلمش دونلرله ، صاچلر قولاقلرله برابر
تا قاشلره قدر یازتال بر یمنی ایچنه آلنمش قونداقلی
باشلرله ، بوتکنه باشی ، بو اورته‌لق سپورمکه ،
اوروجلك آلمغه مخصوص اوماجی قپاقلریله
ارککلریکزك قارشیلرنده صالندقلریکزی اونو-
دویورمیسکز ؟ محبتك بوقیدسزلقلردن اینجینیر
اورکر پك نازك کوزلری واردر . زوجلریکزله
چشمان پرستشی رنجیده ایده‌جك بوکبی احوالدن
دائما حذر ایدیکز . «خدمتجیمز اولماز نه یاپه‌لم ؟
اکسوسلو قیافتله ایش کوره‌ولمز یا ؟ » دیه جککز .
ایش کورمك ایچون مطلقا ایماجی شکلنه کیرمك
ایجاب ایتمز . بکنیلمك فنه آشنا ذکی برقادین
بوایش قیافتنده برطاقم دلفریب مناظر آله‌جق
طرز تلبس بولور چیقاریر . اونی ده بر وسیله‌ٔ
شوخی اتخاذ ایده‌جك مهارتلر کوستره‌ن بر خدمتجی
قادینی دکزه کیردکن هیچ کورمدیککز می ؟

تا باشلغندن پاطوغلیسنه قدر صوڭ درجه مخصوص بر نوع قوستوملە بانیو ایدییور . بو البسه‌ده نه قیرمه‌لر ، نه اوپه‌لر ، نه ممتزج ، ظریف ، نگار کوریلیوردی . سز ایسه بو مهارتلره تماميله بیگانه‌سکز . او قدر بیگانه که نسوان افرنجك خانه‌لرنده صویغونلق قیافتلری دیمك اولان ، زمانده استعمال ایتدکلری ده پنیوارلری سز دوکونه کیدرکن کییورسکز ، دائما بکیلملك ، زوجلریکزك انظارنده دائما مرغوب قالمق صنعتنك ، اسرار الهامکاریسنه دائما کشاده ذکا بولنه‌جق ، فقط وجیزه‌لك ایچنده یاشایکز . قادین یه قدرتلك تلطیف محاسن بخشاسندن لزومی قدر مستفید اوله‌مامش بولنورسه بو بو نقصانی طبیعی فن و صنعتك وسائط تعمیریه‌سیله بعض مرتبه تضمین قابلدر . قادین دائما کندیسنی آوجی و ارککی شکار فرض ایتمه‌لك مشغلهٔ مسئله‌سینه هیچ قابلیت وی داملی ، هر فرصت ظهورنده هجوم و تعرض ایچون سلاح بدست انتظار بولنملیدر . . .

عزیزه خانم لبیبه‌نك قولاغنه یواشجه :

— قادین نه اولملی ایمش ؟

لبيبه — اركككى اولامق ايچون قادين دائما سلاحى الٔنده حاضر طورملى ايمش ...

— امان صوص قيزم آوجى ديمه .. بالو كيجه‌سى مامورى هندى دييه بيوتمه صاريلان حريف كليور عقلمه ... آغابكنه سويله .. بزم قادينلره بوقدر يوز ويرمكه كلمز . اقشامه صباحه ربيعه قپانجه‌سنى برطرفه قويار ، ينه بر آو ياپالار ...

مفتون قادينلرك اركك اولامه‌لرى فننده اكتساب مهارت ايتملرى لزومنى شدتله توصيه‌دن صوكره « سوزى » « باكياژه » يعنى دوزكونله ، آللقله ، سرمه ايله يوز بويامق جهتنه انتقال ايتديدى . دوزكون ناصل استعمال اولنور ؟ آللق چهره‌نك هانكى اقسامنه نصل تصوير ايديلور ؟ قاش كيرپيك ناصل بويانير ؟ بونلرى اوزون اوزادىيه تعريف ايله خارجده صاتيلان توتيالى ، اسربلى دوزكونلرك ، تركيبى متكونك آللقلرك ، بويالرك مضارندن بحث ايتدى . « تالق » توزى وتقطير ايدلمش سيركه ايله وصونتيرات دوبيزموت ، كل صويى ، صاف غليسرين ، چيچك صويى ، كل روحيله ياپيلير صولو ، فويو وتوز حالنده

برقاچ نوع دوزکون وقیرمزی ، آمونیاقله اعمال ایدیلیر آللق ترکیباتی اوکرتدی .

§

مفتونك بو ملاحت ، ظرافت درسلری اوزون مدت حرارتدن محرومیتله قوهٔ انباتیه‌سی آرتمش طوبراق اوزرینه تخم صاچیلیر کبی شایان حیرت بر سرعتله ثمره‌بخش اولدی .

دوزکره آناخه بولاعقده لیلیه ایله دبیه اولك آیاق اولمشلردی . حله بو صوکره کی ، اسمر یوزینه برلون جاذب ویره بیلمك ایچون برقاچ قات بیاض بادانه یاپدقدن صوکره اوزرینه « سناچه » چیچك کبی کوز قاپاقلرندن قولاقلرینه ، تا بورنلرینك اوجنه قدر « آل قلمکار » ایشله‌یوردی .

« اوزوم بر برینه باقه باقه قرارير »

دیرلر . بونلرده بربرینه باقه باقه بیاض‌لانوب قیزاریبورلردی . چوق سوردی انظاردن سوروی ، سورو یشیلله‌نلرده پیدا اولدی .

عزیزه خانم تلوین چهره‌یه « سنت » در ، دیه سرمه‌دن باشلامش ، برمدت صوکره سرمه‌لرك کوز اوچلرنده‌کی قویروقلری اوزایه اوزایه

قاشلرینده بر پارچه قلم طوقوندیغنی صباح
ده ایلک دفعه دیمشدی . بر کون لبیبه، عزیزه‌یه :
— بویله کوزلریکی تحریل ایدوب قاشلریکی ده
بویاینجه، بغدادلی قادینلره دونیویرسك . چهره‌که
بر اسمرلك کلیور . یوزیکده شویله بر طاتلی خفیف
بیاضلق کزدیرسه‌ك چوق لطیف اوله‌جقسك .
توصیه‌سنده بولنمشدی . عزیزه خانم اولا
« آدم ایتمه » مقامنده بر قاچ تبسم ترهه کوستر
دکدن صوکره :
— آ هیچ اولورمی ؟ اللهی قرده‌ش بو
ایلدن صوکره انسانه نه دیرلر ؟
عزیزه‌نك هر زمان لبیبه‌یه قیزم خطابیله
سوز سویلر کن بو دفعه قرده‌ش تعبیرنی استعمال
ایتمسی کوچولمك آرزوسنه دلالت ایدیوردی .
دیکر قادینلرده بالذات اوغراشوب ناصل اوله‌جغنی
تجربةً اکلامق مقصدیله بر دفعه‌لق دوزکون
سوردیرمه‌یی اراده بیورمشلر . بو تجربه اجرا
ایدلدی . یلکیاراشدیغی حقنده تکمیل افرادی
اهالی ، قیزلر ، ناظرلر یاغمه‌یه باشلادی . بو
ناسیاته ذاتاً لزوم یوقدی . عزیزه دیکر افراده

جهره سنه كوزيلن سونكوك تماسندن قور-
تولوب، باشنى صاغه، صوله چويره رك آينه يه
باقديغى زمان، اوكنده كى حركتك تأميناتى فوقنده
براطميناناله بكلنمشدى .

باغچه كريم اغانك ايكى بازوى مشتهيانه سى
آوسنده سنده صيقيلوب ده قاديننه آچيقمش
اوله براز كويك اهتزازات شوقى آلتنده وجودينى
صارصيلديغى كبى صانكه حزينك اوتار رقتندن
برقاچى كوپمش و ياقوپمشدى . او حالت
انفعال اثناسنده كاه اوتى قلبيسندن برشيلرك
چوزيلوب چوزيلوب صيغنده بوشلقلره باقدن
طيران ايتديكنى حس ايده كى اولاندى، ظاهراً
بريله ثلاثه كباس زيده بى اوطانلر ايچين،
ارضه لى ماللقامى خطر ايتديكى زمان هريكك
آتشلى دوداقلرينك يوزنده طولاشديغى اوآنده
ينه طويار، او بوص سفالرك تماسيله ينه بحالرى
يكيتين، صيانتنى كوسترديكى اوه آن امرار
صفيله ياشامو دوجهسنده خاطرسنده عادتا حقيقه
انقلاب خوارقى پيدا اولوردى .

§

کندی کوزیله کوردی . او گستاخ زوجنك یانچی قادینلر ، قارشی بولوندیغی کوچه‌یی اطرافه طولدیرلقلر ، مقابل ، لکن کوربان اولدیغی شرط بیچاره ادیبه‌نك قلب صافیی یاره‌لامشدی . زواللی نه خطره دنك بیلیورلر ، کندینك خیل ، آلق ، صالحه ، عملنده چاپاجول ، اصلاقی اولدیغی هیچ بر کیمسه‌دن یوزینه قارشی سویلیورلردی . فقط دینلدك هیچ بر فضیلت سائقه ایله کیدن ایده‌ن ارجنك اوده ، بر لکن بر ده قادینلقك کوزلك صورت تلقی تقدیر بر ده ضددی . اجزاسی قلبك صاپیلانلر بورادە عفو اولنمازلر دە یوك اساس عد ایدیلیورلردی . عجبا عائشه طرفی ال ایدن ایلادت قاسم افندی کندی نظرنه اللاقیمتده حقی بیله ولمه الیه‌الرتق اوراك تکندن چیقیشدی . شمدی وطرفك تربیه ایتمك لازم کلیوردی . بکا بو بر زمانه قادینی اولدیغی ایچون مطلق هر کون دوه کوره . آلله ملاعق ، اجیل صباحلری کزمك ، بیلون کلر یمدن مسافرلره فحشی چیقارلوب بر آکا اداره‌ده آقصایه‌رق ، بونجه ایلتمکی اعجاب ایدییوردی ؟

بو أرده بر چوق شیارلق تورکجه‌لری صربود صاپیله‌رق فرانسزجه‌لری قوللانیلیوردی . بونلری ظرافت ایله اوکرنمشدی . فقط بوقدر مدت کچدیکی حالده کندینك بر دنلو بوقازقانلره دیلی یاتمیوردی . اوخ امان اونی بونلر نه کوچ شیلردی ... لکن یا بو دوه‌یی کوتمك یا بودیاردن کیتمك لازمدی .

بدبخت قادین فرنکجه‌دن بیلدیکی و بوقی بر قاچ ساده جمله‌یی اوکرندی . صیقشدیغی زمانلرده اونلری اونوتمیوب بونلری استعمال ایدیوردی .

قادینجغه لینه ایلرده بونده لکن صیرتنده جبه جابالاده بر ازاولمشدی . حتی اوچ تازه صبی بردن صاچلرینی صارتیه بولدیلر . برینه صاری ، بیاضلی ، بنفشلی الوان چهره و اینجه ادرو ایله سروقاقه ایلك چیندیل کوزلی نه قدر صیتلمشدی اوکنلار بسه‌جات کی باقیوردلردی . او اطاله کتابخانه ایله کندی یوزی آدونه شبیه‌دن ایندیکی زمان او کوچوجوك حالك آرقه‌سنده غریب بر حساله بوروکی کیمیور ، کوبیور آتیوردی . بو قیافتله ادیبه‌لك کوزلی اولیورمی ؟

نیچون اویله آتشلی ، عادتا ایصیریجی بر اشتیاقله باقیورلردی ؟ بو عیب دکلمیدی ؟ عفتی بوندن متأثر اولمازمیدی ؟ فقط بو فنالقلردن ترتب ایده جك قباحت ، کناه مفتوندن باشقه کیمه راجع اوله بیلیردی ؟ هپ بو فنالقلر اونك دیله کیله ، آرزوسیله اولمیورمیدی ؟

بو کپازه لکلری یاپدیرمق ایچون یالکز الندن دکل درس ویرییوردی . قادینك وظیفه سی ازلدن آولامقدر . طورمالی ، آولاملی دکمیورمیدی ؟ ادیبه کیمی آولایه جقدی ؟ و ناصل سلاح قوللانه جقدی ؟ او ، عمرنده ، سرچه قوشی بیله طوتمامشدی .

ادیبه ایله عزیزه یلك جاهل ایدیلر . قادینلقلری حسبیله چوق شیلری یاپمغه جان آتارلردی فقط کناهدن قورقولری ، جسارتسزلکلری ، الفتسزلکلری ارزولرینی اجرایه مانع اولوردی . شمدی اورته ده هر کناهی یوکله نه جك مفتون کبی بر جهنملك اولدقدن صوکره بعض امکانجلردن نچون محروم قالملی ؟

بری یادن لبیبه ده بیوك بر اندیشه و اضطراب

ایچنده ایدی، زوجی ماهر مادام ماقفرلانی جیلدیر-
سی یه‌سوییوردی. ارتق بو کاهیچ شبهه‌سی یوقدی. بو
ایکیسنك آره‌سنده محبت سمسارلغی ایدن ده قرده‌شی
مفتون بکدی. ماهرك آتش سوداسنی آله بیلدیکنه
کوروکله‌یور، پارلاتیوردی. عجبا نیچون؟ مفتون
بو عادیلکه نه‌دن جرأت و تنزل ایدییوردی؟ وخیم
اولدیغی قدرده غریب کورینن بونیم مظلم معما
قارشیسنده زوالی قادین بوکالیور، مدهش شبهه‌لر،
سوء ظنلر ایچنده چرپینیوردی. صوکره بردنبره
الیله آلنینی صیقوب بالو کیجه‌سی مادام ماقفرلانله
مفتون آره‌سنده کچن او رذیلانه محاوره‌نك،
شو آتیده کی قسمنی ذهنندن همان عینیله تکرار
ایدییوردی:

« مادام ماقفرلان — قابا، خویرات، حشر
بر تورکه پیشکش چکیلیورم. بونك صوکی نه
اوله‌جق؟

« مفتون — زنکین اوله‌جغز.. زنکین...

« مادام — قاسم افندینك میلیونلرینه بزمی
وارث اوله‌جغز؟

« مفتون — شبهه‌سز...

« مادام — اختیار خسته‌می ؟

« مفتون — خایر هنوز طوروپ کبی ..

« مادام — او حالده؟

« مفتون — بن بوورانته اختیارك صاغلغنده وضع یدایچون بریول کشف ایتدم .

لبیبه بو محفوظات ذهنیه‌سنی ، بینی آتش ایچنده صیقه صیقه بوراده قدر تکرار ایتدکدن صوکره محاوره‌نك شو قسمنه آتلایوردی :

« مفتون — بر ایکی کون صوکره ماهر ایکی اوچیوز لیرالق بر احتیاجکدن بحث ایت .. طوری دکیشدر .

« مادام — صوکره پاره‌لری الیمدنمی آله‌جقسك؟

« مفتون — خایر سنککی سکا .. بنمکی بکا ..

الك مدهش شبهه‌لر ایچنده یانوب قاوورولان بر دماغی بو سوزلر نه مؤلم فرضیات جنائیه‌یه قدر سوق ایتمز ؟ « سنککی سکا بنمکی بکا » نه دیمك ؟ بونلر نره‌دن چرنقود ایده‌جکلر ؟ مفتون مادام مافقرلانه ـ ایکی اوچیوز لیرالق احتیاجندن بحث ایله ماهری تضییق ایتمسی ــ توصیه‌سنده بولنیور . ماهر بو مبالغ مهمه‌یی نره‌دن تدارك

ایده‌جك ؟ او منحوس قارینك سوق عشقیله بر تشبث جنائی‌ده‌می بولنه‌جق ؟ . . بونلر نه قدر وسوسه‌آور ، نه قدر ذهن‌طورطوروجی شیلر ! . .

لبیبه زوجنك اوزرینه صاحب نفوذ اولمق ایچون ذکا ومعلومات جهتیله کندینك مادونی بر ارککی انتخاب ایتمشدی . بدایت معاشقه‌لری براز تهلکه‌لی اولدی . فقط نه ایتدیسه ایتدی، وارمغه موفق اولدی . نکاحله هر بر قباحتی اورتولدی بیلدی .. برادری یوزندن شمدی کوزلری اوکنه آچیلان بوقارانلق ، بو مخوف، بولرزه بخش کرداب فلاکت نه‌در ؟ اوت عائله‌لری اوزرنده بر نحوست قرالتیسی طولاشیوردی . قریب‌الوقوع کوردیکی بوفنالقدن راجی‌یی خبردار ایتسه عجبا ناصل اولور ؟ راجینك حدتنی ، شدتنی بیلدیکی ایچون اوکا بویله بر اخبارده بولنمقله قاش یاپمغه اوغراشیرکن کوزچیقارمش اولمقدن ، ایشی بتون بتون وخامته دوشورمکدن ، بلیه دیکره سببیت ویرمکدن‌ده قورقیوردی .

لبیبه نه یاپه‌جغنی پك بیله‌میه‌رك ، الك اوفاق بر عارضه‌یه وقف انتظارله بکله‌یور فقط ایچ

صیقینتیسندن، مراقدن، خلجاندن هلاك اولوب بیتیوردی . بری یاندن ده عزت نسوبه‌سی فنا حالده صارصیلمشدی. کندیسی ساحرکبی قابا صابا برقوجه‌یه راضی وراغب اولسه‌ده ینه قیمتی قدری بیلنمه‌سین ! . . ایشته بوخصوصده بك کوجنه کیدییور ، بو آلام درونی تسکین ایچون زوجنه قارشی انجق عدم صداقتله ذوق آلمق جهتنده برتسلی یولی آرایوردی . قادینلغك بتون ضعفلریله، غلیانلریله بك متزلزل برحال پیدا ایتدی. قوجه‌سنك دوداقلرینی اوقاییك کردنه براشتیاق مفرطله یاپیشمش کوردکه، بوخاطره باصره سوز نظر انفعالی اوکنده تجسد ایتدکه ، پایانسز تألملر، عادتا جنتلر کچیرییوردی .

§

اودن کوبی طرفلرنده خرسزلوق کثرتندن شکایات چوغالدی . هرکون غزته‌لرده بر ایکی وقوعات اوقونیوردی . داجی بك خدمتکارلرینی کنیج علی‌یه اقشامدن قاپولری، سوروملرینی، اطرافه دقت ایتمه‌سنی ، کوزینی دیککده، قولاغنی کیرشده بولوندرمه‌سنی تنبیهدن خالی قالمیوردی .

خانملرك مفتون بكدن آلدقلری «قوكه‌تری»
درسنك – بطائت دائه‌لری خلافنه برسرعتله –
نظریاتندن عملیاتنه كچمش اولدقلری بر صره‌ده
پهلوی زاده‌لرك كوشكنه‌ده غریب المشوار
خرسزلر داداندی . هپ بونلرك خانه‌یه ساعت
دخوللری علینك آغیر اویقوده اولدیغی بر
زمانه تصادف ایدییوردی . بسببلی اوك شایان زیارت
وتحری كوشه بوجاغنی أیجه‌ده لاشوب قارشدیر-
دقدن صوكره غرابتی اكلاشیله‌ماز برسببله بر
شی سرقتنه موفق اوله‌مقسزین چیقوب كیدییور-
لردی .

بوزوار لیله‌نك دخول وخروجلرینی علی،
صباحلین باغچه‌ده كوردیكی یبانجی آیاق ایزلرندن،
افشادن قاپولره قویدیغی اشارتك بوزلمش
اولسندن اكلایوردی . كورونورده هیچ بر
ضررلری كشف ایدیله‌مین بوتحف سارقلرك لیله
دخوللرینك هپ بكلرك خانه‌ده بولنمدقلری زمانلره
تصادف ایلمه‌سی ده‌جای دقتدی . نهایت بر كیجه علی
بونلردن ایكیسنه باغچه‌ده راست كلدی . صوپا ایله
اوزرلرینه یورودی . قاچیردی . فقط كوردیكی ایكی

قرالتیدن عبارتدی . باشقه برشی سچه‌مدی . ینه بکلر اوده یوق ایکن براقشامده اوچ قرالتینك کوشکك آرقه‌سنده‌کی کوچك باغچه قاپوسندن ایچری کیردکلرینی کورمش ، « خرسزوار » اخبار مدهشیله بتون خانملری تلاشه ویرمك ایسته‌مش ایسه‌ده قادینلرك :

— آمان آلیق صوص پاطرتی ایتمه ... خرسز مرسز یوق ... سنك کوزیکه خیالتمی کورونیور ؛ نه اولویوز ؟

تکدیرندن باشقه خوف وتلاش اثری کوسترمامه‌لری پك زیاده استغرابنی موجب اولمشدی . برقاچ اقشام صوکره علی ددت قرالنینك ینه کوچوك قاپودن کیردکلرینی عیاناً کوردی . سارقلرك بویله عمدی آزتمه‌سی بودفعه اوشاغك استغرابی قدرده خوفنی جلب ایندی . خانملره اخبار حال ایتمه‌نك ، تکدیر وتحقیق ایدلمکدن باشقه برفائده‌سی اوله‌میه‌جغنی ارتق اوکرنمشدی . بوسفر نتیجه حاله منترقباً فارانلق برطرفه سیندی . بکله‌دی .. بکله‌دی .. سارقلر ایچریده بکلندکلری کبی اطاله‌ٔ دست زیان

ایتدکدن صوکره ینه کیره کاری قاپیدن چیقدیلر .
بو مسافر طبیعتلی ، مونس حرامیلره قارشی
صوپا صاللامه‌یی ارتق علی فائده‌سز کوردی .
بالکز ایرتسی کونی بکاره عیناً حکایهٔ حال ایتدی .
مفتون خدمتکارك بدلالغنه کولدی . عزیزه خانم ،
بر دها بویله خیالات کوردیکی زمان اوقویوب اطرافنه
اوفله‌مسی ایچون علی‌یه بر دعا اوکره‌تدی . فقط
راجی بویله آل آیاقی چکلدکدن صوکره کوشکه
کیروب چیقانلرك نه اویله نفسله ، دستورله چکیلیر
کیدر ، مسلطلردن ، نه ده صندیق ، سپت ، قاب ،
قاچاق ، قارشدیرمغه کلان سرقهٔ عادیه اولدقلرینی
بیلیوردی . بو خیالات ، بوجنلر ، شیطانلر ،
خرسزلر مفتونك خانمله ، یرلیکی « قوکه‌تری »
دوستنك تأثیر افسوننده پیدا اولمه اجسام غیر
لطیفه ایدی .

راجینك آغابك نامی ویردیکی بو اخلاقسز
مجنونك شو کیدیشی نه کیدیشدی ! . . قانده‌ده
نه ثروت ، نه راحت ، حتی نه ده ناموس هیچ
بر شی قالمدی . عزیزه ، ادیبه خانملرکی ولیه
ظن اولنه‌جق طبیعتده قادینلر بیله مفتونه تماس

تأثيريله آز دها تبديل ماهيت ايديورلردى ،
ربيعه مسطاحى ، قانلى باصور ، قومدياسيله كويا
اوروت پاص ايدلدى ، فقط بو كيفيت بتون شكل
وخيمله طوريورردى ، بياقودن چيقان
اون بش اوز آلتى بيك ليرالق تحت احسابقى
مثبت اداره پنبه جه پاره بولانى ، جزئى بر دقامينه
كوزولمدى . بونكله موسيو ماتفرلانك شيطانله
قوبولمش بر دوبارا اولديغى اكلاشلدى . انتحارى
ماهر ، مادام ماتفرلانك اوللى قرينه‌سنى بوز بتر
ديوانه‌يه دوندرمش ايدى ، مأيوسك آتيسى بو
معشوقك النده نه منحصر بر رابطه طوطيورى
يالانلر بكلديوردى قاديلر ده اوقدر ايداللرينى
بيلديورلر ، بو كيفيتك صوكى اوده دالمجبر
دوشونه‌ميورلردى . اريبه ممتوقى ، ليبه ماهرى
قيصقانمق يوزندن بر غيظ توميدايله ايچلرى
چيريوردى . كويا زوجلرندن عين صداقتسزلك
وخيانتله اوج آلمق چهاتيله معشوقلك السندن
ماخوذيله غاليه كلن بر پاره كندلرينى پشكش
چكيورلردى . بوده رذالتدى ! . امان يا رب نه
رذالت ! . . بوقدر آچيازلق ايله ملاحظه راحى ملا

باشنه قاصل مقتدر ، موفق اوله بیله‌جکلدی ؟ بو
تفکرات متقابله تأثیریله بعضاً ذهنی او درجه‌یه
قارالیوردی که اختیاره تصدیعه قدر وارییوردی
وصوکره برادرینك خیالی بوله گیدمه‌یك قرارن
کیتمه‌سنی پك موافق بولمیوردی .

بر قاچ گیجه باتجربه گیزلندی . نهایت بو
اختفاسنك برنده قرالیلره تصادف ایتدی .
قولاریله جوبیو بسلاح ویاتقدیلر . حریفلره
قاچیردی . بو جرأتی عاشق خرسزلرده ویبه
خوف واشتباه اولدی . جوالرخانلر برمدت اوفاق
تفك لیلی سرقتلردن مصون قالدیلر .

§

احوالك بویله برتضایقت ایله پیدا ایتدیکی
اثناده قاسم افندینك خانه‌سی اولدیغی محله‌ده
برمرقت رقصی دفتری الکی هیجانلردن بر
برغلیان دوشوردی . اختیارلق اوفاق بر حالیه
صادق کندی برطفلکی ازمزلك آتی
آلدیکی . کوندارن طوغیلی ، ایشلمدلی آتیا
جوا جکمجه‌سی آلت خصوصیه ایله آجیلوب

درونندن آلتیوز لیرا قدر نقد ایله ، مجوهراتی
وباقی پازارنده‌کی خانک سندی سرقت ایدلمشدی .

قاسم افندی بو اوفاق خزینهٔ مکنونه‌سنی
لزوم گوردکجه اوچ درت گونده وبعضاً اکثر
هفته‌ده بردفعه آچاردی . صوک دفعه مراجعتنده
چکمه‌جه‌یی قیریق گورمش وتیترک‌الرایله درونی
قارشدیروب سرقتک تحققنی اکلادقدن صوکره
یأس وخلجانندن برقاچ کره بایغنلقلر گچیرمش ،
بابان لیمون ، صو یتشدیروب قوللرینی ، دیزلرینی
اوغوشدیره‌رق تسکین تأثیرینه شتاب ایتمشلردی ،

اختیار ، چکمه‌جه‌سنی ایکی آی گچدیکده
آچامش اولدیغی ایچون سرقتک زمان وقوعنی
تعیین ایده‌میور ، دائما اختلاط ایچنده غرق
صارصیلیور ، بوکالیوردی .

حکمت خانم ، بر گیجه ، بابوجه‌سی یانه
خدمتچی اختیارله برمهاجر قادینی بولمشلردی ،
کیمسه‌نک آلتنده قالمامق ایچون چکمه‌جه اولدیغی
اوطه‌ده کندندن باشقه بر بیلن یوقدی . گیجه‌لری
یاتارکن دائما اوطه قاپوسنی کیلیدلر ، آناختاری
جیبنه قویاردی . اوطه‌یه خارجدن بر کیمسه

دخولنه دلالت ایده بیله‌جك بر اماره بولمدی .
او هفته اوده كلوب كیدنلری تحقیق ایتدی .
خدمتجی قادینك یكرمی بش یكرمی التی
یاشنده‌كی اوغلو آراباجی عبدالمالك بر قاچ دفعه
كلوب والده‌سیله كوروشمش اولدیغنی ، وهفته
آره‌سنده ماهرك ده كلمش بولندیغنی اوكرندی .
والده‌سیله ، خدمتجی عایشه قادین آشاغیده مطبخده
بر شی پیشیرمكله مشغول ایكن ماهرك اوبقوسی
واردیغندن بحثله یوقاری‌یه چیقوب بر قاچ ساعت
قدر یاتمش اولدیغنی مخبر آلدی . بناءً علیه خرسز
ماهر ایله عبدالمالك بری ایدی . فقط سارق
بو ایكی دلیقانلیدن هانكیسی ایسه كیردكده
آلتونلرك چكمه‌جه‌نك بولوندیغی محلی كشف ایتدی ؟
والده قاریسنك كلیدینی نه وقت آلوب تكرار
كیلیدله‌یه بیلمشدی ؟ قاسم افندی جوابه
دها زیاده تعمیق تحقیقاته بولندی . عبدالمالك
یوقاری‌یه چیقمش دكل ایدی . قاپیدن ایچری‌یه
بیله قطعیاً كیرمدیكنی اوكرندی . یوقاری‌یه
یالكز ماهر چیقمشدی . تا بشكدنبری آنده
بیومش اولدیغی اوغلانك مرحومه والده‌سی .

پاره‌سزلقدن گونلرجه آج قالمه‌سنك بش پاره‌لق
بر سرقه‌یه جرأته احتمال ویره‌میوردی . سرقتك
شکلی‌ده غریب بولیوردی . هایدی آلتون
لیرالق نقد آشیرلمش ، خانك سندیغیله مهر قابیسی
نه‌دن چالنمشدی ؟ بونلر بر دیگرینك نه ایشنه
یارایه بیلیردی ؟ عجبا سندله مهر ، سارقلرك خوف
وتلاشندن متولد تشوش ذهنیسی آننده یاکلشلقله‌می
آلنمشدی ؟ اخبار بو مهم نقطه‌لره بر در جواب
موافق بولمیور ، شاشیردقجه شاشیریور ،
دوشوندکجه دوشونیور ، دالدقجه دالیوردی .

قاسم افندی قیریق چکمه‌جه‌یی تکرار گوزدن
آلته سوردکدن صوکره بو سرقت غریبه‌یه دائر
کیفیتی ایشی آچاجقلری زوجه‌سیله خدمتچی
قادینه کوره آنلر بیلدرله تنبیه ایتدی . حوادث
کیفیت سرقت ضابطه‌یه قدر عکس ایلدرمه کتمیت
قره‌قوللره ، مرکزلره جلب اولنوب استجواب
ایدیله‌جکلر ، متعاقباً خانه‌سنه تحقیق مأمورلری
کلوب سرقتك صورت وقوعی حقنده بیك
درلو تدقیقاته کیریشه‌رك چکمه‌جه‌نك موضوع
بولندیغی کوموت الته وارنجه‌یه قدر هر یری

قارشی قارشی كورمك ایسته‌مه‌جكلرینی، آز
وقتده وقعه غزته‌لرده بتون جهانه شایع اوله‌رق
دورلو دورلو تفسیراته یول آچیله‌جغنی، نتیجه
حالده قاسم افندینك اوڭده هر كوروتلی آلتنده
كیزلی برچكمجه آلتون وارمش روایت مبالغه
كارانه‌سنك انتشاریله خانه‌سی هر كیجه برچوق
خرسزلرك تهلكه‌لی دخوللرینه معروض قاله‌جغنی
دوشونمه‌مشدی. برقدر كیفتسزلك، دخی دها كاملتدن
هر كوروبازی مبالغه‌سز وقعه‌دن [illegible]
امكان تصور ایدلسه! بوده یوقدی..

اختیار، بو سرقت وقعه‌سنك شیوعنه‌میدان
ویرمامك ایچون چوق غیرت كوستردی، فقط
آلبوز ایرانك آچیقسی چوق کره سو کلدی، بو
جریحه انتشاقی ایله آقدی [illegible]
مبالغ مسروقه‌یی جوز چكمجه‌یه موجود ایکن
اوده‌لرك سوزنی خلاصه‌ نه [illegible]
جیرینه ادایلیور، [illegible]
مسرت منام اولدیغنی اكلاینجه اولكندن بدتر
بر حمای یأسه دوشه‌رك بو شدت عطشله قوجه

بر بارداق صو ایچه‌جك قدر صوكره تكرار اویومغه
اوغراشیوردی .

قاسم افندینك كیم وقعه ایچون التزام ایتدیكی
بو كلفتلر ، چكدیكی مشقتلر پك بیهوده ایدی .
زوجه‌سیله ، خدمتجی عایشه قادین كبی ایكی
چال چنكه توجه قارشیسنده محرم اولدقلری
بو خصوصك تامی اخفاسی قابل اولمیه‌جغنی
زواللی اختیار بیلمیوردی . بو ایكی قادین
پارمقلرینك مقداری [illegible] حقنده [illegible]
مبالغه قاتمقسزین كندیلرینه انتقالی عد ایتدكلری
دیكر قادینلره خرجینه كیفیت ایچون آنلره چیتلر
ویریورلردی و قهوه صباحلری صباحدن اكلانه‌لر ،
یالكز انلری نقل و حكایه‌لرنده اللرینی النلرینه
كوتوروب هپ یارین غیبتلرینك قولاقلرینه
... اكله‌شن عدم قبولی
خصوصنده بر تدبیر كافی عد ایدییورلردی .
ایكی كون صوكره محله‌یه داوار زلزله عكس
ایتدی . اوچ كون صوكره هر طرفه یاییلدی . وقعه
لینك واصل صحیح دكل اولور اولماز ، بالو
كیجنی آغا بكیسیله مادام ماقفرلان آره‌سنده

سریان ایدن محاورهٔ عجیبه‌نك بتون نقاط مظلمه‌سی
قادینك ذهننده در حال تنور ایتدی ویردی .
قاسم افندینك اوته‌کی سرقتك وقوعی هفته‌سنده
مفتون، ماهر بر قاچ کیجه خانه‌دن غیبت
ایتمشلردی . بو تصادف حقیقت حالی بوسبتون
توضیح ایدیوردی . دیمك مفتون، ماهری بویله
افعال خفیه‌یه سوق ایتمك ایچون اونك ، مادام
ماتقن لاشه‌بلیهٔ عشقله سرمستینه اوغراشمشلردی .
کرك بو ادبسزلك ، کرك زوجنك بو سقوطلری
پك مدهشدی .

تأملری اوکنه آچیلان بو ورطهٔ فلاکتك
قعرینی پایان مطلقنه ایصال نظر ایتمك ایسته‌دی .
خوف و دهشتدن لرزه‌دار اولدی . بر شخصی
بر صارقی زوجه‌سی اولمشدی . بوتون عالمك
افراد مخصوصه‌سنه قدر سوریلیجك ولکنه ،
بر وصمهٔ حقارتك اوکنی آلمق ، بوکا بر چاره
بولمق قابل دکلمیدی ؟ بویله براوقدر باطباشه تمزلیك
قانیشمق لازمدی قوتلی قوننده بر امر عظیم ، بر
تشبث مهمدن که بونی باشارمیه‌جغی آشکاردی .
دهشت حالدن راحتی خیر دور ایتمك لازمدی .

فقط راجینك حدتی ، شدتی تمرّز جلغنی دو-
شوندی . اویلك محرمیتندن زیاده اوركدی . لكن باشقه
چاره یوقدی . درت كون صوكره ایم بیلیورغز تالرنه
سطوت تقبیحنه كیره جك ، محاكم جنائیه یه دوشه جك
بر مسئله نك بوكون راجیدن خفی طوتولمسنده
بر معنا كورمه‌دی . عائله‌لری باشندن صاوروله‌جق
قورقونج بر فورطنه واردی . بوكا مقاومت ایچون
ممكن مرتبه اتخاذ تدابیر لازمه‌دی . كتم حقیقت
یوزندن ایلروده تولد ایده جك قناقلردن نفسنی
مسئول كوردی . شمدیلك وقعه بر سرقتدن
عبارت كورونیوردی . او آنه قدر حقیقتی كندندن
باشقه واقف كیمسه یوقدی . اوت . اوت هر بر بو ایچ
فورطنه‌یی كوزه آلدیروب . وقعه‌یی بیلدیرمكه حصر
ایتدیكی اولاجه دقتیله راجییه آكلاتمق لازم
ایدی . بو قراری اوزرینه برادرینی تنها بر اوطه‌یه
چكه‌رك وخامت احوالی تمامیله خبر ویردی .

راجی برادری علیهنده حس ایتدیكی بر
نفرت شدیده ایله قاشلرینی چاتدی . یومروقلرینی
صیقدی . خوموردی . خوموردی . خوموردانمغه باشلادی .
صوكره دهین دوشونمكه واردی . بیان

حیقنتیسندن همشیره‌سنك یاننده طوره‌مدی .
باغچه‌یه چیقدی . صاغنی صولنی فرق ایده‌میه‌جك
دالغین بر حالده بر آشاغی ، بر یوقاری کزینیور ،
آغابکیسنی تأدیب ایچون مؤثر بر چاره دوشونیوردی .
او آره‌لق خدمتکار علی یاننه تقربله :

— بك افندی بو خرسزلر ایله نه یاپه‌جغز ؟

— حالامی خرسزلر ؟..

— أوت حالا ...

— نه چالیورلر ؟

— هیچ ... هر کیجه کیروب چیقیورلر ...
أودن برشی اکسیلمیور ... بن ده بو کاشاشیورم یا !..

— قاچ خرسز کیرییور ...

— بونلرك صاییسنی حق تعالی حضرتلری
بیلیر اما ... بنم حسابمه کوره أوده‌کی قادین
باشنه بر خرسز دوشیور ...

راجی همان علینك یاقه‌سنه یاپشوب دلیقانلی‌یی
شدتله طارطاقلایه‌رق :

— علی بن آدنی که : تیرم صوکره بیلیور-
میسك ؟

— افندم بنی نه که برته‌جکسك ... طوت ده

اونلری کەبرت... بن کوردیکمی سویلیوردم-
بوأوده اولان ایشلری سزه سویلەمیوبده شمله
مختارینەمی خبر ویرەجکم؟.. بن بوقوناقدن
اکمك ییوردم... کیرەنی، چیقانی خبر ویرمزسەم
صوکره بونعمت بنم کوزیمه طورمازمی؟
— پکی سویله باقەلم... قادینك باشنه بر
خرسزمی اصابت ایدییور، دیدك؟
— أوت... طارلیەجقکزی بیلسەم نەسنی دە
سویلەیەجکم. اما؟..
راجی بتون وجودینی بر رعشهٔ حدت قاپلامش
اولدیغی حالده مهتز بر صدای تأثرله:
— سویله، قیزمامق ایچون ممکن اولدیغی
قدر جبر نفس ایدەجکم... ایشك نەسی
نه ایمش؟.. آکلات...
اوشاق اطرافنه محترزانه بر کوز کزدیردکدن
صوکره صداسنی فیصیلدی درجەسنه ایندیرەرك:
— افندم مفتون بکك، ماهر بکك وسزك
بوراده بولنمدیغکز آقشاملر بوأودەکی خانملرك
هر برینك اوطەسنه بر خرسز کیرییور. بن
بونلری، کوره کوره شکللرینی اوقدر بلەدم که

قراتیلرندن، کوله‌لرندن ربیعه‌خانمك خرسزی هانکیسی؟ ادیبه خانمکی هانکیسی اولدیغنی فرق ایده‌بیلیوردم ...

راجی کتم انفعاله صوك غیرتنی صرفدن کیری طورمیه‌رق، فقط کیزلی ایصتمه طوتمش کبی کسیك طوتوق بر تلفظ مغبرانه ایله:

— بو خرسزلری بکا کوستره‌بیلیرمیسك؟

— کوستریرم... مفتون، ماهر بکلرك بوراده بولندقلری بر کیجه‌سزده سوقاغه کیدییوردم دیه أوك بر طرفنه کیزلنمکز... اونلار بر دیروسو کون ایدرلر... بوراده ترککدن بیسه قالمدیغنی اونلره تلغرافله‌می خبر ویرییورلر؟.. نه یاپیورلر؟ اکلایه‌میوردم که...

راجی ایله علی بو دونس خرسزلری یاقه‌لامق ایچون بر کیجه باغچه‌ده بوصویه اتمایه قرار ویردیلر. ذاتاً مفتونله ماهر، اوصره‌لرده صیقجه صیقجه غیبوبت لیلیه‌ده بولندقلرندن ایکی اقشام صوکره برفرصت دوشر.. اللرینه قطرلری، اللرینه اویغون مدهش بر دیروسو یا تدارك ایدرلر. راجی اقشامدن کویا أودن صاوورشور. علی ده

قهوه‌یه کیده‌جکنی خبر ویره‌رك سوقاغه چیقار.
اوزه‌لق ایجه قراردقدن صوكره بو ایكیسی خفیاً
دیواردن آشه‌رق باغچه‌یه كیروب قریه‌نك او بر
جهتنده‌كی طاشلانلغك ایچنه بوصویه یاتارلر.

علی خرسزلرك اكثریتله نره‌دن كیروب
نره‌دن چیقدقلرینی بیله‌بیلدیكندن بوصو اوكا كوره
ترتیب ایدیلر... آتشنی آووچلری ایچنده حل
قلایه‌رق برایكی سیغاره ایچرلر. بر قاچ فیصلدی
ایدرلر. همان اوچ چیره‌ك ویا بر ساعت قدر
صوكره تاجبه‌لرینه اصابت ایدن دیوار قسمندن
برقرالتیك ایچری آتلادیغی سچیلیر.. من دفعه
باقوب فیصلدایه‌رق:

— ناه ایشته باق... سیوری فسلی...
ایجه اوزون... بو، زبیده خانمك خرسزی..
بو(موطفاق) قاپیسندن كیره‌ر... ایچریده چوق
اكلنمز.. بر بچق ویا ایكی ساعتدن... زیاده
طورماز دفع اولوز..

راجی بیوك برخلجان فقط غایت پس صدا ایله:

— هایدی اوزرینه یورییوب تپه‌له‌یه‌لم...

— نه‌یه یارار كه بك افندی؟.. شمدی بز

بونلكه پاطیرتی چیقاررسه‌ق اوته‌کیلر کلیرلر ...
براقه‌لم شمدی بوخروس کومه‌سه کیرسلك ...
اوته‌کیلرده برر برر طوپلانسونلر ... هپسنی
بردن فوللوقده باصدیره‌لم ...

— علی اویمك ایچنده ... بویله برحریف
بوانورده بن بوراده ناصل صبر ایده بیلیرم؟ ..

— بك افندی باشقه چاره یوق ... برازدها
صبر ایدیکز . هپسی کلسون . صوپالری چكوب
اوزرلرینه یوروییه‌لم . بوکیجه یا اونلر یاره‌لی دوشر
یا بز . بوایشده تمیزله‌نیر ...

علی حقلیدی . بوناموس سارقلرینك شکل
خیانتلری علیهلرنده ضابطه‌یه شکایته قیام ایدیلیر
کی دکلدی . بو . مخاصمیتك انجق کندی بینلرنده
فصل ایدیله بیلیر اضماری ده اظهاری ده مشکل
اولان مسائل منحوسه‌دن ایدی ..

برنجی کله‌نك کومسه دخولندن بش اون دقیقه
صوکره ایکنجیسی ظهور ایتدی . بوده اوزون
بویلو فقط پوطورلو ایدی . قومشونك باغچه‌سندن
آتلادی . راجی اصولجه صوردی :

— بو هانکیسی؟

— یبانجی دکل ...

— یبانجی دکل نه دیمك !..

— بزه بتیشك کوشکك باغچوانی آرناوود کریم آغا !..

— بو کیمك مسافری ؟

— عزیزه خانمك ..

— اوغلان یالان سویلیورسك ... اوصاف قادین بو خلطی ایدرمی ؟

— بن صافلغنی مافلغنی بیلمم ... بو آرناوود عزیزه نك اوطه سنه کیدر اونی بیلیرم .. آزیجق دها بکلیکز . شمدی هپسی تمام اولور . کوزیکزله کوروسکز ...

— بزم أو قره کوزك یالووه صفاسی اویو . ننبدن دها برباد اولمش ... دیسه که ...

— یالوایه قدر نه کیدییورسکز ای افندم؟.. صفا صفا بزم أوده ... هانیا بك اوغلو ترامو . یلرنده برتخته وار، اوزرنده « طولمشدر » دییه یازیلی ... مشتری تمام اولنجه بو تخته یی صاللاندرییورلر ... ایشته بن ده بویله بر تخته یازدیرتوب کیجه ساعت اوچ بچقدن صوکره

« تمامدر » دییه قوناغك قاپیسنه آصه‌جغم . آرتق كندم راحت اویقویه واره‌جغم ...

باغچه‌وان غایت محترزانه آدیملر آتیور ، هر خطوه‌ده بر توقف مدیدایله اطرافی دیكله‌یوردی ...

علی بك یواش :

— سسمزیمی طویدی؟ نه‌یاپدی؟.. حریف اوركسی غالبا؟.. هایدی .. كومس ... كومس ... كومس ...

— اوغلان صوص ...

— افندم بر آیاقلرلی بواچری به كیرسون كه اوته كیلرده كلسین ..

كریم اغا ، ظهوریله حیقان محترز بر زنپاره اوضاع مضحكه‌سیله قرانلقده كاه ایلری دوغرو یورویی ایزانه‌وردی ، كاه تم الربله اوكنی قرلاجلارق بدوق آیاقلرینك اوجنه باصه باصه - علینك تعبیرنجه - كومسه كیردی .

چوق یكلتمدیزن لبیبه ، زاهیه خانملرك سیاه‌لری‌ده داخل بزمكاه اولدیلر . كیمی تخته‌پوشلردن ، كیمی بالقوندن ، كیمی مطبخ پنجره‌سندن آتلایه‌رق كیرمشلردی . راجی صوردی :

— تمامی ؟

— تمام ...

— والده‌مله تیزه‌مه كلن یوقمی ؟

— شمدی‌یه قدر كورمدم ...

باش وسلجاندن راجینك وجودینی صفدن

برتو قاپلامشدی . الندهكی صوپایی قبضه‌سندن

طارتیلادقدن صوكره :

— هایدی علی كوزه‌یم سنی بوصوپالری

شو حریفلرك قفالرنده پارچه‌لایه‌لم ...

علی الندهكی صوپایی یره ووردرق :

— بو صوپایی قفاسنه یه‌ین اوراده زیباره

قالیر ...

— سن مطبخك شو كوشه‌سنده طور ..

كوزلرینی اوته‌ده‌بری طرفه طولاشدیره‌رق .. باغیره‌

لرندن دیشاری‌یه آطلایان ویاخود قاپیلرك آره‌سندن

فیرلایان اولورسه هان صوپا ایله اوستنه صالدیر .

یاپیشدیر ... بن ده ایچری‌یه كیروب اوفاقلری

دیشاری‌یه پوسكورته‌یم ...

علی‌یی مطبخك كوشه‌سنده‌كی نقطهٔ ترصده

اقامه ایتدكدن صوكره راجی كندی طرفنه

طارمه‌دن ق تخته‌پوشه چیقدی، پنجره‌دن ایچری کیردی. شمدی کومسك سکنه‌سنی هانکی طرفدن اوراکوده‌جکدی ؟..

خانه‌دکی قادینلرك ایچنده الك [illegible] الك تربیه‌لیسی، قیزلق زماننده وقوع بولان او ایلك خطاسی [illegible] حقیقتی الك اول‌ده بیلمه‌سی لازم کلن [illegible] الك اعتمادسزلغی همشیره‌سی ایله اولدیغندن غیظ وحدتیله الك [illegible] راجی [illegible] صیقیلوب کندی کندینه:

— اولا [illegible] اخلاق و حکمت [illegible] مفتوندن آلدیغی ایکی «قوکتری» درسیله ینه شیرازه‌عفتدن چیقدی. شمدی بکا قوجه‌سندن انتقام آلمق ایچون کرهاً بولوشه بولاشمش اولدیغی اعتذارینی سرد ایلیه‌جك ... بوی ادبسز [illegible] بو صورت منفوره‌ده آتیلمش، اولسه‌لردی [illegible] ؟

بويله سويلنه‌رك ليبه‌نك اوطه‌سی اوكنه قدر كيتدی . قولاغنی قاپی‌يه ويردی . ايچريدن ايشتديكی مشافهات عاشقانه پك تحملسوز ايدی ...

امان يارب چيلديرمق ايشتدن بيله دكل ... بو تأثرات ايله دايقانيلمك بك قيزيشدی ، قيزيشدی ... حال مذابه كلمش بر قورشون ثقلت وياپيجيلنه قفا طاسی ايچنده صاغه صوله آقمه‌يه ، طالغه‌يه باشلادی . ايشته او آنده نه ياپديغنی بيله‌جك بيلمز بر حال عصبيانه ايله قاپی‌يی آچاراق [illegible] ايچرو [illegible] كوستردی . قپی بر [illegible] اولديغندن [illegible] [illegible] [illegible] نكاهلرينی كيرشدی ، [illegible] [illegible] ايله [illegible] [illegible] تكمه‌دن صوكره قنادلك بری صارقدی . همان ايچری [illegible] . اوطه‌يه كيرديسه جانبازی [illegible] [illegible] [illegible] عريان [illegible] حال [illegible] [illegible] [illegible] آلاتيغی خابر اولديغنی كوردی .

راحیله بر اوق خیزیله فرارینی تعقیباً کندینی حجره‌دن آشاغی‌یه براقدی . صرت آرشین قدر بر ارتفاعدن آشاغی‌یه سقوط ایدر ایتمز آیاغی بورغولدی . بر وجع شدید ایله :

— اوف آمان آیاغم قیرلدی . .

استمدادیله حیقیروب باغیرلامش کبی اوراده قالدی . علینک کندینه بوغرده قوشدیغنی کورنجه صانکه قبول ایتمز بر انفعال تأثیریله آیاغنک آجیسنی اونوتوبده خدمتکاره حریفک فرار ایتدیکی طرفی اشارتله او جهته قوشماسی قوماندا نداسنی ویردی .

بی چاره علی نه طرفه قوشسون ! راحیله‌نک برآز اول یوقاریده اوطه قاپیسنی ایندیردیکی تکمه ضرباتیله تکمیل خانه زلزله‌یه اوغرادیغی زمان بتون قوللوقچیلر بوزاغولوق چیل یاوریسی کبی طاغیلوبلر برطرفه خدمتکار دیکر طرفه پرواز ایتمشلردی . علی مدهش صرپالیله برینک آرقه‌سندن قوشارکن مطبخ قاپیسندن بری دها فرلایوب . بردیکری حجره‌دن آتلایوردی . صاپسنه بر ضربهٔ تأدیب اورمدن یتشدیرمک

اوغرلقلان علی صوله آتیلیور ، صاغه صاله بیجیور ،
اوکه قوشیور ، آرقه‌یه دونیور ، صوپایی
صاوورییور ، صاوورییوردی . نهایت بو اوشاق
بو تلاشله ، هیچ برینه اصابتیله بر نشان
آله‌مقسزین مصطفینک هیسنی قاچیردی ،
ناجی آغادن بیله مضطربدی . النده‌کی
صوپایی عاشق فرازینک آرقه‌سندن فرلاتدقدن
صوکره ، دست انفعالک ایره‌بیلدیکی یرلردن بر
قاچ طاش طوپلایوب اونلری ده صاووردی ،
ایشته اوقدر . فقط کی توکنمش بر یارملی کبی
قوللری صارقیتدی ، خصمارینک آرقه‌لرندن
ناصرانه اوبله باقه قالدی . علی بورننک صاغلی
اوزاک کبی قاپانه ایز بر حالی غلیانده بکلایه‌نه
ایدی . ناجی آغانک آغزیدن طرفی آلیه
یوقلایه‌رق :

— هیسی قاچدیمی ؟

— الله بیلیر قاچدی .. کوپوغلولری برکومه
قارغه کبی اوچوشدیلر ...

§

قاسم افندی سرقت زیانندن متولد یأسنی

شدید بر حما نوبتی کبی گاه آتشلر ایچنده یانمق گاه بوز کسیلمك ، گاه کندینی بتون بتون غائب ایتمك تأثراتی ایچنده کچیروب ده عقلنی باشنه طو - پلامغه اوغراشدیغی برصره‌ده ضربهٔ دیگره او - غرادی . کرا طوپلامق ایچون باق پازارنده‌کی خانه حیان مراجعتنده اوطه باشی‌نلك ، غریب برطور استیضاحله قارشیسنه چیقمرق :

— افندم پاره‌یه مضایقه‌ڭ واردی‌ده بوقو - مقوجه خانی ایکی بیك لیرایه رهنه قویدرڭ ؟

سؤالنی ایرادی اوزرینه القیاره بر باشقه‌لق دها کلمش صو ایله لیرانك زور بیتیشه‌بیلمشدی . بوصدمه‌ی ده کچیردکدن صوکره اوطه باشینه :

داماديله اغلونك مکمل بروکالتنامه ابراز ووکیل تعیینیله خانی آخره ایکی بیك لیرایه ترهین ایتمش اولدقلرینی اوکرندی . بو بیوك جرأت ، نه بیوك جسارتدی ... یالنیز شه باشنه داماداك ایدلیه‌بیله‌جکی بر خیانت دکلدی ، صب بو قصالقلر داماد ... متقون ... اتفاقلریله ... ایتمش بوليوردی . بو آشکار ... بر حقیقتدی . چونکه خانده وقوع بولان

سرقتك فاعللرنده بو ایکی ملعون ایمش ...
شمدی بونده قطعیاً اکلاشیلدی . قاسم دامادینی
نکاحنده ، یوز کوردیکی ایله بیلك لیرا قدر
اوزیق تصورنده ایکن کندی بو منفعت
متصورەسنك برقاچ مثلی فوقنده و اونك
بویله بر ملعنته اشتراکنی اوکرنمك صورتیله
تاجانکاهندن اوردولدی . بو ایله هم ایلك
بر مسئله ایدی که راز خانقیناق کوستلرنده
کندینك قریباً بو اولکیلردن مدهش برضربهٔ
خساره دها اوغرادلمسی احتمالی واردی . اختیار
دوشوندی ، دوشوندی . اوزن نفسندن مهم بر
قرار ویردی . بو قراری موقع تطبیقه وضع
خصوصنده کورولمسی لازم کیلن ارلهٔ کوروشدی .
خانەسنه عودت ایتدی . ایرتسی کون کوا
هیچ بر شیدن خبری یوقمش کبی تجاهلانه
و نازکانه برتقریب ایلداماداتی زوجه‌سنه جلب ایتدی .
مفتون بو دعوته اجابت برقاچ صورتله الزم عد
ایدەرك بیوك برمرانله کیتدی . اوطهدن ایچری
برقچه قاتن بدویتی باشاری جلی شالوارلی ،
صالطالی اصناف قیافتنده برقاچ کنسبه عینده

واولدقجه بشوش برحالده بولدی . استفسار
خاطره، آنلق برقاچ سوز وخوش بشدن صوکره:

قاسم افندی برغنبره تبدیل لسانله داماذی
علیهنده تفوهاته کیریشیر . شدتله غروری نفسنی
تجاوز ایدر . اکر نسانلق وناموس دینیلن
خصائلدن کندیسنك ذره‌جه نصیبی وارسه‌ایدی آنده
کریمه‌سی دیدیکی بر اقمسی لازم کله‌جکنی، یوقسه
ایشك پك فنایه وارمیجغنی سویلر . مفتوندن بر
جواب آلمیه طوتیلدقی ندیدیکنی بیلمز برحالده
اوشهوده مستحضره مواجهه‌سنده زوجه‌سنی
بالتطلیق قاپی‌نی چیقار .

§

غروبن آوینه جنوبده هیچ بر شی انشا -
آتلایه‌جقلری کیجه راحتنك اعیننه آیاقی اولدینی
صباح طوپرغنده تا دیز باشنه قدر کوملدیکی
شیشه‌لك بر صمرور کسیلدی . جیقتیقی جلب
ایدیلنلك بابلق قات قات صارغیلر اچنده صیق
صیقیه صاردیرلدی . بدلیقالری قاریوله‌سنده
یاتدرق برقاچ کون هیچ یرندن قیلدانمه‌سنی
توصیه ایدلدی .

راجی هر لحظه بر طرفه صالدیره جق بر ثقلت درون، بر غلیان شدید حالنده بولنوب ده کندیسی بوله یرندن قپیر دائما به یه محکوم کوردکجه یأسندن بایغینلقلر کچیرییوردی. زواللی دلیقانلی بو حقیقتی، بو مأیوسیت جانگداز ایچنده ایکن قاسم افندینك قیزینی نه صورتله مفتوندن آییرتمش اولدیغی خبر آلدی چکمجه‌یی قیره‌رق ده وتنده‌کی آلتیوز لیرا نقدیله سندی آشیرانلرك ده مفتونله ماهر اولدقلری بالق بازارنده‌کی خانك ایکی بیك لیرایه ترهینی کیفیتیله واصل مرتبهٔ ثبوت اولمش بولندیغنی ده اوکرندی، کدری قات قات آرتدی . احوالك بو سبتون خلاف مأمول بر طرز جریان آلمش اولمه‌سندن مفتون ده شاشیردی . چونکه اقشام أوده قوریلان بنا بر وقعه‌نی ده علی دن تفصیلاتیله دیکلدی . مفتون أوه کلوب کیدییور فقط مؤاخذات شدیده‌سندن قورقدیغی ایچون راجینك اوطه‌سنه کیرمیوردی. ماهروت بنی کیجه دنبری غائبدی أوه کلمیوردی . لبیبه خانم اخذ ثار قوریله، زوجیتك محبت مشروعه‌سنه مختص فراش عصمتینه بر عاشق قبول ایتمك جرأتنه قدر وارمش

فقط بو صورتله د. آتشی یه موفق اوله مامشدی .
ماهرك اوچ، درت کوندنبری دوام ایدن غیبوبت
اخیره سندن دولایی ناقابل تسلی تأثرات الیمه
ایچنده قاوریلیوردی . چونکه مادام ماقفرلانك
آتش سوداسیله ماهرك مجنوندن بدتر بر شیدالغه
دوشدیکنی بیلیوردی .

خانه ده بویله بر بحران حکمفرما ایکن راجی
بر صباح قاسم افندیدن بر تذکره آلدی . بونده
درست نه ایکی جمله واردی، نه ده املا .. اختیار
حریف اوزون سطرلرله بر قاچ قصه حقیقت
آکلاتمق ایستیوردی . تذکره نك زبدهٔ مألی
شوایدی :

« مفتون بکی ارتق قابل خطاب ناموسکار
« بر فرد اوله رق طانیه میه جغم ایچون سزه
« مراجعت ایدییورم . قرداشکزه نصیحت
« ایدیکز . ماهری اغفالاً چکمجه مدن چالدرمش
« اولدیغی التیوز لیرا ایله هر ایکیسنك بالاتفاق
« ساخته کارلغه جرأت کوستروب خانك تزهیدیله
« یا سرقت وغضبارینه کچیرمش اولدقاری مبالغ
« معلومه یی تماميله اعاده ایتمه کاری صورتده

« علیهلرنده سرقت وساختهکارلق دعواسنه قیام
« ایدهجکم . بو ایکی شخص ایمدن بری اوجه
« دامادم ، دیکری مع التأسف اوغلم بولنمشلر
« ایدیسهده بو کون هر ایکیسیلهده بر کونه قرابتم
« قالمامشدر . برینك قائن پدرلکندن له الحمد
« قورتولدم ، دیکرینیده اولادلغمدن رد وطرد
« ایتدم . حاشا بعدما بنم ماهر آدلی بر اوغلم
« یوقدر . »

« کریمهمه کلنجه اوده تماميله چیغرندن
« چیقمش . حفظنا الله بیرایه ، شرابه ، دوز کون
« سورمکه ، فستان کیمکه ، دها نهلره ، نهلره
« نتلره آلیشمش ... بویله بر آلوده دامنی یکیده
« برابر خانهمه قبول ایتمك بنم ایچون بیوك بر
« عاردر . فقط نه یاپهیم که (دیش اطتیندر)
« آتسهك آتیلماز کسسهك کسیلمز . بونی جناب
« حقك بکا تعیین ایتدیکی بر جزا کبی بیلهرك
« چکمکه ، بوعیبی اورتمکه ، کیزلمکه چالیشه
« جغم .. شرع شریفك تعیین ایتدیکی حد داخلنده
« قیمت نکاحنی عدت نفقهسنی ، چوجق ایچون
« تخصیصی ایجاب ایدن مبالغ شهریهنی تمامیله
« طلب ایدرم ... »

راجی بو تذکره‌یی اوقودقدن صوکره بوسبتون عفریت کسیله‌رك کندی کندینه:

— بهی منحوس اختیار بوجزا سنك ایچون آزدر. طور باقه‌لم جناب حق بوقدرجقله اکتفا ایده‌جکمی؟.. بوحرص وطمع کیم بیلیر سنی دها نه‌ورطه‌لره دوشوره‌جك!. قیزیکه قارشی آلوده دامن، طوزونکك توصیف نسبی ایچون پیچ تعبیرلرینی استعمالدن برازصوکره بدل نکاح، عدت نفقه‌سی، چوجق ایچون تخصیصات شهریه طلبندن چکنمیورسك. بن قرداشم انسان اولسه ایدی بن سکا اویله مرتب شهود او کنده قاری بوشانمه‌یی کوستردم مانه یاپه‌یم؟.. ایکیکزده بربریکزدن ملعون چیقدیککز.

راجی بوایشلك صوکنده بر فاجعه قوقوسی آلیوردی... او کیجه پك قاریشیق رؤیالر کوردی. اطرافنی برطاقم مخوف السیما عفریتلر آلمق بوغمق ایچون اوزرینه هجوم ایتدیلر، زواللی دلیقانلی بونلرك حمله‌لرندن قورتولمق نلاشیله فراش عذابی ایچنده چیرپیندی، چیرپیندی، انقطاع تنفس صیقینتیلرینی، اولوم کابوسلری،

کچیردی . صوکره بوغوق ، بوغوق ایکلهیه ، ایکلهیه ، قیصیق ، قیصیق حایقیره ، حایقیره قان تر ایچنده اویاندی . عودت ایتدیکی بو عالم یقظهیی هنوز کچیردیکی او خواب دوزخیندن پك فرقلی بولمدی . شمعی کیجه قندیلنك تیترهك ضیاسی آلتنده بلورهن مخوف ، مبهم شکللریله بر عالم معنوی‌یه عائد ظن اولنان کوچکلی ، بیوکلی کولکهلر ، مریض قلبلره اخروی بر حزن و هراس ویرن او ، کیجهده قوری ایچنده او ، لوش ، سسسز فقط قورقونچ صحنه اوزرنده مدهش بر سینهماطوغراف مناظری کچیوردی . حاضر ایله مقتولك بر سارق احتیاطیله آیاقلرینك اوجنه باصهرق قاسم افندینك خانهسنه کیروب چکمجه‌یی ناصل قیردقلرینی سیر ایدییور ، ساحری برفرنك قارینك فراش احتیالنده ، شمشیره‌نی لبیبه‌یی یبانجی بر اوککك قوینده و بتون خانه‌یی قوجه قوجه خروس شکلنده بر قازناوال آلاینه آندیران زنبادلرله طولمش کوریوردی ، صوکره اوکاك قادیندن مرکب بر غلبه‌لق صو یا صوباه ، قا قرایه ، بر بر ینه صالدیرییور ، هر طرف مقتوللرله

طولو یور، قانلره بولانیور، ژاندارمه‌لر، پولیسلر کلیور، غاچیر غاچیر دمیر حبسخانه قاپیلری آچیلیور، بو انسانلرك برچوغی اومظلم یرلره طیقیلیوردی.

راجی بو مدهش رؤیالری، بو قورقونج خیالاتی خیره یورماز. فی الواقع بولیلهٔ مضطربانه‌نك فرداسنده مفتون اوه کلیر. برادرینك بورودینی خبر آلنجه راجی اوطه‌سنده کیمسه بولنماسندن بالاستفاده، چیقیقجینك اخطاری خلافنه، اینجینن ایاغنه باصه‌رق دوشکندن قالقار. بورونك کوزندن طولو طوران دوولوه‌یی آلیر، باش یاصدیغنك آلتنه صاقلار. وقوعاته مترقب اولور ...

برمدت صوکره والده‌سی لطیفه خانم اوطه‌یه کلیر. کیجه‌یی ناصل کچیردیکنی، آیاغندن چوق اضطرابی اولوب اولمدیغنی صورار. بو استفساراتی متعاقباً دیرکه:

— مفتونم کلدی. تی بکزی یك بوزوق.. مساعده ایدرسه‌ك سنکله کوروشمك ایسته‌یور...

— بیورسون ، کوروشه‌لم ...

— فقط راجی ، اوغلم چوق رجا ایدرم صاقین غوغا فلان چیقاره‌یم دیمه ... سن ده خسته‌سك ، اوده ... أوك ایچنده ینه بر کورولتی قوپه‌جق دییه یوره‌کم (هزل) یاپراغی کبی تیتره‌یوب طوربیور . قوزوم اولادم ، سوزیمی دیکله ئه‌می ؟..

— پکی .. پکی مراق ایتمه ... فقط او بورایه کلدیکی وقت سن اوطه‌دن چیق ... چونکه کیزلی ، آره‌مزده ارککجه برایکی شی قونوشه‌جغز ..

— بو تنبیهمی دیکله‌مك شرطیله چیقارم ..

— مراق ایتمه دیدك آ ...

لطیفه‌خانم اوطه‌دن چیقار . برمدت صوکره مفتون کیره‌ر . حقیقة" چهره‌سی پك صولغون ، حالنده فوق العاده بر یورغونلق آثاری کوریلور . ایچری‌یه کیره‌ر کیرمز بر بشاشت جبریه ایله کوچك برادرینه طوغری ، یورییه‌رك الندن طوتمق ایستر . فقط راجی نفرتله رد ایده‌رك :

— الله بزی قرداش یاراتمش فقط صوڭ الده‌ ردیلانه کز .. خایر سویله‌یه‌مدم .. بانیانه کز

اوزرینه آره‌مزده ناقابل مرور بر مسافه، بر بعد افتراق حاصل اولمشدر ... المی الکزه سوروب کیرلتمك ایسته‌مم.

راجینك بو آغیر اتهامانه قارشی مفتون نه یولده مدافعهٔ نفس ایده‌بیله‌جکنی شاشیردق :

— بواسنادیکزی آکلایه‌مدم ... هانکی افعال رذیلانه‌مدن بحث ایتمك ایسته‌یورسکز ؟..

— اوت حقلیسکز ... افعال رذیلانه‌کز بر، ایکی دکل که ! .. هانکیسندن بحث ایتمك ایسته‌دیکمی اکلایه‌بیله‌سکز ...

بیوك براهتزاز صدا ایله :

— راجی پك ایلری واریه‌یورسکز ...

— هیهات ... بالعکس پك کیری قالیورم... پك ناقص سویلیورم ظن ایدرم ...

— بیوك برادریکز اولدیغمی‌ده اونو - دیورسکز ...

— خایر اونوتمیورم... ایشته بیوك برادرم اولدیغکزی دوشوندکجه برباد اولیورم یا... اصل بنی بیتیرن جهتده بوراسی یا...

— برادرلکمدن عادلانه‌جق مرتبه‌ده بنی
رفقالاردن برشخص اوله‌رق طانیورمکز ، داویده‌می ...
— داویده‌می ؟ ادات استفهامیسنی قالد
یریکز ... اویله .. اویله ... تا اون التی ییلك
لیرالق پیانقو صنیه‌سندن بالانزیب بوکونه‌قدر
بربرینی وولی ایدن رفقالریکزك هانکی برینه‌دن
بحث ایده‌یم ؟... سزك ایچون ارتق صلاحه
عودت احتمالی یوقدر . بونی بیلیورم ... قاسم
افندی قیزینی سزدن بوشاته‌رق دامادلغکز
عارندن اوبیله‌قورتولدی ... فقط بنم ایچن اوزرینه
برامکان خلاص یوق ... دامسام ینه فرمهم
طانه‌جقسکز ... بولونه‌یغکز رذالتلرك مطرأن
انظار عالمده اثباتی ده کیرنه‌جك ... لکن ایاجك ..
تحمسکز ، جرمکز یوقسه بکا آجیکز ... عائله‌جه
ایچنده صوك تأثیراتکزدن صوکره قالبلمش اولاد
لك بروالده‌جك وار اونی دوشنکز ... بوصولك
رذائلکزدن ، جنایاتکزدن معنأ تبریه تامه سزك
ایچون قابل دکلدر . فقط ظن ایدرمکه ارزو
ایدرسه‌کز مسئله‌نك هنوز ممکن التعمیر بر ایکی
نقطه‌سی بولونه‌بیلیر ... اسکی خطالریکزه بو

صورتله بر كنارده بولنمش ، عائلەمزە ناموسنی اعانه ایتمش اولورسڭز ... بناءً علیه بر كون سزه ایده جك قطعی بر تكلیفم وار ... انتحار ایله بو تكلیفمی قبول بیننده سزی سربست براقیورم. ایكیسندن برینی انتخابه مجبورسڭز... او زمان نەیاپەجغمی بن بیلیرم ...

بو تهدیده قارشی مفتونك یوزی بر اولوقدر صاراردی. كوزلری دالغین دالغین اورایه بورایه دولاشدیروب بر ایكی یوتقوندقدن صكره صوردی :

— تكلیفڭز نه در ؟

— قاسم افندینك جكمجه‌سندن سرقت ایتدیككز آلتی یوز لیرا ایله بالق بازارنده‌كی خانك رهیننندن آلكز دیكی سكز یوز الليه قدر مبالغك تماميله صاحبنه اعاده‌سی ...

مفتون بو اتهامه قارشی بردنبره پارلادی :

— طبعاً الیڭزده دوران آلتون هپ سزده قالیدر... كندیڭزه برصفت حاكمیت ویره‌رك بنی جنایت سرقتله اتهامه ناصل وجدانڭز مساعده ایدییور؟...

— لاكن الیكز اقدم ... وجدانم مساعد

بولنمديغى احوالك عدم جريانى تأمين ، او بنم
آلده اولميان بر كيفيت... ايسته‌دم كه ايكى قرداش
وجدانى ، يعنى وجدانلريمز بربرينك آيينه‌سى
اولسون... هر ايكيمزدن صدور ايده‌جك افعال
او آيينه‌لرك بر صورت منعكسهٔ عينيه‌سى بولنسون.
بن سزى سرقتله اتهام ايتميوردم ، بر فعل واقعدن
بحث ايدييوردم . جرأت ايتديككز بو حركتك
دلائل باهره‌سى صره‌سيله او كوزلكزه ديزيلوب
ده كوله‌يكى وقت ظن ايدردم كه بوكا سزده سرقتدن
باشقه بر توصيف بوله‌مازسكز...

— نه ايمش او دلائل باهره؟ بن ده بر كوره‌يم...
ايشيته‌لم..

راجى قاسم افنديك مكتوبنى اوزاتەرق :

— بيوريكز ايشته بردانه‌سى ...

مفتون دهشتهٔ وجوديى ضبطه اوغراشه
اوغراشه مكتوبى قرائتدن صوكره :

— بويله بوناق بر حريفك بر تذكره‌سنى
بنم ثبوت جنايتم حقنده سند ، دليل اتخاذ
ايديورسكز ... كوزل قرداشلق... نه غريب،
بيوك بر حكم عادلانه ...

— انكارمی ایدییورسكز ؟

— نه‌یی ؟..

— بوسرقتكزی ...

— برادر سز كوزلریكزك صباح چپاقلرینی سیلوب ده بر تذكره‌یی بر ده‌ها دقتلیجه اوقویكز ... اختیاره‌نی بالفعل سرقتله اتهام ایتمیور ... اوغلنی سرقته تشویق ایتمش اولدیغنی ادعا ایدییور ...

— یالانمی ؟.. بو ادعاسی باطلمی ؟..

— لاحول ...

— مفتون بك بكالرشه ساخته معصومیت ترصدیلری اوینامغه قالقشمایكز ... عینی چكمجه‌دن سرقت ایدیلان خالكك مضروبی ماشاءالله ایكیكزل برلكده كزوب تزیین ایتدیكز حقنده شهود متعدده وار ...

مفتون بیوك بر تلاشله :

— اولسون . بوندن نه‌چیقار ؟ . حقیقت ماده‌یی بر كره‌ده بندن دیكلیكز ...

— ایشته كوزك صوكره مجلس محاكمه، مفتون بك ... برشیئی بو دقیقه‌ده انكار ایتمه‌كزده نه فائده تصور ایدییورسكز ؟..

— قورقمشم ایناغمایکز ... بونلی حریفك انجاسنه اهمیت ویرمیکز ... ایشته ماهر، خانك اوطه باشیسی ... کنتسیله معامله ٔ رهنیه‌یه امین اولان صراف ... قاسم افندی طرفندن تعیین ایدیلن وکیل عینی ضمانده ... بو رهنین کیفیتنده قاسمك بر مواضعه‌سی ... اوحالده قاسم قرض مقابلنده ضبط ایتدی ... ومتصرف اول اله بیلدیرلدی که معامله ٔ قطعیه حنوز ختام بولمش ایمش ... معامله‌یی بتون بتون اغلاق ایتمك ایچونمیدر ؟ ندر ؟ قاسم خانك رهنی صفقه موافق کورمش ... ایدیلن وکیل مالکی بیورده ماهره خبر کوندرمش . طاقیمین ادابیکرده‌کی واردی ، قاسمك نزدینه کوندردم ، ایشته بنم قباحتم بوندن عبارت ...

— فراغ معامله ٔ قطعیه‌سی حقنده بوماده‌یی خانك سندی قاسمك تیکمه‌سنی کمال ایلورا ؟

— او منحوس حریفك معاملاتنه بنم عقلم ایرمز ... بنم بیلدیکم شو ... دعوا وکیلنه اوغرادیم ، کوندردم ، معامله ٔ رهنیه اجرا ایدیلدی ، ماهر بابالری آلدی کوتوردی ، ایشته بو ...

سزه نه تسليم ايدوب ايتمديكنى بيلمم . — تحقيقاتده
البته هرشى ميدانه چيقه‌جقدر . . .

— بونلره عجب بر قلب اويدرمغه چاليشيور-
سكز . حقيقتك موقع ثبوته اخراجيله شو
سوزلريكزك عكسى ظاهر اولديغى كون سزه
اولان نفرتم تضاعف ايده‌جكدر . . بالو كيجه‌سى
بزه ليبه قريه‌لنه بر كوشه‌سنده كيزلنه‌رك مادام
مانفرولانك آره‌كزده جريان ايدن غايت مهم بر
محاوره‌يه محرم اولمش . . بوكا نه ديه‌جكسكز؟

مفتون بردنبره بر اوركدى . فقط درحال
اعتدال دمنى محافظه‌يه اوغراشه‌رق :

— ليبه بر قاچ زماندر قوجه‌سنى تعقيب ايدييور .
اينته بو ياسه نه يه‌جغنى بيلمييور . قوجه‌سنك
آزغينلغى اعدله بونك تشويقاتنه حمل ايدييور .
حريف خارجده هفته‌لرجه كيزلى حالده اولارق
تونم ... بزم قادينلرك ييقلاوقدرينى
بيلمزميسكز ؟ آنلر اولادلرينه ، قادينلر قوجه-
لرينه بردرلو قباحت بولمق ايسته‌مزلر . . . بالو
كيجه‌سى احتمال كه مادام مانفرولانله قريه آلتنده
قونوشمشمزدر . فقط قارى سرخوش ، بن

سرخوش ... بو بیچاره نه [illegible] ، [illegible] بن
شمدی تخطئه ایده‌بیلیرمیسکز؟.. دیمک لبیبه ایله
سرخوشك [illegible] بوننده
میدانه بر دیراتی چیقارمق ایسته‌یور ..

§

بر آره‌لق اوده ... کورولتی اولیور . راجی
چینغراغه باصار. ایچرویه کیره‌ن آلی‌یه...
— نه اولیور؟ اوده ایچنده باغریشمه‌لر ..
خدمتجی قیز کوزلرینی اوکنه ایندیریور .
اوفاق بر ترددن صوکره ..
— ماهر بك کلمش ... امان یاربم بك
سرخوشدر . لبیبه خانمله غوغا یاپیورلر ..
ماهرك بو ورود ناکهانیسی خبر مدهشی
اوزرینه مفتونك کوزلرینی ، قاپانه طوتولمش بر
[illegible] بر فرجه فرار
آراشدیرماسی قبیلندن اوطه قاپیسنه دیکلدی ..
راجی برادزینك بونیتنی درحال کشف ایده‌رك:
— یوق .. یوق .. بر طرفه صاوشمق
فکرینه دوشمیکز ... طریق فرار [illegible]
قورشونله مسدود بولورسکز . . . ایشته

نعم المطلوب ماهرده کلمش... شمدی بوراده مواجهه اولورسکز. مسئله‌نك قابل تعمیر اولان جهتلری ایش عدلیه‌یه دوشمه‌دن قاپاتیرز. اولور بیتر...

مفتون جواب ویرمدی. تعریف اولنماز بر شاشقینلقله مترقب حالده برطور آلدی.

راجی ألنی‌یه:

— ماهر بکه سویله بورایه کلسین...

ألنی متوحشانه ضعیف برصدا ایله:

— افندم چوق سرخوشدر. نه‌وقت بوراده کلیرسه هپ برابر چوق بیوك غوغا چیقاریرز... پاطیردی اوله‌جق...

— هایدی سن چاغیر دییورم...

ألنی چیقار. برمدت صوکره عودتله:

— ماهر بك کندی اوطه‌سنه کیردی. لبیبه خانم دیشاریده قوغدی. اوطه قاپیسنی ایچریدن کیلیدلدی. چوق یورولدم اویویه‌جغم دیمش...

مفتون بو حال طورینی دیکلیور. کوزلری پارلدامه‌یه باشلادی. مظفرانه برصدا ایله:

— بن سزه دیدیمی؟ بورایه بزم یانمزه

كلدى . نه يوزله كله‌جك؟... باباسنك چكمجه‌سنى قيرمش پاره‌سنى چالمش... بوندن بزه نه بولاشير .

ايكى قرداش بيننده ينه اوزونجه بر مجادله باشلادى . ماهرك اويومق اوزره اوطه‌سنه كيرديكنى آنى‌نك خبر ويرديكندن تقريباً ياريم ساعت قدر صوكره اوك ايچنده بر طرافده خوف ايله بر سلاح سسى ايشيديلير . راجى ايله مقتول ناجى‌دن برر رعب اليم ايچنده بربرلرينك يوزينه باقه قاليرلر... ليبه صاچلرى اورپرمش ، كوزلرى بيومش بر يأس عظيمله حايقره حايقره اوطه قاپيسنه كلدى برادرلرينه :

— نه طورويورسكز ؟.. قوجه‌م كنديني اوردى... يتيشكز... يتيشكز ... بلكه قورتارمق قابلدر ...

راجى باستونه طيانه‌رق قالقار . چونكه او خائن ماهرك قاپالى اوطه قاپيسى اوكنه ديكيلير ، قاپويى اولا يومرقلادى ، صوكره تكمه‌لمكه باشلادلر .. ايچريدن هيچ بر سس كلمز .. اوغراشيرلر ، اوغراشيرلر قاپويى آچه‌مازلر .

قيرمغه قرار ويردكلرى بر صره‌ده قادينك

بری خارجدن اوطه‌نك پنجره‌سنه مردیوه‌ن
طیایه‌رق ایچری کیرمه‌سی دها مناسب اوله‌جغنی
سویلر.. بوصورتله دخول قبول ایدیلیر. علی‌یی
باغچه‌دن مردیوه‌نله اوطه‌یه چیقاریرلر... اوشاق
پنجره‌دن ایچری کیرر کیرمز مصادف اولدیغی
منظره‌نك دهشتندن اورکوب :

— آمان آناجغم...

ندای تأسفله حایقیره‌رق... قاپی‌یی آچار...
هپ ایچری طولارلر...

مادام قاریوله‌سنه یاتمش، موقت اویقویه دکل
انسانلرك دائما قورقوب قورقوبده حیاتده
بوله‌مدقلری استراحت مطلقه‌یه وصول ایچون
بعضاً اشتیاقله آتیلدقلری خواب موبده دالمش
کیتمش... باشنه صیقدیغی قورشون صاغ شقاغندن
کیرمش بر آز اوکه انحرافله جبهه‌نك قسم یسارندن
چیقمش.. قان فم جرحه‌دن طولدرمش..
صول کوز و قاشك اوجنه طوغری یاییلدقدن
صوکره بر قاچ خطوط حمرایه انقسام ایله، یناقلری
زولال توزی آره‌سنده‌کی قسمدن بوینه،
اورادن بیاض کوملکه آقمش لکه‌له‌مش..

متحرك آرقه‌سنده یاقه‌سز بر كوملك، پانطالون باشقه‌شی یوق . انتحار باش یاصدیغنه طیانوب هان اوطورور كبی بر وضعده وقوع بولمش . متمائلاً رأس اوموز اوزرینه نیم دوریلمش، صاغ قول قاء یوله‌دن آشاغی صارقمش . ده‌وولوه‌ر، الك اوزاندیغی جهته یوارلانمش . كوزلر قپانمش ، آغز آره‌لق قالمش ، چهره صرارمش . . قان بولاشیغی بو اصفرارك، بولون موتینك، منظره ملالنی نسبتسز آرتدرمش ...

قادینلر برخانه‌دن جنازه چیقدیغی اثناده ایشیدلدیكی كبی هپ بر آغزدن چیغلقه باشلادیلر . ایچلرندن لبیبه بوغوق بوغوق :

— آه قوجه‌جغم ... سن ساده كندیكه قیمدك بكاده قیدك ...

هیچ‌سی وبودراغوش صولتیله جسدك اوزرینه آتیلدی . فقط راجی همشیره‌سنی هان یاقه‌سندن طوتوب كیری چكه‌رك :

— قوجه‌كك قیمتنی شمدی می بیلدك؟.. چكیل اورادن . جسدك وضعتنی بوزمه ... ازدن مستنطق كلوب هیچ بری استجواب ایده‌جك .

هرشی یرلی یرنده طورسون ... هیچ بر طرفه
أل سورمیکز . هایدی بورادن هپکز چکلکز ...
سسکزی کسکز باقه‌لم ...

اخطارنده بولندیغی اثناده اوطه‌نك اورته-
سنده‌کی ماصه‌نك اوزرنده طوران بر حقه قلمله
بر آچیق کاغد نظر دقتنی جلب ایتدی . همان
اوزانوب کاغدی آلدی .

بو کاغدده نه یازیلی اولدیغنی اکلامق ایچون
هرکسده بیوك بر مراق اویاندی . کیمسه
دیشلرینی چیقارمیوردی . کاغدك اوزرنده بر تألم
وهیجان فوق العاده ایله یازلدیغی حرفلك سیورلکی
واو یلمکدن آکلاشیلان شو سوزلر اوقونیوردی :

« ایشته بر صورت خلاص کوره‌مدیکم
« ایچون انتحار ایتدم . چونکه سویوردم ..
« سویله‌یمکدی . آلداتلدیغمی صوکره‌دن پك
« صوکرادن اکلادم ... چونکه اونسز یاشایه-
« مازدم . چونکه آه چونکه ... چونکه هیسنی
« سویله‌یه‌م ... عشق .. صزیق پك نشئه‌لی بر
« دول ... فقط عودتی پك الیم ... پك داهش ..
« ایشته بن ده ... کندی کامی صونن شبابمله

« بو یاره‌زرق حیات آرتق پك كران كلدیكی ایچون
« وجهه‌ٔ فراریمی او بر دنیایه چویردم ... بو محبت بنی
« ساوق، ساخته‌كار ایتدی . دها یاشایه‌بیلیردم بلکه
« قاتل ده ایده‌بیلیردی ... بنی اضلال ایدنلر
« اللهدن بولسونلر ... کیمه تمنیاتم ؟ ... اقربا
« بلیه‌سنه اوغرادم ... ثمره‌ٔ سرقتمی ده آلمق
« آلدیلر ... پدریمك چکمجه‌سنی نهب ایدن
« نوازشنه نائل اولمق ایچون بو فعل منكری
« ارتكاب ایتدیكم اقشام معشوقه‌می بر خبیثك
« قوللری آراسنده یاقه‌لادم ... دها دایانه‌میه‌جغم
« یه‌جكم . چونکه آه چونکه چیلدیریيورم آه ...
« بنی طانیانلره الوداع »   ماهر

واقعی ، منتحرك صوك تأملات یومیاتنی ایچنده صاقلادیغی بو آهلی « چونکه » لردن ، قریب پرواز او روح مضطربانه‌دن فوران ایدن تظلملردن بتون حقیقتی آكلادی . بو احوالك سببلری مقتوله‌نك نام ماظنرلان اولدیغنی كشف ایتمك بیوك بر قرائنه متوقف دكلدی . منتحرك حیاتك آجیلغنه ، انسانلرك غدر و خیانتلرینه قارشی صوك شكایتنامه‌سی اولان بو كاغدی بیوك برادرینه

ارقوتمق ایچون آنی اوزاتدی . فقط هیهات...
مفتون میدانده یوقدی . صاغه باقدی ، صوله
باقدی . کوره مدی . اوك هر طرفنی ، باغچه یی
طولاشدی ... یوقدی . بك اوغلنه تلغراف
چکدی ... استانبولك هر طرفنی آراتدی .
برادری یوقدی ، هیچ بر طرفده اثری بوله مدی .

ایکی سنه صوکره

بر یاز صباحی راجی ارن کوینده کی خانه لرینك
باغچه سنده قهوه ایچیور ، نبیه خانم غزته مطالعه
ایدیور ، همشیره و برادر زاده لری علی خسرو
ایله نوال ، شارق ایکی چوجق قوملرك اوزرنده
اوینایورلردی ، پوسته موزعی بر مکتوب کتیردی .
ظرف تورکجه ، فرانسزجه « آدرس » ایله پارس
تمغه سنی حاویدی . راجی مکتوبك مفتوندن
اولدیغنی آکلادی . یوره کی اوینادی . چونکه
ساعت غیبوبتندن بری برادرندن بر خبر یوقدی .
نفرتله ممزوج بر خلجانله ظرفی آچدی . چیقان
مکتوب شویله باشلایوردی :

« مرحبا برادر !

« ایکی سنه‌لك بر افتراق مدید علیهمده‌کی
« حدت وغیظکزی مبدل سکون ایتمشدر.
« ملاحظه‌سیله بو مکتوبی تحریره جسارت
« آلدم. شو سطرلره تماسله نفرتکز وهنه؟
« تجدد ایده‌رك اللریکز تیترمکه باشلادیمی؟
« دقیقهٔ افتراقمزدنبری آرقه‌مدن حالامی لعنتخوان
« اولمده‌سکز؟ حقسزسکز، حقسز... سز
« انسانلری، انسانلغی لایقیله اکلایامامشسکز..
« بو بیوك حقیقتك استکناهی خصوصنده‌یورولمیانلر،
« عمیق، آجی تجربه‌لرله واصل غوامض حیات
« اولمیانلر، بنی نوعلرندن بعض ابلهلره انتقاد
« ایدنلر، علویت اخلاق کبی بعض موهوماته وجود
« ویره‌نلر، یواش یواش هر ظنلرینك بطلانی،
« امیدلرینك بوشلغی تبین ایتدکجه مأیوس اولورلر،
« مادام الحیات، اعتمادسز یاشارلر... حقیقتی اکلامق،
« بوش امیدلری قلبدن چیقارمق ایشته طالع
« بودر... بوندن اوته‌سی هپ غفلتدر، حماقتدر.
« کروه بشر هپ بو غفلت وحماقتك زبونی، قربانیدر.

« ایشته حیاتك نظریه مفتاحی!.. بتون انسانلر کندی
« لرندن دها احمقلرینك ضررینه تأسیس رفاه وتوسیع
« معاش ایتمك قاعدهٔ اغفالکاریسیله یاشایورلر...
« مینسترو ، تاجر ، ایرادجی ، ادیب ، شاعر ،
« حکیم فیلسوف هر کیم اولورسه اولسون رفاه
« حیاته نائل اولمش بولونانلر مکلف صفرلرینك
« باشنه اوطوردقلری زمان اطرافده نه قدر آچ ،
« محتاج انسانلر اولدیغی مقابله‌سیله کثیر مکسزین
« تسکین اشتهایه چالیشیورلر... چونکه سفالت
« بشریه بر مسئلهٔ مؤبده در ، شمدی یه قدر
« حل ایدیلمامش و ایدیلمه‌یور... بونی ذهنه
« کتیره‌رك اخلال اشتهایه نه معنا وار؟.. انسانلر
« ثروت وجاهك آنلاختیارلری النه ایلدیجه قدر
« رحیم ، شفیق ، خیرپرور اولورلر... اوندن صوکره
« کندیلری ایچون « سفالت » ناقابل تداوی بر
« مرض بشری ، ابدی و وقتکی شیار حزن ویرر
« سینیر خسته‌لق منزله‌سنه اینر... وزویاد شورانده
« بورادن تهوین ضرورت بشریه نامنه ویریلن
« مساعده‌لر ، بالولر ، ارباب ثروتك ، ایشسز ،
« کوجسز زنکین قادینلرك جان صیقنتیسنه

« قارشی ایجاد ابتکاری برنوع اکلنجه‌در .
« انسانیتپرورلك دکل...»

« انسان دائما کندندن ضعیفی چیکنه‌ییب ،
« تپه‌لیوب اوسط طبقه‌یی طرداماق حرص وغیرتنده
« در اوساحته عدالت بشریه حقنایی تحت الحاتده
« طوتمق ایچون ترتیب اولونمشدر . دائما دائما
« آلتده قالانلر جانی چیقسه‌ده قاعسی حکمنده‌در .
« فقط بعضاً آلتده قالانلر یغمور کلیورلر ، او زمان
« دهر تفسیرینی چاك ایدن حیوانات مفترسه کبی
« کوزلرینی قان بورویور کوکرمیورلر ، عصبیتله
« انلك بتون حالارینی قیره‌رق سوءدار محبسلر
« دیشاری فیرلایورلر .. »

« ایشته او زمان حکمدارلر تختلرندن دوکولیور ،
« هرشی آلت اوست اولیور ، قان کورولیور ،
« کوتوریلیور ... زنکین فقرایه قاریشیور .
« هرکس حمیتپرور اولیور ...»

« بودنیاده هرشیدن اول حکم سورن خودبینلك
« بنالکدر . هرکس کندی خودبینلکنه نظراً تنظیم
« اقسام یوقی آزاره فردك خودبینلکنه تطبیق
« حرکاتی دیکرینك منافعنه مغایر ...

« ایچون تأسیس عدالت و قوانینه لزوم دیر اولونیور »
« انسانلردن بری (کندی) خودبینیسنی قانون
« طانیمغه زمان وزمینی مساعد بولدقجه دائما
« هر حقیقتی چیکنه‌ر ... ملیونلرجه خلقی کیف
« واستبدادینه اسیر ایتمکدن چکینمز . »
« بیوك فیلسوفلردن بری باقکز بو بابده
« نه دییور :»
« خودبینلك طبیعة بی حددر . بر انسان
« صورت مطلقه ده الی النهایه محافظهٔ موجودیت
« ایتمك ، آزادهٔ یأس واضطراب قالمق ، ممکن
« اوله بیلدیکی قدر نائل رفاه اولمق ایستر . بو
« اقدامات خودبینانه‌سنه حائل اولان هر شی
« نفرت ، حدت وانفعالنی تحریك ایدر . بو حائلی
« واجب الازاله بر خصم بی امان عد ایلر . هر
« شی ، هر شی ؛ هر شی بنم اولسون دیر ... بو
« قابل اوله‌میه‌جغندن هیچ اولمازسه هر شیئی
« کندی ارزوسنه رام ایتمك حاکمیتنه یول آرار .
« هر شی بنم اولسون دیکرلرینه بر ذره بیله
« قالمسون ، ایشته ناطمهٔ حرکتی بودر . خودبینی
« بی پایاندر . دنیانی طوله‌یوریر طاشار . بر انسانه :

« بالنفس محو نابود اولمقله بتون دنیانك محو
« اولدیغی کوره‌رك شفقتدن هلاکیتی ترجیح
« ایده‌رسك ؟ – سؤالی ایراد ایدیکز . حل لاکنز
« بو نیزاز سؤالك حلنی کندمی اغیر باسه‌جغنی
« ایضاحه لزوم یوقدر ظن ایدرم ... هر شخص
« کندی باشنه بر [عظمت نفسانی] بر مرکز
« خودبینیدر . هر بر طریق طغیانی خارجاً
« مادی ، معنوی ... ... هیچ
« بولمامه هیچ ... ... اعتبار آلیورق
« غایه‌یه وارمق ایستر . بوکره لاابد خودبینلرك
« تخالف و تعارض و آمالندن ظهور ایده‌جك
« ... ...
« حالی نه اولور ؟ انکلیز فلسوف مشهوری
« ... Bellum omnium (١)
« contra omnes ... ...
« ... ...
« ایدر . بناءً علیه حکومت ، انسانلرك حائز
« اولدقلری ... ...
« خوف متقابل سببیله وجود بولمشدر .

---

[١] جمله‌یه جامعه قارشی اعلان حرب عمومی

. . . .

« فضیلت شفقته کلنجه بو خصلته‌نک الا کثر
« قارشی کلان شی بدخواهلق یاخود بغضدر .
« اولا بونلردن برنجیسنک منشأ و درجاتی تدقیق
« ایدەلم . بدخواهلق هنوز بر حال جزئی و ضعفده
« ایکن کثیردر . عمومیدر . همان هر کسده واردر .
« زیرا سهولتله قابلدر . بو قدری درجاتی واردر . آلمان
« ادبی مشهور « گوته » نک : « بدبختیه عند وتك
« بونیا تمام مکافاتیدر . » سوزی پك حقلیدر .
« بزم ایچون نه سعادتدر که حزنیمی ناس و ترا کت
« پوشیده‌لرینی بدخواهلك اوزرینه آتیورلرده
« برچوق کین شیلك نه قدر عارضی و متبدل اولدیغنی
« و غلبه‌لك جالبه قارشی اخلاقی مرئی حقیقتده
معنا ، فکراً اولدوغنه مرتبه‌ده حکم سوردیکنی
« کورمکدن بزی منع ایدییور . »

« اشته قیاس شمدیلک بر سوزلی بنم ...
« عمری حقیقی مسلك حیات اتخاذ ایتمش ... بر
« آلمان فیلسوفنکدر . بن ده بنده فیلسوفلك تعریف
« ایتدیکی خودبینیه منقلب انسانلردن بری فردم .
« بن نسالی اخلاقنده‌کی قوه یاپیورده برازده کندیکی

« اوزمره‌دن عده یلته نه‌رك آلدانیورسك . بن ایسه
« خلقت بشریتم نه ایسه بلاوهم وتزیین کندیمی
« اولدیغم کبی کوستریورم . شمدی حق کیمکدر ؟
« بونك تقدیرینی ارباب وقوف ودانشه حواله ایدرم ..»
« شرائط اجتماعیه وثروتم ، بتون حرصلریمی ،
« امللریمی ، جنتلریمی تطمینه کافی دکلدی . زر
« وسامانك بعضلرینه کوستردیکی تبسملرك منشأنی
« تدقیق ایتدم . بومکتوبمك براز یوقاریسنده‌کی ـ
« انسانلر کندیلرندن دها احمقلرینك ضررینه
« تأسیس رفاه ایدرلر ـ نظریه‌سنی اونوتمدکیا ؟
« ایشته بن ده بوقاعده‌یه اتباعاً قاسم افندی‌یه چاندم .
« صاغه بوچالادم . صوله بوچالادم . حیاتنده
« هر نفدن برشی قوپاره بیلمك قابل اوله‌میه‌جغنی
« اکلادم . وفاتی بکله‌مکه‌ده وقتم قالمدی . بو ثروتدن
« براز اولسون استفاده ایچون ماهرك حماقتی ایشمه
« یارایه‌جغنی کسدردم ... زواللی چوجق اولا
« اغفالاتمه مغلوب اولمق ایسته‌مدی . فقط کندی
« مقصدمله اونك عصمت جاهلانه‌سی آره‌سنه بر
« کوزل قادین وجودی اقامه ایدنجه یولارینی الیمه
« کچیردم . أیت شمدی کندیسنه یك آجیورم .

« ایکی بیك آلتی یوز لیرا قدر طوتان ثمرهٔ سرقتندن
« بی چاره‌نك آلتمیوزاللی لیرا بیله کچمدی . ده وولوه-
« ریکی یوز یا صدیغنك آلتنه صاقلایوب ده بنی یامبالغ
« مسروقه‌نك صاحبنه اعاده‌سی ویاخود انتحار
« آره‌سنده مضطر براقمغه اوغراشدیغك کونی، سنی
« قاندرمق ایچون درلو مواللر اوقودیغم اوانده،
« بو پاره‌لر (چك) اوله‌رق کاملاً اوستمده ایدی .»

« بدبخت ماهرك ، باشی اوموزی اوزرینه
« دوشمش، قولی صارقمش او قانلی کوملکیله
« فراش انتحارنده یاتیشی بعض بعض کوزمك
« اوکنه کلیور . زواللی بدلا! . برقادینی، ارتق سندن
« اسیرکه مکه باشلادیغی بوسه‌لری باشقه‌سنه ویره‌رکن
« یاقه‌لامقدن متولد برتأثرله فدای جان بلاهتنه قدر
« واریلیرمی؟ کوزل برقادینك زکات حسنی یوقمی؟
« وارسون برقاچ اوپوجوکده باشقه‌سنه ویرسین .
« نه اولور؟ یناقلری آشینمازیا؟ البته کوکلی اولور
« برکون ینه سکا ده ویرر . . خودبینلکك اك
« وحشی برصورت شدیده‌سی ده عشق علاقه‌ده
« رونما اولیور . بلاهت بشریه صاییلمقله یازلمقله
« بیترمی؟ . . . ایکی بیك لیرا اکسیلمکله باباسنك

« زوجمی توکه‌نیردی؟ بویله‌شیلر نفسنه قیمق ایچون
« برسبب اوله‌بیلیرمی؟ بو صفوت، حماقت دکل
« عادتا حیوانلق.. .وقوعات عائله‌مزه دائر بورادن
« آله‌بیلدیکم حوادثك الك مهملری شونلر:»

« سنك دقت متمادیه و آلانورقه آمریت
« وحشیانه‌که زنماً ربیعه بردها حامل قالمش..
« اسقاط جنینه ایکنجی جرأتنده بوسفر تبدیل
« عالم ایتمش... یعنی جازلاغی چکمش... حق
« سلامت ویره... او ایدال قیز مطلق آخرتده
« پدری‌یه واریرم امید خامیله اولمشدر...»

« آشفته‌لکندن دولابی ظرافتی خانه‌دن
« قوغمشسك... سزدن صوکره قپولاندیغی محلده
« بوده، ینه قضای حمله اوغرامش. فقط بودفعه
« اسقاطه جسارت ایده‌میه‌رك خسته‌خانه‌لرك برنده
« طوغورمش ... ظرافت عربدی اما بیاض
« ارککره پك دوشکوندی. شمدی، سودلی
« قهوه رنکنده‌کی چوجغنی کوفه کبی صرتنه
« باغلایوب قوجه تجره‌یی باشنه اوتورته‌رق جامع
« قاپیلرنده طوله صاتیورمش.. اوخ اولسون
« فلاحه، کبه قالمغی ارتق اویونجاق ایتدیدی..»

« كه تحفى مطلقهٔ جبريه‌م اديبه خانم بندن
« آلدیغی « قوكترى » درسلرندن خلاف مأمول
« بيوك برفيض كوستره‌رك عزيزه خانمله برلكده
« أوه دليقانليلر جلب ايلمشلر. بو رذالتلرينى قونو
« قومشو كورمش، عارندن قاسمه نزول اصابت
« ايتمش، آغيزچاربيق برقوليله برباجاغى ايشله‌مز
« بر حالده اويله منزولاً ياشايورمش... قالبى
« ديكلاندرديكى وقت اديبه‌دن باشقه وارثى يوق...
« حكمت ربانيه‌يه باقكز بوقدر قرلداقلر، اوغرا
« شمه‌لر نتيجه‌سنده ألده ايده‌مديكم بوثروته والده
« طرفندن بالوراثه مخدوم بنده كز نوال شارق بك
« قونه‌جق... اختيار قاسم كوزينى يومار يومماز
« بن استانبولده‌يم... چونكه كيج قالمغه كلمز. اديبه‌نك
« اوغلمه باشقه قوجه‌دن اورتاقلر يتشدرمه‌سى
« احتمالى وار. بن قاريمى ذاتاً بوشامدمدى كه...
« بوثروت جسيمه‌نك پارسده هر كيجه خيرلى
« خيرلى رؤيالرينى كوروب طوريورم. والده‌مك
« أللرندن، لبيبه‌نك كوزلرندن اوپرم ...
« خسته‌دن طولايى قاسم افندى اوغلم شارقى سنك
« يانكه كوندرمش... بو كوچك پرنسى [illegible]ـن حادثا

« قوش سودیله بسلهملیسك... یاورومك شاپیر
« شاپیر اوكل یناقلرندن قوقلایه قوقلایه پوس
« ایدرم... تأهلمدن اول بكاچیقان پیانقو كیفیتی
« برصنیعه، برخولیا ایدی. اما قریباً قونه جغم ثروت
« ایشته كوزاوكنده قوصقوجه برحقیقت... بونی
« انكاره مجالك یوق یا؟ . قریباً محترم قائن پدریمك
« براقه جغی كوفلو لیرالرك سامعه نواز شیقیرتیلریله
« سنك ده علیهمده كی شدت غیظكی تسكینه موفق
« اوله جغمی قویاً مأمول ایدیورم .. باقی یاقینده
« سرورملاقاتكه نائلیت تمنیسیله سوكیلی راجی
« آلنكه قوصقوجه برپوسهٔ تحسراهداسی...»
قرده شك : مفتون

راجی درین درین ملاحظاتله مكتوبی بعد القرائه همشیره سنه اوزاتدی. زواللی لیدیه بو عجیب مكتوبی بعضاً آجی آجی نفرت، بعضاً طاتلی رقت كوزیاشلری ایچنده برقاچ دفعه اوقودی. ایكی قرده شی عمیق برر تفكر آلدی. نهایت راجی شفقت اخوت وایكی سنه لك افتراقك شمدی براز رخاوت ویردیكی برخصومتله دیدی كه:

— بومكتوبی اوقورکن كندیمی مفتون اغا

بکمله قارشی‌یه اوطوریبورم ظن ایتدم..
ینه او فلسفه .. ینه او عقل .. ینه او فکر.. هیچ
دکیشمامش .. حکمای قدیمه‌دن بری ، اخلاقی
اخلاقسزلردن اوکرندیکنی سویلیور . . . ایشته
بزده (مورال) درسنی بوندن آلیورز. سایه‌سنده
حکمت حیات وفلسفه‌نك درلو جلوه‌لرینی
کوریبورز .

صوکره ایکی چوجنی اوکلرینه جلب ایله
زمین صاچلرینی اوقشایه‌رق آلنلرندن بر بوسه
آلدیلر ...

لبیبه‌نك کوزلری ینه طولدی. یتیم اوغلنی بر
دها آغوشنه چکه‌رك پارماغیله شارقی اشارتله :

— او، یاقینده باباسنی کوره‌جك... یاوروم
یاسن! . . دیدی .

بیتدی